

PORTUGUÊS

לקוטי תורה

דברים

Likkutei Torah · Devarim

O Alter Rebe, Rabi Shneur Zalman de Liadi

O texto hebraico com a tradução em português

Edição 1 · 5787 · 2026

18 maamarim

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

Likkutei Torah

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/print/

Likkutei Torah
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Edição 1 · 4 de outubro de 2026 · 24 Tishrei 5787

נדפס כ"ד תשרי ה'תשפ"ז

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

18 dos 83 maamarim deste volume: os traduzidos até agora. Os demais virão em edições posteriores.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e [likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/); não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (claude-code/opus-5.5, openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

Cada edição é mantida sem alterações no seu próprio endereço; uma impressão corrigida é uma nova edição. Esta: likuteitorah.com/editions/pt/likkutei-torah-devarim/1/likkutei-torah-devarim-pt-ed1-text-letter.pdf

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzhak

Sumário

SUKKOS

Maamar 1	ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה	5
	E tirareis água com alegria das fontes da salvação	
Maamar 2	ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה (בישועה י"ב)	25
	"E tirareis água com júbilo das fontes da salvação"	
Maamar 3	להבין מ"ש ביום השמיני עצרת תהיה לכם	43
	Para entender o que está escrito: "No oitavo dia haverá para vós uma atsêret"	
Maamar 4	ביום השמיני עצרת תהיה לכם	63
	No oitavo dia, haverá para vós uma atsêret	

SHEMINI ATZERES

Maamar 1	ביום השמיני עצרת תהיה לכם	83
	"No oitavo dia, haverá uma assembleia para vós"	
Maamar 2	ביום השמיני עצרת תהיה לכם	114
	"No Oitavo Dia, haverá uma Atseret para vós"	
Maamar 3	ולתוספת ביאור ענין שמחת תורה דהיינו שהתורה תהיה שמחה כו'	135
	Para explicar mais detalhadamente o assunto de Simchat Torá	
Maamar 4	ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך...	144
	"No oitavo dia, despediu o povo"	
Maamar 5	ה' לי בעוזרי ואני אראה בשנאי	176
	"Havayá está comigo entre os meus ajudadores, e contemplarei os meus inimigos"	
Maamar 6	טוב לחסות בה' מבטוח באדם	219
	É melhor buscar refúgio em D'us do que confiar no homem	
Maamar 7	טוב לחסות בה' וגו'	225
	É Melhor Buscar Refúgio em D'us	

Maamar 8	להבין ההפרש דבפסח כתיב והקרבתם אשה עולה ריח...	255
Compreender a diferença: em Pessach está escrito: “Oferecereis uma oferta de fogo, uma oferta de elevação”		
V'ZOS HABERACHAH		
Maamar 1	ואתה מרבבות קדש	266
E veio das miríades sagradas		
Maamar 2	תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב	277
A Torá que Moshe nos ordenou é a herança da congregação de Yaakov		
Maamar 3	ביאור ע"פ תורה צוה	300
Uma explicação de “A Torá que Moshe nos ordenou”		
Maamar 4	והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא...	330
“E acontecerá que, em cada Lua Nova, na sua Lua Nova, e em cada Shabat, no seu Shabat”		
Maamar 5	מזמור שיר חנוכת הבית כוי ולא שמחת אויבי לי	349
“Um salmo, um cântico para a dedicação da Casa..., e não deixaste que meus inimigos se alegrassem à minha custa”		
Maamar 6	מזמור שיר חנכת הבית לדוד	365
Um salmo, um cântico da dedicação da Casa, de David		

ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה

E tirareis água com alegria das fontes da salvação

1 ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה. כתיב ביום הש"ע תהיה לכם. פי' כי בכל השנה היו מקריבין על

גבי המזבח פרים ואילים וכבשים ושעירים ואש של

“E tirareis água com alegria das fontes da salvação.” Está escrito: “No oitavo dia, haverá para vós uma atsêret (um recolhimento).” A explicação: durante todo o ano ofereciam sobre o altar touros, carneiros, cordeiros e bodes, e um fogo do

מעלה היה יורד על המזבח כדמות אריה רובץ ותאכל אותם ובחג הסוכות היו מנסכין מים על גבי המזבח וניסוך המים כל שבעה. אך ביום השמיני עצרת תהיה לכם לכל הבחינות הללו.

alto descia sobre o altar na forma de um leão deitado e as consumia. Na festa de Sucot derramavam água sobre o altar, a libação da água, durante todos os sete [dias]. Mas no oitavo dia, “haverá para vós uma atsêret” para todos estes níveis.

2 וביאור ענין זה כי הנה עכשיו שאין לנו בית המקדש ולא מזבח צריך כל אחד למצוא דברי חפץ בנפשו

A explicação deste assunto: agora que não temos o Templo Sagrado nem o altar, cada um deve encontrar “palavras de agrado” em sua alma,

ולהבין איך כל הבחינות עליונות של מעלה הם למטה בעבודת ה' שבלב כל אחד ואחד ובכל דור חייב אדם

e compreender como todos os níveis supremos do alto estão [presentes] embaixo, no serviço a D'us que está no coração de cada um. E em cada geração a pessoa é obrigada

לראות בנפשו ענין בחינת אש ששורף ומכלה את הקרבנות פרים ואילים וכבשים כו'. ובחינת ניסוך המים שבחג ובחינת יום השמיני שבו עצרת כל הבחינות הנ"ל.

a ver em sua alma o que é o nível do fogo que queima e consome as oferendas, os touros, carneiros, cordeiros etc.; o nível da libação da água da festa; e o nível do oitavo dia, no qual há a atsêret (o recolhimento) de todos os níveis mencionados acima.

3 והנה אמרו רז"ל תפלות כנגד תמידין תקנום והענין כי עבודה שכלב זו תפלה והלב הוא רומז כנגד המזבח וכשם שהיו ב' מזבחות פנימי וחיצון כך יש בלב ב' בחי' חיצוניות הלב ופנימיות הלב כנודע

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: "As orações foram instituídas em correspondência às oferendas diárias." O assunto é que "o serviço do coração — esta é a oração", e o coração alude ao altar. E assim como havia dois altares, um interior e um exterior, assim há no coração dois níveis: a dimensão exterior (chitsoniyut) do coração e a dimensão interior (pnimiyut) do coração, como é sabido

(וכמ"ש בזח"ג פ' צו ד"ל ע"ב דמזבח הפנימי נק' קול דממה דקה שהוא בחי' קלא פנימאה ונקרא ג"כ מזבח הזהב והיא בחי' אהבה רבה שמבחינת כמעלת הזהב על הכסף כו' וע' מזה ג"כ בזח"ג פרשה בהעלותך דקנ"א ע"ב ובפרדס בעה"כ ערך מזבח.

(como está escrito no Zohar III, Parshas Tzav, p. 30b, que o altar interior é chamado "uma voz tranquila e sutil", que é o nível da voz interior; é chamado também o altar de ouro, e é o nível do grande amor (ahavá rabá), que é do nível [que supera o outro] como o ouro supera a prata etc. Veja também sobre isto no Zohar III, Parshas Behaalos'cha, p. 151b, e no Pardes, Erchei HaKinuyim, o verbete "Mizbe'ach" (altar).

ויוכן עוד ענין ב' בחי' אלו ממ"ש בד"ה שיר השירים בענין ב' בחי' כלה ע"ש וזהו עצמו ענין ב' בחי' מזבח הנ"ל), וכשם שהיו מקריבין על מזבח החיצון כל הקרבנות פרים ואילים וכבשים כו'.

O assunto destes dois níveis será mais bem compreendido a partir do que está escrito no discurso que começa "Shir HaShirim", a respeito dos dois níveis de "noiva"; veja ali. E isto mesmo é o assunto dos dois níveis de altar mencionados acima.) E assim como ofereciam sobre o altar exterior todas as oferendas, touros, carneiros, cordeiros etc.,

כך צריך כל אחד בתפלתו לעורר את האהבה הטבעית בלבו שהוא בחינת חיצוניות שכלב כלבד שתלהט כרשפי אש בהתגלות הלב והוא בחינת אש של מעלה שיוורד בדמות אריה לשרוף הקרבנות (וע"ש פרשה צו)

assim cada um deve, em sua oração, despertar o amor natural em seu coração, que é o nível da dimensão exterior do coração apenas, para que arda como chamas de fogo na [parte] revelada do coração. Este é o nível do fogo do alto que desce na forma de um leão para queimar as oferendas (veja ali, Parshas Tzav

(דל"ב ע"ב ודל"ג א') ע"פ ותצא אש דא אוריאל ובפ"י הרמ"ז שם. ובדף כ"ז כתב דאוריאל גימטריא אברהם.

p. 32b e p. 33a), sobre “E saiu fogo” — “este é Uriel”, e no comentário do Ramaz ali. E na p. 27 ele escreve que Uriel é numericamente igual a Avraham.

ונודע דאהבה הטבעית שבנפש האלקית היא ירושה לנו מבחי' חסד לאברהם, ועד"ז נתבאר כאן שבחי' התעוררות גילוי אהבה הטבעית זהו בחי' אש שלמעלה.

É sabido que o amor natural na alma divina é uma herança que nos vem do nível de “bondade para Avraham”; e da mesma maneira explica-se aqui que o nível do despertar e da revelação do amor natural é o nível do fogo do alto.

וע' עוד בזהר בראשית (ד"ו ע"ב) ובפ"י הרמ"ז שם דבחי' אריה בגימ' רי"ו והוא מבחי' רוחא דשבק בה ע"ש

Veja ainda no Zohar, Bereishis (p. 6b), e no comentário do Ramaz ali, que o nível de “aryê” (leão) equivale numericamente a duzentos e dezesseis, e é do nível de “o espírito que ele deixou nela”; veja ali.

וגם עד"ז יוכן שייכות בחי' זו לאהבה הטבעית, והוא ע"פ מ"ש במ"א בד"ה וילקט יוסף בפרשה ויגש כענין הספיחים שזהו כענין רוחא דשבק בה כו'

Também deste modo se compreenderá a ligação deste nível com o amor natural. Isso segue o que está escrito em outro lugar, no discurso que começa “Vayelaket Yosef” na Parshas Vayigash, a respeito das espigas que brotam por si, que isto é como o assunto de “o espírito que ele deixou nela” etc.

ועמ"ש מענין אהבה הטבעית בד"ה לבאר ענין יוהכ"פ ועמ"ש מענין אריה בד"ה ואריה כבקר יאכל תבן,

Veja o que está escrito sobre o amor natural no discurso que começa “Para explicar o assunto de Yom HaKippurim”, e o que está escrito sobre o leão no discurso que começa “E o leão, como o gado, comerá palha”.

והוא ע"ד מ"ש אחרי ה' ילכו כאריה ישאג שהיא אהבה המתלהבת ומתלהטת בלב האדם בזכרו את ה' שאינו רוצה להיות נפרד ח"ו.

É à maneira do que está escrito: “Andarão após D'us; como um leão Ele rugirá” — este é um amor que se inflama e arde no coração da pessoa quando ela se lembra de D'us, pois não quer estar separada [dEle], D'us nos livre.

4 וכתוב כי ה' אלקיך אש אוכלת הו' אש אוכלת אש ששורף ומכלה את כל האישים אשר לא לה' המה הנקרא בשם אש זרה ולא להיות האש כ"א לה' לבדו.

E está escrito: "Pois D'us, teu D'us, é um fogo consumidor." Ele é um fogo consumidor: um fogo que queima e consome todos os fogos que não são para D'us, chamados pelo nome de "fogo estranho", para que o fogo seja para D'us somente e para nada mais.

ולכן אמרו רז"ל שאסור לאכול קודם התפלה כי מאחר שהוא רוצה לאכול איזה דבר כמו לחם גשמי מוכרח הוא להיות במעלה הגבוהה ויתירה מן

Por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que é proibido comer antes da oração. Pois, visto que ele quer comer alguma coisa, como pão físico, precisa necessariamente estar num nível mais alto e superior ao

הלחם שמצד מעלתו היתירה עליו ראוי לשלוט בו ולאכול ממנו וכיון שהוא קודם התפלה שעדיין לא ביער ושרף את המותרות שלו באש של מעלה

pão, de modo que, em virtude da sua superioridade sobre ele, seja digno de dominá-lo e de comer dele. Mas, como é antes da oração, quando ainda não removeu e queimou os seus excessos com o fogo do alto,

והרי הוא מקושר בדאגת הפרנסה הרי הוא מקושר למטה ונופל במדרגות שאר ענינים גשמיים הרי הוא שוה במדרגה אל הלחם אשר הוא אוכל ואין ראוי לשלוט בו ולאכול ממנו

e está preso à preocupação com o seu sustento, ele está preso embaixo e cai aos níveis das demais coisas físicas; está então no mesmo nível do pão que come, e não é digno de dominá-lo e de comer dele

(ועמ"ש מזה בד"ה כה תברכו בפ' נשא), וזהו עבודת האדם בתפלה לשרוף דאגת הפרנסה וכמו שהיו מקריבין ע"ג המזבח סולת חטים למנחות.

(veja o que está escrito sobre isto no discurso que começa "Assim abençoareis", na Parshas Naso). Este é o serviço da pessoa na oração: queimar a preocupação com o sustento, assim como ofereceram sobre o altar flor de farinha de trigo para as oferendas de cereais.

ולא ענין הפרנסה עצמה כי היא צריכה והכתוב משבח ואומר יגיע כפיך כי תאכל אשריך וגו'.

Não o assunto do sustento em si, pois ele é necessário, e a Escritura o louva, dizendo: "Quando comeres do trabalho das tuas mãos, feliz serás" etc.

אבל הדאגה שאדם מיצר ודואג על זה הנה הוא מיסוד האש והחמימות שבנפשו הבהמית אשר זהו אש זרה וצריך לשרפה באש של מעלה בתפלה כנ"ל:

Mas a preocupação, quando a pessoa se aflige e se preocupa com isso — isso vem do elemento do fogo e do calor na sua alma animal, que é um fogo estranho, e é preciso queimá-lo com o fogo do alto, na oração, como foi explicado acima.

5 ב והנה אמרו רז"ל אע"פ שאש יורד מלמעלה מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט כדי לעשות הכנה לאש של מעלה שתירד ע"י זה.

2. Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Embora o fogo desça do alto, do céu, é uma mitsvá trazer [fogo] de uma [fonte] comum”, a fim de fazer uma preparação para o fogo do alto, para que desça por meio disso.

ולהבין ענין זה בעבודת ה' הנה הקב"ה נקרא זורע צדקות ומצמיח ישועות. וביאור ענין זה יובן בהקדים מה שכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני (עמ"ש על פסוק זה בפ' כי תשא)

Para compreender este assunto no serviço a D'us: o Santo, bendito seja Ele, é chamado “Aquele que semeia justiça e faz brotar salvação”. A explicação disto será compreendida introduzindo primeiro o que está escrito: “A sua mão esquerda está sob a minha cabeça, e a sua mão direita me abraça” (veja o que está escrito sobre este versículo na Parshas Ki Sisa).

פ"י וימינו תחבקני שנמשך כל כך בחינות חסד דרועא ימינא וימין מקרבת כל ניצוצות וכל נשמות ישראל להיות מיוחדים לה' יחיד ומיוחד לבדו

A explicação: “e a sua mão direita me abraça” significa que os níveis de Chessed, “o braço direito”, são atraídos para baixo com tamanha intensidade — e a mão direita aproxima todas as centelhas e todas as almas de Israel, para que estejam unidas a D'us, o Único e Singular, somente a Ele,

כדכתיב עם קרובו עד שהוא בבחינת חיבוק ממש כאדם המחבק לחבירו שאינו יכול להפרד ממנו como está escrito: “o povo próximo a Ele” — até que chega ao nível de um abraço real, como um homem que abraça o seu amigo, que não pode separar-se dele

בשום אופן, וכך למטה נמשך ונתגלה אה"ר לה' לבדו שלא ליפרד ממנו ח"ו (עמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם בענין רצועות דתליין על לבא).

de maneira alguma. E assim, embaixo, o grande amor por D'us somente é atraído e revelado, para não se separar dEle, D'us nos livre (veja o que está escrito sobre isto na explicação do versículo “Põe-me como um selo”, a respeito de “as correias que pendem sobre o coração”).

אך ליזכות למעלת ובחינת אהבה רבה זו צ"ל מתחלה בבחי' שמאלו תחת לראשי כי שמאל דוחה.

Mas, para merecer a qualidade e o nível deste grande amor, é preciso primeiro o nível de “a sua mão esquerda está sob a minha cabeça”, pois “a esquerda afasta”.

פ"י שדוחה ומשפיל את האדם כאשר ישים אל לבו ויעמיק דעתו ומחשבתו איך שהוא רחוק מה' בתכלית ח"ו וכיוצא באלו הענינים אשר כל זה נמשך מסטרא דשמאלא כנודע

A explicação: ela afasta e rebaixa a pessoa, quando esta toma a peito e aprofunda a sua mente e o seu pensamento [sobre] quão completamente distante está de D'us, D'us nos livre, e assuntos semelhantes, todos os quais provêm do lado esquerdo, como é sabido.

ולא שיהיה בחינת שמאל של הקב"ה עצמו הוא הדוחה ח"ו כי לא ידח ממנו נדח

Não é que o nível da esquerda do próprio Santo, bendito seja Ele, seja o que afasta, D'us nos livre, pois “nenhum banido será banido dEle”.

אלא כאשר ישים אל לבו וכו' ונמשך ונשתלשל למטה בבחי' תחת לראשי פ"י כאשר אני נוטל בחינה זו להמשיך למטה תחת לראשי

Antes, [isso se dá] quando ele toma a peito etc., e isso é atraído e desce para baixo no nível de “sob a minha cabeça”. A explicação: quando eu tomo este nível para atraí-lo para baixo, “sob a minha cabeça”,

דהיינו בעומק מחשבתי הרי אני בעצמי הוא הדוחה ומשפיל את עצמי ממדרגתי שהייתי מחזיק עצמי בעיני מתחלה

isto é, na profundidade do meu pensamento, então sou eu mesmo quem afasta e rebaixa a mim mesmo do meu nível, no qual antes eu me tinha a meus próprios olhos

(ועמ"ש מזה בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא), וע"ד זה סדרו רז"ל כל הוידויים שביום כפור שמתודים על נפשם ואומרים סררנו תעבנו וכיוצא בהם שמשפילים את עצמם לפני הקב"ה מאד ואומרים איך

(veja o que está escrito sobre isto no discurso que começa “A pessoa é obrigada a embriagar-se em Purim”). Desta maneira nossos Sábios, de abençoada memória, ordenaram todas as confissões de Yom Kipur, nas quais confessam pelas suas almas e dizem: “Rebelamo-nos, agimos de modo abominável”, e semelhantes, rebaixando-se muito diante do Santo, bendito seja Ele, e dizendo quão

שהם רחוקים מאד ממנו ית' והן הם הדברים המעוררים את האהבה והצמאון להיות אליו ית' תשוקתו
 muito distantes estão dEle, bendito seja. E estas são justamente as coisas que despertam o amor e a sede, para que o anseio da pessoa seja voltado para Ele, bendito seja.

ובזה יבא ויגיע להיות זוכה לבחינת ומעלת אהבה רבה שבחג הסוכות וזהו זורע צדקות כי
 Por meio disto ele chegará a alcançar o nível e a qualidade do grande amor que há na festa de Su-
 cot. Este é [o sentido de] “Ele semeia justiça”, pois

הנה כנסת ישראל נק' בשם צדקה על שם הפסוק בצדקה תכונני וגם כללות ישראל למטה מלאים מצות
 צדקה וחסד ובעשיית הוא בבחינת זריעה

a Congregação de Israel é chamada pelo nome de tsedacá (justiça), segundo o versículo: “Pela justi-
 ça serás estabelecida”; e também o conjunto de Israel embaixo está repleto da mitsvá da tsedacá e
 da bondade; e nos Dez Dias de Teshuvá isso está no estado de sementeira.

כי כמו הגרעין שזורעין צריך לזרוע ע"ג עפר שנחרש היטב משא"כ עפר קשה לא יזרע ולא יצמח בה
 כלל.

Pois, assim como a semente que se semeia precisa ser semeada em terra bem arada, ao passo que
 a terra dura não será semeada e nada brotará dela,

כך כל המצות צדקה וחסד שישראל עושין ומסגלין כל ימות השנה הנה לא יזרע ולא יצמיח בה כלל
 assim todas as mitsvot de tsedacá e bondade que Israel pratica e adquire durante todos os dias do
 ano não serão semeadas e nada brotará delas

ולא יעשה פרי למעלה כ"א ע"י בחינת עשיית שמשברין את לבם ודוחין ומשפילין את עצמם כעפר
 שנחרש בבחינת חרישה דמרפי ארעא

nem darão fruto no alto, senão por meio dos Dez Dias de Teshuvá, quando quebrantam o coração
 e se afastam e se rebaixam como terra arada, à maneira do arado que “solta a terra”

(ועמ"ש מזה באריכות סד"ה האזינו השמים. איך שחרישה זו מתחיל דרך כלל בר"ה וזהו ענין שברים
 כו' ושהצמיחה היא חג הסוכות ע"ש).

(veja o que está escrito sobre isto extensamente no final do discurso que começa “Escutai, ó céus”:
 como esta aradura começa, de modo geral, em Rosh Hashaná — este é o assunto dos [toques] she-
 varim etc. — e que o brotar é a festa de Sucot; veja ali).

וכן אנו רואים בחוש בעושי צדקה שלא יתן כ"א ע"י שישים את עצמו כעפר משא"כ אם מח

E assim vemos claramente naqueles que dão tsedacá que só se dá fazendo-se a si mesmo como pó, ao passo que, se alguém se considera

שב את עצמו ליש ודבר לא יתן כ"א איזה מותרות ממה שיש לו אבל לא יגיעו ועמלו וחיי נפשו ממש.

algo, um ser existente, dará apenas algum excedente do que tem, mas não a sua fadiga e o seu trabalho e a própria vida da sua alma.

שלזה צריך לשבר תאוות לבו הנמשכים מגסות רוחו ולהחשיב את עצמו שוה כמו חבירו המקבל ממנו ומאי חזית דדמא דידך סומק טפי כו'

Para isto é preciso quebrar os desejos do seu coração que provêm do seu espírito altivo, e considerar-se igual ao seu próximo que recebe dele — “O que te faz pensar que o teu sangue é mais vermelho” etc.,

שיהיה לו מה לאכול ולשתות ולרש אין כל מאי שנא ולמה יגרע הלא אב א' לכולנו כו'.

que ele tenha o que comer e beber enquanto o pobre não tem nada? Qual é a diferença, e por que este há de carecer? “Não temos todos nós um só Pai” etc.

6 ועמ"ש בד"ה ארץ הרים ובקעות. ועי"ז נזרע בחינת הצדקה הנ"ל ובימים שבין יום כפור לסוכות הוא בחי' הצמיחה עד שביום ראשון של חג הסוכות נגדל ונצמח בחי' אברהם חסד עליון בחינת וימינו תחבקני הנ"ל

E veja o que está escrito no discurso que começa “Uma terra de montes e vales”. Por meio disto é semeado o nível da tsedacá mencionado acima; os dias entre Yom Kipur e Sucot são o nível do brotar, até que, no primeiro dia da festa de Sucot, cresce e brota o nível de Avraham, o Chessed supremo, o nível de “e a sua mão direita me abraça” mencionado acima.

וגם בחינת ומעלת אברהם הוא ע"י שאמר ואנכי עפר ואפר דהיינו בחי' עפר שזורעין בו ומצמיח כנ"ל וזהו מצמיח ישועות והוא ע"ד מ"ש הושיעה ימינך.

Também o nível e a qualidade de Avraham vieram por ele ter dito: “Eu sou apenas pó e cinza”, isto é, o nível do pó no qual se semeia e que faz [as coisas] brotarem, como mencionado acima. Este é “Ele faz brotar salvação”, e é à maneira do que está escrito: “Salva [com] a Tua mão direita”.

כי הנה כתיב השיב אחור ימינו שבחי חסד והימין מלובש בבחי אחוריים דברים חיצונים וצריך להושיע ידו לו לחזור אל הקדושה

Pois está escrito: “Ele recolheu para trás a Sua mão direita”: o nível de Chessed e da direita está revestido no nível das costas, em coisas exteriores, e a Sua mão precisa ser salva para Ele, para voltar à santidade

(ע' מ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון גבי עת לחבק ועת לרחק מחבק, וע' מענין השיב אחור ימינו בזהר פ' ויצא קס"ג סע"ב פרשה בשלח דנ"ז

(veja o que está escrito no discurso que começa “E eu estava junto a Ele como uma criança criada”, a respeito de “um tempo de abraçar e um tempo de afastar-se do abraço”. E veja sobre o assunto de “Ele recolheu para trás a Sua mão direita” no Zohar, Parshas Vayetze, p. 163b, no final da coluna; Parshas Beshalach, p. 57a,

סע"א ובפרשה תרומה דקמ"ג ע"ב ובמק"מ שם וענין שהימין מלובש בבחינת אחוריים היינו למטה כשהאדם משפיל אהבתו בענינים גשמיים לימשך אחר תאוות הגוף והנה"ב כו' ואומר על שמאל שהוא ימין.

no final da coluna; e Parshas Terumah, p. 143b, e no Mikdash Melech ali. O assunto de que a direita está revestida no nível das costas refere-se ao que ocorre embaixo, quando a pessoa rebaixa o seu amor a assuntos físicos, deixando-se levar pelos desejos do corpo e da alma animal etc., e diz da esquerda que ela é a direita.

ועי"ז גורמים ח"ו השפלת השפע לחיצונים, ועמ"ש ר"פ בשלח בענין כמה ארך אפים כו' גם בחי השיב אחור ימינו זהו כענין המבואר במ"א ע"פ המאמר הזהר פ' ויקרא ד"כ ע"ב קב"ה בגלותא סליק לעילא כו'

Por meio disto causam, D'us nos livre, que o fluxo [da influência divina] seja rebaixado às forças exteriores. E veja o que está escrito no início da Parshas Beshalach sobre o assunto de “quão longânimo” etc. O nível de “Ele recolheu para trás a Sua mão direita” é também como o assunto explicado em outro lugar sobre a afirmação do Zohar na Parshas Vayikra, p. 20b: “O Santo, bendito seja Ele, quando no exílio, subiu ao alto” etc.

וכ"מ הפי' בזהר פרשה בשלח דנ"ז סע"א ע"ש ועי' עוד מענין השיב אחור ימינו בזהר פי' בלק דר"א סע"א ובפרשה פנחס דרל"ז ע"א ובפרשה ויקהל דר"ג סע"א ובפי' אחרי דע"ד ע"א

A explicação no Zohar, Parshas Beshalach, p. 57a, no final da coluna, também implica isto; veja ali. E veja ainda sobre o assunto de “Ele recolheu para trás a Sua mão direita” no Zohar, Parshas Balak, p. 201a, no final da coluna; Parshas Pinchas, p. 237a; Parshas Vayakhel, p. 203a, no final da coluna; e Parshas Acharei, p. 74a.

והנה ענין להושיע ידו לו זהו כמ"ש הושיעה ימינך וענני. בתהלים סי' ס', והיינו כמ"ש בד"ה האזינו הנ"ל בענין וסוכה תהיה לצל יומם.

Ora, o assunto de salvar a Sua mão para Ele é como está escrito: “Salva [com] a Tua mão direita e responde-me”, nos Salmos, capítulo 60. Isto é como foi explicado no discurso que começa “Escutai, ó céus”, mencionado acima, a respeito de “E uma sucá haverá para sombra de dia”.

כי יומם היינו בחי' חסד לאברהם בחי' ימין וצל יומם היינו בחי' מקיף עליון שנמשך על החסד והמשכה זו היא מבחי' רוב חסד ומבחי' כי חפץ חסד הוא ועמ"ש ע"פ הוי' יחתו מריביו.

Pois “de dia” é o nível de “bondade para Avraham”, o nível da direita; e “sombra de dia” é o nível de uma luz circundante suprema que é atraída sobre o Chessed. Esta atração provém do nível de “abundante em bondade” e do nível de “pois Ele deseja a bondade”. E veja o que está escrito sobre o versículo “Havayá — os Seus adversários serão despedaçados”.

אשר ע"י התגלות בחי' רוב חסד כחסד עליון מתמתקים הדינים ועמ"ש ס"פ שלח בביאור ע"פ אני דפי' ציצית בענין חסדי ה' ב' בחי' חסד כו' ע"ש.

Por meio da revelação do nível de “abundante em bondade” dentro do Chessed supremo, os julgamentos são adoçados. E veja o que está escrito no final da Parshas Shelach, na explicação sobre “Eu [sou D'us, teu D'us]” da passagem dos tsitsit, a respeito de “as bondades de D'us”: dois níveis de Chessed etc.; veja ali.

וזהו הושיעה ימינך שנמשך בחי' מקיף עליון לבחי' חסד דרועא ימינא והמשכה זו הוא ממקום עליון מאד מבחי' דלית שמאלא בהאי עתיקא. ועי"ז וענני. להיות וימינו תחבקני.

Este é “Salva [com] a Tua mão direita”: que o nível da luz circundante suprema seja atraído ao nível de Chessed, “o braço direito”. Esta atração provém de um lugar muito elevado, do nível de “não há esquerda neste Atiká”. E por meio disto, “responde-me” — que haja “e a sua mão direita me abraça”.

וזהו ענין הסוכה עפ"מ"ש בפע"ח שער חג הסוכות פ"ד דדפנות הסוכה שתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח זהו עד"מ כנגד ג' פרקי יד ימין כו' והוא בחי' וימינו תחבקני והסכך זהו בחי' צל יומם המקיף על בחי' ימין כו' ע"ש.

Este é o assunto da sucá, segundo o que está escrito no Pri Etz Chaim, Sha'ar Chag HaSukkos, cap. 4: as paredes da sucá — duas conforme a lei prescreve, e a terceira mesmo de um palmo — correspondem, por analogia, às três articulações do braço direito etc., e este é o nível de “e a sua mão direita me abraça”; e a cobertura (sechach) é o nível de “sombra de dia” que circunda o nível da direita etc.; veja ali.

וביאור ענין גילוי בחי' ימינו של הקב"ה בנפש האדם יובן ממ"ש בד"ה צאינה וראינה בענין שאו ידיכם קדש כו' ע"ש. וברכות נזכר מענין הושיעה ימינך במדרש איכה ס"פ גדע בחרו אף ובזח"א

A explicação da revelação do nível da mão direita do Santo, bendito seja Ele, na alma da pessoa será compreendida a partir do que está escrito no discurso que começa “Saí e vede”, a respeito de “Erguei as vossas mãos em santidade” etc.; veja ali. Nos [Midrashim] Rabá, o assunto de “Salva [com] a Tua mão direita” é mencionado no Midrash Eichá, no final da [seção] “Ele cortou em ira ardente”; e no Zohar I

(בפ' ויצא דקס"ג סע"ב ובפ' פקודי דרל"ה ע"א) ובפ' שמניני (דל"ז ע"א) ובפ' חקת (דקפ"א ע"ב) ובפ' תרומה (דקס"ט ע"א) גבי כוס ישועות כו'

(na Parshas Vayetze, p. 163b, no final da coluna, e na Parshas Pekudei, p. 235a), e na Parshas Shemini (p. 37a), na Parshas Chukas (p. 181b) e na Parshas Terumah (p. 169a), a respeito de “o cálice das salvaçãoes” etc.,

הושיעה ימינך כו' ושייך לזה ג"כ מ"ש בזהר פ' תשא (דקפ"ט ע"ב) ובפ' הרמ"ז שם ובפ' נח (ס"ב ב')

“Salva [com] a Tua mão direita” etc. Também está ligado a isto o que está escrito no Zohar, Parshas Tisa (p. 189b), e no comentário do Ramaz ali, e na Parshas Noach (p. 62b),

בענין קץ הימין וע' בזהר פרשה ח"י שרה (דקכ"ג סע"א וסע"ב) בענין הושיעה לו ימינו כו'

a respeito de “o fim da direita”. E veja no Zohar, Parshas Chayei Sarah (p. 123a, no final da coluna, e p. 123b, no final da coluna), a respeito de “A Sua mão direita O salvou” etc.,

ובפי בשלח (דני"ח סע"א) ימינך ה' נאדרי בכח דא אורייתא י"ל כמ"ש לקמן בד"ה ביום השמע"צ בענין ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך שמן התורה נעשה בחי' סוכה בחי' צל כו'

e na Parshas Beshalach (p. 58a, no final da coluna): “A Tua mão direita, ó D'us, gloriosa em poder — esta é a Torá.” Pode-se dizer [que isto é] como está escrito adiante, no discurso que começa “No dia de Shemini Atsêret”, a respeito de “Pus as Minhas palavras na tua boca, e na sombra da Minha mão te cobri”: que da Torá vem a ser o nível de uma sucá, o nível da sombra etc.

נמצא זהו כמו בחי' צל יומם בחי' הושיעה ימינך כו' וגם בנפש יובן בחי' זו שהתורה נותנת כח ועוז לבחינת ימין ואהבת ה' עפמשנ"ת בד"ה בחודש השלישי בפי יתרו בענין שהתורה נקרא עוז כו' ע"ש.

Segue-se que isto é como o nível de “sombra de dia”, o nível de “Salva [com] a Tua mão direita” etc. Também na alma se compreenderá este nível: a Torá dá força e poder ao nível da direita e ao amor a D'us, segundo o que foi explicado no discurso que começa “No terceiro mês”, na Parshas Yisro, a respeito de a Torá ser chamada “poder” etc.; veja ali.

7 וזהו ג"כ ימינך ה' תרעץ אויב היינו כל תאוות היצה"ר ונה"ב ותרעץ אותיות עצרת כי שמיני עצרת הוא בחי' למען דעת כל עמי הארץ כמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי.

Este é também [o sentido de] “A Tua mão direita, ó D'us, despedaça o inimigo”: isto é, todos os desejos do mau instinto e da alma animal. E tir'ats (despedaça) tem as letras de atsêret, pois Shemini Atsêret é o nível de “para que todos os povos da terra saibam”, como está escrito no discurso que começa “D'us está comigo entre os que me ajudam”.

וזהו שאמרו רז"ל מצוה להביא מן ההדיוט פיי הדיוט היינו דברים תחתונים פשוטים וממילי דהדיוטא

Isto é o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “É uma mitsvá trazer do comum.” A explicação: “comum” significa coisas baixas e simples, e “assuntos comuns”,

היינו כאשר ישים האדם אל לבו להיות ממארי דחושבנא כל ממילי דהדיוטא וכל המחשבה דבור ומעשה אשר לא לה' המה שהיו בו כל ימיו ואיך שהוא רחוק מה' בתכלית ומשוקץ ומתועב כו'

isto é, quando a pessoa toma a peito ser um dos “mestres do cálculo”, [calculando] todos os assuntos comuns e todo o pensamento, a fala e a ação que não foram para D'us, que houve nela durante todos os seus dias, e quão completamente distante está de D'us, e repugnante e abominável etc.,

שהוא בחי' שמאל דוחה כו' ונקלה עוד מזאת והיה שפל ונבזה בעיניו ומואס בחייו ואזי יתמרמר מאד ויצעק אל ה' בצר לו

que é o nível de “a esquerda afasta” etc. E ele se torna ainda mais desprezível do que isso, e é baixo e desprezado a seus próprios olhos, e abomina a sua vida. Então ficará muito amargurado e clamará a D'us na sua angústia,

וכדכתיב צעק לבם ומרירות הזאת היא מביאתו לעשות הכנה לאש של מעלה הוא בחינת אהבת ה' שבנפשו האלהית שתתעורר ותתלהט בלבו כנ"ל,

como está escrito: “O coração deles clamou.” Esta amargura é o que o leva a fazer uma preparação para o fogo do alto, que é o nível do amor a D'us na sua alma divina, para que seja despertado e arda no seu coração, como mencionado acima.

(ועמ"ש עוד בענין מצוה להביא מן ההדיוט בד"ה ענין חנוכה בפ' מקץ. דלשם נתבאר בע"א קצת דהיינו שזהו האהבה שהאדם ל וקח מחמת העולמות מבחי' מלכותו ית' כו')

(Veja ainda o que está escrito sobre o assunto de “É uma mitsvá trazer do comum” no discurso que começa “O assunto de Chanucá”, na Parshas Miketz, onde é explicado de modo um pouco diferente: que este é o amor que a pessoa tira [da contemplação] dos mundos, do nível da Sua soberania, bendito seja Ele etc.;

ע"ש ובד"ה לבאר ענין יוהכ"פ, ולפ"ז י"ל דענין הנז' כאן להיות ממארי דחושבנא כו' ואיך שהוא רחוק כו' זהו ענין מצות תרומת הדשן. אשר זהו הכנה לגילוי האש כו' ועמ"ש סד"ה ויהי בשלח פרעה):

veja ali; e no discurso que começa “Para explicar o assunto de Yom HaKippurim”. Segundo isto, pode-se dizer que o assunto mencionado aqui — ser um dos “mestres do cálculo” etc., e quão distante ele está etc. — é o assunto da mitsvá da remoção das cinzas, que é uma preparação para a revelação do fogo etc. E veja o que está escrito no final do discurso que começa “E aconteceu, quando o Faraó enviou”).

8 ג והנה כל זה הוא בחי' אש שע"ג המזבח. אך יש בחינה אחרת גדולה וגבוה מזה

3. Ora, tudo isto é o nível do fogo sobre o altar. Mas há outro nível, maior e mais alto do que este,

והוא בחי' מים שמנסכין ע"ג המזבח בחג הסוכות שהמים מרווין צמאון הבא מיסוד האש וכמ"ש הוי כל צמא לכו למים.

que é o nível da água que era derramada sobre o altar na festa de Sucot; pois a água sacia a sede que vem do elemento do fogo, como está escrito: “Ó vós todos os que tendes sede, vinde às águas.”

9 וגם בבחינת ומדרגת מים יש כמה בחינות שונות זו למעלה מזו. כדכתיב אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים בשמים כו' אין עוד מלבדו בראייה חושיית שהוא בחי' ביטול במציאות לגמרי בבחינת ראייה כמ"ש במ"א.

Também dentro do nível e do grau da água há vários níveis diferentes, um acima do outro. Como está escrito: “A ti foi mostrado, para saberes que D'us é o D'us; nos céus” etc., “não há nada além dEle” — com visão sensorial, que é o nível da completa autoanulação (bitul) da existência, à maneira da visão, como está escrito em outro lugar.

10 ובחינה זו נק' בחי' מים שמקרר ומכבה את חום האש כי מאחר שהוא בבחי' ביטול במציאות לגמרי אליו ית' הרי ממילא ומאליו מתקרר חום האש הטבעי אשר בנפשו האלהית והצמאון כרשפי אש שלהבת.

Este nível é chamado o nível da água, que esfria e apaga o calor do fogo. Pois, visto que ele está no nível da completa autoanulação da existência diante dEle, bendito seja, por si mesmo esfria o calor do fogo natural na sua alma divina, e a sede como chamas de fogo ardente.

וכמו למשל אהבת הבן אל האב כשרוצה להתקרב אליו ועדיין הוא קצת רחוק אזי האהבה נראית ונגלית מן הלב ולחוץ שצועק אבא אבא.

É como, por exemplo, o amor de um filho pelo seu pai: quando quer aproximar-se dele e ainda está um pouco longe, o amor é visto e revelado fora do coração, e ele clama: “Pai, Pai!”

משא"כ כשהוא אצל אביו ממש הנה הלב תוכו רצוף אהבה אבל אינה נראית ונגלית חוץ מן הלב ולכן נקרא בחינת מים שמקרר בחינת האש שלא תתגלה לחוץ כ"א נסתרת בתוך הלב

Mas quando está de fato junto ao pai, o coração por dentro está incrustado de amor, e contudo este não é visto nem revelado fora do coração. Por isso é chamado o nível da água, que esfria o nível do fogo, para que não se revele para fora, mas fique oculto dentro do coração

(וכמ"ש במ"א בענין חסדים המכוסים כו' ועמ"ש בד"ה וידעת היום בענין וכל קרב וכליות יזמרו ומ"ש סד"ה והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול גבי ענין בהר הקדש),

(como está escrito em outro lugar sobre o assunto de “as bondades encobertas” etc.; e veja o que está escrito no discurso que começa “Sabe hoje” sobre o assunto de “e todas as minhas entranhas e rins cantarão”, e o que está escrito no final do discurso que começa “E acontecerá naquele dia que se tocará um grande shofar”, a respeito de “no monte santo”).

וזהו ענין תפלת שמונה עשרה בלחש בחשאי כי בפסוקי דזמרה הוא מעורר את האהבה כרשפיאש להיות שורף ומכלה את האשים אשר הם אש זרה כנ"ל.

Este é o assunto de a oração de Shemonê Esrê ser [dita] em sussurro, silenciosamente. Pois nos Pessukei Dezimrá ele desperta o amor como chamas de fogo, para queimar e consumir os fogos que são fogo estranho, como mencionado acima.

והרי הוא כאלו עדיין רחוק מן המלך משא"כ בתפלה שהרי הוא כאלו עומד לפני המלך ואומר ברוך אתה וכו'.

Ali ele está como se ainda estivesse longe do rei; ao passo que na oração [do Shemonê Esrê] ele está como se estivesse de pé diante do rei e dissesse: "Bendito és Tu" etc.

פי' ברוך בחינת המשכה שממשיך יחודו ית' למטה שיהיה הוא בבחינת ביטול אליו ית'. ועד"ז תקנו מודים אנחנו לך שהוא בחי' ביטול כמ"ש במ"א.

A explicação: "bendito" é o nível da atração para baixo, pois ele atrai a Sua unidade, bendito seja Ele, para baixo, para que ele mesmo esteja no estado de autoanulação diante dEle, bendito seja. Da mesma maneira instituíram "Nós Te agradecemos", que é o nível da autoanulação, como está escrito em outro lugar.

וזהו ענין הכריעות והשתחוואות כו' לכן הוא בלחש ובחשאי (וע' בזהר פ' תרומה דקל"ז ע"א. ובפ' בראשית ד"נ ע"ב ובפ' שמיני דל"ט ע"א).

Este é o assunto das inclinações e prostrações etc. Por isso é em sussurro e silenciosamente (veja no Zohar, Parshas Terumah, p. 137a; Parshas Bereishis, p. 50b; e Parshas Shemini, p. 39a).

אך להיות בחי' ומדריגה זו קבוע' ונטועה בלב האדם כל היום שלא ימוט מזה צריך האדם לשית עצות בנפשו. כי הנה אנו רואים בחוש שאחר תפלת שמונה עשרה חוזר להיות כבראשונה.

Mas para que este nível e grau esteja fixado e plantado no coração da pessoa o dia inteiro, de modo que ela não se afaste dele, a pessoa precisa conceber conselhos em sua alma; pois vemos claramente que, depois da oração de Shemonê Esrê, ela volta a ser como antes.

11 והעצה האמיתית הוא עסק התורה והלכותיה עם היותן מלוכשים כדברים גשמיים תחתונים כמו בעניני זרעים מועד כו' הן

O verdadeiro conselho é o estudo da Torá e das suas leis. Embora estejam revestidas em coisas físicas baixas, como nos assuntos de [as ordens] Zeraim, Moed etc., elas

הנה תכלית היחוד והדביקות בו ית' כמ"ש במ"א וצריך האדם להבטל ולהכלל אליו ית' להיות מכון ליחודו ית' ויבטל ויפקיר את עצמו מכל רצונותיו ומחשבותיו.

são a suprema unidade e o apego a Ele, bendito seja, como está escrito em outro lugar. A pessoa precisa anular-se e ser absorvida nEle, bendito seja, para ser um lugar adequado para a Sua unidade, bendito seja Ele, e precisa anular-se e desprender-se de todas as suas vontades e pensamentos.

12 וכמ"ש במ"א על פסוק ארץ אוכלת יושביה וגו'. ובבחינה זו הנה עסק התורה שוה ממש

Como está escrito em outro lugar sobre o versículo “Uma terra que devora os seus habitantes” etc. Neste aspecto, o estudo da Torá é exatamente igual

כמו תפלת שמונה עשרה ויכול האדם שיהיה רושם בחינת הביטול שבתפלת שמונה עשרה קבוע ונטוע במסמרות כל ימוט לנצח כל היום בעסקו בתורה.

à oração de Shemonê Esrê, e a pessoa pode fazer com que a impressão da autoanulação da oração de Shemonê Esrê fique fixada e plantada [como] com pregos, para nunca ser removida, o dia inteiro, enquanto estuda a Torá.

וזהו ביום השמיני עצרת תהיה לכם שתהיה לכם עצרת וקליטה לבחי' מים הנ"ל שיקלוט ויתפוס בתוכם לבלתי תהיו פולטים ח"ו

Este é “No oitavo dia haverá para vós uma atsêret”: que haja para vós uma atsêret, uma retenção e absorção do nível da água mencionado acima, para que seja absorvido e retido dentro de vós, de modo que não o expulseis, D'us nos livre

(וע' בהשמטות שבזהר ח"א סס"י כ"ה שזהו ענין כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים ועמ"ש מזה בביאור על פסוק וידעת היום בפרשה ואתחנן)

(veja as Omissões ao Zohar, vol. I, no final da seção 25, que este é o assunto de “Pois a terra estará cheia do conhecimento de D'us como as águas cobrem o mar”; e veja o que está escrito sobre isto na explicação do versículo “Sabe hoje”, na Parshas Va'eschanan).

כי אדם יכול להיות אחר התפלה חוזר כבראשונה והיינו ע"י בחינת ביום השמיני שהוא בחי' בינה ליבא

Pois a pessoa pode, depois da oração, voltar a ser como antes; e [o remédio] se dá por meio do nível de “no oitavo dia”, que é o nível de “Biná é o coração”,

דהיינו שיהיה בו בחינת ביטול בעומק נקודת הלב כנ"ל והיינו לפי שהתגלות עתיק הוא בבינה עולם התענוג

isto é, que haja nela o nível da autoanulação na profundidade do ponto do coração, como mencionado acima. Isto porque a revelação de Atik está em Biná, o mundo do deleite.

לכן עי"ז נמשך להיות עצרת וקליטה לבחי" מים הנ"ל שהוא בחי" אהבה בתענוגים כו' כמשל הבן כשהוא אצל אביו כו' כנ"ל.

Por isso, por meio disto vem a haver uma atsêret, uma retenção e absorção, do nível da água mencionado acima, que é o nível de "amor nas delícias" etc., como a parábola do filho quando está junto ao seu pai etc., como mencionado acima.

13 וזהו ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה כי בחינת מים הנ"ל צריך להיות בבחי" מעיין כדכתיב אותי עזבו מקור מים חיים כו'.

Este é [o sentido de] "E tirareis água com alegria das fontes da salvação": o nível da água mencionado acima precisa ser à maneira de uma fonte, como está escrito: "A Mim abandonaram, a fonte das águas vivas" etc.

דהיינו ע"ד משל כמקור הנובע מתחת לארץ ואינו נראה ומושג כ"א הנביעה משא"כ המקור עצמו עמוק עמוק מי ימצאנו [וע' מזה ברע"מ ס"פ בא

Isto é, por analogia, como uma nascente que brota de sob a terra: nada se vê e se apreende senão o jorro, ao passo que a própria nascente é "profunda, profunda; quem a encontrará?" [Veja sobre isto no Ra'aya Mehemna, no final da Parshas Bo

(דמ"ג ע"ב) ועיין עוד מענין אותי עזבו מקור מים חיים בזהר (ס"פ ואתחנן דרס"ו ע"א)

(p. 43b). Veja ainda sobre o assunto de "A Mim abandonaram, a fonte das águas vivas" no Zohar (final da Parshas Va'eschanan, p. 266a)

ובמק"מ ובהרמ"ז שם ובפ' וילך (דרפ"ו ע"א) לקדשא שמא דקוב"ה באמן וע' מענין אמן ברע"מ פ' עקב (דרע"א ע"א)

e no Mikdash Melech e no Ramaz ali; e na Parshas Vayelech (p. 286a), "santificar o Nome do Santo, bendito seja Ele, com Amén". E veja sobre o assunto do Amén no Ra'aya Mehemna, Parshas Ekev (p. 271a)

ובפ"י הרמ"ז שם ועי' עוד בזהר ויקרא ד"ב ע"א] וכך צריך האדם באתערותא דלתתא ג"כ לחפור בעומק המעיין במה שהוא נובע מן המקור עמוק עמוק מתחת לעפר

e no comentário do Ramaz ali; e veja ainda no Zohar, Vayikra, p. 12a.] Assim também a pessoa, por meio de um despertar de baixo, precisa cavar na profundidade da fonte, naquilo que ela brota da nascente “profunda, profunda” sob o pó;

דהיינו שיהי' בבחי' ונפשי כעפר לכל תהיה וגם להעמיק עיון שכלו בעסק התורה והלכותיה (ועמ"ש סד"ה האזינו השמים גבי כרביבים עלי עשב)

isto é, que ela esteja no nível de “e que a minha alma seja como pó para todos”, e também que aprofunde o estudo do seu intelecto no estudo da Torá e das suas leis (e veja o que está escrito no final do discurso que começa “Escutai, ó céus”, a respeito de “como chuviscos sobre a erva”),

שהיא בחי' ח"ע ראשיתה דכולא נמשך ממקור מים חיים העליונים ולמטה ירדה ונשתלשלה מאד עד שהם בבחינת מתחת לעפר ענינים גשמיים זרעים מועד כו' ומשם הם נובעים להיות מעייני הישועה.

que é o nível da Chochmá suprema, “o princípio de tudo”, atraída da nascente das águas vivas supremas; e ela desceu e baixou muito, até que estão no nível de “sob o pó”, assuntos físicos, Zeraim, Moed etc.; e dali brotam para ser “fontes da salvação”.

וזהו מעייני תרי שהם ב' בחינות בחינת ונפשי כעפר לכל תהיה ובחי' התורה שמלובשת בעפר גשמי כנ"ל ועי"ז דוקא נקרא בחינת מים חיים כי המים אשר על פני הארץ אינם נקראים מים חיים כידוע.

Este é [o porquê de dizer] “fontes” — duas, pois são dois níveis: o nível de “e que a minha alma seja como pó para todos”, e o nível da Torá, que está revestida no pó físico, como mencionado acima. Por meio disto especificamente é chamado o nível de “águas vivas”, pois as águas que estão sobre a face da terra não são chamadas águas vivas, como é sabido.

(וביאור ענין ב' בחי' עפר שהם מקור ב' מעיינות הנ"ל הנה בחי' ונפשי כעפר לכל תהי' זהו מ"ש בזהר פ' וישלח) (דק"ע ע"א) מה בין עפר לאבק כו'

(A explicação do assunto dos dois níveis de pó que são a nascente das duas fontes mencionadas acima: o nível de “e que a minha alma seja como pó para todos” é o que está escrito no Zohar, Parshas Vayishlach (p. 170a): “Qual é a diferença entre terra e poeira?” etc.:

עפר דכל איבין נפקין מיני ועמ"ש מזה בפי וישלח סד"ה ויאבק איש עמו ובד"ה ויגש אליו יהודה גבי ענין במחשבה ארץ קדמה כו'

“a terra, da qual saem todos os frutos”. E veja o que está escrito sobre isto na Parshas Vayishlach, no final do discurso que começa “E um homem lutou com ele”, e no discurso que começa “E Yehudá aproximou-se dele”, a respeito de “no pensamento, a terra veio primeiro” etc.

לכן עי"ז יוכל להמשיך בחי באר מים חיים שהיא האהבה שבבחי מים שהוא בחי ביטול.

Por isso, por meio disto, ele pode atrair o nível de “um poço de águas vivas”, que é o amor no nível da água, que é o nível da autoanulação.

14 ובחי עפר הב' היינו כמ"ש בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב דקאי על עסק התורה שנק' עפר שהוא דבר שאינו בגדר מספר בחי ולפני אחד מה אתה סופר כו'

O segundo nível de pó é como está escrito na explicação do versículo “Quem contou o pó de Yaacov”, que se refere ao estudo da Torá, que é chamado “pó”, sendo algo que não está nos limites do número — o nível de “e diante do Um, o que contas?” etc.;

ע"ש, ועמ"ש במ"א בענין לך לך מארצך דגבי אברם שהו א גילוי המשכת ח"ע ממקורה כו' וע' בלק"ת שם ובפרדס בעה"כ בערך ארץ עליונה היא הבינה וכ"כ בערך עפר.

veja ali. E veja o que está escrito em outro lugar sobre o assunto de “Vai-te da tua terra” a respeito de Avram, que é a revelação da atração da Chochmá suprema desde a sua nascente etc.; e veja no Likkutei Torah ali, e no Pardes, Erchei HaKinuyim, no verbete “Eretz” (terra), que a terra suprema é Biná; e assim ele escreve no verbete “Afar” (pó).

וכ"כ במאורי אור ערך עפר שזהו ענין עפרות זהב וזהו הכל היה מן העפר ואפילו גלגל חמה כנזכר ברבות בקהלת, ועיין מזה ג"כ בזהר (פ' צו דף ל"ד ע"ב)

Assim também ele escreve no Me'orei Or, no verbete “Afar”, que este é o assunto do “pó de ouro”; e este é “tudo veio do pó”, até a esfera do sol, como mencionado no Rabá sobre Kohêlet. Veja sobre isto também no Zohar (Parshas Tzav, p. 34b)

ועמ"ש סד"ה וישב יעקב בארץ מגורי אביו ועמ"ש בביאור ע"פ הבאים ישרש בענין ארץ חפץ כו'

e veja o que está escrito no final do discurso que começa “E Yaacov habitou na terra das peregrinações de seu pai”, e o que está escrito na explicação do versículo “Os que vierem, Ele os fará enraizar”, a respeito de “uma terra desejável” etc.

ונקרא בחי' עפר ע"ד ישת חשך סתרו כי גם הכתר מקור הח"ע נמשך מבחי' תחתונה שבמאציל מלי'
דא"ס כו'

É chamado o nível do pó à maneira de “Ele fez das trevas o Seu esconderijo”; pois até Kéter, a nascente da Chochmá suprema, é atraído do nível mais baixo do Emanador, a Malchut (soberania) do Infinito (Ein Sof) etc.

וע"ז נאמר על עסק התורה מי מנה עפר יעקב כו' וזהו ענין ב' בחי' חכמה בראש חכמה בסוף שהם נמשכים מבי' בחי' עפר הנ"ל.

E disto se diz, a respeito do estudo da Torá: “Quem contou o pó de Yaacov” etc. Este é o assunto dos dois níveis de Chochmá, “Chochmá no princípio e Chochmá no fim”, que são atraídos dos dois níveis de pó mencionados acima.

15 וז"ש ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך דהא בהא תליא כי נעוץ סופן בתחלתן.

Isto é o que se diz: “E que a minha alma seja como pó para todos; abre o meu coração à Tua Torá” — um depende do outro, pois “o fim deles está cravado no seu princípio”.

ובזהר ס"פ בלק ממעיני הישועה אלין או"א היינו כי ב' מעיינות הנ"ל הן בחי' מ"נ ומ"ד ושרשן מבי' יסודות דאו"א והם מקבלים מבי' מזלות ונוצר ונקה וע' במ"ח דכ"א א' ב':

No Zohar, no final da Parshas Balak: “‘Das fontes da salvação’ — estes são Abá e Imá.” Isto é, as duas fontes mencionadas acima são os níveis de mayin nukvin e mayin duchrin (águas femininas e masculinas), e a sua raiz provém dos dois Yessod de Abá e Imá, e recebem de dois mazalot, “Not-ser” e “Venakê”. Veja em M.Ch., p. 21a-b.

ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה (בישעיה י"ב)

“E tirareis água com júbilo das fontes da salvação”

1 ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה (בישעיה י"ב). הנה בכל השנה היה ניסוך היין ע"ג מזבח והוא מפורש בתשב"כ בהדיא בכמה מקומות.

“E tirareis água com júbilo das fontes da salvação” (em Isaías 12). Eis que durante todo o ano havia a libação de vinho sobre o altar, e isso está dito explicitamente na Torá Escrita em vários lugares.

ובחג הסוכות היה עוד גם ניסוך המים ע"ג המזבח כל שבעת ימי החג. והוא הלכה למשה מסיני (סוכה ל"ד א' זבחים ק"י ע"ב)

E na festa de Sucot havia, além disso, também a libação de água sobre o altar, durante todos os sete dias da festa. E esta é uma lei [transmitida] a Moshé no Sinai (Sukkah 34a; Zevachim 110b),

שאינו מפורש בהדיא בתשב"כ רק דרבנן סמכיה אקראי ושאבת המים היה בשמחה גדולה ע"ש ושאבתם מים בששון כו' כמבואר במסכת סוכה ספ"ד ורפ"ה.

que não está dita explicitamente na Torá Escrita; apenas os Rabinos a apoiaram num versículo. E a extração da água era [feita] com grande alegria, por causa [do versículo] “E tirareis água com júbilo” etc., conforme explicado no Tratado Sukkah, no fim do capítulo 4 e no início do capítulo 5.

ויש להבין הטעם למה אינו מפורש בתושב"כ כו' (ועיין מזה בזהר בסוף חלק א' בהשמטות ד"א ע"ב ודי"ב ע"א וע"ב).

E é preciso entender a razão: por que ela não está dita explicitamente na Torá Escrita etc.? (E veja sobre isso no Zohar, no fim da Parte I, nas Hashmatot, folha 11b e folha 12a e b.)

והנה בתחלה צ"ל ענין ניסוך היין כי הנה ביין כתיב (שופטים ט') החדלתי את תירושי המשמח אלקים ואנשים בהיות ידוע דבינה אם הבנים היא השמחה כמ"ש אם הבנים שמחה.

Ora, primeiro é preciso explicar o tema da libação de vinho. Pois do vinho está escrito (Juízes 9): "Deixaria eu o meu vinho, que alegra D'us e os homens?" Sendo sabido que Biná (entendimento), "a mãe dos filhos", é alegria, como está escrito: "A mãe dos filhos está alegre."

כי השמחה היא גילוי ההעלם לכן נמשך דוקא מבחי' בינה שהוא כשמבין ומשיג תעלומות חכמה שנמשך בגילוי בהבנה והשגה ממש שמשיג אותו בטוב אז יהיה השמחה.

Pois a alegria é a revelação do que está oculto; por isso ela é atraída justamente do nível de Biná. Isto é: quando alguém entende e compreende os segredos de Chochmá (sabedoria), de modo que ela é atraída para a revelação, para um entendimento e uma compreensão efetivos, de modo que ele a compreende bem, então haverá alegria.

משא"כ כשעדיין אינו משיג הדבר בהשגה היטב רק הוא עדיין נעלם בכח חכמתו ואינו בגילוי אצלו ממש לא יקבל עונג ושמחה כלל.

Ao passo que, quando ele ainda não compreende bem o assunto, mas este ainda está oculto no poder de sua Chochmá e não está verdadeiramente revelado para ele, não receberá deleite nem alegria alguma.

אך הנה בינה נק' ג"ע עלמא דאתכסיא וכמ"ש בזח"א ויצא (קנ"ג ב' קנ"ד ובשאר דוכתי).

Entretanto, Biná é chamada Gan Éden, "o mundo oculto" (alma d'itkassia), como está escrito no Zohar, Parte I, Vayeitzei (153b, 154, e em outros lugares).

וזה היה עבודת הלויים דכתיב ועבד הלוי הוא שממשיכים בחי' הוא דהיינו עלמא דאתכסיא הוא דא עתיקא המלוכש בכינה מהעלם אל הגילוי והיינו ע"י השיר שהיו אומרים על היין שהוא בחי' בינה.

E este era o serviço dos levitas, como está escrito: "E o levita, ele realizará o serviço": que eles atraem o nível de "ele" (hu), isto é, o mundo oculto — "Ele': este é Atiká", que está revestido em Biná — da ocultação para a revelação. Isto é, por meio do canto que entoavam sobre o vinho, que é o nível de Biná.

וזהו ענין יין המשמח אלקים ואנשים שמביא אלקות לידי גילוי לאנשים דהיינו ע"י הבינה שמבין ומשיג גדולת ה' תתלהב נפשו בה'

E este é o sentido de “o vinho que alegra D'us e os homens”: que ele traz a Divindade à revelação para os homens; isto é, por meio de Biná, quando alguém entende e compreende a grandeza de D'us, sua alma se inflamará por D'us.

וזהו ג"כ בחי' יין הגשמי שגורם ג"כ השמחה וגילוי ההעלם נכנס יין כו' (וע' עוד מענין ועבד הלוי הוא בד"ה אז ישיר משה ובנ"י ומענין הוא בד"ה לך גבי הוא עשנו).

E esta é também a qualidade do vinho físico, que igualmente causa alegria e a revelação do que está oculto: “Entra o vinho” etc. (E veja mais sobre o tema de “E o levita, ele realizará o serviço” no maamar que começa com “Então cantou Moshé e os filhos de Israel”, e sobre o tema de “Ele” no maamar que começa com “Lech Lechá”, a respeito de “Ele nos fez”).

אך ההפרש בין ניסוך היין שבכל השנה לבחי' מועדים לשמחה ובפרט סוכות זמן שמחתנו שהיה בהם ג"כ ניסוך היין הוא

Porém, a diferença entre a libação de vinho de todo o ano e o nível das “festas para a alegria”, e especialmente Sucot, “a época da nossa alegria”, quando também havia a libação de vinho, é

כמו עד"מ אדם כשנתפעל ושמח מאיזה דבר אעפ"כ יכול להיות השמחה וההתפעלות אצלו בהעלם מזולתו שיהיה תוכו רצון חדוה ושמחה ואינו גלוי לעין כל

como, a título de analogia, uma pessoa que se comove e se alegra com alguma coisa: ainda assim, a alegria e a comoção podem estar ocultas dentro dela, longe dos outros, de modo que seu interior está “marchetado” de regozijo e alegria, e isso não se revela a todos os olhos.

אבל כשנתפעל ונשמח מאד מאיזה דבר אזי נראה שמחתו לעין כל ומרנן ומרקד ברגל ומטפח ביד שאינה יכול להיות בהסתר מרוב גדולת השמחה.

Mas quando ela se comove e se alegra muito intensamente com alguma coisa, então sua alegria é vista por todos os olhos, e ela canta, dança com os pés e bate palmas com a mão, pois a alegria não consegue permanecer oculta, por causa da própria grandeza da alegria.

כך כל השנה אף שנתפעל מאלהות א"ס ב"ה הממכ"ע וסוכ"ע עאפ"כ הוא בהעלם אצלו שאור השמחה מתעלם בהכלי והכלי מגבילתו

Assim [também] durante todo o ano: mesmo que alguém se comova com a Divindade do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que preenche todos os mundos e circunda todos os mundos (memalê kol almin e sovev kol almin), ainda assim isso está oculto dentro dele, pois a luz da alegria está encobera no recipiente, e o recipiente a limita.

אבל בחג הסוכות נראה שמחתו לעין כל שהאור בוקע הכלי מחמת רוב גדולת אור השמחה וריבוי גילוי ההעלם

Mas na festa de Sucot sua alegria é vista por todos os olhos, pois a luz rompe o recipiente, por causa da própria grandeza da luz da alegria e da abundante revelação do que está oculto.

(ועמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי ועמ"ש ר"פ שלח בד"ה ענין המרגלים בפ"י זבת חלב ודבש שהוא מחמת תוספת האור והגילוי לא יוכלו הכלים להעלים כו')

(E veja o que está escrito no maamar que começa com "Havayá está comigo entre os que me ajudam", e o que está escrito no início da Parashat Shelach, no maamar que começa com "O tema dos espiões", na explicação de "que mana leite e mel": que, por causa do acréscimo de luz e de revelação, os recipientes não conseguirão ocultar etc.)

ושמחה זו היא הרעש הגדול כמו שמרנן ומרקד כשנשמח בגשמי כן ויותר מכן הוא הרנון והרקוד ברוחניות בשירות ותשבחות לפני ה' כמ"ש והאופנים בראש גדול.

E esta alegria é "o grande estrondo": assim como alguém canta e dança quando se alegra com algo físico, assim, e ainda mais do que isso, é o canto e a dança na espiritualidade, em cânticos e louvores diante de D'us, como está escrito: "E os Ofanim, com grande estrondo."

זהו ענין ניסוך היין של כל הנשנ וגם בסוכות היו מנסכים גם יין. וניסוך המים הוא היה בחג הסוכות לבד היו מנסכים יין בספל זה ומטם בספל זה מערבי של מים כו'.

Este é o tema da libação de vinho de todo o ano; e em Sucot também se derramava uma libação de vinho. E a libação de água era apenas na festa de Sucot: derramavam vinho nesta taça e água naquela taça — "a ocidental, de água" etc.

וניסוך היין הוא בחינת בינה וניסוך המים הוא בחינת חכמה והוא גבוה מאד נעלה מניסוך היין.

E a libação de vinho é o nível de Biná, e a libação de água é o nível de Chochmá, e ela é muito mais alta e elevada que a libação de vinho.

והענין כי זהו בחיד כהנים ולוים כמ"ש בזהר (ח"ג דל"ט ע"א) דיין מסטרא דליואי אתי כו' וסטרא דכהנא מיין צלילן נהירין.

A explicação é que este é o nível dos cohanim e dos levitas, como está escrito no Zohar (Parte III, 39a): "O vinho vem do lado dos levitas" etc., "e o lado do cohen [é] de águas límpidas e brilhantes."

כי טבע המים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך והוא בחי' כהן שההשפעה יורדת לכה"ג ומשם לכל ההנים כמארז"ל כה"ג נוטל חלק בראש מדת ראש הוא משפיע ויין הוא בחינת לוים

Pois a natureza da água é descer de um lugar alto para um lugar baixo, e este é o nível do cohen: o fluxo desce para o Sumo Sacerdote e dali para todos os cohanim, como disseram nossos Sábios: "O Sumo Sacerdote toma uma porção primeiro"; na medida de uma cabeça, ele transmite. E o vinho é o nível dos levitas,

שהוא ההעלאה ממקום נמוך למקום גבוה מאד והוא ג"כ לארמא קלא ברעש ושיר שהוא בחי' התגלות כמארז"ל כל בעלי השיר יוצאים בשיר.

que é a elevação de um lugar baixo para um lugar muito alto; e é também "elevar a voz", com estrondo e canto, que é o nível da revelação, como disseram nossos Sábios: "Todos os que usam um shir (uma corrente) podem sair com um shir."

משא"כ מים הוא בחשאי כמו בחי' כהנים דעובדוי בחשאי אינון כו' וכמו שבחי' כהנים גבוה מבחי' לוים כמ"ש וילוו עליך וישרתוך כך ניסוך המים גבוה מאד נעלה מניסוך היין

Ao passo que a água é em silêncio, como o nível dos cohanim, "cujo serviço é em silêncio" etc. E assim como o nível dos cohanim é mais alto que o nível dos levitas, como está escrito: "E eles se juntarão a ti e te servirão", assim a libação de água é muito mais alta e elevada que a libação de vinho

(ובפרט שהיה מים חיים שנודע מדרגתם הגבה מאד נעלה בבחינת חכמה כמ"ש במ"א גבי מים חיים דקידוש מי חטאת כו' גם כמ"ש בדרוש והגדת לבנך

(e especialmente por ser água viva, cujo nível é sabidamente muito alto e elevado, no nível de Chochmá, como está escrito em outro lugar a respeito da água viva da santificação das águas de purificação etc.; e também como está escrito no discurso "E contarás a teu filho",

בענין ההפרש שבין יו"ט לשבת זהו ג"כ מוחין דאימא ומוחין דאבא ובמ"א נת' שזהו ג"כ ההפרש בין ברכה לקדושה גם לכן ככהנים נאמר וקדשתו ובלוים כתיב לטהרם כמ"ש במ"א בד"ה שבת שבתון וע"פ ושמתי כדכד):

sobre a diferença entre o Yom Tov e o Shabat: que isso também é o intelecto de Imá e o intelecto de Abá (mochin d'Imá e mochin d'Abá). E em outro lugar se explica que esta é também a diferença entre bênção e santidade. Também é por isso que dos cohanim se diz "E o santificarás", enquanto dos levitas está escrito "para purificá-los", como está escrito em outro lugar, no maamar que começa com "Um Shabat de completo descanso" e sobre [o versículo] "E farei ... de kadkod").

2 ב והנה נודע ענין תורה שבכתב ותורה שבעל פה שתורה שבכתב הוא רק בחינת אותיות וצירופיהן וכמארז"ל כל התורה שמותיו של הקב"ה.

2. Ora, o tema da Torá Escrita e da Torá Oral é conhecido: a Torá Escrita é apenas o nível das letras e de suas combinações, como disseram nossos Sábios: "A Torá inteira são os Nomes do Santo, benedito seja Ele."

ולכן כל אותיותיה מנויות לבל יעדיף ויחסיר וכל אות צ"ל בדמותו ותבניתו והנגיעה פוסלת והנה האותיות הן בבחינת בינה וכמ"ש במ"א ע"פ ופתחת עליו פתוחי חותם וע' בהרמ"ז ר"פ ויקרא.

Por isso todas as suas letras são contadas, para que não se acrescente nem se subtraia, e cada letra precisa estar em sua forma e feitio [próprios], e [letras] que se tocam invalidam. Ora, as letras estão no nível de Biná (entendimento), como está escrito em outro lugar sobre [o versículo] "E gravará sobre ela gravuras de sinete"; e veja o Ramaz no início da Parashat Vayikra.

וכנראה בחוש שכשבא השכל לכלל הכנה והשגה מתגלים בו בחי' אותיות במחשבה. אבל בבחי' חכמה שהוא למעלה משכל המושג אין בו בחי' אותיות עדיין.

Como se vê pela experiência: quando uma ideia chega ao ponto do entendimento e da compreensão, o nível das letras no pensamento se revela nela. Mas no nível de Chochmá (sabedoria), que está acima do intelecto compreendido, ainda não há o nível das letras.

וזהו ענין אותיות התורה שהתשב"כ היא בבחי' בינה ובינה נקרא ספר תורה כמ"ש בזהר (ויקהל רף רי"ש).

E este é o tema das letras da Torá: que a Torá Escrita está no nível de Biná, e Biná é chamada rolo da Torá, como está escrito no Zohar (Vayakhel, folha 210).

והיינו בחינת אותיות המחשבה ואע"ג דאורייתא מחכמה נפקת לגבי המאציל היא בחי' חכמה אבל לגבי הנבראים היא בחי' בינה [ולכן חמשים יום מיצ"מ עד מתן]

Isto é, o nível das letras do pensamento. E embora "a Torá provenha de Chochmá", [isto é,] em relação ao Emanador ela é o nível de Chochmá, mas em relação aos seres criados ela é o nível de Biná. (Por isso [há] cinquenta dias desde o Êxodo do Egito até a Outorga da

תורה כנגד חמשים שערי בינה וביום החמשים שער הנ' ניתנה תורה וע' בזהר תצוה דקפ"ג ע"א ותשבע"פ היא בחי' חכמה ושם אין האותיות עיקר כל כך

Torá, correspondendo aos cinquenta portões de Biná, e no quinquagésimo dia, o quinquagésimo portão, a Torá foi dada; e veja o Zohar, Tetzaveh, 183a.) E a Torá Oral é o nível de Chochmá, e ali as letras não são tanto o principal,

אלא השכל וההשכלה היא העיקרית המתגלית בתוך האותיות ולכן אין מדקדקין באותיותיה כ"כ כי בתשבע"פ העיקר היא החכמה וההשכלה

mas sim a ideia e a inteligência são o principal, reveladas dentro das letras. Por isso não se é tão rigoroso com suas letras, pois na Torá Oral o principal é a sabedoria e a inteligência,

וכמו שאמרו בגמ' מאי טעמא דר' מאיר כו' שהוא בחי' טעמים והוא בחי' חכמה כנודע

como dizem na Guemará: "Qual é a razão de Rabi Meir?" etc., que é o nível das razões (teamim), e esse é o nível de Chochmá, como é sabido.

(ואף שלמטה הרי תשב"כ הוא בחינת ז"א ותשבע"פ היא בחינת מל' הרי אדרבה באמת בחכמה יסוד ארץ שהיא מל' תושבע"פ וכוונת שמים ז"א תשב"כ הוא בתבונה וע' מ"ש ע"פ השמים כסאי והארץ הדום רגלי כו')

(E embora embaixo a Torá Escrita seja o nível de Zeir Anpin (os atributos emocionais) e a Torá Oral o nível de Malchut (soberania), ao contrário, na verdade, "Com Chochmá Ele fundou a terra", que é Malchut, a Torá Oral; e "Ele estabeleceu os céus", Zeir Anpin, a Torá Escrita, é "com entendimento" (tevuná). E veja o que está escrito sobre [o versículo] "Os céus são o Meu trono e a terra o estrado dos Meus pés" etc.)

ובזה יובן ענין הנ"ל שניסוך היין כתיב בתורה וניסוך המים לא נכתב בתורה רק הלכה למשה מסיני.

E com isso se entenderá o tema mencionado acima: que a libação de vinho está escrita na Torá, enquanto a libação de água não está escrita na Torá, sendo apenas uma lei [transmitida] a Moshé no Sinai.

והיינו כי יין הוא בחי' בינה תשב"כ וזהו פי' יינה של תורה וכדלקמן ולכן יכולה להכתב בתשב"כ.

Isto é, porque o vinho é o nível de Biná, a Torá Escrita; e este é o sentido de “o vinho da Torá”, como [se explica] abaixo. Por isso ele pode ser escrito na Torá Escrita.

משא"כ ניסוך המים שהוא בחי' חכמה אינה יכולה להיות כתוב בתשב"כ שתתפשט בבחי' כתב אותיות והוא בחי' מוחין דאבא ומוחין דאימא

Ao passo que a libação de água, que é o nível de Chochmá, não pode ser escrita na Torá Escrita, para se estender na forma de letras escritas. E este é o nível do intelecto de Abá e do intelecto de Imá (mochin d'Abá e mochin d'Imá).

(ולפמ"ש בע"ח שכ"ו ספ"א מובן שכערך האצי' למעלה מהבריאה כך ערך החכמה למעלה מהבינה באצילות עצמו והיינו שבינה היא בריאה שבאצילות משא"כ חכמה ובפרטות בחי' חכמה שנקרא מים חיים היא בחי' אצילות שבאצילות

(E conforme o que está escrito no Etz Chaim, Portão 26, fim do capítulo 1, entende-se que, assim como Atsilut está acima de Beríá, assim Chochmá está acima de Biná dentro do próprio Atsilut; isto é, Biná é Beríá de Atsilut, ao passo que Chochmá, e em particular o nível de Chochmá chamado “água viva”, é o nível de Atsilut de Atsilut.

והיינו שבחי' בינה נקרא מי דקיימא לשאלה שעם היותו בחי' העלם הוא ההעלם של הגילוי וכענין דכתיב יוצר אור ובורא חושך יצי' הוא גילוי ובריאה העלם והיינו ההעלם השייך להגילוי מחשבה ודבור משא"כ בחי' חכמה שהוא אצילות

Isto é, o nível de Biná é chamado Mi (“Quem?”), que está sujeito a ser perguntado; pois, embora seja um nível de ocultação, é a ocultação da revelação. Como no tema do que está escrito: “Ele forma a luz e cria a escuridão”: Yetsirá (formação) é revelação, e Beríá (criação) é ocultação; isto é, a ocultação que diz respeito à revelação, [ao] pensamento e à fala. Ao passo que o nível de Chochmá, que é Atsilut —

הנה לגבי אצילות שוה בריאה ויצירה וכחשכה כאורה כמ"ש במ"א. והיינו לפי שבחינת אצי' הוא למעלה מסדר ההשתלשלות דבי"ע

em relação a Atsilut, Beríá e Yetsirá são iguais, e “a escuridão é como a luz”, como está escrito em outro lugar. Isto é, porque o nível de Atsilut está acima da ordem da cadeia descendente (hish-talshelet) de Beríá, Yetsirá e Assiá.

ולכן ההעלם והגילוי שבסדר השתלשלות שהוא בחי' בריאה ויצירה שניהם שוין ממש לגבי אצילות והנה על ידי ניסוך המים בחג ממשיכים גילוי ההעלם שלמעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו בחי' חכמה שהוא אצילות בחי' מוחין דאבא

Por isso a ocultação e a revelação dentro da ordem da hishtalshelut, que são os níveis de Beriá e Yetsirá, são ambas verdadeiramente iguais em relação a Atsilut. E assim, por meio da libação de água na festa, atrai-se a revelação da ocultação que está acima da ordem da hishtalshelut, isto é, o nível de Chochmá, que é Atsilut, o nível dos mochin d'Abá.

לכן הוא גבוה מאד נעלה מניסוך היין מוחין דאימא שהוא גילוי ההעלם שבסדר ההשתלשלות. ועמ"ש בד"ה שיר השירים בפ"י כי טובים דודיך מיין והוא ע"ד קריעת ים סוף

Por isso ela é muito mais alta e elevada que a libação de vinho, os mochin d'Imá, que é a revelação da ocultação dentro da ordem da hishtalshelut. E veja o que está escrito no maamar que começa com "O Cântico dos Cânticos", na explicação de "Pois o teu amor é melhor que o vinho". E isto é como a divisão do Mar dos Juncos:

כי ים ויבשה הם העלם וגילוי של סדר ההשתלשלות עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגלייא אך ע"י רוח קדים קדמונו של עולם שלמעלה מסדר השתלשלות העולמות אזי הפך ים ליבשה כי שם שניהם שוין וכחשכה כאורה כנ"ל).

pois o mar e a terra seca são a ocultação e a revelação da ordem da hishtalshelut, o mundo oculto e o mundo revelado (alma d'itkassia e alma d'itgalia). Mas por meio do "vento oriental" (ruach kadim), o Primordial (Kadmonó) do mundo, que está acima da ordem da hishtalshelut dos mundos, então "Ele transformou o mar em terra seca", pois ali ambos são iguais, e "a escuridão é como a luz", como [explicado] acima.)

ובזה יובן מארז"ל ע"פ כי טובים דודיך מיין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה. וצ"ל מהו סופרים ומהו יינה של תורה.

E com isso se entenderá o que disseram nossos Sábios sobre [o versículo] "Pois o teu amor é melhor que o vinho": "As palavras dos Escribas (soferim) Me são mais agradáveis que o vinho da Torá." E é preciso explicar: o que são os "Escribas", e o que é "o vinho da Torá"?

והענין דהנה מבואר בספר יצירה בשלשה דברים ברא הקב"ה את עולמו בסופר וספר וסיפור. סופר הוא בחי' חכמה המשפיע לספר שהיא בינה בחי' מחשבה.

A explicação é que está explicado no Sefer Yetsirá: “Com três coisas o Santo, bendito seja Ele, criou o Seu mundo: com sofer, sefer e sipur” (escriba, livro e relato). Sofer é o nível de Chochmá, que transmite ao sefer, que é Biná, o nível do pensamento.

3 וסיפור הוא בחינת דיבור המקבל מספר שהוא בינה שהרי בלתי מחשבה א"א לדבר וזהו שבשלשה דברים אלו ברא הקב"ה עולמו

E sipur é o nível da fala, que recebe do sefer, que é Biná (entendimento), pois sem pensamento é impossível falar. E é [por isso] que com estas três coisas o Santo, bendito seja Ele, criou o Seu mundo:

כי התהוות העולמות הוא מבחי' דבר ה' שהיא בחי' ספור והדבור מקבל ממחשבה שנק' ספר שהוא נמשך מבחי' חכמה איה סופר וזהו בראשית ברא והיינו ע"י שמחכמה נמשך לבחי' מחשבה וממחשבה לדבור.

pois a vinda dos mundos à existência provém do nível da “palavra de D'us”, que é o nível de sipur; e a fala recebe do pensamento, que é chamado sefer, que é atraído do nível de Chochmá (sabedoria), “Onde está o sofer?” E este é “Bereshit bará” (“No princípio Ele criou”): isto é, por meio de [o fluxo] ser atraído de Chochmá para o nível do pensamento, e do pensamento para a fala.

4 וזהו ערכים עלי דברי סופרים בחי' סופר שהוא חכמה ושם הוא שרש תורה שבעל פה וניסוך המי יותר מיינה של תורה והיא בחי' תשב"כ שנק' ספר

E este é “As palavras dos Escribas (soferim) Me são mais agradáveis”: o nível de sofer, que é Chochmá (sabedoria), e ali está a raiz da Torá Oral e da libação de água, “mais que o vinho da Torá”, que é o nível da Torá Escrita, chamada sefer,

והוא בחי' בינה וניסוך היין שבחי' חכמה שהוא בחי' סופר הוא גבוה מאד נעלה מבחי' בינה שהוא בחי' ספר (ועמ"ש בד"ה איה סופר וע"פ שחורה אני כו' מענין סופר וד"ס כו')

que é o nível de Biná (entendimento) e a libação de vinho. Pois o nível de Chochmá, que é o nível de sofer, é muito mais alto e elevado que o nível de Biná, que é o nível de sefer. (E veja o que está escrito no maamar que começa com “Onde está o sofer?” e sobre [o versículo] “Negra sou eu” etc., a respeito do tema de sofer e das palavras dos Escribas etc.)

אך עם היות שהחכמה היא למעלה מבחי" בינה אעפ"כ חו"ב הם תרין ריעין דלא מתפרשין ואם כן צריך לחברם תמיד למטה ובאתעדל"ת אתערותא דלעילא

Porém, embora Chochmá esteja acima do nível de Biná, ainda assim Chochmá e Biná são “dois companheiros que nunca se separam”, e, se é assim, é preciso uni-las sempre embaixo; e por meio de um despertar de baixo [vem] um despertar do alto.

וזהו ושאבתם מים בששון מים הוא בחי" חכמה תשאבו בששון שהוא בחי" בינה ובוה יתחברו בחי" חו"ב להיות תרין ריעין דלא מתפרשין

E este é “E tirareis água com júbilo (sasson)”: a água é o nível de Chochmá; “tirá-la-eis” “com júbilo”, que é o nível de Biná. E por meio disso os níveis de Chochmá e Biná se unirão, para serem “dois companheiros que nunca se separam”.

(ועי' מ"ש במ"א בד"ה ראה אנכי נותן כו' מענין זה איך שגם בעבודת ה' למטה באדם צ"ל ב' הבחי' דחו"ב יחד תמיד בחי' נקודה בהיכלי' וא"א להיות קיום בבחי' א' לבד כו' ע"ש).

(E veja o que está escrito em outro lugar, no maamar que começa com “Vê, Eu ponho diante de vós” etc., sobre este tema: como também no serviço a D'us embaixo, no homem, os dois níveis de Chochmá e Biná devem estar sempre juntos, o nível de “um ponto em seu palácio”, e é impossível haver permanência com um só nível etc.; veja ali.

ועמ"ש בד"ה וידעת היום גבי שלום שלום לרחוק ולקרוב). ולזה היו אנשי מעשה מרננים ומרקדים בעת ניסוך המים

E veja o que está escrito no maamar que começa com “Sabe hoje”, a respeito de “Paz, paz, ao distante e ao próximo”. E por isso os homens de feitos cantavam e dançavam na hora da libação de água.

(גם לכן היו מנסכין המים בשעת ניסוך היין כמ"ש בהרמב"ם סוף הלכות תמידין ומוספין. וזהו ג"כ ענין הנז' בזהר) (פ' בלק דקפ"ט סע"א) ע"פ ויבא לו יין דארמי מיא בההוא יין:

(Também por isso derramavam a água na hora da libação de vinho, como está escrito no Rambam, fim de Hilchot Temidin uMussafin. E este é também o tema mencionado no Zohar) (Parashat Balak, 189a, embaixo) sobre [o versículo] “E ele lhe trouxe vinho”: que ele lançou água naquele vinho.

5 ג ובכדי להבין ענין ממעיני הישועה צ"ל תחלה פסוק כוס ישועות אשא. שזה אמר דהע"ה על מדתו שהוא בחי' מלי' דאצילות שנק' כוס ישועות.

3. E para entender o tema de “das fontes da salvação”, é preciso primeiro [explicar] o versículo “Erguerei o cálice das salvaçãoes”. Pois o rei David, a paz esteja com ele, disse isso a respeito de seu atributo, que é o nível de Malchut (soberania) de Atsilut (Emanação), que é chamado “o cálice das salvaçãoes”.

וכמ"ש בזהר (ויחי דר"ג ע"א) דהא בהאי כוס אתנגידו ברכאן מאינן ישועות דלעילא והוא נטל לון וכניש לון לגביה כו'

Como está escrito no Zohar (Vayechi, 250a): “Pois neste cálice as bênçãos são atraídas daquelas salvaçãoes do alto, e ele as toma e as reúne para si” etc.

כמו הדבור עד"מ הוא הכלי שבו נמשכים ומתלבשים כחות הנפש שכל ומדות כו' כך המלי' היא הכלי שבו נמשך השפע מכל הע"ס כו'

Assim como a fala, a título de analogia, é o recipiente no qual as forças da alma, o intelecto e os atributos emocionais etc., são atraídas e se revestem, assim Malchut é o recipiente no qual é atraído o fluxo de todas as dez Sefirot etc.

וז"ש הלל בשמחת בית השואבה אם אני כאן הכל כאן וכדפי' בזהר (בהשמטות דשייך לחלק ראשון דף י"ב ע"א) אי שכינתא דאקרי אני שריא כאן הכל כאן כו' וע"ש.

E é isto o que Hilel disse na alegria do Bet Hashoev: “Se Eu estou aqui, tudo está aqui”, como o Zohar explica (nas Hashmatot pertencentes à Parte I, folha 12a): “Se a Shechiná, que é chamada ‘Eu’, habita aqui, tudo está aqui” etc.; veja ali.

וישועות פי' בזהר (תרומה דקס"ט א') מאן ישועות דא ימינא דכתיב ותושע לו ימינו כו'

E “salvaçãoes” é explicado no Zohar (Terumá, 169a): “O que são ‘salvaçãoes’? Esta é a direita, como está escrito: ‘Sua mão direita O salvou’” etc.

ובפי' בראשית (דף א') פי' שהם חמש עלין תקיפין דסחרין לשושנה שהם ה"ג והענין שהם ה"ג ממותקות מה"ח כו' כמבואר בזהר הרקיע ר"פ בראשית שם.

E na Parashat Bereshit (folha 1) explica que elas são as “cinco folhas fortes que circundam a rosa”, que são as cinco Guevurot; e o ponto é que elas são as cinco Guevurot adoçadas pelos cinco Chas-sadim etc., como explicado no Zohar HaRakia no início de Bereshit, ali.

וענין הישועה הוא כי מלי דאצילות יורדת להחיות בי"ע כמ"ש רגליה יורדות מות ע"כ צריכה לבחי' ישועות להושיעה שלא יהיה יניקת החיצונים.

E o tema da salvação é que Malchut de Atsilut desce para dar vida a Beriá, Yetsirá e Assiá, como está escrito: "Seus pés descem à morte"; por isso ela precisa do nível de "salvações" para salvá-la, para que não haja sustento das forças externas.

וע"ז אמר דוד כוס ישועות אשא שיוגבה בחי' הכוס להעלותה באצי' אשר שם לא יגורך רע (ועיין בהרמ"ז ר"פ בראשית דפ"י שנשיאת הכוס הוא להמשיך לבחי' מלי מה"ג דע"י כו').

E a respeito disso David disse: "Erguerei o cálice das salvaçãoes": que o nível do cálice seja erguido, para elevá-lo a Atsilut, onde "o mal não habitará Contigo". (E veja o Ramaz no início de Bereshit, que explica que o erguer do cálice é para atrair ao nível de Malchut desde as cinco Guevurot de Atik Yomin etc.)

וזהו ענין ממעיני הישועה שהוא המעין שממנו נמשך הישועות לכוס של ברכה כו' ע"ד מ"ש במ"א בענין פ"י נברך דברכת הזימון שהוא כמ"ש ברע"מ פ' בא

E este é o sentido de "das fontes da salvação": é a fonte da qual as salvaçãoes são atraídas para o cálice de bênção etc., à maneira do que está escrito em outro lugar sobre a explicação de "Bendigamos" (nevarech) na bênção do zimun, que é como está escrito no Raaya Mehemna, Parashat Bo

(דמ"ב ב') בענין מקור ומעין וחפירה והיא בחי' בריכה שנמשך לשם המעין הנובע מהמקור ע"ש

(42b), sobre o tema da origem, da fonte e da escavação; e este é o nível de um reservatório (berekh), para o qual é atraída a fonte que brota da origem; veja ali.

וזהו נברך להמשיך בחי' הריכה זו להמשיך ממנה לכוס של ברכה שמקבל מבחינת בריכה הנ"ל.

E este é "Bendigamos" (nevarech): atrair este nível do reservatório, atrair dele para o cálice de bênção, que recebe do nível do reservatório mencionado acima.

וזהו ענין מעיני הישועה (והיינו בחינת יסודות דא"א. וכמ"ש בזהר) (ס"פ בלק דר"ב סע"ב) ממעיני הישועה אליו א"א כו'

E este é o sentido de "as fontes da salvação" (e esse é o nível dos Yessodot de Abá e Imá. E como está escrito no Zohar) (fim da Parashat Balak, 212b, embaixo): "Das fontes da salvação": estes são Abá e Imá" etc.,

וכולא ממבועי נביעין עמיקין כו' ועי' מ"ש בביאור ע"פ ששים המה מלכות בענין מ"ש לע"ל ומעין מבית
ה' יצא והשקה כו'

“e tudo provém das fontes profundas que brotam” etc. E veja o que está escrito na explicação sobre [o versículo] “Sessenta são as rainhas”, a respeito do que está escrito sobre o Tempo Vindouro: “E uma fonte sairá da Casa de D'us e regará” etc.

כי עכשיו שההמשכה מבחי' ונהר יוצא מעדן שהוא בחי' בינה אזי בהשתלשלות למטה נאמר ומשם
יפרד שנעשה בחי' יש ודבר נפרד

Pois agora, quando o fluxo é atraído do nível de “E um rio sai do Éden”, que é o nível de Biná, então, na descida para baixo, diz-se “e dali se separa”, de modo que se torna o nível de um “algo” (yesh) e de uma coisa separada.

אבל כשיהי גילוי בחי' מעין שהוא בחי' והכחמה מאין תמצא אזי והשקה גם אפי' בחי' נחל השטים כו'
שגם למטה יהיה גילוי הביטול כו'

Mas quando houver a revelação do nível de uma fonte, que é o nível de “E a sabedoria (Chochmá), do nada (ayin) é encontrada”, então ela “regará” até mesmo o nível do “Vale de Shitim” etc.: que também embaixo haverá a revelação da autoanulação (bitul) etc.

ומזה ג"כ יובן בתוספת ביאור ענין מעלת ניסוך המים שהוא מבחי' מעין בחי' חכמה שגבוה מאד נעלה
מניסוך היין שמבחי' בינה בחי' ונהר יוצא כו' (ועי' בזהר ל"ג דלי"ט ע"א הנ"ל).

E a partir disto também se entenderá, com explicação adicional, o tema da superioridade da libação de água: que ela provém do nível de uma fonte, o nível de Chochmá, que é muito mais alto e elevado que a libação de vinho, que provém do nível de Biná, o nível de “E um rio sai” etc. (E veja o Zohar, Parte III, 39a, mencionado acima.)

וי"ל ג"כ דמבועי נביעין עמיקין היינו ב' מזלות ונוצר ונקה שמהם מקבלים או"א ולפי' הרמ"ז בכוס
ישועות אשא שהישועות נמשכים מיסוד דע"י המלוכש בא"א א"כ מעיני הישועה הם ע"י וא"א כו'

E pode-se dizer também que “as fontes profundas que brotam” são os dois mazalot, “Ele preserva” (notser) e “Ele purifica” (venakê), dos quais Abá e Imá recebem. E segundo a explicação do Ramaz sobre “Erguerei o cálice das salvaçãoes”, de que as salvaçãoes são atraídas do Yessod de Atik Yomin, que está revestido em Arich Anpin, sendo assim, as fontes da salvação são Atik Yomin e Arich Anpin etc.

עוד פ"י שם בזהר בלק דמעיני הישועה הם נוי"ה ובפרדס עמד ע"ז מה שייך לנוי"ה שיהיה נקי מעייני הישועה. אך עפמ"ש במ"א בענין והנצח זו ירושלים יובן זה כו'.

Explica-se ainda ali no Zohar, Balak, que as fontes da salvação são Nétsach (vitória) e Hod (esplendor); e no Pardes ele levantou uma questão sobre isso: que relação tem [o nome] "fontes da salvação" com Nétsach e Hod? Mas segundo o que está escrito em outro lugar sobre o tema de "E o Nétsach: esta é Jerusalém", isto se entenderá etc.

6 והנה ע"פ המבואר למעלה בענין ניסוך המים שלא ניתן לכתוב בתשב"כ מפני שהוא מבחי' סופר שלמעלה מבחי' ספר כנ"ל

Ora, segundo o que foi explicado acima a respeito da libação de água, que não foi dada para ser escrita na Torá Escrita porque provém do nível de sofrer, que está acima do nível de sefer, como [explicado] acima,

הנה עד"ז יובן עוד ענין הקפות שבשמע"צ שלא נכתבו אפילו בתשב"כ ואינו אלא מנהג כי

desta maneira se entenderá ainda o tema das hakafot de Shemini Atsêret, que não foram escritas nem sequer na Torá Oral e são apenas um costume. Pois

הנה המה מקיפים דאבא ולכן לא ניתנו לכתוב אפילו בתשב"כ שהיא בחי' א"פ דחכמה כו'

elas são as luzes circundantes (makifim) de Abá, e por isso não foram dadas para ser escritas nem sequer na Torá Oral, que é o nível da luz interior de Chochmá (sabedoria) etc.

וקרוב לזה נתבאר במ"א בענין תפלת ערבית רשות שהוא מפני שהמשכה זו היא ממקום עליון מאד עד שאין אתעדל"ת מגעת שם כ"כ לכן הוא רשות שאינו חובה ממש מטעם הנ"ל עיי' בזהר ח"א דקל"ג ע"א.

E algo próximo a isto é explicado em outro lugar, a respeito de a oração da noite ser opcional: isso porque essa atração provém de um lugar muito alto, tão alto que o despertar de baixo não alcança tanto até lá; por isso ela é opcional, não verdadeiramente obrigatória, pela razão mencionada acima. Veja o Zohar, Parte I, 133a.

(ועוד י"ל בענין ושאבתם מים בששון שהיה שמחה גדולה בשאיבת המים והוא מובן ממ"ש במ"א ע"פ ביום השמיני עצרת שבחינת חכמה מאירה בבחי' ריחוק. כמ"ש אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני.

E pode-se dizer ainda, a respeito de “E tirareis água com júbilo”, que havia grande alegria na extração da água: isso se entende a partir do que está escrito em outro lugar sobre [o versículo] “No oitavo dia, Atsêret”, que o nível de Chochmá brilha num estado de distância, como está escrito: “Eu disse: ‘Tornar-me-ei sábio’, mas ela está longe de mim.”

וזהו ג"כ ענין ותתצב אחותו מרחוק וכתוב אמור לחכמה אחותי א ת וע' במק"מ פ' תולדות (קמ"ב א') בפ"י מרחוק ה' נראה לי.

E este é também o sentido de “E sua irmã se pôs de longe”, e está escrito: “Dize a Chochmá: ‘Tu és minha irmã.’” E veja o Mikdash Melech, Parashat Toldot (142a), sobre a explicação de “De longe D'us me apareceu”.

אבל מבחי' בינה נמשך בבחי' קירוב וזהו כאיש אשר אמו תנחמנו כו' ולכן אם הבנים דייקא שמחה שהשמחה היא בחי' גילוי אשר זה נמשך מבחי' בינה דייקא.

Mas a partir do nível de Biná (entendimento) ela é atraída num estado de proximidade; e este é “Como um homem a quem sua mãe consola” etc. Por isso justamente “a mãe dos filhos” está “alegre”, pois a alegria é o nível da revelação, que é atraída justamente do nível de Biná.

7 וזהו ענין יין המשמח כו'. אך בחג הסוכות יש כח לנש"י להמשיך בחי' חכמה שיהיה החכמה מאיר ג"כ בבחי' קירוב וגילוי כמו הבינה ממש.

E este é o sentido de “o vinho que alegra” etc. Mas na festa de Sucot as almas de Israel têm a força de atrair o nível de Chochmá (sabedoria), de modo que também Chochmá brilhe num estado de proximidade e revelação, exatamente como Biná (entendimento).

וע"ז נאמר בן חכם ישמח אב בן חכפ דוקא וע' מזה בד"ה ביום השמע"צ וזהו ענין השמחה דבית השואבה שבחי' מים חיים חכמה עילאה נמשך בבחי' גילוי וקירוב ע"ד אם הבנים שמחה שהשמחה היא הגילוי

E a respeito disso se diz: “Um filho sábio alegra o pai”: justamente “um filho sábio”. E veja sobre isso no maamar que começa com “No oitavo dia, Atsêret”. E este é o tema da alegria do Bet Hasho-evá: que o nível da “água viva”, a Chochmá suprema (Chochmá Ilaá), é atraído num estado de revelação e proximidade, à maneira de “a mãe dos filhos está alegre”, pois a alegria é revelação.

והיינו שאז נמשכים ומתגלים מוחין דאבא כ"כ כמו הגילוי דמוחין דאימא כו' והכח הזה הוא ע"י התשובה ביוהכ"פ לפני הוי' תטהרו וכו' ע"ש

Isto é, que então o intelecto de Abá (mochin d'Abá) é atraído e revelado tanto quanto a revelação do intelecto de Imá (mochin d'Imá) etc. E essa força vem por meio da teshuvá de Yom Kipur, “diante de Havayá sereis purificados” etc.; veja ali.

והיינו שע"י התשובה מעורר בחי' הכתר שלמעלה מהחכמה ואז ע"י התגלות הכתר בחכמה נמשך שיהיה החכמה בבחי' גילוי.

Isto é, por meio da teshuvá desperta-se o nível de Kéter (a Coroa), que está acima de Chochmá; e então, por meio da revelação de Kéter em Chochmá, é atraído que Chochmá esteja num estado de revelação.

8 ועמ"ש ע"פ אריתי מורי והוא עד"מ החכם כשנופל לו שכליים חדשים הרבה מאד מוכרח לגלות מעט מחכמתו

E veja o que está escrito sobre [o versículo] “Colhi a minha mirra”. E isto é, a título de analogia, [como] um sábio: quando lhe ocorrem muitíssimas ideias novas, ele é obrigado a revelar um pouco de sua sabedoria,

כי לא יכול לסבול מרבוי האור וכענין מ"ש במ"א ע"פ אז יבקע כשחר אורך כו' ועמ"ש במ"א ע"פ ארוממך ה'

porque não consegue suportar a abundância de luz. E é como o tema do que está escrito em outro lugar sobre [o versículo] “Então a tua luz romperá como a aurora” etc. E veja o que está escrito em outro lugar sobre [o versículo] “Exaltar-Te-ei, D'us,

כי דליתני כו' שם נת' ענין זה וע' מ"ש בפ' שמות סד"ה מי שם פה לאדם וזהו ענין וחסידך ירננו שבזהר ר"פ ויצא (דקמ"ח ע"ב).

pois Tu me fizeste subir” etc.; ali este tema é explicado. E veja o que está escrito na Parashat She-mot, no fim do maamar que começa com “Quem deu boca ao homem?” E este é o tema de “E os Teus piedosos cantarão de alegria” no Zohar, no início da Parashat Vayeitzei (148b).

גם כמו שענין התשובה הוא בחינת לרחוק שנעשה קרוב כך עי"ז נמשך מלמעלה מה שהוא בחי' אחכמה והיא רחוקה ממני יהיה מאיר בבחי' קירוב ממש. ועמ"ש בביאור ע"פ ואתחנן כו'.

Também, assim como a teshuvá é o nível de “ao distante que se tornou próximo”, assim, por meio disso, é atraído do alto que aquilo que é o nível de “Eu disse: ‘Tornar-me-ei sábio’, mas ela está longe de mim” brilhe num estado de verdadeira proximidade. E veja o que está escrito na explicação sobre [o versículo] “E eu supliquei” etc.

9 ועו"ל דמבואר בד"ה והגדת לבנך שביו"ט נ' ז' שמחה לפי שהוא מוחין דאימא בחי' השגה

E pode-se dizer ainda: está explicado no maamar que começa com “E contarás a teu filho” que no Yom Tov se menciona a alegria, porque ele é o intelecto de Imá (mochin d'Imá), o nível da compreensão;

אבל בשבת מוחין דאבא שהוא מה שלמעלה מההשגה לא שייך שמחה כ"א ביטול ועד"ז בחי' מים צלילין דח"ע לא שייך שמחה.

mas no Shabat, [que é] o intelecto de Abá (mochin d'Abá), que é aquilo que está acima da compreensão, a alegria não se aplica, apenas a autoanulação (bitul). E da mesma maneira, [com] o nível da “água límpida” da Chochmá suprema (Chochmá Ilaá), a alegria não se aplica.

אך על ידי שבת שבתון דיוהכ"פ שהוא בחי' שלמעלה מהשבת ומחכמה עילאה לכן נמשך בסוכות שיהיה חכמה מאיר בקירוב בבחי' השגה ולכן היה שמחה בניסוך המים.

Mas por meio do “Shabat de completo descanso” de Yom Kipur, que é um nível acima do Shabat e acima da Chochmá suprema, por isso é atraído em Sucot que Chochmá brilhe em proximidade, no nível da compreensão; e por isso havia alegria na libação de água.

10 והוא שמחה שבבחינת ביטול ע"ד מ"ש סד"ה בשלח פרעה גבי ולא נחם כו' בענין ארץ כנען

E é uma alegria que está no nível da autoanulação (bitul), à maneira do que está escrito no fim do maamar que começa com “E aconteceu, quando o Faraó enviou”, a respeito de “E [D'us] não os conduziu” etc., sobre o tema da terra de Canaã.

ולכן זהו מעייני הישועה שלא יהיה יניקת החיצונים כי החכמה דוחה אותם וכן השמחה שבבחינת ביטול כו'.

E por isso este é “as fontes da salvação”: que não haja sustento das forças externas, pois Chochmá (sabedoria) as repele, e assim também a alegria que está no nível do bitul etc.

להבין מ"ש ביום השמיני עצרת תהיה לכם

Para entender o que está escrito: “No oitavo dia haverá para vós uma atsêret”

1 להבין מ"ש ביום השמיני עצרת תהיה לכם. ובשביעי של פסח כתיב עצרת להוי' אלהיך. הנה כתיב ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך.

Para entender o que está escrito: “No oitavo dia haverá para vós uma atsêret (assembleia)”, enquanto do sétimo dia de Pêssach está escrito: “uma atsêret a Havayá, teu D'us”. Eis que está escrito: “Amarás a Havayá, teu D'us, com todo o teu coração (levavchá), com toda a tua alma e com todo o teu poder (meodêcha).”

ופי' בכל לבבך ארז"ל בשני יצריך ביצ"ט וביצה"ר דהיינו שכל כח ועוצם הלהב רשפי אש בוערה מכל מיני יצה"ר שבעוה"ז יתהפך הלהב כולו לאהבת ה'.

E sobre o sentido de “com todo o teu coração (levavchá)”, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “com as tuas duas inclinações, com a boa inclinação e com a má inclinação”. Isto é: toda a força e a intensidade da chama, as faíscas do fogo ardente, de todo tipo de má inclinação deste mundo, a chama inteira será convertida em amor a D'us.

2 וכמו שיהיה לעתיד דכתיב כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד

Como será no tempo vindouro, conforme está escrito: “Pois então darei aos povos uma linguagem pura, para que todos invoquem o Nome de D'us, para servi-Lo com um só ombro (shechem echad).”

דהיינו שאפי' כל העמים עו"ג שהן שרשי התאוות גשמיי יהפוך להם שפה ברורה לקרוא כולם כוי' והוא ענין אתהפכא חשוכא לנהורא ולעבדו שכם אחד.

Isto é: até todos os povos, os idólatras, que são as raízes dos desejos físicos, Ele lhes converterá numa linguagem pura, para que todos invoquem etc. E este é o tema da “escuridão convertida em luz” (it'hapchá chashochá linhorá); e [assim] “para servi-Lo com um só ombro”.

פ"י שכם בחי' אחוריים בתר כתפין והיינו כענין מ"ש ואתה הסבות את לבם אחורנית יתהפך להיות בבחינת אחד

O sentido de shechem (ombro) é o nível das costas, “atrás dos ombros” (bátar katfin); isto é, como o tema do que está escrito: “e Tu viraste o coração deles para trás.” Ele será convertido para estar no nível de “um”.

[וזהו ג"כ ענין ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך שבירור דיוסף להיות מבחי' שכם בחינת אחד הוא בבחי' שלמעלה יותר מבירור דהשבטים וכמ"ש סד"ה

(E este é também o tema de “E Eu te dei um shechem acima de teus irmãos”: que o refinamento (birur) de Yossef, ser a partir do nível de shechem, o nível de “um”, está num nível mais elevado que o refinamento das tribos; conforme é explicado no fim do discurso que começa

והנה אנחנו מאלמים אלומים וע' לקמן בענין בכל מאדך] וזהו פ"י ואהבת שהוא לשון ציווי

“E eis que estávamos atando feixes”; e veja adiante, sobre o tema de “com todo o teu poder”.) E este é o sentido de veahavta (“amarás”), que é um termo de ordem

וגם ל' עתיד לומר שלעתיד סופך לאהוב את ה' בכל לבבך כי לא ידח ממנו נדח.

e também um termo de futuro, dizendo que no tempo vindouro “por fim amarás” a D'us com todo o teu coração; pois “nenhum desterrado será desterrado d'Ele”.

3 ובכל נפשך הוא בחי' אהבה גדולה מזו שאינה נתפסת בלב האדם לפי שאין בגשמיות דוגמתה וכערכה כלל כ"א לה' לבדו

“E com toda a tua alma” é o nível de um amor maior que este, que não pode ser contido no coração do homem, porque na fisicalidade não há nada semelhante a ele nem comparável a ele de modo algum; [ele é] somente para D'us, a Ele somente.

והיא אהבת הנפש האלקי לבדה וכמ"ש נפשי אויתיך והאהבה הזאת היא מתלהבת ומתלהטת בנפשות הצדיקים כי היכל ה' המה וכלי בית ה'.

E é o amor da alma divina (nefesh haElokit) somente, conforme está escrito: “Minha alma, eu Te desejei.” E este amor se inflama e arde nas almas dos tsadikim, pois “eles são o Santuário de D'us” e “os utensílios da Casa de D'us”.

4 ובכל מאדך היא בחי' אהבה העולה על כולנה שהיא בחי' אהבה רבה במאד שאינה נתפסת אפילו בנשמו' הצדיקים וגבהו דרכיה במאד מאד למעלה מעלה מבחי' הנבראים שהוא לדבקה בו ית' ממש בא"ס ב"ה

“E com todo o teu poder (meodêcha)” é o nível de um amor que supera todos eles, que é o nível de “grande amor” (ahavá rabá) em extremo (bimeod), que não pode ser contido nem mesmo nas almas dos tsadikim; “seus caminhos são elevados”, sumamente elevados, cada vez mais acima do nível dos seres criados: é apegar-se a Ele, bendito seja, verdadeiramente, ao Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele.

והנה כתיב גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר וכך האהבה הנמשכת מזה היא בבחי' מאד בלי שיעור וגבול ואין הנפש יכולה להשיגה להיות שהנפש היא בחי' נברא בבחי' כלי וגבול

Ora, está escrito: “Grande é D'us e sumamente (meod) louvado, e Sua grandeza é insondável.” Assim também o amor atraído disso está no nível de meod, sem medida nem limite; e a alma não pode alcançá-lo, visto que a alma está no nível de um ser criado, no nível de um recipiente e de um limite.

אך הזוכה לאהבה רבה הזאת הם בעלי תשובה ע"ד מאמרז"ל במקום שבע"ת עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

Mas os que merecem este grande amor são os baalei teshuvá (os que retornam), à maneira do dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “No lugar onde os baalei teshuvá estão, os tsadikim perfeitos não podem estar.”

5 והענין כמ"ש כיתרון האור מן החושך. פ"י שיש יתרון ומעלה לאור כשבא מן החושך דוקא

O tema é como está escrito: “como a vantagem da luz sobre a escuridão”. O sentido é que há uma vantagem e uma superioridade na luz quando ela vem justamente da escuridão.

דהיינו כשישים האדם אל לבו כל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו אשר לא לה' המה בכל ימי חיי הבלו שהם חשך ממש והסתר פניו ית' ואעפ"כ בכך היה חפץ ומתאוה וכו'.

Isto é: quando a pessoa toma a peito todos os seus atos, palavras e pensamentos que não foram para D'us, em todos os dias da sua vida vã, que são escuridão efetiva e ocultação da Sua face, bendito seja; e, apesar disso, era isso o que ela desejava e cobiçava etc.

מכש"כ וק"ו שיש יתרון מעלה לאור ה' אשר לזאת תתרבה ותתגדל האהבה במאד ביתר שאת

Quanto mais, e por um raciocínio do menor para o maior, há uma vantagem e uma superioridade na luz de D'us; de modo que por causa disso o amor aumentará e crescerá sumamente (bimeod), com maior intensidade

ומעלה לאין קץ להוציא נפשו ממאסרה להשתפך אל חיק אביה א"ס ב"ה ממש ולדבקה בו ממש (ועמ"ש מזה בד"ה שמאלו תחת לראשי בפ' כי תשא).

e mais elevado sem fim, a ponto de tirar a sua alma da sua prisão, para derramar-se no seio do seu Pai, o Infinito, bendito seja Ele, verdadeiramente, e apegar-se a Ele verdadeiramente (e veja o que é explicado sobre isso no discurso que começa “Sua mão esquerda está sob a minha cabeça”, na Parashat Ki Tissa).

וזהו ענין זדונות נעשו כזכיות ע"י תשובה כי יעלה ויבא ליגיע לבחי' אהבה רבה הנ"ל.

E este é o tema de “os pecados deliberados tornam-se como méritos” por meio da teshuvá: pois ele subirá e chegará a alcançar o nível de grande amor mencionado acima.

ולכן אפילו צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד להיותם בחי' גמורים מלשון כלי שנגמר מלאכתו ועדיין הם בבחי' כלי.

Por isso, nem mesmo os tsadikim perfeitos (tsadikim guemurim) podem estar [ali], porque estão no nível de guemurim (“concluídos”), da expressão “um utensílio cuja confecção foi concluída”; e eles ainda estão no nível de um recipiente.

6 ולזה הזהירו רז"ל במאד הוי שפל רוח בפני כל אדם כדי להיות נשבר ונדכה ונכנע ורוחו נמוכה בכדי שיאיר עליו אור האהבה כיתרון האור הנ"ל.

Por isso nossos Sábios, de abençoada memória, advertiram com [a palavra] meod (“muito”): “Sê muito humilde de espírito diante de todo homem”, a fim de estar quebrantado, abatido e submisso, com o espírito humilde, para que a luz do amor brilhe sobre ele, como “a vantagem da luz” mencionada acima.

וזהו שאמר רז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב ואמרו שיהיה כל ימיו בתשובה.

E é isto o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Mais bela é uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo do que toda a vida do Mundo Vindouro”; e disseram que a pessoa deve estar em teshuvá todos os seus dias.

כי עוה"ב אינו אלא זיו והארה ממנו ית'. כמארז"ל צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ואמרו ביו"ד נברא העוה"ב כנ"ל.

Pois o Mundo Vindouro não é senão um esplendor e uma iluminação provenientes d'Ele, bendito seja, conforme nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: "Os tsadikim se sentam e desfrutam do esplendor da Shechiná (a Presença Divina)"; e disseram: "Com o yud foi criado o Mundo Vindouro", como mencionado acima.

7 ופי' ביו"ד בהארה הנמשכת ומתפשטת מבחי' היו"ד. כי היו"ד עצמו הוא בחי' אותיות שמו הגדול והוא ושמו אחד.

E o sentido de "com o yud" é: com a iluminação que é atraída e se estende a partir do nível do yud. Pois o yud em si é o nível das letras do Seu grande Nome, e Ele e o Seu Nome são um.

וכמ"ש כי נשגב שמו לבדו רק הודו על ארץ ושמים והודו הוא זיו והארה מן שמו אשר נשגב לבדו.

Conforme está escrito: "Pois somente o Seu Nome é exaltado; apenas a Sua glória (hodo) está sobre a terra e os céus"; e "a Sua glória" é um esplendor e uma iluminação provenientes do Seu Nome, que somente ele é exaltado.

וישראל הם עם קרובו של מהותו ועצמותו כביכול ממש ע"י תשובה מאהבה רבה הנ"ל לדבקה בו ממש בא"ס ב"ה לבדו.

E Israel é "o povo próximo a Ele", ao Seu próprio ser e essência, por assim dizer, verdadeiramente, por meio da teshuvá por grande amor mencionada acima, para apegar-se a Ele verdadeiramente, ao Infinito, bendito seja Ele, somente.

8 והנה ענין תשובה מאהבה זו הוא ענין בחי' יציאת מצרים ופי' יציאת מצרים לצאת מן המצרים וגבולים המגבילים האהבה דהיינו לצאת מבחי' צדיק לבחי' בע"ת הנ"ל.

Ora, este tema da teshuvá por amor é o tema do nível do Êxodo do Egito (yetsiat Mitsrayim). E o sentido de yetsiat Mitsrayim é sair dos estreitos (metsarim) e limites que limitam o amor; isto é, sair do nível de tsadik para o nível de baal teshuvá mencionado acima.

אך גם בכל אחד ואחד כפי בחינתו יש בחי' יצ"מ ואפילו בהמון עם כפשוטו לפנות מעסקיו ועניניו בעניני העולם ובפרט בעלי מו"מ צריכין לקבוע עתים לפנות דעתם מעסקיהם כפי הפנאי שלהם

Mas também em cada um, segundo o seu nível, há um nível de Êxodo do Egito; até entre o povo comum, no sentido simples: desocupar-se dos seus negócios e dos seus assuntos nas coisas do mundo. E especialmente os homens de negócios precisam fixar horários para desocupar a mente dos seus negócios, segundo o tempo livre que tiverem.

וכן יש יצ"מ במדריגה ומעלה אחר מעלה עד רום המעלות עד אשר יגיע לבחי' אהבה רבה הנ"ל [ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אני כו' אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים כו']:

E assim há um Êxodo do Egito em [cada] grau, um nível após outro, até o mais alto dos níveis, até que ele alcance o nível de grande amor mencionado acima (e veja o que é explicado sobre isso na explicação do versículo "Eu, etc., que vos tirei da terra do Egito, etc."):

9 ב וזהו ענין זד ימי הפסח ימי יצ"מ שהוא זמן התעוררות בחי' אהבה רבה הנ"ל ממטה למעלה כו'.

2. E este é o tema dos sete dias de Pêssach, os dias do Êxodo do Egito: é o tempo do despertar do nível de grande amor mencionado acima, de baixo para cima etc.

אך ביום השביעי שהוא בחי' אהבה רבה בהתגלות עצרת לה' אלקיך. ופי' כענין אם רץ לבך שוב לאחד.

Mas no sétimo dia, que é o nível de grande amor em revelação, [é] "uma atsêret a Havayá, teu D'us". E o sentido é como o tema de "Se o teu coração corre, retorna ao Um."

10 וכמ"ש כלה שארי ולבבי צור לבבי. פי' שמתחלה כלה שארי ולבבי בכלות הנפש ממש. ואח"כ צור לבבי צור הוא מלשון חיזוק וכמ"ש הצור תמים פעלו.

Conforme está escrito: "Minha carne e meu coração desfalecem (kalá); a rocha (tsur) do meu coração..." O sentido é: primeiro, "minha carne e meu coração desfalecem", numa expiração efetiva da alma (kelot hanefesh). E depois, "a rocha do meu coração": tsur é um termo de força, conforme está escrito: "A Rocha (haTsur), Sua obra é perfeita."

דהיינו שיתחזק במעוזו להיות שבע"כ אתה חי כו' כדי להיות לו ית' דירה בתחתונים וצריך לעשות משכן ומכון לשבתו ע"י עסק התורה והמצות שיהיה הוי' בבחי' אלקיך

Isto é: que ele se fortaleça na Sua fortaleza, para ser [à maneira de] “contra a tua vontade tu vives” etc., para que haja para Ele, bendito seja, uma morada nos mundos inferiores. E é preciso fazer um Santuário e um lugar para a Sua habitação, por meio da ocupação com a Torá e as mitsvot, para que Havayá esteja no nível de “teu D'us” (Elokêcha)

דהיינו שיהיה שורה ומתלבש בתחתונים [ועמ"ש בד"ה כי תצא גבי ונתנו הוי' אלקיך בידך הויה הוא תורה ואלקיך הו מצות ע"ש].

isto é, que Ele repouse e Se revista nos mundos inferiores. (E veja o que é explicado no discurso que começa “Quando saíres”, a respeito de “e Havayá, teu D'us, o entregará na tua mão”: “Havayá” é a Torá e “teu D'us” são as mitsvot; veja lá.

11 ועמ"ש לעיל בד"ה כי המצוה הזאת בפ"י מ"ש במ"ת אנכי הוי' אלקיך דהיינו שלהיות נמשך בחי' הוי' מבחי' אנכי באתעדל"ת תליא מילתא ע"י התורה והמצות כו' ע"ש.

E veja o que é explicado acima no discurso que começa “Pois este mandamento”, sobre o sentido do que foi dito na Outorga da Torá: “Eu (Anochi) sou Havayá, teu D'us”; isto é, para que o nível de Havayá seja atraído a partir do nível de Anochi, a coisa depende de um despertar de baixo, por meio da Torá e das mitsvot etc.; veja lá.

ועמ"ש בד"ה אתם נצבים בפ"י כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא פ"י כטבע האש שמסתלק למעלה עד"מ ואינו יורד ומתפשט וכו'

E veja o que é explicado no discurso que começa “Vós estais de pé”, sobre o sentido de “Pois Havayá, teu D'us, é um fogo consumidor”: significa [que Ele é] como a natureza do fogo, que, por analogia, se retira para cima e não desce nem se estende etc.,

ולכן נק' אל עליון כו' ע"ש אך ע"י אתעדל"ת ברצוא ושוב ממשיכים להיות קראתיך הוי'.

e por isso Ele é chamado “D'us Altíssimo” (Kel Elyon) etc.; veja lá. Mas por meio de um despertar de baixo, no “correr e retornar” (ratsó vashov), atraímos para baixo [de modo] que haja “Eu Te invoquei, Havayá”.

12 ועדי"ז יובן גם כאן פי' עצרת להוי' אלקיך שהוא ענין ההמשכה מא"ס ב"ה אנכי מי שאנכי שיהיה נמשך להיות הוי' אלקיך דהיינו שיתלבש בתורה ומצות כו'

Do mesmo modo se entenderá também aqui o sentido de “uma atsêret a Havayá, teu D'us”: é o tema da atração a partir do Infinito, bendito seja Ele, “Anochi, Aquele que é Eu”, para que seja atraído a se tornar “Havayá, teu D'us”; isto é, que Ele Se revista na Torá e nas mitsvot etc.

הקב"ה יושב ועוסק בתורה כו' ועמ"ש מזה בד"ה שיר השירים] וכמארז"ל א"ת בניך אלא בוניך כי ת"ח נק' בנאים שעוסקים בבנינו של עולם

“O Santo, bendito seja Ele, senta-Se e ocupa-Se com a Torá” etc.; e veja o que é explicado sobre isso no discurso que começa “O Cântico dos Cânticos”). E conforme nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Não leias ‘teus filhos’ (banáyich), mas ‘teus construtores’ (bonáyich)”; pois os estudiosos da Torá são chamados construtores, visto que se ocupam da construção do mundo.

כי אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד וכתוב אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי.

Pois o Santo, bendito seja Ele, não tem no Seu mundo senão os quatro côvados da halachá somente; e está escrito: “Se não fosse a Minha aliança de dia e de noite, Eu não teria estabelecido as leis do céu e da terra.”

13 וכן בענין המצות ובפרט מצחת הצדקה דכתיב עולם חסד יבנה וכתוב חסד ה' מלאה הארץ.

E assim também com as mitsvot, e especialmente a mitsvá de tsedacá, conforme está escrito: “O mundo é construído pela bondade (chessed)”, e está escrito: “A terra está cheia da bondade de D'us.”

וזהו בחי' עצרת של ז' ימי הפסח לעצור ולכלוא את הרוח והנפש שלא יצאו מנרתקן ויתבטלו ממציאותן באהבה רבה זו

E este é o nível da atsêret dos sete dias de Pêssach: reter e conter o espírito e a alma para que não saiam da sua bainha e não se anulem da sua existência neste grande amor,

רק להיות כאש עצור בלבו בבחי' רצוא ושוב ועמ"ש מענין רצוא ושוב בד"ה וכל העם רואים את הקולות ובד"ה בפ' נסכים כתיב:

mas apenas ser “como um fogo retido (atsur)” no seu coração, no modo de “correr e retornar”. E veja o que é explicado sobre o tema do “correr e retornar” no discurso que começa “E todo o povo via as vozes”, e no discurso que começa “Na seção das libações está escrito”:

14 אך בחיי עצרת של חג הסוכות הוא ענין מ"ש תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק. והוא כי ע"י עשיית זוכה ישראל לבחי תשובה מאהבה הנ"ל. וזדונות נעשו לו כזכיות.

Mas o nível da atsêret da festa de Sucot é o tema do que está escrito: “Minha língua responderá (taan) com a Tua palavra, pois todos os Teus mandamentos são justiça (tsedek).” É que por meio dos Dez Dias de Teshuvá Israel merece o nível de teshuvá por amor mencionado acima, e os pecados deliberados se tornam para ele como méritos.

ולכן נמשך מלמעלה למטה ג"כ אהבה רבה מאד אהבה בתענוגים בכל ימי הסוכות בבחי וימינו תחבקני שהוא

Por isso é atraído também do alto para baixo um amor muito grande, o “amor em deleites”, durante todos os dias de Sucot, no nível de “e Sua mão direita me abraça”, que é

כמו למשל מי שמחבק את חבירו אינו מניחו לנטות ממנו כך כביכול מתעלים באהבה זו לדבקה בו ממש שלא להפרד ממנו ח"ו.

como, por exemplo, quem abraça o seu amigo: não o deixa afastar-se dele. Assim também, por assim dizer, eles são elevados neste amor a apegar-se a Ele verdadeiramente, de modo a não se separar d'Ele, D'us não permita.

15 וזהו כי גבר עלינו חסדו. פ"י שחסד ה' הוא גבור וחזק ממנו ואינו מניח אותנו לנטות אל צד

E este é [o sentido de] “Pois a Sua bondade prevaleceu (gavar) sobre nós”. O sentido é que a bondade de D'us é mais poderosa e mais forte do que nós, e não nos deixa desviar

אחר ח"ו והאהבה זו היא ג"כ בלי שיעור וגבול עד כלות הנפש ממש וכמ"ש כלתה נפשי [וצ"ל דבחי זו גבוה מאהבה רבה

para outro lado, D'us não permita. E este amor também é sem medida nem limite, a ponto de uma expiração efetiva da alma, conforme está escrito: “Minha alma desfalece (kaletá).” (E é preciso dizer que este nível é mais elevado que o grande amor;

ויוכן זה עפמ"ש בכיאר ע"פ חכלילי עינים בענין אהבה בתענוגים שהיא למעלה מבחי אהבה רבה כו') והנה כתיב צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

e isso será entendido a partir do que é explicado na explicação do versículo “Seus olhos são avermelhados (chachlili einayim)”, sobre o tema do “amor em deleites”, que está acima do nível de grande amor etc.) Ora, está escrito: “A justiça (tsedek) andarà diante d'Ele, e Ele [a] porá no caminho dos Seus passos.”

פ"י צדק מדת כנס"י לפניו יהלך שע"י בחי' וימינו תחבקני הנ"ל מתעלית בעילוי רב להיות לפני ה' ממש [ועמ"ש סד"ה ויושט המלך לאסתר בפ"י ותעמוד לפניו ובד"ה יחיינו מיומים בפ"י ונחיה לפניו] ואז וישם לדרך פעמיו

O sentido é: tsedek, o atributo da Congregação de Israel (Knesset Yisrael), “andaré diante d'Ele”: por meio do nível de “e Sua mão direita me abraça” mencionado acima, ela é elevada numa grande elevação para estar verdadeiramente “diante de D'us” (e veja o que é explicado no fim do discurso que começa “E o rei estendeu a Ester”, sobre o sentido de “e ela se pôs diante dele”, e no discurso que começa “Ele nos reviverá depois de dois dias”, sobre o sentido de “e viveremos diante d'Ele”). E então “e Ele porá no caminho dos Seus passos”

היינו המשכת אלקותו מלמעלה למטה עד בחי' סוף מעשה וכמ"ש מה יפו פעמיו בנעלים שע"י התרוה דאקרי דרך יומשך הגילוי למטה [ועמ"ש בד"ה אשירה להוי' בפ"י ושמרו דרך הוי' וכו' וע' בזהר שלח (דקס"א ב')]

é a atração da Sua Divindade do alto para baixo, até o nível de “o fim da ação”, conforme está escrito: “Quão belos são os teus passos nas sandálias”: que por meio da Torá, que é chamada “um caminho”, a revelação será atraída para baixo. (E veja o que é explicado no discurso que começa “Cantarei a Havayá”, sobre o sentido de “e guardarão o caminho de Havayá” etc.; e veja no Zohar, Shelach (p. 161b):

ת"ח כו' בדרך נועם כו' ובפ' מקץ (דקצ"ז ב') ע"פ דרכיה דרכי נועם ועמ"ש בד"ה ושמתי כדכד בענין וכל גבולך כו'

“Vem e vê etc., no caminho da amenidade etc.”; e na Parashat Mikets (p. 197b), sobre “Seus caminhos são caminhos de amenidade”. E veja o que é explicado no discurso que começa “E farei as tuas janelas de rubis (kadmé)”, sobre o tema de “e todas as tuas fronteiras” etc.

וע' בזהר באדר"ז (דרי"ז ע"א) ע"פ אלקים הבין דרכה ומ"ש ע"ז האריז"ל בפ"י הספ"ד פ"ד (דק"ח סע"ב) שפ"י דרכה היינו מזלא דא"א ול"ב שבילין כו'

E veja no Zohar, na Idra Zuta (p. 290a), sobre “Elokim entende o caminho dela”, e o que o Arizal escreveu sobre isso no comentário ao Sifra Ditsniuta, cap. 4 (p. 118b, no fim): que “o caminho dela” significa o mazal de Arich Anpin e os trinta e dois caminhos etc.

ועי' עוד בזהר פי' בשלח (דני"ז סע"ב) ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בפ"י צדיק ה' בכל דרכיו ומ"ש בסידור ע"פ זה.

E veja ainda no Zohar, Parashat Beshalach (p. 57b, no fim); e veja o que é explicado no discurso que começa “Pois os montes se afastarão”, sobre o sentido de “D'us é justo em todos os Seus caminhos”, e o que está escrito no Sidur sobre isso.

ועי' באגה"ק סי' ד' מ"ש וזהו צדק לפניו יהלך כו' שממשיך את פנימית הלב לה' ואח"כ ישם לדרך פעמיו כמ"ש והלכת בדרכיו כו'

E veja na Igueret HaKodesh, seção 4, o que está escrito: “E este é [o sentido de] ‘A justiça andarà diante d'Ele’ etc.: que se atrai a dimensão interior (pnimiyut) do coração a D'us; e depois ‘Ele porá no caminho dos Seus passos’, conforme está escrito: ‘e andarás nos Seus caminhos’ etc.,

בכל מעשה המצות כולם ותלמוד תורה כנגד כולם שכולם עולים לה' ע"י פנימית הלב ביתר שאת ומעלה מעלה מעלייתן לה' ע"י חיצוניות הלב עכ"ל.

no cumprimento de todas as mitsvot, e o estudo da Torá equivale a todas elas; pois todas elas sobem a D'us por meio da dimensão interior do coração com maior intensidade, e muito, muito mais alto que a sua ascensão a D'us por meio da dimensão exterior (chitsoniyut) do coração.” Fim da citação.

16 והיינו ע"ד מה שאנו אומרים בתפלת שבת ויו"ט קדשנו במצותיך אע"פ שאנו מברכים אשר קדשנו במצותיו שכבר קדשנו

Isto é como o que dizemos na oração de Shabat e Yom Tov: “Santifica-nos com os Teus mandamentos”, ainda que [já] abençoemos “que nos santificou com os Seus mandamentos”, [significando] que Ele já nos santificou.

אלא לפי כי עליית מעשה המצות לה' יש בהם מעלות ומדרגות זו למעלה מזו ועמ"ש בביאור ע"פ וארשת"ך לי.

Mas [dizemo-lo] porque a ascensão do cumprimento das mitsvot a D'us tem níveis e graus, um acima do outro. E veja o que é explicado na explicação do versículo “E Eu te desposarei para Mim”.

17 ובד"ה אוסרי לגפן בפ"י כמצות רצונך. וסד"ה ועשית בגדי קדש. ולזאת יובן איך שע"י פנימית הלב

שבח"י צדק לפניו יהלך אזי גם בחי' וישם לדרך פעמיו מלמעלה למטה הוא מבח"י עליונה יותר כו'

e no discurso que começa "Prendendo o seu jumentinho à videira", sobre o sentido de "como os mandamentos da Tua vontade"; e no fim do discurso que começa "E farás vestes sagradas". E a partir disso se entenderá como, por meio da dimensão interior do coração, que é o nível de "A justiça andaré diante d'Ele", então também o nível de "e Ele porá no caminho dos Seus passos", do alto para baixo, provém de um nível mais elevado etc.

ועמ"ש בפ' וישב ע"פ ונתתי לך מהלכים כו' ועד"ז יובן מה שביקש משה ליכנס לארץ כדי שיתקיימו כל המצות על ידו דייקא

E veja o que é explicado na Parashat Vayeshev sobre o versículo "E Eu te darei lugares por onde andar (mahalachim)" etc. E do mesmo modo se entenderá por que Moshé pediu para entrar na Terra: para que todas as mitsvot fossem cumpridas justamente por meio dele,

כדאיתא בגמרא ספ"ק דסוטה והקשו בסוף ספר פרי הארץ על לשון ויתקיימו כולן על ידי דהוי לי' למימר ואקיים כל המצות כו'

conforme se encontra na Guemará, no fim do primeiro capítulo de Sotá. E no fim do livro Pri HaArets levantaram uma dificuldade sobre a formulação "e todas elas serão cumpridas por meio de mim", pois ele deveria ter dito "e eu cumprirei todas as mitsvot" etc.

ולפי מ"ש א"ש דהמצות עצמן כשיהיו נעשים ע"י משה יהיו מבח"י עליונה יותר כו' וכמובן ממ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש הנ"ל בענין ג' מדרגות שיש במעשה המצות דרך כלל כו' ועמ"ש בביאור ע"פ ומראיך נאווה.

Mas segundo o que é explicado [aqui], está bem: pois as próprias mitsvot, quando fossem feitas por meio de Moshé, seriam de um nível mais elevado etc.; como se entende do que é explicado no fim do discurso que começa "E farás vestes sagradas", mencionado acima, sobre o tema dos três níveis que há, de modo geral, no cumprimento das mitsvot etc. E veja o que é explicado na explicação do versículo "E a tua aparência é formosa".

באגה"ק הנ"ל משמע פ"י וישם לדרך פעמיו על עליית התומ"צ ממטה למעלה וזהו ע"ד פ"י שני דהאריז"ל בפ"י הספ"ד שם (דק"ט רע"א)

Da Igueret HaKodesh mencionada acima depreende-se que "e Ele porá no caminho dos Seus passos" se refere à ascensão da Torá e das mitsvot de baixo para cima; e isto é à maneira da segunda explicação do Arizal no comentário ao Sifra Ditsniuta ali (p. 119a, no início),

דפי דרכה היינו מקור שממנו נמשך בחי' מו"ס דעתיקא כו' אמנם לפמשי"כ דפי' וישם לדרך היינו מלמעלה למטה עד בחינת סוף המעשה.

que “o caminho dela” significa a fonte da qual é atraído o nível do mocha stimaá (o cérebro oculto) de Atik etc. Contudo, segundo o que está escrito [aqui], que o sentido de “e Ele porá no caminho” é do alto para baixo, até o nível do fim da ação,

זהו ע"פ פי' הראשון דהאריז"ל הנ"ל] וזהו כי גבר עלינו חסדו ואמת ה' לעולם שנמשך אמת ה' מלמעלה למטה להתלבש בעולם ואין אמת

isto segue a primeira explicação do Arizal mencionada acima.) E este é [o sentido de] “Pois a Sua bondade prevaleceu sobre nós, e a verdade de D'us é para sempre”: que a verdade de D'us é atraída do alto para baixo, para revestir-se no mundo. E não há verdade

אלא תורה כי מדת האהבה אע"פ שהיא לדבקה בו ממש אעפ"כ אינה רק אמת של האדם ואין זה עדיין אמת ה'

senão a Torá. Pois o atributo do amor, ainda que seja para apegar-se a Ele verdadeiramente, é apesar disso apenas a verdade do homem, e isso ainda não é a verdade de D'us.

כי אמת ה' היינו שהוא אחד ואין עוד ואין מי שיאהב כלל ולית מחשבה תפיסא ביה בעצמו ממש כביכול כ"א כאשר תפיסא בתורה

Pois a verdade de D'us é que Ele é Um e não há nada além d'Ele, e não há ninguém que ame, de modo algum; e nenhum pensamento pode apreendê-Lo (leit machshavá tefisá bei) no Seu próprio ser, por assim dizer, a não ser tal como Ele é apreendido na Torá,

שהיא רצונו ית' ואורייתא וקוב"ה כולא חד [ועמ"ש סד"ה וארא אל אברהם בפ' ושמ' הוי' לא נודעתי להם ומ"ש מזה שם בד"ה וידבר אלקים כו' וארא כו']

que é a Sua vontade, bendito seja; e “a Torá e o Santo, bendito seja Ele, são inteiramente um”. (E veja o que é explicado no fim do discurso que começa “E Eu apareci a Avraham”, sobre o sentido de “mas pelo Meu Nome Havayá não Me fiz conhecer a eles”, e o que é explicado sobre isso ali, no discurso que começa “E Elokim falou etc. E Eu apareci etc.”)

ולכן כתיב קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת זו תורה דוקא (ועי' בסש"ב פל"ה בהג"ה ועמ"ש ע"פ ויכתוב משה)

Por isso está escrito: “D'us está próximo de todos os que O invocam, de todos os que O invocam em verdade”: isto é justamente a Torá (e veja o Sefer Shel Beinonim, cap. 35, na glosa; e veja o que é explicado sobre o versículo “E Moshé escreveu”).

וזהו תען לשוני אמרתך פי' תען כענין שאמרו עונה אחריו מה שהוא אומר לפי שאינו אומר בעצמו

E este é [o sentido de] “Minha língua responderá (taan) com a Tua palavra”. O sentido de taan é como o tema do que disseram: “ele responde depois dele o que ele diz”: porque não o diz por si mesmo,

רק עונה אחר אחרים כך התפלל דוד המע"ה בעד כללות ישראל המשורשים בנפשו תען לשוני אמרתך כי התורה היא אמרתך אשר אמרתך ויצא כבר מפיד

mas apenas responde depois de outros. Assim o rei David, que a paz esteja com ele, orou em favor de todo o Israel, que está enraizado na sua alma: “Minha língua responderá com a Tua palavra”; pois a Torá é “a Tua palavra”, que Tu disseste e que já saiu da Tua boca.

וגם עתה כן הוא כי בכל יום אנו מברכין נותן התורה שנותן לנו בכל יום כמ"ש ואשים דברי בפידך כו'

E assim é também agora; pois todos os dias abençoamos “que dá a Torá”, pois Ele a dá a nós todos os dias, conforme está escrito: “E Eu pus as Minhas palavras na tua boca” etc.

אלא שאני עונה אחריו מה שאתה מוציא מפי שהוא התגלות דבר ה' באמרי פי בחי' ואמת ה' לעולם ואין אני עושה כלום אלא כמי שעונה למה שאחרים אומרים

Só que eu respondo depois de Ti o que Tu fazes sair da minha boca, que é a revelação da palavra de D'us nas palavras da minha boca, o nível de “e a verdade de D'us é para sempre”; e eu não faço nada, mas sou como quem responde ao que outros dizem.

(וזהו מעלה יתירה ועצומה שבעסק התורה ולא הכל זוכים לזה וכמ"ש בד"ה המגביהי לשבת שזהו ענין רב יהודה שיש ב' בחינות בעסק התורה בחי' עבד כו' ע"ש).

(E esta é uma virtude adicional e imensa na ocupação com a Torá, e nem todos a merecem; conforme é explicado no discurso que começa “Que Se entroniza no alto”, que este é o tema de Rav Yehudá: que há dois níveis na ocupação com a Torá, o nível de servo etc.; veja lá.

אלא שבשמע"צ זוכים נש"י ומקבלים בחינה זו להיות ואשים דברי ממש בפ"ך. ועיין בזהר בראשית) (דף ד' ע"ב) מענין ואשים דברי בפ"ך בפ"י הרמ"ז שם.

Mas em Shemini Atsêret as almas de Israel merecem e recebem este nível, para que haja verdadeiramente “E Eu pus as Minhas palavras na tua boca”. E veja no Zohar, Bereshit (p. 4b), sobre o tema de “E Eu pus as Minhas palavras na tua boca”, no comentário do Ramaz ali.)

והיינו ע"י שמתחלה ובצל ידיע כסיתך ז' ימי הסוכות צלא דמהימנותא וע' בסמוך ומהיכן אזכה לך מפני כל כל מצותיך צדק

E isso ocorre por meio de que primeiro, “e na sombra da Minha mão Eu te cubri”, os sete dias de Sucot, “a sombra da fé” (tsila dimheimnuta) (e veja logo adiante). E de onde mereço isso? Porque “todos os Teus mandamentos são justiça (tsedek)”.

כי כל המצות הם המשכות לבחי' צדק שתהא מתעלה בבחי' לפניך יהלך ובפרטות ע"י מצות סוכה ולולב כנ"ל.

Pois todas as mitsvot são atrações ao nível de tsedek, para que ele seja elevado ao nível de “diante de Ti andarás”; e em particular por meio das mitsvot da sucá e do lulav, como mencionado acima.

ומשם נמשך בחי' וישם לדרך פעמיו שיתגלה סוף מעשה ודבר ה' בבחי' ואמת ה' לעולם. וזהו בחי' וה' האמירך היום שהוא מפעיל כך האמירה ומוציא מפ"ך:

E dali é atraído o nível de “e Ele porá no caminho dos Seus passos”, para que o fim da ação e a palavra de D'us sejam revelados no nível de “e a verdade de D'us é para sempre”. E este é o nível de “E D'us te fez declarar (heemirchá) hoje”: que Ele produz em ti o dizer e o faz sair da tua boca:

18 ג וזהו ביום השמיני שאחר ימי הסוכות שנמשך להם בחי' אהבה רבה בתענוגים הנ"ל בחי' כי גבר עלינו חסדו.

3. E este é [o sentido de] “no oitavo dia”, depois dos dias de Sucot, nos quais lhes foi atraído o nível de grande amor em deleites mencionado acima, o nível de “Pois a Sua bondade prevaleceu sobre nós”.

ואזי ביום השמיני שהוא בחי' יותר גבוה ועליונה עצרת תהיה לכם שימשיך לכם בחי' ואמת ה' לעולם בחי' והי' האמירך וגוי

E então, no oitavo dia, que é um nível mais alto e mais elevado, “haverá para vós uma atsêret”: que atrairá para vós o nível de “e a verdade de D'us é para sempre”, o nível de “E D'us te fez declarar” etc.

והוא ענין בחי' נשיקין שהוא התקשרות חב"ד בחב"ד באחדות גמור וזהו כלל גדול ועצה היעוצה גם בכל עסק התורה לידע נאמנה כי המשנה או הגמרא או הפוסקים אשר הוא לומד

E este é o tema do nível dos “beijos”, que é a ligação de Chochmá, Biná e Daat com Chochmá, Biná e Daat em unidade completa. E este é um grande princípio e um conselho acertado também em toda ocupação com a Torá: saber com fidelidade que a Mishná, ou a Guemará, ou os codificadores que se estudam

הנה היא כבר אמורה והיא היא דבר ה' ואינו אלא כעונה כנ"ל. אלא שבשמיני עצרת נעשית המשכה הזאת לבחי' זו כנ"ל.

já foram ditos, e são a própria palavra de D'us, e ele é apenas como quem responde, como mencionado acima. Só que em Shemini Atsêret esta atração é efetuada para este nível, como mencionado acima.

רק שמתחלה יקויים מ"ש מקודם את ה' האמרת היום ג"כ לשון מפעיל שאנו גורמים וממשיכים אמרית התורה וירידתה לתחתונים ע"י דביקות נפשותינו באור א"ס ב"ה באהבה רבה הנ"ל כנ"ל בענין עצרת לה' אלקיך.

Só que primeiro deve cumprir-se o que está escrito antes disso: “Tu fizeste D'us declarar (heemarta) hoje”, também uma forma causativa: que nós causamos e atraímos o dizer da Torá e a sua descida aos mundos inferiores, por meio do apego das nossas almas à Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, no grande amor mencionado acima, como foi dito acima a respeito de “uma atsêret a Havayá, teu D'us”.

19 והענין הוא כמארז"ל כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו פי' שע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ורוח אייתי רוח מלמטה למעלה ואמשיך רוח ודבר ה' מלמעלה למטה ונקרא כנגדו.

O tema é como nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Todo aquele que lê e estuda, o Santo, bendito seja Ele, lê e estuda diante dele.” O sentido é que por meio de um despertar de baixo [há] um despertar do alto; e “o espírito traz o espírito” de baixo para cima “e atraí o espírito”, e a palavra de D'us, do alto para baixo; e isso se chama “diante dele”.

לפי שאין ערך דיבור האדם ומחשבתו בעסק התורה לגבי דבר ה' הממשיך בשעה זו ולכן אינה מתלבשת בו ממש רק היא בבחי' כנגדו.

Porque a fala e o pensamento da pessoa na ocupação com a Torá não têm comparação com a palavra de D'us que ela atrai nesse momento; por isso esta não se reveste nela verdadeiramente, mas está no nível de “diante dele”.

פ"י לפי שסובב עליו בבחי' מקיף [וכמ"ש כמה פירושים במ"א בענין איך הוא סובב על עולמין].

O sentido é que ela paira sobre ele no modo de uma [luz] envolvente (makif) (e conforme várias explicações são dadas em outro lugar sobre o tema de como Ele circunda os mundos).

20 ובוה יובן ענין מארז"ל אלפים שנה קדמה התורה לעולם כי לפי פשוטו אינו מוכן שקודם שנברא העולם לא הי' בחי' זמן כלל. ואיך שייך לומר אלפים שנה.

E por meio disto se entenderá o dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “A Torá precedeu o mundo em dois mil anos.” Pois segundo o seu sentido simples não é compreensível, visto que antes de o mundo ser criado não havia nível de tempo algum; como, então, se pode falar de dois mil anos?

אלא הענין דהנה אורייתא וקוב"ה כולא חד שהיא רצונו חת' והוא ורצונו אחד שהוא סובב כ"ע וכדי להתלבש בעולם הוצרכה להתלבש בבחי' חו"ב שהן הן בבחי' אלפים שנה אאלפך חכמה

Mas o tema é que “a Torá e o Santo, bendito seja Ele, são inteiramente um”, pois ela é a Sua vontade, bendito seja, e Ele e a Sua vontade são um, Ele, que circunda todos os mundos (sovev kol almin). E para revestir-se no mundo, ela precisou revestir-se no nível de Chochmá e Biná, que são eles mesmos o nível de “dois mil (alpáyim) anos”: “Eu te ensinarei (aalefchá) Chochmá, Eu te ensinarei

אאלפך בינה כו': (וביאור הענין בענין שמע"צ שהוא בחי' עצרת תהיה לכם ממש מה שבשביעי של פסח נאמר עצרת להוי' אלקיך. הענין כמ"ש והוא כחתן יוצא מחופתו. חתן לשון יחיד. ולפעמים נאמר מזהלות חתנים לשון רבים.

Biná” etc. (E a explicação do tema, a respeito de Shemini Atsêret ser o nível de “haverá para vós uma atsêret” efetivamente, [em contraste com] o que se diz do sétimo dia de Pêssach, “uma atsêret a Havayá, teu D'us”: o tema é como está escrito: “E ele é como um noivo (chatan) que sai do seu dossel.” Chatan está no singular. E às vezes se diz “o júbilo dos noivos (chatanim)”, no plural.

והענין כי הבנה ביום חתונתו זה מתן תורה. כי חתן חות דרגא ירידת והמשכת אור א"ס למטה. ולכן ניתנה התורה בה' קולות קול הוא המשכה.

E o tema é que “no dia do seu casamento” é a Outorga da Torá. Pois chatan [significa] “descer um nível” (nachit darga): a descida e a atração da Luz Infinita para baixo. Por isso a Torá foi dada com cinco vozes; uma voz (kol) é uma atração.

שלהיות המשכת התורה מלמעלה עד למטה יש בזה ה' בחי' המשכות זו אחר זו הא' המשכת אור א"ס בחכמה אאלפך חכמה אאלפך בינה הב' מהחכמה למדות ואח"כ במחודומ"ע וכמ"ש במ"א.

Pois para que a Torá seja atraída do alto até embaixo, há nisso cinco níveis de atração, um após o outro: o primeiro, a atração da Luz Infinita em Chochmá, “Eu te ensinarei Chochmá, Eu te ensinarei Biná”; o segundo, de Chochmá para os atributos emocionais (midot); e depois para o pensamento, a fala e a ação; como é explicado em outro lugar.

אך דרך כלל הם ב' בחי' חתן. הא' המשכת האור בחכמה דאצילות והוא התורה שלמעלה והחכמה מאירה בכל עולם האצילות.

Mas de modo geral há dois níveis de chatan. O primeiro é a atração da luz na Chochmá de Atsilut; esta é a Torá tal como é no alto, e a Chochmá brilha em todo o Mundo de Atsilut (Emanação).

הב' עוד ירידה שניה מה שנמשך להתלבש בתורה דבריאה שהיא רק בחי' נובלות חכמה שלמעלה משא"כ עצמיות ח"ע נאמר ע"ז לפני לא יראו וכמ"ש באגה"ק ע"פ עוטה אור.

O segundo é mais uma descida, uma segunda: o que é atraído para revestir-se na Torá de Beriá, que é apenas o nível de “os frutos caídos (novlot) da Chochmá suprema”; ao passo que da própria essência da Chochmá suprema se diz: “mas a Minha face não será vista”; como é explicado na Igueret HaKodesh sobre o versículo “Ele Se envolve em luz”.

וכ"כ בלק"ת בתחלת פ' בראשית שהתורה שלפניו נקרא תורת הבריאה ועמ"ש מזה בפ' עקב גבי ברכת הארץ שזהו ענין על תורתך שלמדתנו. דפי' תורתך היינו התורה כמו שהיא באצילות ושלמדתנו היינו כמו שנמשכה בבריאה.

E assim está escrito no Likkutei Torah, no início da Parashat Bereshit, que a Torá que está diante de nós é chamada “a Torá de Beriá”. E veja o que é explicado sobre isso na Parashat Ekev, a respeito da bênção pela terra [na Bênção após as Refeições], que este é o tema de “pela Tua Torá que nos ensinaste”: pois “a Tua Torá” significa a Torá tal como é em Atsilut, e “que nos ensinaste” significa tal como foi atraída para Beriá.

ועמ"ש מענין זה בפי שלח בד"ה אני דפי ציצית בפי בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה ועמ"ש מענין ב' בחי חתן בד"ה שיר השירים וב"ה לבכתני בפי פנחס.

E veja o que é explicado sobre este tema na Parashat Shelach, no discurso que começa “Eu [sou Ha-vayá, teu D'us]” da seção do tsitsit, sobre o sentido de “O seu desejo está na Torá de D'us, e na sua Torá ele medita.” E veja o que é explicado sobre o tema dos dois níveis de chatan no discurso que começa “O Cântico dos Cânticos”, e no discurso que começa “Cativaste o meu coração”, na Parashat Pinchas.

אך יש עוד מעלה יתירה להיות בחינת והוא כחתן דהיינו גילוי פנימית התורה לעתיד אשר אותה ההמשכה שבפנימית ח"ע דאצילות מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות תהיה מתגלה ג"כ למטה ממש בבי"ע.

Mas há ainda uma virtude adicional e superior: estar no nível de “E ele é como um noivo”, isto é, a revelação da dimensão interior da Torá no tempo vindouro, quando aquela mesma atração que está na dimensão interior da Chochmá suprema de Atsilut, que está acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), será revelada também verdadeiramente embaixo, em Beríá, no Mundo de Yetsirá (Formação) e no Mundo de Assiá (Ação).

ונמצא יהי רק בחי חתן אחד שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה ממש. ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול מה שמלובש בתוך הקול.

Segue-se que haverá apenas um nível de chatan, pois a revelação será embaixo verdadeiramente como é no alto. E veja o que é explicado no discurso que começa “Quando escutares a voz”, [sobre] o que está revestido dentro da voz,

שהוא מה שלמעלה מבחינת ה' קולות עצמן כו' ועד"ז ממש יובן ההפרש בין בחינת עסק התורה סתם לבחינת תען לשוני אמרתך שבחינת תען כו' היינו שאמרתך ממש

que é o que está acima do nível das próprias cinco vozes etc. E exatamente do mesmo modo se entenderá a diferença entre o nível da ocupação comum com a Torá e o nível de “Minha língua responderá com a Tua palavra”: o nível de “responderá” etc. significa que “a Tua palavra” mesma,

כמו שהתורה היא למעלה נמשך ומתלבש בפי הלומד וזהו ענין ואשים דברי ממש בפיך אלא שאני עונה אחריו. משא"כ בסתם עסק התורה היינו רק בחי' הארה מהדבור עליון שנמשך למטה.

tal como a Torá é no alto, é atraída e se reveste na boca de quem estuda; e este é o tema de verdadeiramente “E Eu pus as Minhas palavras na tua boca”, só que eu respondo depois de Ti. Ao passo que na ocupação comum com a Torá, é apenas o nível de uma iluminação da fala suprema que é atraída para baixo.

וזהו ההפרש בין שש"פ שנאמר עצרת להוי' אלקיך שהוא ענין המשכה בתורה שלמעלה. שמבחינת כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא כטבע האש להסתלק כו' יומשך להיות המשכה בתומ"צ.

E esta é a diferença entre o sétimo dia de Pêssach, do qual se diz “uma atsêret a Havayá, teu D'us”, que é o tema da atração para a Torá que está no alto: que a partir do nível de “Pois Havayá, teu D'us, é um fogo consumidor”, que, como a natureza do fogo, se retira etc., será atraída uma atração para a Torá e as mitsvot.

אבל עכ"ז אין המשכה זו עצמה כמו שהיא למעלה נמשך ונתגלה למטה כי אם רק בחי' נובלות כו'. אבל בשמיני עצרת שנאמר עצרת תהיה לכם היינו שהמשכה זו עצמה שלמעלה נמשך ונתגלה למטה לכם ממש):

Mas, mesmo assim, esta atração em si, tal como é no alto, não é atraída nem revelada embaixo, mas apenas o nível de “frutos caídos” etc. Mas em Shemini Atsêret, do qual se diz “haverá para vós uma atsêret”, significa que esta mesma atração que está no alto é atraída e revelada embaixo, para vós, verdadeiramente.)

ביום השמיני עצרת תהיה לכם

No oitavo dia, haverá para vós uma atsêret

1 ביום השמיני עצרת תהיה לכם. ובכל המועדים כתיב ועשית פסח לה' אלקיך ועשית חג שבועות לה' אלקיך. ובסוכות כתיב בפ' אמור וחגותם אותו חג לה'.

“No oitavo dia, haverá para vós uma atsêret (assembleia).” Ora, a respeito de todas as festas está escrito: “Farás o Pessach para Havayá, teu D'us”, [e] “Farás a festa de Shavuot para Havayá, teu D'us.” Mas a respeito de Sucot está escrito, em Parashat Emor: “E a celebrareis como festa para D'us.”

פ' שמביאין שמחה בהקב"ה כמאמר וישמחו בך ישראל מקדשי שמך שישראל מקדשי שמך מביאין השמחה בך ואין שמחה אלא ביין כמ"ש גבי יין המשמח אלקים ואנשים כו'

Isto significa que [nós] trazemos alegria ao Santo, bendito seja Ele, como diz a frase: “E Israel, que santificam o Teu Nome, se alegrarão em Ti”: que Israel, que santificam o Teu Nome, trazem a alegria para dentro de Ti. E não há alegria senão com vinho, como está escrito a respeito do vinho: “que alegra D'us e os homens” etc.

ולהבין זה איך הוא השמחה למעלה בו ית' שאין לו דמות הגוף וכו' (ועמ"ש ע"פ שוש אשיש בהוי". וגבי פורים בפ"י רננו צדיקים בהוי") הנה כתיב בן חכם ישמח אב.

E [é preciso] entender isto: como há alegria no alto, n'Ele, bendito seja Ele, que não tem forma corporal etc.? (Veja também o que está escrito sobre o versículo “Muito me regozijarei em Havayá” e, a respeito de Purim, na explicação de “Cantai com júbilo, ó justos, em Havayá”). Ora, está escrito: “Um filho sábio alegra o pai.”

פ' עד"מ אב שרוצה להבין חכמת בנו אזי מסתיר א"ע ממנו בכדי לידע ולהכיר חכמת הבן שיבין שההסתר וההעלם הזה אינו

Isto significa, a título de analogia: um pai que deseja entender a sabedoria de seu filho se esconde dele, a fim de conhecer e reconhecer a sabedoria do filho: [se] ele entenderá que este esconder-se e esta ocultação não existem

אלא בכדי שיבקשנו הבן וימצאנו ואז תגדל השמחה באביו בשביל חכמת בנו והכרתו בזה כי יחפשנו בחפש מחופש לרדוף אחריו.

[para nenhum outro fim] senão para que o filho o procure e o encontre. E então a alegria do pai se torna grande por causa da sabedoria de seu filho e de seu reconhecimento disto, pois ele o buscará com uma busca minuciosa, para ir no seu encalço.

כך הנה כתיב בכסה ליום חגיגנו שמסתיר ומכסה א"ע בר"ה בשביל שתגדל השמחה במועד חג הסוכות.

Assim também está escrito: “Na ocultação (bakesse), para o dia da nossa festa”: que Ele se esconde e se oculta em Rosh Hashaná para que a alegria se torne grande na festa de Sucot.

2 וביאור הענין הזה כי הנה ר"ה הוא יום הדין ומשפט לאלהי יעקב שמראה א"ע כאלו מסתלק השראתו ואינו רוצה כ"א להיות דין ומשפט על אלהותו ית' איך לשכון ביעקב ומדקדקין על כל מעשי האדם

E a explicação deste assunto: Rosh Hashaná é o dia do julgamento, “um julgamento para o D'us de Yaacov”, quando Ele Se mostra como se a Sua habitação se retirasse, e Ele não deseja senão que haja julgamento e justiça a respeito da Sua Divindade, bendito seja Ele, [quanto a] como [ela há de] habitar em Yaacov. E todos os atos da pessoa são examinados minuciosamente,

להביא במשפט כל המשכות אלהותו שהמשיך כל אחד ואחד על נפשו לפי בחי' מדרגתו בשנה העבר' וכל מה שימשיך עליו עוד על להבא בשנה זוואם הוא ראוי לכך והרי הוא כאלו מסתיר א"ע ממנו כו'

para trazer a julgamento todas as atrações da Sua Divindade que cada um atraiu sobre a sua alma, conforme o nível da sua posição, no ano que passou, e tudo o que ainda atrairá sobre si no futuro, neste ano, e se é digno disso. E assim é como se Ele Se escondesse dele etc.

אבל ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא כתיב בפ' וילך שבחי' ההסתר וההעלם בזה אינו בבחי' הסתר והעלם אמיתי על צד עצם ההעלם לומר שהוא תכלית כוונת המכוון ח"ו להיות כמו רוגז אמיתי ח"ו.

Contudo, [a respeito de] “E Eu certamente esconderei a Minha face naquele dia”, escrito em Parashat Vayeilech: o esconder e a ocultação nisto não são um esconder e uma ocultação verdadeiros, em razão da própria ocultação, como se se dissesse que ela é o fim último do que se pretende, D'us nos livre, como uma ira verdadeira, D'us nos livre.

אלא שכדי שיבקש פניו ולהתגלות גילוי אלקות ית' בחג הסוכות עשה כן שיהא שמחתנו שתתגדל השמחה בהתגלות מההעלם אל הגילוי.

Antes, é para que se busque a Sua face, e para que uma revelação da Divindade, bendito seja Ele, seja revelada na festa de Sucot, que Ele assim fez: para que seja [o tempo da] nossa alegria, que a alegria se torne grande pela revelação, da ocultação à revelação.

3 וזהו ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא דהיינו בחי' ועבד הלוי הוא שהוא בחינת יין המשמח אלקים ואנשים כמ"ש במ"א.

E isto é “E Eu certamente esconderei a Minha face naquele dia”: isto é, o nível de “E o levita, ele (hu), realizará [o serviço]”, que é o nível do “vinho que alegra D'us e os homens”, como está explicado em outro lugar.

ולכן אנו מבקשים פניו בכל התפלות ותחנונים שמראש השנה ועד יו"כ במלכיות זכרונות ושופרות וצועקים מלך מלך להמשיך מלכותו עלינו מראש השנה ועד יו"כ

Por isso buscamos a Sua face em todas as orações e súplicas desde Rosh Hashaná até Yom Kipur, com Malchuiot, Zichronot e Shofarot, e clamamos: “Rei, Rei”, para atrair a Sua realeza sobre nós, desde Rosh Hashaná até Yom Kipur;

דהיינו התגלות רצונו כמ"ש יאר ה' פניו אליך שהוא עד"מ כמו כאשר יחטא איש לאיש הרי הוא ברוגז עמו וכאשר הו מבקש פניו מוחל לו

isto é, a revelação da Sua vontade (ratson), como está escrito: “Que D'us faça brilhar a Sua face sobre ti.” A título de analogia, é como quando um homem peca contra outro homem: [o outro] fica irado com ele, e quando ele busca a sua face, ele o perdoa

ומעביר ממנו פניו של זעם ומראה לו פנים של אהבה ורצון להגלות לו אהבתו כך השי"ת מוחל עוונות עמו ומעביר מהם הפנים של הרוגז וההסתר

e afasta dele a sua face de ira e lhe mostra uma face de amor e favor (ratson), para lhe revelar o seu amor. Assim também D'us, bendito seja Ele, perdoa os pecados do Seu povo e afasta deles a face de ira e de ocultação,

בהגלות נגלות עליהם אור פניו כמ"ש יאר ה' פניו אליך עד שבחג הסוכות נגלה כבוד ה' מההעלם אל הגילוי ולכן הוא זמן שמחתנו וז"ש ישא ה' פניו אליך.

revelando-lhes abertamente a luz da Sua face, como está escrito: "Que D'us faça brilhar a Sua face sobre ti", até que, na festa de Sucot, a glória de D'us é revelada, da ocultação à revelação; e por isso é "o tempo da nossa alegria". E isto é o que está escrito: "Que D'us eleve a Sua face para ti."

ישא מלשון הסתלקות ונשיאות פניו למעלה כלומר שמסלק ע צמו כב יכול ממנו ומתראה בפניו של רוגז ודין וכל כך למה בשביל אליך

"Eleve" (yissá) vem do termo para retirada e para elevar a Sua face para o alto; isto é, Ele Se retira, por assim dizer, dele, e aparece com a Sua face de ira e de julgamento. E por que tudo isto? Em vista de "para ti":

דהיינו שיומשך גילוי אלקורו ית' מההעלם אל הגילוי ואז תהיה השמחה ביתר שאת [ועיין מ"ש
isto é, para que a revelação da Sua Divindade, bendito seja Ele, seja atraída da ocultação à revelação; e então a alegria será tanto maior. [Veja também o que está escrito

בד"ה ושאתם מים מענין בן חכם ישמח אב כו' ובוהר ח"א כ"ב א' ודף ס' ע"ב ח"ג ע"ד ב'. ודף רע"ט
סע"ב]:

no discurso que começa com "Tirareis água", sobre o assunto de "Um filho sábio alegra o pai" etc., e no Zohar, Parte I, folha 22a e folha 60b; Parte III, folha 74b, e folha 279, no fim do lado b.]

4 ב והנה סיבה הגורמת ההעלם וההסתר הוא מ"ש עונותיכם מבדילים ביניכם כו' וצריך להבין דהא
כתיב גם חשך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה ואיך העון שהוא חושך יהי הכדל נגד
אור ה'.

2. Ora, a causa que produz a ocultação e o esconder é o que está escrito: "As vossas iniquidades separam entre vós etc." E [é preciso] entender isto, pois está escrito: "Nem mesmo a escuridão é escura para Ti, e a noite brilha como o dia; a escuridão é como a luz." Como, então, pode o pecado, que é escuridão, ser uma separação diante da luz de D'us?

אך יש בי בחי' היינו בחי' חיצוניות ובחינת פנימיות. חיצוניות הוא שמהווה כל הנבראים מאין ליש ומחיה את כולם שהוא מבחי' חיצוניות מלכותו ית' כמ"ש במ"א.

Mas há dois níveis: o nível da dimensão exterior (chitsoniyut) e o nível da dimensão interior (pnimiyut). A dimensão exterior é o que traz à existência todos os seres criados, do nada ao algo, e dá vida a todos eles, e que provém do nível da dimensão exterior de Sua realeza (Malchut), bendito seja Ele, como está explicado em outro lugar.

5 ובבחי' זו אין הבדל והסתר מסתיר ומעלים אורו ית' כדכתיב מלא כל הארץ כבודו וכתיב ומלכותו בכל משלה

E neste nível não há separação nem ocultação que esconda e oculte a Sua luz, bendito seja Ele, como está escrito: “Toda a terra está cheia da Sua glória”, e está escrito: “E a Sua realeza domina sobre tudo.”

אך בחי' פנימית הוא ענין המשכות אלקותו וקדושתו עלינו מבחי' פנימיות רצונו ית' ובבחי' זו עוונותיכם מבדילים ביניכם דוקא שלא יתגלי ויאיר ביניכי בתוך פנימי נקודת הלב

Mas o nível interior é o assunto das atrações da Sua Divindade e santidade sobre nós, a partir do nível da dimensão interior da Sua vontade, bendito seja Ele; e é justamente neste nível que “as vossas iniquidades separam entre vós”, de modo que ela não é revelada e não brilha entre vós, dentro do ponto mais íntimo do coração.

(ע' באגרת התשובה פד"ה ועמ"ש בפ' תצוה ע"פ ועשית ציץ בפ"י וענין מחיצה של ברזל המפסקת בין ישראל כו' ועמ"ש סד"ה למנצח על השמינית) כי הנה כתיב פנים בפנים וכו'.

(Veja Iggeres HaTeshuvah, capítulos 4-5; e veja também o que está escrito em Parashat Tetzaveh sobre o versículo “E farás um tsits”, na explicação, e o assunto do muro divisório de ferro que separa entre Israel etc.; e veja também o que está escrito no fim do discurso que começa com “Ao regente, sobre a Sheminit”.). Pois está escrito: “Face a face etc.”

שגם באדם יש בחינות פנימיות וחיצוניות. חיצוניות הוא מ"ש כי פנו אלי עורף כו' וכמ"ש במ"א ופנימיות נקרא מה

[Isto significa] que também no homem há níveis de dimensão interior (pnimiyut) e de dimensão exterior (chitsoniyut). A dimensão exterior é o que está escrito: “Pois voltaram-Me as costas etc.”, como está explicado em outro lugar; e a dimensão interior é o nome daquilo que

שהוא עיקר רצונו ומגמתו וחפצו ויש ב' בחי' אלו הן בסור מרע הן בועשה טוב כי בסור מרע כתיב
עונותיכם מבדילים כו' ובעשה טוב

é a essência da sua vontade, do seu propósito e do seu desejo. E estes dois níveis existem tanto no “afastar-se do mal” quanto no “fazer o bem”. Pois a respeito de afastar-se do mal está escrito: “As vossas iniquidades separam etc.”; e a respeito de fazer o bem,

הנה אומרים כל ברך לך תכרע וכל קומה לפניך תשתחוה שיש ב' בחי' כריעה ובחינת השתחוואה
כי הנה כולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים ומייחדים אותו בק"ש.

dizemos: “Todo joelho se dobrará diante de Ti, e toda estatura se prostrará diante de Ti”: que há dois níveis, o nível de dobrar o joelho (kriá) e o nível de prostrar-se (hishtachavayá). Pois todos eles aceitam sobre si o jugo do reino dos Céus e proclamam a Sua unidade no Shemá.

אך לא כל אפין שוין שיש מי שאינו נתפס כ"כ בלבו מקרב איש ולב עמוק עד

Mas nem todas as faces são iguais: há quem não seja tão tomado em seu coração, “no íntimo do homem e num coração profundo”, a ponto de

כלות הנפש לבטל רצונו ממש עד שלא יהי לו רצון אחר כלל זולת עבודתו ית' ותורת ה' להיות חפצו
רק הוא על עמדו ומצבו יעמוד

a expiração da alma (klot hanefesh), de anular a sua vontade por completo, até que não tenha absolutamente nenhuma outra vontade além do serviço a Ele, bendito seja Ele, e da Torá de D'us, [de modo] que o seu desejo esteja somente [nela]; antes, ele permanece onde estava, e em seu [antigo] estado continua,

כמו קודם ק"ש ואינו אלא בחינת הודאה שמודה ומסכים בלבו שאין עוד מלבדו ואפס זולתו וכולא
קמיה כלא חשיב

como antes do Shemá; e é apenas o nível do reconhecimento (hodaá), no qual ele reconhece e concorda em seu coração que não há nada além d'Ele e nada fora d'Ele, e que “tudo diante d'Ele é considerado como nada”.

אך אל אתכפייא סט"א להיות כל רצון הגוף וכחותיו נכנעים לעשות רצון נפשו האלהית באמת לאמיתו ונקרא בחי' זו כריעה (ווי"ש בזהר) (בראשית דמ"ב ע"ב) הכא הכרעה

Mas a sitra achra (o outro lado) não é subjugada, de modo que toda a vontade do corpo e as suas forças estivessem submetidas para fazer a vontade de sua alma divina em absoluta verdade. E este nível é chamado dobrar o joelho (kriá). (E isto é o que se diz no Zohar) (Bereishis, folha 42b): “Aqui é o dobrar”,

והיינו בהיכל ההוד שהוא בחינת הודאה שכורע על ברכיו שהם לבר מגופא שהגוף עומד על עמדו משא"כ ביטול רצונו לגמרי וכלות הנפש אליו ית'

isto é, no Palácio de Hod, que é o nível do reconhecimento (hodaá): ele se dobra sobre os joelhos, que estão “fora do corpo”, pois o corpo permanece de pé em seu lugar. Ao contrário, a anulação completa da sua vontade e a expiração da alma em direção a Ele, bendito seja Ele,

לדבקה בו בפנימיות נקודת לבו זה הוא בחי' השתחוואה שכופף קמותו וראשו ששם מקור הדעת שרעותא דליבא נמשך מחמת שמקשר דעתו בחוזק בגדולת ה'

para se apegar a Ele no ponto mais íntimo do seu coração: este é o nível da prostração (hishtachavayá), em que ele curva a sua estatura e a sua cabeça, onde está a fonte de Daat. Pois o desejo do coração (reuta deliba) é atraído porque ele liga a sua mente (daat) firmemente à grandeza de D'us,

ואזי נכנס בעומקא דליבא ונגע עד הנפש בחי' פנימית נקודת לבבו ממש עד שאתכפייא סט"א ואין לו רצון אחר כלל. וזהו וכל קומה לפניך תשתחוה שהקומה זקופה תלוי בנשיאת ראש שהוא ענין הדעת.

e então ele entra na profundidade do coração e toca a alma, o nível do próprio ponto mais íntimo do seu coração, até que a sitra achra é subjugada e ele não tem absolutamente nenhuma outra vontade. E isto é “E toda estatura se prostrará diante de Ti”: pois uma estatura ereta depende de a cabeça estar erguida, que é o assunto de Daat.

(ועיין ממעלת השתחוואה ברבות וירא פנ"ו ועמ"ש סד"ה והיה ביום ההוא יתקע בענין ו השתחוה לה' וסד"ה והיה מדי חדש בענין להשתחוות לפני. וצ"ל מ"ש בזהר) (בראשית דמ"ג ב') הכא השתחוואה

(E veja sobre a virtude da prostração em [Bereishis] Rabbah, [Parashat] Vayeira, capítulo 56; e veja também o que está escrito no fim do discurso que começa com “E será naquele dia, [um grande shofar] será tocado”, sobre o assunto de “e se prostrarão diante de D'us”, e no fim do discurso que começa com “E será, de uma lua nova [à seguinte]”, sobre o assunto de “para se prostrar diante de Mim”. E [é preciso] explicar o que se diz no Zohar) (Bereishis, folha 43b): “Aqui é a prostração”,

דהיינו בהיכל הנצח ואפ"ל כי נצח הוא ענף החכמה שהוא בחי' ראי' שמזה נמשך השתחואה וביטול כי אינו דומה שמיעה לראיה

isto é, no Palácio de Nétsach. E pode-se explicar que Nétsach é um ramo de Chochmá, que é o nível da visão, da qual são atraídas a prostração e a autoanulação (bitul), pois ouvir não se compara a ver.

והיינו כי הוד ענף הבינה שהיא בחי' שמיעה כו' וז"ש בפע"ח בכוונת תפלת ערבית דשבת כי בחול איהי בהוד ובערבית דשבת גם איהי בנצח

E isto é porque Hod é um ramo de Biná, que é o nível da audição etc. E isto é o que está escrito no Pri Etz Chaim, sobre a kavaná da oração da noite de Shabat: que nos dias de semana ela está em Hod, e na oração da noite de Shabat ela está também em Nétsach.

והיינו לפי כי בשבת כתיב ויברך אלקים את יום השביעי וכנודע דברכה היא למעלה מבחי' הודאה וכמ"ש ע"פ ציון במשפט תפדה ע"ש.

E isto é porque a respeito do Shabat está escrito: "E D'us abençoou o sétimo dia", e, como é sabido, a bênção é mais elevada que o nível do reconhecimento (hodaá); como está escrito sobre o versículo "Sion será redimida com justiça"; veja ali.

6 ויותר נראה עפמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית שיש ב' בחינות בהשתחואה דהיינו השתחואה חיצונית שמכניע את הגוף שלא ימרוד במלך בפועל ממש

E parece mais [correto explicar isto] segundo o que está escrito no discurso que começa com "Salmo, cântico da dedicação da Casa": que há dois níveis na prostração. Isto é, uma prostração exterior, que subjuga o corpo para que não se rebele contra o Rei em ato efetivo,

אבל עיקר רצון ופנימית הנפש אינה מבוטלת כו' משא"כ ההשתחואה בבחי' פנימיות הוא בחי' בטל רצונך מפני רצונו שאין לו רצון וחפץ אחר כלל:

mas a essência da vontade e a dimensão interior da alma não são anuladas etc.; ao passo que a prostração no nível da dimensão interior é o nível de "Anula a tua vontade diante da vontade d'Ele", de modo que ele não tem absolutamente nenhuma outra vontade ou desejo.

7 ג וזהו ענין כל סדר עבודה שמר"ה ועד יוהכ"פ במלכיות זכרונות ושופרות ותפלות ותחנונים שמר"ה עד יוהכ"פ לעלות מבחינת כריעה לבחי' השתחואה

3. E este é o assunto de toda a ordem do serviço desde Rosh Hashaná até Yom Kipur, com Malchuiot, Zichronot e Shofarot, e as orações e súplicas desde Rosh Hashaná até Yom Kipur: subir do nível de dobrar o joelho ao nível da prostração.

ואזי מתגלה ביום הכפורים פנימיות רצונו ואהבתו ית' ויאיר פניו אלינו אל תוך פנימיות נקודת הלב כמ"ש לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש פניך דייקא

E então, em Yom Kipur, revela-se a dimensão interior (pnimiyut) da Sua vontade e do Seu amor, bendito seja Ele, e Ele faz brilhar a Sua face em nossa direção, para dentro do ponto mais íntimo do coração; como está escrito: "Por Ti disse o meu coração: 'Buscai a Minha face'; a Tua face, D'us, eu buscarei": justamente "a Tua face",

שהוא בחי' פנימיות אהבתו ית' ורצונו ית' והיינו על ידי התשובה כי עיקר התשובה היא חרטה בלב

que é o nível da dimensão interior do Seu amor, bendito seja Ele, e da Sua vontade, bendito seja Ele. E isto se dá por meio da teshuvá (retorno), pois a essência da teshuvá é o arrependimento no coração,

דהיינו לעקור הרצון שלא ירצה עוד כלל לשוב לכסלה ועל ידי זה אתכפיא סט"א ונגלה כבוד ה' יאר ה' פניו

isto é, desarraigar a vontade, de modo que ele não queira mais de forma alguma voltar à sua insensatez. E por meio disto a sitra achra é subjugada, e "a glória de D'us é revelada": "Que D'us faça brilhar a Sua face",

כי רוצה ה' בעמו כמשל האדם שמוחל לחבירו אחר שמתחרט ומראה לו שאין לו רצון וחפץ עוד בדבר אשר זדה לו ועיי' ירצה פניו וישוב וירחמהו.

pois "D'us Se agrada do Seu povo"; como na parábola de uma pessoa que perdoo o seu próximo depois que [o outro] se arrepende e lhe mostra que não tem mais nenhuma vontade nem desejo pela coisa em que o ofendeu; e por meio disto ele ganhará o seu favor, e ele voltará a ter compaixão dele.

וזהו כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. פי' האזרח מה שזורה ומאיר בישראל בתוך פנימיות נקודת הלב

E isto é “Todo nativo (ezrach) em Israel habitará em sucot.” Isto significa: “o nativo” é aquilo que brilha (zorêach) e dá luz em Israel, dentro do ponto mais íntimo do coração.

(עמ"ש ע"פ ראה אנכי בפ"י לאיתן האזרחי ובאגה"ק בסופו ע"פ וצדקה כנחל איתן) ישבו בסוכות זמן שמחתנו על ידי הארה והתגלות שנתגלה ביום הכפורים כנ"ל.

(Veja também o que está escrito sobre o versículo “Vê, Eu [ponho diante de vós]”, na explicação de “De Eitan, o ezrachita”, e na Iggeres HaKodesh, no seu fim, sobre o versículo “E a caridade como um ribeiro perene (eitan)”). “Habitará em sucot”, “o tempo da nossa alegria”, por meio da iluminação e da revelação que foi revelada em Yom Kipur, como mencionado acima.

וזהו ענין סדר נטילת לולב והאתרוג. כי הנה ארז"ל (במדרש רבה פ' אמור פרשה שלשים)

E este é o assunto da ordem de tomar o lulav e o etrog. Pois nossos Sábios, de abençoada memória, disseram (no Midrash Rabbah, Parashat Emor, capítulo trinta):

פרי עץ הדר זה הקב"ה כו' וגם אמרו פרי עץ הדר הדר באילנו וכו' כי האדם עץ השדה.

“O fruto de uma árvore formosa (pri ets hadar)’: este é o Santo, bendito seja Ele etc.” E disseram também: “O fruto de uma árvore formosa’: [um fruto] que habita (hadar) em sua árvore etc.”; pois “o homem é uma árvore do campo”.

פי' האדם זה הקב"ה כמ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם נמשל לעץ השדה והוא ענין עץ החיים כמ"ש במ"א (ועיין מזה בזהר אמור דצ"ו ע"ב ודצ"ז ע"א).

Isto significa: “o homem” — este é o Santo, bendito seja Ele, como está escrito: “E sobre a semelhança do trono, uma semelhança como a aparência de um homem”; Ele é comparado a uma árvore do campo, e este é o assunto da Árvore da Vida, como está explicado em outro lugar. (E veja sobre isto no Zohar, Emor, folha 96b e folha 97a.)

והדר באילנו. הוא בחינת פנימיות האילן שהוא ענין פנימיות האהבה שיש להוי' עלינו כמ"ש לבכתני אחותי כלה כו' שהאהבה הוא עד"מ בבחי' פנימית נקודת הלב ישראל בתוונא דלבא יתבי ונפלאה אהבתו להם

E “que habita em sua árvore”: este é o nível da dimensão interior da árvore, que é o assunto da dimensão interior do amor que Havayá tem por nós, como está escrito: “Tu me arrebataste o coração, minha irmã, [minha] noiva etc.” Pois o amor está, a título de analogia, no nível do ponto mais íntimo do coração: “Israel habitam na câmara do coração”, e o Seu amor por eles é maravilhoso.

(וזה הוא מ"ש במ"ח מסכת אורות ז"א פ"ג משנה ז' ובפנימיותו כו' ונתי מזה לעיל בשה"ש ע"פ ששים המה כו' אחת היא יונתי תמתי ע"ש ביאור דברי המ"ח הנ"ל ותמתי תאומתי ע"ז מרמז ג"כ התיומת דלולב)

(E isto é o que está escrito na Mishnas Chassidim, Tratado Oros Z'eir Anpin, capítulo 3, mishná 7: “E em sua dimensão interior etc.” Isto foi explicado acima no Cântico dos Cânticos, sobre o versículo “Sessenta são etc.; uma só é a minha pomba, a minha perfeita”; veja ali a explicação das palavras da Mishnas Chassidim acima citadas. E “a minha perfeita” (tamati) [é lido] “a minha gêmea” (teomati): a isto alude também a folha gêmea (tiyomet) do lulav.)

והאתרוג מחברים אותו עם הלולב שהוא גבוה במינו דהיינו השרש המושרש למעלה העושה פרי למטה בישראל בחי' לו לב להיות לב

E o etrog é unido ao lulav, que é o mais alto da sua espécie; isto é, a raiz que está enraizada no alto, que produz fruto embaixo, em Israel: o nível de lo lev (“um coração para Ele”), ser um só coração

אי לו ית' לבד ולדבקה בו דהיינו לבחינת עצמותו ומהותו ית' בדביקה וחשיקה מעומקא דלבא לקרא אליו לבי כמ"ש צור לבבי

somente para Ele, bendito seja Ele, e se apegar a Ele, isto é, ao nível da Sua própria Essência e Ser, bendito seja Ele, com apego e desejo ardente desde a profundidade do coração, a ponto de chamá-Lo “meu coração”, como está escrito: “a Rocha do meu coração”:

שהוא הוא כביכול פנימיות נקודת לבו ואין לו לב אחר אלא צור לבבי ומנענעים את הלולב לששה קצוות שהנענוע הוא ענין התעוררות

pois Ele é, por assim dizer, o ponto mais íntimo do seu coração, e ele não tem outro coração senão “a Rocha do meu coração”. E agitamos o lulav para as seis direções, pois a agitação é o assunto do despertar

(כמ"ש בספר עמק המלך שער שעשוע המלך ועמ"ש בפ' שלח ע"פ אני כו' דפ' ציצית בפ"י ענין מארז"ל בשעה שישראל אומרים אמן יהא שמיה רבה מברך הקב"ה מנענע ראשו כו')

(como está escrito no livro Emek HaMelech, Sha'ar Sha'ashuei HaMelech; e veja também o que está escrito em Parashat Shelach sobre o versículo “Eu [sou Havayá, vosso D'us] etc.”, da seção do tsitsit, na explicação do assunto do dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “Quando Israel dizem ‘Amen, yehê shemê rabá mevarach’, o Santo, bendito seja Ele, acena com a cabeça etc.”)

והוא לעורר בהליכה לבחי' פנימית הדעת שהוא שורש המדות וקיומן המתגלים בלב שהם נמשכי ם ממנה ובהובאה לחזה של אדם לפנימיות נקודת הלב של האדם בעצמו להיות לה האזרח בישראל שיהא זורח ומאיר בהתגלות לבו.

E [a agitação] é para despertar, no estender para fora, o nível da dimensão interior de Daat, que é a raiz e o sustento dos atributos emocionais (midot) que se revelam no coração, pois eles são atraídos dela; e, no trazer de volta ao peito da pessoa, [para despertar] o ponto mais íntimo do coração da própria pessoa, de modo que ele tenha “o nativo em Israel”, que brilhe e dê luz na revelação do seu coração.

וזהו ענין המועדים לשמחה שיהא שמחה לפניו ית' בהתגלות אהבתו מהעלם אל הגילוי וכמ"ש וחגותם אותו חג לה' כנ"ל:

E este é o assunto das “festas para alegria”: que haja alegria diante d'Ele, bendito seja Ele, na revelação do Seu amor, da ocultação à revelação; e como está escrito: “E a celebrareis como festa para D'us”, como mencionado acima.

8 ד אך ביום השמיני עצרת תהיה לכם כי יום השמיני הוא שמחת תורה. והתורה נקרא כתר כמאמר רז"ל כתר תורה וכן תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרנן עולים תר"ך.

4. Mas “No oitavo dia, haverá para vós uma atsêret”: pois o oitavo dia é Simchat Torá. E a Torá é chamada coroa (kéter), como diz o dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “a coroa da Torá”. E da mesma forma, as 613 mitsvot da Torá e as sete mitsvot dos Rabinos somam 620 [o valor numérico de kéter].

וכן אמרו רז"ל דאשתמש בתגא חלף זה המשתמש במי ששונה הלכות שנקראת תגא דמלכא והיינו עד"מ כמו המלך שאוהב אחד מאד ובשכיל אהבתו נטול כתרו מעל ראשו ונותן לאוהבו כך

E assim também disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Quem se serve da coroa (tagá) perece”: isto se refere a quem se serve de alguém que estuda halachot, que é chamado “a coroa do Rei”. E isto é, a título de analogia, como um rei que ama muito alguém e, por causa do seu amor, tira a coroa da cabeça e a dá àquele que ama. Assim também,

הנה באהבת ה' ובשמחתו ששמח נוטל כתרו כביכול מעל ראשו ונתן להם (ועמ"ש סד"ה יביאו לבוש מלכות) והיינו כתר תורה דאורייתא מחכמה נפקת אבל שרשה היא למעלה מעלה ממדריגת חכמה עילאה.

no amor de D'us, e na Sua alegria com que Se alegra, Ele tira a Sua coroa, por assim dizer, da cabeça e a deu a eles (e veja também o que está escrito no fim do discurso que começa com “Tragam vestes reais”). E esta é a coroa da Torá: a Torá procede de Chochmá, mas a sua raiz está muito, muito acima do nível da Chochmá suprema.

וזהו וירם קרן כו' שנותן התרוממות גדולה עד אין קץ למעלה מעלה מבחי' גילוי אור פניו כו'

E isto é “E Ele ergueu um chifre etc.”: que Ele dá uma grande exaltação, sem fim, muito, muito acima do nível da revelação da luz do Seu semblante etc.

(שבחי' הארת פנים הוא הארה בעלמא הנמשך מבחי' זו דכרת תורה עמ"ש במ"א בביאור ע"פ אלה מסעי כו' ויכתוב משה. שבחי' אור פניו נקרא תיקון ואמת שנקרא חותמו של הקב"ה והחותם הוא בחי' עשיי' לגבי עצמיות שמו הגדול.

(Pois o nível do brilho do semblante é um mero lampejo, atraído deste nível da coroa da Torá. Veja o que está escrito em outro lugar, na explicação sobre o versículo “Estas são as jornadas etc.”, [sobre] “E Moshé escreveu”: que o nível da luz do Seu semblante é chamado o tikun “e verdade”, que é chamado “o selo do Santo, bendito seja Ele”; e o selo é o nível de Assiá (Ação) em relação à essência do Seu grande Nome.

ועד"ז שמיני עצרת הוא למעלה מבחי' החותם דהו"ר. וכמ"ש במ"א ע"פ צדקת פרזונו כו' ועמ"ש בפ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו בחי' כובע ישועה להמשיך בחי' הדרת פנים.

E desta maneira, Shemini Atsêret está acima do nível do selo de Hoshaná Rabá; como está escrito em outro lugar sobre o versículo “Os atos justos das Suas cidades abertas etc.” E veja também o que está escrito em Parashat Vayeishev, no discurso que começa com “No vigésimo quinto de Kislev”, [sobre] o nível de “um capacete de salvação”, para atrair o nível do “esplendor do semblante”.

והיינו שבחיי כובע ישועה זהו מקור הדרת פנים ונקי עטרת תפארת שיבה כו' עטרת הוא בחי' כתר ועטרה) והיינו לפי שישראל עם קרובו.

Isto é, o nível de “um capacete de salvação” é a fonte do esplendor do semblante, e é chamado “Coroa de glória é a velhice etc.”; uma coroa (atéret) é o nível de kéter e atará.) E isto é porque Israel são “o povo próximo a Ele”.

וזהו עצרת תהיה לכם פי' עצרת כתר גומו כנישו שמתאסף ומתקבץ להיות לכם למשמרת לכל השנה קבלת מלכותו ית' בכתר תורה

E isto é “haverá para vós uma atsêret”. Isto significa: atsêret, como o seu Targum [a traduz], kenishu (reunião): que a aceitação da Sua realeza, bendito seja Ele, por meio da coroa da Torá, é reunida e recolhida para ser para vós uma guarda para o ano inteiro.

והיינו כמ"ש שום תשים עליך מלך שהוא על ידי התורה הומצות כי מצות המלך היא

E isto é como está escrito: “Certamente porás sobre ti um rei”: o que se dá por meio da Torá e das mitsvot, pois é o mandamento do Rei.

(וע' בזהר אמור דצ"ו סע"ב וע' לקמן ע"פ ביום השמיני שלח כו') ותהיה השמחה גדולה לאלהים יותר משמחת הנפש בדכקותה באלהים חיים עד שאין השמחה נקרא

(E veja o Zohar, Emor, folha 96, no fim do lado b; e veja abaixo, sobre o versículo “No oitavo dia ele despediu etc.”) E a alegria para D'us será grande, maior que a alegria da alma em seu apego ao D'us vivo, até que a alegria não é chamada

אלא בשם גילה (ע' בזהר ס"פ פנחס דרנ"ט ע"ב) פי' שמחה היא מלשון התגלות החדוה וגילה הוא ענין שמחה אשר בקרבו.

senão pelo nome de guilá (veja o Zohar, fim de Parashat Pinchas, folha 259b). Isto significa: simchá vem do termo para a revelação do contentamento, ao passo que guilá é o assunto da alegria que está dentro dele.

וכמ"ש בני ציון יגילו במלכם כי מפני אימת המלך נאסף השמחה בקרבו ולא תתראה החצוה (ועמ"ש ע"פ שוש אשיש כו' תגל נפשי כו' ועמ"ש סד"ה ויהי בשלח פרעה):

Como está escrito: “Os filhos de Sion exultarão (yaguilu) em seu Rei”: pois, por causa do temor do rei, a alegria é recolhida dentro dele, e o contentamento não é visto. (E veja também o que está escrito sobre o versículo “Muito me regozijarei etc.; a minha alma exultará etc.”; e veja também o que está escrito no fim do discurso que começa com “E foi, quando o Faraó enviou”).

9 וזהו וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו לשמך מחמת שהלבבות ייראוך ומקבלים עול מלכותך עליהם אין שמחה וזמר רק בקרב וכליות לבד (ועמ"ש מזה בפ' ואתחנן ע"פ וידעת היום)

E isto é “E todos os corações Te temerão, e todas as entranhas e rins cantarão ao Teu Nome”: porque os corações Te temem e aceitam sobre si a Tua realeza, há alegria e canto somente nas entranhas e nos rins. (Veja também o que está escrito sobre isto em Parashat Va'eschanan, sobre o versículo “E saberás hoje”).

וזהו עצרת שנקלטת ומסתתרת השמחה וגילה בתוך בחי' אימת עול מלכות שמים שמקבל עליו כל השנה לקיום תר"ך מצות המלך באהבה וברצון

E isto é atsêret: que a alegria e a guilá são absorvidas e escondidas dentro do nível do temor do jugo do reino dos Céus, que a pessoa aceita sobre si para o ano inteiro, para cumprir os 620 mandamentos do Rei com amor e boa vontade.

(והמשכת היראה מבחי' כתר תורה יובן עוד ממ"ש בפ' מקץ בביאור ע"פ כי אתה נרי. וגבי שבועות בד"ה וידבר אלקים כו'. וממ"ש בד"ה תקעו בחדש בפ"י כי עמך הסליחה למען תורא.

(E a atração do temor a partir do nível da coroa da Torá será entendida ainda a partir do que está escrito em Parashat Mikeitz, na explicação do versículo “Pois Tu és a minha lâmpada”, e, a respeito de Shavuot, no discurso que começa com “E D'us falou etc.”, e a partir do que está escrito no discurso que começa com “Tocai o shofar na lua nova”, na explicação de “Pois contigo está o perdão, para que sejas temido”).

והנה צ"ל דלעיל ע"פ שוש אשיש נתבאר דבחי' גילה תגל נפשי זהו בחינת ראש השנה. אך המעיין בזהר (פי' פנחס דר"ד ע"ב) יבין הענין

Ora, é preciso explicar: acima, sobre o versículo “Muito me regozijarei”, foi explicado que o nível de guilá, “a minha alma exultará”, é o nível de Rosh Hashaná. Mas quem estuda o Zohar (Parashat Pinchas, folha 214b) entenderá o assunto:

כי לפי דבעשי"ת הוא בחינת שמאלו תחת לראשי מזה נמשך חרדה ויראה להיות גילו ברעדה ובסוכות לפי שהוא בחינת ימינו תחבקני ע"כ הוא בחי' שוש אשיש ושמחה

pois, visto que os Dez Dias de Teshuvá são o nível de “A Sua mão esquerda está sob a minha cabeça”, daí é atraído tremor e temor, de modo que é “exultai com tremor”; e Sucot, visto que é o nível de “e a Sua mão direita me abraça”, é por isso o nível de “Muito me regozijarei” e de simchá.

אמנם שמיני עצרת דהא כדין זיווגא דגופא הוא בחי תפארת וכולל חו"ג שהן תרין דרועין וכמ"ש בזהר תרומה (קע"ה ב')

Mas Shemini Atsêret, visto que então há a união do corpo (zivugá degufá), é o nível de Tiféret, que inclui Chessed e Guevurá, que são os dois braços, como está escrito no Zohar, Terumah (175b),

דאחיד להאי ואחיד להאי וע"כ מצד היותו כולל ב' הבחי יחד השמחה היא בחי גילה כו' כענין וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו לשמך וכנ"ל

que “segura este e segura aquele”. E por isso, por incluir os dois níveis juntos, a alegria é o nível de guilá etc., como “E todos os corações Te temerão, e todas as entranhas e rins cantarão ao Teu Nome”, como mencionado acima.

(ועיין בזהר ח"א ס"ד ב' מענין ביום השע"צ ודף ר"ח ב' ובסוף ח"א סס"י כ"ד וכ"ה. ח"ב קל"ה א' ח"ג צ"ו ב' ק"ד ב' רנ"ט ב' ודי רי"ד ע"ב):

(E veja o Zohar, Parte I, 64b, sobre o assunto de “No dia de Shemini Atsêret”, e folha 208b; e no fim da Parte I, seções 24 e 25; Parte II, 135a; Parte III, 96b, 104b, 259b, e folha 214b.)

10 קיצור ע"פ ביום השמע"צ כו' ובכל המועדים

Um resumo sobre [o versículo] “No oitavo dia, uma atsêret etc.”, [que começa com] “E a respeito de todas as festas”.

11 (א) פירוש בן חכם ישמח אב כשהבן מבין שההסתר שאביו מסתיר א"ע ממנו הוא רק בכדי שיחפשונו.

(1) A explicação de “Um filho sábio alegra o pai”: quando o filho entende que o esconder-se com que o seu pai se esconde dele é somente para que ele o procure.

וזהו בכסא ר"ה יום הדין והוא ענין הנסירה בר"ה שהוא הסתלקות פנימיות המוחין מהמדות. אבל כוונת ההתכסות בשביל ליום חגנו הוא הגילוי בחג הסוכות

E isto é “na ocultação”: Rosh Hashaná, o dia do julgamento. E este é o assunto da nessirá (serradura) em Rosh Hashaná, que é a retirada da dimensão interior do intelecto (mochin) dos atributos emocionais (midot). Mas o propósito do encobrimento, “para o dia da nossa festa”, é a revelação na festa de Sucot,

והיינו ע"י שמחפשים ומבקשים פניו בעשי"ת וזהו ישמח אב שמביאים שמחה בהקב"ה כמ"ש חג לה'.

isto é, por meio de procurar e buscar a Sua face durante os Dez Dias de Teshuvá. E isto é “alegra o pai”: que [nós] trazemos alegria ao Santo, bendito seja Ele, como está escrito: “festa para D'us”.

ועל דרך זה נאמר וחכיתי לה' המסתיר פניו מבית יעקב: (ב) והגורם ההסתר הוא בחינת עוונותיכם מבדילים שלגבי בחי' הגילוי מפנימיות זהו מסך מבדיל וכעין משארז"ל בענין אור שנברא ביום ראשון וכיון שנסתכל במעשה כו'

E desta maneira se diz: “E esperarei por D'us, que esconde a Sua face da casa de Yaacov.” (2) E o que causa o esconder é o nível de “as vossas iniquidades separam”: em relação ao nível da revelação a partir da dimensão interior, isto é uma tela separadora. É algo como o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram a respeito da luz que foi criada no primeiro dia: visto que Ele olhou para os atos etc.,

עמד וגנזו מהן ומעין זה יובן בגילוי פנימיות. שצ"ל ע"ד פנים בפנים דבר שגם באדם יש חיצוניות ופנימיות.

Ele Se levantou e a escondeu deles. E algo semelhante se entenderá a respeito da revelação da dimensão interior. Pois é preciso que seja à maneira de “Face a face Ele falou”: que também na pessoa há uma dimensão exterior e uma dimensão interior.

12 והיינו אפילו בועשה טוב וזהו ההפרש בין בחי' וכל ברך לך תכרע שאינו אלא בחינת הודאה.

Isto é, até no “fazer o bem”. E esta é a diferença entre o nível de “E todo joelho se dobrará diante de Ti”, que é apenas o nível do reconhecimento (hodaá),

וכורע על ברכיו שהן לבר מגופא. ובין וכל קומה לפניך תשתחוה. שכופף קומתו וראשו ששם מקור הדעת.

e ele se dobra sobre os joelhos, que estão “fora do corpo”; e “E toda estatura se prostrará diante de Ti”, em que ele curva a sua estatura e a sua cabeça, onde está a fonte de Daat.

ועד"ז ארז"ל שאין השכינה שורה אלא על בעלי קומה המכוון שיהיה בו בגילוי כל ע"ס שבנפש בבחינת וכל קומה לפניך תשתחוה: (ג) וזהו סדר העבודה שמראש השנה עד יום הכפורים לעלות מבחינת כריעה לבחינת השתחואה.

E desta maneira disseram nossos Sábios, de abençoada memória, que a Shechiná (a Presença Divina) repousa somente sobre pessoas de estatura: a intenção é que todas as dez Sefirot da alma sejam reveladas nele, no nível de “E toda estatura se prostrará diante de Ti”. (3) E esta é a ordem do serviço de Rosh Hashaná a Yom Kipur: subir do nível de dobrar o joelho ao nível da prostração.

וזהו ענין השתחוואות שבסדר עבודה במוסף דיום הכפורים ועיי' נמשך יאר ה' פניו אליך. לפני הוי"ה תטהרו פנימיות שם הוי".

E este é o assunto das prostrações na ordem do serviço [do Templo] no Mussaf de Yom Kipur; e por meio disto é atraído “Que D'us faça brilhar a Sua face sobre ti”. “Diante de Havayá sereis purificados”: a dimensão interior do Nome Havayá.

13 וזהו ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר זה הקב"ה כו' וגם עץ הדר בחי' האדם עץ השדה.

E isto é “E tomareis para vós no primeiro dia o fruto de uma árvore formosa”: este é o Santo, bendito seja Ele etc.; e também “uma árvore formosa” é o nível de “o homem é uma árvore do campo”.

ופרי עץ הוא מקור נשמות הצדיקים שהוא בחינת הדר באילנו והלולב לו לב בחינת צור לכבי וחלקי אלקים לעולם וגם זאת קומתך דמתה לתמר בחינת וכל קומה לפניך תשתחוה.

E o fruto da árvore é a fonte das almas dos tsadikim, que é o nível de “que habita em sua árvore”. E o lulav: lo lev (“um coração para Ele”), o nível de “a Rocha do meu coração e a minha porção é D'us para sempre”. E também “Esta tua estatura é semelhante à palmeira” é o nível de “E toda estatura se prostrará diante de Ti”.

ושמחתם לפני ה' השמחה עיי' גילוי המוחין חב"ד כו' כי בן חכם ישמח אב שגם מוחין דאבא באים בגילוי כו'. וזהו ושמחתם כמו בהשכיל שכל חדש מתמלא תענוג ושמחה:

“E vos alegrareis diante de D'us”: a alegria por meio da revelação do intelecto (mochin), Chochmá, Biná e Daat etc., pois “Um filho sábio alegra o pai”: que também os mochin de Abá vêm à revelação etc. E isto é “E vos alegrareis”, como quando alguém apreende uma ideia nova e se enche de deleite e alegria.

14 (ד) אך ביום השמיני עצרת שהוא שמחת תורה היינו שמאיר בחי' כתר תורה שהוא למעלה מהמוחין

(4) Mas “No oitavo dia, uma atsêret”, que é Simchat Torá: isto é, brilha o nível da coroa da Torá, que está acima do intelecto (mochin),

כמו גלגלתא דחפיא על מוחא עיי' שהוא מבחינה שלמעלה מהשכל המושג. עמ"ש בביאור ע"פ אני ה' אלקיכם דפרשת ציצית.

como o crânio (gulgalta) que cobre o cérebro, visto que provém de um nível que está acima do intelecto apreensível. Veja o que está escrito na explicação sobre o versículo “Eu sou Havayá, vosso D'us”, da seção do tsitsit.

15 וזהו וירם קרן. ואזי עצרת תהיה לכם כניסת ואסיפת המוחין תחת גלגלתא וכתר החופף עליהם בבחי' בטל רצונך לגמרי.

E isto é “E Ele ergueu um chifre”. E então, “haverá para vós uma atsêret”: a entrada e a reunião dos mochin sob o crânio (gulgalta) e a coroa que paira sobre eles, no nível de “Anula a tua vontade” por completo.

ועמ"ש בד"ה את שבתותי תשמרו בענין כתר לשון כתר לי זעיר. ומ"ש סד"ה וידבר כו' במדבר סיני.

E veja também o que está escrito no discurso que começa com “Guardareis os Meus Shabatot”, sobre o assunto de kéter como no termo “Espera-me (kater) um pouco”; e o que está escrito no fim do discurso que começa com “E [D'us] falou etc., no deserto do Sinai”,

בענין שאו את ראש כו' לגלגלתם מכן עשרים שנה כו' ע"ש ופי' עצרת שנקלטת ומסתתרת השמחה בתוך בחי' אימת עול מלכות שמים עד שאין השמחה נקרא

sobre o assunto de “Levantai a cabeça etc.”, “por seus crânios, da idade de vinte anos etc.”; veja ali. E o sentido de atsêret é que a alegria é absorvida e escondida dentro do nível do temor do jugo do reino dos Céus, até que a alegria não é chamada

אלא בשם גילה ע"ד וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו ועמ"ש מזה בד"ה וידעת היום והשבות.

senão pelo nome de guilá, à maneira de “E todos os corações Te temerão, e todas as entranhas e rins cantarão”; e veja também o que está escrito sobre isto no discurso que começa com “E saberás hoje e levarás ao [teu coração]”.

16 ואפ"ל מר"ה עד שמע"צ הוא ג' כתרם. היינו בר"ה אמרו לפני מלכיות זהו המשכת כתר מלכות.

E pode-se explicar que de Rosh Hashaná até Shemini Atsêret há três coroas. Isto é: em Rosh Hashaná, “Dizei diante de Mim [versículos de] realeza (Malchuiot)”: esta é a atração da coroa da realeza.

וביזהכ"פ כתר כהונה שנכנס הכה"ג לפני ולפנים וממשיך להיות וכל קומה לפניך תששחווה. ועליות הנשמות ע"ד בהעלותך את הנרות אל מול פני כו'

E em Yom Kipur, a coroa do sacerdócio, pois o Sumo Sacerdote entra no santuário mais íntimo e atrai [o nível de] “E toda estatura se prostrará diante de Ti”. E as ascensões das almas, à maneira de “Quando elevares as lâmpadas, em direção à face da [menorá] etc.”;

ואח"כ כתר תורה בשמע"צ הוא ההמשכה מלמעלה למטה. וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה בחינת כתר שם טוב.

e depois a coroa da Torá, em Shemini Atsêret, é a atração de cima para baixo. E “O estudo é grande, pois conduz à ação”: o nível da coroa do bom nome.

ויש להעיר לענין שלשה כתרים הן כו' וכתר שם טוב מעין מה שנתבאר בד"ה מי מנה כו' גבי פי' רובע ישראל:

E pode-se observar, a respeito do assunto de “Há três coroas etc.” e da coroa do bom nome, algo semelhante ao que foi explicado no discurso que começa com “Quem pode contar etc.”, a respeito da explicação de “a quarta parte de Israel”.

ביום השמיני עזרת תהיה לכם

“No oitavo dia, haverá uma assembleia para vós”

1 ביום השמיני עזרת תהיה לכם. הנה כתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. להבין מהו תחת לראשי.

“No oitavo dia haverá para vós uma assembleia.” Está escrito: “Sua mão esquerda está sob a minha cabeça, e sua mão direita me abraça.” [É preciso] compreender o que significa “sob a minha cabeça”.

הנה ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב. וכבר נתבאר פעמים רבות במ"א.

Nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Uma hora de teshuvá (retorno) e boas ações neste mundo é mais preciosa do que toda a vida do Mundo Vindouro.” Isso já foi explicado muitas vezes em outros lugares.

2 וכעת יובן בהקדים מארז"ל גדול תלמוד שמביא לידי מעשה. והקושיא מפורסמת מאחר שעיקר מה שתלמוד גדול הוא מחמת שמביא לידי מעשה א"כ אדרבה מזה הטעם עצמו הרי המעשה גדול.

Agora isso será compreendido após introduzir o ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “O estudo é grande, pois conduz à ação.” A conhecida pergunta é: uma vez que a razão principal pela qual o estudo é grande é que conduz à ação, então, pelo contrário, por essa mesma razão a ação é maior.

אך הנה צריך להבין מהות ענין המעשה כי רמ"ח פקודין אינן רמ"ח אברים דמלכא וצריך

No entanto, é preciso compreender a natureza essencial da ação, pois “as 248 mitsvot são os 248 membros do Rei”, e é preciso

להבין מהו ענין ולשון אברים הלא אין לו דמות הגוף כו' וכתיב כי לא מחשבותי כו' ולא דרכיכם כו'.

compreender o que significa o termo “membros”: certamente Ele não tem forma corpórea etc.! E está escrito: “Pois Meus pensamentos não são [os vossos pensamentos] etc., e os vossos caminhos [não são os Meus caminhos] etc.

כן גבהו מחשבותי וכו'. אבל הענין הוא דכתיב תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם.

... assim também os Meus pensamentos [são mais elevados] etc.” Mas a explicação é que está escrito: “Darás verdade a Yaakov, bondade a Avraham, como juraste a nossos pais desde os dias de outrora.”

ולהבין מהו האמת שהנביא משבח שניתן ליעקב מדת אמת (ועמ"ש מזה באגה"ק בד"ה וזורע צדקה שכר אמת).

E [é preciso] compreender o que é essa verdade pela qual o profeta louva [D'us], dizendo que o atributo da verdade foi dado a Yaakov. (Veja também o que está escrito sobre isso em Igueret Ha-Kodesh, no discurso que começa “E aquele que semeia caridade, [terá] recompensa de verdade”).

הנה כתיב כי אל דעות ה' פ"י שכולל ב' דיעות כי ממטה למעלה לפי מה

Está escrito: “Pois D'us é um D'us de conhecimentos (de'ot)”, isto é, Ele inclui dois [tipos de] conhecimento. Pois, de baixo para cima, de acordo com aquilo que

שנראה לעיני בשר העולם הגשמי נראה ליש ודבר והרוחניות שלמעלה הוא בחי' אין ומה שלמעלה מעלה הוא בחי' אין יותר לפי שאינו מושג יותר.

é visto pelos olhos de carne, o mundo físico parece algo existente e real (yesh), enquanto o domínio espiritual acima é o nível de ayin (nada); e aquilo que está ainda mais acima é ainda mais o nível de ayin, pois é ainda menos apreensível.

3 וכמ"ש והחכמה מאין תמצא. וכל זה הוא בערכנו אנחנו שוכני מטה. אבל לגבי קוב"ה דכולא קמיה

Como está escrito: “E a Chochmá vem de ayin.” Tudo isso é relativo a nós, que habitamos abaixo. Mas, em relação ao Santo, bendito seja Ele, diante de Quem tudo

כלא חשיב הוא היפך שמלמעלה למטה הוא בחי'אין וכל מה שמשתלשל ויורד מטה מטה הוא יותר בחי' אין וכלא חשיב ממש כו'.

é considerado como nada, é o inverso: de cima para baixo, o nível de ayin é o que está acima, e tudo o que se encadeia e desce cada vez mais para baixo é ainda mais o nível de ayin e verdadeiramente considerado como nada etc.

4 וזהו שתקנו בתחלת פסוקי דזמרה לומר הודו לה' כו' וכן בסיום שמו"ע לומר מודי אנחנו לך

É por isso que [os Sábios] instituíram que, no início de Pesukei deZimrá, se diga: “Agradecei (hodu) a D'us etc.”, e, igualmente, que ao final da Shemone Esré se diga: “Nós Te agradecemos (modim)”;

כי לשון הודא' הוא כמו למשל האדם המודה לחבירו שמתחלה הי' נחלק עליו והיה לו סברא אחרת ואח"כ מודה שהאמת עם חבירו.

pois o termo hodaá (reconhecimento) é, por exemplo, como no caso de uma pessoa que admite algo a seu semelhante: no início discordava dele e tinha outra opinião, mas depois admite que a verdade está com seu semelhante.

5 וכך ע"י שיתבונן האדם שהאמת הוא דכולא קמיה כלא חשיב ומה שנראה העולם ליש ודבר הוא בערכנו מלובשים בגוף גשמי ורואים בעיני בשר גשמיים אבל האמת הוא להפך ממה שנראה לעיני בשר אזי יודה על האמת.

Do mesmo modo, quando a pessoa medita que a verdade é que “diante Dele tudo é considerado como nada”, e que o fato de o mundo parecer algo existente e real é apenas relativo a nós, que estamos revestidos por um corpo físico e vemos com olhos de carne físicos, mas que a verdade é o contrário daquilo que aparece aos olhos de carne, então ela reconhecerá (yodeh) a verdade.

וז"ש בהלל ואמת ה' לעולם עולם הוא מלשון העלם וצמצום שיהיה נראה לעיני בשר מזרח ומערב כו'

E é isso que se diz no Hallel: “E a verdade de D'us é le'olam (para sempre)”: olam deriva do termo he'elem (ocultação) e tsimtsum (contração), de modo que aos olhos de carne aparecem leste e oeste etc.;

ובכל זמן שתקנו לומר הלל הוא זמן התגלות אמת ה' שמלמעלה למטה שהוא להיות מה שלמטה נקרא אין ולמעלה נקרא בחי' יש. וכמ"ש להנחיל אוהבי יש.

e cada ocasião em que [os Sábios] instituíram a recitação do Hallel é um momento de revelação da verdade de D'us [vista] de cima para baixo: aquilo que está abaixo é chamado ayin, e aquilo que está acima é chamado o nível de yesh (algo). Como está escrito: “Fazer com que aqueles que Me amam herdem yesh.”

(כי הרי ב' בחי' דעות הנ"ל הן בחי' יחודא עילאה שהוא שם הוי' ויחודא תתאה שמבחי' שם אלקים ואדנות המצמצם ומפריד להוות בחי' יש וכמ"ש סד"ה כי תשמע בקול והנה ההלל הוא להמשיך ולהאיר במלי' שהוא שם אדנות. כמ"ש הרמ"ז פ' אמור)

(Pois os dois níveis de conhecimento mencionados acima são o nível da unidade superior (yichudá ilaá), que é o Nome Havayá, e o da unidade inferior (yichudá tataá), que provém do nível dos Nomes Elokim e Ado-nai, que contraem e separam para dar existência ao nível de yesh; como está escrito ao final do discurso que começa “Se ouvirdes a voz”. Ora, o Hallel serve para atrair e fazer brilhar [luz] em Malchut, que é o Nome Ado-nai, como escreve o Ramaz sobre Parashat Emor)

(תחלת דצ"ו) והארה זו היינו המשכה וגילוי שם הוי' בחי' יחודא עילאה וכמ"ש מזה סד"ה בכ"ה בכסלו.

(início do fôlio 96). E essa iluminação é a atração e revelação do Nome Havayá, o nível da unidade superior, como está escrito sobre isso ao final do discurso que começa “No vigésimo quinto de Kislev”.

גם הוא כענין ועתה יגדל נא כח אדני. ועיין בפע"ח ש ער ר"ח פ"ב ולכן עי"ז נמשך גילוי ואמת ה' לעולם

Isso também se relaciona à questão de “E agora, que o poder de Ado-nai seja grande”. Veja também Pri Etz Chaim, Sha'ar Rosh Chodesh, capítulo 2. Portanto, por meio disso, é atraída a revelação de “E a verdade de D'us é le'olam”.

ולכן אומרים אח"כ הודו לה' בחי' הודאה אליו ית' שלא כאשר נראה לעיני בשר שלנו וזהו תתן אמת ליעקב כי יעקב הוא בחי' יוד עקב

Por isso, em seguida dizemos: “Agradecei a D'us”, o nível de reconhecimento dirigido a Ele, bendito seja, [de que a verdade] não corresponde ao que aparece aos nossos olhos de carne. E isso é “Darás verdade a Yaakov”, pois Yaakov representa o nível de yud-akev (yud [e] calcanhar):

דהיינו יו"ד הוא בחי' צמצום שירד ונתפשט בעקב וסוף המדרגות שנתגשמו ואעפ"כ הקב"ה נותן אמת שיתגלה גם שם אמת ה' וכו' כנ"ל

isto é, o yud é o nível de tsimtsum, que desceu e se estendeu até o calcanhar (akev) e o fim dos níveis, que se tornaram físicos; e, ainda assim, o Santo, bendito seja Ele, dá a verdade, para que também ali se revele a verdade de D'us etc., como mencionado acima.

(ועמ"ש מענין תתן אמת ליעקב בביאור ע"פ אלה מסעי גבי ויכתוב משה) ומזה נמשך להיות חסד לאברהם כו'

(Veja também o que está escrito sobre o tema de “Darás verdade a Yaakov” na explicação do versículo “Estas são as jornadas”, a respeito de “E Moshê escreveu”). E disso é atraído [o nível de] “bondade a Avraham” etc.

פי' חסד הוא המשכת המצות שכללותן הוא הצדקה וחסד ונמשך ונתלבש בחי' אמת ה' במעשה המצות שיהיה להם כח ועוז להיות באתערותא דלתתא תלוי אתעדל"ע שע"י מעשה הצדקה וחסד תחתון יתעורר כח חסד עליון

Isto é: a bondade é a atração das mitsvot, cujo princípio geral é a caridade e a bondade; e o nível da verdade de D'us é atraído e revestido na realização das mitsvot, para que tenham força e poder, de modo que o despertar do alto dependa do despertar de baixo: por meio do ato de caridade e da bondade inferior, é despertado o poder da bondade suprema;

וכן עד"ז בכל המצות (כי אמת היינו תורה וזהו כי באור פניך נתת לנו תורת חיים אשר בחי' הארת פנים זהו אמת כמ"ש באד"ר) (דל"ג ב')

e assim também, da mesma maneira, com todas as mitsvot. (Pois a verdade é Torá, e isso é: “Pois à luz do Teu semblante nos deste uma Torá de vida”, pois o nível do brilho do semblante é a verdade, como está escrito na Idra Rabá) (fólio 33b).

והתורה היא הנותן כח להי' באתעדל"ת שע"י המצות אתעדל"ע כמ"ש לקמן א"כ מבחי' תתן אמת ליעקב נמשך בחי' וחסד לאברהם וזהו ענין חסד של אמת חסד דקשוט ע"ש באד"ר.

E a Torá é aquilo que dá a força para que, por meio do despertar de baixo pelas mitsvot, haja um despertar do alto, como será explicado adiante. Assim, do nível de “Darás verdade a Yaakov” é atraído o nível de “e bondade a Avraham”; e este é o sentido de “bondade de verdade”, chessed dikshot (bondade verdadeira); veja ali na Idra Rabá.

וזהו כל ארחות ה' חסד ואמת וע' שם (דקכ"ט א') ועמ"ש בד"ה ואתחנן גבי אתה החלות ובענין ברכת המצות עיין שם:

E isso é: “Todos os caminhos de D'us são bondade e verdade”; veja ali (fólio 129a). Veja também o que está escrito no discurso que começa “E eu supliquei”, a respeito de “Tu começaste”, e sobre o tema da bênção das mitsvot; veja ali.

6 ב אך להבין מאין הכח הזה להיות אתערותא דלעילא תלוי באתעדל"ת. ואיך יש יחוס ושייכות לנברא

2. Mas é preciso compreender: de onde vem esse poder pelo qual o despertar do alto depende do despertar de baixo? E que relação ou conexão pode ter uma criatura,

שהוא מחודש מאין ליש לעורר חסד עליון של הבורא ית' שמו הלא אין ערוך אליו ולית מחשבה תפיסא ביה כלל.

que foi trazida novamente à existência, do nada ao algo, para despertar a bondade suprema do Criador, bendito seja Seu Nome? Certamente não há comparação com Ele, e nenhum pensamento pode apreendê-Lo de modo algum!

הנה זה ביאר הכתוב אח"כ דכתיב אשר נשבעת לאבותינו פי' לאבותינו הוא אהב' הטבעית המסותרת בלב כל אחד ואחד מישראל בכח

A Escritura explica isso em seguida, pois está escrito: "Como juraste a nossos pais." Isto é, "nossos pais" é o amor natural oculto no coração de cada judeu, em potencial,

וגם בפועל ממש במס"נ על קדה"ש שאהבה זו נקרא בשם אב שממנה התולדה לעשות מצות ומעשים טובים

e também de fato, em ato, no autossacrifício (mesirut nefesh) pela santificação do Nome de D'us. Esse amor é chamado de "pai", pois dele provém a descendência: a realização de mitsvot e boas ações;

כי כל המצות הם בשביל לדבקה בו ית' וגם אהבה זו היא ירושה לנו מאבותינו.

pois todas as mitsvot têm por objetivo apegar-se a Ele, bendito seja. E esse amor também nos foi legado por nossos pais.

7 ובאהבה זו נמשך לנו הכח והעוז להיות תלוי אתערותא דלעילא באתעדל"ת ועי"ז ניתן הכח להמשיך ע"י מעשה המצות שע"י מצות מעשיות

E por meio desse amor, é atraída para nós a força e o poder para que o despertar do Alto dependa do despertar de baixo; e, por meio disso, é concedido o poder de atrair [luz] pela realização das mitsvot: por meio das mitsvot práticas,

כמו ציצית של צמר תחתון מעורר ציצית עליונים וכן ע"י תפילין תחתונים מעורר תפילין עליונים.

como os tsitsit de lã aqui embaixo despertam os tsitsit Superiores, e, da mesma forma, por meio dos tefilin aqui embaixo despertam-se os tefilin Superiores.

משא"כ אחד מעו"ג אע"פ שיתלכש בציצית ויניח תפילין לא ימשיך ולא יעורר כלום (ועמ"ש מזה בד"ה הבאים ישרש)

Isso não ocorre com um idólatra: mesmo que se envolva em tsitsit e coloque tefilin, não atrairá nada nem despertará nada. (Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Habaim yashresh” [“Nos dias vindouros, ele criará raízes”].)

לפי שכל אחד ואחד מישראל יש לו בנפשו אהבה הטבעית הזאת ואפילו חייבי כריתות דכתיב בהם ונכרתה הנפש ההיא מלפני אני ה' כו'

Pois cada judeu tem em sua alma esse amor natural, inclusive aqueles sujeitos a caret (excisão), sobre os quais está escrito: “Aquela alma será cortada de diante de Mim; Eu sou D'us”, etc.:

שנכרתה הנפש ההיא משרשה ואין אהבה טבעית זו מתגלה בנפשו מ"מ בשרשה למעלה נשאר בה בחי' אהבה טבעית אלא שאינה שורה ומתגלה בנפשם למטה כי הכרת תכרת וגו'.

[isto é,] aquela alma foi cortada de sua raiz, e esse amor natural não se revela em sua alma; não obstante, em sua raiz no Alto, permanece nela o aspecto do amor natural; apenas não repousa nem se revela em suas almas aqui embaixo, pois “será certamente cortada”, etc.

רק הוא בהעלם אצלו ויש לו בחי' לאבותינו וזכות אבות לא תמה כי אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי פי' מזליה הוא שרש נשמתו למעלה בחינת אין שהוא מזל לישראל כו'. כמ"ש במ"א ע"פ האזינו השמים.

Ele apenas está oculto nela, e ela possui o aspecto de “nossos pais”, e o mérito dos pais não terminou; pois, embora “ela não veja, seu mazal vê”. Isto é, seu mazal é a raiz de sua alma no Alto, o nível de ayin, que é o mazal de Israel (ayin mazal l'Yisrael), etc., como está escrito em outro lugar sobre o versículo “Escutai, ó céus”.

8 וע"ז אמר הפסוק כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני ר"ל אפי' מי שאבד ממנו בחי' אב ואם שבו

E a respeito disso o versículo diz: “Pois meu pai e minha mãe me abandonaram, mas D'us me acolherá.” Isto é, mesmo alguém de quem se perdeu o nível de pai e mãe dentro de si,

דהיינו שנתחייב כרת ונאבד בחי' אהבה טבעית שבו מלהיות שורה ומתגלה בנפשו מ"מ וה' יאספני הוא ע"י בחי' שרשו למעלה שיפול גם עליו בחי' לאבותינו

isto é, alguém que se tornou sujeito a caret, e cujo amor natural foi perdido, deixando de repousar e revelar-se em sua alma; não obstante, “D'us me acolherá”: por meio do nível de sua raiz no Alto, também recairá sobre ele o nível de “nossos pais”.

אך כיצד נמשך כח ועוז לאהבה טבעית זו לעורר את האהבה העליונה מפרש הכתוב אשר נשבעת לאבותינו נשבעת לשון נפעל

Mas como se atraem força e poder para esse amor natural, a fim de despertar o amor Superior? O versículo explica: “Como juraste (nishbata) a nossos pais.” Nishbata está na forma passiva (nif'al),

וכן כל לשון שבועה מדבר בלשון נפעל כלומר שהתקשר א"ע בשבועה כמ"ש או השבע שבועה כו' e, da mesma forma, toda expressão de juramento é enunciada na forma passiva, significando que alguém se vinculou por um juramento, como está escrito: “Ou jurar um juramento”, etc.

והענין כי צריך להבין ענין שבועה זו מה טבעה ולמה היה צריך הקב"ה לישבע ואיך שייך אצלו ית' לשון שבועה

A explicação é que é preciso compreender esse juramento: qual é sua natureza, por que o Santo, bendito seja Ele, precisou jurar e como o termo “juramento” pode aplicar-se a Ele, bendito seja Ele.

אלא הענין הוא עד"מ כאדם הנשבע לחבירו שהוא כדי שלא ישנה אפילו אם יגרום איזה דבר שיצטרך לשנות שאם היה גלוי וידוע לפניו שאין שום ענין הגורם השינוי לא היה צריך לשבועתו.

A explicação é, a título de analogia, como uma pessoa que jura a seu próximo: ela o faz para não mudar, mesmo que venha a surgir algo que a leve a mudar; pois, se lhe fosse revelado e sabido que nada provocaria uma mudança, não precisaria de seu juramento.

כך הוא עד"מ בשבועתו של הקב"ה לאברהם בברית בין הבתרים לזרעך נתתי את הארץ כו'

Assim é, a título de analogia, com o juramento do Santo, bendito seja Ele, a Avraham, na Aliança entre as Partes: “À tua descendência dei a terra”, etc.:

דהיינו אפי' אם יגרום החטא שלא יעכב מה שע"פ הדעת והחכמה לא יושג שיותן להם את הארץ אעפ"כ מחמת השבועה הוא עושה נגד חכמתו ורצונו כביכול (ועמ"ש מזה ע"פ אתם נצבים כו' לעברך בברית כו')

isto é, mesmo que o pecado provoque [que] não se impeça [isso]; embora, segundo a razão e a sabedoria, não se alcançasse que a terra lhes fosse dada, ainda assim, por causa do juramento, Ele age contra Sua sabedoria e vontade, por assim dizer. (Veja também o que está escrito sobre isso no versículo “Vós estais de pé... para ingressar na aliança”, etc.)

וזהו עצמו ענין השבועה דהיינו מה שהבטיח נגד חכמתו ורצונו והיינו שלא יהיה כסדר השתלשלות המדרגות וירידה ממדרגה למדרגה ע"פ בחי' רצון וחכמה

E essa é a própria essência do juramento: Ele prometeu contra Sua sabedoria e vontade; isto é, que não seja segundo a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), a descida de nível em nível segundo o nível da vontade e da sabedoria,

אלא שיהיה אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו מתפשט ומאיר בגילוי רב למעלה מן הרצון והחכמה והארה והמשכה זו נמשכה מימי קדם קדמונו של עולם

mas que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, se expanda e brilhe em grande revelação, acima da vontade e da sabedoria. E essa iluminação e atração foram atraídas dos “dias de outrora”, [do] Primordial do mundo:

דהיינו מבחי' טובב כל עלמין למעלה מבחי' ממכ"ע שהוא בחי' השתלשלות וירידת המדרגות והוא בחי' כשעלה ברצונו וכי' שתוק כך עלה במחשבה כו' שהוא בחי' מחשבה הקדומה כו'.

isto é, do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), acima do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), que é o nível da hishtalshelut e da descida dos níveis. E esse é o nível de “Quando surgiu em Sua vontade”, etc., “Cala-te! Assim surgiu no pensamento”, etc., que é o nível do pensamento primordial, etc.

ומאחר שהארה והמשכה זו נמשכה לאבותינו מאור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו לכן יש להם כח ועוז להיות באתעדל"ת תלוי אתעדל"ע (ועי' בזח"ג)

E, uma vez que essa iluminação e atração foram estendidas a nossos pais da Luz Infinita, bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, eles têm força e poder para que o despertar do Alto dependa do despertar de baixo. (Veja Zohar, vol. 3)

(דקל"ד ע"ב) בענין אשר נשבעת כו' (ודק"ל ע"א) בענין בי נשבעתי וכפ' אחרי (דס"ו ב') ובהרמ"ז ר"פ שמיני.

(folio 134b), sobre o tema de “Como juraste”, etc., (e folio 130a), sobre o tema de “Por Mim mesmo jurei”, e em Parshas Acharei (folio 66b), e no Ramaz, no início de Parshas Shemini.

וברכות (פי' אמור פכ"ט) ד"א בחודש השביעי רבי ברכיה היה קרי ליה ירחא דשבועתיה שבו נשבע הקב"ה לאברהם אבינו הה"ד ויאמר בי נשבעתי נאום ה' מה היה צריך לשבועה כו' יעו"ש התירוץ והוא כדרך שנתבאר.

E no Midrash Rabbah (Parshas Emor, seção 29): “Outra explicação: ‘No sétimo mês.’ Rabi Berachiah costumava chamá-lo de ‘o mês de Seu juramento’, pois nele o Santo, bendito seja Ele, jurou a Avraham, nosso pai, como está escrito: ‘E disse: Por Mim mesmo jurei, diz D'us.’ Por que Ele precisou jurar?”, etc. Veja ali a resposta; ela segue a linha do que foi explicado.

והנה חודש השביעי תשרי מאיר בו תיקון השביעי מ"ג ת"ד שהוא תיקון ואמת שמשם שבועות אמת ועיין בזח"א (מקץ דר"ד ב' וירא קי"ב ב').

Ora, no sétimo mês, Tishrei, brilha o sétimo dos treze tikunim (adornos) da barba, que é o tikun “e verdade”, de onde provêm os juramentos de verdade. Veja Zohar, vol. 1 (Mikeitz, folio 204b; Vayei-ra, 112b).

וברע"מ (פי' יחרו דצ"א ב') ובפי' אשר נשבעת י"ל ע"ד מ"ש לקמן בפי' אשר קדשנו כו'

E no Raaya Meheimna (Parshas Yisro, folio 91b). O sentido de “asher nishbata” (“como juraste”) pode ser explicado à luz do que será escrito adiante sobre o sentido de “asher kiddeshanu” (“que nos santificou”), etc.

והנה מימי קדם י"ל ג"כ ז' תיקונין דגלגלתא ועמ"ש בענין אם יהיו חטאכים כשנים כשלג ילבינו כו' כצמר יהיו ומ"ש ע"פ הנותן שלג כצמר ועמ"ש סד"ה ציון במשפט תפדה:

Ora, “os dias de outrora” também podem ser explicados como os sete tikunim de Gulgalta (o Crânio). Veja também o que está escrito sobre “Se vossos pecados forem como o escarlate, tornar-se-ão brancos como a neve, etc.... serão como a lâ”, e o que está escrito sobre o versículo “Ele dá neve como lâ”; veja também o que está escrito ao final do discurso que começa com “Tsion será redimida com justiça”.

9 ג וזהו אשר קדשנו במצותיו כו' פי' אשר מלשון באשרי כי אשרוני בנות כו' אשרי יושבי וגו'

3. E isso é [o sentido de] “asher kiddeshanu bemitsvotav” (“que nos santificou com Seus mandamentos”), etc. Isto é: asher deriva do termo “be'oshri” (“em minha felicidade”), “pois as filhas me chamaram feliz (ishruni)”, etc., “Ashrei (felizes) os que habitam”, etc.,

שהוא לשון שבח והלל כלומר שיש דבר טוב ויפה מאד עד להלל ולשבח על הטוב שהוא שאין לו קץ ותכלית

que é uma expressão de louvor e aclamação; isto é, há algo tão bom e tão belo que se louva e aclama essa bondade, que não tem fim nem limite.

והוא בחי' עונג העליון בגילוי אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו על ידי מצותיו שהם בחי' רצון העליון

E esse é o nível do deleite Superior, na revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, por meio de Suas mitsvot, que são o nível da vontade Superior.

כמו מבשרי אחזה שהנפש היא ז' מדות וג' שכליים ולמעלה מהם הוא הרצון העליון המנהיג את החכמה והבינה והדעת שלו כך המצות נקרא רצון העליון שלמעלה מן החכמה

Como em “De minha carne perceberei”: a alma consiste em sete midot (atributos emocionais) e três [faculdades] intelectuais, e acima delas está a vontade Superior, que dirige Chochmá, Biná e Daat; assim também as mitsvot são chamadas vontade Superior, que está acima de Chochmá.

והוא בחי' כתר תר"ך עמודי אור כי תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך והם עד"מ

E esse é o nível de Kéter (a Coroa): os 620 pilares de luz; pois as 613 mitsvot da Torá e as sete rabínicas somam 620. E elas são, a título de analogia,

כמו העמודים שראשם האחד הוא על הגג והב' הוא על הקרקע ובהם וע"י מתחבר הגג עם הקרקע והיו לאחדים.

como pilares cuja extremidade superior está no telhado e a outra no chão, e por meio deles e neles o telhado se une ao chão e ambos se tornam um.

כך עד"מ המצות הם פנימיות רצון העליון שהוא למעלה מבחינת חכמה ובחי' חכמה ג"כ חכים

Assim, a título de analogia, as mitsvot são a dimensão interior da vontade Superior, que está acima do nível de Chochmá; e também o nível de Chochmá é “sábio,

ולא בחכמה ידיעא ורצון העליון הוא יותר נעלה שהוא נמשך מבחינת אשר שהוא תענוג העליון (ועמ"ש מזה בד"ה והנה מנורת זהב)

mas não com uma sabedoria conhecida”; e a vontade Superior é ainda mais elevada, pois é atraída do nível de asher, que é o deleite Superior. (Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “E eis que um candelabro de ouro”).

ומתפשט ויורר בסתר המדרגות ממדרגה למדרגה עד שמתלבש במעשה המצות הגשמיים במעשה התחתונים מצות ומע"ט.

E ela se expande e desce na ocultação dos níveis, de nível em nível, até revestir-se na realização das mitsvot físicas, nas ações dos seres inferiores: mitsvot e boas ações.

וזהו וצונו לשון התקשרות וצוותא להתעטף בציצית כלומר בציצית העליונים. וכן עד"ז כל המצות להיות תלוי אתעדל"ע באתעדל"ת שלנו משא"כ בעובדי כוכבים כו'

E isso é "vetzivanu" ("e nos ordenou"), termo de ligação e companhia (tzavta): "envolver-nos em tsitsit", isto é, nos tsitsit Superiores. Da mesma forma, todas as mitsvot: que o despertar do Alto dependa de nosso despertar de baixo; o que não ocorre com os adoradores de astros, etc.,

כנ"ל והיינו מפני גילוי עונג העליון ושמחה העליונה כמשל המלך שביום שמחתו הוא מתגלה לעין כל.

como mencionado acima. E isso se deve à revelação do deleite Superior e da alegria Superior, como na analogia do rei que, no dia de sua alegria, se revela a todos.

כך כביכול ע"י עונג העליון ושמחה העליונה מתגלה אור א"ס ב"ה ומתפשט עד למטה ליתן כח זה בתחתונים מה שלא היה יכולת באדם בלאו הכי

Assim também, por assim dizer, por meio do deleite Superior e da alegria Superior, a Luz Infinita, bendito seja Ele, é revelada e se estende até aqui embaixo, concedendo aos seres inferiores esse poder, que uma pessoa não poderia ter de outro modo.

(ועמ"ש מזה בד"ה לסוסתי ברכבי גבי כי על כל כבוד חופה כחתן יוצא מחופתו ועמ"ש בד"ה שוש אשיש מענין זה איך שע"י גילוי עונג העליון והשמחה הנמשך ממנו הוא גורם שיהיה

(Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com "À minha égua entre os carros do Faraó", a respeito de "Pois sobre toda a glória haverá um pálido", "como um noivo que sai de seu pálido"; e veja o que está escrito no discurso que começa com "Alegro-me grandemente" sobre esse assunto: como, por meio da revelação do deleite Superior e da alegria que dele é atraída, provoca-se que [a luz] seja

נמשך מבחינת סוכ"ע אל בחי' ממכ"ע ושם נתבאר הטעם כי השמחה הוא הגורם ענוה ושפלות שהוא ענין המשכה זו כו' ע"ש) וזהו יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא

atraída do nível de sovev kol almin ao nível de memalê kol almin; ali se explica que a alegria é o que provoca humildade e submissão, que constituem essa atração, etc.; veja ali.) E isso é: "Uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo é mais preciosa do que toda a vida do Mundo Vindouro".

כי ענין עוה"ב ידוע שיש ג"ע עליון וג"ע תחתון בחי' ג"ע תחתון הוא שנהנין הנשמות מזיו והתפשטות ההארה ב"ה והגם שהוא תענוג עד אין קץ ונפלא מאד

Pois é sabido que o Mundo Vindouro inclui o Gan Eden Superior e o Gan Eden inferior. O nível do Gan Eden inferior consiste em as almas desfrutarem do esplendor e da expansão da iluminação, bendito seja Ele; e, embora seja um deleite sem fim e extraordinariamente maravilhoso,

לכן אמרו רז"ל בגמרא על אלישע אחר מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי שכדאי כל יסורי גיהנם להצילו בנפשו שתתענג מזיו כבוד ה' לפי שהתענוג הוא נפלא עד אין קץ כו'

por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram na Guemará a respeito de Elisha Acher: "É melhor que seja julgado e venha ao Mundo Vindouro", pois todos os sofrimentos de Gehinnom valem a pena para salvar sua alma, a fim de que desfrute do esplendor da glória de D'us, uma vez que o deleite é maravilhoso e sem fim, etc.,

ואח"כ ע"י נהר דינור מתעלים בעילוי אחר עילוי עד אין קץ ותכלית כו' אך כ"ז הוא על ידי בחינת צמצום ביו"ד נברא עוה"ב כו' לפי ערך השגת הנבראים כו'

e depois, por meio do rio de fogo (nehar dinur), elevam-se de ascensão em ascensão, sem fim nem limite, etc. Não obstante, tudo isso ocorre por meio do nível de tsimtsum: "Com o yud foi criado o Mundo Vindouro", etc., segundo a medida da compreensão dos seres criados, etc.

משא"כ על ידי מע"ט שהם המצות נמשך עונג העליון שהוא גילו י אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו שאינו לפי ערך השגת הנבראים ואין הנבראים יכולים לקבל העונג הגדול הזה

Isso não ocorre com as boas ações, que são as mitsvot: por meio delas é atraído o deleite Superior, que é a revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, que não corresponde à medida da compreensão dos seres criados; e os seres criados não podem receber esse grande deleite.

אלא העונג הוא לפניו ית' כביכול שעשועי המלך בעצמותו (עמ"ש סדי"ה לסוסתי ברכבי הנ"ל ובד"ה מנורת זהב) וזהו יותר מכל חיי העולם הבא שהעונג ניתן להנות בו בני אדם נשמות הנבראים.

Em vez disso, o deleite está diante Dele, bendito seja Ele, por assim dizer: os deleites do Rei em Sua própria essência. (Veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “À minha égua entre os carros do Faraó”, mencionado acima, e no discurso que começa com “Um candelabro de ouro”.) E isso é superior a toda a vida do Mundo Vindouro, onde o deleite é concedido para que seres humanos, as almas dos seres criados, desfrutem dele.

ובזה יובן ענין שבת דכתיב וקראת לשבת עונג כלומר שתמשיך בחי' עונג העליון להיות שורה ומתגלה ביום השבת חיי אז תתענג על ה' למעלה

E com isso se compreenderá o tema do Shabat, sobre o qual está escrito: “E chamarás o Shabat de deleite”; isto é, que se atraia o nível do deleite Superior, para que repouse e se revele no dia de Shabat. Então “te deleitarás sobre D'us (al Havayá)”, acima

מבחי' הוי' שהיו"ד הוא הצמצום שבו נברא עוה"ב תענוג הנשמות כנ"ל והנה כל זה הוא ענין מצות ומעשים טובים שהם יותר טובים מכל חיי עוה"ב:

do nível de Havayá, cujo yud é o tsimtsum pelo qual foi criado o Mundo Vindouro, o deleite das almas, como mencionado acima. E tudo isso corresponde às mitsvot e às boas ações, que são melhores do que toda a vida do Mundo Vindouro.

10 ד וכדי להבין ענין תשובה שיפה מכל חיי עוה"ב שהרי על שניהם אומר יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים כו' הנה עד"מ יש שני מיני תענוגים לפני המלך. האחד בעשיית המצות.

4. E para compreender o tema da teshuvá, que é mais preciosa do que toda a vida do Mundo Vindouro, pois a respeito de ambas se diz: “Uma hora de teshuvá e boas ações”, etc., eis que, a título de analogia, há dois tipos de deleite diante do rei. O primeiro é a realização de seus mandamentos.

11 והבי' כשרואה את בנו שבא מארץ מרחק שיש זמן רב אשר לא ראהו וכראות המלך את הבן נתמלא חדוה ותענוג

E o segundo é quando vê seu filho que veio de uma terra distante, a quem não via havia muito tempo; ao ver o filho, o rei se enche de alegria e deleite.

וכן בנמשל אע"פ שנתרחק האדם בחטאיו אעפ"כ מ"מ ע"י תשובה נתקרב למקורו ושרשו ואפילו בחייבי כריתות כתיב

Assim também no exemplo correspondente: embora a pessoa tenha se distanciado por seus pecados, ainda assim, por meio da teshuvá, é aproximada de sua fonte e raiz. E mesmo a respeito dos sujeitos a caret está escrito:

כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני שהוא ע"י בחי' שרש נשמתו למעלה בחי' מזל כו' כנ"ל וע"י תשובה במס"נ הוא משיג עד בחינת המזל אין כנ"ל כמ"ש במ"א

“Pois meu pai e minha mãe me abandonaram, mas D'us me acolherá”, o que ocorre por meio do nível da raiz de sua alma no Alto, o nível do mazal, etc., como mencionado acima; e, por meio da teshuvá com autossacrifício (mesirut nefesh), alcança o nível do mazal, ayin, como mencionado acima e como está escrito em outro lugar.

וזהו שלום שלום לרחוק ולקרוב שיש ב' בחי' בשלום אחד הוא גילוי תענוג העליון לרחוק הוא בעל תשובה כאשר בא מארץ מרחק

E isso é “Paz, paz ao distante e ao próximo”: há dois níveis de paz. Um é a revelação do deleite Superior “ao distante”, isto é, ao baal teshuvá, quando vem de uma terra distante,

כי מרחוק ה' נראה לי כו' והב' הוא לקרוב ע"י מצות המלך כו' כנ"ל (ועי' מענין לרחוק בזה"א) (ד"ו ע"א) לרחוק כד"א מרחוק ה' נראה לי כו'

[como em] “De longe D'us me apareceu”, etc. E a segunda é “ao próximo”, por meio dos mandamentos do rei, etc., como mencionado acima. (Veja sobre o tema de “ao distante” em Zohar, vol. 1) (folio 6a): “‘Ao distante’, como se diz: ‘De longe D'us me apareceu’”, etc.;

וע"ש במק"מ ובהרמ"ז ועמ"ש בד"ה החלצו מאתכם כענין שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה והיינו ענין ב' בחי' שלום דלרחוק ולקרוב

veja ali no Mikdash Melech e no Ramaz. Veja também o que está escrito no discurso que começa com “Armai dentre vós” sobre a paz na corte do Alto e na corte de baixo; e esse é o tema dos dois níveis de paz, “ao distante e ao próximo”.

וזהו ג"כ ענין ב' בחינות שלום שבפסוק או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי (בישעיה ס"י כ"ז) (ה')

E esse também é o tema dos dois níveis de paz no versículo: “Ou que se apegue à Minha fortaleza, que faça paz Comigo; paz fará Comigo” (Yeshayahu, capítulo 27, [versículo] 5).

ועיין מזה ברבות נשא פיי"ג גבי ולזבח השלמים שבקרבן נתנאל בן צוער. שני שלומות שלום למעלה ושלום למטה ובזח"ג (במדבר קי"ח א').

Veja também sobre isso no Midrash Rabbah, Naso, seção 13, sobre “e para a oferta de paz” na oferta de Nesanel ben Tzuar: duas [espécies de] paz, paz no Alto e paz embaixo. E em Zohar, vol. 3 (Bamidbar, folio 118a).

ובפ' ויקרא (ד"כ סע"ב) ע"פ כי הנני מושיעך מרחוק (ודכ"א א' נ"ד א' ע"ו ב' ק"ט א').

E em Parshas Vayikra (folio 20, final do lado b), sobre o versículo “Pois eis que te salvarei de longe” (e folios 21a, 54a, 76b, 109a).

והענין דהנה כתיב אחכמה והיא רחוקה ממני וע' ברבות פ' חקת מזה וע"י התשובה נמשך גילוי בחינה זו

A explicação é que está escrito: “Tornei-me sábio, mas ela está longe de mim”; veja sobre isso no Midrash Rabbah, Parshas Chukas. E, por meio da teshuvá, é atraída a revelação desse nível.

וזהו ענין שלום לרחוק שיהיה קרוב ועמ"ש סד"ה כי המצוה הזאת בענין ולא רחוקה היא ועמ"ש לקמן סד"ה ביום השמע"צ גבי מאת הוי' היתה זאת.

E esse é o tema da “paz ao distante”: que ele se torne próximo. Veja também o que está escrito ao final do discurso que começa com “Pois este mandamento”, sobre “Não está distante”; e veja o que está escrito adiante, ao final do discurso que começa com “No dia de Shemini Atzeret”, sobre “Isto veio de D'us”.

וזהו ענין במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד כי יש ב' בחינות מקום דהיינו בחי' פמליא של מעלה ופמליא של מטה הנ"ל הן ב' בחינות מקום.

E esse é o tema de “No lugar em que estão os baalei teshuvá, os tzadikim completos não podem estar”: há dois níveis de “lugar”, isto é, o nível da corte do Alto e da corte de baixo mencionadas acima; esses são os dois níveis de lugar.

והוא מ"ש בזח"ב (ויקהל דר"ז ע"א) בענין ברוך ה' ממקומו וכתוב הנה מקום אתי אתר דלא אתגליא.

E isso é o que está escrito em Zohar, vol. 2 (Vayakhel, folio 207a), sobre “Bendita seja a glória de D'us desde Seu lugar”, e está escrito: “Eis que há um lugar Comigo”: um lugar que não é revelado.

ובחינה זו הוא ע"י התשובה שהרי גבי הנה מקום אתי נאמר י"ג מדות הרחמים שהוא בחינת תשובה כו'

E esse nível é alcançado por meio da teshuvá; pois, em relação a “Eis que há um lugar Comigo”, foram enunciados os Treze Atributos de Misericórdia, que são o nível da teshuvá, etc.

וזהו בחינת יום כפור שבכל עשרת ימי תשובה הוא כמתקרב לפני המלך ופורש מארץ מרחק

E esse é o nível de Yom Kipur: durante os Dez Dias de Teshuvá, a pessoa é como alguém que se aproxima do Rei e se afasta de uma terra distante,

דהיינו ממחשבותיו שבכל השנה שהיה נמשך אחר עוה"ז ותענוגיו ובעשיית אומרים אבינו מלכנו שרוצים להתקרב אליו ית'

isto é, afasta-se dos pensamentos de todo o ano, quando foi atraída pelo mundo e seus prazeres. E, nos Dez Dias de Teshuvá, dizemos “Avinu Malkeinu” (“Nosso Pai, nosso Rei”), pois desejamos nos aproximar Dele, bendito seja Ele,

עד שביוכ"פ לפני ה' תטהרו למעלה מבחי' הוי' והיו"ד שבו נברא עוה"ב מחמת התענוג הגדול כביכול שעשועי המלך שראה את בנו שבא אליו מארץ מרחק.

até que, em Yom Kipur, “diante de D'us sereis purificados”: acima do nível de Havayá e do yud com que foi criado o Mundo Vindouro, devido ao grande deleite, por assim dizer, o deleite do Rei que vê seu filho chegar até Ele de uma terra distante.

וכך כתיב ובמרחקים יזכרני כו' (ז' כריה יו"ד ט') וזהו שמאלו תחת לראשי פי' שע"י שמאל דוחה שבכל עשרת ימי תשובה דהיינו שהיה דוחה את עצמו להיותו בעיניו בבחינת רחוק מה' מאד.

E assim está escrito: “E em lugares distantes se lembrarão de Mim”, etc. (Zecharyah 10:9). E isso é “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”. Isto é, por meio da “mão esquerda que afasta” durante todos os Dez Dias de Teshuvá, ou seja, a pessoa se afastava, considerando-se muito distante de D'us.

וע"ז תיקנו כל הוידוים חטאנו אשמנו כו' וכל מה שהפה יכול לדבר ולספר בגנותו אומרים על עצמם הוא הגורם להיות קירוב בתשובה מחמת מרירות נפשו כדכתיב ויצעקו אל ה' בצר להם כו'.

Por isso foram instituídas todas as confissões: “Pecamos, fomos culpados”, etc.; e tudo o que a boca pode dizer e relatar em detrimento da pessoa, ela diz sobre si mesma. Isso provoca a aproximação por meio da teshuvá, pela amargura de sua alma, como está escrito: “Clamaram a D'us em sua aflição”, etc.

וזהו מכל חטאתיכם לפני הוי' תטהרו שעל ידי התשובה מתגלה עונג העליון שהוא בחינת ראשי.

E isso é “De todos os vossos pecados, diante de Havayá sereis purificados”: por meio da teshuvá revela-se o deleite Superior, que é o nível de “minha cabeça”.

ולכן יוכ"פ אין בו לא אכילה ושתיה כו' (והנה ב' בחי' תענוג הנ"ל הן כענין או"י ואו"ח בחי' אברהם ויצחק היינו חסד וגבורה שבתענוג ועמ"ש ע"פ עלי באר בענין מעין גנים וענין באר מים חיים

E por isso em Yom Kipur não há comer nem beber, etc. (Ora, os dois níveis de deleite mencionados acima correspondem à luz direta e à luz refletida (Or Yashar e Or Chozer), aos níveis de Avraham e Yitzchak, isto é, Chessed e Guevurá dentro do deleite. Veja também o que está escrito sobre o versículo “Brota, ó poço”, a respeito de “uma fonte de jardins” e de “um poço de águas vivas”.

ויוכן יותר ע"ד שנתבאר בד"ה שוש אשיש הנ"ל בענין השופר שהוא גילוי פנימיות עונג העליון שלמעלה מבחי' עונג העליון שממשיכים בכל השנה ע"י התורה והמצות שאמר ונעשה רצוני וגילוי פנימיות עונג העליון ההוא

E isso será mais bem compreendido à luz do que foi explicado no discurso que começa com “Alegro-me grandemente”, mencionado acima, sobre o shofar, que é a revelação da dimensão interior do deleite Superior, acima do nível do deleite Superior atraído durante todo o ano pela Torá e pelas mitzvot, a respeito do qual Ele disse: “E Minha vontade foi cumprida”. E a revelação dessa dimensão interior do deleite Superior

נמשך דוקא ע"י בכייה והתעוררות רחמים שזהו ענין התקיעות גנוחי גנה ילולי יליל כו' ע"ש באריכות שנתבאר הטעם לפי שע"י הבכיה ממשיכים י"ג מדה"ר שהן הן פנימיות עונג העליון ולפמשי"כ יובן הטעם יותר כי

é atraída especificamente por meio do choro e do despertar de compaixão, que são o tema dos toques, “gemidos, gemidos, lamentos, lamentos”, etc. Veja ali a explicação detalhada de que, por meio do choro, atraem-se os Treze Atributos de Misericórdia, que são a própria dimensão interior do deleite Superior. E, à luz do que foi escrito [aqui], a razão será ainda mais compreendida, pois

הנה הבכייה והתעוררות רחמים זהו בחי' תשובה ממעמקים קראתיך והתשובה הוא ענין לרחוק שנעשה קרוב והעונג מזה למעלה הוא עד"מ תענוג המלך כשבא אליו בנו מארץ מרחק מאד.

o choro e o despertar de compaixão são o nível da teshuvá, “Das profundezas clamei a Ti”; e teshuvá é o tema do distante que se torna próximo. E o deleite que disso resulta no Alto é, a título de analogia, o deleite do rei quando seu filho chega até ele vindo de uma terra muito distante,

שהוא בחי' פנימיות התענוג יותר מהענוג שבמצות המלך מה שאמר ונעשה רצונו. ועמ"ש בד"ה אתם נצבים בענין ושקל כפלס הרים וגבעות במאזנים.

que é a dimensão interior do deleite, maior que o deleite nos mandamentos do rei, quando se diz: “E Sua vontade foi cumprida”. Veja também o que está escrito no discurso que começa com “Vós estais de pé”, sobre “pesou as montanhas com uma balança e as colinas com uma báscula”.

וענין תענוג זה י"ל שזהו בחי' אשר נשבעת לאבותינו כי אשר בחי' תענוג כנ"ל בענין אשר קדשנו במצותיו אלא כי אשר קב"ו זהו התענוג הנמשך ע"י המצות ובחי' אשר נשבעת הוא ב"ג מדות הרחמים דמיכה

E pode-se dizer que esse deleite é o nível de “como juraste a nossos pais”, pois asher é o nível do deleite, como mencionado acima a respeito de “asher kiddeshanu bemitsvotav”. Mas “asher kiddeshanu bemitsvotav” é o deleite atraído por meio das mitzvot, enquanto o nível de “asher nishbata” está nos Treze Atributos de Misericórdia de Michá,

שהוא הנמשך ע"י התשובה והוא הפנימיות התענוג כנ"ל וזהו שמאלו תחת לראשי ראשי היינו פנימיות התענוג וכענין בשעה שישראל עונין אמן יהא שמיה רבא מברך הקב"ה

que é atraído por meio da teshuvá e constitui a dimensão interior do deleite, como mencionado acima. E isso é “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”: “minha cabeça” é a dimensão interior do deleite. É como o tema de “Quando Israel responde: ‘Amen, yehei shmei rabba mevarach’, o Santo, bendito seja Ele,

מנענע בראשו שזהו המשכה מבחי' שמיה רבא שמו הגדול ועמ"ש מזה בד"ה אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים גם לראשי אותיות ישראל לי ראש. ועמ"ש ע"פ מאמר הזח"ג קרח)

acena com a cabeça”: isso é uma atração do nível de “shmei rabba”, Seu grande Nome. Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Eu sou Havayá, vosso D'us, que vos tirei da terra do Egito”. Além disso, as letras de lerashi (“sob minha cabeça”) são as de “Yisrael”, [e formam] li rosh (“uma cabeça para Mim”). Veja também o que está escrito sobre o dito do Zohar, vol. 3, Korach)

(קע"ח ב') בענין ועבד הלוי הוא אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא כו' ע"ש מענין שמאלו

(folio 178b), sobre o tema de “E o levita realizará [o serviço]”: “Se não fosse pelo julgamento, [a perfeição] não se encontraria no mundo”, etc.; veja ali sobre o tema de “Sua mão esquerda”.

(וע' עוד מענין שמאלו תחת לראשי בזח"ב קל"ח ב' קנ"ד ב'. ח"ג קמ"ח ב' ועוד בח"א קי"ב א' קל"ו א'.
ח"ב ד"ל ע"ב קי"ד א' רל"ח ב' ח"ג נ"ד ב' נ"ה א' קי"ח ב' קי"ט ב' ק"כ ע"ב)

(Veja mais sobre “Sua mão esquerda está sob minha cabeça” em Zohar, vol. 2, 138b, 154b; vol. 3, 148b; e ainda em vol. 1, 112a, 136a; vol. 2, folio 30b, 114a, 238b; vol. 3, 54b, 55a, 118b, 119b, 120b.)

והנה בחי גילוי עונג זה הוא בחי שמחה ישמח ה' במעשיו וישמח ישראל בעושיו כי שמחה היא
התגלות העונג והוא בחי סוכות זמן שמחתנו

Ora, a revelação desse deleite é o nível da alegria: “D'us Se alegrará em Suas obras” e “Israel se alegrará em seu Criador”; pois a alegria é a revelação do deleite. E esse é o nível de Sucot, “a época de nossa alegria”.

ואזי מתגלה עונג העליון גילוי אור א"ס ב"ה להיות חופף עלינו כל ימי הסוכות והוא בחי וימינו
תחבקני כמשל החובק את חבריו מאחוריו כך וימינו תחבקני שאפילו בחי אחוריים

Então se revela o deleite Superior, a revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, que paira sobre nós durante todos os dias de Sucot. E esse é o nível de “Sua mão direita me abraça”, como na analogia de alguém que abraça seu próximo por trás; assim também “Sua mão direita me abraça”: até mesmo o nível das costas,

שהוא בחי חיצוניות האדם שנמשך אחר עוה"ז שנקרא אחוריים ובחי עורף וכמ"ש כי פנו אלי עורף
כו'

que é a dimensão exterior (chitsoniyut) da pessoa, que é atraída por este mundo e é chamada “costas” e “nuca”, como está escrito: “Pois voltaram para Mim a nuca”, etc.,

עכ"ז הוא מקיפו וסובבו להיות מהפך חשוכא לנהורא כו' ולבטל רצונו נגד רצון ה' והיינו מפני

não obstante, Ele a envolve e circunda para transformar a escuridão em luz, etc., e anular a vontade da pessoa diante da vontade de D'us. E isso se deve ao fato de que

כי ימינו של הקב"ה הוא גילוי אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו הוא הנותן כח ועוז להיות באתערותא
דלתתא שע"ז יהיה אתעדל"ע וכמ"ש וירא ישראל את היד הגדולה וגו'

a mão direita do Santo, bendito seja Ele, é a revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória; ela concede a força e o poder para que, por meio do despertar de baixo, haja um despertar do Alto. Como está escrito: “E Israel viu a grande mão”, etc.

(ועמ"ש מענין את היד הגדולה כו' בד"ה בפ' נסכים ועמ"ש ע"פ ידך בעורף אויביך וזהו ג"כ ואני נתתי לך שכם אחד לעשות מבחינת שכם שהוא לשון כתף ואחוריים

(Veja também o que está escrito sobre “a grande mão”, etc., no discurso que começa com “Na seção das libações”, e o que está escrito sobre o versículo “Tua mão está na nuca de teus inimigos”. E isso também é “E dei a ti um shechem (quinhão)”: fazer, do nível de shechem, que significa ombro e costas,

כמו על שכם שניהם להיות נהפך לבחי' אחד כמו לעבדו שכם אחד וכמ"ש במ"א) אך גילוי זה עלינו הוא בבחי' מקיף למעלה מעלה מבחינת השגת הנבראים.

como em “sobre o ombro (shechem) de ambos”, [para] transformar-se no nível da unidade, como em “servi-Lo com um só ombro (shechem echad)”, conforme está escrito em outro lugar.) Mas essa revelação sobre nós é na forma de luz circundante (makif), muito acima da compreensão dos seres criados.

וזהו ה' צלך על יד ימינך בבחי' צל ומקיף והוא למעלה מעלה מעל יד ימינך פי' יד ימינך

E isso é “Havayá é tua sombra sobre tua mão direita”: na forma de sombra e de luz circundante; ela está muito acima, “sobre tua mão direita”. Isto é, “tua mão direita”

היינו האהבה הטבעית שבאדם ואהבה העליונה שורה על האהבה הטבעית זו בבחי' מקיף שאינה יכולה להתלבש בבחינת אהבה טבעית זו של האדם שאין אהבה הטבעית יכו לה להגבילה.

é o amor natural da pessoa; e o amor Superior repousa sobre esse amor natural como luz circundante, pois não pode revestir-se nesse amor natural da pessoa, uma vez que o amor natural não pode contê-lo.

אך מ"מ פעולת המקיף ליתן כח ועוז באהבה טבעית שבנפש האדם (ועמ"ש מזה בד"ה ביום השמיני שילח)

Contudo, o efeito da luz circundante é conceder força e poder ao amor natural na alma da pessoa (veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “No oitavo dia, despediu”),

שיהיה אתערותא דלעילא תלוי באתערותא דלתתא בכל השנה. וזהו פעולת חג הסוכות על כל השנה בכללה:

para que, durante todo o ano, o despertar do Alto dependa do despertar de baixo. E esse é o efeito da festa de Sucot sobre o ano inteiro, como um todo.

12 ה ודרך פרט בכל יום הוא ענין תלמוד תורה ועל זה אמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה.

5. E, de modo particular, a cada dia, isso corresponde ao estudo da Torá; a respeito disso disseram: “O estudo é grande, pois conduz à ação”.

והענין דכתיב ואשים דברי בפיו ובצל ידי כסיתיך שמן התורה נעשה בחינת סוכה בחינת צל שמהבל הדבור נעשה מקיף לנשמה והוא בחי' מוצא פי הוי'

A explicação é que está escrito: “Pus Minhas palavras em tua boca e te cobri com a sombra de Minha mão”: da Torá é formada uma sucá, um nível de sombra; pois, do sopro da fala, forma-se uma luz circundante (makif) para a alma. E esse é o nível de “o que sai da boca de D'us”;

כי לא על הלחם לבדו שהוא בחי' תורה בעצמה יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' שהוא עיי' מוצאיהם בהבל הפה שמזה נעשה מקיף לנשמה (ועמ"ש סד"ה וארשתיך לי ובזח"א)

pois “não só de pão”, que é o nível da própria Torá, “viverá o homem, mas de tudo o que sai da boca de D'us”, isto é, por meio de sua enunciação com o sopro da boca, do qual se forma uma luz circundante para a alma. (Veja também o que está escrito ao final do discurso que começa com “Eu te desposarei”, e em Zohar, vol. 1.)

(בראשית דף ד' ע"ב) ע"פ ואשים דברי בפיו ובפיי הרמ"ז שם והוא הנותן כח ועוז לאתערותא דלתתא במעשה המצות שיהי' תלוי בזה אתערותא דלעילא.

(Bereishis, folio 4b), sobre o versículo “Pus Minhas palavras em tua boca”, e no comentário do Ramaz ali. E isso concede a força e o poder ao despertar de baixo na realização das mitsvot, para que o despertar do Alto dependa dele.

וזהו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה פיי שהתלמוד שלומד בהבל הפה שאפילו לומד בענין שאינו צריך למעשה.

E isso é “O estudo é grande, pois conduz à ação”. Isto é, o estudo realizado com o sopro da boca, mesmo quando se estuda um tema que não é necessário para a prática,

כגון סדר קדשים וזבחים ומנחות ואפילו בענינים הנוגעים למעשה יש כמה דברים שאין צריך ללמדם בתוך הגמרא.

como a ordem de Kodashim, [as leis dos] sacrifícios e das oferendas de farinha; e, mesmo em assuntos pertinentes à prática, há muitas coisas que não é preciso estudar na Guemará,

13 ובפרט כי כעת יש קיצור דינים בשולחן ערוך והוא ג"כ גילוי רצון העליון הנוגע למעשה אף על פי כן צריך ללמוד הגמרא

especialmente porque agora há um resumo das leis no Shulchan Aruch, que também é uma revelação da vontade superna pertinente à prática; apesar disso, é preciso estudar a Guemará,

כי אין הענין בשביל שנוגע למעשה אלא בשביל שמוציא בפה דברי תורה שמזה נעשה מקיף לנשמה להיות נמשך עונג העליון

pois o ponto não é sua pertinência à prática, mas o fato de se pronunciarem palavras de Torá com a boca; disso se forma uma luz abrangente para a alma, para que o deleite superno seja atraído para baixo.

והוא בבחינת התורה כמ"ש ואהיה שעשועים יום יום פ"י יום תורה שבכתב ותורה שבעל פה הם בחי' שעשועים אצלו ית' שהוא בחינת עונג העליון ותענוג הזה נמשך למטה כמ"ש ושעשועי את בני האדם

E isso está no nível da Torá, como está escrito: "E eu era [Seu] deleite dia [após] dia". Isto é, "dia [após] dia" são a Torá Escrita e a Torá Oral, que são o nível dos deleites diante Dele, bendito seja, o nível do deleite superno; e esse deleite é atraído para baixo, como está escrito: "E meus deleites estão com os filhos dos homens".

(וזהו ענין שמביא לידי מעשה דר"ל שנותן כח ועוז במעשה המצות ואתעדל"ת שיהי' נמשך עי"ז אתערותא דלעילא שהכח לזה נמשך מבחי' עונג העליון כנ"ל והוא בחינת התורה שנאמר בה ואהיה שעשועים כו').

(E este é o sentido de "que conduz à ação": isto é, que concede força e vigor à prática das mitsvot e ao despertar de baixo, para que, por meio disso, seja atraído um despertar do alto; pois a força para isso é atraída do nível do deleite superno, como mencionado acima, que é o nível da Torá, sobre a qual foi dito: "E eu era [Seu] deleite", etc.

וגם כי ב' בחינות שלום הנ"ל דלרחוק ולקרוב הם נמשכים גם כן ע"ל ידי עסק התורה כמאמר רז"ל (סנהדרין דצ"ט ע"ב) כל העוסק בתורה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של

Além disso, os dois níveis de paz mencionados acima, "ao distante e ao próximo", também são atraídos por meio do estudo da Torá, como no ensinamento de nossos sábios, de abençoada memória) (Sanhedrin, fólho 99b): "Quem se ocupa da Torá promove a paz na assembleia do alto e na assembleia

מטה שנאמר או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי וכנ"ל ג"כ בשם מדרש רבה נשא פ"ג וכבר נתבאר ששני בחינות שלום דפמליא של מעלה ושל מטה היינו ענין שלום שלום לרחוק ולקרוב

de baixo", como está dito: "Ou que se apodere de Minha fortaleza, faça paz Comigo; sim, faça paz Comigo"; e como citado acima também em nome do Midrash Rabbah, Naso, seção 13. Já foi explicado que os dois níveis de paz, da assembleia do alto e da assembleia de baixo, correspondem à ideia de "Paz, paz, ao distante e ao próximo".

ויוכן זה יותר עם מ"ש ע"פ זאת חקת התורה שהוא ענין אותיות החקיקה שלמעלה עדיין מבחינת תורה שבכתב ועל זה נאמר אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני כי היא בבחינת חכמה סתימאה.

Isso ficará mais claro com o que está escrito sobre o versículo "Esta é a lei (chukat) da Torá": trata-se das letras gravadas (chakiká), que estão ainda acima do nível da Torá Escrita; a respeito disso foi dito: "Eu disse: tornar-me-ei sábio, mas ela está longe de mim", pois ela está no nível da sabedoria oculta (Chochmá Stimaá).

14 ומשם ממשיכים האור בתורה שבכתב ותורה שבעל פה הרי זהו ג"כ בבחי' שלום לרחוק שממשיך מבחינת והיא רחוקה

E de lá se atrai a luz para a Torá Escrita e a Torá Oral; isso também está no nível de "paz ao distante", pois se atrai do nível de "mas ela está longe",

והיינו שהיא עונג עליון בחינת ואהיה שעשועים ומשם ממשיכים שיהי' ושעשועי את בני אדם והיינו ע"י שלום ולקרוב.

isto é, ela é o deleite superno, o nível de "E eu era [Seu] deleite"; e de lá se atrai para que haja "E meus deleites estejam com os filhos dos homens", e isso se dá por meio de "paz [...] ao próximo".

15 והנה בגמרא ספ"ק דקדושין איכא מ"ד מעשה גדול והיינו משום שהמעשה זהו אתעדל"ת של האדם שטורח את עצמו במעשה רב. משא"כ התורה הוא בחינת דיבור והוא בחי' אתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת כמ"ש בד"ה ואתחנן.

Ora, na Guemará, ao final do primeiro capítulo de Kiddushin, há quem diga que a ação é superior; isso porque a ação é o despertar de baixo da pessoa, na qual ela se empenha numa ação considerável. A Torá, em contrapartida, é o nível da fala e um despertar do alto, superior ao despertar de baixo, como está escrito no discurso que começa "E supliquei".

וכיון שהמעשה הוא מעשי ידי האדם ופעולתו ואתעדל"ת שלו הרי עד"מ האדם מתפאר א"ע שלו אף בבחי' רגל שבו משא"כ בשל אחרים אינו מתפאר אפילו ביד

E, visto que a ação é obra das mãos da pessoa, seu próprio feito e seu próprio despertar de baixo, então, por analogia, a pessoa se orgulha do que é seu, até mesmo do nível do pé que há nela; ao passo que não se orgulha do que pertence a outros, nem mesmo de uma mão

שהיא חשובה יותר כיון שאינו שלו וכך לערך זה המעשה זהו אתעדל"ת ממש משא"כ התורה עיקרה מתנה מלמעלה ועיין בזח"ב (תרומה קכ"ח א')

que é mais importante, por não lhe pertencer. Da mesma forma, a ação é, de fato, um despertar de baixo, ao passo que a essência da Torá é um presente do alto. Veja Zohar, vol. 2 (Terumah, 128a),

שלכן על עסק התורה נאמר לכו שברו ואכלו כו' בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב משא"כ בעסק המצות צ"ל באגר שלים דוקא ע"ש ע"כ אמר מעשה גדול.

e por isso, a respeito do estudo da Torá, foi dito: "Vinde, comprei e comi, etc., sem dinheiro e sem preço, vinho e leite", ao passo que, no que diz respeito à prática das mitsvot, é preciso fazê-la especificamente "mediante pagamento integral"; veja ali. Por isso ele disse: "A ação é superior".

ואעפ"כ איכא למ"ד לימוד גדול היינו אפילו מצד עצמו כיון שאדרבה הוא אתערותא דלעילא מבחינה שאין אתעדל"ת של מעשה המצות מגעת שם ועוד

Apesar disso, há quem diga que o estudo é superior, isto é, mesmo em si mesmo; pois, pelo contrário, ele é um despertar do alto, proveniente de um nível que o despertar de baixo da prática das mitsvot não alcança. E, além disso,

כי היא ג"כ בחינת עסק במחשבה ודיבור של האדם וגם עקימת שפתיו הוי מעשה רק שאינו מעשה רב כמעשה ממש עיין בגמרא פ"ז דב"מ (דף צ' סע"ב)

pois também é um nível de ocupação com o pensamento e a fala da pessoa, e "até o movimento de seus lábios é considerado ação"; apenas não é uma ação considerável como a ação propriamente dita. Veja a Guemará, capítulo 7 de Bava Metzia (fólio 90, final do lado b),

ובחידושי הרשב"א (רפ"ג דשבועות דכ"א ע"א) ועיין בתוספות שם ושם נמנו וגמרו דלימוד גדול שמביא לידי מעשה דהיינו שגם הכח שבמעשה המצות לעורר אתעדלי"ע נמשך ע"י עסק התורה כנ"ל

e Chiddushei HaRashba (início do capítulo 3 de Shevuos, fólio 21a); veja também os Tosafot ali. E ali votaram e concluíram que o estudo é superior, pois conduz à ação; isto é, até mesmo a força presente na prática das mitsvot para despertar um despertar do alto é atraída por meio do estudo da Torá, como mencionado acima.

וזהו ביום השמיני עצרת תהיה לכם פי' ביום השמיני מדרגה השמינית ממטה למעלה בחינת בינה דהיינו ע"י בחי' התבוננות

E este é o sentido de “No oitavo dia haverá uma assembleia para vós”. Isto é, “no oitavo dia” é o oitavo nível, contando de baixo para cima, o nível de Biná, ou seja, por meio do nível da contemplação;

כמו שמלמעלה למטה כל מה שהוא למטה הוא בחינת אין וכלא חשיב נגד מה שלמעלה כך מלמטה למעלה יהיה כאין ואפס והוא בחינת מבין דבר מתוך דבר (עמ"ש בד"ה השמים כסא')

assim como, de cima para baixo, tudo o que está abaixo é o nível de ayin e é considerado como nada em relação ao que está acima, também, de baixo para cima, a pessoa será como nada e nulidade; esse é o nível de compreender uma coisa a partir de outra. (Veja o que está escrito no discurso que começa “Os céus são Meu trono”).

וכן בינה ליבא היא בחי' שמחת הלב זמן שמחתנו שמתקרבים יחד ב' השמחות ישמח ה' במעשיו וישמח ישראל בעושיו

E, do mesmo modo, “Biná é o coração”: ela é o nível da alegria do coração, “o tempo de nossa alegria”, quando as duas alegrias se aproximam: “D'us se alegrará em Suas obras” e “Israel se alegrará em seu Criador”;

והיינו על ידי התורה כי לכן נקרא שמחת תורה שהתורה היא עונג עליון ועונג תחתון כנ"ל.

e isso se dá por meio da Torá; por isso ela é chamada Simchat Torá, pois a Torá é deleite superno e deleite inferior, como mencionado acima.

ואזי עצרת תהיה לכם כתרגומו כנישין תהי לכון פי' שיתאסף ויתקבץ יחד בחינת המקיף המתפשט וחופף

Então, “haverá uma assembleia para vós”, como o Targum traduz: “kenishin tehei lechon” (haverá uma reunião para vós). Isto é, que o nível da luz abrangente, que se estende e paira,

מלמעלה בבחינת אין סוף וקץ להיות מוגבל בתוך נפשות בני ישראל ולהיות בבחינת פנימיות כדי שאח"כ יהיה בחי' המצות באתעדל"ת אתעדל"ע כו'

do alto, sem fim nem limite, seja reunido e concentrado, para ficar contido nas almas de Israel e tornar-se um nível interior [de luz], para que, depois, haja o nível das mitsvot, [de modo que] por meio do despertar de baixo [se produza] um despertar do alto, etc.,

כנ"ל (ועיין מענין ביום השמיני עצרת ברכות בקהלת בפסוק תן חלק לשבעה וגם לשמונה ובפסוק ביום טובה היה בטוב ובשיר השירים בפסוק מה יפו פעמיך בנעלים ובפרשת נשא פרשה יו"ד גבי ויאמר מנוח כו' נעצרה נא אותך.

como mencionado acima. (Veja também sobre o tema “No oitavo dia haverá uma assembleia” no Midrash Rabbah sobre Kohelet, no versículo “Dá uma porção a sete e também a oito” e no versículo “No dia da prosperidade, sê próspero”; e em Shir HaShirim, no versículo “Quão belos são teus passos nas sandálias”; e na parashá Naso, seção 10, a respeito de “E Manoach disse”, etc.: “Rogamos que fiques conosco” (ne'etzrah).

וסי"פ פנחס. ועמ"ש בד"ה למנצח על השמינית. ומ"ש במ"א בענין שבעתים כאור שבעת הימים ועיין בזהר ח"ג בלק) (קפ"ה ב') בענין מי יעמוד ובפי' הרמ"ז שם:

E no final de Parashat Pinchas. Veja também o que está escrito no discurso que começa “Ao regente, sobre a Sheminit”, e o que está escrito em outro lugar sobre o tema de “sete vezes, como a luz dos sete dias”. Veja ainda Zohar, vol. 3, Balak) (185b), sobre o tema de “Quem poderá permanecer”, e o comentário do Ramaz ali.

16 קיצור

Resumo

17 (א) פי' תתן אמת ליעקב היינו כי אל דעות ה' שכולל ב' דעות ושיהיה הגילוי למטה

(1) O sentido de “Darás verdade a Yaakov” é [como em] “Pois D'us é um D'us de conhecimentos”, que inclui dois [tipos de] conhecimento; e que a revelação ocorra embaixo

כמו למעלה זהו ואמת ה' לעולם ועז"נ תתן אמת ליעקב ועיין מענין אמת ברכות פ' וישלח פ' פ"א כמו é no alto: isto é “E a verdade de D'us é le'olam”, e a respeito disso foi dito: “Darás verdade a Yaakov”. Veja também sobre o tema da verdade no Midrash Rabbah, Parashat Vayishlach, seção 81.

ומזה נמשך להיות חסד לאברהם היינו להיות באתערותא דלתתא נמשך אתערותא דלעילא זהו צדקה וחסד אשר עשה ה' עמנו ועמ"ש

E disso se atrai o nível de “bondade a Avraham”, isto é, por meio do despertar de baixo é atraído um despertar do alto; essa é “a caridade e a bondade que D'us fez conosco”. Veja também o que está escrito

ע"פ אני ה' אלקיכם דפ' ציצית בענין פי' חסדי ה' לשון רבים ב' בחי' חסד ועמ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות בענין בחי' אברהם ובחי' אהרן:

sobre o versículo “Eu sou D'us, vosso D'us”, da seção de tsitsit, a respeito do sentido de “as bondades de D'us”, no plural, que indica dois níveis de bondade; e veja o que está escrito no discurso que começa “Quando acenderes as lâmpadas”, sobre o nível de Avraham e o nível de Aharon.

18 (ב) והכח להיות אתעדל"ע תלוי באתעדל"ת זהו אשר נשבעת לאבותינו דהיינו מה שהבטיח נגד סדר ההשתלשלות.

(2) E a força para que o despertar do alto dependa do despertar de baixo é “como juraste a nossos pais”, isto é, aquilo que Ele prometeu contra a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

והיינו מימי קדם קדמונו של עולם. מה שלמעלה מבחינת ימי עולם שהן בסדר השתלשלות. (וע' רבות אמור פכ"ט זח"ג פ' אחרי ס"ו ב' נשא ק"ל ע"א קל"ד ב').

E isso é “desde os dias de outrora”, [do] Primordial do mundo: aquilo que está acima do nível dos “dias do mundo”, que se encontram na ordem da hishtalshelut. (Veja Midrash Rabbah, Emor, seção 29; Zohar, vol. 3, Parashat Acharei, 66b; Naso, 130a, 134b.)

19 (ג) וזהו אשר קב"ו אשר הוא עונג העליון ממנו נמשך וצונו צוותא והתקשרות להיות נמשך אתעדל"ע ע"ה אתעדל"ת.

(3) E isto é “asher kiddeshanu bemitzvosav” (“que nos santificou com Seus mandamentos”): asher é o deleite supremo, do qual se origina “vetzivanu” (“e nos ordenou”), companheirismo e vínculo, para que um despertar do alto seja atraído por meio de um despertar de baixo.

ולכן יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז כו': (ד) וענין תשובה עד"מ שיש שני מיני תענוג לפני המלך האחד בעשיית המצות

E por isso “uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo” etc. (4) Quanto ao conceito de teshuvá: a título de analogia, há dois tipos de deleite diante do rei. O primeiro é o deleite ao serem cumpridas suas ordens,

כמו נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני עמ"ש בד"ה צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני.

como em “É satisfação diante de Mim que falei e Minha vontade foi cumprida”. Veja o que está escrito no discurso que começa com “Ordena aos filhos de Israel e dize-lhes: Minha oferenda”.

והב' כשרואה את בנו בא מרחוק וזהו שלום לרחוק ולקרוב וזהו ג"כ בחי' יעשה שלום לי שלום יעשה לי.

E o segundo é quando vê seu filho vindo de longe. E isto é “Paz, paz, para o distante e para o próximo”, e isto também é o nível de “que faça paz Comigo; paz, que faça para Mim”,

דהיינו יחוד י"ה ויחוד ו"ה. עמ"ש ע"פ אלה פקודי המשכן וע"פ והיה מספר בני' וזהו ענין שמאלו תחת לראשי שמר"ה עד יוהכ"פ

isto é, a união de yud-hei e a união de vav-hei. Veja o que está escrito sobre o versículo “Estes são os cálculos do Mishkan” e sobre o versículo “E será o número dos filhos de Israel”. E isto é o conceito de “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”: de Rosh Hashaná até Yom Kipur,

שהוא בחי' לרחוק שנעשה קרוב בחי' תשובה ועי"ז כמ"כ למעלה נמשך הבחי' מקיף עליון שלמעלה מהשתלשלות בחי' ימי קדם שלמעלה מימי עולם

que é o nível do distante que se torna próximo, o nível de teshuvá. E, por meio disso, de modo correspondente, no alto, é atraído o nível da luz envolvente suprema, que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): o nível dos “dias antigos”, que está acima dos “dias do mundo”,

כמאמר המתנשא מימות עולם להיות מאיר בקירוב ע"ד ימיט עולם וזהו דרשו ה' בהמצאו בהיותו קרוב וגילוי עונג זה הוא בחי' שמן שמחתנו ישמח

como na expressão “que Se eleva acima dos dias do mundo”, para que [ela] brilhe de perto, à maneira dos “dias do mundo”. E isto é “Buscai D'us quando Ele pode ser encontrado”, quando está próximo. E a revelação desse deleite é o nível de “a época de nosso júbilo”: “D'us Se alegrará

ה' במעשיו וישמח ישראל בעושיו ופעולת עונג זה העליון עם היותו בבחי' מקיף ליתן כח ועוז באהבה הטבעית שבנפש שיהיה אתערותא דלעילא תלוי באתערותא דלתתא

em Suas obras” e “Israel se alegrará em seu Criador”. E o efeito desse deleite supremo, embora esteja na modalidade de uma luz envolvente, é dar força e vigor ao amor natural da alma, de modo que o despertar do alto dependa do despertar de baixo.

וזהו אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם וזהו ענין שבעת ימים דחג הסוכות להיות הוי"ה צלך: (ה) ודרך פרט בכלי יום הוא בחי' תורה דכתיב ואשים דברי בפך ובצל ידי כסיתך.

E isto é “como juraste a nossos antepassados desde os dias antigos”. E isto é o conceito dos sete dias da festa de Sucot: “D'us é tua sombra”. (5) E, em particular, em cada dia, isto é o nível da Torá, como está escrito: “E pus Minhas palavras em tua boca, e à sombra de Minha mão te cobri”.

וגם נאמר בה חצבה עמודיה שבעה כמ"ש ברבות ר"פ שמיני ולכן גדול תלמוד שמביא לידי מעשה

E também se diz a respeito dela: “Ela talhou suas sete colunas”, como está escrito no Midrash Rab-bah, no início de Parshas Shemini. E por isso “o estudo é grande, pois conduz à ação”,

כי הוא מבחי' תענוג עליון שעשועים יום יום ע"כ הוא המביא לידי מעשה שנותן כח ועוז למעשה המצות שיהיה נמשך בהן ועל ידן האתעדל"ע וזהו או יחזיק במעוזי שנקרא עוז שהוא כח.

pois ele provém do nível do deleite supremo, “deleites dia [após] dia”; por isso, é ele que conduz à ação, pois dá força e vigor à realização das mitsvot, para que o despertar do alto seja atraído por meio delas e através delas. E isto é “Ou que se apodere de Minha força (ma'uzi)”, pois ela é chamada oz (vigor), que significa força.

20 והנה ביום השמיני מדרגה השמינית ממטה למעלה. הבחינה שיוכל להיות הגילוי למטה כמו למעלה בחי' ואמת ה' לעולם.

E agora, “no oitavo dia”: o oitavo nível, contando de baixo para cima, o nível em que a revelação pode estar embaixo como está em cima, o nível de “E a verdade de D'us é para sempre”.

והוא שמחת תורה ושם מתחברים כ' השמחות דישמח ה' במעשיו וישמח ישראל בעושיו והיינו ע"י התורה שהיא אצלו ית' שעשועים ושעשועי את בני אדם לכן נקרא שמחת תורה.

E isto é Simchat Torá, quando as duas alegrias se unem: “D'us Se alegrará em Suas obras” e “Israel se alegrará em seu Criador”; isso ocorre por meio da Torá, que, diante d'Ele, bendito seja, é “deleites”, e “Meus deleites estão com os filhos dos homens”. Por isso ela é chamada Simchat Torá.

ואזי עצרת תהיה לכם שיתאסף ויתקבץ האור מקיף להיות בבחי' פנימיות ע"ד יקוו המים אל מקום אחד ועד"ז נאמר מקוה ישראל ה'

E então “haverá uma assembleia para vós”: que a luz envolvente seja reunida e concentrada, para estar na modalidade da dimensão interior (pnimiyut), à semelhança de “Que as águas se reúnam em um só lugar”; e, de modo semelhante, diz-se: “A mikveh (esperança) de Israel é D'us”.

(ע' זח" בראשית י"ח א' ל"ג א') ולכן אומרים בשמע"צ מוריד הגשם כדי שע"ז יהיה בבחינת המצות באתעדל"ת אתעדל"ע:

(Veja Zohar, Bereishis, 18a, 33a.) E por isso, em Shemini Atzeres, dizemos “Ele faz cair a chuva”, para que, por meio disso, no nível das mitsvot, por um despertar de baixo, haja um despertar do alto.

ביום השמיני עצרת תהיה לכם

“No Oitavo Dia, haverá uma Atseret para vós”

1 ביום השמיני עצרת תהיה לכם. ותרגם אונקלוס כנישין תהי לכון פ"י כנישין התאספות והתקבצות יחד למקום אחד דהיינו שכל בני ישראל יתקבצו כולם להכלל במקום אחד במקורם ושרשם.

“No oitavo dia haverá para vós uma assembleia.” Onkelos traduz: “Haverá para vós uma reunião.” O significado de “reunião” é uma congregação e uma reunião conjunta em um só lugar; isto é, todos os filhos de Israel se congregarão, todos eles, para serem incluídos em um só lugar, em sua fonte e raiz.

והענין הוא כי בראש השנה אומרים זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון וביאור הענין כי

A explicação é a seguinte: em Rosh Hashaná dizemos: “Este dia é o começo de Tuas obras, uma lembrança do primeiro dia.” E a explicação do assunto é que

הנה השתלשלות העולמות וירידתן מדרגה אחר מדרגה מריש כל דרגין כו' רבים ועצומים הם עד אין חקר ואין מספר

a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e sua descida, nível após nível, desde “a Cabeça de todos os níveis” etc., são numerosas e imensas, além de qualquer investigação e além de qualquer número.

כי מא"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו קץ ואין לו תכלית לא היו עולמות יכולים להיות עולמות נבראים

Pois, a partir do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que, como Seu Nome [diz], não tem fim nem limite, os mundos não poderiam ter vindo a existir como mundos criados,

שהם בעלי גבול ויש להם קץ ותכלית רק עד אחר ריבוי ההשתלשלות ממוצעים ג"כ בלי קץ ותכלית וענין הממוצעים הם

que são limitados e têm fim e limite, senão somente após uma grande multiplicidade de hishtalshelut [por meio de] intermediários, também eles sem fim nem limite. E o conceito dos intermediários é

כמו ג"ע התחתון שהוא הממוצע בין עולמות הרוחנים ובין עוה"ז הגשמי וכמ"ש בזהר דכל דיוקנין דלעילא ותתא משתכחין תמן והיינו לפי שהוא כלול מעילא ותתא.

como o Gan Eden inferior, que é o intermediário entre os mundos espirituais e este mundo físico, conforme está escrito no Zohar, que “todas as formas do alto e de baixo se encontram ali”; isto é, porque ele é composto do alto e de baixo.

2 והנה יש נהר דינור בין עוה"ז לג"ע התחתון שאפילו צדיקים גמורים מוכרחים לירד ולטבול שם

Agora, há um rio de fogo (Nehar Dinur) entre este mundo e o Gan Eden inferior, no qual até mesmo os completamente justos precisam descer e mergulhar,

כדי לטהר את עצמן מגשמיות עוה"ז וחומריותו שמוכרח לשכח שלא יהיה לו כח הזוכר מגשמיות העוה"ז שהוא מסך מבדיל ואין הנשמה יכולה להיות בג"ע.

a fim de purificarem-se da fisicalidade e da grosseria deste mundo; pois é necessário esquecer, de modo que não se tenha capacidade de recordar a fisicalidade deste mundo, que é uma tela separadora, e [com ela] a alma não pode estar no Gan Eden.

3 וכמו ענין מחשבה זרה בתפלה שמבלבלת את האדם בתפלתו [ועמ"ש מזה בד"ה ויהי מקץ ובד"ה מראיהם ומעשיהם כפ' יתרו ע"ש]

Isso é semelhante ao conceito de um pensamento estranho durante a oração, que confunde a pessoa em sua oração. (Veja o que está escrito a esse respeito no discurso iniciado por “Vayehi mi-keitz” e no discurso iniciado por “Mar'eihem uma'aseihem”, na Parashat Yitro; veja ali.)

וכן מגן עדן התחתון לעליון צריך ג"כ לשכח ענין ג"ע התחתון שלגבי ג"ע העליון הרי הוא נחשב כגשמי ממש וכן עד רום המעלות יש כמה מיני ממוצעים כאלו עד אין חקר ואין מספר.

E, da mesma forma, ao passar do Gan Eden inferior para o superior, também é necessário esquecer o Gan Eden inferior, pois, em relação ao Gan Eden superior, ele é considerado realmente físico. E assim por diante, até as alturas mais elevadas, há muitos tipos desses intermediários, além de qualquer investigação e além de qualquer número.

4 וכמאמר הכל ירוממוך סלה וכל החיים יודוך סלה בלי הפסק וכנודע מענין השמיטות והיוכלות כו'

Como diz a expressão: “Todos Te exaltarão, Selá”, e “Todos os viventes Te agradecerão, Selá”: sem interrupção; e como é sabido a respeito do conceito dos ciclos de Shemitá e dos Jubileus etc.

והכל עילוי אחר עילוי עד שמדרגה התחתונה לגבי העליונה כגשמיות תחשב [ועמ"ש כפ' ויצא גבי וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך]

E tudo isso é uma ascensão após outra, até que o nível inferior, em relação ao superior, é considerado como fisicalidade. (Veja o que está escrito na Parashat Vayetsê sobre “e de tudo o que me deres, certamente separarei um dízimo para Ti”).

והנה תחלת מעשיך הוא גן עדן התחתון שהוא תחלת עולם העשיה ומזכירין אותו לפי שהוא תכלית ועיקר בריאת האדם שבשבילו נברא.

Ora, “o começo de Tuas obras” é o Gan Eden inferior, que é o começo do Mundo de Assiá (Ação); e ele é mencionado porque é o propósito e o ponto principal da criação do homem, para cujo benefício ele foi criado,

וכמ"ש ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה כו' וכו' הוא שלימות המעשה וכמו שיהיה לימות המשיח. משא"כ בעוה"ז הגשמי בזמן הזה כו' וכמ"ש מזה בד"ה אוסרי לגפן.

como está escrito: “E colocou-o no Gan Eden para trabalhá-lo e guardá-lo” etc.; e nele se encontra a perfeição da ação, como será nos dias de Mashiach, o que não ocorre neste mundo físico na época atual etc., conforme está escrito a esse respeito no discurso iniciado por “Osrei lagefen”.

5 והנה כדי להיות תחלת מעשיך היינו ע"י זרון ליום ראשון שלפני ההשתלשלות כי נעוץ תחלתן בסופן

Ora, para que haja “o começo de Tuas obras”, isso ocorre por meio de “uma lembrança do primeiro dia”, [o dia] que precede a hishtalshelut, pois “o começo deles está encravado no fim deles”.

כי הנה הגורם לירידת והשתלשלות המדרגות הוא בשביל שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים דוקא:

Pois o que causa a descida e a cadeia descendente dos níveis é o fato de que o Santo, bendito seja Ele, desejou ter uma morada nos mundos inferiores especificamente.

6 ב אך הנה נודע כי ירידה זו צורך עלייה היא. וצריך להבין שהרי הירידה גדולה עד מאד שירדה

הנשמה לעוה"ז הגשמי עד שבעלותה אפילו לג"ע התחתון מוכרחת לטבול בנהר דינור לשכח מכל כו'.

2. Mas é sabido que esta descida visa uma ascensão. E é preciso compreender: a descida é imensamente grande, pois a alma desceu a este mundo físico, a tal ponto que, ao ascender até mesmo ao Gan Eden inferior, precisa imergir no rio de fogo para esquecer tudo etc.

7 וכן מגיע התחתון לגיע העליון כו'. וא"כ צריך להיות העליה ג"כ גדולה עד מאד עד שכל הירידה היתה כדאי בשביל עליה זו ובמה יזכה האדם לעליה גדולה ונפלאה כזאת ע"י הירידה הגדולה הזאת דוקא.

E igualmente do Gan Éden inferior ao Gan Éden superior, etc. Portanto, a ascensão também deve ser extremamente grandiosa, de modo que toda a descida tenha valido a pena por causa dessa ascensão. E por meio de que uma pessoa merece uma ascensão tão grandiosa e maravilhosa, precisamente por meio desta grande descida?

8 ויוכן על פי מה שכתוב אני הוי' הוא שמי כי שם הוי"ה מורה שהוא מהווה כל העולמות ע"י צמצום והתפשטות והמשכה כו'.

Isso será compreendido a partir do que está escrito: “Eu sou Havayá; esse é o Meu Nome.” Pois o Nome Havayá indica que Ele traz todos os mundos à existência por meio de tsimtsum (contração), expansão e extensão, etc.

ואין זה אלא בחי' שם בלבד וכמשל זיו השמש וכו' ועל זה אמרו רז"ל צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה כו'

E isso não passa do nível de um “Nome”, como na analogia do esplendor do sol, etc. A respeito disso, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Os justos se sentam e deleitam-se com o esplendor da Shechiná (Presença Divina)”, etc.

מזיו דוקא והיינו מאחר שנהנין ממש שא"א להיות הנאה ותענוג לנפש המשכלת כפי השכלתה והשגתה באור ה'

“Com o esplendor”, especificamente. Isto é, como eles de fato se deleitam, [isso ocorre] porque não pode haver prazer e deleite para a alma intelectual, segundo seu intelecto e sua compreensão da luz de D'us,

אלא בבחי' זיו בלבד ששם עולה השגת הנפש והשכלתה משא"כ אור א"ס ב"ה בעצמו אינו מושג כי הוא קדוש כו'

exceto no nível do esplendor, ao qual podem elevar-se a compreensão e o intelecto da alma; ao passo que a própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, não é apreendida, pois Ele é santo, etc.

אלא הוא ית' מקור החיים ומקור התענוגים כיו ושם הוא ביטול השגת הנבראים וביטול הנשמות ויחודן במאצילן ב"ה למעלה מכדי כח השגתן וכמ"ש אז תתענג על ה'.

Em vez disso, Ele, bendito seja, é a Fonte da vida e a Fonte dos deleites, etc. E ali ocorre a anulação da compreensão dos seres criados, bem como a autoanulação (bitul) das almas e sua união com seu Emanador, bendito seja Ele, para além da medida de sua capacidade de compreensão; como está escrito: “Então te deleitarás sobre Havayá.”

על ה' דוקא כמ"ש בזהר (ויחי דרי"ט ע"א) דהיינו למעלה מבחינת שם הוי' שאינו אלא זיו כו'.

“Sobre Havayá”, especificamente, como está escrito no Zohar (Vayechi, p. 219a); isto é, acima do nível do Nome Havayá, que é apenas esplendor, etc.

והגילוי להיות זוכים למדרגה זו בבחי' ביטול זה הוא ע"י גילוי אור א"ס ב"ה בעוה"ז הגשמי דוקא בבחינת ביטול ההשגה המתגלה בבחינת תשובה ברעותא דליבא

E a revelação [pela qual se merece] esse nível, na modalidade desse bitul, ocorre por meio da revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, neste mundo físico especificamente, na modalidade da anulação da compreensão, que se revela na modalidade da teshuvá (retorno), com o desejo do coração,

מקרב איש ולב עמוק וע"ז אמרו רז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט וכו' שאין הפי' תשובה גשמיות מעבירות דהיינו עזיבת החטא בלבד דא"כ מאי שעה אחת.

“do íntimo do homem e de um coração profundo”. A respeito disso, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Uma hora de teshuvá e boas ações é melhor”, etc. O sentido não é teshuvá no sentido físico, em relação aos pecados, isto é, apenas abandonar o pecado, pois, se fosse assim, por que [dizer] “uma hora”?

אלא תשובה ומעשים טובים דהיינו שלהיות המעשים טובים ומאירים באור ה' א"ס ב"ה צריך להיות בחי' תשובה

Em vez disso, “teshuvá e boas ações” significa que, para que as ações sejam boas e brilhem com a luz de D'us, a Luz Infinita, bendito seja Ele, é necessário o nível de teshuvá

(וכמ"ש סד"ה יונתי בחגוי) שהוא להשיב את הנפש למקורה ושרשה ולדבקה בו באור א"ס ב"ה ממש

(como está escrito no final do discurso que começa com “Yonasi bechagvei”), isto é, devolver a alma à sua fonte e raiz e fazê-la apegar-se a Ele, à própria Luz Infinita, bendito seja Ele.

כי תשובה קדמה לעולם עולם הוא הנמשך משם הוי' שאינו אלא זיו כו' ועמ"ש בד"ה וירא ישראל את היד והתשובה הוא למעלה מבחינת זיו

Pois a teshuvá precedeu o mundo. “Mundo” é aquilo que se estende do Nome Havayá, que é apenas esplendor, etc. (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Vayar Yisrael et hayad”); e a teshuvá está acima do nível do esplendor,

שהוא ביטול והתכללות באור א"ס ב"ה ממש וכמ"ש מי לי במשים ועמך לא חפצתי בארץ שלא יחפוץ בגילוי השגה ותענוג שנתפס בנפש המשכלת כפי כח השגתה שזה נקרא על מנת לקבל פרס.

pois ela é autoanulação e inclusão na própria Luz Infinita, bendito seja Ele; como está escrito: “Quem tenho eu nos céus? E, além de Ti, nada desejo na terra”: isto é, não desejar uma revelação de compreensão e deleite que seja apreendida pela alma intelectual de acordo com sua capacidade de compreensão, pois isso é chamado [servir] “a fim de receber uma recompensa (peras)”.

פרס הוא דבר הפרוס ונבדל דהיינו בחי' זיו הנבדל ונחשב לדבר בפני עצמו לגבי עצמיות אור א"ס ב"ה שאין ערוך עליו כו' אלא צור לבבי.

Peras é algo separado por corte; isto é, o nível do esplendor, que é separado e considerado uma coisa por si só em relação à essência da Luz Infinita, bendito seja Ele, com a qual não há comparação, etc. Em vez disso, “a Rocha do meu coração”.

צור מלשון מחיצה ומסך מבדיל המבדיל ומעלים את האור וגילוי הזיו שאין בו גילוי ההשגה

Tsur (“rocha”) deriva do termo que designa uma divisória e uma tela separadora, que separa e oculta a luz e a revelação do esplendor, [de modo] que nele não haja revelação da compreensão;

אלא הוא בבחי' ביטול והתכללות באור א"ס ב"ה ממש שעליו נאמר ישת חשך סתרו ולפניו כחשיכה כאורה רוחניות וגמשיות שוין השוה ומשוה קטן וגדול כו'

em vez disso, isso está na modalidade de autoanulação e inclusão na própria Luz Infinita, bendito seja Ele, a respeito da qual se diz: “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, e “diante Dele, a escuridão é como a luz”: o espiritual e o físico são iguais; “Ele iguala e torna iguais o pequeno e o grande”, etc.

וחלקי אלהים לעולם הוא אור א"ס ב"ה בעצמו שרש ומקור שם הוי" כי שם הוי" במקורו נחשב כבחי' אלהים לגבי עצמותו ומהותו ית' כמ"ש בד"ה שובה ישראל כו'

“E minha porção é Elokim para sempre”: isso é a própria Luz Infinita, bendito seja Ele, a raiz e fonte do Nome Havayá; pois o Nome Havayá em sua fonte é considerado como o nível de Elokim em relação à Sua essência e ao Seu ser, bendito seja, como está escrito no discurso que começa com “Shuvah Yisrael”, etc.

(ועד"ז יש לפרש ג"כ מ"ש ושמתיך בנקרת הצור כו' כי לפי שהיה צ"ל המשכת י"ג מדה"ר שהן בחי' לפני הוי" ע"כ הוא ע"י בחי' צור שהוא מחיצה ומסך כו' מבחינת ישת חשך סתרו. וע' בזהר)

(E, de modo semelhante, também se pode explicar o que está escrito: “E Eu te colocarei na fenda da rocha”, etc.: como deveria haver uma extensão das Treze Qualidades de Misericórdia, que são o nível de “diante de Havayá”, isso ocorre, portanto, por meio do nível de “rocha”, que é uma divisória e uma tela, etc., do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”. E veja o Zohar

(בשלח דנ"ז ע"א) גבי כי תבאו לראות פני כו'. מאי לראות. אלא כל אינון אנפין דמלכא טמירין בעמקא באתר

(Beshalach, p. 57a), a respeito de “Quando vierdes para ver a Minha face”, etc.: “O que significa ‘ver’? Em vez disso, todas aquelas faces do Rei estão ocultas nas profundezas, num lugar

חשוכא דכתיב ישת חשך סתרו אך המק"מ שם פ"י בענין אחר ועמ"ש עוד מענין ושמתיך בנקרת הצור סד"ה כי ביום הזה יכפר בפ' אחרי ע"ש.

de escuridão, como está escrito: ‘Ele fez da escuridão Seu esconderijo.’” Mas o Mikdash Melech ali explica isso de outra maneira. E veja o que está escrito mais adiante sobre “E Eu te colocarei na fenda da rocha”, no final do discurso que começa com “Ki vayom hazeh yechaper”, na Parshas Acharei; veja ali.

ועמ"ש מענין תשובה קדמה לעולם בד"ה האזינו השמים שזהו ענין עד יעבור עמך הוי" ושע"ז נאמר והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה ע"ש באריכות והיינו כמ"ש כאן בפ"י וחלקי אלקים לעולם.

E veja o que está escrito sobre o tema de que a teshuvá precedeu o mundo, no discurso que começa com “Haazinu hashamayim”: isso é o sentido de “até que Teu povo passe, Havayá”, e a respeito disso se diz: “e o espírito retornará a Elokim, que o concedeu”; veja ali em detalhe. Isso corresponde ao que está escrito aqui na explicação de “e minha porção é Elokim para sempre”.

ועי בפיי הרמ"ז בזהר (בראשית דף ד' סע"ב) בענין עין לא ראתה אלקי' זולתך. ועמ"ש עוד מענין תשובה קדמה לעולם בדי"ה

E veja o comentário do Ramaz sobre o Zohar (Bereshis, p. 4b, no final) a respeito de “Nenhum olho viu, ó Elokim, exceto Tu”. E veja o que está escrito mais adiante sobre “a teshuvá precedeu o mundo” no discurso que começa com

להבין פיי הפסוק מי אל כמוך וכללות ישראל זוכים לבחי' תשובה זו ביום הכפורים שאז בנעילה אומרים הויה הוא האלקים ע"י

“Para compreender o sentido do versículo ‘Quem é um D'us como Tu’.” E a comunidade de Israel como um todo merece esse nível de teshuvá em Yom Kipur, quando, em Ne'ilah, dizemos: “Havayá, Ele é Elokim”, por meio de

כי לפני הוי' תטהרו למעלה מבחי' הוי' כו' וע"י זה זוכים להיות אז תתענג על הוי' על דוקא:

“diante de Havayá sereis purificados”: acima do nível de Havayá, etc. E, por meio disso, merecem que haja “Então te deleitarás sobre Havayá”: especificamente “sobre”.

9 ג והנה בכח תשובה זו נמשך בשמיני עצרת להיות שמחת תורה. והענין כי הנה תורה היא בכללותה ב' תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

3. Ora, pelo poder desta teshuvá, estende-se em Shemini Atseret [a capacidade] de haver Simchat Torá. A explicação é a seguinte: a Torá, em seu conjunto, consiste em duas Torás: a Torá Escrita e a Torá Oral.

והנה כתיב שמע בני מוסר אביך זו תורה שבכתב ואל תטוש תורת אמך זו תורה שבעל פה.

Está escrito: “Ouve, meu filho, a instrução de teu pai”: isso é a Torá Escrita; “e não abandones o ensinamento de tua mãe”: isso é a Torá Oral.

תורה שבכתב היא בחי' אב שהיא על דרך משל כמו האב אל הבן שהגם שמוח הבן נמשך ממוח האב עצמו על כל זה הרי עיקר גידולו ע"י שהייתו תשעה חדשים בעיבור כבטן אם ויניקתו מכלב האם

A Torá Escrita é o nível do pai. Por analogia, ela é como um pai para o filho: embora o cérebro do filho se origine do próprio cérebro do pai, ainda assim seu crescimento principal ocorre por permanecer nove meses em gestação no ventre da mãe e por ser amamentado com o leite materno.

והרי גידול הבן הוא בהתכללות והתאחדות האם עמו ממש והאב אינו אלא שרש ומקור להתהוותו וכל גדילתו הוא בריחוק מקום מן האב.

Assim, o crescimento do filho se dá com a mãe efetivamente incluída e unida a ele, enquanto o pai é apenas a raiz e a fonte de sua formação, e todo o seu crescimento se dá longe do pai.

10 וכך התורה שבכתב היא שרש ומקור לכל ההלכות שבתורה שבעל פה. ומי"מ כל עיקר ההלכות מבוארות יפה בתורה שבעל פה דייקא ובה הן כלולות

Assim também, a Torá Escrita é a raiz e a fonte de todas as leis que estão na Torá Oral. No entanto, todos os pontos principais das leis são explicados claramente na Torá Oral, especificamente, e nela estão incluídos

ונגדלות ממש משא"כ בתורה שבכתב הן נרמזות ברמז בעלמא ביתור אות או תיבה ומזה נעשה מסכת שלימה בתורה שבעל פה בביאור כל פרטי ההלכות ודקדוקיהן

e realmente se desenvolvem; ao passo que, na Torá Escrita, são apenas insinuadas por meio de uma alusão mínima, como uma letra ou palavra excedente, e a partir disso se forma um tratado inteiro na Torá Oral, explicando todos os detalhes das leis e suas minúcias.

והרי התורה שבעל פה היא בחי' אם שבה הן כלולות כל ההלכות ויונקים ממנה בקירוב מקום ממש משא"כ התורה שבכתב היא בחי' אב שממשיך בבחי' ריחוק ברמז כו' לפי שהיא בחי' חכמה דאורייתא מחכמה נפקת.

Assim, a Torá Oral é o nível da mãe, na qual estão incluídas todas as leis, e da qual elas se nutrem a uma distância realmente próxima; ao passo que a Torá Escrita é o nível do pai, que as estende [a elas] à distância, por meio de alusões, etc., pois ela é o nível de Chochmá (sabedoria): "A Torá provém de Chochmá."

וכתיב אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני שמאירה בבחי' ריחוק [וכמ"ש בזהר פ' שמות (די"ב סע"א)]

Está escrito: "Eu disse: 'Tornar-me-ei sábio', mas isso estava longe de mim", pois ela brilha na modalidade da distância. (Como está escrito no Zohar, Parshas Shemos (p. 12a, no final),

ע"פ ותתצב אחותו מרחוק וע"פ מרחוק ה' נראה לי ובפ' בראשית (תחלת דף ו') ובמק"מ (שם ושם) ובפ' וירא (דק"כ ע"א) וס"פ תרומה (דקכ"ה סע"ב) ובפ' ויקרא (ד"כ סע"ב).

a respeito de “E sua irmã ficou de pé à distância” e de “De longe, Havayá apareceu a mim”; e em Parshas Bereshis (início de p. 6), e no Mikdash Melech (ali e ali); e em Parshas Vayeira (p. 120a), e no final de Parshas Terumah (p. 125b, no final), e em Parshas Vayikra (p. 20b, no final).

ועוד נרשם מזה לעיל בד"ה היום הזה בפ' תבא. וע' בר"מ פ' פנחס (דרכ"ג ע"א) ע"פ זה דאמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני.

E isso também é indicado acima, no discurso que começa com “Hayom hazeh”, em Parshas Tavo. E veja o Raaya Mehemna, Parshas Pinchas (p. 223a), a respeito deste [versículo]: “Eu disse: ‘Tornar-me-ei sábio’, mas isso estava longe de mim.”

ובפ' תולדות (דקל"ה ע"א) ובפ' ויחי דרכ"ה סע"ב] מה שאין כן תורה שבעל פה היא בחינת בינה רחובות הנהר כו'.

E em Parshas Toldos (p. 135a), e em Parshas Vayechi, p. 225b, no final.) A Torá Oral, porém, é o nível de Biná (entendimento), “as amplas extensões do rio”, etc.

וביאור ענין זה בעבודת ה' שכמו שיש ב' בחינות אלו בתורה כך הם בעבודה. הנה בינה ליכא

E a explicação desse assunto no serviço a D'us é que, assim como existem esses dois níveis na Torá, eles também existem no serviço [divino]. Ora, “Biná é o coração”,

דהיינו להלהיב ולהלהיט את הלב ע"י התרחבות הדעת וההתבוננות בשם הוי' צמצום והתפשטות והמשכה כו'.

isto é, inflamar e abrasar o coração por meio da ampliação da mente e da contemplação do Nome Havayá: tsimtsum, expansão e extensão, etc.,

ואיך הוא משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול וישתבח שמך לעד מלכנו כו' שע"ז אם הבנים

e quão louvado e glorificado é Seu grande Nome para todo o sempre, “e que Teu Nome seja louvado para sempre, nosso Rei”, etc.; de modo que, por meio disso, “a mãe dos filhos

שמחה להיות בבחי' אם היולדת את הבנים הם אהבה ויראה והשמחה היא הגדלתן בתוספת וריבוי שתהיינה בשמחה ובטוב לבב כו' כמ"ש בד"ה וארא אל אברהם.

se alegra”: estar no nível da mãe que dá à luz os filhos, que são o amor e o temor; e a alegria é o crescimento deles, com aumento e abundância, para que estejam com alegria e bom ânimo, etc., como está escrito no discurso que começa com “Va'eira el Avraham”.

11 והנה הגדלת התלהבות והתלהטות הלב הוא ע"י התפלה בהתרחבות הדעת וההתבוננות כפי אשר תוכל הנפש שאת בהשגתה שהיא כלולה ומתאחדת ממש בהשגה זו שהיא נתפסת ממש תוך לבו להוליד ממנה אהבה ויראה כו'.

Ora, o crescimento da chama e do ardor do coração ocorre por meio da oração, com a ampliação da mente e da contemplação, até onde a alma é capaz de suportar em sua compreensão, pois ela está efetivamente incluída e unida a essa compreensão, que é realmente apreendida dentro de seu coração, para fazer nascer dela o amor e o temor, etc.

אבל בחינת חכמה היא בחינת כח מ"ה דהיינו להיות ונחנו מ"ה שהוא ביטול ההשגה הנה על זה נאמר והחכמה מאין תמצא מבח ינת עין

Mas o nível de Chochmá é o nível de koach mah (“o poder do ‘que’”), isto é, estar na condição de “e o que somos nós?”, que é a anulação da compreensão. A respeito disso se diz: “E Chochmá é encontrada a partir de ayin (nada)”: do nível de ayin,

דהיינו מבחי' גילוי אור א"ס ב"ה ממש דלית מחשבה תפיסא ביה כי מחמת שהוא אינו מושג והוא קדוש ומובדל כו'

isto é, do nível da revelação da própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele: “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”; pois, como Ele não é apreendido e é santo e separado, etc.,

והוא מקור החיים ומקור התענוגים לכך אליו תכסוף ותכלה אליו הנפש לבטל במציאות ממש (ועמ"ש מזה בד"ה ראה אנכי נותן שבי בחי' אלו דחוי"ב נק' תרין רעין ונק' נקודה בהיכליה וע"ש)

e Ele é a Fonte da vida e a Fonte dos deleites; por isso, a alma anseia por Ele e desfalece por Ele, para ser anulada em sua própria existência. (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Re'eh anochi nosen”, segundo o qual esses dois níveis de Chochmá e Biná são chamados de “dois companheiros” e de “o ponto em seu palácio”; veja ali.)

והנה על ידי התשובה שביום הכפורים שהוא בחינת לפני הוי" כו' הרי עולות ומקתשרות נשמות ישראל במקורן ושרשן למעלה ומתאחדות במאצילן ב"ה בבחי' עיבור כעובר בבטן האם אוכל ממה שאמו אוכלת כו'

Ora, por meio da teshuvá de Yom Kipur, que é o nível de “diante de Havayá”, etc., as almas de Israel ascendem e se ligam à sua fonte e raiz acima, e tornam-se unidas ao seu Emanador, bendito seja Ele, na modalidade da gestação, como um feto no ventre da mãe, que come daquilo que sua mãe come, etc.

(ע' בפע"ח שער יוהכ"פ רפ"ג ממקום שהבינה עצמה כו' ועמ"ש בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי בענין הקדוש הראשון ובביאור ע"פ שימני כחותם מענין בחינת עיבור שהוא בחינת ביטול בתכלית ועי"ז נמשך אח"כ המשכה עליונה מאד כו' ע"ש)

(Veja Pri Etz Chaim, Shaar Yom HaKippurim, início do cap. 3: “do lugar de onde vem a própria Biná”, etc. E veja o que está escrito na explicação de “E serei santificado entre os filhos de Israel”, sobre a primeira ocorrência de “Kadosh”, e na explicação de “Põe-me como um selo”, sobre o nível da gestação, que é o nível de autoanulação (bitul) total; e por meio disso, posteriormente, estende-se uma extensão extremamente elevada, etc.; veja ali.)

ועי"ז זה יש להם כח זה להמשיך בחינת חכמה ובחינת אין בבחי' גילוי להיות בחי' אני שיהי' בחי' אב מאיר בקירוב מקום בבחי' גילוי כמו בחי' אם.

E, por meio disso, eles têm esse poder de estender o nível de Chochmá e o nível de ayin em revelação, de modo que haja o nível de ani (“Eu”): que o nível do pai brilhe de perto, em revelação, como o nível da mãe.

ועמ"ש"ל ע"פ בן חכם ישמח אב וזהו שכתוב אני היום ילדתיך ולא הולדתך דהיינו להיות גילוי אני מבחינת אין בבחינת אם היולדת ולא בבחי' אב המוליד

E veja o que foi dito acima sobre “Um filho sábio alegra seu pai”. É esse o sentido do que está escrito: “Hoje Eu te dei à luz”, e não “Eu te gerei”: isto é, que haja a revelação de ani a partir do nível de ayin na modalidade de uma mãe que dá à luz, e não na modalidade de um pai que gera.

אלא שהלידה וההתגלות ממש הוא בז' של פסח דכתיב עצרת לי' אלקיך מלמעלה למטה (והוא בחי קריעת ים סוף עיין לקמן) ובשמיני עצרת כתיב עצרת תהיה לכם ממטה למעלה

No entanto, o nascimento e a revelação efetiva ocorrem no sétimo [dia] de Pessach, sobre o qual está escrito: “uma Atseret para Havayá, teu D'us”, de cima para baixo (e esse é o nível da Abertura do Mar; veja adiante); enquanto sobre Shemini Atseret está escrito: “uma Atseret haverá para vós”, de baixo para cima.

כי עצרת לשון קליטה דהיינו להיות נתפס ונקלט היטב בבחינה זו בבחינת עיבור כעובר בבטן האם אוכל ממה שאמו אוכלת וכו' ולא ממה שאמו אוכלת בלבד

Pois atseret é um termo que significa absorção: isto é, ser apreendido e bem absorvido nesse nível, na modalidade da gestação, como um feto no ventre da mãe, que come daquilo que sua mãe come, etc.; e não apenas daquilo que sua mãe come,

אלא גם ממה שאביו אוכל שתהיה המשכת בחינת אין מושרשת ונקלטת בתוך כנסת ישראל להיותן דבוקות בא"ס ב"ה ממש וזהו ענין שמחת תורה.

mas também daquilo que seu pai come: que a extensão do nível de ayin seja enraizada e absorvida na Congregação de Israel, para que eles se apeguem à própria Ein Sof, bendito seja Ele. E esse é o sentido de Simchat Torá.

דהיינו לשמח את התורה בהתחברות ב' הבחי' תורה שבכתב ותורה שבעל פה (עמ"ש לקמן בד"ה תורה צוה) והיינו ע"י התגלות בחינת אין.

Isto é, alegrar a Torá por meio da união dos dois níveis, a Torá Escrita e a Torá Oral (veja o que está escrito adiante no discurso que começa com “Torah tzivah”); e isso ocorre por meio da revelação do nível de ayin.

וכמ"ש אני תורתך שעשעתי שעשעתי הוא פועל יוצא דהיינו שהוא עושה את התורה להיות שעשועים וכמ"ש ואהיה שעשועים וגו'

Como está escrito: “Fiz da Tua Torá meu deleite” (sha'asha'ti): sha'asha'ti é um verbo transitivo, isto é, ele faz da Torá um deleite, como está escrito: “E eu era deleite”, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה ואהיה אצלו אמון גבי ואהיה שעשועים) והיינו ע"י גילוי אני מאין הוא המשכת אור א"ס ב"ה להיות חכמה דאורייתא מחכמה נפקת.

(E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Va'ehyeh etzlo amon”, a respeito de “E eu era deleite”). E isso ocorre por meio da revelação de ani a partir de ayin, que é a extensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, para que haja Chochmá, da qual a Torá provém: “A Torá provém de Chochmá.”

וזהו מאת ה' היתה זאת שמבחינת הוי' היא בחינת חכמה כמ"ש הוי' בחכמה יסד וגו'.

E esse é o sentido de “De Havayá veio isto”: do nível de Havayá vem o nível de Chochmá, como está escrito: “Havayá fundou a terra com Chochmá”, etc.,

שהוא בחי' אב היתה זאת היא בחינת נוק' בחי' אם היולדת ע"י כי נפלאות היא בעינינו נפלאות הוא בחי' פלא

que é o nível do pai; “veio isto” (zos): isto é o nível de Nukvá, o nível da mãe que dá à luz, por meio de “é maravilhoso aos nossos olhos”: “maravilhoso” (niflas) é o nível da Maravilha Suprema,

עליון בחינת אין היא נעשה בעינינו כבחי' עין רואה וגילוי דהיינו גילוי אני מאין לכך נעשה בחי' חכמה כבחי' אם המאירה בקרירוב מקום:

o nível de ayin; torna-se “aos nossos olhos”, na modalidade de um olho que vê e da revelação, isto é, a revelação de ani a partir de ayin. Por isso, o nível de Chochmá torna-se o nível de uma mãe que brilha de perto:

12 ד וזהו שכתוב לע"ל כאיש אשר אמו תנחמנו כן אנכי אנחמכם שבזמן הזה היא בחינת אם הבנים שמחה משא"כ לע"ל יהיה גילוי בחינת אנכי כו'.

4. E esse é o sentido do que está escrito a respeito do Futuro Vindouro: “Como um homem a quem sua mãe consola, assim Eu (Anochi) vos consolarei.” Pois, no presente, estamos no nível de “a mãe dos filhos se alegra”, ao passo que, no Futuro Vindouro, haverá a revelação do nível de Anochi, etc.

(ויש לפרש דאשר אמו תנחמנו היינו תושבע"פ שבה יש לנו השגה משא"כ תשב"כ היא רק רמיזות)

(E pode-se explicar que “a quem sua mãe consola” é a Torá Oral, na qual temos compreensão, ao passo que a Torá Escrita contém apenas alusões;

וגם שכל פנימית התורה אינו מושג כלל וכלל ולעתיד לבא יהיה כן אנכי אנחמכם שיתגלה פנימית התורה ועמ"ש מזה גבי קי"ס בד"ה לבאר ענין קי"ס שזהו ענין גילוי בחי' עדן שלמעלה מבחי' ונהר יוצא כו'

e também que a dimensão interior (pnimiyut) da Torá não é apreendida de modo algum; e, no Futuro Vindouro, haverá “assim Eu vos consolarei”: a dimensão interior da Torá será revelada. E veja o que está escrito sobre isso a respeito da Abertura do Mar, no discurso que começa com “Levaer inyan krias Yam Suf”: isso é a revelação do nível de Éden, que está acima do nível de “E um rio sai”, etc.;

וע"ש והיינו שבחי' עדן עצמו שע"ז נאמר עין לא ראתה כו' יהיה מאיר בבחי' קירוב מקום כמו בחי' ונהר יוצא כו'. וזהו ענין ומעין מבית ה' יצא וכמ"ש בביאור ע"פ ששים המה מלכות.

veja ali. Isto é, o próprio nível de Éden, a respeito do qual se diz: “Nenhum olho viu”, etc., brilhará de perto, como o nível de “E um rio sai”, etc. Esse é o sentido de “E uma fonte sairá da Casa de Havayá”, como está escrito na explicação de “Sessenta são as rainhas”.

ועמ"ש עוד מענין גילוי בחי' עדן בד"ה קא מיפלגי במתיבתא דרקיעא אם בהרת קדמה כו' ועמ"ש עוד בד"ה כי אברהם לא ידענו בשם הפע"ח כו' ובענין פורים ויוהכ"פ הוא בחד דרגא.

E veja também o que está escrito sobre a revelação do nível de Éden no discurso que começa com “Ka mipalgi bemesivta derekia: im baheres kodmah”, etc. E veja ainda o discurso que começa com “Ki Avraham lo yeda'anu”, em nome do Pri Etz Chaim, etc., e a respeito de Purim e Yom Kipur estarem no mesmo nível.

דמזה יובן קצת עוד ענין זה הנזכר כאן שבחי' חכמה נעשה בבחי' אם המאירה בקירוב מקום. ועמ"ש כה"ג גבי משה שהיה כבד פה לגבי אורייתא דבע"פ וכבד לשון לגבי תשב"כ לפי שהיה מבחי' ונחנו מה עצמיות ח"ע

Com isso se compreenderá um pouco melhor o assunto mencionado aqui, segundo o qual o nível de Chochmá se torna o nível de uma mãe que brilha de perto. E veja o que está escrito de modo semelhante a respeito de Moshe, que era “pesado de boca” em relação à Torá Oral e “pesado de língua” em relação à Torá Escrita, pois provinha do nível de “e o que somos nós?”, a essência de Chochmá suprema;

אך הקב"ה אמר לו ואנכי אהיה עם פיך שע"י גילוי בחיי אנכי מי שאנכי עי"ז יומשך בחיי ח"ע להיות מאיר למטה ועמ"ש בד"ה ארוממך הוי

mas o Santo, bendito seja Ele, lhe disse: “E Eu (Anochi) estarei com tua boca”: por meio da revelação do nível de Anochi, “Quem Eu sou”, o nível de Chochmá suprema será estendido para brilhar abaixo. E veja o que está escrito no discurso que começa com “Aromimcha Havayá

כי דליתני כו' ועמ"ש בפ' בהעלותך בענין השליו גבי היד ה' תקצר כו' ועמ"ש בפ' וארא סד"ה וידבר אלקים אל משה.

ki dilisani”, etc. E veja o que está escrito em Parshas Behaaloscha sobre o assunto das codornizes, a respeito de “Acaso a mão de Havayá é curta?”, etc. E veja o que está escrito em Parshas Va'eira, no final do discurso que começa com “Vayedaber Elokim el Moshe”,

גבי והייתי לכם לאלקים פי' שבחינת הוי' לבדו הוא בעצמו יהיה לכם בבחי' אלקים השורה עליכם וכך היתה כונות יעקב בתפלתו והיה הוי' לי לאלקים פי' הוי' לבדו הוא בעצמו יהיה לי בבחינת אלקים.

a respeito de “E serei para vós Elokim”: o sentido é que o nível de Havayá apenas, Ele próprio, será para vós o nível de Elokim que repousa sobre vós. E essa também era a intenção de Yaakov em sua oração, “e Havayá será para mim Elokim”: o sentido é que Havayá apenas, Ele próprio, será para mim no nível de Elokim.

וזהו ממש כענין הנזכר כאן בפ"י מאת הוי' היתה זאת. ועמ"ש בפ' יתרו סד"ה זכור את יום השבת לקדשו בענין זכור ושמור בד"א נאמרו ע"י גילוי בחיי אנכי הוא גילוי אור א"ס ב"ה שלמעלה מההשתלשלות כו' ע"ש.

E isso é exatamente semelhante ao assunto mencionado aqui na explicação de “De Havayá veio isto”. E veja o que está escrito em Parshas Yisro, no final do discurso que começa com “Zachor et yom haShabat lekadsho”, a respeito de “Lembra-te” e “Guarda”, que foram ditos numa só expressão por meio da revelação do nível de Anochi, que é a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), etc.; veja ali.

והנה לקרב אל השכל ענין זה שבחי' חכמה יהי מאיר בקירוב כו' היינו כי חכמה הוא מה שלמעלה מההשגה.

Ora, para tornar compreensível esse assunto — como o nível de Chochmá pode brilhar de perto, etc. —, isso se deve ao fato de Chochmá ser aquilo que está acima da compreensão.

ונקרא שכל הנעלם מכל רעיון ומה שנמשך מזה בבחי' הכנה והשגה זהו רק הארה בעלמא וכמו ברק המבריק מכח השכל לתוך ההשגה משא"כ עצמות מהות כח השכל אינו מושג כלל.

Ela é chamada de “o intelecto oculto de todo pensamento”; aquilo que dela se estende na modalidade de entendimento e compreensão é apenas um mero lampejo, como um relâmpago que brilha da força do intelecto para dentro da compreensão; ao passo que a própria essência da força do intelecto não é apreendida de modo algum.

ועד"ז יובן ג"כ הנמשל למעלה בבחי' חו"ב דאצילות שבחי' חכמה הוא למעלה מכל בחינת השגה כו'. והנה מבואר בפע"ח)

E assim também se compreenderá o correspondente acima, nos níveis de Chochmá e Biná (entendimento) de Atsilut: o nível de Chochmá está acima de todo nível de compreensão, etc. Ora, isso é explicado no Pri Etz Chaim)

(שט"ז פ"א) שהשיג האריז"ל בשעה א' מה שאם היה יושב ודורש שמונים שנה רצופים לא יספיק לבאר זה.

(Shaar 16, cap. 1): o Arizal apreendeu em uma hora o que não bastariam oitenta anos consecutivos sentado e ensinando para explicar.

ואיך השיג זה בשעה אחת. אלא ענין הוא שהשגתו היה ע"ד בחי' ראייה במהות ועצמיות בחי' חכמה

E como ele apreendeu isso em uma hora? O assunto é que sua compreensão se deu à maneira do nível da visão, da essência e do ser do nível de Chochmá;

אלא שהשגתו היה בהיכלות דיצי רה כידוע ומ"מ עד"ז יובן גם בבחי' חכמה דאצי" מה שהחכמה עצמה ממש מאירה בבחי' קירוב זהו הגילוי מלמעלה מסדר ההשתלשלות

mas sua apreensão ocorreu nos Heichalos de Yetsirá, como é sabido. Ainda assim, por esse exemplo também se compreenderá o nível de Chochmá de Atsilut: que a própria Chochmá brilhe efetivamente de perto é uma revelação acima da ordem da hishtalshelut;

דהיינו מה שלמעלה מגדר השגה יהיה ג"כ מאיר בבחי' קירוב כו' וע"ז נאמר לעתיד עין בעין יראו כו'.

isto é, aquilo que está acima dos limites da compreensão também brilhará de perto, etc. A respeito disso se diz sobre o Futuro Vindouro: “Olho a olho verão”, etc.

13 ועדי"ז הוא ג"כ ענין קריעת ים סוף שהוא בחי' גילוי האצילות ממש בבריאה כמ"ש במ"א ואצילות הוא בחי' חכמה דרך כלל ובריאה הוא בחי' בינה אם כן קי"ס

E assim também é o assunto da Abertura do Mar de Juncos, que consiste no nível da revelação do Mundo de Atsilut (Emanação) propriamente dito em [o Mundo de] Beriá (Criação), como está escrito em outro lugar. E Atsilut é, de modo geral, o nível de Chochmá (sabedoria), e Beriá é o nível de Biná (entendimento). Portanto, a Abertura do Mar

היינו שיהיה ים החכמה מאיר בבחי' קירוב ממש כמו הבינה וזהו ענין כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים כו'

significa que o mar de Chochmá brilha em proximidade efetiva, como Biná. E este é o significado de “Pois a terra se encherá do conhecimento de D'us, como as águas cobrem o mar”, etc.

ולהיות גילוי זה זהו ע"י בחי' פלא עליון בחי' אין כמ"ש בזהר גבי קי"ס דבעתיקא תליא.

E para que haja essa revelação, é preciso o nível da Maravilha Suprema, o nível de áyin, como está escrito no Zohar a respeito da Abertura do Mar: “depende de Atika”.

וכנזכר לעיל בענין אני היום ילדתיך כו'. ועמ"ש עוד במ"א ע"פ מאמר הזהר ר"פ ויצא (דקמ"ח ע"ב) ע"פ וחסידיך ירננו.

E como foi mencionado acima a respeito de “Hoje Eu te gerei”, etc. E veja também o que está escrito em outro lugar sobre a declaração do Zohar no início da Parashat Vayetse (p. 148b), a respeito de “E teus piedosos cantarão de alegria”:

ולויך ירננו מיבעי ליה כו' ונזכר מזה ג"כ בזהר פ' פנחס (דרמ"ב ע"א) והוא ג"כ שייך קצת לענין הנ"ל:

“Deveria ter dito: ‘E teus levitas cantarão de alegria’”, etc. Isso também é mencionado no Zohar, Parashat Pinchas (p. 242a), e também tem alguma relação com o assunto acima.

14 ה והנה כל זה הוא בכח התשובה שביה"כ לפני הוי' תטהרו. וזהו זה היום עשה הוי'

5. Ora, tudo isso se dá pelo poder da teshuvá (retorno) de Yom Kipur: “Diante de Havayá sereis purificados”. E este é [o significado de] “Este é o dia que Havayá fez”,

כי היום הוא ענין התשובה כמו שאמר משיח לרי יהושע בן לוי כששאלו אימתי קאתי מר ואמר ליה היום דהיינו היום אם בקולו תשמעו.

pois “o dia” é o assunto da teshuvá, como Mashiach disse a Rabi Yehoshua ben Levi quando este lhe perguntou: “Quando virá o mestre?”, e ele lhe respondeu: “Hoje”; isto é, “Hoje, se ouvirdes a Sua voz”.

ופי היום היינו זכרון ליום ראשון ראשון שלפני ההשתלשלות וכמ”ש במ”ע ביום הראשון גימטריא כתר שהוא נקרא היום שכולו יום כו

E o significado de “o dia” é “uma lembrança do primeiro dia”: o primeiro, que precede a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut); e, como está escrito em M.A., “no primeiro dia” (bayom harishon) tem o valor numérico de Kéter (a Coroa), que é chamado “o dia”, “[o dia] que é inteiramente dia”, etc.

(עמ”ש בביאור ע”פ והיה מספר בני גבי כי גדול יום יזרעאל וע’ ברע”מ פ’ תצא)

(Veja o que está escrito na explicação de “E o número dos filhos de Israel será”, a respeito de “Pois grande é o dia de Yizreel”. E veja o Raaya Mehemna, Parashat Tetse)

(דרע”ח ע”א) ע”פ ביומו תתן כו’ עד היום אם בקולו תשמעו ובפי הרמ”ז שם ועמ”ש בד”ה

(p. 278a), a respeito de “No seu dia lhe darás”, etc., até “Hoje, se ouvirdes a Sua voz”, e o comentário do Ramaz ali. E veja o que está escrito no discurso que começa

כי תשמע בקול בפי ראה דפי בקול היינו מה שמלובש בבחינת הקול כו’ ע”ש וזהו שלהיות גילוי בחי היום שכולו יום הוא ע”י בקולו תשמעו כו’

“Ki tishmá bekol”, em Parashat Reê, onde se explica que o significado de “bekol” (“à voz”) é aquilo que está revestido no nível da voz, etc.; veja ali. E é por isso que, para que haja a revelação do nível de “o dia que é inteiramente dia”, é preciso “se ouvirdes a Sua voz”, etc.,

ע”ד הנ”ל ועמ”ש סד”ה בעצם היום הזה נמול אברהם וזהו ג”כ פי היום אם היינו ע”ד מ”ש בזהר פ’ תרומה (דקס”ג ע”א)

conforme o que foi dito acima. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “Be’etzem hayom hazeh nimol Avraham”. E este também é o significado de “hoje, im”: isto é, conforme o que está escrito no Zohar, Parashat Terumá (p. 163a),

בענין אם דהוא בחי שמאלא אתכליל בימינא כדפי במק"מ שם דהוא בחי חו"ב והם המלבישים לבחי היום וכי נמשך ע"י בקולו תשמעו כו' וענין פי' הלבשה זו מבואר במ"א סד"ה

a respeito de im, que é o nível da esquerda incluído na direita, conforme explica o Mikdash Melech ali, sendo o nível de Chochmá e Biná; e elas são aquilo que reveste o nível de "o dia". Tudo isso é atraído por meio de "se ouvirdes a Sua voz", etc. A explicação desse revestimento é apresentada em outro lugar, ao final do discurso que começa

להבין מפני מה יו"ט דפסח. והיינו בחי התשובה שהיא קדמה לעולם ובחי היום זה עשה הוי'.

"Lehavin mipnei mah Yom Tov dePessach". E este é o nível de teshuvá, que precedeu o mundo, e o nível de "o dia": "Este é o dia que Havayá fez".

(ועמ"ש בד"ה בפ' נסכים כתיב בענין היד הגדולה אשר עשה הוי' במצרים ע"ש) כי הנה כתיב כל אשר חפץ ה' עשה וגו'.

(E veja o que está escrito no discurso que começa "BaParshas nesachim kesiv", a respeito da "grande mão que Havayá fez no Egito"; veja ali.) Pois está escrito: "Tudo o que Havayá desejou, Ele fez", etc.:

שעשה והמשיך בחי הוי' בכל ההשתלשלות מבחי כל אשר חפץ וגו'. והיינו ע"י זה היום דהיינו יום ראשון שלפני ההשתלשלות שהוא ענין התשובה

que Ele fez e atraiu o nível de Havayá para toda a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), a partir do nível de "tudo o que Ele desejou", etc. E isso se dá por meio de "este dia", isto é, o primeiro dia, que precede a hishtalshelut e corresponde à teshuvá,

כי נעוץ תחלתן בסופן דייקא שבעוה"ז הגשמי דוקא מאיר אור א"ס ב"ה שלמעלה מההשתלשלות לכן יוכל להיות בחי תשובה להפך לכו מן ההפך אל ההפך.

pois "o começo deles está encravado precisamente no fim deles": neste mundo físico, precisamente, brilha a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima da hishtalshelut; por isso, pode haver o nível de teshuvá, para transformar o coração de um extremo ao extremo oposto.

וכמו ר"א בן דרודיא שקנה עולמו בשעה אחת כו' משא"כ בעוה"ב שכבר נבדל איש על מקומו וכל צדיק יש לו מדור בפני עצמו (ועמ"ש מזה בד"ה צו את בניי כו' את קרבני לחמי)

Como Rabi Elazar ben Durdaya, que adquiriu seu mundo em uma hora, etc.; em contrapartida, no Mundo Vindouro, cada um já está separado em seu lugar, e todo justo tem uma morada própria. (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa "Tzav et Bnei Yisrael ... et korbani lachmi".)

וזהו אני היום ילדתיך היום דוקא יכול להיות גילוי אני מאין ונפלאה היא בעינינו זה היום דייקא והוא הגורם להיות עשה הוי'

E este é o significado de "Hoje Eu te gerei": somente "hoje" pode haver a revelação de ani a partir de áyin; e "isso é maravilhoso aos nossos olhos": precisamente "este é o dia"; e é isso que faz com que "Havayá faça".

ולכן נגילה ונשמחה בו (ובזהר נזכר ע"פ בני אתה אני היום ילדתיך בפ' בלק) (דקצ"א ע"ב ודף ר"ג ע"ב) וע"שד ועוד נזכר בפ' משפטים (דצ"ח א' ודק"א א') לענין אחר.

"E, portanto, alegremo-nos e rejubilemo-nos nele." (E no Zohar isso é mencionado a respeito de "Tu és meu filho, hoje Eu te gerei", em Parashat Balak) (p. 191b e p. 203b); veja ali. Também é mencionado em Parashat Mishpatim (p. 98a e p. 101a), em outro contexto.

וע"פ זה היום עשה כו' בפ' אמור (תחלת דף ק"ה) וע"ש. ופ' בחקתי דף קי"ד ע"ב:

E sobre "Este é o dia [que Havayá] fez", etc., em Parashat Emor (início da p. 105); veja ali. E Parashat Bechukotai, p. 114b.

ולתוספת ביאור ענין שמחת תורה דהיינו שהתורה תהיה שמחה כו'

Para explicar mais detalhadamente o assunto de Simchat
Torá

1 ולתוספת ביאור ענין שמחת תורה דהיינו שהתורה תהיה שמחה כו'. הנה כתיב עוטה אור כשלמה שאור התורה היא בחי' לבוש המחבר רוחניות עם גשמיות

Para explicar mais o tema de Simchat Torá, isto é, que a Torá se alegre etc.: está escrito: “Envolvendo-Se [em] luz como num manto”; pois a luz da Torá é o nível de um manto que une o espiritual ao físico.

(עמ"ש מזה ע"פ וראיתם אותו וזכרתם כו' ובאג"ה סי' י"ט וע' מענין עוטה אור ברבות ויקהל פ"נ זח"א ל"א סע"ב קמ"ב ב' ח"ב קס"ד ב')

(Veja o que se explica sobre isso a propósito do versículo “E vocês o verão e se lembrarão” etc., e em Igueret HaKodesh, seção 19. E, sobre o tema de “Envolvendo-Se [em] luz”, veja Midrash Rabbá sobre Vayakhel, capítulo 50; Zohar I, 31b no fim da coluna, e 142b; Zohar II, 164b.)

שקיום כל הדברים השמיים והתהוותם מאין ליש הוא ע"י התורה דעשייה שכל הדברים הגשמיים הכתובים בתורה הם הם חיותם וקיומם ויש מהם שאינם כתובים בפירוש

Pois a existência de todas as coisas físicas e sua formação a partir do nada em algo se dá por meio da Torá de Assiá (Ação): todas as coisas físicas mencionadas na Torá, essas [palavras] mesmas são sua força vital e sua existência. E há algumas que não são mencionadas explicitamente,

אלא נרמזים באיזה רמז או ע"י צירופי אותיות התורה וע"י אותו רמז או הצירוף מקבלים חיותם וקיומם

mas são aludidas por alguma insinuação ou por combinações das letras da Torá; e por meio dessa insinuação ou combinação recebem sua força vital e sua existência.

וזהו לשון רז"ל דברו חכמים בהווה דהיינו בהתהוות הדבר שהתהוות הדבר ההוא הוא ע"י שדברו בו חכמים בתורתנו כו'

E este é [o sentido da] expressão de nossos Sábios, de abençoada memória: “Os Sábios falaram bahoveh (do caso habitual)”, isto é, da hishtahvut (formação) da coisa: a formação daquela coisa se dá porque os Sábios falaram dela em nossa Torá etc.

והנה כמו שיש תורה דעשיה להיות דברים גשמיים כך יש תורה רוחניות שלומדים בג"ע העליון כמ"ש רז"ל במעשה דרבה בר נחמני אם בהרת קדמה לשער לבן כו'

Ora, assim como há uma Torá de Assiá, para a existência das coisas físicas, também há uma Torá espiritual, que é estudada no Jardim do Éden Superior, como relatam nossos Sábios, de abençoada memória, na história de Rabbah bar Nachmani: “Se a bahéret (mancha brilhante) precedeu o pelo branco” etc.

דודאי אין זו בהרת גשמיות שהיא צרעת הגוף דא"כ למה צריכין ללימוד זה במתיבתא דרקיע

Pois certamente esta não é uma bahéret física, que é tsaraat do corpo; pois, se assim fosse, por que precisariam estudar isso na Academia Celestial?

אלא הענין הוא שבהרת עזה כשלג שהוא מפני שאין במקום זה אדמומית מהדם שהוא הנפש ובהרת היא המעכבת סיכוב והילוך והתפשטות הנפש והחיות במקום הזה

Mas o assunto é o seguinte: uma bahéret é “branca como a neve” porque naquele lugar não há vermelhidão do sangue, que é a alma; e a bahéret é o que impede a circulação, o fluxo e a expansão da alma e da força vital naquele lugar.

וכן ענין כל הדי' מראות נגעים ותולדותיהם דיהא מכאן טהור בוחק הוא פרח בעור טהור הוא לפי שכבר יש שם איזו הילוך לדם הוא הנפש כו'.

E assim também é o tema das quatro aparências de negaim (aflições) e de suas derivações. Já aqui-lo que, a partir daqui, é puro — “É um bohak (mancha opaca) que irrompeu na pele; é puro” —, isso se deve a que já há ali algum fluxo do sangue, que é a alma etc.

2 והנה ענין זה הוא ברוחניות סגירו דנהורא שמעכב ההשפעה והחיות מלמעלה ויש בזה לימוד איזה ענין מעכב ההשפעה עד שלא יוכל להנות מזיו כו'.

Ora, no plano espiritual, este assunto é segiru dinehora (o fechamento da luz), que impede o fluxo da influência e da força vital provenientes do Alto; e nisso se estuda que coisa impede o fluxo a ponto de não se poder desfrutar do esplendor etc.

וכיוצא בזה בכל התורה כולה ברוחניות וכמ"ש כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים שנמשל דודי לתפוח מחמת הגוונין כו'. וכן בכל הענינים כולם. כלל העולה שהתורה היא לבוש המחבר מעולם ועד עולם.

E assim também ocorre com toda a Torá no plano espiritual; como está escrito: "Como uma macieira entre as árvores da floresta, assim é meu amado entre os filhos", em que o amado é comparado a uma macieira por causa de suas cores etc. E assim é com todos os assuntos. A conclusão é que a Torá é o manto que une de mundo a mundo.

3 והנה למשל לבוש האדם כשהוא לבוש בו הרי נעשה תפארת לו וגם יש יתרון ועילוי להלובשו וכשהוא מונח בקרן זווית ואין האדם משתמש בו שולט בו רקבון כך כביכול באדם העליון

Ora, por exemplo: quando uma pessoa veste uma roupa, ela se torna um adorno para ela, e também há uma vantagem e uma elevação para quem a veste; mas, quando a roupa fica abandonada num canto e a pessoa não a usa, a deterioração toma conta dela. Assim também, por assim dizer, com o Homem Superior,

ועל הכסא דמות כמראה אדם וגו' שכשהוא לובש בתור' דהיינו שנמשך בה אור א"ס ב"ה אזי התורה היא בבחי' שמחה ותענוג ואהיה שעשועים ואהיה לשון עתיד כו'

[sobre quem está dito:] "E sobre o trono, uma semelhança como a aparência de um homem" etc.: quando Ele Se reveste na Torá, isto é, quando a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, é atraída para dentro dela, então a Torá está num estado de alegria e deleite: "E eu era (va'ehyeh) deleites"; e ehyeh é uma forma do futuro etc.

(וביאור הענין שהתורה הוא לבוש הוא כמ"ש בסש"ב) (פנ"ב) שא"א לעולמות לסבול ולקבל אור שכינתא כו'

(A explicação de que a Torá é um manto encontra-se no que está explicado em Sefer Shel Beinonim, capítulo 52): é impossível que os mundos suportem e recebam a luz da Shechiná (Presença Divina) etc.,

בלא לבוש המעלים ומסתיר כו' ומהו הלבוש שיוכל להסתירה ולא יתבטל במציאות באורה הוא רצונו וחכמתו ית' המלובשים בתורה ומצותיה כו' וזה היכל ק"ק שבכל עולי כו' ועמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בענין ומקדשי תיראו:

sem um manto que a oculte e esconda etc. E qual é o manto capaz de ocultá-la sem ser anulado na existência por sua luz? É Sua vontade e Sua sabedoria, bendito seja Ele, revestidas na Torá e em suas mitsvot etc. E este é o recinto do Santo dos Santos em cada mundo etc. E veja o que se explica ao final do maamar iniciado por “Vocês guardarão Meus Shabatot”, sobre o tema de “e reverenciara Meu Santuário”.

4 קיצור ע"פ ביום השמע"צ

Resumo [do maamar] sobre o versículo “No oitavo dia, [haverá] uma assembleia (atseret)”.

5 (א) בר"ה אומרים זה היום תחלת מעשיך. השתלשלות העולמות זה מזה הוא ע"י ריבוי ממוצעים.

(1) Em Rosh Hashaná dizemos: “Este dia é o início de Tuas obras”. A cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), um a partir do outro, ocorre por meio de muitos intermediários.

וג"ע התחתון הוא הממוצע בין עולמות הרוחניים ובין עוה"ז ולכן נקרא תחלת מעשיך היינו תחלת עולם העשייה.

O Jardim do Éden inferior é o intermediário entre os mundos espirituais e este mundo; por isso é chamado “o início de Tuas obras”, isto é, o início do Mundo de Assiá (Ação).

זכרון ליום ראשון שלפני ההשתלשלות היינו בחינת הכתר שהוא הממוצע המחבר שפע המאציל א"ס ב"ה לנאצלים כמ"ש מזה בד"ה פתח אליהו בפ' וירא ובסידור בביאור ע"פ אתה הצבת כל גבולות ארץ:

“Lembrança do primeiro dia”: [o dia] anterior à cadeia descendente dos mundos, isto é, o nível de Kéter (a Coroa), que é o intermediário que une o fluxo do Emanador, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, aos emanados, como se explica a respeito disso no maamar iniciado por “Eliyahu abriu”, na Parashá Vayeira, e no Sidur, na explicação do versículo “Tu estabeleceste todos os limites da terra”.

6 (ב) והנה ירידת הנשמות בעוה"ז הוא צורך עלייה. והיינו כי אני הוי"ה הוא שמי בחי' שם בלבד כמ"ש בביאור ע"פ שובה ישראל.

(2) Ora, a descida das almas a este mundo tem por finalidade uma elevação. Isto é: “Eu sou Havayá, esse é Meu Nome”: [Havayá é] o nível de um nome apenas, como se explica na explicação do versículo “Retorna, ó Israel”.

וזהו אז תתענג על הוי"ה ועמ"ש בפ' ותתפלל חנה על הוי"ה בד"ה לא תהיה משכלה.

E este é [o sentido de] “Então te deleitarás sobre Havayá”; e veja o que se explica sobre o versículo “E Chana rezou sobre Havayá”, no maamar iniciado por “Não haverá aborto”.

והזוכים לגילוי עונג זה הוא ע"י תשובה כי תשובה קדמה לעולם הנמשך משם הוי"ה וזהו ענין יוהכ"פ לפני הוי"ה תטהרו: (ג) ובכח תשובה זו נמשך בשמע"צ להיות שמחת תורה

E os que merecem a revelação desse deleite o fazem por meio da teshuvá (retorno), pois a teshuvá precedeu o mundo, que é atraído do Nome Havayá; e este é o tema de Yom Kipur: “Diante de Havayá vocês serão purificados”. (3) E, pelo poder desta teshuvá, isso é atraído em Shemini Atzeret para se tornar Simchat Torá,

דהיינו לשמח את התורה בהתחברות הבחינה תורה שבכתב ותורה שבעל פה דהיינו אשר תשב"כ שהיא מבחי' חכמה שע"ז נאמר אחכמה והיא רחוקה ממני.

isto é, alegrar a Torá por meio da união dos níveis da Torá Escrita e da Torá Oral; ou seja, a Torá Escrita, que provém do nível de Chochmá (sabedoria), sobre o qual se diz: “Tornar-me-ei sábio, mas isso está longe de mim”,

7 ונקרא מוסר אביך עיין בהרמ"ש ר"פ פנחס. והיא בחינת ונחנו מה בחינת והחכמה מאין תמצא תהיה מאיר בבחי' גילוי כמו בחי' תשבע"פ הנק' תורת אמן שמבחי' בינה

e que é chamada “a instrução de teu pai” (veja o Ramash no início da Parashat Pinchas), e que é o nível de “e o que somos nós”, o nível de “E a sabedoria, de onde (me'ayin) será encontrada”, deve brilhar de modo revelado, como o nível da Torá Oral, chamada “o ensinamento de tua mãe”, que provém do nível de Biná (entendimento).

וזהו ענין השמחה שהיא גילוי וזהו מאת הוי' שהוא חכמה היתה זאת בחי' תשבע"פ והיינו ע"י כח התשובה שהיא בחינת לפני הוי"ה תטהרו.

E este é o assunto da alegria, que é revelação. E este é [o sentido de] “De Havayá”, que é Chochmá, “isto (zos) veio a ser”; [zos, “isto”, sendo] o nível da Torá Oral. E isso ocorre por meio do poder da teshuvá, que é o nível de “Diante de Havayá sereis purificados”.

8 ועמ"ש מענין חכמה מוחין דאבא שהוא מעלת השבת הנקי קדש על יו"ט שנקרא מקרא קדש שהוא מוחין דאימא כי מועדים לשמחה מבחי' אם הבנים שמחה בד"ה מזה זו כו'

E veja o que é explicado sobre o tema de Chochmá, o intelecto (mochin) de Abá, que é a superioridade de Shabat, chamado “santo” (kodesh), em relação a Yom Tov, chamado “convocação santa” (mikra kodesh), que é o intelecto de Imá; pois as festividades são “para alegria”, do nível de “a mãe dos filhos está alegre”; no discurso que começa “Esta matsá”, etc.

ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בענין יוהכ"פ יום התשובה שנקרא שבת שבתון וכמ"ש בד"ה שבת שבתון הוא לכם ע"ש שהוא בחינת קדש הקדשים שלמעלה מבחי' קדש ומוחין דאבא

E veja o que é explicado no discurso que começa “Escutai, ó céus”, sobre o tema de Yom Kipur, o dia da teshuvá, chamado “Shabat dos Shabatot” (Shabat Shabbaton); e, conforme explicado no discurso que começa “É um Shabat dos Shabatot para vós” (veja ali), ele é o nível do Santo dos Santos, acima do nível de “santo” e do intelecto de Abá.

ומזה יובן איך ע"י כח זה נמשך להיות שמחת תורה לשמח את התורה ר"ל שגם בחי' חכמה ומוחין דאבא יהיה מאיר בגילוי שזהו ענין השמחה ע"ד שאם הבנים היא שמחה וכמ"ש סד"ה ושאתם מים בששון:

Disso se entenderá como, por meio desse poder, se provoca a descida que resulta em Simchat Torá, para alegrar a Torá; isto é, que também o nível de Chochmá e o intelecto de Abá brilhem de modo revelado, que é o assunto da alegria, assim como “a mãe dos filhos” está alegre; e conforme explicado acima, no final do discurso que começa “Tirareis água com alegria”.

9 (ד) וזהו כאיש אשר אמו תנחמנו היינו תשבע"פ כן אנכי אנחמכם שלעתיד יהיה גילוי פנימית התורה בחי' עדן ומעין מבית ה' יצא ועמ"ש בד"ה ושאתם מים בששון.

(4) E este é [o sentido de] “Como um homem a quem sua mãe consola”, isto é, a Torá Oral, “assim Eu vos consolarei”: que, no tempo vindouro, haverá uma revelação da dimensão interior (pni-miyut) da Torá, o nível de Éden, e “uma fonte sairá da Casa de D'us”; e veja o que é explicado no discurso que começa “Tirareis água com alegria”.

ועמ"ש ע"פ ואתחנן בענין אעברה נא ואראה כו'. וזהו ענין לרחוק שנעשה קרוב וכדפי' בזח"א (תולדות קמ"ב ב') מאתר רחיקא קריב ליה ע"ש במק"מ

E veja o que é explicado sobre o versículo “E supliquei”, a respeito de “Deixa-me atravessar, por favor, e ver”, etc. E este é o assunto de “ao distante”, que se torna próximo, conforme explicado no Zohar I (Toldos, 142b): “De um lugar distante, Ele o aproximou”; veja ali, no Mikdash Melech.

ולכן נמשך זה בכח התשובה שהוא ג"כ בחינת לרחוק שנעשה קרוב: (ה) וזהו זה היום עשה הוי"ה.

Portanto, isso é atraído pelo poder da teshuvá (retorno), que também é o nível de “o distante que se tornou próximo”. (5) E este é [o sentido de] “Este é o dia que Havayá fez”.

בחי' היום אם בקולו תשמעו והוא בחי' יום ראשון זהו הנמשך בעוה"ז דוקא ע"י התשובה וכענין תחלת מעשיך הוא זכרון ליום ראשון כי נעוץ סופן דוקא בתחלתן.

O nível de “hoje”, “Hoje, se ouvirdes Sua voz”, que é o nível do “primeiro dia”, é o que é atraído a este mundo especificamente por meio da teshuvá; como no assunto de “o início de Tuas obras”, que é “uma lembrança do primeiro dia”, pois “o fim está encravado” especificamente “em seu início”.

וזהו אני היום דוקא ילדתיך. ומבחי' זה היום נמשך להיות עשה שם הוי"ט וע' באג"ה ע"פ ויעש דוד שם.

E este é [o sentido de] “Eu hoje te gerei”: especificamente “hoje”. E do nível de “este dia” é atraída a descida para que seja “feito”, [isto é,] o Nome Havayá; e veja Iggeret HaKodesh sobre o versículo “E David fez um nome”.

10 והנה התורה נקרא עוטה אור כשלמה שאור התורה היא בחי' לבוש המחבר א"ס ב"ה אל העולמות

Ora, a Torá é chamada “Envolvendo-Se em luz como num manto”, pois a luz da Torá é o nível de um manto que une o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, aos mundos;

כי חכמה עילאה היא ג"כ בחי' ממוצע המחבר אור א"ס עם העולמות כנזכר בד"ה כי אברהם לא ידענו.

pois a Chochmá Superior também é o nível de um intermediário que une a Luz Infinita (Or Ein Sof) aos mundos, conforme mencionado no discurso que começa “Pois Avraham não nos conheceu”.

11 ועיי' התשובה ממשיכים שיהיה אור א"ס ב"ה נמשך ומתלבש בהתורה ע"ד דהע"ה היה מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי לכן עיי' התורה היא שמחה ממה שמתלבש בה אור א"ס ב"ה וזהו שמחת תורה.

E por meio da teshuvá (retorno), provoca-se que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, seja atraída para baixo e revestida na Torá, à maneira como o rei David, que a paz esteja com ele, unia a Torá do Alto ao Santo, bendito seja Ele; e veja o que é explicado no discurso que começa “Minha pomba, nas fendas [da rocha]”. Portanto, por isso, a Torá está alegre porque a Luz Infinita, bendito seja Ele, está revestida nela; e esta é Simchat Torá.

12 ועיי' שמחה זו גורם ג"כ הגילוי של התורה בחי' לרחוק שנעשה קרוב. וזהו עצרת תהיה לכם התאספות והתקבצות יחד לשרשם שהיא חכמה עילאה ובינה הנקרא מוסר אביך כו' ותורת אמן כו'.

E por meio desta alegria também se provoca a revelação da Torá, o nível de “o distante que se tornou próximo”. E este é [o sentido de] “Haverá uma assembleia (atzeret) para vós”: uma reunião e congregação conjunta em sua raiz, que é Chochmá Superior e Biná, chamadas “a instrução de teu pai”, etc., e “o ensinamento de tua mãe”, etc.

ולפ"ז זה היום תחלת מעשיך זהו הממוצע בין עולמות הרוחניים לעשייה הגשמיות ונמשך ג"כ עיי' זכרון ליום ראשון.

De acordo com isso, “Este dia é o início de Tuas obras” é o intermediário entre os mundos espirituais e Assiá física (Ação), e também é atraído por meio de “uma lembrança do primeiro dia”.

ומזה מסתיים בשמע"צ בחינת המשכת עוטה אור כשלמה שהוא התורה ממוצע המחבר גילוי אור א"ס ב"ה בכל העולמות עליונים ותחתונים.

E, com isso, em Shemini Atzeret se completa o nível da descida de “Envolvendo-Se em luz como num manto”: isto é, a Torá, o intermediário que une a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, a todos os mundos, superiores e inferiores.

ועיין מענין עוטה אור כשלמה ברבות בראשית (פרשה א' ר"פ ג' פ' בא פט"ו קל"א ד'. ר"פ י"ז)

E sobre o tema de “Envolvendo-Se em luz como num manto”, veja Midrash Rabbah sobre Bereshit (capítulo 1; o início do capítulo 3), sobre Parashat Bo (capítulo 15, [fólio] 131d; o início do capítulo 17),

ויקהל (רי"פ חמשים) זח"א בראשית (לי"א סע"ב) לך (צ"י ע"א) ובסה"מ (ס"י ק"ך וס"י קמ"ו) תולדות (קמ"ב ב')
ובמק"מ שם.

Vayakhel (o início do capítulo 50); Zohar I, Bereshit (31b, no fim da coluna), Lech [Lecha] (90a), e em S.H.M. (seções 120 e 146), Toldos (142b), e no Mikdash Melech ali;

ח"ב פ' בא (ל"ט ב') משפטים (צ"ח סע"א) תרומה (קס"ד ב'). פקודי (רמ"ה ע"ב) וע' מענין שלמה במא"א אות
שין (סמ"ה):

Zohar II, Parashat Bo (39b), Mishpatim (98a, no fim da coluna), Terumah (164b), Pekudei (245b). E sobre o tema de salmah (manto), veja M.A.A., letra Shin (seção 65).

ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך...

“No oitavo dia, despediu o povo”

1 ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב וגוי' (ועיין מזה בגמרא פ"ב דשבת ד"ל ע"א פ"ק דמ"ק ד"ט ע"א במדרש רבה פ' נח פל"ה במגלת אסתר בפסוק כטוב לב המלך)

“No oitavo dia, despediu o povo, e eles abençoaram o rei e foram para suas tendas, alegres e de coração contente”, etc. (Veja sobre isso na Guemará, capítulo 2 de Shabat, fólho 30a; capítulo 1 de Moed Katan, fólho 9a; em Midrash Rabbah, Parashat Noach, capítulo 35; e em Meguilat Ester, no versículo “quando o coração do rei estava alegre”).

הנה בשמיני עצרת מקבלים כל ישראל שפע הנהגתם בתורתם ועבודתם על כל השנה והוא ענין מוריד הגשם שאומרים משמיני עצרת עד הפסח ומשם ואילך מוריד הטל.

Ora, em Shemini Atseret todo Israel recebe o fluxo [de influência] para sua conduta na Torá e no serviço divino durante o ano inteiro. Este é o assunto de “Ele faz descer a chuva”, que se diz desde Shemini Atseret até Pêssach; e, daí em diante, “Ele faz descer o orvalho”.

והנה בכל שנה ושנה צריך להיות תחלה ראש השנה ויום כפור וסוכות ואח"כ שמיני עצרת

Ora, a cada ano é preciso haver primeiro Rosh HaShaná, Yom Kipur e Sucot, e depois Shemini Atseret.

והענין כי הנה כתיב אז תשמח בתולה במחול וגוי'. בתולה היא בחי' כנסת ישראל מקור כל נשמות ישראל

A explicação é a seguinte. Está escrito: “Então a donzela se alegrará na dança”, etc. “A donzela” é o nível de Knesset Yisrael, a fonte de todas as almas de Israel.

(וע' בתד"א ח"א פכ"ו ובוהר פ' אמור דפ"ט ע"א וסע"ב בלא פגימו כו' וע"י ס"פ פנחס דרנ"ח ריש ע"ב ע"פ והקרבתם עולה ועשיתם עולה ועיין במאורי אור אות ב' סי' מ"ד)

(Veja Tanna deVei Eliyahu, Parte 1, capítulo 26; o Zohar, Parashat Emor, fólho 89a e o final do lado b, sobre “sem defeito”, etc.; veja o final de Parashat Pinchas, fólho 258, o início do lado b, sobre “oferecereis um holocausto” e “fareis um holocausto”; e veja Me’orei Or, letra Beit, seção 44.)

ובמחול יש לו ב' פירושים הא' הוא לשון מחית עון. והב' הוא כפשוטו לשון ריקוד במחולות (ועיין ברבות בשה"ש ע"פ כמחולת המחנים) ורצה לומר ששמחת כנסת ישראל בה עושה הוא

“Na dança” (bamachol) tem dois sentidos. O primeiro é no sentido de perdão (mechilá) do pecado. O segundo é seu sentido simples: dançar em círculos (mecholot). (Veja Rabbah sobre Shir HaShirim, no versículo “como a dança dos dois acampamentos”.) Isto quer dizer que a alegria de Knesset Yisrael em seu Criador é

כמו ע"ד משל שמרקדים במחול שמתרחק האחד מחבירו וחוזר ומתקרב והריחוק הוא סיבת הקירוב לפי שאינו ריחוק אמיתי שאין הריחוק פנימיות המכוון אלא שדרך ריקוד כך הוא

como, a título de analogia, aqueles que dançam em círculo: um se afasta do outro e depois volta a se aproximar, e o afastamento é a causa da aproximação, pois não se trata de um afastamento verdadeiro; o afastamento não é a intenção interior, mas simplesmente assim é a dança.

(ועמ"ש בד"ה ביום השמע"צ ע"פ בן חכם ישמח אב) וכך הוא ענין שמחת כנסת ישראל בבחינת ריחוק וקירוב ולא ריחוק ממש ח"ו אלא בבחי' רצוא ושוב לפי שא"א להיות תמיד בבחי' רצוא.

(Veja o que é explicado no maamar que começa “No dia de Shemini Atseret”, sobre o versículo “O filho sábio alegra o pai”.) E assim é a alegria de Knesset Yisrael: ela se dá num modo de afastamento e aproximação, mas não num afastamento real, D'us não o permita; trata-se do modo de ratzo e shov (correr e retornar), pois é impossível estar sempre no estado de ratzo.

וכמאמר ואם רץ לבך שוב לאחד שגם בבחי' שוב היא דבוקה בה' אחד כו'. ויובן זה בהקדים מה שכתוב ואהבת את הוי' לאהיך בכל לבבך בשני יצריך.

Como diz o dito: “Se teu coração correr, retorna ao Um”, pois também no estado de shov ela está ligada ao D'us único, etc. Isso será compreendido começando pelo que está escrito: “Amarás Havayá, teu D'us, com todo o teu coração (levavchá)” — com as duas inclinações.

ולהבין איך תהיה אהבת ה' ביצר הרע שנקרא רע (ועמ"ש מז בד"ה המגביהי לשבת) אך הענין כי יש שני לכבות באדם דהיינו חלל הימני וחלל השמאלי.

Ora, para compreender como pode haver amor a D'us com a inclinação ao mal, que é chamada “má” (veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “Aquele que está entronizado nas alturas”): a explicação é que há dois corações na pessoa, isto é, a cavidade direita e a cavidade esquerda.

הימני פונה תמיד לאהבת ה' ולדבקה בו והשמאלי הוא להיפך לאהוב דברים זרים גשמיים והיינו לפי שהנפש במקור חוצבה יש לה ב' בחי'

A direita se volta sempre ao amor a D'us e à ligação com Ele, enquanto a esquerda é o contrário: amar coisas estranhas e físicas. Isso se deve ao fato de que a alma, em sua fonte de origem, tem dois aspectos,

כדכתיב אחור וקדם צרתני (ועיין מזה במדרש רבה ר"פ תזריע אם זכה כו' זח"ב בשלח דנ"ה ע"א ובמק"מ שם)

como está escrito: “Atrás e à frente me formaste.” (Veja sobre isso Midrash Rabbah, no início de Parashat Tazria, “se ele for merecedor”, etc.; Zohar II, Beshalach, fólho 55a; e Mikdash Melech ali.)

פ"י אחור למעשה בראשית שהאדם נברא סוף כל הנבראים וקדם כי ישראל עלו במחשבה ובראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית כו'

Isto significa: “atrás” — em relação à obra da criação, pois o homem foi criado por último entre todas as criaturas; e “à frente” — pois Israel surgiu no [pensamento de D'us], e “Bereishit” [significa] por causa de Israel, que é chamado “reishit” (primeiro), etc.

וכמארז"ל במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים ולא צדיקים בלבד אלא כמ"ש ועמך כולם צדיקים כו'

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Com quem Ele se aconselhou? Com as almas dos justos” — e não somente os justos, mas, como está escrito: “E teu povo é todo justo”, etc.

ונשתלשל וירד להיות בבחי' סוף כל הברואים במעשה וגם הוא למטה במדרגה מכל הברואים עד שהאדם מקבל חיותו מדומם צומח חי וסוף מעשה במחשבה תחלה

E desceu, gradualmente, até chegar ao nível do último de todos os seres criados na [ordem da] ação. Além disso, [o homem] é inferior em categoria a todas as criaturas, a ponto de receber sua força vital do inanimado, do vegetal e do animal; e “o último na ação é o primeiro no pensamento”.

והיינו לפי שמקור חוצבה של הנפש הוא בבחינת נעוץ תחלתו בסופן שנמשך מבחי"י סובב כל עלמין כו'

Isso ocorre porque a fonte de origem da alma se encontra no nível de “seu começo está inserido em seu fim”, que é atraído do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה כי תצא בענין מאן דקטיל לחויא יהבין ליה ברתא דמלכא ומ"ש בד"ה אלה מסעי בענין ואלה מסעיהם למוצאיהם

(Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “Quando saíres”, sobre o assunto de “Quem mata a serpente recebe a filha do rei”, e o que é explicado no maamar que começa “Estas são as jornadas”, sobre o assunto de “E estas são suas jornadas conforme suas partidas”).

והנה בחינה זו מתגלה בחלל הימני שבלב אשר הוא מלא רוח חיים משא"כ חלל השמאלי בו משכן הדם שהוא הנפש ורוח הוא למעלה מבחי"י נפש וכתוב רוח האדם העולה היא למעלה והיינו מ"ש בד"ה האזינו גבי והרוח תשוב כו'.

Ora, esse nível se revela na cavidade direita do coração, que está cheia do espírito (ruach) da vida, ao passo que a cavidade esquerda é a morada do sangue, que é o nefesh; e ruach é superior ao nível de nefesh. Está escrito: “O espírito do homem que ascende para o alto” — isso é o que se explica no maamar que começa “Escuta”, a respeito de “e o espírito retorna”, etc.

ופי' העולה זהו כענין מ"ש והקרבתם עולה ועי' בפ"י הר"פ מ"ז בזהר ר"פ צו במ"ש ולדעתי ז"ס רוח האדם העולה למעלה ועי' ברבות ר"פ תזריע שם בענין ורוח אלקים מרחפת כו')

E o sentido de “que ascende” (ha'olah) é semelhante ao que está escrito: “Oferecereis um holocausto (olah)”. Veja o comentário de Ramaz sobre o Zohar, no início de Parashat Tsav, onde escreve: “A meu ver, este é o mistério de ‘o espírito do homem que ascende para o alto’”; e veja Rabbah, no início de Parashat Tazria, ali, sobre o assunto de “e o espírito de D'us pairava”, etc.)

ומזה נמשך להיות בלב כל אדם בחי"י רצוא ושוב בחינת רצוא הוא בבחי"י פנימיות נקודת הלב שבחלל הימני להיות כלתה נפשו לה' ולהשתפך נפשו אל חיק אביה מעומקא דליבא

Disso resulta que no coração de cada pessoa há ratzo e shov. O estado de ratzo corresponde à dimensão interior do ponto do coração, na cavidade direita: que sua alma anseie por D'us e se derreme no seio de seu Pai, das profundezas do coração.

(וע' מענין והחיות רצוא ושוב באדר"ז) (דף רפ"ח תחלת ע"ב ודף רצ"ג ע"ב) ובספ"ד בזהר ס"פ תרומה (דקע"ו ע"ב ודף קע"ז סע"א)

(Veja sobre o assunto de “E os chayot corriam e retornavam” na Idra Zuta (fólio 288, início do lado b, e fólio 293b), e no Sifra deTsniuta do Zohar, no final de Parashat Terumah (fólio 176b e fólio 177, final do lado a),

ובפ' ויצא (דקע"ז ב') בס"ת וברע"מ פ' פנחס (דרנ"ה ע"ב) אשר מהמאמר שבאדר"ז מובן שבח"י רצוא ושוב נמשך ממקום גבוה מאד נעלה

e em Parashat Vayetse (fólio 177b), em Sisrei Torah, e em Raaya Mehemna, Parashat Pinchas (fólio 255b). Da passagem na Idra Zuta entende-se que o nível de ratzo e shov é atraído de um lugar muito elevado e sublime.

ועמ"ש בזה במ"א בד"ה וקבל היהודים ועד"ז נתבאר כאן שמצד מקור חוצבה של הנפש מבחי' סוכ"ע מזה נמשך להיות בלב כל אדם בחינת רצוא כו'

Veja o que é explicado sobre isso em outro lugar, no maamar que começa “E os judeus aceitaram”. Do mesmo modo, explica-se aqui que, por causa da fonte de origem da alma, do nível de sovev kol almin, resulta que há no coração de cada pessoa o nível de ratzo, etc.

בפנימית הלב וכנודע דפנימית הלב זהו נגד מזבח הפנימי שהוא מזבח הזהב אשר בחי' זהב הוא אהבה כרשפיאש שלהבת עזה העולה למעלה עד שבא לידי כלות הנפש

na dimensão interior do coração. Como se sabe, a dimensão interior do coração corresponde ao altar interior, que é o altar de ouro; e a qualidade do ouro é o amor como “labaredas de fogo”, uma chama intensa que sobe até que a alma chegue a extinguir-se.

וזהו כי בכה ארוץ גדוד ובאלקי אדלג שור כו' וכמש"ל בענין צור לבבי וחלקי אלקים לעולם ועמ"ש בד"ה שרכיט הזהב ובד"ה שמאלו תחת לראשי

Este é [o sentido de] “Pois contigo corro contra uma tropa, e com meu D'us salto uma muralha”, etc.; e como foi explicado acima sobre o assunto de “A rocha do meu coração e minha porção é D'us para sempre”. Veja o que é explicado no maamar que começa “O cetro de ouro” e no maamar que começa “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”,

מענין כמעלת הזהב על הכסף וכד"ה נאווו לחייך בתורים ונקרא תעלומות לב לפי שהיא נעלמה ומסתתרת בתוך הלב שאינה באה לכלל גילוי השגת טעם ודעת

sobre o assunto de “como o ouro supera a prata”, e no maamar que começa “Belas são tuas faces com fileiras”. É chamado “as coisas ocultas do coração” porque fica oculto e encoberto dentro do coração e não chega a revelar-se como compreensão por meio da razão e do conhecimento (daat),

אלא למעלה מן הדעת מפני ששרשה מאד נעלה ממקום גבוה ונעלה למעלה מן הטעם ודעת והשגת הנבראים והוא בחי' קדם שנלקח מבחי'

mas está acima do conhecimento, pois sua raiz é muito elevada, de um lugar alto e sublime, acima da razão, do conhecimento e da compreensão dos seres criados. Este é o nível de “à frente” (kedem), que provém do nível de

כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגוי' ובחי' ישת חשך סתרו וע"ז נאמר יושב בסתר עליון בצל שדי יתלונן וכתוב ה' צלך שהוא בחי' צל ולא גילוי אור כו'

“Pois Meus pensamentos não são os pensamentos de vocês”, etc., e o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”. Sobre isso se diz: “Aquele que habita no esconderijo do Altíssimo repousa à sombra do Todo-Poderoso”, e está escrito: “D'us é tua sombra” — que é o nível de sombra, e não uma revelação de luz, etc.,

כמ"ש במ"א [וע' מ"ש בד"ה שחורה אני ונאווה אש שחורה וע' ברע"מ פ' פנחס דרנ"ה ע"ב הנ"ל] ובחינה זו קיימת לעד שישנה ודאי מסותרת בלב כל אחד מישראל שיכול לעורר את האהבה בשעת התפלה וכיוצא בה.

como é explicado em outro lugar. [Veja o que é explicado no maamar que começa “Sou negra, mas formosa”, sobre “fogo negro”; e veja Raaya Mehemna, Parashat Pinchas, fólho 255b, mencionado acima.] Esse nível perdura para sempre: certamente está presente, oculto, no coração de cada judeu, de modo que ele pode despertar o amor durante a oração e ocasiões semelhantes.

אך אח"כ יכולה להיות חולפת ועוברת כו' מפני שמלובשת ומסותרת בבחינת חיצונית הלב בבחי' אחר.

Mas depois ele pode passar e desaparecer, etc., porque está revestido e oculto na dimensão exterior do coração, no nível de “atrás”.

2 ומי"מ רשימו ניכר ונשאר קיים בהעלם בבחינת מקיף לבד להיות מחסה ומסתיר כדי שיוכל להיות סור מרע ועשה טוב כל היום אף אם פנימיות נקודת לבבו כל עמו בהתגלות רשפי אש כמו בשעת התפלה

Apesar disso, resta dele uma impressão (reshimu), discernível e presente em ocultamento, apenas como uma luz envolvente (makif), servindo de abrigo e proteção, para que seja possível “afastar-se do mal e fazer o bem” durante todo o dia, mesmo quando o ponto interior de seu coração não está com ele revelado [como] labaredas de fogo, tal como durante a oração.

ולכן נקרא בחי' צל כמו שה צל הוא מגין להיות מחסה ומסתיר מחום השמש ומזרם וממטר.

Por isso é chamado o nível de “sombra”: assim como a sombra protege, servindo de abrigo e proteção contra o calor do sol, a tempestade e a chuva,

כך הנה אהבה זו שמבחי' פנימיות נקודת הבל אף שהיא מסותרת ומתעלמת ואינה באה לכלל
assim também esse amor, que provém do ponto interior do coração, embora esteja oculto e enco-
berto e não chegue a

גילוי בכל היום אחר התפלה וכיוצא בה מי"מ הוא בבחינת מקיף על בחינת חיצוניות הלב בחינת אחר
שלא יפול אחר לגמרי באהבה רעה חי'

revelar-se durante todo o dia, depois da oração e em ocasiões semelhantes, ainda assim permane-
ce como uma luz envolvente sobre a dimensão exterior do coração, o nível de “atrás”, para que a
pessoa não caia completamente para trás, no amor ao mal, D'us não o permita.

והיינו מפני שבחי' אהבה זו היא ודאי מסותרת בבחינת פנימית נקודת הלב וקיימת לעד כל תמוט
לעולם ועד לפי שהוא בטבע הבריא מששת ימי בראשית כנ"ל.

Isso se deve ao fato de que esse amor está certamente oculto na dimensão interior do ponto do co-
ração e perdura para sempre, sem jamais vacilar, eternamente, pois faz parte da própria natureza
da criação desde os seis dias da criação, como foi dito acima.

אך הנה עיקר עבודת האדם להיות נקרא בשם עבודת עבד ועיקר העבודה בלב כדכתיב ולעבדו בכל
לבבכם והיינו האהבה להוציא מבחי' ההעלם אל בחי' הגילוי בלב ולהמשיך בחינת חשך.

No entanto, a essência do serviço da pessoa, para que seja chamado “serviço de um servo” — e a
essência do serviço está no coração, como está escrito: “e servi-Lo com todo o coração” — é trazer
o amor do estado de ocultamento ao estado de revelação no coração, e atrair o nível de escuridão,

דהיינו בחיי ישת חשך סתרו הנ"ל להיות בבחי' אור וגילוי כדכתיב כי אשב בחשך הוי' אור לי.

isto é, o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, mencionado acima, para que passe a estar num estado de luz e revelação, como está escrito: “Embora eu me sente na escuridão, Havayá será luz para mim”.

3 והנה ענין מאמר ויאמר אלהים יהי אור שהארץ היתה חשך כו'. ולזה צריך להיות עבודה תמה ואין כל חדש תחת השמש

Este é o assunto da declaração “E D'us disse: ‘Haja luz’”, pois “a terra era escuridão”, etc. Para isso é preciso um serviço íntegro; e “nada há de novo sob o sol”

רק להוציא מההעלם אל הגלוי ולזה נתנה קצבה לימי האדם ימי שנותיו בהם שבעים שנה כדי לעמול בעבודה זו וענין שבעים שנה ביאר הכתוב ימי שנותינו בהם דייקא

senão trazer do ocultamento à revelação. Para isso foi fixada uma medida para os dias do homem: “os dias dos nossos anos, neles, são setenta anos” — a fim de trabalhar nesse serviço. E o versículo explicou o assunto dos setenta anos: “os dias dos nossos anos, neles” — “neles”, especificamente,

שהם בחיי רשות הרבים וכדי שיוכל להיות בחינת רשות היחיד ליחודו ית' צריך עבודה ויגיעה רבה כמה בחינות ומדריגות עד מלאת בחינת שבעים שנה כו'

pois eles são o nível do domínio público; e, para que possa haver o nível do domínio privado para a unidade Dele, bendito seja, é necessário muito serviço e esforço, [por meio de] muitos níveis e etapas, até que se completem os setenta anos, etc.,

וכמ"ש במ"א (וע' מ"ש מזה בד"ה אם בחקתי תלכו והנה כדי להמשיך גילוי מבחי' ישת חשך סתרו לבא בבחי' אור וגילוי זהו ע"י אתעדל"ת ממה שמהפך חשוכא לנהורא וכמ"ש סד"ה וידעת היום והיינו מ"ש בזה"ב בשלח)

como se explica em outro lugar. (Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “Se andardes nos Meus estatutos”. Ora, para atrair uma revelação do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo” e fazê-la chegar ao estado de luz e revelação, isso se dá por meio de um despertar de baixo, transformando a escuridão em luz, como se explica no final do maamar que começa “Reconhece hoje”. E é isso que se diz no Zohar II, Beshalach)

(דנ"ז ע"א) שע"י שמבקעין כל אינון כותלי חשוכא דהיינו חשך דנה"ב והגוף ע"י ממשיכים הגילוי מבחינת ישת חשך סתרו וזהו ענין לראות פני.

(fólio 57a): ao romper todas aquelas paredes de escuridão — isto é, a escuridão da alma animal e do corpo — atrai-se assim a revelação do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”. E este é o sentido de “ver a Minha face”.

ועד"ז נתבאר במ"א ע"פ מאמר הזח"ג בפ' פנחס (דרמ"ט תחלת ע"ב) בענין ועאלת לגו טורא דחשוכא כו'

Do mesmo modo, explica-se em outro lugar, a respeito da declaração do Zohar III, Parashat Pinchas (fólio 249, início do lado b), sobre “e ela entrou na montanha da escuridão”, etc.:

שעל ידי העלאת מ"ן מבירור ק"נ שנקרא טורא דחשוכא ממשיכים מבחי' ישת חשך סתרו שנקרא ג"כ טורא דחשוכא מה שלמעלה מעלה מטורי דנהורא כמ"ש מזה בביאור ע"פ מנורת זהב כולה.

por meio da elevação de mayin nukvin (águas femininas) a partir do refinamento de kelipat nogah, chamada “montanha da escuridão”, atrai-se o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, também chamado “montanha da escuridão” — aquilo que é muito, muito superior às montanhas de luz; como se explica na explanação sobre “Um candelabro inteiramente de ouro”.

ומכ"ז יובן מ"ש בספ"ד (דקע"ו סע"ב) והחיות רצוא ושוב דכתיב וירא אלקים את האור כי טוב פי' כי על ידי הרצוא ממשיכים מבחי' ישת חשך סתרו להיות בבחי' אור וגילוי כנ"ל

De tudo isso se compreenderá o que se diz no Sifra deTzniuta (fólio 176, final do lado b): “E os chayot corriam e retornavam”, conforme está escrito: “E D'us viu a luz, que era boa”. Isto significa que, por meio do ratzo, atrai-se o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”, para que esteja num estado de luz e revelação, como dito acima.

אך כי טוב היינו כי טוב לגנוז וזהו בחי' השוב שהוא לגנוז האור בכלים מכלים שונים דתומ"צ שע"י דייקא מתקיים האור משא"כ אור בלי כלי

Mas “que era boa” significa “que é bom ocultá-la”; e este é o nível de shov, que consiste em ocultar a luz em recipientes — os diversos recipientes da Torá e das mitsvot —, pois é especificamente por meio disso que a luz perdura, ao passo que a luz sem recipiente [não perdura].

וזהו שאמרו רז"ל שמור זו משנה ועי' בזהר ח"ג פ' בלק (דף ר"ד ע"ס) ע"פ בקר אערך לך ואצפה כד"א ויצפהו כו' ע"ש והיינו בחינת האור כי טוב לגנוז:

É isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “‘Guarda’ — isto é Mishná.” Veja também Zohar III, Parashat Balak (fólio 204), sobre “Pela manhã apresentarei [minha oração] diante de Ti e aguardarei”, como diz “e o revestiu”, etc.; veja ali. Este é o nível da luz, “que é bom ocultar”.

4 ב והנה סדר העבודה צ"ל תחלה ראש השנה שזה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון.

2. Ora, a ordem do serviço deve começar por Rosh HaShaná, a respeito do qual [se diz]: “Este dia é o início de Tuas obras, lembrança do primeiro dia”.

ובחי' ר"ה הוא בחי' שמאלו תחת לראשי בחי' שמאל דוחה כו' [כמש"ל בד"ה ושאתם מים בששון ובד"ה האזינו השמים]

O nível de Rosh HaShaná é o nível de “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, o nível de “a mão esquerda afasta”, etc. [Como foi explicado acima no maamar que começa “Tirareis água com alegria” e no maamar que começa “Escutai, ó céus”].

וכן סדר עבודת האדם תחלה היא בבחי' שמאל דוחה כו' בבחינת ריחוק דהיינו שידמה בנפשו כאלו הוא רחוק מה'.

Do mesmo modo, a ordem do serviço da pessoa começa no modo de “a mão esquerda afasta”, etc., no modo de afastamento: isto é, ela deve imaginar-se como se estivesse distante de D'us.

5 וכמאמר רז"ל היה בעיניך כרשע [ועי' בסש"ב פ"ג] ועל דרך זה נתקנו כל הוידוים והסליחות קודם ר"ה

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Seja, aos teus próprios olhos, como um perverso” [veja Sefer Shel Beinonim, capítulo 13]; e foi nesse espírito que se instituíram todas as confissões e as selichot antes de Rosh HaShaná,

ובעשיית לרואת בעצמו כל הפחיתות שבו להיות שפל בעיניו ולב נשבר ונדכה על עוצם ריחוקו מה' ובפרט בהיות ממארי דחושבנא לחשוב כל הדבורים והמחשבות כו'

e durante os Dez Dias de Teshuvá: que veja em si todas as suas falhas, tornando-se humilde aos próprios olhos, com o coração quebrantado e esmagado pela grande distância que o separa de D'us. Especialmente quando se está entre os “mestres da contabilidade”, que contabilizam todas as palavras e pensamentos, etc.,

אזי יהי לבו נשבר בקרבו ויהי נכנע לפני המקום ובחי שמאל דוחה זו להיות תחת לראשי בחינת ראש כמי"ש במ"א בד"ה שמאלו תחת לראשי בפי כי תשא.

então seu coração se quebrantará dentro de si e ela se submeterá diante do Onipresente. E este nível de “a mão esquerda afasta” é estar “sob minha cabeça”, o nível da cabeça, como se explica em outro lugar, no maamar que começa “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, em Parashat Ki Tissa.

עד שביום כפור לפני הוי' תטהרו לפני הוי' בחי' פנים בפנים בכח התשובה מעומקא דליבא וכדכתיב ממעמקים קראתיך הוי'.

Até que, em Yom Kipur, “diante de Havayá sereis purificados”: “diante de Havayá” é o nível de “face a face”, pelo poder da teshuvá que vem das profundezas do coração, como está escrito: “Das profundezas clamei a Ti, Havayá”.

6 וכתוב בקשו פני את פניך הוי' אבקש בחי' פנימית הלב דהיינו שיהיה מגמתו לה' ותורתו בכל לב ונפש ולהיות עסקיו בעוה"ז דרך קרירות כו'.

Está escrito: “Buscai Minha face; Tua face, Havayá, buscarei”: o nível da dimensão interior do coração, isto é, que seu objetivo seja D'us e Sua Torá com todo o coração e a alma, e que sua ocupação com os assuntos deste mundo se dê com frieza, etc.

כי במקום שלבו של אדם תקועה בכל לב ונפש נקרא בחי' פנים וזהו ענין פנים שיהיה כל פנימיות לבו ונפשו רק לפנימית רצונו ית'.

Pois o lugar em que o coração da pessoa está fixado com todo o seu coração e alma é chamado o nível de “face”. Este é o sentido de “face a face”: que toda a dimensão interior de seu coração e de sua alma se volte somente à dimensão interior da vontade Dele, bendito seja.

מה שאין כן על ההיפך וך נאמר כי פנו אלי עורף שפונים לה' ולמצותיו בבחי' קרירות והפנימיות שלהם בלב ונפש היא לבחי' אחוריים

Quanto ao contrário, porém, está dito: “Pois voltaram para Mim a nuca”: voltam-se a D'us e às Suas mitsvot com frieza, enquanto sua interioridade, no coração e na alma, está voltada ao nível do “dorso”,

שהם ענינים גשמיים וכי שהם רחוקים מאור פניו ילי ולפי שלא שייך לומר נגד השייט לשון ריחוק מקום

isto é, a assuntos físicos, etc., distantes da luz de Sua face, bendito seja. E, uma vez que, a respeito de D'us, bendito seja, não se pode falar em distância espacial —

כי הלא מלא כל הארץ כבודו נאמר בלשון עורף שהוא עד"מ כאדם העומד אצל חברו אלא שנהפך ערפו אליו

pois não está escrito: “Toda a terra está cheia de Sua glória”? — fala-se em termos de “nuca”, como na analogia de uma pessoa que está junto ao companheiro, mas com a nuca voltada para ele;

שהרי זה הוא בתכלית הריחוק [וכמ"ש מזה לעיל בד"ה שובה ישראל] וביום כפור מכל חטאתיכם לפני הוי' תטהרו לפי שאז מתגלה בחינות י"ג מדה"ר.

pois isso é o afastamento máximo. [Como se explica sobre isso acima no maamar que começa “Retorna, ó Israel”.] E em Yom Kipur, “de todos os vossos pecados, diante de Havayá sereis purificados”, pois então se revelam os níveis das Treze Medidas de Misericórdia.

7 ולכן כתיב אם יהיו חטאתיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו [ועמ"ש מזה בד"ה האזינו השמים]

Portanto, está escrito: “Se os vossos pecados forem como o escarlata, tornar-se-ão brancos como a neve; se forem vermelhos como o carmesim, serão como a lã.” [Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “Escutai, ó céus”.]

כי שלג וצמר הם י"ג מדה"ר על שם הפסוק לכושי כתלג חיוור ושער רישי כמער נקא ולפיכך מתעלי כל ישראל להיות פנים בפנים בכחי פנימיות נקודת הלב.

Pois a neve e a lã correspondem às Treze Medidas de Misericórdia, conforme o versículo: “Sua veste era branca como a neve, e os cabelos de sua cabeça, como lã limpa.” Portanto, todo o povo de Israel é elevado a estar face a face, no nível da dimensão interior do ponto do coração.

ולכן יום כפור אין בו לא אכילה ולא שתיה שבכל השנה אדם ניזון מאכילה ושתיה גשמי שניעשה מהם דם שהוא הנפש חיצונית הלב.

Por isso, em Yom Kipur não há nem comida nem bebida. Durante todo o ano, a pessoa é nutrida pela comida e bebida físicas, das quais se forma o sangue, que é o nefesh — a dimensão exterior do coração.

משא"כ ביוכ"פ מתגלה בחיי פנימיות הלב שאין ניזון מאכילה ושתיה גשמיות [ועי בפע"ח שער יוהכ"פ (פ"א ורפ"ג)]

Em Yom Kipur, porém, revela-se o nível da dimensão interior do coração, que não é nutrida por comida e bebida físicas. [Veja Pri Etz Chaim, Shaar Yom HaKippurim (capítulo 1 e início do capítulo 3);

ועי בפ"י הרמ"ז בזהר פ' פנחס (דרמ"א ע"ב) גבי עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה והא כתיב אכלתי יערי כוי ע"ש והיינו

e veja o comentário do Ramaz sobre o Zohar, Parshas Pinchas (fólio 241b), a respeito de “No Mundo do Vindouro não há comida nem bebida” — mas está escrito: “Comi meu favo de mel”, etc.; veja lá. E isso é

כי פנימית הלב נלקח מבחי קדם צרתני קדם למע"ב שבחי זו אינה מקבל מדצ"ח כמו בחינת אחר למע"ב שמקבל מהבירורים כוי אלא כי על כל מוצא כוי]:

porque a dimensão interior do coração provém do nível de “antes de Tu me formares”, anterior à obra da Criação; esse nível não recebe dos reinos inanimado, vegetal, animal e falante, como o nível de “atrás” na obra da Criação, que recebe dos refinamentos, etc.; antes, “de tudo o que sai”, etc.]

8 ג וע"י בחינת תשובה עילאה זו שמעומקא דליבא מתגלה בסוכות בחינת וימינו תחבקני שימין עליון הוא בחינת אהבה רבה שלמעלה מן הטעם ודעת מתגלה למטה בגילוי הלב שלא יהיה בבחי נפרד ח"ו ממנו ית'

3. Por meio desse nível de teshuvá superior, que provém das profundezas do coração, revela-se em Sucot o nível de “e Sua direita me abraça”: a direita suprema, que é o nível do “grande amor” acima da razão e do conhecimento, revela-se abaixo, na revelação do coração, para que a pessoa não esteja, D'us nos livre, em estado de separação d'Ele, bendito seja.

וזהו תחבקני כמשל המחבק את חברו שלא ילך ממנו והיינו ע"י הסוכה בחינת צל שהוא בחינת ה' צלך וגוי (ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בפ"י וסוכה תהיה לצל יומם כוי)

Isso é “me abraça”, como na imagem de alguém que abraça seu companheiro para que ele não se afaste. Isso ocorre por meio da sucá, o nível da “sombra”, que é o nível de “D'us é tua sombra”, etc. (Veja o que é explicado no maamar que começa “Escutai, ó céus”, sobre o significado de “E haverá uma sucá para sombra durante o dia”, etc.)

ועיני נענועי הלולב כי די מינים שכלולב הם רומזים בשם הוי"ה ומנענעים ומביאים ללב שכל הבאה הוא ללב כדי להיות מאיר ומתגלה בלבו של אדם.

E por meio dos movimentos do lulav: pois as quatro espécies do lulav aludem ao Nome Havayá, e são agitadas e trazidas ao coração, pois toda aproximação é dirigida ao coração, para que [o Nome] brilhe e se revele no coração da pessoa.

וזהו שמנענעין לשית סטריין מעלה ומטה ולארבע רוחות כי הוא ית' אחד בשמים ובארץ וד' רוחות ולפי שהוא מקומו של עולם כמ"ש הנה מקום אתי וגוי' כמ"ש במ"א.

É por isso que se agita nas seis direções, para cima e para baixo e para os quatro pontos cardeais, pois Ele, bendito seja, é Um nos céus, na terra e nas quatro direções; e porque Ele é o lugar do mundo, como está escrito: “Eis que há um lugar junto a Mim”, etc., conforme explicado em outro lugar.

וצריך להמשיך ולהכניס בחינת אחד בלב שיהיה ה' אחד שורה ומתגלה בו ולמהוי אחד באחד כו'

É preciso atrair e introduzir o nível de “Um” no coração, para que o D'us único nele repouse e se revele, e para “ser um com o Um”, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה ביום השמיני עצרת בדרוש הראשון) והנה על זה נאמר משליך קרחו כפתים כי

(Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “No oitavo dia, uma assembleia”, no primeiro discurso.) Ora, a respeito disso está dito: “Ele lança Seu gelo como pedaços”. Pois

הנה תחלה נאמר הנותן שלג כצמר כו' שהוא בחי' התגלות י"ג מדות הרחמים לבושיה כתלג חיור כו' המתגלים ביוהכ"פ.

primeiro está dito: “Ele dá neve como lâ”, etc., que é o nível da revelação das Treze Medidas de Misericórdia, “Sua veste branca como a neve”, etc., reveladas em Yom Kipur.

שעי"ז נמשך ומתגלה בסוכות בחינת וימינו תחבקני ומזה נמשך בחי' משליך קרחו כפתים כי הנה בחינת אהבה רבה זו וחסד עליון זה הנמשל למים נגלד ונעשה קרח.

Por meio disso, é atraído e revelado em Sucot o nível de “e Sua direita me abraça”, e daí se atrai o nível de “Ele lança Seu gelo como pedaços”. Pois esse nível de grande amor e de Chessed supremo, comparado à água, congela e se torna gelo.

כלומר שנתגשם וירד בסתר המדרגות מריש כל דרגין אחר דלית מחשבה תפיסא ביה להתלבש להיות נתפס בהשגת בני אדם לכל חד לפום שיעורי דילי.

Isto é, tornou-se corpóreo e desceu através do ocultamento dos níveis, desde “a cabeça de todos os níveis”, lugar que “nenhum pensamento pode apreender”, para vestir-se de modo a poder ser apreendido pela compreensão dos seres humanos, “cada um segundo sua própria medida”.

וזהו משליך בבחי' השלכה מדרגא לדרגא כפתים בחי' פירוד והתחלקות לרכבות מדרגות להיות נמשך גם למטה בחי' אחד למען דעת כל עמי הארץ כו'

Isso é “lança”: à maneira de ser lançado de nível em nível; “como pedaços”: o nível de separação e divisão em miríades de níveis, para que o nível de “Um” também seja atraído para baixo, “a fim de que todos os povos da terra saibam”, etc.

(וזהו כענין מ"ש ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא. ומבואר במ"א בשם הרב הקדוש רבי אברהם בן הרב המגיד נ"ע כי קרח אותיות חרק וחרק הוא בחי' נצח ענף החכמה.

(Isso se assemelha ao que está escrito: “E sobre as cabeças dos chayot havia a aparência de um firmamento, semelhante à cor do gelo terrível.” E é explicado em outro lugar em nome do santo Rav, Rabi Avraham, filho do Rav Maguid, de abençoada memória, que kerach [gelo] contém as letras de chirik, e chirik é o nível de Nétsach, um ramo de Chochmá.

ומזה נמשך הפרסא המפסקת בין אצילות לבריאה שהיא בחי' רקיע שעל ראשי החיות כעין הקרח כו'.

Disso se atrai a parsa (partição) que separa Atsilut de Beriá, que é o nível do firmamento sobre as cabeças dos chayot, “semelhante à cor do gelo”, etc.

והטעם שנק' בשם קרח הוא כי ענין הפרסא הוא עד"מ כמו הרב שרוצה להסביר שכל גדול לתלמידו שאין התלמיד יכול לקבלו וצריך להמשילו בדרך משל וחידה וכמו משלי שלמה כו'.

A razão de ser chamada “gelo” é que a parsa é, por analogia, como um mestre que deseja explicar uma ideia grandiosa ao aluno, que não consegue recebê-la; por isso, precisa apresentá-la por meio de uma parábola e de um enigma, como os Provérbios de Shlomo, etc.

ועד"ז כדי שיומשך מבחי' חכמה עילאה חכים ולא בחכמה ידיעא בבחי' חב"ד שבעולם הבריאה ואין
בנבראים יכולת לקבל הארת החכמה כמו שהיא באצילות

Do mesmo modo, para que algo seja atraído do nível de Chochmá suprema — “Ele é sábio, mas não com uma sabedoria conhecida” — para o nível de Chochmá, Biná e Daat do Mundo de Beríá, visto que os seres criados não têm capacidade de receber a irradiação de Chochmá tal como ela é em Atsilut,

לכן נעשה בחי' פרסא שעל ידה נמשך החכמה בנבראים כמו עד"מ השכל שמשיג התלמיד דרך לבוש
המשל וכענין וידבר שלשת אלפים משל כו' וכמ"ש מזה בד"ה פתח אליהו בפ' וירא ובד"ה והבדילה
הפרוכת

por isso é formado o nível de uma parsa, por meio da qual Chochmá é atraída aos seres criados, como, por analogia, a ideia que o aluno apreende através da veste da parábola; e como no caso de “Ele proferiu três mil parábolas”, etc. Conforme explicado sobre isso no maamar que começa “Eliyahu abriu”, em Parshas Vayeira, e no maamar que começa “E o véu separará”.

וזהו שנקראת רקיע כעין הקרח כמו עד"מ הקרח שהוא עצמו מים אלא שנגלדו ונעשו קרח כך הוא ענין
התלבשות השכל במשל שבו מלוכש השכל עצמו ממש אלא שמלוכש במשל גשמי והוא

É por isso que é chamada “firmamento semelhante à cor do gelo”. Assim como o gelo é água, mas que congelou e se tornou gelo, assim também ocorre com o revestimento de uma ideia numa parábola: a própria ideia está revestida nela, mas sob a forma de uma parábola física, e isso é

כמו גשמיות הקרח לגבי המים וזהו ענין רקיע כעין הקרח שעל ראשי החיות שבמרכבה שע"ז נמשך
להם השגה מלמעלה והיינו על ידי שנמשך מתחלה להיות בבחינת קרח דוקא.

como a materialidade do gelo em relação à água. Esse é o significado do “firmamento semelhante à cor do gelo” sobre as cabeças dos chayot da Carruagem: por meio dele, a compreensão lhes é atraída de cima; isto é, primeiro ela é atraída especificamente na forma de gelo.

ועי"ז נמשך בהם ג"כ בחי' הביטול וזהו ענין קרח אותיות חרק שהוא בחינת ביטול ועמ"ש מזה סד"ה
וכל העם רואים את הקולות.

Por meio disso, também lhes é atraído o nível de bitul. Esse é o significado de kerach conter as letras de chirik, que é o nível de bitul. Veja o que é explicado sobre isso no final do maamar que começa “E todo o povo viu os sons”.

והנה מבואר לקמן בסמוך דבחי קרח זהו בחי שוב שאחר הרצוא וענין דמיון בחי זו לבחי קרח היינו

Ora, explica-se logo adiante que o nível do gelo é o nível de shov que sucede ao ratzo. E a semelhança desse nível com o gelo consiste em

כי בחי שוב הוא לעשות לו ית' דירה בתחתונים על ידי מעשה המצות ותלמוד תורה כנגד כולם אשר המצות נקראים רמ"ח אברים דמלכא דכמו שמלובש חיות הנפש באברין עד"מ כך מלובש אור א"ס ב"ה במעשה המצות

que o nível de shov consiste em fazer para Ele, bendito seja, uma morada nos mundos inferiores por meio da prática das mitsvot e do estudo da Torá, que equivale a todas elas. Pois as mitsvot são chamadas “os 248 membros do Rei”: assim como, por analogia, a força vital da alma está revestida nos membros, também o Or Ein Sof, bendito seja, está revestido na prática das mitsvot.

היינו בתפילין נמשך ומלובש בחי ד' מוחין שהם בחי חכמה ובינה וחסד וגבורה של הקב"ה כו' ובצדקה וגמ"ח נמשך ומלובש בחי חסד דרועא ימינא כו' וכמ"ש מזה בד"ה משה ידבר.

Isto é: nos tefilin são atraídos e revestidos os quatro mochin, que correspondem a Chochmá e Biná, Chessed e Guevurá do Santo, bendito seja Ele, etc.; e na tzedacá e nos atos de bondade é atraído e revestido o nível de Chessed, “o braço direito”, etc. Conforme explicado sobre isso no maamar que começa “Moshe falava”.

והנה התלבשות זו דמוחין עליונים במעשה המצות גשמיים נמשל לבחי קרח שהוא עד"מ התלבשות השכל במשל גשמי כנ"ל וכך הוא ענין התלבשות אורות העליונים במעשה המצות בגשמיות

Ora, esse revestimento dos mochin supremos na prática física das mitsvot é comparável ao nível do gelo, que é, por analogia, o revestimento de uma ideia numa parábola física, como foi dito acima; assim também ocorre com o revestimento das luzes supremas na prática física das mitsvot.

וכן בעבודת ה' מתלבשים הדחילו ורחימו שבתפלה במעשה המצות ודרך כלל האהבה היא שרש לרמ"ח מ"ע והיראה היא שרש שס"ה ל"ת וזהו ג"כ בחי משליך קרחו כו'

Do mesmo modo, no serviço a D'us, o temor e o amor da oração revestem-se na prática das mitsvot; e, de modo geral, o amor é a raiz das 248 mitsvot positivas, e o temor é a raiz das 365 proibições. Isso também é o nível de “Ele lança Seu gelo”, etc.

ועמ"ש ע"פ ואברהם זקן בא בימים בפרשה חיי שרה בענין ויבא משה בתוך הענן כו' כמ"כ תורה ומצות כו' ע"ש. וענין כפתים י"ל שפירור והתחלקות זו נמשך ע"י ה"ג וזהו ענין החותם ועמ"ש בפ' ראה בד"ה וברכך כו' ע"ש).

Veja o que é explicado sobre o versículo “E Avraham era velho, avançado em dias”, em Parshas Chayei Sarah, a respeito de “E Moshe entrou no meio da nuvem”, etc.: assim também a Torá e as mitsvot, etc.; veja lá. E o significado de “como pedaços” pode ser explicado assim: essa fragmentação e divisão é atraída pelas cinco Guevurot, e isso é o assunto do selo. Veja o que é explicado em Parshas Re'eh, no maamar que começa “E Ele te abençoará”, etc.; veja lá.)

אך הנה כתיב לפני קרתו מי יעמוד כי המשכת גילוי זה למטה בבחי' קרתו הוא בחי' קרירות להיות נמשך ממנה בחי' שוב היפך בחי' רצוא

Porém, está escrito: “Diante de Seu frio, quem pode subsistir?” Pois a atração dessa revelação para baixo, no nível de “Seu frio”, é um nível de frieza, do qual se atrai o nível de shov, oposto ao nível de ratzo,

שהוא בחינת רשפי אש שלהבת העולה מאליה ולא כל אדם זוכה לעמוד בבחי' שוב לאחד שגם בבחי' שוב יהיה דבוק בה' כו'

que é o nível de labaredas de fogo, uma chama que se eleva por si mesma. Nem toda pessoa merece permanecer no nível de “retorno ao Um”, de modo que, mesmo no estado de shov, permaneça apegada a D'us, etc.

הגם שנמשך מלמעלה בחי' חיבוק וימינו תחבקני הרי הוא כמשל המחבק חבירו מאחוריו דהיינו שאהבה נמשך ג"כ לבחי' אחוריים ע"ד לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו'

Embora o nível do abraço, “e Sua direita me abraça”, seja atraído de cima, ele se assemelha à imagem de alguém que abraça seu companheiro por trás; isto é, o amor também se estende ao nível das “partes de trás”, à maneira de “não como Avraham, de quem saiu Yishmael”, etc.

וגם בסוכות היו מקריבין שבעים פרים על שבעים אומות להמשיך להם השפעה כמו שכתוב במדרש שה"ש בפסוק הנך יפה רעיתי.

Além disso, em Sucot eram oferecidos setenta touros pelas setenta nações, para lhes atrair abundância, como está escrito no Midrash sobre Shir HaShirim, no versículo “Eis que és bela, minha amada”.

והנה בבחי' שוב כשמתרחק מן הרצוא יכול להיות בחי' נפילה לגמרי לבחי' אחוריים (ולזה נאמר וישכם אברהם בבקר ויחבוש את חמורו דהיינו שבכל בקר מתעורר חסד עליון להתגבר על בחי' חמור כו')

Ora, no estado de shov, ao afastar-se do ratzo, pode haver uma queda completa no nível das “partes de trás”. (A isso se refere o que está dito: “Avraham levantou-se cedo pela manhã e selou seu jumento”: isto é, toda manhã o Chessed supremo desperta para vencer o nível do “jumento”, etc.,

הוא ענין חמרא אפי' בתקופת תמוז קרירא ליה דהיינו מה שאין האדם מתפעל מגדולת ה' ועד"ז נאמר אשר קרך בדרך כו' ובחי' אור האהבה דאברהם הוא ויחבוש את חמורו כו' וע' בזח"א וישלח)

que é o assunto do “jumento: até no período de Tamuz sente frio”; isto é, quando a pessoa não se emociona com a grandeza de D'us. Do mesmo modo, está dito: “que te esfriou no caminho”, etc. E o nível da luz do amor de Avraham é “e selou seu jumento”, etc. Veja Zohar I, Vayishlach.)

(דקס"ו ב') וע' בזח"ב תרומה (קס"ו ב') איך מבחי' קרח נתברר הפסולת והם בחי' מים הרעים

(fólio 166b); e veja Zohar II, Terumah (fólio 166b), sobre como os resíduos são separados do nível do gelo; eles são o nível das “águas más”,

וזהו ענין תענוגים גשמיים ולזאת צריך לחזור ולעורר את האהבה כרשפי אש בחי' רצוא להגדיל מדורת אש האהבה

que é o assunto dos prazeres físicos. Por isso, é preciso voltar a despertar o amor como labaredas de fogo, o nível de ratzo, para intensificar a fogueira do fogo do amor.

וזהו ישלח דברו וימסם ע"ד מ"ש בזח"א בראשית (כ"ט ב') תוקפא דצפון אגליד מיא ותוקפא דדרום שרא מיא

Isso é “Ele envia Sua palavra e os derrete”, conforme o que está dito no Zohar I, Bereshit (fólio 29b): “A força do norte congela as águas, e a força do sul as libera”;

דהיינו ע"י תגבורת חום השמש נמס הקרח ונעשה מים וכך על ידי תגבורת רשפי אש האהבה בחי' רצוא נעשה המשכת חסד עליון ונתהפך מבחי' קרח לבחי' מים.

isto é, pelo calor intenso do sol, o gelo derrete e se torna água; assim também, pelo ardor intensificado das labaredas do amor, o nível de ratzo, o Chessed supremo é atraído e se transforma do nível do gelo no nível da água.

וזהו ענין גבורות גשמים שיורדים בגבורה ע"י בחינת גבורה בחינת רשפי אש (ולפמ"ש לעיל דבחינת קרח זהו בחי' הפרסא המפסקת א"כ מה שנתהפך מבחי' קרח לבחי' מים היינו להיות הגילוי למטה כבי"ע

Isso é o assunto das “chuvas de Guevurá”, que descem com força por meio do nível de Guevurá, o nível das labaredas de fogo. (E, conforme explicado acima, que o nível do gelo é o nível da parsa que separa, a transformação do nível do gelo no nível da água significa que a revelação abaixo, em Beriá, Yetsirá e Assiá, seja

כמו למעלה וענין בחינה זו בשמע"צ הוא כמ"ש לעיל בפ"י מאת הוי" היתה זאת שבחינת ח"ע שמאירה בבחי' ריחוק נעשה עתה בבחי' קירוב כו' ע"ש)

como é acima. E o significado desse nível em Shemini Atzeret é, conforme explicado acima sobre o sentido de “Isto veio de Havayá”: o nível de Chochmá suprema, que brilha à distância, passa agora a estar próximo, etc.; veja lá.)

ובחי' מים הללו נמשכים ונוזלים למטה ע"י כי ישב רוחו הוא בחי' רוח הקדש רוח הנמשך מקדש העליון הוא בחי' חכמה עילאה (ע' זהר חקת קפ"ג ע"ב)

E essas águas são atraídas e fluem para baixo por meio de “Ele faz soprar Seu vento”: esse é o nível do espírito sagrado, um espírito que provém do “sagrado” supremo, que é o nível de Chochmá suprema (veja Zohar, Chukas, fólho 183b).

ואזי יזלו מים שהיא בחי' תורה להיות מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל שהם הם כל המשניות והלכות שבתורה שבעל פה שנמשכו מבחי' ח"ע בחינת תורה שבכתב דאורייתא מחכמה נפקת כו'

Então “as águas fluem”, o que corresponde ao nível da Torá, para que haja “Ele relata Suas palavras a Yaakov, Seus estatutos e Suas leis a Israel”, que são todas as Mishnayot e halachot da Torá Oral, atraídas do nível de Chochmá suprema, o nível da Torá Escrita; [pois] “a Torá provém de Chochmá”, etc.

וזהו ענין שמיני עצרת (והיינו כי ביום הכפורים הוא בחינת הנותן שלג כצמר להיות אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו כו')

Esse é o significado de Shemini Atzeret. (Isto é: em Yom Kipur, trata-se do nível de “Ele dá neve como lâ”, para que “se os vossos pecados forem como o escarlate, tornar-se-ão brancos como a neve”, etc.

ואח"כ כפור כאפר יפזר משליך קרחו זהו המשכת חסד עליון שבסוכות שנגלד ונעשה כפור וקרח וכמ"ש במן דק ככפור והמן הוא מבחי' טלא דבדולחא אשר זהו ג"כ שרש בחי' סוכות כמ"ל סד"ה האזינו השמים.

E depois, "Ele espalha a geada como cinzas; Ele lança Seu gelo": isso é a atração do Chessed supremo em Sucot, que congela e se torna geada e gelo, conforme está escrito sobre o maná: "fino como a geada"; e o maná provém do nível do "orvalho de cristal", que também é a raiz do nível de Sucot, como explicado acima, no final do maamar que começa "Escutai, ó céus".

ואח"כ ישלח דברו וימסם ישב רוחו יזלו מיים זהו בחי' שמע"צ שזהו ענין משיב הרוח ומוריד הגשם כנ"ל):

E depois, "Ele envia Sua palavra e os derrete; Ele faz soprar Seu vento, as águas fluem": esse é o nível de Shemini Atzeret, que corresponde a "Ele faz soprar o vento e faz cair a chuva", como dito acima.)

9 ד וזהו ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך כי אין מלך בלא עם ולא שייך לפניו ית' להיות נקרא שמו מלך

4. E este é [o significado de] "No oitavo dia, ele despediu o povo, e eles abençoaram o rei". Pois não há rei sem um povo, e não se aplica a Ele, bendito seja, que Seu Nome seja chamado "Rei",

כי על מי הוא מלך שהרי הוא מהווה את הכל והיה הוה ויהיה בשוה בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד אלא ע"י עבודתנו אנו ממשיכים מלכותו עלינו

pois sobre quem Ele reina? Afinal, Ele faz tudo existir, e "Ele era, é e será" igualmente "nos céus acima e na terra abaixo; não há outro além d'Ele". Antes, é por meio de nosso serviço que atraímos Sua realeza sobre nós,

וכמאמר אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם כמ"ש במ"א ועמ"ש מזה בד"ה אתם נצבים גבי למען הקים אותך היום לו לעם כו' ע"ש

como no ensinamento: "Recitai diante de Mim [versículos de] Realeza, para que Me façais Rei sobre vós", conforme explicado em outro lugar. Veja também o que é explicado sobre isso no maamar que começa "Vós estais de pé", a respeito de "a fim de estabelecer-vos hoje como povo para Ele", etc.; veja lá.

והנה המשכת בחי' מלכותו אינו בבחי' רצוא שהוא להשתפך נפשו כו' אלא הוא בחי' שוב וכמ"ש שום תשים עליך מלך כו' וכמ"ש במ"א

Ora, a atração do nível de Sua realeza não ocorre no modo de ratzo, que é quando a alma se derrama, etc.; antes, é o nível de shov, como está escrito: “Certamente estabelecerás sobre ti um rei”, etc., conforme explicado em outro lugar.

וזהו שלח את העם להיות בבחי' שוב כדי להיות בחי' עם:(ולתוספת ביאור ענין שלח זהו כמ"ש המשלח מעינים בנחלים כו' ישקו כל חיתו שדי שזהו בחי' ההמשכה מבחי' ח"ע

Isso é “despediu o povo”: para que estivesse no estado de shov, tornando-se assim “um povo”. (Para explicar melhor o significado de “despediu”: é como está escrito: “Ele envia fontes aos riachos”, etc., “elas dão de beber a todo animal do campo” — esse é o nível da atração proveniente de Chochmá suprema,

שהיא בחי' מעיין הנובע ממקור מים חיים הוא בחי' סתימא דכל סתימין שמזה נמשך להיות ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם שהוא בחי' ומדרג' השוב שאחר הצמאון והרצוא וע' מ"ש על פסוק זה בזהר פ' חקת)

que é o nível de uma fonte que jorra da origem das águas vivas; é o nível do “mais oculto de todos os ocultos”, do qual se atrai “elas dão de beber a todo animal do campo; os jumentos selvagens saciam sua sede” — que é o nível e o grau de shov que sucede à sede e ao ratzo. Veja o que é dito sobre esse versículo no Zohar, Parshas Chukas.)

(דקפ"א ע"א) ועמש"ל ע"פ ושאתם מים כו' ממעיני הישועה. ופי' בנחלים י"ל עוד ג"כ ע"ד מ"ש סד"ה

(fólio 181a). Veja também o que é explicado acima sobre o versículo “Tirareis água”, etc., “das fontes da salvação”. O significado de “aos riachos” também pode ser explicado conforme o que é explicado no final do maamar que começa

להבין פי' הפסוק מי אל כמוך גבי לשארית נחלתו נחלה עבר על נפשנו שהוא בחינת ההמשכה לנש"י כו' ע"ש וכמ"ש מה טובו אוהליך יעקב כו'

“Para compreender o significado do versículo ‘Quem é um D'us como Tu?’, a respeito de “para o remanescente de Sua herança” — “uma corrente passou sobre nossa alma” — que é o nível da atração para as almas de Israel, etc.; veja lá. E conforme está escrito: “Quão boas são as tuas tendas, Yaakov”, etc.,

כנחלים נטיו כו' ועיין בזהר ויקרא (דף י"ו סע"א) גבי כארזים עלי מים. וזהו ג"כ מ"ש ושולח מים ע"פ חוצות.

“como riachos estendidos”, etc. Veja também o Zohar, Vayikra (fólio 16, fim da página a), sobre “como cedros junto às águas”. Isso também corresponde ao que está dito: “e envia águas aos lugares abertos”.

עוד יובן ענין שלח ע"ד מ"ש במ"א בד"ה ויהי בשלח פרעה את העם שע"י גלותם במצרים גרמו שנתעלו בחי' ניצוצי אלקות שנפלו שמה בשבירת הכלים

Além disso, o significado de “despediu” pode ser compreendido conforme o que é explicado em outro lugar, no maamar que começa “E aconteceu que, quando o Faraó despediu o povo”: por meio do exílio no Egito, eles provocaram a elevação das centelhas de divindade que haviam caído ali na quebra dos recipientes;

והוא הוא בחי' כח הצומח להצמיח ישועות ישראל כמ"ש ופרעה הקריב וארז"ל שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים וע"ז נאמר בשלח פרעה את העם שהיה משלח פארות וענפים ועושה פרי למעלה את העם כו' ע"ש באריכות.

e esse é precisamente o nível da força de crescimento, que faz brotar as salvaçãoes de Israel, como está escrito: “E o Faraó se aproximou”, e nossos Sábios disseram que ele aproximou Israel de seu Pai no Céu. A isso se refere “quando o Faraó despediu o povo”: ele enviava brotos e ramos e produzia frutos no alto — “o povo”, etc. Veja isso detalhadamente lá.

10 ומבואר במ"א שבצמיחה זו שהוא מעשה המצות שהוא בחי' מצמיח ישועות יש ב' בחי' העלאה והמשכה

Explica-se em outro lugar que nesse crescimento — a prática das mitsvot, o nível de “Ele faz brotar salvaçãoes” — há dois aspectos: elevação e atração para baixo.

דהיינו מה שנתעלו ניצוצי אלקות משבירת הכלים ע"י בירור ק"נ דהיינו צמר דציצית וקלף דתפילין ונקרא העלאת מ"נ.

Isto é, a elevação das centelhas de divindade provenientes da quebra dos recipientes, mediante o refinamento de kelipat nogah — isto é, a lâ dos tsitsit e o pergaminho dos tefilin —, chamada elevação de mayin nukvin (águas femininas).

הבי' מה שעייז נמשך גילוי אור א"ס מלמעלה למטה מבחי' תר"ך עמודי אור וזהו ענין לבוש מלכות וכתר מלכות שבפסוק יביאו לבוש מלכות כמ"ש במ"א.

O segundo aspecto é que, por meio disso, a revelação do Or Ein Sof é atraída de cima para baixo, do nível dos 620 pilares de luz; e esse é o significado da “veste real” e da “coroa real” no versículo “Que tragam a veste real”, conforme explicado em outro lugar.

11 והנה על בחי' בירור הניצוצים משבה"כ נאמר בשלח פרעה את העם כנ"ל. אך על ההמשכה מלמעלה למטה מבחי' כתר מלכות נאמר ביום השמיני שלח את העם כו'.

Ora, a respeito do refinamento das centelhas provenientes da quebra dos recipientes, está dito: “quando o Faraó despediu o povo”, como mencionado acima. Mas a respeito da atração de cima para baixo, do nível da “coroa real”, está dito: “No oitavo dia, ele despediu o povo”, etc.

וזהו ביום השמיני דייקא שלח את העם. שהכח להיות המשכה זו מלמעלה מעלה גם למטה מטה נמשך ממקום עליון כנודע מענין המגביהי לשבת המשפילי לראות כו'.

É por isso que especificamente “no oitavo dia” ele “despediu o povo”: a força para essa atração, desde as alturas supremas até as profundezas mais baixas, provém de um lugar elevado, como se sabe pelo significado de “Aquele que está entronizado no alto e olha para baixo”, etc.

והיינו מבחי' ביום השמיני שהוא בחי' שלמעלה משבע מדות עליונות וע"ד מ"ש בזהר פ' ויחי (דרמ"ו ע"ב) ע"פ נפתלי אילה שלוחה כו'

Isto é, do nível de “no oitavo dia”, que está acima das sete midot supremas; e conforme o que é dito no Zohar, Parshas Vayechi (fólio 246b), sobre o versículo “Naftali é uma corça solta”, etc.:

וההוא קול אשתלח מאתר עמיקא דלעילא כו' שהוא בחינת בינה אשר בבינה הוא התגלות עתיק וזהו ג"כ ענין ביום השמיני שלח כו'.

“E aquela voz é enviada do lugar profundo do alto”, etc., que é o nível de Biná, pois em Biná há a revelação de Atik; e isso também é o significado de “No oitavo dia, ele despediu”, etc.

ובמ"א נתבאר דבחי' ביום השמיני זהו בחי' מלך השמיני הדר שהוא המתקן מבחי' תהו להיות בחי' תיקון כו'

Em outro lugar explica-se que o nível de “no oitavo dia” é o nível do oitavo rei, Hadar, que retifica, elevando do nível de Tohu ao nível de Tikun, etc.

ועמ"ש על פי למנצח על השמינית גבי מילה שניתנה בשמיני דייקא אשר כ"ז הוא מקום עליון מאד שמשם נמשך בחי' שילוח זה דשלח את העם

Veja o que é explicado sobre o versículo “Para o regente, sobre a oitava”, a respeito da circuncisão, que foi dada especificamente no oitavo [dia]. Tudo isso é um lugar muito elevado, de onde se atrai esse envio, “despediu o povo”;

דהיינו אחר בחי' למען הקים אותך היום לו לעם שבר"ה ויוהכ"פ בבחי' רצוא יהי נ משך בחי' י' זו ג"כ בבחי' שוב לאחד והיינו ביום השמיני דוקא.

isto é, depois do nível de “a fim de estabelecer-te hoje como povo para Ele”, que em Rosh HaShaná e Yom Kipur estava no modo de ratzo, esse nível também será atraído no modo de “retorno ao Um”; e isso ocorre especificamente “no oitavo dia”.

12 והנה עם היות שרצוא הוא בחי' גבוה מאד עכ"ז תכלית הבריאה להיות לו ידרה בתחתונים שיהיה הגילוי למטה וזהו בחי' שוב.

Ora, embora ratzo seja um nível muito elevado, ainda assim o propósito da Criação é que Ele tenha uma morada nos mundos inferiores, que a revelação esteja abaixo; esse é o nível de shov.

ועמ"ש בד"ה שובה ישראל עד בפ"י הפסוק כי עמך הסליחה למען תורא ומ"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"ג אמור (ד"ק ע"ב) בענין בת אבי היא

Veja o que é explicado no maamar que começa “Retorna, ó Israel, até”, sobre o significado do versículo “Pois Contigo está o perdão, para que sejas temido”; e o que é explicado em outro lugar sobre a declaração do Zohar III, Emor (fólio 100b), a respeito de “ela é filha de meu pai”,

אך לא בת אמי כי יוהכ"פ זהו מבחי' תבא אם ותקנח כו' ובשמע"צ נקרא כנס"י בת אבי כו' “mas não filha de minha mãe”. Pois Yom Kipur corresponde a “Que venha a mãe e limpe”, etc., enquanto em Shemini Atzeret Knesset Israel é chamada “filha de meu pai”, etc.

ועמ"ש"ל מענין ביום השמיני גבי מאת הוי' היתה זאת היא נפלאת בעינינו ועמ"ש במ"א בענין שמיני למילואים

Veja também o que é explicado acima sobre “no oitavo dia”, a respeito de “Isto veio de Havayá; é maravilhoso aos nossos olhos”; e o que é explicado em outro lugar sobre “o oitavo dia da inauguração”.

והנה (בד"ה ב' ס"י ז') כתיב וביום עשרים ושלשה לחדש השביעי שלח את העם י"ל רמז ליו"ט ב' של גליות ועמ"ש לקמן מענין יו"ט ב' של גליות ואזי ויברכו את המלך להמשיך בחי' מלכותו ית'.

Ora, (em Divrei HaYamim II, capítulo 7) está escrito: “E no vigésimo terceiro dia do sétimo mês ele despediu o povo”. Pode-se explicar que isso alude ao segundo dia festivo da Diáspora; veja também o que é explicado adiante sobre o segundo dia festivo da Diáspora. Então “eles abençoaram o rei”: para atrair o nível de Sua realeza, bendito seja.

והיינו ע"י עסק התורה באתדבקות רוחא ברוחא בחי' ישקני מנשיקות פיהו וגו' ואזי ואשים דברי בפ"ך כו' מתניתא מלכתא כו' כמ"ש במ"א.

Isto se dá por meio do estudo da Torá, com a união de espírito com espírito, o nível de “Que ele me beije com os beijos de sua boca”, etc.; então, “Pus Minhas palavras em tua boca”, etc.; “a Mishná é rainha”, etc., conforme explicado em outro lugar.

וארז"ל אל תקרא בניך אלא בוניך שעוסקים בבנינו של עולם (עמ"ש מזה בד"ה וכל בניך למודי) פירוש בנינו של עולם הוא בחי' מלכותו ית'

E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Não leias ‘teus filhos’, mas ‘teus construtores’”, pois eles se ocupam da construção do mundo (veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “E todos os teus filhos serão ensinados”). O significado de “construção do mundo” é o nível de Sua realeza, bendito seja,

כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב ותורה שבעל פה קרינן לה שנבנית מתורה שבכתב שמאות אחת מתורה שבכתב נמשך פרק אחד בתורה שבעל פה

pois está escrito: “Tua realeza é a realeza de todos os mundos”, e chamamos a isso Torá Oral, pois ela é construída a partir da Torá Escrita: de uma única letra da Torá Escrita deriva-se um capítulo inteiro da Torá Oral;

וכמו למשל מאות ו' וכי ישאל וי"ו מוסיף על ענין ראשון נעשה פרק השואל שע"י תורה שבעל פה הוא התגלות מלכותו ית' בבחי' גילוי.

como, por exemplo, da letra vav de “E se alguém tomar emprestado” — [pois] um vav acrescenta ao assunto precedente — surgiu o capítulo HaSho'el. Por meio da Torá Oral, a realeza de D'us, bendito seja, revela-se abertamente.

וזהו ויברכו את המלך בחינת ברכה והמשכה בגילוי רב ואותה אנו מבקשים גלה כבוד מלכותך

Esse é o significado de “eles abençoaram o rei”: o nível de bênção e de atração para baixo numa grande revelação. É isso que pedimos: “Revela a glória de Tua realeza”.

(ועמ"ש במ"א בענין חיי שרה מאה שנה שהם מאה ברכות כו' ומ"ש בד"ה האזינו השמים בענין והאופנים כו' ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו.

(Veja o que é explicado em outro lugar sobre “A vida de Sarah foi de cem anos”, que correspondem às cem bênçãos, etc.; e o que é explicado no maamar que começa “Escutai, ó céus”, sobre “E os ofanim”, etc., que dizem: “Bendita seja a glória de D'us desde o Seu lugar”;

וסד"ה ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה ובד"ה אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים בענין יהא שמיה רבא מברך ובד"ה ועתה יגדל נא כח אדי')

e no final do maamar que começa “Vê, ponho diante de vós hoje uma bênção”; e no maamar que começa “Eu sou Havayá, teu D'us, que te tirei da terra do Egito”, sobre o assunto de “Que Seu grande Nome seja abençoado”; e no maamar que começa “E agora, que o poder de Ado-nai seja grande”)

והופע בהדר גאון עוזך. והופע לשון זריחה והארה בהתגלות כמ"ש הופיע מהר פארן וזרח משעיר וגו'.

“e aparece no esplendor da majestade de Teu poder”. “Aparece” é uma expressão de irradiar e brilhar em revelação, como está escrito: “Ele apareceu do monte Paran e brilhou de Seir”, etc.

וזהו וילכו לאהליהם שהמשיכו בחי' מלכותו ית' לעשות לו אהל ומשכן ודירה בתחתונים בחי' כלים וכו'

Esse é o significado de “e foram para suas tendas”: atraíram o nível de Sua realeza, bendito seja, para fazer para Ele uma tenda, um Mishkan e uma morada nos mundos inferiores, o nível dos recipientes, etc.

(ועמ"ש מענין אהל בד"ה במדבר סיני באהל מועד וע"פ מה טובו אוהליך יעקב כו') וע"י זה נעשים שמחים וטובי לב.

(Veja o que é explicado sobre o significado de “tenda” no maamar que começa “No deserto do Sinai, na Tenda do Encontro”, e sobre o versículo “Quão boas são as tuas tendas, Yaakov”, etc.) E por meio disso tornaram-se “alegres e de coração contente”.

פ"י שמחים בבחי' אהבה שלמעלה מן הטעם ודעת וכמ"ש אז תשמח בבחי' אז שהוא בבחי' קדם

"Alegres" significa o nível do amor acima da razão e do conhecimento, como está escrito: "Então (az) a donzela se alegrará" — no nível de az, que corresponde ao nível de "antes" (kedem).

(עמ"ש בד"ה ראה אנכי הנ"ל גבי פ"י לאיתן האזרחי וע' במדרש רבה בשלח) (ר"פ כ"ג) ע"פ נכון כסאך מאז ובזח"ב (בשלח נ"ד ב')

(Veja o que é explicado no maamar que começa "Vê, ponho", mencionado acima, sobre o significado de "de Eitan, o Ezrachita"; veja Midrash Rabbah, Beshalach) (início do capítulo 23), sobre o versículo "Teu trono está estabelecido desde então"; e Zohar II (Beshalach, fólho 54b),

ע"פ אז ישיר וטובי לב שתהיה בגילוי אהבה זו שמבחי' פנימיות נקודת הלב בבחי' אור ולא בבחינת חשך וכמ"ש וירא אלה ים את האור

sobre o versículo "Então (az) [Moshe] cantou". E "de coração contente" significa que esse amor, proveniente do ponto interior do coração, esteja revelado, como luz e não como escuridão, conforme está escrito: "E D'us viu a luz,

כי טוב (ועיין במדרש רות רבה ע"פ וייטב לבו ועמ"ש בד"ה ענין חנוכה בענין בהיטיבו את הנרות).

que era boa". (Veja também Midrash Ruth Rabbah sobre o versículo "e seu coração estava alegre"; e o que é explicado no maamar que começa "O significado de Chanucá", sobre "quando ele prepara as lâmpadas".)

על כל הטובה אשר עשה ה' לדוד עבדו היינו בחי' מלכותו ית' ולישראל עמו שהם בניך בוניך כו'

"Por toda a bondade que D'us fizera a David, Seu servo" — isto é, o nível de Sua realeza, bendito seja — "e a Israel, Seu povo", que são "teus filhos", "teus construtores", etc.,

כנ"ל והמשכיל על סדר עבודה זו יראה שיש בה ריחוק וקירוב וריחוק שצריך לעורר תמיד בחי' רצוא ולא די להיות בבחי' שוב לבד וגם בבחי' רצוא אי אפשר להתקיים כנ"ל.

como dito acima. Quem refletir sobre essa ordem de serviço verá que nela há afastamento, proximidade e afastamento: é preciso sempre despertar o nível de ratzo; não basta permanecer apenas no nível de shov. E, como foi dito acima, tampouco é possível permanecer no nível de ratzo.

13 וענין זה נמצא בסדר התפלה בכל הברכות ברוך הוא לשון נסתר כאלו מדבר עם מי שאינו לפניו

Este assunto encontra-se na ordem da oração, em todas as bênçãos: "Bendito" está na terceira pessoa, como se alguém falasse com quem não está diante dele

אלא רחוק ואתה הוא בחינת גילוי לנוכח. הוי' אלהינו הוא ג"כ לשון נסתר מלך העולם הוא גילוי מלכותו ית'.

mas distante; e “Tu és” representa o nível da revelação, na segunda pessoa. “Havayá, nosso D'us” também está na terceira pessoa; “Rei do mundo” é a revelação de Sua realeza, bendito seja Ele.

וכן על דרך זה בכל סדר התפלה יש במקרא אחד נסתר ונכח שהוא בחינות ריחוק וקירוב

Do mesmo modo, ao longo de toda a ordem da oração, há, num único versículo, tanto a terceira pessoa quanto a segunda pessoa, que são os níveis de distância e proximidade.

(ועיין במדרש שמות רבה פרשה א' ע"פ ותתצב אחותו מרחוק ע"ש מרחוק ה' נראה לי. ועמ"ש סדי"ה אתם נצבים בענין ושקל בפלס שהוא ג"כ בחי' ריחוק כו' ומ"ש סדי"ה וידעת היום בענין שלום שלום לרחוק ולקרוב)

(Veja Midrash Shemot Rabá, seção 1, sobre o versículo “E sua irmã ficou de longe”; veja ali: “De longe, D'us apareceu para mim.” E veja o que é explicado no final do maamar iniciado por “Vós estais de pé”, sobre o tema de “e pesou numa balança”, que também é o nível da distância etc.; e o que é explicado no final do maamar iniciado por “Sabe hoje”, sobre o tema de “Paz, paz, ao distante e ao próximo”).

וזהו שכתוב בזוה"ק וכהאריז"ל ששכנס"י עם הקב"ה הם בבחי' פנים בפנים לעתים ולעתים בבחי' אחר באחור ולעתים יורדת כנסת ישראל לבריאה יצירה עשיה כו':

E é isso que está escrito no santo Zohar e [nos ensinamentos de] Arizal, de abençoada memória: que Knesset Yisrael e o Santo, bendito seja Ele, às vezes estão face a face, às vezes de costas um para o outro, e às vezes Knesset Yisrael desce a Beriá, Yetsirá e Assiá etc.

14 קיצור ע"פ ביום השמיני שלח

Resumo de [o maamar sobre] “No oitavo dia, ele despediu”

15 (א) במחול לשון מחילת עון ולי ריקוד. בהריקוד יש ריחוק וקירוב והיינו בחי' רצוא ושוב.

(1) “Na dança”: expressão que significa perdão do pecado e também dança. Na dança há distância e proximidade, e isso corresponde ao nível de ratzo e shov.

אחור וקדם צרתני. קדם בחינת במי נמלך. סוכ"ע. ומזה נמשך הרצוא בחלל הימיני תעלומת לב שנמשכה מבחינת ישת חשך סתרו.

“Por trás e pela frente me formaste.” “Pela frente”: o nível de “Com quem Ele tomou conselho”; so-
vev kol almin. Disso se estende o ratzo no compartimento direito, “o segredo oculto do coração”,
que deriva do nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”.

(שחורה אני אש שחורה). בצל שדי יתלונן בחינת מקיף. והעבודה להיות יהי אור (והיינו ע"י התהפכות חשך
דנה"ב).

(“Sou negra”: fogo negro.) “À sombra do Todo-Poderoso ele habitará”: o nível de makif. E o serviço
consiste em fazer-se “Haja luz” (isto é, por meio da transformação da escuridão da alma animal).

ובמ"א מבואר הרצוא מ"ה והשוב ב"ן ומ"ש ששרשו מבחי קדם היינו א"ק אדם מ"ה דאיהו אורח
אצילות:

Em outro lugar explica-se que o ratzo é [o Nome] Mah e o shov é [o Nome] Ban; e o que se diz, que
sua raiz provém do nível de “pela frente”, significa Adam Kadmon, Adam de Mah, “que é o cami-
nho de Atsilut”.

16 (ב) והנה סדר העבודה צ"ל תחלה ר"ה שמאל דוחה בבחינת ריחוק ועי"ז שמאלו תחת לראשי עד
שביוהכ"פ לפני הוי' תטהרו בחינת פנים בפנים (וזהו הריחוק והקירוב שבמחול ואז הוא ג"כ מחול
לשון מחילת עון).

(2) Ora, a ordem do serviço deve começar com Rosh Hashaná, “a mão esquerda repele”, na moda-
lidade da distância; e, por meio disso, “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, até que, em
Yom Kipur, “diante de Havayá sereis purificados”, o nível de face a face. (E essa é a distância e a
proximidade da dança; e então machol também significa perdão do pecado.)

ועי"ז אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו כו'. לבושיה כתלג חיור. ואין בו אכילה ושתיה:

E por meio disso, “Se os vossos pecados forem como o escarlata, tornar-se-ão brancos como a
neve” etc. “Sua veste é branca como a neve.” E não há nele comer nem beber:

17 (ג) ומזה נמשך בסוכות וימניו תחבקני. אהבה רבה. ה' צלך ודי' מינים שבלולב להמשיך שם הוי' בהלב.

(3) Disso se estende, em Sucot, “e Sua mão direita me abraça”: grande amor. “D'us é tua sombra”;
e as quatro espécies do lulav, para atrair o Nome Havayá ao coração.

וזהו הנותן שלג כצמר בחיי יוהכ"פ ואח"כ משליך קרחו היינו בחיי אה"ר הנ"ל שנגלד ונעשה קרח.

E isso é “Ele dá neve como lâ”, o nível de Yom Kipur; e depois “Ele lança o Seu gelo”, isto é, o nível do grande amor mencionado acima, que congelou e se tornou gelo.

(והוא כענין רקיע כעין הקרח). פרסא פרוכת שלשת אלפים משל. וכן בחיי שוב ההתלבשות במעשה המצות וזהו כי חסד חפצתי ולא זבח.

(E isso se assemelha ao tema de “um firmamento como a aparência do gelo”.) Parsa; cortina; três mil parábolas. E igualmente o nível de shov, o revestimento na prática das mitsvot; e isso é “Pois desejo Chessed, e não sacrifício”.

(ועמ"ש סד"ה כי תשמע בענין כי באלה חפצתי ומ"ש בד"ה בפ' נסכים). אך לפני קרתו מי יעמוד.

(E veja o que é explicado no final do maamar iniciado por “Se ouvires”, sobre o tema de “pois nestas me deleito”; e o que é explicado no maamar sobre a seção das libações.) Mas “diante do Seu frio, quem pode subsistir?”

ולכן צ"ל ישלח דברו וימסם וזהו ענין שמע"צ (וב' בחיי אלו דקרח ויזלו מים זהו ג"כ ריחוק וקירוב): (ד) ובבחי' זו שלח את העם.

Por isso, é necessário “Ele envia Sua palavra e os derrete”; e esse é o tema de Shemini Atzeret. (E esses dois níveis, o gelo e “as águas fluem”, também são distância e proximidade.) (4) E nesse nível, “ele despediu o povo”,

כי אין מלך בלא עם. (המשלח מעיינים. ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה והיינו שזה שגם בהשוב יהיה כלול רצוא נמשך מבים השמיני. והשוב ב"ן מתברר ועולה בס"ג שלמעלה ממ"ה)

pois não há rei sem povo. (“Ele envia fontes.” E veja o que é explicado sobre “quando o Faraó deixou partir”. Isto é: que até mesmo no shov esteja incluído o ratzo provém de “no oitavo dia”. E o shov, [o Nome] Ban, é depurado e ascende a [o Nome] Sag, que é superior a Mah.)

ויברכו (ע"ד בכה"מ גם ע"ד ברוב עם הדרת מלך בחיי הדר מלכותו נמשך מבחי' ברוב עם וזהו שלח את העם ויברכו כו' ועמ"ש בד"ה אלה מסעי בענין אל תהי ברכת הדיוט).

“E abençoaram” (à maneira de “Bendita seja a glória de D'us desde Seu lugar”; também à maneira de “Na multidão do povo está a glória do Rei”: o nível do esplendor de Sua realeza estende-se do nível da “multidão do povo”; e isso é “ele despediu o povo, e eles abençoaram” etc. E veja o que é explicado no maamar iniciado por “Estas são as jornadas”, sobre o tema de “Não desprezes a bênção de um homem comum [aos teus olhos]”).

בונִיךְ שִׁמְחִים עֵיד אֵז תִּשְׁמַח בְּחַיֵּי קֶדֶם (עֵי זַחִיב בְּשִׁלַּח נִיד אֵי עֵיפֹ אֵז יִשִּׁיר) וְהוּא זֵי יְמֵי הַסּוּכוֹת זֵי דֹאז
וְהֶאֱלַף שִׁמְעִי צֵעֵתִיק שִׁמְתַּגְלָה בְּבִינָה

“Teus construtores.” “Alegres”, à maneira de “Então (az) ela se alegrará”, o nível de “pela frente” (veja Zohar II, Beshalach, fólho 54a, sobre “Então [Moshe] cantou”). E isso corresponde a: os sete dias de Sucot são o zayin (sete) de az, e o alef (um) é Shemini Atseret, Atik, que se revela em Biná.

וְזֶהוּ אֵז תִּשְׁמַח וְזֶהוּ וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע שֶׁהִיא בִּינָה מִשֵּׁם שִׁלַּח חֲרִנָּה לְהִיּוֹת רִנָּה וְזֶהוּ חַיֵּי יְמֵי חֲנוּכָּה
אֵז זֵי נִמְשַׁךְ בֵּהֶם אֱלֶפֶת

E isso é “Então (az) ela se alegrará”. E isso é “Yaakov saiu de Be’er Sheva”, que é Biná; dali ele se dirigiu a Charan, para tornar-se canto (riná). E isso são os oito dias de Chanucá: az — o alef é atraído para dentro do sete.

וְזֶהוּ וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע בִּינָה שֶׁהִיא בְּאֵר וּמִקּוֹר לְשֶׁבַע הַמַּדּוֹת עֵיד אֵז מִשֵּׁם נִמְשַׁךְ וַיִּלַּךְ חֲרִנָּה לְבִרְר
בִּירוּרִים בְּחַיֵּי שִׁלַּח אֵת הָעָם וְעַדִּיז יוֹבֵן עֲנִיֵן חַיֵּי יְמֵי חֲנוּכָּה אִיזִי שֶׁהֵנֶס הִיָּה שֶׁהִדְלִיקוּ שְׁמוֹנֶה יָמִים:

E isso é “Yaakov saiu de Be’er Sheva”: Biná, que é o poço (be’er) e a fonte dos sete (sheva) atributos, à maneira de az; dali se estende “e foi para Charan”, para depurar as centelhas, o nível de “ele despediu o povo”. Da mesma maneira, será compreendido o tema dos oito dias de Chanucá, az: o milagre foi que acenderam por oito dias.

ה' לי בעוזרי ואני אראה בשנאי

“Havayá está comigo entre os meus ajudadores, e contemplarei os meus inimigos”

1 ה' לי בעוזרי ואני אראה בשנאי. הנה לשון הפסוק אין לו הבנה לכאורה דמשמע שיש עוזרים אחרים והקב"ה הוא ג"כ עמהם ובאמת הוא הוא העוזר ב"ה.

“Havayá está comigo entre os meus ajudantes, e contemplarei os meus inimigos.” Ora, aparentemente, a formulação do versículo não faz sentido, pois dá a entender que há outros ajudantes e que o Santo, bendito seja Ele, também está entre eles; mas, na verdade, Ele, bendito seja, é o próprio Ajudante.

ולהבין זה וגם להבין מארז"ל הבא לטהר מסייעין לו. מהו מסייעין לו לשון רבים והלא אין עוזר ומסייע רק הקב"ה לבדו

Para compreender isso, e também a declaração de nossos Sábios, de abençoada memória: “Aquele que vem purificar, eles o ajudam”; o que significa “eles o ajudam”, no plural? Não é verdade que não há outro ajudante e auxiliador senão o Santo, bendito seja Ele, sozinho?

וגם י"ל לשון לטהר שהוא פועל יוצא דמשמע לטהר את אחרים והל"ל ליטהר. אך הנה נודע כי הקב"ה ממכ"ע וסוכ"ע.

Também se pode perguntar sobre a palavra “purificar” (letaher), que é um verbo transitivo e dá a entender que se purificam outros; deveria ter dito “purificar-se” (litaher). Mas, como é sabido, o Santo, bendito seja Ele, preenche todos os mundos (memalê kol almin) e circunda todos os mundos (sovev kol almin).

פ"י ממכ"ע שמתלבש בתוך עלמין להחיותם ולקיימם ולהוות אותם מאין ליש ואעפ"כ אינו נתפס ומתלבש ממש בתוכם כדמיון הנשמה שמתלבשת בתוך הגוף להחיותו

O significado de “preenche todos os mundos” é que Ele Se reveste nos mundos para lhes dar vida, sustentá-los e trazê-los à existência, do nada para algo; ainda assim, Ele não é realmente apreendido nem revestido dentro deles, como na analogia da alma, que se reveste no corpo para lhe dar vida,

שהרי הנשמה מתפעלת ממקרי הגוף משא"כ אצלו ית' כתיב אם צדקת מה תתן לו כו'

pois a alma é afetada pelo que acontece ao corpo, ao passo que a respeito d'Ele, bendito seja, está escrito: “Se és justo, o que Lhe dás?”, etc.

ואני הוי' לא שניתי כתיב כי אתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר כו'.

[E] “Eu, Havayá, não mudei.” Está escrito: “Pois Tu és o mesmo antes de o mundo ser criado, e Tu és o mesmo depois”, etc.

אלא שהוא בחי' סוכ"ע דהיינו שהוא קדוש ומוכדל מגדר עלמין כו' והחיות המתפשט בתוך העולמות הוא מבחי' מלכותו ית' לבד שבשכיל שמלך שמו נקרא עליהם

Antes, Ele é o nível de “circunda todos os mundos”, isto é, é santo e apartado da categoria dos mundos, etc.; e a força vital que se estende dentro dos mundos provém somente do nível de Sua Malchut (soberania), bendito seja, pois, por ser Rei, Seu Nome é chamado sobre eles,

הם חיים וקיימים ולפיכך אין העולמות תופסים מקום אצלו ית' וזו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד פיי שמע לשון השמעה כלב שישים אל לבו איך שהשם אחד א' בח' וד'

eles vivem e existem. Portanto, os mundos não ocupam lugar algum diante d'Ele, bendito seja. E este é [o significado de] “Ouve, Israel, Havayá é nosso D'us, Havayá é Um”. “Ouve” significa fazer ouvir [algo] no coração: que se leve ao coração como o Nome é Um (echad), o álef dentro do chet e do dálet,

דהיינו שהז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם בטלים הם להאלף הוא יחידו של עולם ואינם תופסים מקום כלל לפי שברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

isto é, que os sete céus e a terra [que, juntos, somam oito, o chet] e as quatro direções do mundo [o dálet] são anulados diante do álef, o Ser Único do mundo, e não ocupam lugar algum, pois “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”.

פיי שכל העולמות מעולם ועד עולם בטלים הם לבחי' מלכותו ית' שאינו אלא בחי' שם בלבד כמשל השם שבאדם שאינו

Isso significa que todos os mundos, de mundo em mundo, são anulados diante do nível de Sua Malchut, bendito seja, que não é senão o nível de um nome, como na analogia do nome de uma pessoa, que não é

אלא לזולתו שצריך לקרותו בשמו משא"כ כשהאו לכדו בפ"ע הרי השם בטל וטפל אליו ואין לו מהות בפ"ע.

senão para os outros, que precisam chamá-lo pelo nome; ao passo que, quando está sozinho, por si mesmo, o nome é anulado e subordinado a ele e não tem existência própria.

כך החיות המתפשט בעולמות אינה אלא ממדת מלכותו ית' שהוא בחי' שם להיות התפשטות מדת מלכותו על העולמות שיהא מלך שמו נקרא עליהם

Assim também, a força vital que se estende nos mundos provém somente do atributo de Sua Malchut, bendito seja, que é o nível de um nome: que Seu atributo de Malchut se estenda sobre os mundos, para que “Rei”, Seu Nome, seja chamado sobre eles.

אבל לגבי אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו אינו תופס מקום כלל וכמו קודם שנברא העולם שהיה הוא ושמו בלבד ולפיכך ואהבת את הוי' שיהיה בבחי'

Mas, em relação à Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja, Ele mesmo, em Sua própria glória, isso não ocupa lugar algum, assim como antes de o mundo ser criado, quando havia somente Ele e Seu Nome. Portanto, “E amarás Havayá” deve estar no nível de

אלקיך שיהא אלוה שלך שתהא בטל אליו ית' בכל לבבך פי' שיהא המשכת גילוי אלקותו ית' בתוך לבבך כי ב' השמוש של בכל לבבך פי' בתוך

“teu D'us”: que Ele seja teu D'us, que sejas anulado a Ele, bendito seja, “com todo o teu coração (bechol levavecha)”; isto é, que a revelação de Sua Divindade, bendito seja, seja atraída para dentro do teu coração, pois a preposição beis de “bechol levavecha” significa “dentro”,

דהיינו להיות בטל רצונך מפני וכו' ביצי"ט וכיצה"ר לאתכפייא ס"א ולהיות בבחי' את הטפל להוי' כו' (ועמ"ש מזה בד"ה וידעת היום כפ' ואתחנן)

isto é, que tua vontade seja anulada diante da vontade d'Ele, etc., com a inclinação para o bem e com a inclinação para o mal, para subjugar a sitra achra (o outro lado) e estar no nível de “et”, aquilo que é subordinado, “a Havayá”, etc. (E veja o que está escrito a esse respeito no discurso que começa “E saberás neste dia”, na Parashat Vaetchanan.)

וזה כל האדם שלא נברא אלא בשביל זה וכל ימי שנותינו בהם שבעים שנה הוא כדי להמשיך גילוי אלקותו ית' למטה בתוך לבבינו בכל יום

E este é “o ser humano por inteiro”, que foi criado somente para isso; e todos “os dias dos nossos anos, neles setenta anos” destinam-se a atrair a revelação de Sua Divindade, bendito seja, para baixo, dentro de nossos corações, a cada dia

מעט מעט עד שיתהפך מן הקצה אל הקצה להטות לבבינו אליו ית' שיהא לב הגשמי מתפעל ונמשך לדבקה בו ית' כי הנשמה א"צ תיקון לעצמה כו'.

pouco a pouco, até que se transforme de um extremo ao outro, inclinando nossos corações a Ele, bendito seja, para que o coração físico seja movido e atraído a apegar-se a Ele, bendito seja. Pois a alma não precisa de retificação para si mesma, etc.

2 וזהו ענין יחוד קוב"ה ושכינתיה קוב"ה הוא קדוש ומובדל כו' ושכינתיה בחי' ששוכן ומתלבש בעולמות כו'.

E este é o significado da união do Santo, bendito seja Ele, e de Sua Shechiná. “O Santo, bendito seja Ele” é santo e apartado, etc., e “Sua Shechiná” é o nível que habita e Se reveste nos mundos, etc.

דהיינו שיהא השראת קדושתו שהוא קדוש ומובדל כו' ואני הו"י לא שניתי בגילוי תוך עלמין בנקודת הלב הגשמי וז"ש ברבות נשא פ"ב ע"פ תוכו רצוף אהבה זו השכינה כמ"ד ואהבת את הו"י אלקיך

Isto é, que a habitação de Sua santidade, Ele que é santo e apartado, etc., [e de quem se diz:] “Eu, Havayá, não mudei”, seja revelada dentro dos mundos, no ponto do coração físico. E é isso que se diz em Rabbah, Naso, capítulo 12, sobre “seu interior incrustado de amor”: esta é a Shechiná, como se diz: “E amarás Havayá, teu D'us”.

(ע"ש דרמ"ז ב') ועיין בגמרא (פ"ה דיומא נ"ד א') ועמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש בפירוש שיהא שם שמים מתאהב על ירך ועיין בזו"ג ואתחנן (רס"ז ב') בענין אהבה:

(Veja lá, 247b.) E veja a Guemará (capítulo 5 de Yoma, 54a). Veja também o que está escrito no discurso que começa “E farás vestes sagradas”, sobre a explicação de “que o Nome do Céu se torne amado por teu intermédio”. E veja Zohar III, Vaetchanan (267b), sobre o tema do amor.

3 ב והנה בזמן שאין בהמ"ק קיים נקרא כנס"י בשם עקרה כמ"ש שרני עקרה לא ילדה [וע' בזהר משפטים דף ק"ג סע"ב ובמק"מ שם] ולע"ל כתיב כי חלה גם ילדה ציון את בניה.

2. Ora, quando o Templo Sagrado não está de pé, a Congregação de Israel é chamada de “estéril”, como está escrito: “Canta, ó estéril, que não deste à luz” [e veja Zohar, Mishpatim, página 103b, ao final, e Mikdash Melech lá]; mas, sobre o Futuro Vindouro, está escrito: “Assim que Tsion sentiu as dores do parto, também deu à luz seus filhos”.

4 והענין כי הנה בכל יום אנו מברכים ברוך אתה הוי' שברוך ונמשך בחי' הוי' בגילוי בבחי' אתה כאלו הוא לנוכח ואעפ"כ אין הלב מתפעל כ"כ בכל אדם ולא בשביל זה נאמר

A explicação é a seguinte. Todos os dias abençoamos: “Bendito és Tu, Havayá”; que o nível de Havayá seja “abençoado”, isto é, atraído em revelação, no aspecto de “Tu”, como se Ele estivesse diante de nós. Ainda assim, o coração não é tão profundamente tocado em todas as pessoas; contudo, não se deve dizer por isso

כי הברכה היא לבטלה ח"ו שאינו נמשך כלל גילוי אלקות כי באמת בכל יום ויום נמשך גילוי אלקות למטה וברוך ה' מעולם ועד עולם בכל יום ויום

que a bênção seja em vão, D'us não o permita, [quer dizer,] que nenhuma revelação da Divindade seja atraída. Pois, na verdade, todos os dias, sem exceção, uma revelação da Divindade é atraída para baixo, e “Havayá é abençoado de mundo em mundo” todos os dias.

אך אינו נמשך למטה להיות כ"כ בקרב איש ולב עמוק ואינו נקלט ונתפס אל תוך תוכו ופנימיותו ממש Mas ela não é atraída para baixo a ponto de estar tão profundamente “dentro do homem e no coração profundo”, nem é absorvida e apreendida em seu âmago e interior mais íntimos

(עמ"ש בד"ה עיני כל בפ' מטות) אלא הוא בבחי' עקרה שפולטת הטפה שהיא השפעת גילוי אלקותו שנמשך מעולם ועד עולם.

(veja o que está escrito no discurso que começa “Os olhos de todos”, na Parashat Matot); antes, encontra-se no estado de uma mulher estéril, que expulsa a semente, que é o fluxo da revelação de Sua Divindade atraído de mundo em mundo.

וזהו כל האזרח בישראל ישבו בסוכות פי' האזרח לשון עתיד כלומר מה שאני עתיד להזריח בתוך ישראל ובפנימיותם לעתיד לבוא עכשיו ישבו בסוכות שמתגלה עליהם בבחי' סוכות ומקיף מלמעלה.

E este é [o significado de] “Todo cidadão (ha’ezech) em Israel habitará em sucot”. Ha’ezech indica o futuro, como se dissesse: aquilo que farei brilhar (lehazriach) dentro de Israel e em seu interior, no Futuro Vindouro, agora “habitarão em sucot”, [isto é,] revela-se sobre eles à maneira de sucot e como uma luz circundante (makif) que vem do alto.

אך שאינו נזרח בתוכם ובפנימיותם גילוי אלקות מחמת שהיא בחי' עקרה שפולטת כו' (וע' בזהר פי' אמור דק"ג ע"א גבי ועל דא כתיב כל האזרח כו' ובפי' הרמ"ז שם וע' מ"ש בפי' אזרח בד"ה ראה אנכי נותן בענין איתן האזרחי).

Mas a revelação da Divindade não brilha dentro deles nem em seu interior, porque ela se encontra no estado de uma mulher estéril que expulsa, etc. (E veja Zohar, Parashat Emor, 103a, sobre “E por isso está escrito: ‘Todo cidadão’”, etc., e o comentário do Ramaz lá; veja também o que está escrito sobre o significado de ezech no discurso que começa “Vê, ponho diante de vós”, a respeito de “Eitan, o Ezechita”).

אך הגורם זה להיות פולטת ואינה קולטת אל תוך הלב להיות מתפעל כו' הוא הגוף ונפש הבהמית הסובבים את נפש אלקית ומלבישים אותה והם המונעים ומעכבים

Mas o que causa isso, que ela expulse e não absorva [a revelação] dentro do coração, para que ele seja tocado, etc., é o corpo e a alma animal, que cercam a alma divina e se revestem sobre ela; são eles que impedem e obstruem

מבחוץ שאין ההארה והמשכה זו מתגלה בנפש והם הטורדים ומפילים אותה בעסקי עוה"ז ותענוגי בני אדם כל חד לפום מה ידיע בנפשי' והאהבה היא מסותרת ומכוסה בלבוש שק וכ"ז עכשיו בזה"ג.

pelo lado de fora, de modo que essa iluminação e essa atração não se revelem na alma. São eles que a distraem e a fazem descer aos assuntos deste mundo e aos prazeres dos homens, “cada um segundo o que conhece em sua alma”; e o amor fica oculto e coberto por uma vestimenta de saco. Tudo isso ocorre agora, no tempo do exílio.

משא"כ לע"ל כתיב כי חלה גם ילדה ציון את בניה שיהיה בבחי' לידה והתגלות האהבה.

Ao passo que, sobre o Futuro Vindouro, está escrito: “Assim que Tsion sentiu as dores do parto, também deu à luz seus filhos”: então ela estará no estado de nascimento e de revelação do amor.

אבל עכשיו בגלות היא בבחי' עיבור והעלם כעובר הנתון בבטן אמו שהוא בהעלם (ועמ"ש בד"ה וראה אל אברהם כו' ג"כ מענין עיבור ולידה וע' בזה"ב ס"פ ויקהל דר"כ ע"א ובפ' פנחס דרמ"ט ע"ב)

Mas agora, no exílio, ela está no estado de gestação e ocultação, como um feto no ventre da mãe, onde permanece oculto. (Veja também o que está escrito no discurso que começa “E apareci a Avraham”, etc., igualmente sobre gestação e nascimento; e veja Zohar II, final da Parashat Vayakhel, 220a, e Parashat Pinchas, 249b.)

ועל זה נאמר למען דעת כל עמי הארץ כי עמי הארץ הם הגוף ונפש הבהמית ודעת הוא מלשון וידע בהם את אנשי סוכות (בשופטים סי' ח')

E a respeito disso está dito: “Para que todos os povos da terra saibam”; pois “os povos da terra” são o corpo e a alma animal, e “saibam” (da’as) está relacionado a “e fez os homens de Sucot saberem (vayoda)” (em Shoftim, capítulo 8),

ותרגומו ותבר בהון כו' פ"י שיהיו עמי הארץ נשברים ובטלים והיינו ע"י המשכת הדעת ממש

que o Targum traduz como “e os quebrou”, etc. Isso significa que “os povos da terra” devem ser quebrados e anulados; e isso ocorre por meio da atração do da’at propriamente dito,

כי כהמס דונג מפני אש יאבדו כו' (ועמ"ש בפ' בחקתי בד"ה ביאור אם בחקתי בענין החקיקה להעביר מסך נה"ב כו' ע"ש)

pois “como a cera se derrete diante do fogo, eles perecerão”, etc. (Veja também o que está escrito na Parashat Bechukotai, no discurso que começa “Explicação de ‘Se seguirdes os Meus estatutos’”, sobre a gravação que remove a tela da alma animal, etc.; veja lá.)

וזהו ג"כ הודו לאלקי האלקים כי אלקים הוא בחי' צמצום והעלם המעלים ומסתיר והיינו בהיותו מלוכש בתוכם.

E este também é [o significado de] “Agradecei ao D'us dos deuses (Elokei ha'elokim)”: pois Elokim é o nível de tsimtsum e ocultação, que oculta e encobre; isto é, quando Ele está revestido dentro deles.

אבל כשיתגלה בבחי' אלקי האלקים דהיינו בבחי' מושל עליהם אזי הוא משבר ומקרע כל המסכים המבד ילים ואזי נמשך לעולם חסדו שהוא בחי' גילוי אלקות בלי מונע.

Mas, quando Ele se revelar como “D'us dos deuses”, isto é, como aquele que os governa, então quebrará e rasgará todas as telas que separam; e então será atraída “Sua bondade dura para sempre”, que é a revelação da Divindade sem impedimento.

וזהו כי הו"י הוא האלקים אין עוד שלא יהיה בבחי' הסתר והעלם ולא יהי עוד מלבדו (וע' בזהר פ' קרח דקע"ח ע"ב):

E este é [o significado de] “que Havayá é o D'us (ha'Elokim), não há outro”: que não haverá mais um estado de ocultação e encobrimento, nem haverá nada além d'Ele. (E veja Zohar, Parashat Korach, 178b.)

5 ג והנה כלל גילוי זה לכל השנה הוא בשמיני עצרת. וזהו ביום השמיני עצרת תהיה לכם

3. Ora, a fonte geral desta revelação para o ano inteiro é em Shemini Atzeres. E este é [o significado de] “No oitavo dia haverá para vós um atzeres”:

עצרת לשון קליטה שנקלטה הטפה השופעת גילוי אלקות להיות כח לבחי' לידה והתגלות האהבה ועמ"ש במ"א ע"פ והקשורים ליעקב בד"ה ואשה כי תדור נדר והיינו

atzeres denota absorção (kelitah): que a semente que flui da revelação da Divindade seja absorvida, para que haja força para o estado de nascimento e a revelação do amor. (Veja também o que está escrito em outro lugar sobre “os mais fortes para Yaakov”, no discurso que começa “E se uma mulher fizer um voto”). Isto é,

כי ביום השמיני הוא בחי' אם הבנים שמחה והוא זמן שמחתנו לשון רבים שמתחברים ב' השמחות יחד השמחה שמלמעלה למטה ישמח ה' במעשיו עם השמחה שממטה למעלה ישמח ישראל בעושו.

pois o oitavo dia é o nível de “a mãe dos filhos está alegre”, e é “o tempo da nossa alegria”, no plural, pois as duas alegrias se unem: a alegria de cima para baixo, “Havayá se alegrará com Suas obras”, e a alegria de baixo para cima, “Israel se alegrará em seu Criador”.

6 וביאור הדבר להבין ענין השמחה שמלמעלה למטה כי ענין השמחה הוא גילוי העולם וכמשל המלך שדרכו לישוב בחדרי חדרים בהיכלו כולו אומר כבוד וכל כבודו פנימה.

A explicação do assunto, para compreender a alegria de cima para baixo: a alegria é a revelação do que estava oculto. Como na analogia de um rei cujo costume é permanecer nos aposentos mais interiores de seu palácio (“em Seu palácio todos dizem: ‘Glória’”; e “toda a sua glória está no interior”),

אך בזמן שמחתו מתראה ומתגלה לעין כל. ועדיין תקנו בתפלת יו"ט אתה בחרתנו כו' כי מועדים לשמחה שהוא בחי' גילוי

mas, no momento de sua alegria, ele se mostra e se revela a todos. Do mesmo modo, [os Sábios] instituíram na oração da festa: “Tu nos escolheste”, etc., pois [as festas são] “ocasiões de alegria”, que correspondem à revelação.

(וע' בפע"ח שער מקראי קדש ספ"א. אמנם כו' יותר מגולים כו' ובבחינה זו יתירה שמחת יו"ט מבשבת ע"ש)

(E veja Pri Etz Chaim, Sha'ar Mikra'ei Kodesh, final do capítulo 1: “Contudo, etc., mais revelados, etc., e, neste aspecto, a alegria de uma festa supera [a de] Shabat”; veja lá.)

ועושין מזה הגילוי עיקר והרחבת הבאור בהגלות נגלות עוז אהבתו שאתה בחרתנו כו' ותתן לנו ה' אלקינו כו'. והנה אח"כ אנו אומרים וישמחו בך ישראל כו'.

E [a oração] faz desta revelação o tema principal e a desenvolve, ao revelar abertamente a intensidade de Seu amor: “Tu nos escolheste”, etc., “e Tu, Havayá nosso D'us, nos deste”, etc. E depois dizemos: “E Israel se alegrará em Ti”, etc.

וכענין והאופנים ברעש גדול כו' שהרעש הוא מפני חידוש הגילוי שמשיגים החיות הנמשך להם מקדושתו ית' ולכן מרעימים ומרעישים בקול רעש גדול אדיר וחזק כו'.

E isso se assemelha a “e os ofanim, com grande estrondo”, etc.: o estrondo se deve à novidade da revelação, quando apreendem a força vital que lhes é atraída de Sua santidade, bendito seja; por isso, trovejam e ressoam com um grande som estrondoso, poderoso e forte, etc.

7 וכן הוא לענין השמחה שהיא מהרחבת הדעת וההתבוננות שכאשר יעמיק וירחיב בשכלו גודל עוצם

הגילוי אשר הפליא חסדו ככה יוסיף אומץ השמחה בלבו וישמח לבו ויגל אף גילת ורנן כו'

Assim também ocorre com relação à alegria, que provém da amplitude da mente e da contemplação: quando alguém pondera profunda e amplamente em sua mente a grandeza extraordinária da revelação, como Ele tornou maravilhoso o Seu Chesed, aumentará a força da alegria em seu coração, e seu coração se alegrará e exultará, “sim, com exultação e canto”, etc.

משא" כל השנה אף שברור ונמשך להיות בחי' הוי' בבחי' אתה כאלו הוא לנוכח אינו בבחי' גילוי השמחה רק השמחה גנוזה בעבודה.

Ao passo que durante todo o ano, embora [Ele] seja abençoado e atraído para baixo, de modo que o nível de Havayá esteja no aspecto de “Tu”, como se Ele estivesse diante de nós, não há um estado de alegria revelada; antes, a alegria permanece oculta dentro do serviço.

וכמ"ש תחת אשר לא עבדת בשמחה כו' ועושין מהעבודה עיקר (ועמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא) והשמחה היא שמחה של מצוה (ועמ"ש בד"ה אוסרי לגפן)

Conforme está escrito: “Porque não serviste... com alegria”, etc.: faz-se do serviço o principal (e veja o que está escrito no maamar iniciado com “E agora, que a força seja grande”), e a alegria é a alegria de uma mitsvá (e veja o que está escrito no maamar iniciado com “Atando à videira”).

אבל ביו"ט השמחה היא בהתגלות (וע' בזח"ג פ' קרח) (דקע"ו ע"ב) גבי ואימתי בשעתא דמועד זמין בעלמא כו' ובפי' הרמ"ז שם ומבואר במ"א.

Mas, num festival, a alegria se revela. (E veja Zohar III, Parshas Korach, 176b, sobre “E quando? No momento em que um festival se aproxima no mundo”, etc., e o comentário do Ramaz ali; isso também é explicado em outro lugar.)

וזהו מ"ש בנהר יעברו ברגל שם נשמחה בו. פי' נהר היינו בחי' ונהר יוצא מעדן. וארז"ל יובל שמו והיינו בחי' בינה.

E é isso que está escrito: “Atravessaram o rio a pé (baregel); ali nos alegramos Nele”. “Rio” significa o nível de “E um rio sai do Éden”; e nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Seu nome é Yuval”; este é o nível de Biná.

והיא בחי' אם הבנים שמחה וכמ"ש בזח"ב פ' יתרו (דפ"ד ע"א ודפ"ה ע"ב) ובפ' ויחי (דרי"ט ע"א) ובשאר דוכתי. ובנים היינו תורה ומצות.

E ela é o nível de “a mãe dos filhos [é] alegre”, conforme está escrito em Zohar II, Parshas Yisro (84a e 85b), em Parshas Vayechi (219a) e em outros lugares. E “filhos” significa Torá e mitsvot.

ואם הבנים היא בחי' בינה כמבואר בזהר ח"ג פ' שמיני (ד"מ סע"ב) והיא הנמשך ע"י שמחה של מצוה.

E “a mãe dos filhos” é o nível de Biná, conforme explicado em Zohar III, Parshas Shemini (40b, no final), e é isso que é atraído para baixo por meio da alegria de uma mitsvá.

ונודע שהבינה נקרא עלמא דאתכסייא כמ"ש בזה"א (ויצא דקנ"ה ע"ב) ושאר דוכתי ע"כ בכל השנה צ"ל השמחה גנוזה בעבודה. שעלמא דאתכסייא מתלבשת בעלמא דאתגליא.

E é sabido que Biná é chamada “o mundo oculto” (alma d’iskasya), conforme está escrito em Zohar I (Vayetzei, 158b) e em outros lugares. Portanto, durante todo o ano, a alegria deve permanecer oculta dentro do serviço, pois o mundo oculto se reveste no mundo revelado (alma d’isgalya).

וזהו והנגלות לנו ולבנינו. ו"ה הם נגלות שהם תורה ומצות הנק' בנים. וזהו לנו ולבנינו.

E é isso: “E as coisas reveladas são para nós e para nossos filhos”: o vav e o hei são as “coisas reveladas”, que são Torá e mitsvot, chamadas “filhos”. E é isso: “para nós e para nossos filhos”.

וזהו שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. וכדפי' הטעם בזהר (ויצא דקנ"ה ע"א) בגין דאיהי עלמא דאתכסיא ולא אתגליא כלל.

E é isso: “Certamente enviarás a mãe, e os filhos poderás tomar para ti”, conforme a razão explicada no Zohar (Vayetzei, 158a): “porque ela é o mundo oculto e não se revela de modo algum”.

והיינו שאין לעשות עיקר מהשמחה לבדה. שהיא בחי' גבוה מאד ולא יוכלו להגיע אליה לבדה.

Isto é, não se deve fazer da alegria, por si só, o principal, pois ela é um nível muito elevado, ao qual não se pode chegar por si só,

כי אם ואת הבנים תקח לך שהוא בחי' העבודה בתורה ומצות. ואז השמחה היא נק' שמחה של מצוה דייקא שהתגלותה הוא ע"י המצוה שהם הבנים.

mas, antes, “os filhos poderás tomar para ti”, que é o nível do serviço por meio da Torá e das mitsvot. Então a alegria é chamada especificamente “a alegria de uma mitsvá”, pois sua revelação ocorre por meio da mitsvá, que são os “filhos”.

והיינו בחי' הבינה כמו שמלובשת בזו"נ. והגם דעיקר פי' שלח תשלח את האם היינו לענין בחינת ההשגה שהיא בחי' שלמעלה מההשגה וכמ"ש בזה"ב פ' יתרו (דצי"ג ע"ב) ובפרשה פנחס (דרנ"ד ע"ב).

E este é o nível de Biná tal como revestido em Zeir Anpin e Nukvá. E embora o sentido principal de “Certamente enviarás a mãe” diga respeito ao nível da compreensão, que é um nível acima da compreensão, conforme está escrito em Zohar II, Parshas Yisro (93b) e em Parshas Pinchas (254b),

אך עכ"ז גם הפי' הנ"ל אמת. והוא ע"ד משני"ת באגה"ק ע"פ מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים.

ainda assim, a explicação acima também é verdadeira. Isso segue o que é explicado em Iggeres HaKodesh sobre “Quão bela e quão agradável és, amor em delícias”.

אכן בגי' רגלים שהם מועדים לשמחה היינו שאז הוא גילוי בחי' עלמא דאתכסיא בבחי' והאם רובצת על כו'

Contudo, nos três festivais de peregrinação, que são “ocasiões para a alegria”, há então uma revelação do nível do mundo oculto, à maneira de “e a mãe está sentada sobre”, etc.

וע"ז נאמר בנהר יעברו ברגל שבכל רגל ורגל מגי' רגלים נשיי' הם עוברים בחי' הנהר היוצא מעדן שהוא בחי' אם הבנים כנ"ל

E a respeito disso está dito: “Atravessaram o rio a pé”: em cada um dos três festivais de peregrinação (regalim), as almas de Israel atravessam o nível do rio que sai do Éden, que é o nível de “a mãe dos filhos”, conforme explicado acima.

ולכן שם נשמחה בו ממש דהיינו בעצמות אור א"ס ממש אשר הוא נמשך ומאיר בעלמא דאתכסיא וכנודע דהתגלות עתיק הוא בבינה.

Por isso, ali nos alegamos Nele de fato, isto é, na própria essência da Luz Infinita, que é atraída para baixo e brilha no mundo oculto; e é sabido que a revelação de Atik ocorre em Biná.

8 ולכן הם מועדים לשמחה. ודרך פרט נקי' חג הסוכות זמן שמחתנו שהיתה בו שמחה יתירה מבשאר יו"ט

Por isso, são “ocasiões para a alegria”. Em particular, a festa de Sucot é chamada “o tempo da nossa alegria”, pois nela havia uma alegria maior do que nos outros festivais.

והיינו ע"י התשובה בעשי"ת ובפרט ביוהכ"פ שע"ז הוא התגלות אימא עילאה על בנין וזהו עיקר ענין התשובה כמ"ש בזח"ג ויקרא (דט"ו סע"ב ודף י"ו ריש ע"א).

E isso se dá por meio da teshuvá dos Dez Dias de Teshuvá, e especialmente em Yom Kipur, por meio da qual ocorre a revelação de Imma Ilaá (a Mãe superna) sobre os filhos; esta é a essência da teshuvá, conforme está escrito em Zohar III, Vayikra (15b, no final, e 16a, no início).

אשר עי"ז נמשך אח"כ בסוכות בחי' זמן שמחתנו. והנה בחג הסוכות נמשך בחינת השמחה מלמעלה למטה בגילוי אלקות בבחי' סוכה ומקיף כו'.

Por meio disso, depois, em Sucot, é atraído para baixo o nível de “o tempo da nossa alegria”. Ora, na festa de Sucot, o nível da alegria é atraído para baixo, do alto para baixo, por meio de uma revelação da Divindade na forma de uma sucá e de uma luz abrangente (makif), etc.

אך בשע"צ נמשך בחינת גילוי פנימית בחינת והוא כחתן יוצא מחופתו חתן לשון חות דרגא (ועמ"ש בזה בשה"ש בד"ה לסוסתי)

Mas em Shemini Atzeret é atraído para baixo o nível de revelação interior, o nível de “e ele é como um noivo (chatan) que sai de seu pátio”; chatan está relacionado a “descer um degrau” (nachis darga) (e veja o que está escrito sobre isso em Shir HaShirim, no maamar iniciado com “À minha égua”),

כי כל גילוי אור א"ס ב"ה הבא מלמעלה למטה הוא ע"י ירידות והשתלשלות המדרגות מעילה לעלול כו'

pois toda revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, que vem do alto para baixo ocorre por meio de descidas e da progressão em cadeia dos níveis (hishtalshelut), de causa a efeito, etc.,

והוא יוצא מבחי' חופה וסוכה מבחי' מקיף להיות נקלט ונתפס לתוך מקור נש"י בפנימיותם ע"י השמחה ממטה למעלה שעל ידי אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא

e ela sai do nível do pátio e da sucá, do nível da luz abrangente, para ser absorvida e apreendida dentro da fonte das almas de Israel, em seu interior, por meio da alegria de baixo para cima; pois por meio de um despertar de baixo [vem] um despertar do alto.

(עיין בפרדס בערכי הכינויים ערך שמחה דפ"י שמחה היא הכינה וזהו ע"ד שנת' למעלה בפ"י אם הבנים שמחה. ואמנם עוד כתב שם בשם הזהר ויקרא)

(Veja Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete “Alegria”, onde se explica que “alegria” significa Biná; isso corresponde ao que foi explicado acima sobre “a mãe dos filhos [é] alegre”. No entanto, ele também escreveu ali em nome do Zohar, Vayikra

(דף ח' ע"ב) ואית דמתני הי שמחה דא כנסת ישראל כו' וע"ז נאמר כי בשמחה תצאו כו'.

(página 8b): “E alguns ensinam: qual é a ‘alegria’? Esta é a Congregação de Israel”, etc.; e a respeito disso está dito: “Pois com alegria saireis”, etc.

ולפמש"כ זהו ענין שמחה שמלמעלה למטה היא בחי' בינה ושמחה שמלמטה למעלה היא בחי' מל' כנס"י

E, segundo o que está escrito, este é o assunto: a alegria do alto para baixo é o nível de Biná, e a alegria de baixo para cima é o nível de Malchut, a Congregação de Israel,

והיא בחי' שמחת כלה ועמ"ש בד"ה והיה כמשוש חתן כו' בענין שמחת כלה ואזי מתחברים ב' השמחות יחד ישמח ישראל וישמח ה' במעשיו:

e ela é o nível de “a alegria da noiva” (e veja o que está escrito no maamar iniciado com “E será como a alegria do noivo”, etc., sobre o assunto da alegria da noiva); então, as duas alegrias se unem: “Israel se alegrará” e “Havayá se alegrará em Suas obras”.

9 ד (והנה בפ"י ישמח ה' במעשיו פ"י במדרש ויקרא רבה פ' אחרי פ"כ דקאי אלעתיך לבוא וכ"ה בזח"א במ"ה פ' תולדות)

4. (Ora, quanto ao significado de “Havayá se alegrará em Suas obras”, explica-se no Midrash, Vayikra Rabbah, Parshas Acharei, capítulo 20, que se refere ao Tempo Vindouro; o mesmo consta em Zohar I, no Midrash HaNe'elam, Parshas Toldos

(דקל"ה ע"א) שהוא בזמן תח"ה וע"ז נאמר אלה תולדות יצחק לשון צחוק ושמחה ותענוג שיהי' אז לנשמות.

(135a), que é o tempo da Ressurreição dos Mortos; e a respeito disso está dito: “Estas são as gerações de Yitzchak”, sendo Yitzchak uma alusão ao riso, à alegria e ao deleite que as almas terão então.

והרמ"ז שם האריך והרחיב בביאור ענין זה ותוכן הענין כי השמחה היא בבינה והיא מגבורות הנמתקות והיא בחי' גבורה דעתיק

E o Ramaz se estendeu longamente na explicação desse assunto; em síntese, a alegria está em Biná e provém das Guevurot adotadas, sendo o nível da Guevurá de Atik.

אמנם אז יבוא השפע מפנימית עתיק וזהו ענין ישמח ה' שהוא גילוי בחי' פנימית עתיק.

No entanto, então o fluxo virá da dimensão interior de Atik; este é o significado de “Havayá se alegrará”: a revelação do nível da dimensão interior de Atik.

10 ופי' במעשיו היינו בירו שם ב"ן שהוא בחי' עשייה ויתעלה בבחי' ס"ג כו' ועיין מ"ש בביאור ע"פ מי מנה בענין אף עשיתיו אף מרבה בחי' רביעית

E o significado de “em Suas obras” é a retificação (birur) do Nome Ban, que é o nível de Assiá (ação), de modo que seja elevado ao nível de [o Nome] Sag, etc. E veja o que está escrito na explicação sobre “Quem contou”, a respeito de “Também (af) o fiz”, [em que] af inclui um quarto nível,

שהוא כתר עליון המתגלה בבחי' עשייה דייקא בירור שם ב"ן כו' ע"ש באריכות וזהו ענין ישמח ה' במעשיו דייקא.

que é Kéter Supremo, revelado especificamente no nível de Assiá, na retificação do Nome Ban, etc.; veja ali em detalhes. E este é o significado de “Havayá se alegrará em Suas obras”, especificamente.

ועמ"ש בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה בענין גילוי פנימית עתיק שהוא דוקא אחר בירור שם ב"ן כו' ע"ש.

E veja o que está escrito na explicação sobre “Pois sobre toda a glória haverá um pálio”, a respeito da revelação da dimensão interior de Atik, que ocorre especificamente depois da retificação do Nome Ban, etc.; veja ali.

וע' מזה עוד בזח"א במ"ה פ' וירא (דק"ב ע"ב ודף קי"ד ע"א) ועמ"ש בד"ה ושבתי בשלום אל בית אבי בענין שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו

E veja mais sobre isso em Zohar I, Midrash HaNe'elam, Parshas Vayera (102b e 114a); e veja o que está escrito no maamar iniciado com “E voltarei em paz à casa de meu pai”, sobre o assunto de que, no futuro, dirão a Yitzchak: “Pois tu és nosso pai”.

והנה מבואר שם בהרמ"ז דמגילוי זה יומשכו נשמות חדשות להיות עטרה לנשמות הצדיקים וע"ז נאמר ועטרותיהן בראשיהן כו'

Ora, explica-se ali no Ramaz que, dessa revelação, serão atraídas para baixo almas novas, para serem uma coroa para as almas dos justos; e a respeito disso está dito: “com suas coroas sobre a cabeça”, etc.,

וכמ"מ בזח"א ס"פ וירא (דק"ט סע"א) וע' בפ' וישלח (דקפ"ב ע"א) ועמ"ש מענין גילוי נשמות אלו שהם מבחי' אור א"ס הסכ"ע שלמעלה מהקו כו' והוא בד"ה ואכלתם אכול.

conforme se encontra em Zohar I, no final de Parshas Vayera (119a, no final); e veja Parshas Vayishlach (182a). E veja o que está escrito sobre a revelação dessas almas, que provêm do nível da Luz Infinita que circunda todos os mundos (sovev kol almin), acima do kav, etc.; isso está no maa-mar iniciado com "E comereis, comendo".

ובזח"ג ויקרא (דף י"ו סע"א) משמע דפ"י ישמח ה' במעשיו קאי לאחר אלף הו' שהוא בחי' חד חרוב כשיחדש עולמו כמ"ש השמים החדשים והארץ החדשה.

E em Zohar III, Vayikra (16a, no final), dá a entender que "Havayá se alegrará em Suas obras" se refere ao período posterior ao sétimo milênio, que é o nível de "um [milênio] desolado", quando Ele renovará Seu mundo, conforme está escrito: "os novos céus e a nova terra".

ועיין ג"כ בזח"ב בשלח (דנ"ז ע"ב) ובפ' פקודי (דף רנ"ט ע"א) ועמ"ש מענין זה בפ' ויצא גבי וכל אשר תתן לי עשר עאשרנו לך.

E veja também Zohar II, Beshalach (57b) e Parshas Pekudei (259a); e veja o que está escrito sobre isso em Parshas Vayetzei, a respeito de "e tudo o que me deres, certamente separarei para Ti o dízimo".

והנה פ"י הפשוט דישמח ה' במעשיו היינו כביכול שנמשך לו ית' השמחה ממעשיו שהן הברואים כדפרש"י בחולין פא"ט (ד' ס' סע"א) וע"פ דרך הנ"ל היינו כדפ"י הרמ"ז דמעשיו

Ora, o sentido simples de "Havayá se alegrará em Suas obras" é que, por assim dizer, a alegria Lhe é proporcionada, bendito seja Ele, por Suas obras, que são as criaturas, conforme Rashi explica em Chullin, capítulo Eilu Tereifos (60a, no final). E, segundo a abordagem acima, é como explicou o Ramaz: "Suas obras"

היינו בירור שם ב"ן שבירור זה זהו כללות ענין היום לעשות וע"ז נאמר אשר ברא אלקים לעשות דפ"י לעשות לתקן והיינו בירור שם ב"ן ורפ"ח כו' שהוא בחי' עשייה דכללות כנ"ל.

significa a retificação do Nome Ban; e essa retificação é a totalidade do sentido de "hoje, para praticá-los". A respeito disso está dito: "que Elokim criou para fazer", pois "fazer" significa retificar; isto é, a retificação do Nome Ban e das 288 [centelhas], etc., que é o nível geral de Assiá, conforme explicado acima.

11 וכשיושלם בחינת היום לעשותם יומשך מזה שישמח ה' במעשיו אשר אמר ונעשה רצונו. והשמחה זהו גילוי פנימית

E quando se completar o nível de “hoje, para praticá-los”, disso resultará que “Havayá se alegrará em Suas obras”: Ele falou, e Sua vontade foi cumprida. E a alegria é a revelação da dimensão interior,

והיינו פנימית עתיק שהוא פנימית תענוג העליון והיינו ע"ד מארז"ל נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני.

isto é, a dimensão interior de Atik, que é a dimensão interior do deleite superno; isso corresponde ao ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “É uma satisfação diante de Mim que Eu falei e Minha vontade foi cumprida”.

12 והיא השמחה שמלמעלה למטה היינו שהגילוי הפנימית נמשך מלמעלה למטה. אמנם סיבת גילוי זה נמשך אדרבה ממעשיו כביכול שהוא בחי' היום לעשותם.

E esta é a alegria do alto para baixo, isto é, a revelação interior é atraída do alto para baixo. No entanto, a causa dessa revelação provém, ao contrário, de Suas obras, por assim dizer, que são o nível de “hoje, para praticá-los”.

וגם יובן ענין זה מההפך. דהיינו ממ"ש גבי דור המבול ויתעצב אל לבו כו' והיינו מחמת

Esse assunto também pode ser compreendido pelo seu oposto, isto é, pelo que está escrito a respeito da geração do Dilúvio: “E Ele Se entristeceu em Seu coração”, etc.; isso ocorreu porque

כי רבה רעת האדם בארץ כו' ולזאת יובן ההפך דהיינו מה שישמח ה' במעשיו הנה שמחה זו נמשך ע"י קיום היום לעשותם.

“grande era a maldade do homem na terra”, etc. Assim, pode-se compreender o oposto: “Havayá se alegrará em Suas obras”; essa alegria é atraída pelo cumprimento de “hoje, para praticá-los”.

ובענין ישמח ישראל בעושיו בזח"ג ויקרא (דכ"ג ע"ב) פי' שזהו ענין מ"שש איה אלוה עושי וא"כ י"ל שזהו מ"ש בסבא דמשפטים (דצ"ו ע"ב)

E, quanto a “Israel se alegrará em seu Criador”, em Zohar III, Vayikra (23b), explica-se que isso corresponde ao que está escrito: “Onde está Elo'ah, meu Criador?”. Sendo assim, pode-se dizer que é isso o que está escrito no Sava de Mishpatim (96b)

ע"פ בבגדו בה ופריש עלה לבוש יקר דיליה ומאן איהו שמא קדישא דאקרי אלוי"ה. ודא הוא בבגדו בה כו'.

sobre “bevigdo vah” (ao traí-la): “Ele estende sobre ela Seu precioso manto. E o que é ele? O Nome sagrado chamado Elo’ah. E isso é ‘bevigdo vah’”, etc.

וכ"כ עוד שם (דף צ"ז ע"ב) בפ"י כסותה. פרישן דלבושא דמלכא דפריש עלה אלוה ועיין בפ"י הרמ"ז שפ ובע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש ח'.

E também escreveu ali (97b), sobre o significado de “sua cobertura” (kesusah): “a extensão do manto do Rei, que Ele estendeu sobre ela: Elo’ah”. E veja o comentário do Ramaz ali e Etz Chaim, Sha’ar Mayin Nukvin e Mayin Duchrin, discurso 8.

ועיין מ"ש בענין פ"י כסותה בד"ה המגיד מראשית אחרית. ובזח"ג פ' פנחס (דרי"ט ע"ב) פ"י בעושי לשון רבים היינו תלת שותפין דבאדם אב ואם והקב"ה.

E veja o que está escrito sobre o significado de “sua cobertura” no maamar iniciado com “Declorando o fim desde o princípio”. E em Zohar III, Parshas Pinchas (219b), explica-se be’osav (“seus Criadores”), no plural, como os três parceiros na pessoa: pai, mãe e o Santo, bendito seja Ele.

ונתבאר במ"א דכמ"כ בהנשמה ממש יש ג' בחינות אלו. וע"ד שנתבאר לעיל בד"ה כיום השמיני עצרת בענין כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני.

E foi explicado em outro lugar que também na própria alma existem esses três níveis. Isso segue o que foi explicado acima, no maamar iniciado com “No oitavo dia, um atseret”, sobre “Pois meu pai e minha mãe me abandonaram, mas Havayá me recolherá”:

שאהבה הטבעית שבנפש האלקית נק' אב שממנה התולדה לעשות מצות ומע"ט כו' ע"ש והיינו כי שרשה מבחי' חסד לאברהם שהוא ז"א דאצילות.

que o amor natural da alma divina é chamado “pai”, pois dele nasce a realização de mitsvot e boas ações, etc.; veja ali. Isso porque sua raiz está no nível de “Chessed para Avraham”, que é Zeir Anpin de Atsilut.

13 ונמצא זו"נ דאצ"י נק' אב ואם דנשמה שמהם שרש האהבה והיראה שבנשמה. ומה שהקב"ה נותן נשמה.

Conclui-se que Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut são chamados o pai e a mãe da alma, pois deles provém a raiz do amor e do temor na alma. E que o Santo, bendito seja Ele, dá à alma

היינו בחיי נשמה לנשמה שהיא בחיי יחידה שרש הנשמה דהיינו בחיי מזליה וע"ז נאמר והי' יאספני

significa o nível de uma alma para a alma, que é o nível de yechidá, a raiz da alma, isto é, o nível de seu mazal. E a respeito disso foi dito: “e Havayá me acolherá.”

וזהו ענין בעושי לשון רבים ומזה יובן ענין ישמח ישראל בעושי שזהו בסוכות זמן שמחתנו

E este é o sentido de be'osav (“seus Criadores”), no plural. E disso se pode compreender “Israel se alegrará em seus Criadores”, que ocorre em Sucot, “o tempo de nossa alegria”.

כי הנה ע"י העוונות נאמר כי אבי ואבי עזבוני כו' שאין האהבה הטבעית מתגלה בנפש.

Pois, por causa dos pecados, foi dito: “Pois meu pai e minha mãe me abandonaram” etc.: o amor natural não se revela na alma.

אך ע"י התשובה בעשיית שע"ז נאמר והי' יאספני וכתוב אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם שהם י"ג מדה"ר שלפני האצילות אזי נמשך מזה בחינת ישמח ישראל בעושי.

Mas, por meio da teshuvá dos Dez Dias de Teshuvá, a respeito da qual foi dito: “e Havayá me acolherá”, e está escrito: “que juraste a nossos pais desde os dias de outrora” — que são os Treze Atributos de Misericórdia que precedem Atsilut —, então disso é atraído o nível de “Israel se alegrará em seus Criadores”:

מה שהי' מרוחק מהם עד הנה כמשל בן המלך שהיה בשביה כשחוזר ובא אצל אביו כו'.

[naquilo que] até agora lhes estava distante, como na parábola do filho do rei que esteve em cativo e, ao voltar, chega junto de seu pai etc.

14 ועיין בד"ה שובה ישראל עד נתבאר ענין אבי ואמי בענין אחר קצת דהיינו בחיי חו"ב שבנפש האלקית

שנק' אב

E veja o discurso que começa “Volta, ó Israel, a [Havayá]”, em que o tema de “meu pai e minha mãe” é explicado de modo um tanto diferente: isto é, os níveis de Chochmá e Biná na alma divina, chamados “pai

ואם לפי שמולידים המדות אהוי"ר הנק' בן ובת ושרש חו"ב שבנפש נמשכים מחו"ב שלמעלה שהם תושב"כ ותשב"ע"פ ומי שפגם בתורה שהיא חכמתו ובינתו ית' נקרא אבי ואמי עזבוני

e mãe”, pois dão origem aos atributos emocionais (midot), amor e temor, chamados “filho e filha”. E a raiz de Chochmá e Biná na alma deriva de Chochmá e Biná do alto, que são a Torá Escrita e a Torá Oral. E aquele que maculou a Torá, que é Sua sabedoria e entendimento, bendito seja Ele, é chamado “meu pai e minha mãe me abandonaram”.

אבל מ"מ וה' הוא גילוי אור א"ס ב"ה ממש יאספני והיינו ע"י התשובה במס"נ שלמעלה מהטעם ודעת. Mas, apesar disso, “e Havayá”, que é a revelação da própria Luz Infinita, bendito seja Ele, “me acolherá”; e isto ocorre por meio da teshuvá com autossacrifício (mesirut nefesh), que está acima da razão e do entendimento.

15 וזהו שובה ישראל עד הוי' אלקיך. ולכן ע"י התשובה בעי"ת וביהכ"פ אשר הוא בחי' וה' יאספני שיאסוף ויקבץ כל חלקי הנפש כו'

E este é o sentido de “Volta, ó Israel, a Havayá, teu D'us”. Portanto, por meio da teshuvá dos Dez Dias de Teshuvá e de Yom Kipur, que é o nível de “e Havayá me acolherá” — que Ele reúne e recolhe todas as partes da alma etc. —,

ע"י"ז ישמח ישראל בעושיו היינו ג' שותפין הנ"ל שבנשמה אב ואם תושב"כ ותשב"ע"פ והקב"ה הוא אור א"ס ב"ה ממש וזהו ענין השמחה בחג הסוכות דבחי' ישמח ישראל בעושיו.

por meio disso [vem] “Israel se alegrará em seus Criadores”, isto é, os três parceiros mencionados acima que estão na alma: pai e mãe, a Torá Escrita e a Torá Oral; e o Santo, bendito seja Ele, que é a própria Luz Infinita, bendito seja Ele. E esta é a alegria da festa de Sucot, do nível de “Israel se alegrará em seus Criadores”.

וברע"מ פ' פנחס (דרל"ה ע"ב) פי' ג"כ ענין בעושיו לשון רבים שהוא ע"ד מ"ש נעשה אדם כו' ומבואר ענין זה במ"א בביאור ע"פ

E no Raya Mehemna, Parashat Pinchas (238b), também se explica o sentido de be'osav no plural: que é à maneira do que está escrito: “Façamos o homem” etc. E este assunto é explicado em outro lugar, na explicação sobre

כי המצוה הזאת כו' דנעשה לשון רבים שהוא כלול מכל ההשתלשלות ע"ס ואינו בחינה פרטיות לבד דהיינו ששרשו מבחי" א"ק שהוא אור כללי.

“Pois este mandamento” etc.: “ façamos” está no plural porque ele abrange toda a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), as dez Sefirot, e não é apenas um nível particular; isto é, sua raiz provém do nível de Adam Kadmon, que é uma luz abrangente.

ובמק"מ פ' בשלח (דנ"ה ע"א) כתב בשם הרח"ו שהאד' אינו רומז אל בחינה פרטית כמו אל ז"א לבדו או אל מלכות לבדה

E em Mikdash Melech, Parashat Beshalach (55a), ele escreveu em nome de Rabi Chaim Vital que Adam não alude a um nível particular, como apenas Zeir Anpin ou apenas Malchut,

אלא הוא רומז אל ה' פרצופים דוגמת אריך כו' וקרוב זה למ"ש כי בכללות העולמות א"ק הוא בחי" אריך כו'.

mas antes alude aos cinco partzufim, como Arich etc. E isto se aproxima do que está escrito: na estrutura geral dos mundos, Adam Kadmon é o nível de Arich etc.

16 וע"י התשובה שהוא בחי" וה' יאספני נמשך להיות ישמח ישראל בעושי בבחי" אור כללי הנ"ל.

E, por meio da teshuvá, que é o nível de “e Havayá me acolherá”, é atraído que haja “Israel se alegrará em seus Criadores” no nível da luz abrangente mencionada acima.

אמנם הנה בחי" ישמח ישראל בעושי הו מגיע עד שרש ומקור הנשמות שמבחינת א"ק כתר דכללות

No entanto, o nível de “Israel se alegrará em seus Criadores” alcança a raiz e a fonte das almas, que provém do nível de Adam Kadmon, o Kéter geral;

אבל בחי" ישמח הב במעשי זהו בחי" גילוי פנימית אור א"ס ב"ה שלמעלה מבחי" א"ק

mas o nível de “Havayá se alegrará em Suas obras” é a revelação da dimensão interior da Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima do nível de Adam Kadmon.

שהרי א"ק נק' אדם דבריא לאגבי אור א"ס ומבחי" שמחה וגילוי זה נמשכו הנשמות החדשות שיתגלו לעתיד שהם למעלה משרש נשמת אדה"ר וכמ"ש בביאור ע"פ ואכלתם אכול.

Pois Adam Kadmon é chamado “o Adam de Beríá” em relação à Luz Infinita. E do nível desta alegria e revelação são atraídas as almas novas que serão reveladas no futuro, as quais estão acima da raiz da alma de Adam, o primeiro homem, como está escrito na explicação sobre “E comereis, comendo”.

17 והנה ע"י ישמח ישראל בעושי שיהיה לעתיד יומשך שיהיה גילוי בחי' ישמח ה' במעשיו שהיא השמחה שמלמעלה למטה.

Ora, por meio de “Israel se alegrará em seus Criadores”, que ocorrerá no futuro, será atraída a revelação do nível de “Havayá se alegrará em Suas obras”, que é a alegria do alto para baixo.

ומעין זה יובן ג"כ בענין זמן שמחתנו דסוכות שע"י ישמח ישראל בעושי שהוא עד שרש ומקור הנשמות שמבחי מזליה.

E algo semelhante também pode ser compreendido a respeito de “o tempo de nossa alegria” de Sucot: por meio de “Israel se alegrará em seus Criadores”, que alcança a raiz e a fonte das almas, proveniente do nível de seu mazal,

נמשך בחי' ישמח ה' במעשיו שהוא גילוי מבחי שלמעלה משרש נש"י ומזליהם וכמ"ס סד"ה האזינו השמים גבי והקב"ה השיבם אהיה כטל כו' ע"ש.

é atraído o nível de “Havayá se alegrará em Suas obras”, que é uma revelação de um nível acima da raiz das almas de Israel e de seus mazalot; como está escrito ao final do discurso que começa “Escutai, ó céus”, a respeito de “e o Santo, bendito seja Ele, respondeu-lhes: ‘Serei como orvalho’” etc.; veja ali.

18 ועפ"י א"ש הפסוק כל האזרח בישראל ישבו בסוכות דהיינו מה שאני עתיד להזריח בתוך ישראל ובפנימיותם לעתיד לבא עכשיו ישבו בסוכות שמתגלה עליהם בבחינת סוכה ומקיף כו' וכמבואר למעלה.

Segundo isso, compreende-se bem o versículo “Todo cidadão em Israel habitará em sucot”: isto é, aquilo que farei brilhar dentro de Israel e em seu interior no futuro, agora “habitarão em sucot” — [isto é,] será revelado sobre eles na forma de uma sucá e de uma luz abrangente etc., como explicado acima.

והנה מבואר לעיל דבפי' ישמח ה' במעשיו יש ב' בחינות דלפי' הזח"א (דקל"ה ודקי"ט ודקפ"ב) משמע דקאי בתח"ה ובאלף השביעי.

Ora, foi explicado acima que, no sentido de “Havayá se alegrará em Suas obras”, há dois aspectos. Segundo a explicação do Zohar I (135, 119 e 182), entende-se que se refere à Ressurreição dos Mortos e ao sétimo milênio,

שאו יתגלו הנשמות החדשות כמ"ש הרמ"ז שם. ולפי הזח"ג ויקרא (ד"ו סע"א) משמע שזהו לאחר אלף השביעי שהוא בחי' חד חרוב ואח"כ יחדש הקב"ה עולמו

quando serão reveladas as almas novas, como escreveu o Ramaz ali. E, segundo a explicação do Zohar III, Vayikra (16a, no fim), entende-se que isto ocorre depois do sétimo milênio, que é o nível de “um [milênio] desolado”, e depois disso o Santo, bendito seja Ele, renovará Seu mundo;

והוא בחי' השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה וכדמשמע ג"כ בגמרא פ"א דסנהדרין (דצ"ב ע"ב) בענין בהמיר ארץ כו'

e este é o nível de “os novos céus e a nova terra que Eu faço”, como também está implícito na Guemará, capítulo 11 de Sanhedrin (92b), a respeito de “quando Ele transforma a terra” etc.;

ע"ז נאמר ישמח ה' במעשיו ואפשר לפ"ז פי' במעשיו היינו בחי' השמים החדשים והארץ החדשה שהם בחי' אשר אני עושה דייקא כמ"ש מזה בפי' בראשית וזהו ענין במעשיו כו'.

a respeito disso foi dito: “Havayá se alegrará em Suas obras”. E talvez, segundo isso, “em Suas obras” signifique o nível dos novos céus e da nova terra, que são precisamente o nível de “que Eu faço”, como está escrito sobre isso em Parashat Bereshit; e este é o sentido de “em Suas obras” etc.

והגם דלעיל נת' דכמעשיו היינו כירור שם ב"ן י"ל דב' הפירושים אמת שאחר כירור שם ב"ן שהוא בחי' היום לעשותם נמשך גילוי בחינת אשר אני עושה.

E embora tenha sido explicado acima que “em Suas obras” significa o refinamento do Nome Ban, pode-se dizer que ambas as interpretações são verdadeiras: pois, depois do refinamento do Nome Ban, que é o nível de “hoje, para cumpri-los”, é atraída a revelação do nível de “que Eu faço”.

דהא בהא תליא. ועיין בזח"א וירא (דקט"ו ע"א) ע"פ ויעש ה' לשרה עשייה איהי לעילא.

Pois um depende do outro. E veja Zohar I, Vayera (115a), sobre “E Havayá fez por Sarah”: “fazer está no alto”.

ובחי' אשר אני עושה הוא עוד בחי' גבוה יו תר כנודע מענין אני הוי' דאני

E o nível de “que Eu faço” é ainda mais elevado, como se sabe a respeito de “Eu sou Havayá”, pois “Eu” (Ani)

היינו עצמות אור א"ס מקור ושרש שם הוי" כו'. וההפרש בין הגילוי שבזמן התחיה ואלף הז' למה שיהיה אח"כ. כשיחדש הקב"ה עולמו.

é a essência da Luz Infinita, a fonte e a raiz do Nome Havayá etc. E a diferença entre a revelação no tempo da Ressurreição e do sétimo milênio e aquilo que haverá depois, quando o Santo, bendito seja Ele, renovar Seu mundo,

היינו דמה שמאיר אז באלף הז' רק בבחינת מקיף יומשך אח"כ להיות גילוי בחי' זו בבחי' פנימית ממש ויומשכו מקיפים עליונים יותר. כי כך הוא ענין העליות.

é que aquilo que brilha então, no sétimo milênio, apenas como luz abrangente será depois atraído, de modo que este nível se revele verdadeiramente como interior, e luzes abrangentes ainda mais elevadas sejam atraídas; pois essa é a natureza das ascensões.

והנה הרמ"ז פי' בפ' וירא (דקל"ה) שהנשמות החדשות שיתגלו בעת תח"ה עליהם נאמר ועטרותיהם בראשיהם שהם יהיו בחי' עטרה על נשמות הצדיקים שבאו לעולם.

Ora, o Ramaz explicou em Parashat Vayera (135) que, a respeito das almas novas que serão reveladas na época da Ressurreição dos Mortos, foi dito: “com suas coroas sobre suas cabeças”: elas serão o nível de uma coroa sobre as almas dos justos que vieram ao mundo.

וכ"כ שם בשם הרח"ו. ונודע דעטרה היינו בחי' מקיף. אמנם כשיחדש הקב"ה עולמו אזי מקיפים אלו ויומשכו בבחי' פנימית ממש.

E assim também escreveu ali em nome de Rabi Chaim Vital. E é sabido que uma coroa é o nível de uma luz abrangente. Contudo, quando o Santo, bendito seja Ele, renovar Seu mundo, essas luzes abrangentes serão então atraídas para o nível interior propriamente dito.

19 והנה עד"ז יובן ג"כ בענין סוכות ושמיני עצרת. דבסוכות השמחה המתגלה מלמעלה למטה בחינת ישמח ה' במעשיו היא בבחינת סוכה ומקיף. ובשמיני עצרת הוא יוצא מבחי' מקיף להיות נקלט ונתפס בבחי' פנימיות נש"י.

Ora, dessa maneira também se compreenderá o assunto de Sucot e Shemini Atseret. Em Sucot, a alegria que se revela de cima para baixo, o nível de “Havayá se alegrará em Suas obras”, manifesta-se como uma sucá e uma luz circundante; em Shemini Atseret, ela sai do nível de luz circundante para ser absorvida e apreendida na interioridade das almas de Israel.

20 ולכן בחי' זו הוא ביום השמיני עצרת שזהו בחינה שלמעלה משבעה ימי ההקף דהיינו שרומז לבחי' שלמעלה משית אלפי שני דהוי עלמא וחד חרוב שהם כנגד ששת ימי המעשה ויום השבת.

Portanto, esse nível se manifesta no “oitavo dia, Atseret”, que é um nível acima dos sete dias do ciclo; isto é, alude ao nível acima dos “seis mil anos em que o mundo existe e um [milênio] desolado”, que correspondem aos seis dias da Criação e ao dia de Shabat.

אבל בחי' ביום השמיני. רומז לבחי' השמים החדשים והארץ החדשה שיתגלה אחר בחי' וחד חרוב. וכמ"ש בתש"י הרשב"א ח"א סס"י ט'.

Mas o nível de “no oitavo dia” alude ao nível dos novos céus e da nova terra, que serão revelados depois do nível de “e um [milênio] desolado”, como está escrito nas Responso do Rashba, parte 1, fim da seção 9.

וכעין זה נתבאר ג"כ בד"ה למנצח על השמינית בענין מילה שניתנה בשמיני. שלכן היא למעלה מבחי' שבת כו' ע"ש. עכ"ה:

Algo semelhante também foi explicado no discurso que começa “Ao regente, sobre a sheminit”, a respeito da circuncisão, que foi dada no oitavo [dia]; por isso ela está acima do nível de Shabat, etc.; veja ali. Até aqui a nota.

21 ה והנה כשמתחברים שני השמחות יחד בסוכות ושמיני עצרת אזי לא יהיה מונע ומעכב מגוף ונפש הבהמית המעלימים ומסתירים כו'.

5. Ora, quando as duas alegrias se unem em Sucot e Shemini Atseret, não haverá impedimento nem obstáculo por parte do corpo e da alma animal, que ocultam e encobrem, etc.

כי השמחה היא גילוי אלקות המשברת כל עמי הארץ וכך אנו רואים בחוש בגשמיות שכשהאדם שרוי בשמחה בחדות ה' היא מעוזו הוא מרוחק מתאוות גשמיות כו'.

Pois a alegria é uma revelação da Divindade, que rompe todos “os povos da terra”. Assim também vemos concretamente, no plano físico, que, quando uma pessoa está imersa em alegria, na “alegria de Havayá, que é sua força”, ela fica afastada dos desejos físicos, etc.

והנה כל השנה נאמר וירא אלקים את האור כי טוב טוב לגנוז (עיין ברבות ס"פ שלח לך ע"פ אור זרוע לצדיק ובפ' תרומה ר"פ ל"ה

Ora, durante todo o ano se diz: "E D'us viu a luz, que era boa"; boa para ser ocultada (veja Rabbah, fim de Parshas Shelach Lecha, sobre "A luz está semeada para o justo", e Parshas Terumah, início do capítulo 35,

על פסוק זה ועיין בזח"ב ר"פ פקודי דר"ך ע"ב ובפ"י הרמ"ז שם ובפ' בלק ד' ר"ד ע"ב ועיין מ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים גבי נעשה ונשמע)

sobre esse versículo; e veja Zohar II, início de Parshas Pekudei, 220b, e o comentário de Ramaz ali, e Parshas Balak, 204b; e veja o que está escrito na explicação sobre "E os judeus aceitaram", a respeito de "Faremos e ouviremos"),

דהיינו בתורה ומצות שבהם ועל ידם נמשך גילוי אלקות למטה בנפש האדם שרמ"ח מ"ע הם רמ"ח כלים ונקי אברים דמלכא

isto é, na Torá e nas mitsvot, nas quais e por meio das quais uma revelação da Divindade é atraída para baixo, para a alma do homem; pois os 248 mandamentos positivos são 248 recipientes e são chamados "os membros do Rei",

שהוא עד"מ כאדם האוחז באחד מאבריו של אדם שע"י יכול להמשיך אותו ולהנהיגו ללכ מקום שירצה כך ע"י התורה והמצות ממשיך אור א"ס ב"ה המלוכש בתוכם להיות שורה על נפשו.

o que é, por analogia, como uma pessoa que segura um dos membros de outra pessoa, podendo assim puxá-la e conduzi-la para onde quiser. Da mesma forma, por meio da Torá e das mitsvot, atrai-se a Luz Infinita, bendito seja Ele, que está revestida nelas, para repousar sobre a própria alma.

ולכן נקי קורא בתורה שקורא וממשיך כו' כמ"ש במ"א (ועיין בפ' בשלח בד"ה לסוסתי) ותלמוד תורה כנגד כולם כי המצות הם בחינת אברים החיצונים ותורה הוא בחינת אברים הפנימים כו' כמ"ש במ"א.

Por isso, a pessoa é chamada "aquele que lê (korei) a Torá", pois lê e atrai, etc., como está escrito em outro lugar (veja também Parshas Beshalach, no discurso que começa "À minha égua"). E "o estudo da Torá equivale a todas elas", pois as mitsvot correspondem aos membros exteriores, e a Torá, aos órgãos interiores, etc., como está escrito em outro lugar.

וזהו וישמחו בך ישראל מקדשי שמך כי שמך הוא בחי' מלכותו ית' שהוא בחי' שם לבד שהוא המשכות חיות העולמות

E este é o sentido de “E Israel, que santificam Teu Nome, se alegrarão em Ti”: pois “Teu Nome” é o nível de Sua Malchut, bendito seja Ele, que é apenas o nível de um nome, isto é, a extensão da força vital dos mundos;

אך ישראל הם ממשיכים בחי' קדש העליון ע"י אק"ב להיות השראת אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו המלוכש במצותיו שורה ומתגלה למטה (ועמ"ש מענין מקדשי שמך בשה"ש בביאור ע"פ צאינה וראינה ובפ' ויחי בד"ה אוסרי לגפן)

mas Israel atrai o nível da santidade suprema por meio de “que nos santificou com Seus mandamentos”, para que a presença da Luz Infinita, bendito seja Ele, Ele mesmo, em Sua própria glória, revestida em Seus mandamentos, repouse e se revele abaixo. (E veja o que está escrito sobre “que santificam Teu Nome” em Shir HaShirim, na explicação sobre “Saí e vede”, e em Parshas Vayechi, no discurso que começa “Atando à videira”).)

וזהו לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה שיהא הקב"ה שהוא קדוש ומובדל כו' בבחי' שכינתיה זו מדת מלכותו ית' ביחוד גמור להיות נעוץ תחלתו בסופן כו'.

E este é o sentido de “em prol da união do Santo, bendito seja Ele, e de Sua Shechiná”: que o Santo, bendito seja Ele, que é santo e separado, etc., esteja no nível de Sua Shechiná, que é Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele, em união completa, de modo que “seu princípio esteja encravado em seu fim”, etc.

ולכן הם ראויים לכך להיות וישמחו בך שיהיה גילוי השמחה בך בעצמותך למעלה מבחי' שם

Portanto, eles são dignos disso, de “se alegrarem em Ti”: que a alegria se revele em Ti, em Tua essência, acima do nível de um nome.

כי מאחר שהם הם הממשיכים אור א"ס למטה לכן להם יאתה להיות שמחים בהגלות נגלות אור א"ס ב"ה.

Pois, uma vez que são eles que atraem a Luz Infinita para baixo, cabe a eles alegrar-se quando a Luz Infinita, bendito seja Ele, se revela abertamente.

22 וזהו מעלת ישראל דוקא כי וירם קרן לעמו משא"כ המלאכים שואלים איה מקום כבודו כו'.

E esta é a distinção própria de Israel, pois “Ele elevou o poder de Seu povo”, ao passo que os anjos perguntam: “Onde está o lugar de Sua glória?”, etc.

וזהו הבא לטהר כלומר לטהר ולזכך מדת מלכותו ית' ולהאיר לה בתוספת אורה מאור א"ס ב"ה בעצמו
ובכבודו מבחי' קדש העליון ועמ"ש

E este é o sentido de “Aquele que vem para purificar” (letaher), isto é, purificar e refinar Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele, e iluminá-lo com luz adicional da Luz Infinita, bendito seja Ele, Ele mesmo, em Sua própria glória, do nível da santidade suprema. E veja o que está escrito

סד"ה נאוו לחייך בתורים ע"פ כה אמר ה' מלך ישראל וגואלו ה' צבאות אני ראשון ואני אחרון ומ"ש
בד"ה

no fim do discurso que começa “Belas são tuas faces com fileiras [de adornos]”, sobre “Assim diz Havayá, o Rei de Israel e seu Redentor, Havayá dos Exércitos: Eu sou o primeiro e Eu sou o último”; e o que está escrito no discurso que começa

כי אתה נרי בפיי הפסוק ארוממך אלקי המלך והיינו ע"י מצותיו ית' מסייעין לו ר"ל המצות בעצמן
מסייעין לו שהם הם הכלים שבהם

“Pois Tu és minha lâmpada”, na explicação do versículo “Eu Te exaltarei, meu D'us, o Rei”. E isso ocorre por meio de Seus mandamentos, bendito seja Ele: “eles o ajudam” quer dizer que as próprias mitsvot o ajudam, pois são os recipientes nos quais

ועל ידם נמשך אור א"ס ב"ה למטה רק שהמצות צריכות כונה מהאדם העושה אותן שיהיה כוונתו
לדבקה בו ית' ברעותא דליבא ורוח

e por meio dos quais a Luz Infinita, bendito seja Ele, é atraída para baixo; apenas, as mitsvot requerem intenção da pessoa que as cumpre, para que sua intenção seja apegar-se a Ele, bendito seja Ele, com o desejo do coração; e “um espírito

אייתי רוח ואמשיך רוח להיות המשכות אור א"ס ב"ה המלוכש במצותיו בגילוי למטה (ונקרא בחי' זו
לטהר עם היות שהוא המשכת בחי' קדש העליון כנ"ל).

traz um espírito e atrai um espírito”, de modo que a extensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, revestida em Seus mandamentos, seja revelada abaixo. (E esse nível é chamado “purificar”, embora seja a extensão do nível da santidade suprema, conforme explicado acima.

אך כי לפי שבחיי מלי היא מקור דבי"ע אשר שם הוא בחיי עה"ד טו"ר טהור וטמא בחינת כרחל לפני גוזזיה נאלמה וע"י המשכה זו מבחי קדש העליון נעשה ג"כ טהרה מסטרא דמסאבו שלא יהיה יניקת החיצונים כו' ע"כ נק' לטהר)

Mas, como o nível de Malchut é a fonte de [os mundos de] Beriá, Yetsirá e Assiá, onde há o nível da Árvore do Conhecimento do bem e do mal, do puro e do impuro, o nível de “como uma ovelha (Rachel) muda diante dos que a tosquam”, e por meio dessa extensão da santidade suprema também se produz purificação do lado da impureza, de modo que as forças exteriores não recebam vitalidade, etc.; por isso é chamado “purificar”).

(ועמ"ש בביאור המאמר פ' תזריע זח"ג ע"פ ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא ע"ש כפי מענין טהור ועמ"ש ע"פ זאת חקת התורה בענין מי יתן טהור מטמא)

(E veja o que está escrito na explicação do maamar do Zohar, Parshas Tazria, sobre “E se caírem os cabelos de um homem, ele é calvo; ele é puro”; veja ali a explicação do conceito de “puro”; e veja o que está escrito sobre “Esta é a lei da Torá”, a respeito de “Quem pode tirar algo puro de algo impuro?”)

ועד"ז ג"כ המשכת יג"מ הרחמים נק' וזרקתי עליכם מים טהורים ועיין בזהר ח"ג (מ"ט א')

E, da mesma forma, a extensão dos Treze Atributos de Misericórdia também é chamada “E aspergirei sobre vocês águas puras”. Veja Zohar III (49a),

שהם מבחי טלא דבדולחא שהוא גבורה דע"י המלוכשת במו"ס וע"ש במק"מ בשם נ"ב מהרח"ו פי' המשכה מיסוד דא"א כו'

pois eles provêm do nível do “orvalho cristalino” (tala di'vedolcha), que é a Guevurá de Atik Yomin revestida na Mocha Stima'ah (o cérebro oculto); veja ali em Mikdash Melech, em nome de uma glosa de Rabi Chaim Vital, que significa uma extensão do Yessod de Arich Anpin, etc.

ונק' מים טהורים לפי שבהם ועל ידם נמשך הטהרה כדכתיב מי יתן טהור מטמא כו'

E são chamadas “águas puras” porque nelas e por meio delas se atrai a purificação, conforme está escrito: “Quem pode tirar algo puro de algo impuro?”, etc.

וגם תטהרו דגבי יום הכפורים פי' הרמ"ז ס"פ אחרי שהוא גימטריא כת"ר. הרי שהמשכה עליונה זו נקי ג"כ לשון טהרה.

E também “vocês serão purificados” (titharu), dito a respeito de Yom Kipur, que Ramaz explicou no fim de Parshas Acharei, tem o valor numérico de KÉTER. Assim, essa extensão suprema também é denominada “pureza”.

והיינו מטעם הנ"ל. ועי' בזה" (דק"ב א' ח"ב דס"ט ב' ח"ג מ"ח ב') ועי"ל ע"ד מ"ש הרמ"ז בפ' קדושים (בדף פ' סע"ב)

E isso se deve à razão mencionada acima. Veja Zohar (102a; Parte II, 69b; Parte III, 48b). E pode-se ainda explicar [isso] à maneira do que Ramaz escreveu em Parshas Kedoshim (página 80b, no final),

בפי' יראת ה' טהורה שהיא בחי' גבורה דעתיק המלובשת במו"ס וע"ש בזהר קדושה אתקרי כו' ועד"ז
sobre o significado de “O temor de Havayá é puro”: que se trata do nível da Guevurá de Atik, revestida na Mocha Stima'ah; veja ali no Zohar: “é chamada santidade”, etc. E, dessa maneira,

נמצא עוד בזה"א (קפ"ד ב') גבי נט"י כיון דאתקדש אקרי טהור כו' ובח"ג (דמ"ב א')

encontra-se ainda em Zohar I (184b), a respeito da ablução das mãos: “uma vez santificadas, são chamadas puras”, etc.; e na Parte III (42a):

כיון דאתדכאן מתקדשן כו' ע"ש. ולפמ"ש בפרדס בעה"כ ערך טהרה כי הטהרה היא העיקר בסוד הגבורה.

“uma vez purificados, são santificados”, etc.; veja ali. E, conforme o que está escrito em Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete “Pureza”, a pureza se encontra principalmente no mistério da Guevurá.

אך אין זה בגבורה סתם דאצי" כ"א המשכת גבורה דעתיק כנ"ל מקור הטהרה והקדש עליון וזהו ג"כ ענין תטהרו כו'

Mas não se trata da Guevurá comum de Atsilut, e sim da extensão da Guevurá de Atik, conforme acima, fonte da pureza e da santidade suprema; e este também é o sentido de “vocês serão purificados”, etc.

ולפי שהמלי' שרשה מבחי' גבורה ותכלית עלייתה לקבל מבחי' גבורה דעתיק שהם גבורות הממותקות בתכלית וזהו ג"כ ענין כמעלת הזהב על הכסף

E, como Malchut tem sua raiz no nível da Guevurá e seu objetivo supremo, ao ascender, é receber do nível da Guevurá de Atik, que são as Guevurot inteiramente adoçadas; este também é o sentido de “como a superioridade do ouro sobre a prata”;

וגם גבי זהב נאמר בתורה בכ"מ זהב טהור כמ"ש מנרת זהב טהור ובציץ כתיב ועשית ציץ זהב טהור כו' קדש להוי'.

e também a respeito do ouro a Torá diz em muitos lugares “ouro puro”, como está escrito “um candelabro de ouro puro”; e sobre o tsits está escrito: “Farás um tsits de ouro puro”, etc., “Santo para Havayá”.

23 ועי"ל בענין הבא לטהר דהיינו ע"ד מ"ש וכעצם השמים לטהר ועמ"ש בזה בפ' משפטים שהוא בירור שם ב"ן עד שיוכלל ויתעלה בטהירו עילאה.

Pode-se ainda explicar o sentido de “Aquele que vem para purificar” (letaher) à luz do que está escrito: “e como a própria essência dos céus, em pureza (latohar)”; veja o que está escrito sobre isso em Parshas Mishpatim: trata-se do refinamento do Nome Ban até que seja incluído e elevado à pureza suprema (tehiru ila'ah).

ועד"ז יובן פי' הבא לטהר ולזכך מדת מלכותו ית' שיהיה בבחי' נעוץ סופן בתחלתן דהיינו בבחי' טהירו עילאה שממלי' דא"ס והיינו להיות אני ראשון ואני אחרון בשוה כמ"ש במ"א.

Dessa maneira se compreenderá o sentido de “Aquele que vem para purificar” e refinar Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele: que ela esteja no estado de “seu fim está encravado em seu princípio”, isto é, no nível da pureza suprema, que provém de Malchut do Infinito (Ein Sof); ou seja, que “Eu sou o primeiro e Eu sou o último” sejam iguais, como está escrito em outro lugar.

24 וגם כי בהנשמה שייך ג"כ בחי' זו כי הנה ידוע מאמר נשמה שנתת בי טהורה היא ששרש נש"י מבחי' טהירו עילאה ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אם חקתי תלכו.

Além disso, esse nível também se aplica à alma. Pois é conhecido o dito: “A alma que colocaste dentro de mim é pura”; a raiz das almas de Israel provém do nível da pureza suprema. Veja o que está escrito sobre isso na explicação de “Se caminharem nos Meus estatutos”.

אלא שמשם ירדה פלאים על ידי בראתה יצרתה כו' ועבודת האדם להיות בבחי' תשובה והרוח תשוב כו'

Mas de lá ela desceu de maneira extraordinária, por meio de “Tu a criaste, Tu a formaste”, etc. E o serviço do homem consiste em estar no estado de teshuvá (retorno), [como em] “e o espírito retornará”, etc.,

כמו שהיתה הנשמה בשרשה בב חינת טהירו עילאה וזהו פי' הבא לטהר ועי"ז ממשיך כמ"כ במקור נש"י שהיא מדת מלכותו ית'.

como a alma estava em sua raiz, no nível da pureza suprema. Este é o sentido de “Aquele que vem para purificar”; e por meio disso também se atrai [essa pureza] para a fonte das almas de Israel, que é Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele.

וגם י"ל בפ"י לטהר ע"ד מ"ש (באיוב ס"י ל"ז כ"א) ורוח עברה וטהרם דהיינו העננים המחשיכים ומסתירים על גילוי אלקותו ית' שהוא בחי' שמש הוי' כו'

Pode-se ainda explicar o sentido de “purificar” à luz do que está escrito (em Iyov, capítulo 37, [versículo] 21): “e um vento passa e os limpa (vatetaharem)”; isto é, as nuvens que escurecem e ocultam a revelação de Sua Divindade, bendito seja Ele, que é o nível de “Havayá é um sol”, etc.;

ולטהר אותם הוא על ידי המשכה מבחי' עליונה כענין ועובר על פשע ועד"ז הוא ענין ורוח עברה וטהרם כמ"ש באד"ר (דקל"ג ע"א)

e limpá-los significa fazê-lo por meio de uma extensão de um nível superior, como no conceito de “e passa por cima da transgressão”; e é dessa maneira que se entende “um vento passa e os limpa”, como está escrito na Idra Rabba (133a);

והוא המשכה מא"א ועוי"ל בפ"י הבא לטהר דהנה טיהרא הוא תרגום של צהרים שענינו הוא עת אור היום חזק ובזח"ג (דקכ"ט א') בפלגותא דשערי אזיל חד ארחא כו'

e trata-se de uma extensão de Arich Anpin. Pode-se ainda explicar o sentido de “Aquele que vem para purificar”: tihara é a tradução aramaica de tzohorayim (meio-dia), que significa o momento em que a luz do dia é intensa. E em Zohar III (129a): “Na divisão dos cabelos segue um caminho”, etc.;

הה"ד ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ובביאור האדרא שם שבחי אורח הנ"ל דא"א שבפלגותא דשערי נמשל לחצי היום שאז אור היום בתוקפו. ואד"ז הוא ענין צהרים שהוא ג"כ כשאור היום חזק.

como está escrito: “Mas o caminho dos justos é como a luz resplandecente, que brilha cada vez mais até que o dia se estabeleça”. E na explicação da Idra ali, [explica-se] que o nível do caminho mencionado acima, de Arich Anpin, na divisão dos cabelos, é comparado ao meio-dia, quando a luz do dia está em sua máxima intensidade. E é este também o sentido de meio-dia, quando a luz do dia é intensa.

והנה המלי נקרא נר כנודע ולכן אור הנר יפה בלילה דוקא משא"כ ביום שרגא בטיהרא מאי אהני וכמ"ש בוח"א ויחי (דרל"ב סע"א)

Ora, Malchut é chamada lâmpada, como se sabe; por isso, a luz de uma lâmpada é bela especificamente à noite, ao passo que, durante o dia, “uma lâmpada ao meio-dia (tihara), de que serve?” E como está escrito em Zohar I, Vayechi (232a, no final):

שרגא דדליק אתחזי בליליא ביממא אסתתרת ופי' הבא לטהר היינו לזכך ולהאיר מדת מלכותו ית' שתהיה במדרגת טהירו עילאה שהוא בחי' נכון היום

“Uma lâmpada acesa é vista à noite; de dia fica oculta.” E o sentido de “Aquele que vem para purificar” (letaher) é refinar e iluminar Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele, para que alcance o grau da pureza suprema, que é o nível de “o dia se estabeleça”,

והיינו ע"י שממשיך יחוד קוב"ה ושכינתיה ועד"ז נאמר לעתיד והיה אור הלכנה כאור החמה כו' e isso se dá por meio da extensão da união do Santo, bendito seja Ele, e de Sua Shechiná. E, da mesma maneira, a respeito do Tempo Vindouro se diz: “E a luz da lua será como a luz do sol”, etc.

וז"ש (בישעיה ס"י נ"ח) זורח בחשך אורך ואפלתך כצהרים והיינו על ידי קיום הצדקה כמ"ש:

E este é o sentido do que se diz (em Yeshayahu, capítulo 58): “Então tua luz brilhará na escuridão, e tua obscuridade será como o meio-dia”; e isso se dá por meio do cumprimento [da mitsvá] da caridade, conforme está escrito ali.

25 ו זהו הוי' לי כו' פי' ה' לי שנמשך אור א"ס ב"ה על נפשו והיינו ע"י עוזרי שהם הם המצות.

6. E isto é: “Havayá está comigo”, etc. O significado de “Havayá está comigo” é que a Luz Infinita, bendito seja Ele, é atraída para a alma; e isso se dá por meio de “meus ajudadores”, que são as mitsvot.

(ועמ"ש על פסוק זה בזהר ח"ג דקל"ט ע"ב. ח"ב דצ"ה ע"א) [ולבאר הענין איך המצות הם עוזרי

(E veja o que está escrito sobre este versículo no Zohar, Parte III, 139b; Parte II, 95a.) [E para explicar a questão de como as mitsvot são “meus ajudadores”:

הנה פי' וענין עזר מבואר בזהר ע"פ אעשה לו עזר שהוא להיות זו"נ פב"פ כמ"ש בזהר בראשית (דל"ה ע"א) אבל סמך דא עזר.

o significado e a questão de “ajuda” (ezer) são explicados no Zohar sobre “Farei para ele uma ajudadora”: que isso serve para que Zeir Anpin e Nukvá fiquem face a face, como está escrito no Zohar, Bereshit (35a): “Mas apoio: isto é ajuda.

ודא עזר דלעילא דאתהדר לעילא אנפין באנפין כו' סמוכים לעד לעולם כו' ע"ש ובזח"ג (דף מ"ד ע"ב ודפ"ג ע"ב וד"ה סע"א).

E isto é ajuda do Alto, que faz com que, acima, os rostos se voltem um para o outro”, etc., “apoia-dos para todo o sempre”, etc.; veja lá. E [veja] Zohar III (44b, 83b e 5a, no final).

והנה ע"י יחוד עליון זה נעשה בחי' עזר גם למעלה ביחודא עילאה והוא ע"י העלאת מ"ן מיחודת דבי"ע זע"י דייקא נמשך גילוי אור א"ס בז"א ועיין בזהר ויקרא (ד' ז' ע"ב) ואימתי יתקרי אחד כו'.

Ora, por meio desta união superior, surge também o nível de “ajuda” acima, na unidade superior (yichudá ilaá); e isso ocorre por meio da elevação de mayin nukvin (águas femininas) da unidade inferior (yichudá tataá) de Beriá, Yetsirá e Assiá; e é especificamente por meio disso que a revelação da Luz Infinita é atraída para Zeir Anpin. E veja o Zohar, Vayikra (7b): “E quando Ele é chamado Um?”, etc.

ובפרדס בשער כ"ז שער האותיות פרק י"ח באות סמ"ך פי' ענין סמוכים כי תפארת נסמך במלכות ומלכות נסמך בתפארת.

E no Pardes, no Sha'ar 27, Sha'ar HaOtiyos, capítulo 18, sobre a letra samech, explica-se a questão de “apoiados” (semuchim): Tiféret é apoiada por Malchut, e Malchut é apoiada por Tiféret.

והנה ביאור ענין זה דהחזרת פנים בפנים כנש"י למטה מבואר בד"ה כי ההרים ימוש.

Ora, a explicação desta questão — o voltar-se face a face nas almas de Israel aqui embaixo — é apresentada no discurso que começa com “Pois os montes poderão se afastar”.

דהיינו כאשר נפשות ישראל בטבעם נמשכים לעבודת ה' לאהבה אותו ולדבקה בו מרצונם וחפצם האמיתי שזה עיקר וחיות הנפש כו' משא"כ כשהם בבחינת פנו אלי עורף כו'.

Isto é, quando as almas de Israel, por sua própria natureza, são atraídas ao serviço de D'us, a amá-Lo e a apegar-se a Ele por sua verdadeira vontade e desejo, que constituem a essência e a força vital da alma, etc.; o que não ocorre quando estão no estado de “voltaram para Mim as costas”, etc.

26 והנה להיות החזרת פכ"פ הוא ע"י קיום המצות שהם ממשיכים גילוי רצון העליון עוי"ז נמשך ג"כ הרצון בנפש לאהבה את ה' ברצון וחפץ אמיתי כו' וזהו ענין ומשביע לכל חי רצון כו' יעו"ש.

Ora, como o voltar-se face a face se dá por meio do cumprimento das mitsvot, que atraem a revelação da vontade suprema, por meio disso também é atraída para a alma a vontade de amar D'us com verdadeira vontade e desejo, etc. E isto é o significado de “e satisfazes todo ser vivo com vontade”, etc.; veja lá.

27 וכמ"כ נתבאר ענין זה בד"ה והיה מספר בני"גבי פקדת הארץ ותשוקקיה ובד"ה וידבר משה אל ראשי המטות גבי פ"י וענין קדושה כו'

E da mesma forma esta questão foi explicada no discurso que começa com “E o número dos filhos de Israel será”, a respeito de “Visitaste a terra e a fizeste ansiar [por Ti]”, e no discurso que começa com “E Moshe falou aos chefes das tribos”, a respeito do significado e da questão da santidade, etc.,

שהיא בחי' אהבה רבה הנמשך ומתגלה בנפש ע"י אשר קדשנו במצותיו שהוא המשכת רצון העליון הסוכ"ע כו' ע"ש.

que é o nível do grande amor (ahavá rabá) atraído e revelado na alma por meio de “que nos santificou com Seus mandamentos”, isto é, a atração da vontade suprema que circunda todos os mundos (sovev kol almin), etc.; veja lá.

ובביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו בסופו ולכן נק' המצות עוזרי שהם הגורמים העזר להיות סמוכים בכח"י פכ"פ וזהו ישלח עזרך מקדש היינו ע"י אשר קדשנו במצותיו כו'

E [veja] na explicação sobre “Após Havayá, vosso D'us, andareis”, no final. E, portanto, as mitsvot são chamadas “meus ajudadores”, pois são elas que provocam a ajuda, para que [a união] esteja “apoiada” no nível face a face. E isto é “Que Ele envie tua ajuda do Santuário (kodesh)”: isto é, por meio de “que nos santificou com Seus mandamentos”, etc.

וזהו ג"כ מ"ש מאין יבא עזרי ופי' בזהר פ' יתרו (דפ"ג ריש ע"א) דפי' מאין היינו מבחי' ע"י כו']:

E isto também é o que está escrito: “De onde (me’ayin) virá minha ajuda?” E o Zohar, Parshas Yisro (83a, no início), explica que me’ayin significa do nível de Atik Yomin, etc.]

28 ואני אראה בשונאי. פי' ואני אראה שיהיה בבחי' גילוי הוא ע"י שונאי דוקא דהיינו ע"י אתהפכא

חשוכא לנהורא ולמען דעת כל עמי הארץ כו'

“E contemplarei os meus inimigos”: o significado de “e contemplarei” é que isso ocorrerá num estado de revelação, e isso se dá especificamente por meio dos “meus inimigos”, isto é, pela transformação da escuridão em luz, e “para que todos os povos da terra saibam”, etc.,

שאז נעשה בחי' ראי' [וכמ"ש במ"א ממשל כח הראיה שמלובש דוקא בשחור שבעין דהיינו ענין אתהפכא חשוכא לנהורא בירור שם ב"ן שם דוקא מתגלה בחי' הראיה ע' מזה בביאור ע"פ כנשר יעיר כו']

pois então surge o nível da visão. [Como está escrito em outro lugar, pela analogia da faculdade da visão, que está investida especificamente na parte escura do olho: isto é, a questão da transformação da escuridão em luz, a depuração do Nome Ban; é especificamente ali que se revela o nível da visão. Veja a esse respeito a explicação sobre “Como uma águia desperta [seu ninho]”, etc.]

וגילוי השמחה ע"י ביטול כל מונע ומעכב מקליפות וסט"א כמ"ש ובאבוד רשעים רנה (ועמ"ש מזה בפ' ויצא בד"ה ושבת בשלום וע' בזח"א פ' נח דס"א ב' ובפי' הרמ"ז שם ובפ' חיי שרה דקכ"א ב')

E a revelação da alegria se dá pela anulação de todo impedimento e obstáculo provenientes das ke-lipot e da sitra achra, como está escrito: “Quando os perversos perecem, há canto.” (E veja o que está escrito a esse respeito em Parshas Vayetzei, no discurso que começa com “E voltarei em paz”; e veja Zohar I, Parshas Noach, 61b, e o comentário do Ramaz lá, e Parshas Chayei Sarah, 121b.)

והשמחה שהיא מביטול הסט"א היא שמחה גדולה ביתר שאת משמחת נפש הצדיקים בה' כו' כמשל היוצא מן השביה כו'. וע"ז אמרו במקום שבע"ת כו' כי יתרון האור הוא הבא מן החושך כו'

E a alegria que resulta da anulação da sitra achra é uma alegria grande, de “maior elevação” do que a alegria da alma dos justos em D'us, etc., como na analogia de alguém que sai do cativeiro, etc. E a respeito disso disseram: “No lugar onde se encontram os baalei teshuvá”, etc., pois “a vantagem da luz é aquela que vem da escuridão”, etc.

(ואפשר לומר שזהו ע"ד מ"ש בפי' בראשית ע"פ אעשה לו עזר כנגדו שהעזר נמשך מבחי' כנגדו וזהו גדול יותר מבחי' בעוזרי דמעשה המצות כי בחי' תשובה גבוה יותר שהוא בחי' מאדך.

(E pode-se dizer que isto segue a ideia do que está escrito em Parshas Bereshis sobre "Farei para ele uma ajudadora contra ele (kenegdó)": a ajuda é atraída do nível de "contra ele", e isso é maior do que o nível de "entre os meus ajudadores", o cumprimento das mitsvot; pois o nível de teshuvá é mais elevado, sendo o nível de "com toda a tua força (me'odecha)".

וכמ"ש במ"א בענין הראיני את מראיך כו' ועמ"ש בפי' מקץ בד"ה ת"ר נר חנוכה בענין אספה"מ שהיא בחינת מעשה המצות וענין אספשא"מ כו' והיא בחי' העזר הנמשך מבחי' כנגדו דייקא.

E como está escrito em outro lugar sobre "Mostra-me tua aparência", etc. E veja o que está escrito em Parshas Miketz, no discurso que começa com "Nossos Rabinos ensinaram: a lâmpada de Chanucá", a respeito do espelho luminoso (aspaklaria hame'irá), que é o nível do cumprimento das mitsvot, e do espelho não luminoso (aspaklaria she'einah me'irá), etc.; e este é o nível da ajuda atraída especificamente do nível de "contra ele".

וזהו ואני אראה בשונאי דייקא וכמ"ש בד"ה אוסרי לגפן בענין סותה כו' וגם י"ל כי ישלח עזרך מקדש

E isto é "E contemplarei os meus inimigos", especificamente; e como está escrito no discurso que começa com "Amarrando à videira", a respeito de "sua veste" (suso), etc. E pode-se também dizer que [em] "Que Ele envie tua ajuda do Santuário (kodesh)":

הנה קדש הוא ח"ע דאורייתא מחכמה נפקת זהו העזר הנמשך על ידי מעשה המצות שהם בחינת רצון העליון המלוכש בח"ע כו' אבל מאין יבא עזרי היינו מבחינת רצון העליון מה שלמעלה מהחכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא

kodesh é a Chochmá suprema, [pois] "a Torá procede de Chochmá"; esta é a ajuda atraída por meio do cumprimento das mitsvot, que são o nível da vontade suprema investida na Chochmá suprema, etc. Mas "De onde (me'ayin) virá minha ajuda?" significa que ela vem do nível da vontade suprema que está acima de Chochmá, como está escrito: "E Chochmá, de onde (me'ayin) é encontrada?"

וזהו הנמשך ע"י תשובה כו' ולכן נאמר ע"ז אשא עיני כו' בחי' ואני אראה כו' וז"ש ג"כ מעם ה' עושה שמים וארץ דאיתא בפרדס בעה"כ ערך סייעתא דשמיא

E isto é o que é atraído por meio da teshuvá, etc. Portanto, a respeito disso se diz: "Elevo meus olhos", etc., o nível de "E contemplarei", etc. E isto também é o que se diz: "de Havayá, que fez os céus e a terra"; pois no Pardes, em Erchei HaKinuyim, verbete "Ajuda Celestial" (siyata di'shemaya), encontra-se

שהוא הסיוע ששרש המשכתו מהמדות עליונות והחכמה משא"כ בחי' מאין יבא עזרי זהו מבחינת שלמעלה מבחי' שמים וזהו עושה שמים וארץ כו' וע' מ"ש ע"פ כי אתה נרי הוי' והוי' יגיה חשכי.

que é a assistência cuja atração tem sua raiz nos atributos supremos e em Chochmá; ao passo que o nível de “De onde virá minha ajuda?” vem de um nível acima do nível de “céus”, e isto é “que fez os céus e a terra”, etc. E veja o que está escrito sobre “Pois Tu és minha lâmpada, Havayá, e Havayá ilumina minha escuridão”,

דזהו כענין הנ"ל דכי אתה נרי הוי' זהו כענין הוי' לי בעוזרי ומ"ש והוי' יגיה חשכי זהו כענין מאין יבוא עזרי ועו"ל בזה לפמ"ש"ל דבחי' העזר הוא להיות כנס"י עם הקב"ה פנים בפנים ומכואר בזה"ג ס"פ אחרי)

pois isto corresponde à questão acima: “Pois Tu és minha lâmpada, Havayá” corresponde a “Havayá está comigo entre os meus ajudadores”, e o que se diz, “e Havayá ilumina minha escuridão”, corresponde a “De onde virá minha ajuda?” E pode-se acrescentar a esse respeito, de acordo com o que foi escrito acima, que o nível da ajuda consiste em que a Congregação de Israel esteja com o Santo, bendito seja Ele, face a face; e isso é explicado no Zohar III, final de Parshas Acharei

(ד' ע"ז ע"ב) דחיבור ויחוד בחי' ו"ה הוא ע"י בחי' חסד אבל חבור ויחוד י"ה לא תליא חיבורא דילהון בחסד

(77b), que a união e a junção do nível de vav e hei se dão por meio do nível de Chessed, mas a união e a junção de yud e hei: “a união deles não depende de Chessed,

אלא במזלא תליא כו' ועמ"ש בענין ב' יחודים אלו ע"פ אלה פקודי המשכן משכן העדות.

mas depende do mazal”, etc. E veja o que está escrito sobre estas duas uniões em “Estes são os cálculos do Mishkan, o Mishkan do Testemunho”).

29 וזהו עצמו ענין ב' בחי' עזר הנ"ל כי הוי' לי בעוזרי זהו ענין סייעתא דשמיא שהמשכה מבחי' חסד עליון להיות פב"פ ע"ד יחוד ו"ה אכן

E isto próprio é a questão dos dois níveis de ajuda mencionados acima: pois “Havayá está comigo entre os meus ajudadores” é a ajuda celestial, em que a atração vem do nível de Chessed supremo, para que haja face a face, à maneira da união de vav e hei. Porém,

מאין יבא עזרי זהו בחי מזלא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות להיות נמשך משם ג"כ בבחי ו"ה והיינו כמו בשבת שאז עולים זו"נ במקום או"א ממש.

“De onde virá minha ajuda?” é o nível do mazal, que está acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), de modo que também de lá seja atraído para o nível de vav e hei; isto ocorre, por exemplo, no Shabat, quando Zeir Anpin e Nukvá ascendem ao próprio lugar de Abá e Imá,

30 ומקבלים גם כן מבחי מזלא כו' ועד"ז נאמר לעתיד ביום ההוא יהיה שגם ו"ה יהיו בבחי ומדרגת י"ה.

e também recebem do nível do mazal, etc. E, dessa maneira, diz-se a respeito do Futuro: “Naquele dia será”, que também vav e hei estarão no nível e grau de yud e hei.

ועיין בפע"ח שער הק"ש ס"פ כ"ז בכוונת עזרת אבותינו וז"ל עזרת הוא סוד הורדת היכל ק"ק למטה בהיכל הרצון

E veja Pri Etz Chaim, Sha'ar Krias Shema, final do capítulo 27, sobre a intenção de “A ajuda de nossos pais”; e estas são suas palavras: “Ezras (‘A ajuda de’) é o mistério da descida do recinto do Santo dos Santos para baixo, ao recinto da Vontade,

והוא נקרא עזרת אבותינו ושם אנו אומרים ג"כ ד' פעמים אמת כי שם גנוזים ד' ראשונות דז"א עכ"ל:

e é chamado ‘a ajuda de nossos pais’; e ali também dizemos ‘verdade’ quatro vezes, pois ali estão ocultas as quatro primeiras [Sefirot] de Zeir Anpin.” Fim da citação.

31 קיצור מהדרוש ע"פ הוי' לי בעוזרי

Resumo do discurso sobre “Havayá está comigo entre os que me ajudam”

32 נודע כי הקב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין. ממלא כל עלמין הוא מבחי מלכות מלכות כל עולמים בחי שם ואור וא"ס ב"ה עצמו קדוש ומובדל וזהו בחי סובב כל עלמין.

É sabido que o Santo, bendito seja Ele, preenche todos os mundos (memalê kol almin) e circunda todos os mundos (sovev kol almin). “Preencher todos os mundos” provém do nível de “Teu reino é um reino de todos os mundos”, o nível de um nome e de uma luz; e o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, em Si mesmo, é santo e transcendente, e este é o nível de “circundar todos os mundos”.

ולכן ואהבת את הוי' שיהיה גילוי סובב כל עלמין שיהיה נתפס בכל לבבך עמ"ש בד"ה ואתחנן. וזהו נקרא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה:

Portanto, “Amarás Havayá”: que haja uma revelação de “circundar todos os mundos”, de modo que ela seja apreendida “com todo o teu coração”; veja o que está escrito no discurso [da parashá] Vaetchanan. E isto é chamado de união do Santo, bendito seja Ele, e Sua Shechiná.

33 (ב) ועכשיו נקרא כנסת ישראל עקרה שפולטת ההשפעה. והיינו מחמת הגוף ונפש הבהמית ולכן צ"ל למען דעת כל עמי הארץ: (ג) והיינו ביום השמיני עצרת לשון קליטה ע"י

(2) E agora a Congregação de Israel é chamada de estéril, [uma mulher] que expulsa o fluxo. Isto se deve ao corpo e à alma animal; portanto, é preciso que haja “para que todos os povos da terra saibam”. (3) E isto é [o que ocorre] “no oitavo dia, Atseret”, que denota absorção; por meio de

כי ביום השמיני בחי' בינה אם הבנים שמחה שמתחבר הבחי' והמדרגה העליונה דלא זז מחבבה עד שקראה אמי ומאיר בבחי' ומדרגת שקראה בתי

[do fato] de que o oitavo dia é o nível de Biná, “a mãe dos filhos [está] alegre”, no qual se une e brilha no nível e grau superiores daquele que “não deixou de estimá-la até chamá-la ‘minha mãe’”, dentro do nível e grau daquele que a chamou “minha filha”,

שהיא בחי' הנשמה המתלבשת בגוף עמ"ש בד"ה שיר השירים בענין ב' בחי' כלה ומשם נמשך הכח להיות קליטה.

que é o nível da alma revestida no corpo (veja o que está escrito no discurso que começa com “Cântico dos Cânticos”, sobre os dois níveis de “noiva”); e dali é atraído o poder para que haja absorção.

34 והיינו כי ענין השמחה הוא גילוי ההעלם ולכן מועדים לשמחה והיינו ע"י כי בנהר היוצא מעדן יעברו בכל רגל מהשלשה רגלים

E isto se deve ao fato de que a alegria é a revelação do que está oculto; por isso, [as festas são] “ocasiões de alegria”. E isto ocorre porque “eles passam pelo rio” que sai do Éden em cada uma das três festas de peregrinação;

ולכן שם נשמחה בו משא"כ בכל השנה הוא שלח תשלח את האם לפי שהיא עלמא דאתכסיא ובסוכות זמן שמחתנו ב' שמחות ישמח ה' במעשיו וישמח ישראל בעושיו ובסוכות הוא בבחי' מקיף ובשמע"צ מאיר בבחי' פנימי: (ד)

por isso, “ali nos alegrávamos Nele”. Em contrapartida, durante todo o ano, “certamente enviarás a mãe”, pois ela é o mundo oculto. E em Sucot, “o tempo de nossa alegria”, [há] duas alegrias: “Havayá Se alegrará com Suas obras” e “Israel se alegrará em seus Criadores”; em Sucot, isto se dá na forma de uma luz circundante, e em Shemini Atseret, brilha de maneira interior. (4)

ועיקר פ"י ישמח ה' במעשיו קאי על לעתיד לבא שלכן אז יאמרו ליצחק שהוא לשון צחוק

E o sentido principal de “Havayá Se alegrará com Suas obras” refere-se ao Futuro Vindouro; por isso, então dirão a Yitzchak, cujo nome denota riso,

כי אתה אבינו התגלות פנימית אבא שהוא פנימית עתיק. ומגילוי זה יומשכו נשמות חדשות וכ"ז נמשך ע"י במעשיו בירור העשייה אף עשיתיו.

“Pois Tu és nosso pai”: a revelação da dimensão interior de Abá, que é a dimensão interior de Atik. E dessa revelação serão atraídas novas almas. Tudo isso é atraído por meio de “com Suas obras”, o refinamento de Assiá, “Eu também a fiz”.

35 וזהו השמחה המתגלה מלמעלה למטה בבחינת לא זו מחבבה עד שקראה אמי. והשמחה שמלמטה למעלה ישמח ישראל בעושיו פ"י בעושיו היינו במקור ושורש הנשמות ששרשה מבחי' ומדרגות עליונות דבחי' כח"ב

E esta é a alegria revelada de cima para baixo, na forma de “não deixou de estimá-la até chamá-la ‘minha mãe’”. E a alegria de baixo para cima é “Israel se alegrará em seus Criadores”: “seus Criadores” significa a fonte e a raiz das almas, cuja raiz provém dos níveis e graus superiores de Kéter, Chochmá e Biná,

וזהו נעשה אדם ועי"ז נמשך שישמח ה' במעשיו שהוא גילוי מלמעלה משורש ומקור הנשמות ומתחברין ב' השמחות

e isto é “Façamos o homem”. Por meio disso, atraindo-se que “Havayá Se alegrará com Suas obras”, que é uma revelação acima da raiz e da fonte das almas; e as duas alegrias se unem.

לכן אז ימלא שחוק פינו שחוק הוא בחשבון ב' פעמים אור ובחשבון מקור חיים ובחשבון אור אין סוף כמ"ש במ"א.

Portanto, “então nossa boca se encherá de riso”: s'chok tem o valor numérico de duas vezes or (luz), de mekor chaim (fonte da vida) e de Or Ein Sof, como está escrito em outro lugar.

וכתיב כל האזרח בישראל ישבו בסוכות שבסוכות זמן שמחתנו מאיר הארה משני בחי' שמחה הנ"ל ובפרט בשמע"צ. ועי"ז נמשך הכח שלא יסתירו הגוף ונה" מהי" בחי' קליטה:

E está escrito: “Todo cidadão em Israel habitará em sucot”; pois em Sucot, “o tempo de nossa alegria”, brilha uma iluminação dos dois níveis de alegria mencionados acima, sobretudo em Shemini Atseret. Por meio disso, é atraído o poder para que o corpo e a alma animal não ocultem, possibilitando o nível de absorção.

36 (ה) וכי"ז נמשך ומתגלה בסוכות ושמע"צ עי"ז העבודה בכל השנה. האור כי טוב לגנוז בתורה ומצות רמ"ח פקודין דאינון רמ"ח אברים דמלכא

(5) Tudo isso é atraído e revelado em Sucot e Shemini Atseret por meio do serviço ao longo de todo o ano: a luz da qual se diz “que era boa”, boa para ser ocultada na Torá e nas mitsvot, os 248 mandamentos, que são os 248 membros do Rei.

ולכן עי"ז וישמחו בך ישראל מקדשי שמך וזהו הבא לטהר לזכך מדת מלכות מסייעין לו המצות ופי' לטהר שלא יהיה יניקת החיצונים היכלות הקליפות שהן שרש היצה"ר

Portanto, por meio disso, “Israel, que santifica Teu Nome, se alegrará em Ti”. E isto é “Aquele que vem para purificar”, para refinar o atributo de Malchut: “é ajudado” — pelas mitsvot. E o sentido de “purificar” é que não haja sustento para as forças exteriores, os palácios das kelipot, que são a raiz da inclinação ao mal.

וזהו מי יתן טהור מטמא לפני הוי' תטהרו יראת ה' טהורה. ועמ"ש ע"פ ועשית ציץ זהב טהור:

E isto é: “Quem pode tirar uma coisa pura de uma impura?”, “Diante de Havayá sereis purificados”, “O temor a Havayá é puro”. E veja o que está escrito sobre “Farás uma placa frontal de ouro puro”.

37 (ו) וזהו הוי' לי להיות נקלט שם הוי' בתוכיות ופנימית הלב הוא בעוזרי שהם המצות.

(6) E isto é “Havayá está comigo”: que o Nome Havayá seja absorvido no interior e no âmago do coração; isso se dá por meio dos “meus ajudantes”, que são as mitsvot.

ועזר זהו ענין סמוכים לעד בחינת פב"פ בחי' לך אמר לבי בקשו פני הוא ע"י את פניך הוי' אבקש דהיינו ע"י המצות בד"ה כי תצא כו' ונתנו ה' אלקיך כו'.

E “ajuda” é o conceito de “sustentados para sempre”, o nível de face a face, o nível de “A Ti meu coração disse: ‘Buscai a Minha face’”; isso se dá por meio de “A Tua face, Havayá, buscarei”, isto é, por meio das mitsvot (no discurso que começa com “Quando saíres”, etc., “e Havayá, teu D'us, o entregará”, etc.).

ואני אראה הוא ע"י בשונאי דהיינו היצה"ר כשנעשה בחי' אתהפכא מחשוכא לנהורא וזהו העזר הנמשך מבחינת כנגדו.

E “eu verei” se dá por meio dos “meus inimigos”, isto é, a inclinação ao mal, quando ela se transforma, passando da escuridão à luz; e essa é a ajuda que se estende do nível de “contra ele”.

וזהו ישלח עזרך מקדש דהיינו ע"י אשר קדשנו במצותיו. ובחי' מאין יבא עזרי והיינו ע"י התשובה עמ"ש בד"ה האזינו השמים:

E isto é “Envie Ele a tua ajuda do Santuário”: isto é, por meio de “Que nos santificou com Seus mandamentos”. E o nível de “De onde virá a minha ajuda?” se dá por meio da teshuvá; veja o que está escrito no discurso que começa com “Escutai, ó céus”.

טוב לחסות בה' מבטוח באדם

É melhor buscar refúgio em D'us do que confiar no homem

1 טוב לחסות בה' מבטוח באדם. להבין מהו טוב דמשמע שגם באדם רשאי לבטוח אלא שיותר יטוב לבטוח בה' והלא כתיב אל תבטחו בנדיבים בן אדם כו'.

“É melhor refugiar-se em D'us do que confiar no homem.” É preciso entender o que significa “melhor”, pois isso sugere que também é permitido confiar no homem, embora seja melhor confiar em D'us. Mas não está escrito: “Não confieis nos nobres, no filho do homem”, etc.?

וגם להבין דגבי הקב"ה כתיב לחסות וגבי אדם מבטוח. אך הענין דבאדם כתיב בקמץ תחת הבית במקום ה"א הידוע כלומר באדם הידוע הוא בחי' אדם העליון כמ"ש

E [também é preciso] entender por que, em relação ao Santo, bendito seja Ele, está escrito “refugiar-se” (lachasot), enquanto, em relação ao homem, está escrito “do que confiar” (mibe'toach). A questão é que ba'adam (“no homem”) está escrito com um kamats sob o beit, no lugar do he que indica algo conhecido, ou seja, “no homem conhecido”, que é o nível do Homem Superior, como está escrito:

ועל דמות הכסא כו' ומבטוח הוא מלשון וטח את הבית שהוא לשון טיחה ודיבוק שדבקה בחינה זו בפנימיותו ותוך תוכו. ולחסות הוא שחוסה בצל ומקיף שמלמעלה.

“E sobre a semelhança do trono”, etc. E mibe'toach (“do que confiar”) deriva da expressão “e ele rebocará (ve'tach) a casa”, que denota rebocar e aderir: este nível adere à sua dimensão interior (pnimiyut) e ao seu mais íntimo âmagô. E lachasot (“refugiar-se”) significa abrigar-se à sombra e no [Or] Makif que vem do alto.

וזהו טוב לחסות בבחינת מקיף שמבחי' הוי' יותר מבחי' השראת פנימיות של בחי' אדם העליון כו'

E este é [o sentido de] “É melhor refugiar-se”: no nível circundante proveniente do nível de Ha-vayá, em vez de no nível da presença interior da dimensão interior do nível do Homem Superior, etc.

(א' באדרא דנשא) (דקל"ט ב') דבכל אתר דאדכר אדם הכא לא אדכר אלא בשמא קדישא כו'

(Está escrito na Idra de Nasso) (página 139b) que “em todo lugar em que ‘homem’ (adam) é mencionado aqui, ele é mencionado apenas como o Nome Sagrado”, etc.

ואיתא שם בהפירושי' דטוב לחסות בהוי' היינו הארת א"א מבטוח באדם שהוא בחי' ז"א ע"ש בספר רוח דוד.

E é declarado ali nos comentários que “É melhor refugiar-se em Havayá” significa a iluminação de Arich Anpin, [enquanto] “do que confiar no homem” é o nível de Zeir Anpin; veja ali, no livro Ruach David.

ולהבין ביאור זה בעבודת ה' מהו בחי' אדם העליון כו' הוא כי הנה יש כמה מיני התבוננות יש שתכנס בקרב איש ולב עמוק שיהא הלב מתפעל ומתלהט ואעפ"כ מפני זה לא נהפך ממהותו

E, para entender a explicação disso no serviço a D'us — o que é o nível do Homem Superior, etc. —, há vários tipos de contemplação. Há uma [contemplação] que penetra “no íntimo do homem e no coração profundo”, de modo que o coração se comove e se inflama, mas, apesar disso, ele não se transforma em sua natureza essencial;

רק שנתקעה האהבה בלבו במקום אשר הוא שם כי הלב הוא כלי קיבול לאהבה זו כאשר יוכל שאת.

em vez disso, o amor fica alojado em seu coração, no lugar em que ele está, pois o coração é um recipiente que recebe esse amor, tanto quanto consegue suportar.

2 ויש התבוננות שהיא למעלה בהשגת מוחו ובינתו והלב קטן מהכיל התבוננות זו שאלו היה מגיע עד הלב היה כלה שארו ולכבו בכלות הנפש כו'.

E há uma contemplação mais elevada, apreendida pela mente e pelo entendimento, que o coração é pequeno demais para conter; pois, se ela chegasse ao coração, sua carne e seu coração se consumiriam na exaustão da alma (kelot hanefesh), etc.

ויש אשר גם מוחו לא סביל כו' והוא ענין תפלה בלחש ובחשאי כו' שהוא ביטול

E há [uma contemplação] que nem mesmo sua mente consegue suportar, etc.; e isso corresponde à oração em voz baixa e em silêncio, etc., que é a autoanulação (bitul) da

השגת הנפש למעלה מכאשר תוכל נפשו שאת כו' (עמ"ש סד"ה יהודה אתה וסד"ה השמים כסאי ועמ"ש בד"ה אלה פקודי ובד"ה שימני כחותם)

apreensão da alma, acima daquilo que sua alma consegue suportar, etc. (Veja o que está escrito no final do maamar que começa com “Yehudá até” e no final do maamar que começa com “Hashamayim kis'i”, e veja o que está escrito no maamar que começa com “Eileh pekudei” e no maamar que começa com “Simeni chachotam”).)

והנה ההתבוננות שתכנס בלב איש להיות הלב כלי מכון לשבתה הוא נקרא בחי' אדם בעל שכל ומדות כו' משא"כ בחי' הוי' הוא מה שהוא למעלה מכאשר תכול הנפש שאת כו'

Ora, a contemplação que penetra no coração da pessoa, fazendo dele um recipiente preparado para servir-lhe de morada, é chamada o nível de “homem” (adam), dotado de intelecto e atributos emocionais, etc.; ao passo que o nível de Havayá é aquilo que está além do que a alma consegue suportar, etc.

(ואפשר דההתבוננות בבחי' ממכ"ע נקרא אדם משא"כ בחי' סוכ"ע הוא בחי' הוי'. ועמ"ש בד"ה וידעת היום בענין דעת ואמונה כו'. ואפשר לומר שזהו ענין מוחין דתש"י ומוחין דתש"ר)

(E talvez a contemplação do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) seja chamada “homem”, enquanto o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) seja o nível de Havayá. Veja o que está escrito no maamar que começa com “Veyadata hayom”, sobre a questão do conhecimento (Daat) e da fé, etc. E talvez se possa dizer que isso corresponde aos mochin dos tefilin do braço e aos mochin dos tefilin da cabeça.)

וזהו טוב לחסות בהוי' הגם שיהיה בבחי' מקיף מבחי' הוי' ולא יוכל ליכנס בגילוי הלב אעפ"כ טוב יותר מלהיות בטוח בבחי' אדם לפי שכל גוים סבבוני כו'

E este é [o sentido de] “É melhor refugiar-se em Havayá”: mesmo que isso se dê na forma de uma [luz] circundante do nível de Havayá, sem poder entrar de maneira revelada no coração, ainda assim é melhor do que confiar no nível de “homem”, pois “Todas as nações me cercam”, etc.

שיש בחי' גוים הם הגוף ונפש הבהמית שמקליפת נוגה והם הם הסוככים ומלבישים את הנפש והם הם הטורדים ומפילים מחשבות זרות אפילו באמצע התפלה

Pois há o aspecto das “nações”: são o corpo e a alma animal, provenientes da kelipat noga; são elas que cercam e revestem a alma, e são elas que perturbam [a pessoa] e lançam pensamentos estranhos nela até mesmo no meio da oração.

כי יניקתם מצירופי אותיות הדבור בין צירוף לצירוף שהוא בחי' מקום חלל כו' שם יוכלו לינק ולאחוז באדם להפיל בו מחשבות חוץ

Pois sua vitalidade deriva das combinações das letras da fala: entre uma combinação e a seguinte, que constitui o aspecto de um espaço vazio, etc.; é ali que elas podem extrair vitalidade e agarrar-se à pessoa, lançando nela pensamentos alheios.

וכן המדות שבגוף ונפש הבהמית מלבישים מדות הנפש אלקות שהאהבה שבנפש אלקית היא מסותרת ומלובשת בגוף ונפש הבהמית.

E, igualmente, os atributos emocionais (midot) do corpo e da alma animal revestem os atributos emocionais da alma divina, pois o amor que existe na alma divina está oculto e revestido pelo corpo e pela alma animal.

3 ולכן הגם שמעורר את האהבה לה' בתפלתו בקרב איש ולב עמוק כאשר תוכל נפשו שאת אעפ"כ אחר התפלה לא נשאר רק הרשימו וכו'.

Portanto, embora ele desperte o amor por D'us em sua oração “no íntimo do homem e no coração profundo”, tanto quanto sua alma consegue suportar, ainda assim, após a oração, resta apenas o reshimu (impressão), etc.

אבל ההתבוננות שלמעלה מעלה מכדי שתוכל הנפש שאת והוא ביטול השגת הנפש אעפ"פ שהוא בבחינת מקיף מלמעלה הנה על זה כתיב בשם הוי" כי אמילם.

Mas a contemplação que se eleva cada vez mais, acima do que a alma consegue suportar, que é a autoanulação (bitul) da apreensão da alma — embora esteja na forma de uma [luz] circundante vinda do alto —, a respeito dela está escrito: “Em Nome de Havayá eu certamente as abaterei (amilam).”

פ"י אמילם יש בו ב' פירושים לשון כריתה והיינו בסור מרע ממש שמשלש קליפות הטמאות ולשון מילה

A explicação é que amilam tem dois sentidos. [Um deles é] o sentido de cortar, isto é, “afastar-se do mal” literalmente, [do mal] que provém das três kelipot totalmente impuras. E [o outro é] o sentido de circuncisão (milá),

דהיינו כריתת הערלה החופפת כו' דהיינו בחי' המותרות שמק"נ ולהיות קדש עצמך במותר לך והטעם isto é, cortar o prepúcio que cobre, etc., ou seja, o nível dos excessos (motarot), provenientes da kelipat noga, e “santificar-se naquilo que lhe é permitido”. E a razão [é esta]:

כי בחי' המקיף הוא שמקיף וסובב את הנפש מכל צד וכמשל מי שטרוד מאד במחשבה

pois o nível circundante envolve e cerca a alma por todos os lados, como no exemplo de alguém muito absorto em um pensamento,

אחת שמקיפתו ומלבישתו במאד מאד עד שלא יסיח דעתו ממנה כלל אף בעשותו דברים אחרים והולך אנה ואנה אעפ"כ מחשבה זו לא תזוז ממנו.

um único pensamento que o cerca e o envolve de maneira muito intensa, de modo que ele não desvia dele a atenção de forma alguma; mesmo enquanto faz outras coisas e vai de um lado para outro, esse pensamento não o abandona.

וכך הוא בחי' המקיף שמלמעלה הוא נצחי בל ימוט עולם ועד. ולכן הוא אף שכל גוים סבבוני כו' (ועמ"ש בפ' אמור בביאור ע"פ וספרתם לכם)

E assim é o nível circundante que vem do alto: é eterno, não será abalado, para todo o sempre. Por isso, permanece firme mesmo que "Todas as nações me cercam", etc. (E veja o que está escrito na Parshat Emor, na explicação do versículo "E contareis para vós".)

משא"כ בבחינת אדם כתיב עת אשר שלט האדם באדם שיש שליטה וממשלה ח"ו לאדם אחר שמקליפה הגם שהוא לרע לו לאחר זמן כו'.

Em contrapartida, a respeito do nível de "homem" está escrito: "Um tempo em que o homem domina o homem"; há domínio e poder, D'us não o permita, de outro "homem" proveniente da keli-pá, embora isso seja "para seu próprio prejuízo" algum tempo depois, etc.

אך מ"מ ת"ל בחי' אדם ג"כ כי העיקר שיהיה הוי" לי כו' והיינו בחי' קליטה כנ"ל שהוא בחינת אדם כי זכר ונקבה בראם ויקרא שמם אדם.

Mas, ainda assim, é preciso também o nível de "homem", pois o principal é que "Havayá seja meu", etc.; isso corresponde ao nível de absorção (kelitá) mencionado acima, que é o nível de "homem", pois "macho e fêmea Ele os criou, e chamou o nome deles Adam (homem)".

4 וכל האזרח בישראל. פ"י בתוך ישראל ובפנימיותם כו' כנ"ל. כי מי שהוא בבחי' מקיף מלמעלה נקרא בחינת צל ולא אורה נגלית וכדכתיב ה' צלך על יד ימינך יומם השמש לא יככה כו'.

"E todo natural de Israel." A explicação é: dentro de Israel e em sua dimensão interior, etc., como mencionado acima. Pois aquilo que está no nível da [luz] circundante vinda do alto é chamado "sombra", e não luz revelada, como está escrito: "D'us é tua sombra à tua direita; de dia o sol não te ferirá", etc.

שהצל שהוא בחי' מקיף הוא שמירה מהחיצונים כו' אלא לפי שכל גוים סבבוני כו' לפיכך טוב יותר לחסות בה' כו' שבבחינה זו יותר טוב המקיף כו' ובבחינה אחרת יותר טוב בחינת אדם כנ"ל:

Pois a sombra, que é o nível circundante, protege contra as forças externas, etc. Mas, como “Todas as nações me cercam”, etc., por isso “é melhor refugiar-se em D'us”, etc.; pois, nesse aspecto, o nível circundante é melhor, etc., e, em outro aspecto, o nível de “homem” é melhor, como mencionado acima.

טוב לחסות בה' וגו'

É Melhor Buscar Refúgio em D'us

1 טוב לחסות בה' וגו'. הנה אנו אומרים בתפלת שבת וי"ט קדשנו במצותיך תחלה. ואח"כ ותן חלקנו

בתורתך

“É melhor refugiar-se em D'us, etc.” Na oração de Shabat e Yom Tov, dizemos primeiro: “Santificanos com Teus mitsvot” e, depois, “e concede-nos nossa porção em Tua Torá”.

כי אי אפשר להיות חלק בתורת ה' בלתי אם יקיים מצותיו קדשנו במצותיך תחלה וביאור הענין כי ענין ותן חלקנו בתורתך הוא כדכתיב ביום השמיני עצרת תהיה לכם.

Pois é impossível ter uma porção na Torá de D'us sem cumprir Seus mitsvot; [por isso] “Santificanos com Teus mitsvot” [vem] primeiro. A explicação do assunto: o tema de “concede-nos nossa porção em Tua Torá” corresponde ao que está escrito: “No oitavo dia haverá uma assembleia para vós”.

פי' עצרת קליטה שכנס"י קולטת טיפת החכמה דהיינו התורה שירדה מרצונו וחכמתו ית' אלא שנתגשמה כמ"ש מוריד הגשם ובהיות כל איש ישראל לומד התורה וחוזר על לימודו ותופס בזכרונו היטב נק' בחי' זו בחי' קולטת

O significado de atseret é retenção: a Comunidade de Israel (Knesset Yisrael) retém a gota de Chochmá, isto é, a Torá, que desceu de Sua vontade e sabedoria, bendito seja Ele, embora tenha se revestido de forma física (nischashmá), como está escrito: “Ele faz descer a chuva (geshem)”. E quando cada judeu estuda a Torá, revisa seu estudo e o guarda bem na memória, esse nível é chamado de “reter”.

וכן בענין התפלה שהיא ע"י הדעת והתקשרות במוחו ולבו שיתקע בחוץ במחשבתו בבחי' הרגשה וכענין שאמרז"ל הכר את בוראך שנתפס לתוך מוחו וגם לתוך לבו להיות לו רעותא דלבא מעומקא דלבא לה' לבדו

O mesmo se dá com a oração, que ocorre por meio de Daat e da ligação [da pessoa] em sua mente e coração, de modo que isso fique firmemente fixado em seu pensamento, como uma experiência sentida; como disseram nossos Sábios: "Reconhece teu Criador": que isso seja apreendido em sua mente e também em seu coração, de modo que tenha "o desejo do coração", vindo da profundidade do coração, somente por D'us.

והנה כמו למשל כי יקח איש אשה שצריך לקדש מתחלה שנותן לה א' פרוטה או שוה פרוטה

Ora, a título de analogia: quando um homem toma uma mulher por esposa, deve primeiro desposá-la, dando-lhe uma perutá ou o valor de uma perutá,

רק שתהיי דבר שתוכל לקנות לה חיי נפשה כך א"א להיות כנ"י בבחי' קולטת כ"א כאשר ימשוך לה חיות אלקות מלמעלה.

desde que seja algo com que ela possa adquirir o sustento de sua vida. Da mesma forma, é impossível que a Comunidade de Israel esteja no estado de "reter" a menos que Ele faça descer a ela, de cima, força vital divina.

(ועמ"ש סד"ה וארשתיך לי כו' וידעת) וענין הקדושין הוא כמ"ש והייתם קדושים כו' ואבדיל אתכם לי כו'

(Veja também o que está escrito ao final da seção iniciada por "E Eu te desposarei comigo, etc.... e tu conhecerás".) E o conceito de kidushin (noivado) é como está escrito: "E sereis santos, etc.... e Eu vos separei para Mim, etc.,

להיות לי כו'. וזהו פי' הרי את מקודשת לי. פי' שתהיה מובדל ומופרש לי לשמי.

para ser Meu, etc." E este é o significado de "Eis que és desposada (mekudeshet) comigo": que sejas separada e distinta para mim, para o meu nome.

וזהו ענין כוונת כל המצות כי מצות צריכות כוונה. פי' לדעת המכוון בהם והמכוון הוא להיות מובדל מן התאוות ומכל מדות הרעות.

E este é o propósito de todos os mitsvot, pois "os mitsvot requerem intenção": isto é, saber o propósito deles; e o propósito é separar-se dos desejos e de todos os traços negativos.

2 ולכן תקנו חז"ל לומר אשר קדשנו במצותיו בברכות המצות ועי"ז יוכל להיות לו בחי קליטה הנ"ל בתורה ותפלה משא"כ בלא בחי קדושין הנ"ל א"א להיות לו בחי קליטה הנ"ל ונקי פולטת ח"ו

Por isso, nossos Sábios instituíram que se diga “Que nos santificou com Seus mitsvot” nas bênçãos dos mitsvot; e, por meio disso, a pessoa pode alcançar a “retenção” mencionada acima na Torá e na oração. Sem o nível de kidushin mencionado acima, porém, é impossível alcançar essa “retenção”, e ela é chamada de “a que expulsa”, D'us nos livre.

והנה ענין המשכת בחי קדושין הנ"ל הוא מלמעלה מבחינת סוכ"ע בחי טבעת קדושין ששם שוה הכל אצלו היה

Ora, a extensão do kidushin mencionado acima provém do alto, do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), o nível do anel de kidushin, onde tudo é igual diante dEle: “era”,

הוה ויהיה ברגע אחד ואין בו שום שינוי ח"ו וכמ"ש גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר פי' שגדולת ה' היא מאד בלי שיעור והפסק

“é” e “será” em um único instante, e nEle não há absolutamente nenhuma mudança, D'us nos livre. Como está escrito: “Grande é D'us e sumamente louvado, e Sua grandeza é insondável”; isto é, a grandeza de D'us é “sumamente” [grande], sem medida nem interrupção,

וכמו שאמרז"ל מן הארץ לרקיע כו' רגלי החיות כנגד כולם כו' אבל ולגדולתו אין חקר פי' ולגדולתו בעצמו אין שייך לשון גדולה

como disseram nossos Sábios: “Da terra ao firmamento, etc.... os pés dos Chayot correspondem a todos eles, etc.” Mas “e Sua grandeza é insondável” significa que, em relação à Sua própria grandeza, não se aplica o termo “grandeza”.

וזהו שארז"ל במקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענוותנותו שצלו ית' גדולה לענוה יחשב

E isto é o que disseram nossos Sábios: “Onde quer que encontres a grandeza do Santo, bendito seja Ele, ali encontrarás Sua humildade”; pois, para Ele, bendito seja Ele, a grandeza é considerada humildade,

כי לשון גדולה נופל על התפשטות אורו בבחי' א"ס ואין קץ כו' ולא על מקור האור וחיי החיים שהוא מתגדל על דבר שהוא כאין ואפס ממש.

pois o termo “grandeza” aplica-se à expansão de Sua luz na modalidade do infinito e do ilimitado, etc., e não à Fonte da luz e Vida de toda vida, que [assim] seria engrandecida diante de algo que é, em verdade, como nada e nulidade.

3 וז"ש לך הוי' הגדולה. פ"י כי מדת גדולה היא רק הוי' שנתהוה ממך והיינו ע"י צמצום והתפשטות והמשכה שע"ז מורים אותיות שם הוי' יו"ד צמצום כו'.

E isto é o que está escrito: “Tua, Havayá, é a grandeza”: isto é, o atributo da grandeza é somente Havayá, que veio a existir a partir de Ti, ou seja, por meio de contração, expansão e extensão, indicadas pelas letras do Nome Havayá: o yud, contração, etc.

וע"י התבוננות זו נמשך לאדם ג"כ לב נשבר ונדכה שיהיה שוה בעיניו כל עניני העולם שנופלים תחת הזמן עבר הוה ועתיד והוה ולא יתאוה להם ולא ישית לב אליהם כלל

E por meio dessa contemplação, a pessoa também alcança um coração quebrantado e abatido, de modo que todos os assuntos do mundo sujeitos ao tempo — passado, presente e futuro — e transitórios sejam iguais aos seus olhos; ela não os desejará nem lhes dará atenção alguma,

כי יאמר ללבו הרי קודם זה כמה שנים לא עלתה על לבי לכל לחשוב ולהרהר בענין זה ואחר כמה שנים לא יהיה הדבר ולא יבא כלל.

pois dirá a si mesma: “Eis que, há vários anos, nem sequer me ocorreu pensar e refletir sobre este assunto; e, daqui a vários anos, a coisa já não existirá e não voltará [à minha mente] de modo algum.”

4 ולכן גם עתה יהיה דומה בעיניו כאלו הוא קודם הזמן הזה ואחריו. וזהו איזהו חכם הרואה את הנולד שרואה בבחי' ראייה

Por isso, também agora lhe parecerá como se estivesse antes e depois deste momento. E este é [o significado de] “Quem é sábio? Aquele que vê o que nascerá”: aquele que vê de maneira

ממש מה שנולד אח"כ שלא יהיה הדבר הרע כמ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ וגו' וגם אחרית כל דבר הוא רמה ותולעה והוה ונפסד.

verdadeiramente clara o que nascerá depois: que a coisa má não existirá, como está escrito: “E removerei o espírito de impureza da terra, etc.”; e também que o fim de toda coisa são vermes e larvas, que ela é transitória e perece.

5 וזהו אתה פוררת בעוץ ים. פ"י ים נקי כמה בחי' שהם מצולות ים כמ"ש ותשליך במצולות ים כל חטאתם ואתה מפרר ומפזר אותם בעוץ

E isto é [o significado de] “Tu fragmentaste o mar com Teu poder”. Isto é: vários níveis são chamados “mar”, a saber, “as profundezas do mar”, como está escrito: “E lançarás todos os seus pecados nas profundezas do mar”; e Tu os fragmentas e dispersas com Teu poder,

היינו ע"י בחי' התבוננות הנ"ל אין לו תפיסת מקום כלל להחשב בבחי' יש רק יפרר ע"י בחי' לב נשבר ונדכה וזהו סימן של שמיני עצרת פז"ר קש"ב.

isto é, por meio da contemplação mencionada acima, [a coisa] não tem absolutamente nenhum lugar de importância para ser considerada um “algo” (yesh), mas a pessoa a fragmentará por meio de um coração quebrantado e abatido. E este é o acrônimo de Shemini Atseret: PaZeR KaSheV.

פ"י מתחלה פזר בבחי' פירור הנ"ל ואח"כ קשב אמריה כי כשאין לו בחי' פיזור ופירור הנ"ל אמרו"ל אין אני והוא יכולין לדור בעולם אחד. פ"י כשתופס מקום בעולם.

Isto é: primeiro “dispersar” (pazer), no sentido da fragmentação mencionada acima, e depois “atentar (kashev) às Suas palavras”. Pois, quando falta à pessoa a dispersão e a fragmentação mencionadas acima, nossos Sábios disseram: “Eu e ele não podemos habitar num mesmo mundo”: isto é, quando ela ocupa espaço no mundo.

6 והנה כתיב וכל הרשעה כולה בעשן תכלה שבקל יוכל לדחות כמו העשן שהרוח בא ועוקרו אפי' הוא נושב

Ora, está escrito: “E toda a maldade será inteiramente consumida como fumaça”; isto é, ela pode ser afastada facilmente, como a fumaça, que o vento vem e arranca, mesmo quando sopra

מעט כמ"ש מארבע הרוחות בואי ופחי בהרוגים האלה ויחיו מפני שבאמת אין בהם ממשות כלל רק אם ישים אליו לב להתכוננות הנ"ל:

apenas um pouco, como está escrito: "Vinde dos quatro ventos e soprai sobre estes mortos, para que vivam"; pois, na verdade, não há neles substância alguma, bastando que a pessoa volte o coração à contemplação mencionada acima.

7 וזהו טוב לחסות בה' מבטח באדם טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים. ופי' בזהר שאין הכוונה על האדם הגשמי ונדיבים הגשמיים שא"כ לא היה אומר טוב לחסות בה' וגו'.

E isto [é o sentido de] "É melhor refugiar-se em D'us do que confiar no homem; é melhor refugiar-se em D'us do que confiar nos nobres". O Zohar explica que a intenção não é o homem físico nem os nobres físicos, pois, se assim fosse, não diria "É melhor refugiar-se em D'us, etc.",

דמשמע שגם לבטח באדם ובנדיבים טוב הוא אלא שיותר טוב לחסות בה' דהא כתיב ארור הגבר אשר יבטח באדם וכתוב אל תבטחו בנדיבים וגו'.

o que implica que também é bom confiar no homem e nos nobres, apenas é melhor refugiar-se em D'us; porém está escrito: "Maldito o homem que confia no homem", e está escrito: "Não confieis nos nobres, etc."

אך הכוונה הוא על אדם העליון והוא מ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם והוא בחי' תורה שבכתב שיש בה רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת כמראה אדם שיש בו רמ"ח אברין ושס"ה גידין

A intenção, porém, é o Homem Supremo. É a isso que se refere o que está escrito: "E sobre a semelhança do trono, uma semelhança como a aparência de um homem"; e este é o nível da Torá Escrita, que contém 248 mandamentos positivos e 365 proibições, "como a aparência de um homem", que possui 248 membros e 365 tendões.

(וכמ"ש מזה בד"ה ויאכילך את המן בפ' עקב) וכודאי טוב ויפה לדבק בתורתו ית' אך יותר טוב מזה לחסות בה'.

(Como é explicado a respeito disso na seção que começa com "E Ele te alimentou com o maná", na Parashá Ekev.) Certamente é bom e belo apegar-se à Sua Torá, bendito seja Ele; mas melhor do que isso é refugiar-se em D'us.

לחסות פי' מלשון מחסה ומסתור והוא כמו למשל ענין מכסה החופה שבמדינותינו מקדשין תחת יריעה ובכמה מקומות פורסין טלית על החתן וכלה.

“Refugiar-se” (lachasot) deriva do termo “abrigo” (machseh) e “cobertura”. É semelhante, por analogia, à cobertura da chupá: em nossos países, celebram-se os esponsais sob um dossel, e em vários lugares estendem um talit sobre o noivo e a noiva.

ואמרז"ת כיון שפירש טליתו עליה שוב אינו יכול לבגוד בה כך הנה אצלו ית' כתיב עוטה אור כשלמה.

E nossos Sábios disseram: “Depois que ele estendeu o talit sobre ela, já não pode traí-la.” Do mesmo modo, a respeito d'Ele, bendito seja, está escrito: “Ele Se envolve de luz como de um manto.”

ופורש טליתו מעטה לבושו מבחי' סוכ"ע להחיות לב נדכאים (ועמ"ש באגה"ק על פסוק זה דעוטה אור ועמ"ש בביאור ע"פ

E Ele estende Seu talit, o envoltório de Sua veste, a partir do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), “para reavivar o coração dos abatidos”. (E veja o que está escrito em Iggeres HaKodesh sobre este versículo, “Ele Se envolve de luz”; e veja o que está escrito na explicação sobre o versículo

כי ביום הזה יכפר בענין לבושיה כתלג חיור דקאי על התורה שהיא בחי' חשמל העליון מלמעלה מאצילות כו'. ועי' עוד מענין עוטה אור בשמות רבה) (פ"ט ור"פ י"ז) תרומה (פ"ג).

“Pois neste dia fará expiação”, a respeito de “Sua veste é branca como a neve”, que se refere à Torá, o nível do Chashmal supremo, acima de Atsilut, etc. E veja também sobre o tema de “Ele Se envolve de luz” em Shemos Rabbah) (capítulo 15 e início do capítulo 17), Terumah (capítulo 33),

ויקהל (פ"ג) אמור (פ"א) ובזח"ג (דרמ"ה ב' נ"ט ב'. ח"א ל"א סע"ב. צי ע"א. קמ"ב ב'. ח"ב ט"ל ב' צ"ח סע"א קס"ד ב' ר"ט א').

Vayakhel (capítulo 50), Emor (capítulo 31); e no Zohar, volume III (245b, 59b; volume I, 31b no fim, 90a, 142b; volume II, 39b, 98a no fim, 164b, 209a).

ובספר עמ"ה שער עולם הבריאה פ"ג פי' עוטה אור כשלמה עולם המלבוש כו' והיינו אותיות התורה שהם בחי' לבושו ית'.

E no livro Emek HaMelech, Portal do Mundo de Beriá, capítulo 3, ele explica “Ele Se envolve de luz como de um manto” como o Mundo da Veste, etc.; isto é, as letras da Torá, que constituem o nível de Sua veste, bendito seja.

ועמ"ש סד"ה ביום השמע"צ ובביאור ע"פ את שבתותי תשמרו וענין הנדיבים הוא מ"ש להושיבי עם נדיבים שכל ניצוצות נשמות ישראל מתעלים ב"ט.

E veja o que foi escrito acima, ao final da seção que começa com “No dia de Shemini Atseret”, e na explicação sobre o versículo “Guardareis Meus Shabatot”. A questão dos “nobres” é aquilo que está escrito: “para fazer-me sentar entre nobres”; pois todas as centelhas das almas de Israel se elevam em Yom Tov.

להושיבי עם נדיבים אלו האבות שהן הן המרכבה. כמ"ש נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם

“Para fazer-me sentar entre nobres”: estes são os Patriarcas, que são, eles próprios, a Carruagem, como está escrito: “Os nobres dos povos se reuniram, o povo do D'us de Avraham.”

(ועמ"ש ע"פ כרוה נדיבי העם ובפ' ויקהל ע"פ כל נדיב לבו. ובד"ה מה יפו פעמיך בענין בת נדיב) ואעפ"כ טוב יותר לחסות בה' כי

(E veja o que está escrito sobre o versículo “que os nobres do povo cavaram”, e na Parashá Vayakhel sobre o versículo “todo aquele cujo coração é generoso (nediv)”, e na seção que começa com “Quão belos são teus passos”, a respeito de “ó filha do nobre”). Ainda assim, é melhor refugiar-se em D'us, pois

הנה אמר דוד כל גוים סבבוני פי' שבבחי' אדם ונדיבים יוכל להיות בחי' נפילה להיות כל גוים סבבוני כו'

eis que David disse: “Todas as nações me cercaram”; isto é, no nível de “homem” e “nobres” pode haver uma queda, de modo que “todas as nações me cercaram, etc.”

אבל בשם ה' שהוא בחי' סוכ"ע כי אמילם אכרות ואמול ערת הלב כמ"ש ומלתם את ערלת לבבכם וכמ"ש מחיה מתים כו'

Mas “no Nome de D'us”, que é o nível da luz que circunda todos os mundos, “eu as cortarei” (am-lam): cortarei e circuncidarei o prepúcio do coração, como está escrito: “Circuncidareis o prepúcio de vosso coração”, e como está escrito: “Ele reaviva os mortos, etc.”,

כמ"ש ופחי בהרוגים ויחו והוא בחינת טל (ועיין בויקרא רבה אמור פ"ל ועמ"ש מזה בד"ה ויאכילך את המן שע"ז נאמר אשר לא ידעון אבותיך כו' והוא למעלה מבחינת אדם העליון).

como está escrito: "E sopra sobre os mortos, para que vivam"; e este é o nível do orvalho. (E veja Vayikra Rabbah, Emor, capítulo 30; e veja o que está escrito a respeito disso na seção que começa com "E Ele te alimentou com o maná": sobre isso se diz "que teus pais não conheceram, etc.", e está acima do nível do Homem Supremo.

וענין לחסות בהוי"ל שזהו ענין פסוק ראשון דק"ש שמע ישראל הוי' אלקינו למסור נפשו באחד. שזהו למעלה מבחי' התורה. כמ"ש בד"ה מה יפו פעמיך הנ"ל ו בביאור ע"פ אחת היא יונת.

E sobre a questão de refugiar-se em Havayá, pode-se dizer que ela corresponde ao tema do primeiro versículo do Shemá: "Ouve, Israel, Havayá é nosso D'us...": entregar a própria alma em "Um", o que está acima do nível da Torá, como é explicado na seção que começa com "Quão belos são teus passos", mencionada acima, e na explicação sobre o versículo "Minha pomba é única",

ובביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי וסד"ה כי קרוב אליך הדבר מאד ועי"ז נקראו נש"י ראשית תבואתה שהם הממשיכים גילוי אור א"ס בחכמה עילאה שהיא התורה שהיא בחי' לבושיה.

e na explicação sobre o versículo "Serei santificado entre os filhos de Israel", e ao final da seção que começa com "Pois a questão está muito próxima de ti". Por meio disso, as almas de Israel são chamadas "o primeiro de Sua colheita", pois são elas que atraem a revelação da Luz Infinita para a Chochmá suprema, que é a Torá, o nível de Sua veste.

וכמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש. ולעיל סד"ה ביום השמיני עצרת. בפ"י שמחת תורה שהתורה שהיא בחי' אור כשלמה היא בשמחה ע"י שאור א"ס ב"ה נמשך ומלוכש בה ע"ש.

E como é explicado ao final da seção que começa com "E farás vestes sagradas", e acima, ao final da seção que começa com "No oitavo dia, um atseret", sobre o significado de Simchat Torá: a Torá, que é o nível de "luz como de um manto", está em júbilo porque a Luz Infinita, bendito seja Ele, é atraída e revestida nela; veja ali.

ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדבור אחד. שהענין שנש"י ממשיכים ע"י מס"נ בק"ש שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה שלמעלה מבחי' אדם שעז"נ

E veja o que está escrito na Parashá Yitró, na seção que começa com "'Lembra' e 'Guarda' numa única declaração": a questão é que as almas de Israel, por meio do autossacrifício (mesirut nefesh) no Shemá, atraem a revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima do nível de "homem", a respeito da qual se diz:

כי לא אדם הוא נמשך ומתלבש בעסק תורתם ועבודתם בקיום המצות שכבחינת אדם וזהו ענין על שלא ברכו בתורה כו' ועמ"ש בד"ה וכל בניך ובד"ה השמים כסאי בפ"י לעשות ולקיים):

“pois Ele não é homem”; ela é atraída e revestida no estudo da Torá e no serviço deles, ao cumprirem as mitsvot, que pertencem ao nível de “homem”. E este é o sentido de “porque não recitaram a bênção sobre a Torá, etc.” E veja o que está escrito na seção que começa com “E todos os teus filhos” e na seção que começa com “Os céus são Meu trono”, sobre o significado de “fazer e cumprir”).

8 להבין ענין יו"ט שני של גליות. כי הנה כל יו"ט הוא בחי' שמחה התגלות הפנימית כמשל המלך שדרכו לישב בחדרי חדרים ובזמן שמחתו הוא מתגלה ומתראה וראייה זו היא גורמת האהבה וכמשל אהבת המלך

Para compreender a questão do segundo dia de Yom Tov na Diáspora: todo Yom Tov é um nível de júbilo, uma revelação do interior. É como o exemplo de um rei que costuma permanecer nos aposentos mais internos e que, no momento de sua alegria, se revela e é visto; essa visão desperta amor. É como o exemplo do amor pelo rei,

שהיא באה מחמת ראיית פניו שע"י תיקר אהבתם אליו משא"כ ע"י שמיעה מרחוק הנה לשמע המלך נופל בחי' יראה ולא אהבה

que decorre de ver seu rosto, por meio do que o amor deles por ele se torna precioso; ao passo que, ao ouvir de longe, ao ouvir falar do rei, surge o temor, e não o amor.

וזהו פני אריה אל הימין אריה אותיות ראייה שמזה נמשך אל הימין שהוא בחינת אהבה (ועמ"ש בד"ה יהודה אתה גבי ראובן ושמעון)

E isto é “a face de um leão à direita”: aryeh (leão) contém as letras de re'iyah (visão), da qual algo é atraído “à direita”, que é o nível do amor. (E veja o que está escrito na seção que começa com “Yehudá, tu”, a respeito de Reuven e Shimon.)

והנה עיקר ענין גילוי זה שהמלך מתגלה ומתראה הי' בזמן בהמ"ק בעליית רגלים שאז היו מקבלים ישראל בחי' ראוי המלך

Ora, a essência dessa revelação, na qual o Rei Se revela e é visto, ocorria quando o Templo Sagrado existia, nas peregrinações das festividades, quando Israel recebia o nível de ver o Rei,

כדכתיב יראה כל זכורך ויראה יראה כדרך שבא לראות כו' שהיה בחי' ראייה והתגלות מלמעלה ומזה נמשך כל זכורך מדת האהבה כדכתיב זכר חסדו כו'

como está escrito: “Todos os teus homens aparecerão”; e “verá/aparecerá”: do modo como vem para ver, etc. Havia o nível da visão e da revelação do alto, e disso era atraído o atributo do amor para “todos os teus homens”, como está escrito: “Ele Se lembrou de Sua bondade, etc.”

[ועמ"ש מענין שלש פעמים בשנה יראה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה ובד"ה מה יפו פעמיך בנעלים ובד"ה מזמור שיר חנכת הבית גבי ואין אנו יכולים לעלות ולראות כו'.

[E veja o que está escrito sobre o tema de “Três vezes por ano... aparecerá” na seção que começa com “Quando Israel antepôs ‘faremos’”, e na seção que começa com “Quão belos são teus passos com sandálias”, e na seção que começa com “Um salmo, uma canção para a dedicação da Casa”, a respeito de “e não podemos subir e aparecer, etc.”.]

9 ועמ"ש עוד מענין וה' עליהם יראה בד"ה שמאלו תחת לראשי בפי' כי תשא. ועמ"ש עוד בד"ה ואתחנן גבי אעברה נא ואראה כו'.

E veja também o que está escrito sobre o tema de “E D'us aparecerá sobre eles” na seção que começa com “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, na Parashá Ki Tisa. E veja também o que está escrito na seção que começa com “Vaetchanan”, a respeito de “Deixa-me atravessar, por favor, e ver, etc.”

ועמ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות ובד"ה ועשית בגדי קדש בענין אהרן אותיות נראה כו' שמזה נמשך בחי' אור האהבה רבה כו'.

E veja o que está escrito na seção que começa com “Quando acenderes as lâmpadas” e na que começa com “E farás vestes sagradas”, a respeito de Aharon [cujas letras formam] nireh (“será visto”), etc.; disso é atraído o nível da luz do grande amor, etc.

וזהו ענין יראה כל זכורך שהיא אה"ר שנקי' דכר כמ"ש בד"ה שוש תשיש בפי' תזריע וע' בזהר (בתחלתו דף ב' ע"א).

E este é o tema de “todos os teus homens aparecerão”: é o grande amor, chamado “masculino”, como é explicado na seção que começa com “Muito me alegrarei”, na Parashá Tazria; e veja o Zohar (no início, página 2a).

ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית גבי פי' למען תזכרו שתהיו בבחי' זכרים. והיינו ע"י וראיתם אותו

E veja o que está escrito na seção que começa com “E será para vós como tsitsit”, a respeito do significado de “para que vos lembreis”: que estejais no nível masculino. Isto ocorre por meio de “e o vereis”,

כי ציצית ג"כ מלשון מציץ מן החרכים (דלקמן) ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ זהב טהור ועמ"ש בד"ה עיני כל אליך ישברו וע' בזהר פקודי (דרכ"ה ע"ב)

pois tsitsit também deriva do termo “espreita pelas frestas” (mais adiante). E veja o que está escrito na seção que começa com “E farás uma placa (tzitz) de ouro puro”, e o que está escrito na seção que começa com “Os olhos de todos esperam por Ti”, e veja o Zohar, Pekudei (225b),

ע"פ עיני ה' אל צדיקים ועמ"ש מזה בד"ה כי תשמע בקול ור"פ בחקתי (דק"ב סע"א) ואשגח עלן כו' ובפ"י הרמ"ז שם ושם]

sobre o versículo “Os olhos de D'us estão voltados para os justos”; e veja o que está escrito sobre isso na seção que começa com “Se ouvirdes a voz”, e no início da Parashá Bechukotai (112a, no fim): “e vela por nós, etc.”, e no comentário de Ramaz ali e ali.)

(ועיין מענין יראה כל זכורך ברבות בשה"ש בפסוק יונתי בחגוי שזהו ענין הראיני את מראיך זח"ב בא ל"ח א' ס"פ משפטים קכ"ד א' תצוה קפ"ג א' פ' שלח קס"ה סע"ב קס"ח א').

(E veja sobre o tema de “todos os teus homens aparecerão” em Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, no versículo “Minha pomba, nas fendas da rocha”, que este é o tema de “Mostra-me tua aparência”; Zohar, volume II, Bo 38a; final de Mishpatim 124a; Tetzavê 183a; Parashá Shelach 165b no fim, 168a.)

והנה כתיב קול דודי הנה זה בא כו' משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים.

Ora, está escrito: “A voz do meu amado! Eis que vem, etc.... espreita pelas janelas, observa pelas frestas.”

פי' קול דודי הוא המשכה ופי' משגיח היא המשכת הראיה שמלמעלה בא מן החלונות ע"י בחי' חלון שהוא פתוח והוא עד"מ בחי' השמחה פתיחת הלב כו'.

Isto significa: “a voz do meu amado” é uma atração; e “espreita” é a atração da visão, que vem do alto “pelas janelas”, por meio do nível de uma janela aberta. E isso corresponde, por analogia, ao nível do júbilo, à abertura do coração, etc.

10 וזהו בזמן שהיה בהמ"ק קיים שהיתה השמחה על מכוּנה והיו מקבלים בחינת הראיה בגילוי הלב בבחינת חלון פתוח

E isto [é o que ocorria] quando o Templo Sagrado existia: o júbilo estava em seu devido lugar, e eles recebiam o nível da visão com o coração revelado, à maneira de uma janela aberta.

וזהו עיניך יונים כמשל היונים שמסתכלים זה בזה וזהו תענוג ושמ"ש מזה בד"ה אני ישנה כו' גבי יונתי.

E isto é “teus olhos são pombas”: como as pombas, que olham umas para as outras, e nisso consiste seu deleite. E veja o que está escrito a respeito disso na seção que começa com “Estou adormecida, etc.”, sobre “minha pomba”.

אך בזמן שאין בהמ"ק קיים הוא מציץ מן החרכים ע"י נקב וסדק קטן שבכותל (וע' בזהר פ' בחקתי) (דף קי"ד ע"ב) על פסוק זה.

Mas, quando o Templo Sagrado não existe, Ele “observa pelas frestas”, por um pequeno buraco e uma fenda na parede. (E veja o Zohar, Parashá Bechukotai) (página 114b), sobre este versículo.

ומענין חלון הנה בזהר (ח"א ק"מ ע"ב) ע"פ וישקף כו' בעד החלון פי' באצטגנינותא דיליה. ור"פ בלק (דקפ"ד ב') מאי בעד החלון דא חלון דחכמתא.

E sobre o tema da “janela”: no Zohar (volume I, 140b), a respeito do versículo “E olhou, etc., pela janela”, explica-se: por meio de sua astrologia. E no início da Parashá Balak (184b): “O que é ‘pela janela’? É a janela da sabedoria.”

וע"ש במק"מ ובפי' הרמ"ז שם בשם הרמ"ק ומהתם נלמוד ג"כ לסטי דקדושה. ועד"ז פי' במ"א דחלון הוא חסדים שביסוד וחרכים גבורות שביסוד.

E veja ali Mikdash Melech e o comentário de Ramaz, em nome de Ramak; dali também aprenderemos sobre o lado da santidade. De modo semelhante, explica-se em outro lugar que a janela são os chassadim que estão em Yessod, e as frestas são as guevurot que estão em Yessod.

ובפרדס בעה"כ בערך חלון ע"פ חלון התיבה פי' דחלון הוא הדעת שממשיך ומחבר חו"ב או שהוא בחי' תפארת כו'

E no Pardes, em Erchei HaKinuyim, no verbete “Janela”, sobre o versículo “a janela da arca”, explica-se que a janela é Daat, que atrai e une Chochmá e Biná, ou que é o nível de Tiféret, etc.

ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד שמשותיך. דפ"י שמשותיך היינו חלונות והוא גילוי בחי' שמש הוי' כו'.

E veja o que está escrito sobre o versículo “E farei tuas janelas (shimshosayich) de kadkod”: o significado de shimshosayich é “janelas”, e [trata-se] da revelação do nível de “sol (shemesh)... Havayá”, etc.

11 ובע"ח בתחלתו שער הכללים רפ"א כי וז"ל ודע כי שמש ומגן ה' צבאות וכמו שהשמש אור עליון גדול ואין יכולת להביט בו כ"א בהתמעטות דרך חלון או ע"י מסך כו' או ע"י נקב קטן כו'.

E em Etz Chaim, no início, Shaar HaKelalim, no começo do capítulo 1, ele escreve, e estas são suas palavras: “Saiba que ‘D'us dos Exércitos é sol e escudo’; e, assim como o sol é uma grande luz suprema, não se pode olhar para ele senão quando sua intensidade é reduzida, por meio de uma janela ou de uma tela, etc., ou por meio de um pequeno buraco, etc.”

12 והנה בעולם הצילות האור בא שלא ע"י מסך כלל כו' אבל בא ע"י חלון פ"י מיסוד דא"א הנקי חלון שנתמעט האור מכמות

“Ora, no Mundo de Atsilut, a luz chega sem passar por tela alguma, etc.; mas chega por uma janela, isto é, pelo Yessod de Arich Anpin, chamado janela, de modo que a luz é reduzida em sua medida

שהוא גם מחכמה לכינה בא ע"י חלון פ"י מיסוד אבא שהוא חלון אחר קטן כו'

que possui. Também de Chochmá para Biná ela chega por uma janela, isto é, pelo Yessod de Abá, que é outra janela, menor, etc.

אח"כ מיסוד למלכות בא האור מחלון קטן וצר מאד פ"י מיסוד דז"א הנקרא חלון ג"כ וצר מאד דוגמת נקב קטן כו' אך מבריאה ולמטה האור בא ע"י מסך גמור והאור עובר בתוכו ומאיר עכ"ל.

Depois, de Yessod para Malchut, a luz chega por uma janela pequena e muito estreita, isto é, pelo Yessod de Zeir Anpin, que também é chamado janela e é muito estreito, semelhante a um pequeno buraco, etc. Mas, de Beriá para baixo, a luz chega por meio de uma tela completa, e a luz a atravessa e ilumina.” Fim da citação.

וע' מזה ג"כ בע"ח היכל הז' (שער מ"א רפ"א וספ"ב. ובשער מ"ז פ"א) שהמלי' דאצילות משברת ובוקעת את המסך שבין אצילות לבריאה ויורדת ומתלבשת בכתר דבריאה.

E veja também sobre isso em Etz Chaim, Heichal 7 (Shaar 41, início do capítulo 1 e final do capítulo 2; e Shaar 47, capítulo 1): Malchut de Atsilut rompe e atravessa a tela entre Atsilut e Beriá, desce e se reveste em Kéter de Beriá.

ועפ"י י"ל שזהו ענין מציץ מן החרכים שהוא מה שמשברים הכותל ונעשה חרך ונקב קטן וכך הוא שהמלי משברת המסך כו'

E com base nisso, pode-se dizer que este é o sentido de “observa pelas frestas”: quando a parede é rompida e se faz uma abertura, uma pequena fresta. Assim também Malchut rompe a tela, etc.

ואין זה דומה לחלון שהוא גילוי האור ממש בלי מסך וכותל שיצטרכו לשוברו וכמ"ש ספ"א שכבר אין לה ערך עם אצילות כו' ע"ש באריכות.

Isso, porém, não se assemelha a uma janela, que é uma revelação efetiva da luz, sem tela nem parede que precisem ser rompidas; e como está escrito ali, no fim do capítulo 1, que ela já não tem comparação com Atsilut, etc.; veja ali extensamente.

13 ואפשר להבין מעט ענין זה עפ"י שביאור ע"פ כי תשמע בקול בפי' ראה שיש ב' השגחות.

E pode-se compreender um pouco este assunto à luz do que é explicado no comentário ao versículo “Se ouvires a voz”, na Parashat Re'eh: há duas formas de providência.

הא' באופן כמו שהוא מלמעלה למטה דכולא קמיה כלא חשיב יחו"ע ולפעמים משגיח כמו שהוא בבי"ע כו'

A primeira é do modo como se apresenta de cima para baixo, quando “tudo diante Dele é considerado como nada”: a unidade superior (yichudá ilaá). E, às vezes, Ele observa conforme as coisas se apresentam em Beriá, Yetsirá e Assiá, etc.

וזהו ענין חלונות וחרכים שבבחי' חלונות היינו כמו שהוא באצילות שהאור בא שלא ע"י מסך כלל והיינו הגילוי כמו דכולא קמיה כלא כו'.

E este é o sentido de “janelas” e “frestas”. O nível das janelas é como em Atsilut, onde a luz vem sem qualquer véu; isto é, a revelação na qual “tudo diante Dele é como nada”, etc.

משא"כ חרכים היינו נקב וסדק שבכותל שהכותל הוא ענין המסך המפסיק שהוא הגורם להיות בחי' יש ואע"פ שהמלי דאצי" בוקעת המסך ונעשה

Já as frestas são um buraco e uma rachadura na parede; a parede representa o véu que separa e que faz surgir o nível de “algo” (yesh). E, embora Malchut de Atsilut rompa o véu, formando

כמו נקב וסדק ומזה נמשך ביטול היש מ"מ היינו יש ובטל יחוי"ת וההשגחה שבבחינה ואופן זה נקי מציץ מן החרכים.

algo semelhante a um buraco e uma rachadura, e disso decorre a anulação do “algo”, ainda assim trata-se de um “algo” que é anulado: a unidade inferior (yichudá tataá). E a providência neste nível e nesta forma é chamada “espreitar pelas frestas”.

14 ועפ"י יתבאר המדרש שה"ש עפ"י זה משגיח מן החלונות זו זכות אבות מציץ מן החרכים זו זכות אמהות.

E, segundo isso, será explicado o Midrash sobre Shir HaShirim a respeito deste versículo: “‘Olhando pelas janelas’: isto é o mérito dos Patriarcas; ‘espreitando pelas frestas’: isto é o mérito das Matriarcas.”

כי הנה נתבאר בד"ה לבתני כו' באחד מעיניך כתיב והקרי באחת. היינו כי בכנס"י שהחכמים נקי עיני העדה שהם בבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא יש

Pois foi explicado no trecho iniciado por “Conquistaste meu coração, etc.” que em “com um de teus olhos” está escrito be'achad [masculino] e se lê be'achát [feminino]. Isto é: na Comunidade de Israel, cujos sábios são chamados “os olhos da congregação” e estão no nível de “contemplar a glória do Rei”, há

שהם בבחי' באחד ל' דכר שהם מסתכלים בביטול דיחוי"ע כמו דקמיה כולא כלא כו' ויש שהם בבחי' ביטול דיחוי"ת כו'.

aqueles que estão no nível de be'achad, termo masculino, e contemplam com a anulação da unidade superior, quando “diante Dele tudo é como nada”, etc.; e há aqueles que estão no nível da anulação da unidade inferior, etc.

15 וזהו ענין האבות והאמהות דכר ונוקי' מלמעלה למטה ומלמטה למעלה ועד"י נמשך ג"כ ההשגחה מלמעלה מן החלונות ע"י זכות אבות והם היסודות דאצילות כנ"ל ומן החרכים מה שהמלי' שוברת המסך כו' ע"י זכות אמהות.

E este é o sentido dos Patriarcas e das Matriarcas: masculino e feminino, de cima para baixo e de baixo para cima. E, dessa maneira, também é atraída a providência do Alto: “pelas janelas”, pelo mérito dos Patriarcas, que são os Yessodot de Atsilut, conforme explicado acima; e “pelas frestas”, isto é, Malchut rompendo o véu, etc., pelo mérito das Matriarcas.

וְזִישׁ בְּזֹהַר וִיחִי (דרמ"ז ע"א) ע"פ בנות צעדה עלי שור. ההוא עין דכתיב לעילא כו'

E é isto que se diz no Zohar, Vayechi (247a), sobre o versículo “As filhas avançaram sobre a muralha (shur)”: “Aquele olho de que se escreveu acima, etc.”

כי שור הוא לשון הבטה והסתכלות והשגחה זו נמשך ע"י המלאכים דהיכלות דבריאה וזהו ענין החרכים כו'.

Pois shur é um termo que significa olhar, contemplar e observar; e essa observação é atraída por meio dos anjos dos Heichalot de Beriá; este é o sentido das frestas, etc.

א"נ י"ל חלונות וחרכים יש ג"כ בהתלבשות בבי"ע ע"ד מ"ש בד"ה ארדה נא ואראה בענין ב' הבחינות דלפעמים כתיב עיני ה' המה משוטטים ולפעמים כתיב עיניו משוטטות לשון נוק'.

Outra possibilidade é dizer que também há janelas e frestas na maneira como a luz se reveste em Beriá, Yetsirá e Assiá, conforme o que está escrito no trecho iniciado por “Deixarei, por favor, e verei”, sobre os dois níveis: às vezes está escrito “os olhos de D’us percorrem” [meshotetim] e às vezes “Seus olhos percorrem” [meshotetot], expressão feminina.

וקרוב לזה איתא ברע"מ פ' משפטים (דק"י סע"א) עיניו על דרכי איש ובהון משגיח מן החלונות בז' נקבין דב"נ בתרין עיינין ותרין אודנין כו' ע"ש.

Algo próximo a isso encontra-se no Ra'aya Mehemna, Parashat Mishpatim (117a, no fim): “Seus olhos estão sobre os caminhos do homem”, e por meio deles “Ele olha pelas janelas”, pelas sete aberturas de uma pessoa: os dois olhos e os dois ouvidos, etc.; veja lá.

ובזהר פקודי (דרי"ג ע"א) תריסר גלגלין כו' ואינן אקרון שרפים כו' אלין אינן קיימין לאשגחא תדיר כו' ואקרון חלונות והיינו דכתיב משגיח מן החלונות כו'.

E no Zohar, Pekudei (250a): “Doze rodas, etc., e elas são chamadas Serafim, etc. Estas permanecem observando continuamente, etc., e são chamadas janelas; e é isto que está escrito: ‘olhando pelas janelas’, etc.”

ושם ריש עמוד ב' מאלין נפקי ארבע סמכין לאינן תריסר דקאמרן כו' ואלין אקרון חרכים כד"א מצינן מן החרכים כו'.

E ali, no início do lado b: “Destas saem quatro suportes para aquelas doze que mencionamos, etc., e estes são chamados frestas, como está dito: ‘espreitando pelas frestas’, etc.”

מציץ כמאן דאשגח מאתר דקיק דחמי ולא חמי כל מה דאצטריך ולבתר משגיח מן החלונות אתר אשגחותא יתיר.

“Espreitando”: como alguém que observa de um lugar estreito, de onde vê e não vê tudo o que é necessário; e depois, “olhando pelas janelas”, um lugar de observação mais ampla.”

(וּדְרַנְיָא ע"א) לעילא כנסת הגדולה אית בה תריסר חלונות עילאין כו' וע"ש במק"מ שהם י"ב אותיות של שם אד' מלא.

(E 251a): “Acima, a Grande Assembleia tem doze janelas supernais, etc.” E veja lá no Mikdash Melech, que são as doze letras do Nome Ado-nai escrito por extenso.

וע' במק"מ ר"פ בראשית סוף המאמר כשושנה בין החוחים מצאתי בדברי האריז"ל שנקודת המ' היורדת לבריאה נק' בשם אד'.

E veja no Mikdash Melech, no início de Bereshit, no fim do trecho “Como uma rosa entre os espinhos”: “Encontrei nas palavras do Arizal que o ponto de Malchut que desce a Beria é chamado pelo Nome Ado-nai.”

16 ומזה יובן שייכות ענין זה למשי"כ אח"כ בסמוך בענין כשושנה בין החוחים. כי הנה בזהר הרקיע שם ר"פ בראשית ד"ה מה שושנה כו'

E com isso se compreenderá a relação deste assunto com o que está escrito logo adiante, sobre “como uma rosa entre os espinhos”. Pois no Zohar HaRakia, ali, no início de Bereshit, no trecho “O que é a rosa, etc.”,

פ"י שכינתא תתאה העומדת על י"ב בקר והים עומד עליהם מלמעלה הרי הם י"ג והם י"ג עלין דילה. אשר כעין זה ממש הוא ענין י"ב חלונות הנ"ל דכנסת הגדולה דלעילא כו' וד"ל.

ele explica: a Shechiná inferior, que se apoia sobre os doze bois, com o mar sobre eles, por cima; assim, são treze, e são as suas treze pétalas. Exatamente do mesmo modo é o assunto das doze janelas da Grande Assembleia acima, mencionadas anteriormente, etc.; e basta isso para quem compreende.

17 והנה אפשר להבין ענין זה דחלונות וחרכים שבכ"ע עצמן איך ידמה ענין זה לדרך שנת' לעיל דחלונות היינו באצילות שהאור נמשך שלא ע"י מסך וחרכים היינו שבירת המסך.

Agora, pode-se compreender o assunto das janelas e das frestas nos próprios Beríá, Yetsirá e Assiá: como isso se assemelha à forma explicada acima, segundo a qual as janelas correspondem a Atsilut, onde a luz é atraída sem um véu, e as frestas correspondem à ruptura do véu.

והענין דכמו שיש מסך בין אצ"י לב"ע שבאצילות הוא ביטול אמיתי ובכ"ע מחמת המסך נעשה בחי' יש אלא שאעפ"כ הוא ביטול היש.

A questão é que, assim como há um véu entre Atsilut e Beríá, Yetsirá e Assiá, de modo que em Atsilut há verdadeira anulação, enquanto em Beríá, Yetsirá e Assiá, por causa do véu, surge um nível de "algo" (yesh), embora ainda assim seja uma anulação do "algo",

כך עד"ז יש מסך המפסיק בין קדושה לסט"א. שהוא מסך מבדיל גמור שמעלים ומסתיר האור עד שנעשה נפרד ממש

assim também, de modo semelhante, há um véu que separa a santidade da sitra achra: um véu que separa por completo, ocultando e escondendo a luz, até que aquilo que está além dele se torna realmente separado,

כמו היכלות החיצונים. וכמ"ש כ"ז בפ' לך לך בד"ה ולא יקרא עוד את שמך אברם.

como os Heichalot exteriores. E tudo isso é explicado na Parashat Lech Lecha, no trecho iniciado por "E teu nome não será mais chamado Avram".

18 והנה ע"י התשובה ולב נשבר ורוח נשברה משכרים מסך הנ"ל שיהיו בחי' החולין ג"כ נעשים על טהרת הקדש כו'

Agora, por meio da teshuvá, de um coração quebrantado e de um espírito quebrantado, rompe-se o véu mencionado acima, de modo que até mesmo o que é profano venha a ser feito com a pureza da santidade, etc.

וזהו ענין החרכים דהיינו שבירת מסך הנ"ל אמנם החלונות זהו הגילוי כמו שהוא בבריאה למעלה מבחי' מסך המפסיק בין קדושה כו'.

E este é o sentido das frestas: a ruptura do véu mencionado acima. As janelas, porém, são a revelação tal como ocorre em Beríá, acima do nível do véu que separa a santidade, etc.

וזהו ע"י פתיחת הלב דהיינו שמחה וטוב לב מרוב כל שלאחר בחי' לב נשבר כו' ועד"ז יתבאר מאמר הזהר דפ' בחקתי (דק"ד ע"ב)

E isso ocorre por meio da abertura do coração, isto é, “alegria e bom ânimo, por causa da abundância de tudo”, que vem depois do nível do coração quebrantado, etc. E, dessa maneira, será explicado o ensinamento do Zohar sobre a Parashat Bechukotai (114b):

וסליק כותלין לאסתכלא ולאשגחא בין נקבי כותלא עלייהו ופי' סליק היינו שביו"ט ההמשכה נמשך ע"י עולם הבריאה ויצי' ועשייה עולות לשם כו'.

“E Ele sobe pelas paredes para olhar e observar através dos buracos da parede.” E o sentido de “sobe” é que, em Yom Tov, a emanção é atraída por meio do Mundo de Beriá, [pois] Yetsirá e Assiá ascendem para lá, etc.

וענין חלונות לשון רבים י"ל ע"ד מ"ש בזהר (ח"ב דל"ז ע"א) בפי' המשפילי לראות מכתרא לכתרא כו' מנהירו לנהירו כו' והיינו כנ"ל מיסוד דא"א לח"ע ומיסוד אבא כו' וכנ"ל. וע"ש במק"מ.

E quanto ao termo “janelas”, no plural, pode-se compreendê-lo à luz do que está escrito no Zohar (vol. II, 37a), na explicação de “que Se inclina para olhar”: “de coroa em coroa, etc., de luz em luz, etc.”; isto é, conforme explicado acima, do Yessod de Arich Anpin à Chochmá Suprema, e do Yessod de Abá, etc., como explicado acima. Veja lá no Mikdash Melech.

ובספר עמה"מ שער השני פ"א פי' החלונות ה' חלונות דהיינו ה' בחינות ההוי"ה ה' פרצופים עם הקוץ העליון של היו"ד והם ארובות השמי' הנוזלי' חכמה כו' ועד"ז החרכים ה' חרכים ה"ג וע"ש דהיינו גם למעלה מהאצילות.

E no livro Emek HaMelech, Segundo Portal, capítulo 1, ele explica as janelas como cinco janelas, isto é, os cinco níveis de Havayá, os cinco partzufim, com a ponta superior do yud; são “as janelas do céu”, que deixam fluir sabedoria, etc. Da mesma maneira, as frestas são cinco frestas, as cinco guevurot; veja lá, pois isso também se aplica acima de Atsilut.

19 והנה בהתגלות המלך יש מדרגות רבות חלוקות כמ"ש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה כו' עשה משתה לכל שריו ועבדיו כו'.

Ora, na revelação do Rei há muitos níveis distintos, como está escrito: “em seu trono real, que ficava em Shushan, a capital, etc., ele ofereceu um banquete a todos os seus príncipes e servos, etc.”

ושרי המדינות לפניו כו'. ואח"כ לכל העם הנמצאים בשושן למגדול ועד קטן כו' בחצר גינת ביתן המלך כו'.

“e aos príncipes das províncias diante dele, etc.” Depois, “a todo o povo que se encontrava em Shushan, do maior ao menor, etc., no pátio do jardim do palácio do rei, etc.”

כך הוא בבחינת הראי' שמלמעלה שבחי' שריו ועבדיו [כמ"ש במ"א בענין מאמר רבי יוחנן בן זכאי על ר' חנינא בן דוסא שאני כשר לפני המלך והוא כעבד לפני המלך (בגמ' ספ"ה דברכות)

Assim também ocorre com o nível da visão do Alto: o nível de “seus príncipes e servos” (como é explicado em outro lugar, a respeito da declaração de Rabi Yochanan ben Zakkai sobre Rabi Chanina ben Dosa: “Eu sou como um ministro diante do Rei, e ele é como um servo diante do Rei” [no Talmud, ao final do capítulo 5 de Berachos]);

ועמ"ש ע"פ באר חפרוה שרים כו' ובענין עבד בד"ה ועתה יגדל נא] הם בחינת נשמות הגבוהות שבזמן בית המקדש היו מקבלים בחי' ראייה מכסא מלכותו כו'.

e veja o que está escrito sobre o versículo “Um poço que os príncipes cavaram, etc.”, e, a respeito do tema do “servo”, na seção que começa “E agora, por favor, que a força seja grande”) é o nível das almas elevadas, que, na época do Templo Sagrado, recebiam o nível da visão de “seu trono real”, etc.

פ"י בהגלות נגלות בבחי' כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית כו' שהוא בחי' גבוה ומדרגה גבוה מאד נעלה (ע' בע"ח שער כסא הכבוד שהוא היכל קה"ק דבריאה וע' בסש"ב) (ח"א פני"ג).

Isto é: na revelação, ele Se revelou no nível de “seu trono real”, “na casa real, diante da entrada da casa”, etc., que é um nível elevado, uma categoria muito alta e exaltada. (Veja Etz Chaim, o Portão do Trono da Glória, que é a Câmara do Santo dos Santos de Beriá; e veja Sefer shel Beinonim) (Parte I, capítulo 53).

א"נ שהמלכות דאצילות עצמה נק' כסא כמ"ש בביאור דפ' זכור וזהו אשר בשושן בחי' שושנת העמקים שושן עמק איומה כו'

Alternativamente, a própria Malchut de Atsilut é chamada “trono”, como é explicado na exposição sobre Parshas Zachor. E “que ficava em Shushan” é o nível de “a rosa (shoshanas) dos vales”, “Shushan, vale do temível”, etc.

משא"כ בזמן שאין בהמ"ק קיים צריך גילוי בחינה ומדרגה השנית שהיא בחצר גינת ביתן המלך שהוא לכל העם הנמצאים בשושן

Ao passo que, quando o Templo Sagrado não está de pé, é necessária a revelação do segundo nível e categoria, que é “no pátio do jardim do palácio do rei”, destinado a “todo o povo que se encontrava em Shushan”,

דהיינו כל מי שיש לו ניצוץ אלקות ממקור כנס"י שהיא בבחי' כשושנה בין החוחים בגלות כו'.

isto é, todo aquele que possui uma centelha de divindade proveniente da fonte da Comunidade de Israel, que se encontra no nível de “como uma rosa entre os espinhos”, no exílio, etc.

שהוא גילוי אחר גילוי במדרג' אחר מדרגה [עיי' בזהר בתחלתו בגין דאית שושנה ואית שושנה כו' ובזהר הרקיע שם.

Trata-se de uma revelação após outra revelação, de um nível após outro. (Veja o Zohar no início: “pois há uma rosa e há uma rosa, etc.”, e o Zohar HaRakia ali;

ובזהר ויחי (דרכ"א ע"א) ובמק"מ שם דשושנת העמקים זהו שושנה עילאה ובפ' כי תשא (דקפ"ט ריש ע"ב)

e o Zohar, Vayechi (221a), e o Mikdash Melech ali, que “a rosa dos vales” é a rosa superna; e Parshas Ki Sisa (189b, no início do lado b),

ובפ' הרמ"ז שם ודע כי שושנה העליונה כו' וע' בסה"מ (סי' קנ"ו) ובזהר פ' פנחס דרל"ג ע"ב].

e no comentário do Ramaz ali: “E saiba que a rosa superna, etc.”; e veja a obra abreviada סה"מ (seção 156), e o Zohar, Parshas Pinchas, 233b.)

וצריך לעשות י"ט שני לקבלת בחי' הראי' גם בבחי' זו שאין בהמ"ק קיים שאין אנו יכולים לעלות ולראות כו'. וכמ"ש מי יעלה בהר ה' כו'.

É preciso instituir um segundo dia de Yom Tov para receber o nível da visão também nesse nível, quando o Templo Sagrado não está de pé e “não podemos subir e comparecer, etc.”, como está escrito: “Quem subirá ao monte de D'us, etc.”

והנה המשכיל יבין כמה תגדל השמחה ביתר שאת בגילוי המלך בגילוי אחר גילוי גם לכל העם כו'

Ora, quem é perspicaz compreenderá quanto maior se torna a alegria, com ainda mais intensidade, quando o Rei Se revela numa revelação após outra, também a “todo o povo, etc.”,

יותר מגילוי הראשון שהוא לכל שריו כו' דוקא וכמשל בן כפר שראה את המלך כו'

mais do que na primeira revelação, que se dirige somente a “todos os seus príncipes, etc.”; como na parábola de um aldeão que viu o rei, etc.

(והוא כענין והאופנים ברעש גדול לגבי השרפים שלפי שהאופנים וחיות הם בעשיי ויצירה תגדל הרעש שלהם יותר מהשרפים שבבריאיה וכמ"ש במ"א בכמה דוכתי וע' מזה לעיל בד"ה האזינו השמים)

(E isso se assemelha ao tema de “E os Ofanim, com grande ruído”, em comparação com os Serafim: como os Ofanim e as Chayot estão em Assiá e Yetsirá, seu ruído é maior que o dos Serafim, que estão em Beriá, como é explicado em outros lugares, em diversas passagens; e veja também acima, na seção que começa “Ouvi, ó céus”).

וכמו דאיתא בתיקונים מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה בגלותא כו' בוז יבוזו לו

E como se encontra nos Tikkunim: “Muitas águas não podem apagar o amor”: no exílio, etc.; “será totalmente desprezado”.

והיינו מפני שאז האהבה היא בצמאון וחולת אהבה וכמ"ש (תלים סג) צמאה לך נפשי כו'

E isso se deve a que, então, o amor está em sede e em enfermidade de amor, como está escrito (Salmos 63): “Minha alma tem sede de Ti, etc.,

בארץ ציה ועיף בלי מים בלי מים דייקא שמחמת שאין מים גדלה בחינת הצמאון כו'

numa terra árida e exausta, sem água”. “Sem água”, precisamente: por não haver água, o nível da sede aumenta, etc.

(וע' על פסוק זה בזהר פ' ויקרא דכ"א ע"ב ובפ' תרומה דק"מ סע"א ועמ"ש לעיל בפ' נח בד"ה מים רבים) וזהו ואני אראה בשונאי דוקא היינו היצה"ר כד אתכפיא כו'.

(E veja a respeito deste versículo o Zohar, Parshas Vayikra, 21b, e Parshas Terumah, 140a, ao final; e veja o que está escrito acima, em Parshas Noach, na seção que começa “Muitas águas”). E isso é “E verei meus inimigos”, precisamente: isto é, a inclinação ao mal, quando é subjugada, etc.

אך ע"ז התפלל דוד המע"ה כן בקדש חזיתך (עיי' בזהר תרומה דק"מ תחלת ע"ב) שיהיה אהבה כזו גם בקדש

No entanto, foi por isso que David, o rei, de abençoada memória, rezou: “Assim, na santidade, contemplei-Te” (veja o Zohar, Terumah, 140, início do lado b): que houvesse também na santidade um amor assim,

דהיינו במעלת ומדרגת הצדיקים כי הנה אהבה זו היא מבחי' בעי'ת ובמקום שבעי'ת עומדים אין צדיקים גמורים כו'.

isto é, na virtude e no nível dos justos; pois esse amor vem do nível dos penitentes, e “no lugar em que os penitentes se encontram, os justos perfeitos não [se encontram], etc.”

אלא שמשה רבינו ע"ה קודם מותו זכה לבחי' תשובה ומעלת המשיח הוא לאתבא צדיקייא בתיובתא

Exceto que Moshe, nosso mestre, de abençoada memória, alcançou o nível de teshuvá antes de falecer. E a virtude de Mashiach é “levar os justos a retornar em teshuvá”,

דהיינו שתהיי מעלת ומדרגת התשובה מתגלה בצדיקים גמורים שזה תלוי בביאת משיח דוקא. וזהו כן בקדש חזיתך שיהיי בחי' לאתבא צדיקייא כו'.

isto é, que a virtude e o nível da teshuvá se revelem nos justos perfeitos, e isso depende especificamente da vinda de Mashiach. E isso é “Assim, na santidade, contemplei-Te”: que haja o nível de “levar os justos a retornar, etc.”

כי כללות ישראל צריכים לחזור בתשובה קודם ביאת המשיח וביאת המשיח תלוי בזה כמארז"ל אם ישראל עושים תשובה נגאלין כו'. אבל צדיקים שיזכו למעלת התשובה יהיי אחר ביאת המשיח דוקא:

Pois o povo judeu como um todo precisa retornar em teshuvá antes da vinda de Mashiach, e a vinda de Mashiach depende disso, como disseram nossos Sábios: “Se Israel fizer teshuvá, será redimido, etc.” Mas os justos só alcançarão a virtude da teshuvá depois da vinda de Mashiach.

20 עוי"ל בענין יו"ט שני. דהנה ענין יראה כל זכורך כו' שיהיה בחי' ראייה והתגלות מלמעלה.

Pode-se ainda dizer a respeito do segundo dia de Yom Tov: o significado de “todos os teus homens aparecerão, etc.” é que haja um nível de visão e revelação do Alto.

והיינו עיי' שהאדם בא לראות המקום בשתי עיניו של אדם כו' (רפ"ק דחגיגה ע"ש) והנה כל הנביאים ראו עיי' אספקלריא

Isso ocorre quando a pessoa vem para ver o lugar com seus dois olhos, etc. (início do primeiro capítulo de Chagigah; veja ali). Ora, todos os profetas viram por meio de uma aspaklaria (lente),

אלא שמשו רבינו נתנבא באספקלריא המאירה ושאר הנביאים נתנבאו באספקלריא שאינה מאירה ועיין בשמונה פרקים להרמב"ם פ"ז מה שכתב בזה ע"פ דרך המחקר.

exceto que Moshe, nosso mestre, profetizou por meio de uma aspaklaria luminosa, e os demais profetas profetizaram por meio de uma aspaklaria que não ilumina. E veja nos Oito Capítulos de Rambam, capítulo 7, o que ele escreveu sobre isso segundo a via da investigação filosófica.

אך ע"פ הקבלה יש ממש ב' בחי' ראייה הנ"ל וכמ"ש מזה בד"ה ת"ר מצות נר חנוכה ב"ש אומרים כו'

Mas, segundo a Cabalá, existem de fato os dois níveis de visão mencionados acima, como é explicado sobre isso na seção que começa "Nossos Rabinos ensinaram: a mitsvá da luz de Chanucá... Beit Shammai dizem, etc.",

מענין ב' בחי' אספקלריא הנ"ל וזהו ענין שכל הנביאים נתנבאו בכה ומשה נתנבא בזה כמ"ש מזה סד"ה ראשי המטות ושאר דוכתי

a respeito dos dois níveis de aspaklaria mencionados acima. E este é o tema de que todos os profetas profetizaram com "assim" (koh), e Moshe profetizou com "isto" (zeh), como é explicado a esse respeito no final da seção que começa "Os chefes das tribos", e em outros lugares.

והנה מבואר שם בד"ה ת"ר הנ"ל איך בכל אדם בעבודת ה' יש ג"כ ב' בחינות אספקלריא הנ"ל והיינו כי עסק התורה ומצות זהו כענין בחי' אספקלריא דנהרא

Ora, explica-se ali, na seção acima mencionada que começa "Nossos Rabinos ensinaram", como todo indivíduo, no serviço a D'us, também possui os dois níveis de aspaklaria mencionados. Isto é: dedicar-se à Torá e às mitsvot corresponde ao nível da aspaklaria que ilumina,

שהרי בעסק התורה נאמר ודברי אשר שמתי בפך. שזהו ע"ד משה נתנבא בזה וכמ"ש בד"ה ראשי המטות כפ"י לאמר זה הדבר.

pois, a respeito do estudo da Torá, está dito: "e Minhas palavras que coloquei em tua boca". Isso corresponde a "Moshe profetizou com 'isto'", como é explicado na seção que começa "Os chefes das tribos", sobre o significado de "dizendo: Esta é a coisa".

21 ובחי' ק"ש ותפלה בכל לבבך בשני יצריך זהו ענין אספקלריא שאינה מאירה שהוא ע"י כיסוי וצפוי מכסף דק שע"י נעשה אור חוזר כו' להיות בכל מאדך.

E o nível do Shemá e da oração, "com todo o teu coração", com ambas as tuas inclinações, é o tema da aspaklaria que não ilumina: ela consiste numa cobertura e num revestimento de prata fina, por meio dos quais surge a luz refletida, etc., para que se possa estar "com toda a tua força".

ועמ"ש מזה בביאור ע"פ צאינה וראינה בענין ממושבותיכם תביאו כו' והנה עיקר בחי' זו דאספקלריא שאינה מאירה הוא עכשיו שאין בהמ"ק קיים

E veja o que está escrito sobre isso na explicação do versículo “Saí e contemplai”, a respeito de “De vossas moradas trareis, etc.” Ora, a essência deste nível da aspaklaria que não ilumina é agora, quando o Templo Sagrado não está de pé,

וכמ"ש מזה סד"ה יונתי בחגוי בפ"י וענין הראיני את מראיך כו' ע"ש באריכות וכמ"ש סד"ה לא טוב היות האדם לבדו בפ"י אעשה לו עזר כנגדו.

como é explicado a esse respeito no final da seção que começa “Minha pomba, nas fendas da rocha”, sobre o significado e o tema de “Mostra-me tua aparência, etc.” (veja ali extensamente), e como é explicado no final da seção que começa “Não é bom que o homem esteja só”, sobre o significado de “Farei para ele uma ajuda diante dele”.

22 ועפ"י י"ל שזהו ענין יו"ט שני כי יו"ט ראשון שהוא מדאורייתא נמשך בחי' יראה את פני מבחי' ומדרגת אספקלריא דנהרא

Com base nisso, pode-se dizer que este é o tema do segundo dia de Yom Tov: no primeiro dia de Yom Tov, que é da Torá, o nível de “aparecer diante de Minha face” é atraído do nível e categoria da aspaklaria que ilumina;

אבל יו"ט שני עושים לקבלת בחי' ראייה מבחי' אספקלריא דלא נהרא כו' וכמ"ש ברכות דבחי' יראה כל זכורך זהו ענין הראיני את מראיך

mas o segundo dia de Yom Tov é instituído para receber o nível da visão do nível da aspaklaria que não ilumina, etc. E como está escrito no Midrash Rabbah, o nível de “todos os teus homens aparecerão” é o tema de “Mostra-me tua aparência”.

והרי מבואר סד"ה יונתי בחגוי הנ"ל דבחי' הראיני את מראיך זהו ע"ד תשובה שהיא בחי' מראה

E está explicado no final da seção acima mencionada que começa “Minha pomba, nas fendas da rocha” que o nível de “Mostra-me tua aparência” corresponde à teshuvá, que é o nível do espelho (mar'eh),

כמו (שפיג"על) הנק' אספקלריא דלא נהרא ויש בזה מעלה יתירה בבחי' אחת כו' וכמו והאופנים ברעש כו':

como um “shpigel”, chamado de aspaklaria que não ilumina. E nisso há uma virtude superior em certo aspecto, etc., como em “E os Ofanim, com ruído, etc.”

23 גם יש להעיר לענין יו"ט ראשון וי"ט שני ממ"ש חכמי האמת כפי' בית ראשון ובית שני שהם ה' עילאה וה' תתאה וכמ"ש מזה בד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת ע"ש אות ה'.

Também se pode observar, a respeito do primeiro e do segundo dia de Yom Tov, o que escreveram os sábios da verdade ao explicar o Primeiro Templo e o Segundo Templo: que correspondem ao hei superior e ao hei inferior. E, a respeito disso, veja o que é explicado na seção que começa “O Yom Tov de Rosh Hashaná que caiu em Shabat”; veja ali a letra hei.

24 ולכן נק' בחי' זו שני כי אות ה' נכפלה ב' פעמים בשם הוי". ועד"ז יש לפרש בענין יו"ט שביו"ט ראשון מקבלים כנס"י מבחי' ה' עילאה וביו"ט שני מבחי' ה' תתאה.

E por isso este nível é chamado “segundo”, porque a letra hei aparece duas vezes no Nome Ha-vayá. Do mesmo modo, pode-se explicar a respeito de Yom Tov: no primeiro dia de Yom Tov, a Comunidade de Israel recebe do nível do hei superior, e, no segundo dia de Yom Tov, do nível do hei inferior.

או י"ל כי גם בבחי' ה' אחרונה יש מילוי ה' והיא בחי' ההכפלה כמ"ש בענין שדה המכפלה בד"ה יגלה לן טעמיה כו' ואפ"ל שזהו ענין יו"ט שני כו' ואפשר שהן הן ג"כ ב' בחי' אספקלריא הנ"ל.

Ou pode-se dizer que também no hei final há o preenchimento do hei, e este é o nível da duplicação, como é explicado a respeito do “campo de Machpelah” na seção que começa “Que seu motivo nos seja revelado, etc.” Pode-se dizer que este é o tema do segundo dia de Yom Tov, etc.; e é possível que esses sejam também os dois níveis de aspaklaria mencionados acima.

25 ועפ"ז י"ל שזהו מ"ש הרמ"ק בספר אור נערב שבח"ל אינם יכולים לקבל ההארה ביום אחד כמו שמקבלים בא"י

E, de acordo com isso, pode-se dizer que é isso que o Ramak escreveu no livro Or Ne'erav: que na Diáspora não se pode receber a iluminação em um dia como se recebe na Terra de Israel,

אלא צ"ל יום שני כו' כי כל יו"ט הוא המשכה והתגלות קדושה עליונה מלמעלה מהזמן בבחי' הזמן

mas é necessário um segundo dia, etc. Pois todo Yom Tov é uma transmissão e revelação da santidade suprema, de acima do tempo, ao nível do tempo,

כמאמר מקדש ישראל והזמנים ולכן עושים אותו יו"ט ע"ד את האור כי טוב וע"ד שער החצר הפנימית כו' וביום השבת יפתח

como na bênção: “Que santifica Israel e os tempos”. Por isso, ele é feito um “dia bom” (yom tov), à maneira de “a luz, que era boa” e à maneira de “o portão do pátio interior, etc., no dia de Shabat será aberto”.

ולכן נאמר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ועמ"ש מענין פי' טוב בקיצור ע"פ ואתחנן

E, por isso, diz-se: “Um salmo, um cântico para o dia de Shabat: É bom dar graças”. E veja o que está escrito sobre o significado de “bom”, resumidamente, a respeito do versículo “Va’etchanan”.

והנה בא"י שנאמר בה ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה יכולים לקבל ביום אחד אותו האור כי טוב ובח"ל צ"ל שני ימים ויש לפרש

Ora, na Terra de Israel, sobre a qual se diz: “uma terra que D'us, teu D'us, procura”, pode-se receber em um dia aquela luz, “que era boa”; na Diáspora, porém, são necessários dois dias. E pode-se explicar

כי כל המשכת האור למטה הוא ע"י ה' אחרונה דשם הוי' ויש בה מילוי ה' כנ"ל

que toda transmissão da luz para baixo se dá por meio do hei final do Nome Havayá, e nele há o preenchimento do hei, como mencionado acima.

והנה כמו המילוי של הה"א שכשכותבים האות בכתב א"צ כלל להמילוי כי משיגים בטוב את האות ע"י עצם האות לבד.

Ora, quanto ao preenchimento do hei, quando se escreve a letra por escrito, não há necessidade alguma do preenchimento, pois se apreende bem a letra apenas por meio da própria essência da letra;

רק כשצריך לומר האות בדבור הוא ע"י המילוי של האות כו' דלא סגי בלאו הכי.

somente quando é preciso dizer a letra em voz alta é que isso se faz por meio do preenchimento da letra, etc., pois não é possível fazê-lo de outro modo.

26 וידוע מענין קרי וכתוב שהכתיב הוא בעולם העליון יותר וכמשארז"ל ספ"ג דפסחים בענין זה שמי לעולם לא כמו שאני נכתב אני נקרא כו'. וכך בא"י יכולים לקבל השפע מעצם אות ה' דשם הוי'.

E é sabido, a respeito da questão do que é lido e do que é escrito, que o escrito pertence a um mundo superior; e, como disseram nossos Sábios, no final do capítulo 3 de Pesachim, sobre essa questão: “‘Meu Nome para sempre’: não sou lido como sou escrito, etc.” Assim também, na Terra de Israel, pode-se receber o fluxo da essência da letra hei do Nome Havayá.

27 וכמו שבמקדש היו אומרים את השם ככתבו אבל בחו"ל א"א לקבל מבחי' זו לבד כ"א ע"י התלבשות בהמילוי ה'

E assim como no Templo se pronunciava o Nome conforme sua escrita, na Diáspora é impossível receber apenas desse nível; só se pode receber por meio de seu revestimento no preenchimento do hei.

וכמו עד"מ אור וזיו השמש שכל שהאור והזיו קרוב להמאור יותר אזי נראה מעט הכמות יותר ואחר שנמשך בריחוק מקום מהמקור אזי נראה רב יותר.

E assim, por analogia, com a luz e o brilho do sol: quanto mais próximos a luz e o brilho estão do luminar, menor é a quantidade que aparentam ter; mas, depois de se estenderem para longe da fonte, parecem maiores.

28 וכמו מעין ונהר שהמעין לקרבתו אל מקורו הוא קטן יותר כו'. ובאמת זה המועט של המעין הוא כמו כל הנהר ע"ד רגלי החיות כנגד כולן ולכן המעין מטהר בכל שהוא כו'.

E assim também com uma fonte e um rio: a fonte, por estar próxima de sua origem, é menor, etc. Na verdade, essa pequena quantidade da fonte equivale ao rio inteiro, à maneira de “os pés dos Chayot correspondem a todos eles”; e, por isso, uma fonte purifica com qualquer quantidade, etc.

29 ועמ"ש סד"ה מים רבים בפ' נח ומ"ש בשה"ש סד"ה ששים המה מלכות בענין מעיין ונהר.

E veja o que está escrito no final da seção que começa com “Muitas águas”, na Parashat Noach, e o que está escrito em Shir HaShirim no final da seção que começa com “Sessenta são as rainhas”, sobre a questão da fonte e do rio.

וז"ש ברבות כשה"ש ע"פ שמוני נותרה את הכרמים אמרה כנ"י בא"י הייתי שומר יום אחד עכשיו שני ימים סבורה הייתי לקבל שכר על שניהן ואיני מקבלת

E é isso que se diz em Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, a respeito do versículo “Puseram-me como guardiã das vinhas”: a Comunidade de Israel disse: “Na Terra de Israel, eu guardava um dia; agora, dois dias. Pensei que receberia recompensa por ambos, mas recebo [recompensa]

אלא על יום אחד שהרי באמת אותה ההארה המאיר בחו"ל בשני ימים מאיר בא"י ביום אחד לקורבתו אל מקורו וע' זח"א ס"פ נח (ע"ו ב') גם

apenas por um dia”. Pois, na verdade, a mesma iluminação que brilha na Diáspora em dois dias brilha na Terra de Israel em um dia, por causa de sua proximidade da fonte. E veja Zohar volume I, final de Noach (76b). Também,

כמו בעצם האות ה' כלול ג"כ המילוי שלו שהיא ה' השנייה היא כלולה בהעלם ג"כ בעצם האות כו' assim como na essência da letra hei também está incluído seu preenchimento; o segundo hei também está incluído, oculto, na essência da letra, etc.

ומ"מ מ"ש לעיל שיש מעלה יתירה בגילוי זה דייט שני ג"כ נכון ע"פ מ"ש במ"א כה"ג בענין המלוי שזהו עיקר הכוונה להיות

Não obstante, o que foi dito acima — que há uma virtude superior nessa revelação do segundo dia de Yom Tov — também é correto, conforme explicado em outro lugar, de modo semelhante, a respeito do preenchimento: que este é o propósito principal, que haja

הגילוי למטה וכמ"ש האריז"ל בפ"י העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו ופ"י כח אד' היינו כח אותיות מלוי המלוי של השם כו':

revelação embaixo; e como escreveu o Arizal ao explicar “Aquele que responde ‘Amém, que Seu grande Nome seja abençoado’ com toda a sua força (koach)”: o significado da “força” (koach) de Ado-nai é a força das letras do preenchimento do Nome, etc.

להבין ההפרש דבפסח כתיב והקרבתם אשה עולה ריח...

Compreender a diferença: em Pessach está escrito:
“Oferecereis uma oferta de fogo, uma oferta de elevação”

1 להבין ההפרש דבפסח כתיב והקרבתם אשה עולה ריח ניהוה לה' ובסוכות כתיב עולה אשה. כי

Para compreender a diferença: a respeito de Pessach está escrito: “E oferecereis uma oferta queimada (isheh), um holocausto (olah), de aroma agradável a Havayá”; enquanto a respeito de Sucot está escrito: “um holocausto, uma oferta queimada”. Pois

הנה הוי' הוא בחי' צמצום והתפשטות כו' כי י' הוא בחי' צמצום נקודה לבד כי י' הוא בחי' ח"ע
eis que [o Nome] Havayá é o nível de contração e expansão, etc. Pois o yud é o nível de tsimtsum (contração), um mero ponto, uma vez que o yud é o nível da Chochmá (sabedoria) suprema.

ואף שנקרא ים החכמה עכ"ז אינו אלא הארה בעלמא לגבי למעלה מן החכמה עד שנחשבת לבחי' עשייה גשמיות כו'

E embora seja chamada “o mar da sabedoria”, apesar disso, ela não passa de um mero vislumbre em relação ao que está acima da sabedoria, a ponto de ser considerada o nível de Assiá (ação), a materialidade, etc.

ולכן הוא בחי' י' שאינו אלא נקודה קטנה כו' לגבי מהותו ועצמותו שממלא כל עלמין וסוכ"ע אינו
Portanto, ela é o nível do yud, que é apenas um pequeno ponto, etc., em relação ao Seu próprio ser e essência, para quem [a luz que] preenche todos os mundos e [a luz que] circunda todos os mundos

אלא בחינת מחשבה אחת לפניו וכדי שיצמצם א"ע כביכול כ"כ צריך לעורר מלמטה באתעדל"ת ע"י
 בחינת ביטול רצון של נש"י כמ"ש ועמך לא חפצתי כו'

não passam do nível de um único pensamento diante Dele. E, para que Ele Se contraia, por assim dizer, a tal ponto, é preciso despertá-Lo de baixo por meio de um despertar de baixo (it'aruta deletata), mediante a autoanulação (bitul) da vontade das almas de Israel, como está escrito: "Além de Ti, nada desejo [na terra]", etc.:

להיות ביטול עצמותם לגמרי שלא להיות רצון אחר כלל רק רצון ה' ע"י מעוררים למעלה ג"כ
 שיצמצם עצמו כביכול רק להאיר בבחי' הארה מועטת מאד

que haja uma anulação completa do próprio ser, de modo que não exista absolutamente nenhuma outra vontade além da vontade de D'us. Por meio disso, despertam também uma resposta no Alto: que Ele Se contraia, por assim dizer, e brilhe somente como um vislumbre muito tênue.

כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו' להיות צמצום והתפשטות כו' שנקרא הוי' ונעשה ע"י אתעדל"ת
 הנ"ל (ועמ"ש מזה בד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם)

Pois "o espírito traz espírito e atrai espírito", etc., para que haja contração e expansão, etc., o que é chamado Havayá; e isso ocorre por meio do despertar de baixo mencionado acima. (Veja também o que se explica sobre isso no maamar que começa: "Mas Havayá, teu D'us, não quis ouvir Bilam".)

וזהו אשה ריח כו' שהוא בחי' ההעלאה ממטה למעלה באתעדל"ת הנ"ל וע"י נעשה אתעדל"ת להיות
 ניחוח שהוא לשון נחות דרגא להיות ירידת עצמותו כו'

Este é o significado de "oferta queimada, aroma", etc.: é o nível da elevação de baixo para o Alto, por meio do despertar de baixo mencionado acima. Por meio disso, ocorre um despertar do Alto, para que haja nichoach, termo relacionado a nachit darga ("descer um degrau"): uma descida de Sua essência, etc.,

לצמצם עצמו בבחי' שם הוי' וזהו ניחוח להוי' כו' והוא כמשל הריח שמשיב את הנפש הנה הריח הוא
 שמריח מלמטה ועולה למוחו

para que Ele Se contraia no nível do Nome Havayá. Este é o significado de "nichoach a Havayá", etc. É como a analogia do aroma, que restaura a alma: o aroma é percebido de baixo e sobe ao cérebro,

אך על ידי זה נעשה השבת הנפש להתפשט בגוף כמ"כ ע"י בחינת אתעדל"ת מלמטה למעלה שנקרא אשה ריח נעשה המשכה מלמעלה למטה להיות ניחוח להוי' כוי' (ועמ"ש מזה בד"ה לבבתני אחותי כלה)

mas, por meio disso, a alma é restaurada e se espalha pelo corpo. Da mesma forma, por meio do despertar de baixo, de baixo para o Alto, chamado "oferta queimada, aroma", ocorre uma emanação de cima para baixo, para que haja "nichoach a Havayá", etc. (Veja também o que se explica sobre isso no maamar que começa: "Capturaste meu coração, minha irmã, [minha] noiva".)

אך כ"ז אינו אלא אתעדל"ת בבחי' אהבה ורשפי אש כוי' ונודע שאהבה הוא מרחוק דוקא (עי' מזה בד"ה וידעת היום)

Mas tudo isso é somente um despertar de baixo no modo de amor e "chamas de fogo", etc. E é sabido que o amor é especificamente a partir de uma distância (veja sobre isso o maamar que começa: "E saberás neste dia"),

שלעצמו אינו מרגיש שום אהבה שהוא בבחי' יחוד בתכלית וכמ"כ אהבה מסותרת בכל נפש מישראל להיות מיוחד בתכלית היחוד ברוך הוא ולא בבחינת אהבה ותשוקה רק בבחי'

pois uma pessoa não sente amor por si mesma, uma vez que está em estado de união completa [consigo mesma]. Da mesma forma, o amor oculto em cada alma judaica é unir-se a Ele, bendito seja, numa união absoluta; não no modo de amor e anseio, mas no modo de

כמו האדם עם חיות עצמו ממש (וכמ"ש בד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שזהו פי' ומל הוי' אלקיך כוי' לאהבה את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך כלומר למען

uma pessoa com a própria força vital. (Como se explica no maamar que começa: "Israel só será redimido por meio da tsedacá", que este é o significado de "E Havayá, teu D'us, circuncidará [teu coração]", etc., "para amar Havayá, teu D'us, com todo o teu coração e com toda a tua alma, por causa da tua vida"; isto é, por causa

כי ה' לבדו הוא כל חיך שלכן אהבה זו הוא מעומקא דלבא מנקודת פנימית ממש ועמ"ש מענין ומל ה' אלקיך את לבבך בד"ה ראה אנכי נותן ע"ש במש"ש ולא יהיה הרגש האהבה מפני שהיא נקודת עצמיות כוי')

de que somente D'us é toda a tua vida; por isso, esse amor vem da profundidade do coração, do ponto mais interior. Veja também o que se explica sobre "E Havayá, teu D'us, circuncidará teu coração" no maamar que começa: "Vê, ponho [diante de ti]"; veja ali o que se diz: "e não haverá sentimento de amor, porque é o ponto da própria essência", etc.)

להיות כי עלה במחשבה כו' ומ"ש אחת היא כו' שהיא מיוחדת בתכלית וזהו תמתי רבי ינאי אמר
תאומתי בשה"ש רבה

Isso porque [Israel] “surgiu no pensamento”, etc., e como está escrito: “Ela é uma”, etc., pois está unida numa união absoluta. Este é também o significado de “minha perfeita” (tamati): Rabi Yanai disse: “minha gêmea” (te'omati), em Shir HaShirim Rabbá.

והנה גילוי האהבה אינו אלא בשמע"צ שהוא בחי' יחוד חתן וכלה כמ"ש בד"ה תורה צוה.

Ora, a revelação do amor ocorre somente em Shemini Atseret, que é o nível da união do noivo e da noiva, como se explica no maamar que começa: “A Torá que [Moshê] ordenou”.

2 ופי' יחוד זה היינו להיות מיוחד בתכלית היחוד בה' בבחי' לאהבה כו' למען חייך כנ"ל.

O significado dessa união é estar unido a D'us em união absoluta, no modo de “amar”, etc., “por causa da tua vida”, como explicado acima.

והיינו כי יציאת האהבה מסותרת הנ"ל מהעלם לגילוי אינו אלא ע"י גילוי והמשכה מלמעלה למטה
מקודם לכל נפש ועי"ז בכחו להוציא האהבה מהעלם לגילוי וההמשכה הוא ע"י בחינת וימינו תחבקני
שבכל ימי הסוכות

Isto é: trazer o amor oculto mencionado acima da ocultação à revelação só ocorre por meio de uma revelação e emanação de cima para baixo, primeiro, a cada alma; por meio disso, ela recebe a força para trazer o amor da ocultação à revelação. A emanação se dá pelo nível de “Sua mão direita me abraça”, que ocorre durante todos os dias de Sucot.

אך בכל ימי הסוכות הוא בבחי' מקיף והגילוי בפנימית הוא בשמע"צ וגילוי זה של ההמשכה נק' מוריד
הגשם

Mas, durante todos os dias de Sucot, isso está no modo de um makif (luz circundante), enquanto a revelação interior ocorre em Shemini Atseret. E essa revelação da emanação é chamada “Ele faz descer a chuva”.

כי כמו הגשם שבא מלמעלה ללחלח את הארץ ועי"ז יוצא כח הצומח שיש בארץ מהעלם לגילוי להיות
והולידה והצמיחה ונתן זרע כו'

Pois, assim como a chuva vem do Alto para umedecer a terra e, por meio dela, a força de crescimento que se encontra na terra sai da ocultação à revelação, de modo que “ela faça brotar e florescer e dê semente”, etc.,

כמ"כ גילוי והמשכה שבא מלמעלה לכל אחד הוא בכדי להוציא האהבה המסותרת בכל נפש מהעלם לגילוי להיות בחי' יחוד בה' בתכלית. ולכן מזכירין גבורות גשמים בשמ"ע.

da mesma forma, a revelação e a emanção que vêm do Alto a cada pessoa têm o propósito de trazer o amor oculto em cada alma da ocultação à revelação, para que haja união absoluta com D'us. Portanto, mencionamos o “poder das chuvas” em Shemini Atseret.

3 והנה כמו שירידת הגשמים מלמעלה א"א לבא לארץ כ"א ע"י שמתעכבים ומתכסים הגשמים תחלה בעבים

Ora, assim como a chuva não pode descer do Alto à terra a não ser que primeiro seja retida e encobera nas nuvens,

וגם שיתחלקו אח"כ טיפין טיפין שלזאת נקרא גבורות גשמים לפי שיורדין בגבורה כי מים הוא התפשטות ומה שנעצרים בעבים ומתחלק אח"כ לטיפין כו'

e também se divida depois em gotas, uma após outra — razão pela qual é chamada “o poder [guevurot] das chuvas”, pois desce com poder [guevurá]; porque a água é expansão, e o fato de ser retida nas nuvens e depois dividida em gotas, etc.,

הוא מבחי' גבורות והוא בחי' התכללות גבורות בחדים (ועמ"ש בביאור ע"פ קול דודי וע"פ ויתן עוז למלכו)

provém do nível de guevurot (contenções), e é o nível da inclusão de guevurot em chassadim (bondades) (veja também o que se explica no discurso sobre “A voz do meu amado” e sobre “E dará força ao Seu rei”) —

ובלא ז אי אפשר לבא למטה לארץ ללחלחה ולהוציא ממנה את כח הצומח שמוסתר בה כמ"כ גילוי והמשכת אלקות שבא מלמעלה בחג הסוכות שהוא מבחי' חסד והתפשטות כו'

sem isso, não poderiam descer à terra para umedecê-la e fazer brotar dela a força de crescimento que está oculta em seu interior; da mesma forma, a revelação e a emanção da Divindade que vêm do Alto na festa de Sucot, provenientes do nível de Chessed (bondade) e expansão, etc.,

בכדי להוציא האהבה המסותרת הנ"ל א"א להיות כ"א ע"י התכללות ג"כ בגבורה שיתעכב ויעצר ההשפעה תחלה.

a fim de revelar o amor oculto mencionado acima, não pode ocorrer senão por meio de sua inclusão também em Guevurá (contenção), de modo que o fluxo seja primeiro retido e contido.

ולזאת נקי עצרת כו' שהיה בחי' עיכוב ההשפעה (וכמ"ש ברבות נשא פ"י שהוא מלשון נעצרה נא אותך) כדוגמת הגשם שמתכסה בעבים תחלה ומתחלק אח"כ לטיפין כו'

Por isso, chama-se Atseret, etc., pois era o nível de retenção do fluxo (como está escrito em Rabbá, Nasso, capítulo 10, que o termo deriva da expressão “Por favor, deixa que te detenhamos”), como a chuva, que primeiro fica encoberta nas nuvens e depois se divide em gotas, etc.

ואז נעשה היחוד שהוא בחי' גילוי האהבה המסותרת הנ"ל ובחינת אהבה זו נקרא בשם עולה

Então ocorre a união, que é o nível da revelação do amor oculto mencionado acima; e esse nível de amor é chamado olah (holocausto, [literalmente, “o que ascende”]),

לפי שעולה מאליה למעלה בבחי' יחוד בתכלית לפי שחלק הוי' כו' אחת היא כו' ואינה בבחי' אהבה ורשפי אש כמו בכל הרגלים.

pois ascende para o Alto por si mesma, no modo de união absoluta, uma vez que “a porção de Havayá”, etc., “Ela é uma”, etc.; e não está no modo de amor e “chamas de fogo”, como em todas as outras festas.

4 ולכן אומרים עולה אשה כו' ואח"כ חוזרים וממשיכים שם הוי' חדש עד חג הפסח שבכל ו' חדשים דחורף אין בהם רגל כלל שכל הגי' רגלים הן בקיץ כו'.

Portanto, dizemos “um holocausto, uma oferta queimada”, etc. Depois, voltamos a atrair o Nome Havayá novamente, até a festa de Pessach; pois, durante os seis meses de inverno, não há nenhuma festa, uma vez que as três festas ocorrem no verão, etc.

ועיין מענין עולה בזה"ג ר"פ צו והרמ"ז שם העיר מענין רוח האדם העולה למעלה ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בענין והרוח תשוב אל

Veja sobre o tema de olah no Zohar III, no início da Parashá Tzav, onde o Ramaz observa o tema do espírito humano que ascende ao Alto. Veja também o que se explica no maamar que começa: “Escutai, ó céus”, sobre “e o espírito retorna a

האלהים אשר נתנה ומשם יוכן שעלייה זו היא למעלה מעלה בחינת עד יעבור עמך הוי' ועמ"ש ע"פ בהעלותך את הנרות

D'us, que a deu”; daí se compreenderá que essa ascensão alcança alturas supremas, o nível de “até que Teu povo passe, Havayá”. Veja também o que se explica sobre “Quando elevares as lâmpadas”.

והנה אשה הוא ג"כ אש הי' ועי' זח"ג פנחס (דרנ"ב סע"ב) וכמ"ש בד"ה את קרבני לחמי ובד"ה והיה לכם לציצית בענין לזאת יקרא אשה כו' אך עכ"ז בחי' עולה גבוה יותר כנ"ל.

Ora, isheh também é esh H' ("fogo de H"). Veja Zohar III, Pinchas (252b, fim da coluna), e o que se explica no maamar que começa: "Minha oferenda, Meu pão", e no maamar que começa: "E será para vós como tsitsit", sobre "por isso será chamada mulher (ishá)", etc. Apesar disso, o nível de olah é mais elevado, como explicado acima.

ואפשר ע"ד שארז"ל גבי בהעלותך חייך שלך גדול משלהם שבחי' העלאת הנרות בחי' שלהבת העולה מאליה גדול מהקרבנות הנק' אשה ריח כו'.

E talvez se possa compreender à luz do que disseram nossos Sábios sobre "Quando elevares": "Por tua vida, o teu é maior que o deles"; isto é, a elevação das lâmpadas, o nível de uma chama que sobe por si mesma, é maior que as oferendas, chamadas "oferta queimada, aroma", etc.

5 ועמ"ש בד"ה תחת אשר לא עבדת. גם י"ל בחי' אשה אש הי' עיקרו בירור יסוד האש שבנפש הבהמית

Veja também o que se explica no maamar que começa: "Porque não serviste". Também se pode dizer que o nível de isheh, esh H', consiste principalmente no refinamento do elemento de fogo da alma animal,

אבל עולה הוא מצד האהבה המסותרת שבנפש האלקית עצמה בחי' בעטרה שעטרה לו אמו שאין בלעומת זה בחינה זו כלל אפילו לאחר הבירור כמ"ש סד"ה יביאו לבוש מלכות.

enquanto olah provém do amor oculto na própria alma divina, o nível de "a coroa com que sua mãe o coroou", um nível que não existe de modo algum no lado oposto, mesmo após o refinamento, como se explica no final do maamar que começa: "Que tragam vestes reais".

גם יש להעיר לענין אשה עולה מענין ב' בחינות חיצוני' הלב ופנימיות הלב הנזכר בד"ה ושאתם מים שהן ב' בחי' כלה הנזכר בד"ה שה"ש.

Também cabe observar, a respeito de isheh e olah, o tema dos dois níveis do coração: sua dimensão exterior (chitsoniyut) e sua dimensão interior (pnimiyut), mencionadas no maamar que começa: "E tirareis água", que são os dois níveis de "noiva" mencionados no maamar que começa: "Shir HaShirim".

גם איתא ברע"מ פ' פנחס שם דעצי העולה אינון עץ החיים ועה"ד וא"כ בחינת עולה עצמה היא ממעל לעצים היינו למעלה ג"כ מבחי" עץ החיים ועמ"ש בפ"י ממעל לעצים בד"ה וידעת היום.

Também se afirma no Raaya Mehemna, Parashá Pinchas, ali, que a madeira do olah é a Árvore da Vida e a Árvore do Conhecimento. Sendo assim, o próprio nível de olah está “acima da madeira”, isto é, acima até mesmo do nível da Árvore da Vida. Veja também o que se explica sobre o significado de “acima da madeira” no maamar que começa: “E saberás neste dia”.

ועיין עוד מענין עולה בזח"ג (דרנ"ח ב'). ועמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח בענין אז תשמח בתולה במחול בחינת אז שהוא בחי" קדם כו'

Veja ainda sobre o tema de olah no Zohar III (258b). Veja também o que se explica no maamar que começa: “No oitavo dia, despediu”, sobre “Então a donzela se alegrará na dança”: o nível de az (“então”), que é o nível de kedem (“antes”), etc.

וזהו ענין גן נעול כו' גל נעול מעין חתום (בשה"ש סי' ד' י"ג) היינו בחינת ולא תתורו אחרי לבבכם כו'

Este é o significado de “Jardim fechado”, etc., “fonte fechada, manancial selado” (em Shir HaShirim, capítulo 4, 13): isto é, o nível de “não seguireis o vosso coração”, etc.,

שלא להיות בחינת זונה ח"ו ועי' זח"ג אמור (פ"ט א') ע"פ ולאחותו הבתולה כו' והוא ענין מ"ם סתומה כמש"ש בפ' אחרי (דס"ב ע"ב) מ"ם סתומה כו'

para não se tornar uma prostituta, D'us nos livre. Veja Zohar III, Emor (89a), sobre “e por sua irmã, a virgem”, etc. Esse é também o conceito do mem fechado, como se explica ali em Parashá Acharei (62b): “o mem fechado”, etc.,

מעין חתום. כי מ"ם פתוחה היינו שיש פתח ומבוא ליניקת החיצונים מצד התלבשות בנפש הבהמית.

“manancial selado”. Pois o mem aberto significa que existe uma abertura e uma passagem para as forças externas receberem vitalidade, por meio do seu revestimento na alma animal.

מה שאין כן מ"ם סתומה היינו כד אתכפיא חשוכא לנהורא ועמ"ש בד"ה כי תצא בפ"י על אויביך שאין לאויב שליטה ואחיזה שם

Já o mem fechado significa “quando a escuridão é subjugada diante da luz”. Veja também o que se explica no maamar que começa: “Quando saíres”, sobre o significado de “contra teus inimigos”: que o inimigo não tem ali domínio nem apoio.

והנה עי"ז שיהיה בבחי' ולא תתורו כו' יבוא לבחי' למען תזכרו שתהיו בבחינת זכרים כמ"ש במ"א

Ora, por meio de estar no estado de “não seguireis”, etc., a pessoa alcançará o nível de “para que vos lembreis” (tizkeru), isto é, que esteja no estado de machos (zecharim), como se explica em outro lugar.

וזהו ג"כ ענין עולה דכתיב זכר תמים יקריבנו ועיין מזה זח"א (ויחי דרמ"ו סע"א) והיינו כמ"ש במ"א בד"ה שוש אשיש שכשהאבה הוא ע"מ לקבל פרס בחי' לגרמיה נקי נקבה נשים דעתן קלות

Este é também o significado de olah, sobre a qual está escrito: “Oferecerá um macho sem defeito”. Veja sobre isso Zohar I (Vayechi, 246a, fim da coluna). Isto é, como se explica em outro lugar, no maamar que começa: “Alegro-me muito”, quando o amor visa receber uma recompensa, o nível de [amor] por si mesmo, ele é chamado feminino, [como em] “as mulheres são de entendimento leve”;

אבל בחינת דכר הוא האהבה רבה למהותו ועצמותו ית' כמ"ש ועמך לא חפצתי ע"ש. וזהו ענין העולה שעולה למעלה מעלה כנ"ל.

mas o nível masculino é o grande amor pela própria essência e pelo próprio ser de D'us, bendito seja, como está escrito: “Além de Ti, nada desejo”; veja ali. Este é o significado de olah, que ascende às alturas supremas, como explicado acima.

6 והנה מ"ש ב' הבחינוך היינו אשה עולה או עולה אשה היינו התחברות שני הבחינות יחד כמ"ש במ"א בפ"י ויחד לבבינו לאהבה.

Ora, o que se diz sobre os dois níveis, isto é, isheh olah ou olah isheh, significa a união dos dois níveis, como se explica em outro lugar a respeito do significado de “une nossos corações para amar”.

דהענין יחוד ב' הבחינות דחיצוניות הלב ופנימיות הלב שיהיה נכלל בחי' החיצוניות בבחי' פנימיות. בד"ה מי מנה עפר יעקב.

O assunto é a união dos dois níveis, a dimensão exterior e a dimensão interior do coração, de modo que o nível exterior se inclua no nível interior. [Veja] o maamar que começa: “Quem pode contar o pó de Yaakov”.

ועדי"ז הוא ענין והקרבתם אשה עולה או והקרבתם עולה אשה לייחד ב' הלבבות יחד ועיין בזח"א וישב (דקפ"ג סע"ב) בפ"י שחברה לה יחדיו והוא ענין ויחד לבבינו

Do mesmo modo, o significado de “oferecereis uma oferta queimada, um holocausto” ou “oferecereis um holocausto, uma oferta queimada” é unir os dois corações. Veja Zohar I, Vayeshev (183b, fim da coluna), sobre o significado de “que se une a ela”; este é o tema de “une nossos corações”.

אך עכ"ז בחי' והקרבתם עולה אשה הוא בחי' גבוה יותר כי כיון שבחי' עולה קודמת א"כ בחינה זו היא העיקרית ובחי' אשה נכלל ובטל לה משא"כ בבחי' אשה עולה.

Apesar disso, o nível de “oferecereis um holocausto, uma oferta queimada” é mais elevado. Pois, como o nível de olah vem primeiro, ele é o principal, e o nível de isheh se inclui nele e se anula diante dele; o mesmo não ocorre no nível de isheh olah.

7 וכמ"ש כה"ג במ"א בענין ההפרש בין שילוב אד' בהוי' ושילוב הוי' באד' שאות הראשונה היא הגוברת כוי' ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל.

Como se explica, de modo semelhante, em outro lugar, a respeito da diferença entre a intercalação de Ado-nai em Havayá e a intercalação de Havayá em Ado-nai: a primeira letra é a dominante etc. Veja também o que se explica sobre isso no maamar que começa com “Retorna, ó Israel”.

ועמ"ש כה"ג דבחי' ויחד לב בינו בענין מזמור שיר שהם ג"כ ב' בחינות חיצוניות ופנימיות ולפעמים נאמר כל אחד בפני עצמו ולפעמים מתחברים שניהם יחד

Veja também o que se explica, de modo semelhante, sobre o nível de “e une nosso coração” (lev beinu), no contexto de mizmor (salmo) e shir (canto), que também são dois níveis, exterior e interior; às vezes cada um é dito separadamente, e às vezes ambos se unem.

וגם בענין החיבור פעמים נאמר מזמור שיר ופעמים שיר מזמור. עיין מזה בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית.

E, também quanto à união entre eles, às vezes se diz “mizmor shir” e às vezes “shir mizmor”. Veja sobre isso o maamar que começa com “Um salmo, um canto para a dedicação da Casa”.

(ועיין זח"ג ר"פ ויקרא דף ה' ע"א מענין שיר מזמור לבני קרח כוי' ודף נ"ו ע"ב).

(Veja Zohar III, início de Parshas Vayikra, página 5a, sobre “Um canto, um salmo dos filhos de Korach” etc., e página 56b.)

ועדי"ז יובן כמ"כ בענין הנ"ל והנה כאשר ההעלאה הוא בחי' עליונה מאד כמ"כ ההמשכה שנמשך עי"ז ריח ניחוח להוי' הוא ג"כ בחי'

Da mesma forma, também se compreenderá o assunto tratado acima. Ora, quando a elevação é de um nível muito elevado, também a emanção que é atraída por meio dela, "um aroma agradável para Havayá", é igualmente de um

גבוה ביותר וכענין מ"ש במ"א בפירוש ממעמקים קראתיך הוי' שבחי' ממעמקים הוא בחי' ישת חשך סתרו סתימא דכל סתימין ומשם קראתיך להיות גילוי בחינת הוי':

nível extremamente elevado. Isso se assemelha ao que se explica em outro lugar sobre o significado de "Das profundezas eu Te chamo, Havayá": o nível de "das profundezas" é o nível de "Ele fez da escuridão Seu esconderijo", "o mais oculto dentre todos os ocultos"; e de lá "eu Te chamo", para que haja a revelação do nível de Havayá.

ואתה מרבבות קדש

E veio das miríades sagradas

1 ואתה מרבבות קדש. כי הנה יש יחידות עשירות מאות כו'. אי"ק בכ"ר כמ"ש בספר שערי אורה להר"ג שער א' בענין מעשר ומעשר מן המעשר כו'.

“E Ele veio das santas miríades.” Pois há unidades, dezenas, centenas etc. [Este é o padrão] Ayak Bechar (אי"ק בכ"ר), conforme está escrito no livro Sha'arei Orah, de Rabbi Yosef Gikatilla, Portão 1, a respeito do dízimo e do dízimo do dízimo etc.,

ובענין מאה אדני כסף כו' ע"ש. והמספר הגדול הוא רבה כמ"ש היי לאלפי רבבה וכתוב ומאה מכם רבבה ירדפו שאין מספר למעלה הימנו בלה"ק כי מה שהוא יותר מרבבה אין לו שם בפ"ע בתורה כ"א

e a respeito das cem bases de prata etc.; veja lá. E o número grande é uma miríade, conforme está escrito: “Torna-te milhares de miríades”, e também: “Cem de vós perseguirão uma miríade”. Pois não há número acima dela na Língua Sagrada, uma vez que aquilo que excede uma miríade não tem nome próprio na Torá, mas apenas

שנק' כך וכך אלפים או כך וכך רבוא וכמ"ש רבבות אלפי ישראל וכתוב הרבה משתים עשרה רבו אדם (ביונה סס"י ד') ולכן מצינו במשנה רפ"ז דברכות בשלשה מהו אומר וכו' עד ברבוא מהו אומר כו'.

é chamado tantos milhares ou tantas miríades, conforme está escrito: “as miríades dos milhares de Israel”, e também: “mais de doze miríades de pessoas” (em Yonah, fim do capítulo 4). Por isso encontramos na Mishná, no início do capítulo 7 de Berachos: “Quando há três, o que se diz?” etc., até “Quando há dez mil, o que se diz?” etc.

והנה כתיב ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שבע הוא בחינת שבע מדות העליונות שבפסוק לך ה' הגדולה כו'

Ora, está escrito: “E a vida de Sarah foi de cem anos, vinte anos e sete anos.” Sete é o nível das sete Sefirot emocionais superiores no versículo: “Tua, D'us, é a grandeza” etc.,

עד הממלכה כו' שהמדות הם בבחי' התחלקות המדרגות זו מזו שהרי החסד והגבורה הם מדות נגדיים
até “o reino” etc. Pois os atributos estão numa modalidade em que os níveis se dividem uns dos
outros, uma vez que Chessed (bondade) e Guevurá (contenção) são atributos opostos.

ולכן נאמר בהם שנים לשון רבים משא”כ חו”ב נאמר עליהם עשרים שנה לשון יחיד כי הם תרין ריעין
דלא מתפרשין כמו עד”מ באדם כשמבין ההלכה ע”י כח השכל שבו ממילא נכלל בזה חכמה ובינה.

Por isso, a respeito deles se diz shanim (“anos”), no plural, ao passo que de Chochmá (sabedoria) e
Biná (entendimento) se diz esrim shanah (“vinte ano”), no singular, pois são “dois companheiros
que nunca se separam”. A título de analogia, é como numa pessoa: quando ela compreende uma
halachá por meio da capacidade intelectual que há nela, Chochmá e Biná estão automaticamente
incluídas nisso.

ועיין בזהר פ' חיי שרה (דקכ”ג ע”א). והנה עכ”פ מובן מזה שהמדות כל מדה היא רק בחי' יחידית.

Veja também o Zohar, Parshas Chayei Sarah (123a). De qualquer modo, entende-se disso que, en-
tre os atributos, cada atributo corresponde apenas ao nível de uma unidade.

שהרי שבע מדות שבפסוק נק' שבע שנים א”כ כל מדה היא נמנית רק לבחי' א'.

Pois os sete atributos do versículo são chamados “sete anos”; portanto, cada atributo é contado
como apenas um nível.

משא”כ השכל הוא בחי' עשירית שהרי חו”ב נק' עשרים שנה והטעם הוא כי כדי שיהיה גילוי המדות
מהשכל א”א שיומשך האור מכל השכל בהמדה כי אם רק מבחי' עשירית שבשכל.

O intelecto, porém, corresponde ao nível das dezenas, pois Chochmá e Biná são chamadas “vinte
anos”. E a razão é que, para que os atributos se revelem a partir do intelecto, é impossível que a
luz de todo o intelecto seja atraída para o atributo; apenas o nível do décimo dentro do intelecto
pode ser atraído.

2 וכןודע שאין ערוך השכל המתלבש בהמדות להיות טעם ומוחין למדה לגבי עצמיות השכל מה שאינו
שייך למדות.

Como se sabe, o intelecto que se reveste nos atributos para ser a razão e o intelecto (mochin) do
atributo não se compara à essência do intelecto, que não tem relação com os atributos.

ועמ"ש מזה בד"ה באתי לגני ובפסוק את קרבני לחמי שזהו ענין גידים המחברים העצמות עם הכשר כו' ע"ש לכן כל מדה היא בחי' עשירית שבשכל.

Veja o que está escrito sobre isso no maamar que começa “Vim ao Meu jardim” e sobre o versículo “Minha oferta, Meu pão”: trata-se dos tendões que unem os ossos à carne etc.; veja lá. Portanto, cada atributo corresponde ao nível do décimo dentro do intelecto.

ועד"ז איתא בענין שם אל שהעוא נהירו דחכמתא היינו מה שח"ב מאירים במדות כמ"ש חסד אל

De modo semelhante, é dito a respeito do Nome Kel que ele é “o esplendor de Chochmá”, isto é, Chochmá e Biná iluminam os atributos, conforme está escrito: “a bondade de Kel”.

והוא מעשר מאותיות יש קנה חכמה קנה בינה גימ' יש והוא בחי' מלי' שבחכמה וכמ"ש במ"א ע"פ לפני לא נוצר אל עיין בזהר קדושים (דפ"ו סע"א).

E ele é o dízimo das letras de yesh: [as palavras] “Acquire sabedoria, adquiere entendimento”; “adquire”, [repetida] duas vezes, tem o valor numérico de yesh. E isso corresponde a Malchut (soberania) dentro de Chochmá, conforme está escrito em outro lugar sobre [o versículo] “Antes de Mim, nenhum Kel foi formado”. Veja o Zohar, Kedoshim (fim de 86a).

והנה השכל שהוא חו"ב הוא גם כן עשירית מלמעלה מן השכל הנק' בחינת מאה. וזהו ענין שארז"ל קומתו של אדה"ר הי' מאה אמה.

Ora, o intelecto, que é Chochmá e Biná, também é um décimo daquilo que está acima do intelecto, chamado nível de cem. Este é o sentido do que disseram nossos Sábios: a estatura de Adam, o primeiro homem, era de cem cúbitos.

והנה למעלה מהשכל יש גם כן בחי' הרבה. נר"נ כו' וחיה יחידה הם למעלה מהשכל.

E acima do intelecto também há muitos níveis. Nefesh, Ruach, Neshamah etc., e Chayah [e] Yechidah estão acima do intelecto.

3 ונגד הי' בחי' נרנח"י הם הי' בחי' הנ"ל יחידות עשירות מאות אלפים רבבות כי בחי' נפש מקבל רק מבחי'

העשירית שברוח ועד"ז הרוח מבחי' הנשמה כו' ועמ"ש מזה בד"ה מה טובו אוהליך

E correspondem aos cinco níveis de Nefesh, Ruach, Neshamah, Chayah e Yechidah os cinco níveis mencionados acima: unidades, dezenas, centenas, milhares e miríades. Pois o nível de Nefesh recebe apenas do décimo dentro de Ruach, e, de modo semelhante, Ruach recebe do nível de Neshamah etc. Veja também o que está escrito sobre isso no maamar que começa “Quão boas são as tuas tendas”.

והנה בחי' רצון העליון הוא למעלה מהשכל והחכמה ויש בזה גם כן בחי' רצון וחפץ.

Ora, o nível da vontade superior está acima do intelecto e de Chochmá, e nele também há dois níveis: vontade (ratzon) e desejo (chefetz).

רצון הוא בלי טעם ותענוג. ש תוק כך עלה במחשבה כו' וחפץ הוא בבחי' טעם ותענוג.

A vontade é sem razão e deleite: “Cala-te; assim surgiu no pensamento” etc. Já o desejo corresponde ao nível de razão e deleite.

4 ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון גבי דוד זמירות קרית להו כו'. וזהו ענין ונוצר חסד לאלפים שמבחי' נוצר אותיות רצון נמשך ומתפשט בחנית אלפים אאלפך חכמה אאלפך בינה.

Veja também o que está escrito sobre isso na explicação do versículo “Eu estava ao Seu lado como uma criança de colo”, a respeito de “David, tu as chamaste de canções” etc. Este é o sentido de “preservando bondade por milhares”: do nível de notzer (“preservando”), [cujas] letras [formam] ratzon (“vontade”), ela é atraída e se estende ao nível de alafim (“milhares”): “Eu te ensinarei (a'alefcha) sabedoria, eu te ensinarei entendimento”.

ועד"ז ארז"ל התורה קדמה אלפים שנה לעולם. ועמ"ש מענין לאלפים בד"ה מראיהם ומעשיהם וע' בפע"ח שער השבת פ"ח בענין ישמח משה כו' אלף חלקים של אור כו' ע"ש.

De modo semelhante, nossos Sábios disseram: a Torá precedeu o mundo por dois mil anos. Veja também o que está escrito a respeito de “por milhares” no maamar que começa “Sua aparência e sua obra”, e veja Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, capítulo 8, sobre o assunto de “Moshe se alegra” etc., mil partes de luz etc.; veja lá.

5 והנה מבואר במ"א שאנו רואים עד"מ באדם שהתענוג הוא הנמשך ומתפשט באריכות והתרחבות ובריבוי יותר מכל כחות הנפש

Ora, é explicado em outro lugar que vemos, a título de analogia, numa pessoa, que o deleite é aquilo que é atraído e se estende em comprimento, amplitude e multiplicidade mais do que todas as forças da alma.

כי התענוג ישנו בראי' ובשמיעה ובכל החושים ובשכל ובמדות כו' ומהות התענוג שבראי' הוא בסגנון אחר ממהות התענוג שבשמיעה

Pois há deleite na visão, na audição e em todos os sentidos, bem como no intelecto e nos atributos emocionais etc. E a essência do deleite da visão tem uma natureza diferente da essência do deleite da audição,

כמו מנגון וכלכי זמר וכן בשכל מהות תענוג בפ"ע כו' ועד"ז כמה מיני רבוי תענוגים.

como numa melodia e nos instrumentos musicais; e, do mesmo modo, no intelecto [há] uma essência de deleite própria etc. Assim também há muitas variedades de deleites.

ונודע שכל בחי' התענוג שלמטה הוא רק ממה שנפל משבה"כ ולכן ג"ע הוא תענוג אין קץ ומוטב דלידייניה כו' ונודע דג"ע הוא רק הארה בעלמא

E sabe-se que todo deleite inferior provém apenas daquilo que caiu na quebra dos recipientes. Por isso, o Jardim do Éden é deleite sem fim, e “é melhor que seja julgado” etc. E sabe-se que o Jardim do Éden é apenas um mero brilho.

(לכן עד"ז יובן שבחי' הארת והתפשטות תענוג העליון נק' רבבה לגבי בחי' הארת הרצון שהוא בחי' לאלפים. כי הוא רב ונעלה יותר עד שמבחי' עשירית שתבענוג כו' וזהו מ"ש ועתיק יומין יתיב כו')

(Portanto, do mesmo modo se entenderá que o brilho e a expansão do deleite superior são chamados “miríade” em relação ao brilho da vontade, que corresponde ao nível de “por milhares”. Pois ele é maior e mais elevado, a ponto de que do nível do décimo dentro do deleite etc. E este é o sentido do que está escrito: “E o Ancião de Dias sentou-se” etc.,

אלף אלפים ישמשוניה ורבו רבוון קדמוהי יקומון כי מבחי' ע"י שהוא מקור חיים מקור התענוג אזי גם מה שנמשך ומתפשט ממנו הארה בעלמא בבחי' ישמשוניה וקדמוהי יקומון הוא בבחי' אלף אלפים ורבו רבוון כו'.

milhares de milhares O serviam, e miríades de miríades estavam diante d'Ele.” Pois, do nível do Ancião de Dias, que é a fonte da vida e a fonte do deleite, até mesmo aquilo que é atraído e se estende dele como mero brilho, no nível de “O serviam” e “estavam diante d'Ele”, corresponde ao nível de milhares de milhares e miríades de miríades etc.

וכמ"ש באד"ר ענין רבוי העלמין בגלגלתא יתבין תליסר אלפי רבוא עלמין כו'. וזהו ג"כ ענין הללוהו כרוב גודלו).

E, conforme está escrito na Idra Rabba a respeito da multidão de mundos: no crânio (gulgalta) habitam treze mil miríades de mundos etc. Este também é o sentido de “Louvai-O segundo a abundância de Sua grandeza”).

והנה שרה הוא בחי' מטרוניתא בחי' מלי' ומקודם נקי' לשון אדון שלי בלי התפשטות ואח"כ נעשית שרה לכל העולם מלכותך מלכות כל עולמים וכדי להיות ההתפשטות למטה יותר צ"ל ההמשכה הכח לזה מלמעלה יותר

Ora, Sarah corresponde à Matronita, ao nível de Malchut. No início, ela era chamada Sarai, significando “meu senhor”, sem expansão; depois tornou-se Sarah, [senhora] do mundo inteiro: “Teu reino é um reino de todos os mundos”. E, para que a expansão alcance os níveis inferiores, a força para isso precisa ser atraída de um nível mais elevado acima.

ולכן ניתן לה אות ה' שהוא כח התפשטות לאורך ורוחב ועמ"ש בענין ה' דאברהם בד"ה הנה אברם כו'.

Por isso lhe foi dada a letra heh, que é a força para a expansão em comprimento e amplitude. Veja também o que está escrito a respeito do heh de Avraham no maamar que começa “Eis Avram” etc.

ועיין בזהר פרשת בלק (דקצ"א א') אזעירת גרמה כו' ומאי איהי י כו' עד אתבניאת ואתעבדת כו'

Veja o Zohar, Parshas Balak (191a): “ela se fez pequena” etc.; “e o que é ela? Um yud” etc., até “foi edificada e formada” etc.,

ה' כמלקדמין וכוי ע"ש ונת' במ"א ומזה יובן ענין שרי כיו"ד ושרה בה"א והנה חיי שרה הוא מבחי' מאה.

“um heh como antes” etc.; veja lá, conforme explicado em outro lugar. Disso se compreenderá o sentido de Sarai com yud e Sarah com heh. Ora, “a vida de Sarah” provém do nível de cem.

6 וזהו ענין חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום ולכן ארז"ל אל תקרי מה אלא מאה

Este é o sentido de “A pessoa é obrigada a recitar cem bênçãos todos os dias”; por isso, nossos Sábios disseram: “Não leias mah (‘o quê’), mas me'ah (‘cem’).”

דהיינו שהמלי' נקי' מה וממשיכים בה מבחי' מאה שהוא בחי' כתר שכדי להיות ההתפשטות למטה צ"ל ההמשכה מלמעלה כנ"ל אכן עכ"ז ההמשכה הוא

Isto é, Malchut é chamada mah, e dela se atrai o nível de cem, que é o nível de Kéter (a Coroa); pois, para que haja expansão nos níveis inferiores, é preciso haver uma atração vinda de cima, como mencionado acima. Ainda assim, essa atração vem

רק מבחי' מאה. אבל בחי' התורה שרשה הוא מבחי' רבבות שלמעלה מעלה מבחי' ומדריגת מאה.

apenas do nível de cem. Mas o nível da Torá tem sua raiz no nível das miríades, muito, muito acima do nível e da ordem de cem.

7 וזהו ענין מרכבות קדש. ומשם דוקא יוכל להמשיך ולירד גם למטה בדברים גשמיים סוכה ותפילין כו' ועמ"ש סד"ה

E este é o significado de “dos santos milhares”. E é especificamente de lá que se pode atrair e fazer descer também para baixo, às coisas físicas: sucá e tefilin etc. E veja o que está escrito ao final do discurso que começa

הנה אברם וסד"ה ראה ריח בני כריח שדה. ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בענין תול כטל כו' וכרביבים עלי עשב.

“Eis Avram” e, ao final do discurso que começa “Vê, a fragrância de meu filho é como a fragrância de um campo”. E veja o que está escrito no discurso que começa “Escutai, ó céus”, sobre “[Minha fala] fluirá como o orvalho” etc., “e como chuvas sobre a relva”.

אשר רביבים זהו ענין ההמשכה מבחי' רבבות קדש (והיינו כי חיי שרה שהוא ענין התפשטות חיות העולמות ואתה מחיה את כולם מלכותך מכ"ע הנה שרש המשכה זו נקרא יחוד חיצוניות דחוי"ב אין ויש

Pois revivim (“chuvas”) é o assunto da atração a partir do nível dos santos milhares (revavot). (Isto é: “a vida de Sara”, que é a expansão da força vital (chayut) dos mundos, “E Tu dás vida a todos eles”, “Teu reino é um reino de todos os mundos”: a raiz dessa atração é chamada de união da dimensão exterior (chitsoniyut) de Chochmá e Biná, Ayin e Yesh.

אבל ע"י תומ"צ נמשך מבחי' יחוד פנימי דחוי"ב ששרש המשכה זו מבחי' עתיק וא"ס ממש ועד"ז י"ל ענין מה רב טובך אשר צפנת. כי רב ורבבה ענין א'.

Mas, por meio da Torá e das mitzvot, atraí-se do nível da união da dimensão interior (pnimiyut) de Chochmá e Biná, cuja raiz está no nível de Atik e no próprio Infinito (Ein Sof). E, do mesmo modo, pode-se explicar o significado de “Quão abundante é Tua bondade, que ocultaste”, pois rav (“abundante”) e revavá (“miríade”) são um só conceito.

וז"ש רב פעלים כו' ועמ"ש ע"פ זכר רב טובך יביעו שיסוד דא"א דהיינו בחי' ההשפעה נק' רב טובך ולכן דורות הראשונים מאדה"ר עד נח האריכו ימים ביותר והיינו לפי שנמשך אז מבחי' א"א

E é isso que está escrito: “abundante em feitos” etc. E veja o que está escrito sobre [o versículo] “Proclamarão a lembrança de Tua abundante bondade”: o Yessod de Arich Anpin, isto é, o nível da transmissão, é chamado “Tua abundante bondade”. Por isso, as primeiras gerações, desde Adam, o primeiro homem, até Noach, viveram vidas extremamente longas; isto é, porque naquela época se atraía do nível de Arich Anpin.)

(כמ"ש בזהר ח"א דל"ז ע"ב) ואח"כ כתיב והיו ימיו מאה ועשרים שנה והיינו ע"ד מ"ש ויהיו חיי שרה מאה שנה כו'.

(Como está escrito no Zohar, Parte I, 37b.) E depois está escrito: “E seus dias serão cento e vinte anos”; e isso segue a linha do que está escrito: “E a vida de Sara foi de cem anos” etc.

ומכ"ז יובן ג"כ ענין ורב שלום בניך השלום ברבוי כו' בד"ה וכל בניך אך עכ"ז הגילוי וההמשכה עתה ע"י התורה מבחי' רכבות הנ"ל הוא

E de tudo isso também se entenderá o significado de “E grande será a paz de teus filhos”: a paz em abundância etc., no discurso que começa “E todos os teus filhos”. Ainda assim, a revelação e a atração agora, por meio da Torá, do nível dos milhares mencionados acima, são

רק ואתה לשון תרגום שהוא בחינת אחוריים כי טעמי תורה שהוא פנימיות התורה לא נתגלה עדיין וזה יהיה לעתיד.

somente ve'ata, expressão da tradução aramaica (Targum), que corresponde ao nível do dorso (achorayim); pois os motivos da Torá, que constituem a dimensão interior da Torá, ainda não foram revelados, e isso ocorrerá no Tempo Vindouro.

8 וזהו ענין שנאמר ישקני מנשיקות פיהו בחינת נשיקין התדבקות רוחא ברוחא בחינת הבל שהוא התגלות פנימיות טעמי תורה אבל עתה הוא רק בבחי' אחוריים ואתה כו' וכמו שמבואר באריכות ע"פ תורה צוה.

E este é o significado do que está dito: “Que Ele me beije com os beijos de Sua boca”: o nível dos beijos, a união de espírito com espírito, o nível do sopro, que é a revelação da dimensão interior (pnimiyut) dos motivos da Torá. Mas agora isso existe somente no nível do dorso, “ve'ata” etc., como é explicado extensamente sobre [o versículo] “Torá [Moshe nos ordenou]”.

וזהו זורח משעיר למו שהוא רק בחי' שערות מותרי מוחין כנודע בגשמיות שהשערות אינם ממהות המוח שחותכין אותן ואינו מרגיש כלל.

E este é [o significado de] “E Ele brilhou de Se'ir para eles”: trata-se somente do nível dos cabelos (se'arot), o excedente do cérebro, como se sabe no plano físico: os cabelos não são da essência do cérebro, pois são cortados e a pessoa não sente absolutamente nada.

וכמ"כ למעלה נובלות חכמה שלמעלה תורה (ואפשר לומר ג"כ שזהו ענין ג' מדרגות ברכה קדושי יחוד והיינו כי ברכי זהו ענין מאה ברכות והוא בחינת ויהיו חיי שרה מאה שנה כנ"ל

E, do mesmo modo, acima: a Torá é o fruto caído da sabedoria superior. (E também se poderia dizer que este é o assunto dos três níveis: bênção, santidade, união. Isto é: a bênção é o assunto das cem bênções, e corresponde ao nível de "E a vida de Sara foi de cem anos", como mencionado acima,

והוא ענין הברכה בבחי' ואתה מחיה את כולם אבל קדושי הוא ההמשכה מבחי' רבבות קדש ע"י אשר קדשנו במצותיו שהוא המשכת סוכ"ע אלא שמ"מ קדושין הוא עדיין רק בחי' אירוסין והוא בחי' ואתא כו'.

e é o assunto da bênção no nível de "E Tu dás vida a todos eles". Mas a santidade é a atração do nível dos santos milhares por meio de "Que nos santificou com Seus mandamentos", que é a atração da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). Ainda assim, kiddushin é somente o nível do noivado (erussin), e corresponde ao nível de "ve'ata" etc.

אבל היחוד הוא ההמשכה בבחי' פנימיות. גם י"ל כי הנה יש רבבות קדש אבל עכ"ז למעלה מעלה מזה הוא בחי' אנת הוא חד ולא בחושבן

Mas a união é a atração na modalidade da dimensão interior. Também se pode dizer que existem os santos milhares, mas, apesar disso, muito, muito acima deles está o nível de "Tu és Um, mas não em número".

וזהו ענין יחוד דהיינו להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה יחיד ומיוחד חד ולא בחושבן להיות ונגלה כבוד ה' כו' עין בעין יראו כו' ועיין בפרדס בעה"כ ערך יבק ובמאורי אור)

E este é o assunto da união: atrair a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, singular e único, "Um, mas não em número", para que "a glória de D'us seja revelada" etc., "olho a olho verão" etc. E veja Pardes, em Erchei HaKinuyim, na entrada "Yabok", e em Me'orei Or)

(אות ג' סעיף ס"ו ובאות יוד סעיף כ"ג) ובר"מ פ' משפטים (דק"י סע"א קי"ט א') ובפ' פקודי (דרס"ב א') ובהרמ"ז פ' תצא (דרע"ז א')

(letra gimme, seção 66, e letra yud, seção 23), e em Ra'aya Mehemna, Parashat Mishpatim (final de 116a, 119a), e em Parashat Pekudei (262a), e no Ramaz, Parashat Teitzei (277a),

בד"ה ומברך בה ועמ"ש מזה סד"ה ענין הנסכים ועמ"ש עוד מענין ברכה וקדושה ע"פ מ"ש בזה "ג פ' בלק (דק"צ ע"ב) בפסוק ברכו ה' מלאכיו כו'

na passagem que começa “e abençoa com ela”. E veja o que está escrito sobre isso ao final do discurso que começa “O assunto das libações”. E veja ainda o que está escrito sobre bênção e santidade, a respeito do que consta no Zohar, Parte III, Parashat Balak (190b), sobre o versículo “Bendizei a D'us, Seus anjos” etc.:

אבל קדוש לא אתמסר לון בלחודייהו אלא בהדי ישראל דלא מקדשי קדושה אלא בהדי ישראל ע"ש ובגמרא נזכר מענין ואתה מרכבות (בחגיגה דט"ז א').

“mas ‘santo’ não lhes foi entregue individualmente, mas junto com Israel, pois não proclamam a santidade senão junto com Israel”; veja lá. E na Guemará é mencionado o assunto de “ve'ata dentre os milhares” (em Chagigá 16a):

אות הוא ברבבה שלו וכ"ה ברבות בשה"ש ס"פ מה דודך י"ל הפי' כענין מארז"ל ברבות סדר מקץ פ' צ' קדושים תהיו יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני כו' קדושתו למעלה מקדושתכם ונתבאר מזה במ"א.

“Ele é um sinal (ot) entre Seu milhar”. E assim consta no Midrash Rabbah sobre Cântico dos Cânticos, ao final de [a seção] “O que há em teu amado”. Pode-se explicar isso na linha do que nossos Sábios disseram no Midrash Rabbah, Seder Miketz, seção 90: “‘Sereis santos’: poderia ser como Eu? O versículo diz: ‘pois Eu sou santo’ etc.: Minha santidade está acima da vossa santidade.” E isso foi explicado em outro lugar.

9 ועד"ז י"ל כי מרכבות קדש זהו בחי' קדושים תהיו שהרי זה ממשיכים ע"י התורה אמנם בחי' אות

E, na mesma linha, pode-se dizer que “dos santos milhares” corresponde ao nível de “Sereis santos”, pois é isso que se atrai por meio da Torá. Contudo, o nível de “um sinal

הוא ברבבה שלו זהו בחי' קדושתו למעלה מקדושתכם ולמעלה מעלה גם מבחי' רבבות קדש כי אנת הוא חד ולא בחושבן ועד"ז נאמר ולתבונתו אין מספר.

é Ele entre Seu milhar” corresponde ao nível de “Minha santidade está acima da vossa santidade”, e está muito, muito acima até mesmo do nível dos santos milhares, pois “Tu és Um, mas não em número”. E da mesma maneira se diz: “Sua compreensão não tem número”.

והרי לגבי דבר שאינו בגדר מספר שוין הרבבות עם האחרים וזהו ועתיק יומין יתיב כו'

Pois, em relação ao que está fora dos limites do número, os milhares são iguais aos demais. E este é [o significado de] “E o Ancião dos Dias sentou-se” etc.,

אלף אלפי ימשוניה ורבו רבוון קדמוהי יקומון כו' וזהו ענין אות הוא בתוך רבבות קדש.

“milhares de milhares O serviam, e miríades de miríades estavam diante Dele” etc. E este é o significado de “Um sinal está Ele dentro dos santos milhares”.

ברבות בשה"ש שם. ועיין עוד מענין ואתה מרבבות בזה"ב שמות ג' א' תרומה קל"א א':

[Assim consta] no Midrash Rabbah sobre Cântico dos Cânticos, lá. E veja ainda sobre o assunto de “E Ele veio dentre os milhares” no Zohar, Parte II, Shemot 3a, Terumá 131a.

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב

A Torá que Moshe nos ordenou é a herança da congregação
de Yaakov

1 תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב. (פסוק זה הובא בגמרא ברכות פ"ט נ"ז א' פסחים פ"ג מ"ט ב'. סוטה פ"ג מ"ב.

“A Torá que Moshe nos ordenou é a herança (morashá) da congregação de Yaakov.” (Este versículo é citado na Guemará: Berachot, capítulo 9, 57a; Pesachim, capítulo 3, 49b; Sotah, capítulo 3, 42;

סנהדרין פ"א צ"א סע"ב מכות פ"ג כ"ג סע"ב. רבות תרומה ס"פ ל"ג תשא פ"מ צו פ"ט. בשה"ש בפסוק ישקני מנשיקות פיהו. זח"ב יתרו פ"ג ב')

Sanhedrin, capítulo 11, no fim de 91b; Makot, capítulo 3, no fim de 23b; [no Midrash] Rabbah: Terumá, no fim do capítulo 33; Tisá, capítulo 40; Tsav, capítulo 9; em Shir Hashirim [Rabbah], sobre o versículo “Que ele me beije com os beijos de sua boca”; Zohar II, Yitrô, 83b.)

והנה ארז"ל בפסחים שם אל תקרי מורשה אלא מאורסה שהתורה נק' כלה וכ"ה ברבות תרומה שם וצ"ל

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram ali em Pesachim: “Não leia morashá (herança), mas me'orasá (prometida em casamento)”, pois a Torá é chamada de noiva; e assim também consta em Rabbah, Terumá, ali. E isto precisa ser entendido,

דהא ארז"ל במשנה ספ"ד דתענית ביום חתונתו זו מתן תורה. ופ"י ביום חתונתו משמע שכנס"י נק' כלה. וא"כ התורה נקרא חתן.

pois nossos Sábios, de abençoada memória, disseram na Mishná, no fim do capítulo 4 de Taanit: “‘No dia de seu casamento’ — isto é a Entrega da Torá.” E o sentido de “no dia de seu casamento” sugere que a Comunidade de Israel é chamada de noiva; nesse caso, a Torá é chamada de noivo.

(הן אמת כי ברבות סדר אחרי ספ"כ מבואר משל למלך שהיה משיא בתו כו' בתו זו התורה הה"ד ביום חתונתו וכ"ה בסדר במדבר ספ"ב.

(É verdade que em Rabbah, na porção de Acharei, no fim do capítulo 20, é apresentada uma parábola sobre um rei que casava sua filha, etc.: “Sua filha — esta é a Torá”, conforme está escrito: “no dia de seu casamento”; e assim também consta na porção de Bamidbar, no fim do capítulo 2.

א"כ לפי"ז י"ל דגם בפ"י ביום חתונתו היינו שישראל הם החתן והתורה שהיא בתו היא הכלה.

Nesse caso, pode-se dizer que também o sentido de “no dia de seu casamento” é que Israel é o noivo e a Torá, que é Sua filha, é a noiva.

אך באמת בכמה דוכתי משמע ג"כ דפ"י ביום חתונתו היינו שישראל הם הכלה וכדפירש"י ע"פ ה' מסיני בא יצא לקראתם כו' כחתן היוצא להקביל פני כלה והוא מהמכילתא פי יתרו.

Mas, na verdade, em vários lugares também se sugere que o sentido de “no dia de seu casamento” é que Israel é a noiva, como Rashi explica sobre o versículo “D'us veio do Sinai”: “Ele saiu ao encontro deles, etc., como um noivo que sai para saudar a noiva”; e isto vem da Mechilta sobre a porção de Yitrô.

וכ"מ ג"כ ברבות נשא פיי"ב ביום חתונתו זה סיני חיתונין היו שנאמר וקדשתם היום כו' משמע שישראל הם מקבלים הקדושין. וע' זח"ב) (נ"ח א' פ"ד א' כ"ב א') ח"ג (ס"א ב') בענין בעטרה שעטרה כו'.

E assim também se sugere em Rabbah, Nasso, capítulo 12: “‘No dia de seu casamento’ — isto é o Sinai; eram núpcias, como está dito: ‘E santificá-los-eis hoje, etc.’” — o que sugere que Israel são os que recebem o kiddushin. E veja Zohar II) (58a, 84a, 22a), [e Zohar] III (61b), sobre o tema de “com a coroa com que [ela] o coroou”, etc.

גם ברבות ס"פ ואתחנן איתא א"ר ברכיה בעשר מקומות קרא הקב"ה לישראל כלה כו'. ויש מתרצים דלגבי הקב"ה נק' ישראל כלה.

Também em Rabbah, no fim de Vaetchanan, consta: “Rabi Berachyá disse: Em dez lugares o Santo, bendito seja Ele, chamou Israel de ‘noiva’, etc.” E alguns resolvem [a questão] dizendo que, em relação ao Santo, bendito seja Ele, Israel é chamada de noiva,

ולגבי התורה נק' ישראל חתן ועד"ז יש לפרש הפסוק ולא תתורו אחרי לבבכם וגו' אשר אתם זונים אחריהם למען תזכרו כו'

e, em relação à Torá, Israel é chamado de noivo. E desse modo pode-se interpretar o versículo: “E não seguireis após vosso coração, etc., após o qual vos desviais, para que vos lembreis, etc.”

פ"י ע"י ולא תתורו ולא תהיו בבחי' זונה ח"ו כי אם ואל אישך תשוקתך ביום ההוא תקראי אישי.

Isto é: por meio de “não seguireis”, não estareis na condição de uma zoná [uma mulher infiel], D'us nos livre, mas sim [na condição de] “e teu desejo será para teu marido” e “naquele dia chamarás [a Mim] ‘meu Marido’”.

2 והיינו שיהיו בבחי' כלה לגבי הקב"ה להיות כלתה נפשי כלה שארי ולבכי אזי למען תזכרו שתהיו בחי' הזכרים ומשפיעים לגבי התורה וזהו ועשיתם את כל מצותי.

Isto é, que estejam na condição de noiva (kalah) em relação ao Santo, bendito seja Ele, de modo que [estejam na condição de] “minha alma anseia e desfalece (kalsah)” [e] “minha carne e meu coração desfalecem (kalah)”; então, “para que vos lembreis (tizkeru)” — isto é, que estejam na condição de homens (zecharim) e doadores em relação à Torá. E isto é “e cumprireis todos os Meus mandamentos”.

אך עכ"ז אינו מיושב עם המאמר תלת קשרין מתקשרין דא בדא קודשא ב"ה אורייתא וישראל בזח"ג פ' אחרי (דע"ג א') משמע דישראל הם מקבלים מהתורה וא"כ התורה היא החתן המשפיע כו'.

Contudo, apesar disso, isto não se harmoniza com a afirmação “Três vínculos se ligam uns aos outros: o Santo, bendito seja Ele, a Torá e Israel”, no Zohar III, porção de Acharei (73a), que sugere que Israel recebe da Torá; nesse caso, a Torá é o noivo, aquele que dá, etc.

וכן משמע ממארו"ל פ"ק דברכות (דף ו' ע"ב) לענין המשמח את החתן שע"י זוכה לתורה שניתנה

E assim também se sugere na afirmação de nossos Sábios, de abençoada memória, no primeiro capítulo de Berachot (fólio 6b), a respeito de quem alegra o noivo: por meio disso, ele merece a Torá, que foi dada

בחמשה קולות משמע שהוא מדה כנגד מדה לפי שהתורה נק' חתן וכתוב ביה ג"כ ה' קולות והגם שיש לדחות. עכ"ז כאן יתבאר בתירוץ מרווח יותר.

com cinco vozes — o que sugere que se trata de medida por medida, pois a Torá é chamada de noivo e a seu respeito também está escrito “cinco vozes”. Embora se possa refutar [esta prova], ainda assim, aqui será apresentada uma resolução mais ampla.

3 ויובן זאת בהקדים ענין אירוסין ונשואין ומה שייכות זאת להתורה. אך הנה אירוסין הוא מה שהחתן נותן להכלה הטבעת קדושין

Isto se compreenderá introduzindo primeiro o tema do erusin (noivado) e do nisuin (casamento), e sua relação com a Torá. Ora, erusin é quando o noivo dá à noiva o anel de kiddushin,

ובזה הוא ממשיך לה להיות מועט להיות מקודשת לשון הפרשה לו כמ"ש הרי את מקודשת לי.

e por meio disso ele lhe transmite uma pequena medida de força vital, para que se torne mekudéshet, termo que significa “separada” para ele, conforme se diz: “Eis que estás consagrada a mim”.

4 וכמ"כ למעלה הנה יש תורה שבכתב ותורה שבע"פ ונקי שמים וארץ כמשי"ת. כי הנה תושבע"פ הוא הפירוש על תורה שבכתב

E de modo semelhante no Alto: há a Torá Escrita e a Torá Oral, chamadas de céu e terra, como será explicado. Pois a Torá Oral é a explicação da Torá Escrita,

כי בתשב"כ אינו מפורש היטב פרטי המצות רק התשב"כ מבאר ומפרש כל פרטי תשב"כ כידוע שעל כל דבר ודבר שבתורה יש ששים רבוא פירושים בפשט

pois na Torá Escrita os detalhes das mitsvot não são explicitados com clareza; somente a Torá Oral esclarece e explica todos os detalhes da Torá Escrita. Como é sabido, sobre cada assunto da Torá há seiscentas mil interpretações em pshat (sentido simples),

וכן ברמז ובדרוש וכן בסוד והם ד' פעמים ששים רבוא (ע' מענין פשט רמז דרוש סוד בהרמ"ז בפ' בראשית)

e igualmente em remez (alusão) e drush (interpretação homilética), e também em sod (sentido esotérico); e estas são quatro vezes seiscentas mil. (Veja sobre pshat, remez, drush e sod no Ramaz, sobre a porção de Bereshit

(בדף ד' ע"ב ודף ה' ע"א) ור"פ שמיני ולזאת נקרא תשב"כ בחי' מלכות כמאמר מלכות פה תשב"כ כו'

(fólio 4b e fólio 5a), e no início da porção de Shemini.) Portanto, a Torá Oral é chamada de nível de Malchut, como na afirmação: “Malchut é a boca, a Torá Oral”, etc.

והיינו בחי' דבור שבא בהתגלות לבחי' דבור כמאמר"ל דבר ה' זו הלכה (שבת קל"ח ב')

Isto é, o nível da fala, que se torna revelado como fala, conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “A palavra de D'us' — isto é a halachá” (Shabat 138b),

ודבר מלך שלטון וישראל הם הממשיכים בחיי מלוכה עליהם ע"י שהם מקבלים עליהם עול מלכות שמים כמ"ש שום תשים עליך מלך כו'.

e “a palavra do rei é soberana”. Israel é quem atrai para si o nível de realeza, aceitando sobre si o jugo do Reino dos Céus, conforme está escrito: “Certamente estabelecerás um rei sobre ti”, etc.

אך כ"ז הוא במצות התורה שכתורה שבכתב אינו מפורש היטב ובתורה שבע"פ באה לידי גילוי על כל דבר ודבר ד"פ ס"ר.

Mas tudo isso diz respeito às mitsvot da Torá, que na Torá Escrita não são explicitadas com clareza e, na Torá Oral, chegam à revelação, quatro vezes seiscentas mil [interpretações] sobre cada assunto.

אך יש עוד טנת"א שבתושב"כ דהיינו תמונת האותיות שהם הלמ"מ (כ"ה בפסקי מהרא"י סי' מ"ה) שנפסלו בשנוי התמונה ע"ד שארז"ל ואפילו כתב אחד מעכבן לא נצרכה

Mas há também os ta'amim, nekudot, tagin e otivot da Torá Escrita, isto é, a forma das letras, que é uma lei dada a Moshe no Sinai (assim consta nas Decisões do Maharai, seção 45), pois [as letras] tornam-se inválidas quando sua forma é alterada, conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “E até uma única letra as impede” — isto só era necessário

אלא לקוצו של יו"ד כו' וכל תמונה ותמונה מרמז לרבוא רבבות עולמות כידוע וגם הטעמים והנקודות והתגין כו'

por causa do espinho do yud, etc.” E cada forma, uma por uma, alude a miríades de mundos, como é sabido; o mesmo vale para os sinais de cantilação, as vogais, as coroas, etc.,

שכולם אינם באים כלל לידי גילוי בתורה שבעל פה והם הנקי' עלמין סתימין דלא אתגליין (ועמ"ש מזה בפ' אמור בד"ה והניף הכהן אותם כו')

nenhum dos quais chega a ser revelado na Torá Oral; eles são o que se chama “mundos ocultos que não são revelados”. (E veja o que se explica sobre isso na porção de Emor, no maamar que começa com “E o cohen os moverá”, etc.)

והנה תורה שבכתב שרשה מבחי' ח"ע כי אורייתא מחכמה נפקת שנקרא ים עילאה כי חכים ולא בחכמה ידיעא שהוא בבחי' א"ס כו'

Ora, a Torá Escrita tem sua raiz no nível de Chochmá Superior, pois “a Torá emerge de Chochmá”, que é chamada de Mar Superior, pois “Ele é sábio, mas não com uma sabedoria que se possa conhecer”, estando no nível do Infinito (Ein Sof), etc.

ומשם נמשכה התושב"כ ולזאת נקרא תושב"כ שמים פי' שם מים שנמשכה מבחי' ח"ע (וע' מ"ש בפ' יתרו בד"ה וכל העם רואים)

E de lá a Torá Escrita foi atraída; por isso é chamada de shamayim, “céu”, isto é, sham mayim, “há água”, pois foi atraída do nível de Chochmá Superior. (E veja o que se explica na porção de Yitrô, no maamar que começa com “E todo o povo viu”.)

אך אינו אלא הארה בעלמא ולזאת הם כ"ד ספרים דאורייתא שנקרא כ"ד שהוא כמו למשל שלוקחין כד מים מים הגדול שאינו אלא מעט מזער נגד הים הגדול.

Mas é apenas um mero fulgor; por isso há os vinte e quatro livros da Torá, chamados kad (vinte e quatro), que são, por analogia, como tirar um kad, um jarro, de água do grande mar: uma quantidade ínfima em comparação com o grande mar.

כמ"כ כל כ"ד ספרים דאורייתא אינן אלא הארה בעלמא מבחי' ח"ע (ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד כ"ד כו')

Assim também, todos os vinte e quatro livros da Torá são apenas um mero fulgor do nível de Chochmá Superior. (E veja o que se explica sobre o versículo “Farei tuas janelas de kadkod”, kad kad, vinte e quatro, vinte e quatro, etc.)

וגם זאת אינו אלא מבחי' אחוריים כמ"ש וכד"ה על שכמה שכמה הוא בחי' אחוריים וזהו זרח משער למו.

E mesmo isso vem apenas do nível do dorso (achorayim), conforme está escrito: “com seu jarro (kadah) sobre o ombro”: o ombro é o nível do dorso. E isto é “e Ele brilhou de Seir para eles”.

שער הוא לשון שערות שהוא כמשל שערות שנמשכין מהראש שאין נמשך בהם רק הארה מועטת מאד עד שאינו מרגיש שום כאב בחתיכת השער כידוע מפני

Seir relaciona-se a se'arot, cabelos: isto é, por analogia, os cabelos que crescem da cabeça, aos quais é atraído apenas um fulgor muito pequeno [de vida], a ponto de não se sentir dor alguma quando um cabelo é cortado, como é sabido, porque

שהם חיצוניות מאד כמ"כ כל בחי' תשב"כ מה שנתלבש בתורה גשמיות שלנו אינו אלא בחי' אחוריים וחיצוניות דח"ע ונקרא בחי' שערות אך בתוך השערות מאיר הארה מבחי' ח"ע.

são extremamente exteriores. Do mesmo modo, todo o nível da Torá Escrita, tal como está revestida em nossa Torá física, é apenas o nível do dorso e do aspecto exterior de Chochmá Superior, chamado de nível dos cabelos; contudo, dentro dos cabelos brilha um fulgor do nível de Chochmá Superior.

וזהו הי"ד שבתוך שעיר. וזהו וזרח משעיר. שער י" כו' (עי' בלקי"ת ר"פ תולדות) ואתה מרכבות קדש ואתא הוא לשון בא רק שהוא בלשון תרגום שהוא בחי' אחוריים כו'.

E isto é o yud dentro de שעיר (Seir). E isto é “e Ele brilhou de Seir”: se'ar (cabelo) [e] yud, etc. (Veja Likkutei Torah, início de Toldot.) “E Ele veio (ve'asa) das miríades de santidade”: asa significa “veio”, mas está na língua do Targum, que é o nível do dorso, etc.

והיינו כשבא לידי גילוי בתשבע"פ שנמשכה מתשב"כ שהם רכבות הנמשכים מבחי' קדש שהוא בחי' ח"ע הנקרא קדש [וע' מענין מסיני בא וזרח משעיר בגמרא פ"ה דברכות (ל"ג א')].

Isto é, quando chega à revelação na Torá Oral, que é atraída da Torá Escrita: estas são as miríades atraídas do nível de kodesh, que é o nível de Chochmá Superior, chamada kodesh (santidade). [E veja sobre o tema de “Ele veio do Sinai e brilhou de Seir” na Guemará, capítulo 5 de Berachot (33a),

ור"פ לפני אידיהן (בי ב') רבות נשא ר"פ י"א (רמ"ג א') פי"ד בקרבן עשתי עשר

e o início de [o capítulo] Lifnei Eideihen (2b); Rabbah, Nasso, início do capítulo 11 (243a), [e] capítulo 14, sobre a oferta do décimo primeiro [dia]

(ר"ס ד'). שה"ש בפסוק אפריון עשה. באיכה בפסוק אני הגבר. זח"ב קל"א א' ח"ג קצ"ב]:

(início da coluna 4); Shir Hashirim [Rabbah], sobre o versículo “Ele fez um palanquim”; em Eichá [Rabbah], sobre o versículo “Eu sou o homem”; Zohar II, 131a; III, 192.]

5 ב והנה ההמשכה מתשב"כ שהוא בחי' חכמה לבחי' תשבע"פ שהוא בחי' מלכות שאין ערוך כו'

2. Ora, a atração da Torá Escrita, que é o nível de Chochmá, para o nível da Torá Oral, que é o nível de Malchut — não havendo comparação [entre elas], etc. —

א"א כ"א ע"י גבורות וצמצומים לצמצם אור הנמשך מבחינת חכמה כ"י וזהו מימינו אש דת כ"י

é impossível, exceto por meio de guevuros e tsimtsumim (contenções e contrações), para contrair a luz atraída do nível de Chochmá, etc. E isto é “de Sua direita, uma lei de fogo (esh dat) para eles”, etc.

ד"ת שהוא בחי' תשבע"פ שנמשכה מתשב"כ ע"י אש שהוא בחי' צמצום כוונ' בהמים שהוא בחי' ים החכמה כמו שטבע האש לכוונ' המים שטבע המים להתפשט והאש מכוונ' כ"י

Dat (lei), que é o nível da Torá Oral, é atraída da Torá Escrita por meio do fogo, que é o nível do tsimtsum: uma contração da água, que é o nível do mar de Chochmá; assim como é da natureza do fogo contrair a água, pois a natureza da água é se expandir, e o fogo a contrai, etc.,

כמאמר גליד ברוחא וכביש באשא [וע' בגמרא ביצה (כ"ה ב') וע' עוד מענין מימינו אש דת בגמרא ברכות (ס"ב א') יומא (נ"ג ב').]

como na expressão: “Ela se solidifica pelo vento e é comprimida pelo fogo”. [E veja na Guemará, Beitzá (25b); e veja também sobre o tema de “de Sua direita, uma lei de fogo” na Guemará, Bera-chot (62a), Yomá (53b),

סוטה (ד' סע"ב) רבות כי תשא פמ"א (קנ"ה ד') ויקרא רפ"ד (קס"ט א') נשא רפ"ב (רמ"ו ד') שופטים (רצ"ה ג'). ס"פ מטות.

Sotah (fim de 4b); Rabbah, Ki Tisá, capítulo 41 (155d); Vayikrá, início do capítulo 4 (169a); Nasso, início do capítulo 12 (246d); Shoftim (295c); fim de Matot;

שה"ש בפסוק לסוסתי. ס"פ ראשו כתם פז. קהלת ס"פ מה שהיה זח"א רמ"ג א' ח"ב פ"א א' פ"ד א'.

Shir Hashirim [Rabbah], sobre o versículo “À minha égua”; fim de “Sua cabeça é ouro fino”; Kohelet [Rabbah], fim de “O que aconteceu”; Zohar I, 243a; II, 81a, 84a;

צ"ב קל"ה א' קס"ו ב' ח"ג קע"ו א' קפ"ב א' אך מי הם המעוררים האש שלמעלה

[II,] 135a, 166b; III, 176a, 182a.] Mas quem são os que despertam o fogo no Alto,

להיות כוונ' וצמצום בבחי' ח"ע הם נשמות ישראל ע"י בחי' רשפי אש מלמטה בביטול הרצון וע"י מעוררים למעלה ג"כ בחי' אש שהוא בחי' גבורות וצמצומים

para que haja contração e tsimtsum no nível de Chochmá Superior? São as almas de Israel, por meio do nível de “chamas de fogo” vindas de baixo, na autoanulação (bitul) da vontade; e com isso despertam também no Alto o nível do fogo, que é o nível de guevuros e tsimtsumim.

שהוא כדוגמת אש שעל המזבח שאף שאש בא מלמעלה מצוה להביא מן ההדיוט כמ"ש ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח מזבח נקרא כללות נשמות ישראל כל אחד זוכה את יטצרו להיות אתכפייא ואתהפכא כו'

Isto é semelhante ao fogo do altar: embora o fogo viesse do Alto, é uma mitsvá trazer [fogo] de uma fonte comum, conforme está escrito: “E os filhos de Aharon, os cohanim, colocarão fogo sobre o altar.” O altar representa o conjunto das almas de Israel, cada uma das quais sacrifica sua inclinação [ao mal], para que haja submissão e transformação (iskafya e is'hapcha), etc.

והוא כמו שהיו מקריבין ע"ג המזבח פרים שהוא בהמה לעלות למעלה כמ"כ בכל נפש מישראל להיות ביטול ואתכפייא של הנפש הבהמית ע"י רשפי אש ועי"ז מעוררים האש למעלה כו'

É como os touros que costumavam oferecer sobre o altar, animais que subiam ao Alto; assim também, em cada alma de Israel, deve haver autoanulação e submissão da alma animal por meio de “chamas de fogo”, e por meio disso desperta-se o fogo no Alto, etc.

אך התעוררות בחי' רשפי אש בכל נפש מישראל הי' ע"י אהרן כמ"ש ונתנו בני אהרן הכהן אש כו'

Mas o despertar do nível de “chamas de fogo” em cada alma de Israel ocorria por meio de Aharon, conforme está escrito: “E os filhos de Aharon, o cohen, colocarão fogo”, etc.

(ויקרא א' ז') (ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית גבי לזאת יקרא אשה אש ה' כי מאיש אש יו"ד לוקחה) כמ"כ כתיב וימינו תחבקני שהוא בחי' המשכת מקיפים שנמשכו בסוכות להיות תחבקני.

(Vayikrá 1:7). (E veja o que se explica no maamar que começa com “E será para vós como tsitsit”, sobre “Esta será chamada ishah (mulher), pois de ish (homem) foi tomada”: [ishah é] esh (fogo) [e] hei; pois de ish, esh [e] yud, ela foi tomada.) Assim também está escrito: “E Sua direita me abraça”, que é o nível da atração das luzes circundantes (makifim), atraídas em Sucot, para que haja “me abraça”.

כמו שחובקין את האדם ואין מניחין אותו להפוך לאחוריו כמ"כ ההמשכת המקיפים מלמעלה נעשה כח לכל נפש מישראל לאכפייא לסט"א כו'.

Assim como alguém abraça uma pessoa e não a deixa voltar-se para trás, do mesmo modo a atração das luzes circundantes do Alto torna-se uma força para cada alma de Israel submeter a sitra achra, etc.

6 וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך כו' בניך הם ישראל כמ"ש בנים אתם לה' אלקיכם כו'

E isto é: “Não leia banayich (teus filhos), mas bonayich (teus construtores)”, etc. “Teus filhos” são Israel, conforme está escrito: “Vós sois filhos de D'us, vosso D'us”, etc.

כי ברא כרעא דאבוהי שהוא כמשל הרגל שבטלה בתכלית להראש ואין לה רצון אחר כלל. כמ"כ הבן אין לו רצון אחר כלל רק עושה רצון אביו.

Pois “o filho é a perna de seu pai”: isto é, como a perna, que está completamente anulada diante da cabeça e não tem vontade alguma além dela. Assim também, o filho não tem vontade alguma além da vontade do pai; apenas cumpre a vontade dele.

משא"כ העבד יש לו רצון אחר ג"כ רק שמבטל רצונו ולזאת נקרא הבן כרעא דאבוהי כו'

O servo, porém, também tem outra vontade, apenas deixa de lado a sua vontade. Por isso o filho é chamado de “a perna de seu pai”, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה שיר המעלות ממעמקים) כמ"כ למעלה כללות נשמות ישראל כשהם בבחי' ביטול רצון לגמרי כמ"ש ועמך לא חפצתי כו'

(E veja o que se explica sobre isso no maamar que começa com “Cântico das ascensões: Das profundezas”). Assim também no Alto: o conjunto das almas de Israel, quando estão na condição de completa autoanulação da vontade, conforme está escrito: “E além de Ti nada desejo”, etc.,

שאין להם רצון אחר כלל נקראו בנים כו' ואזי על ידי זה נעשים בונים כמשל הרגל אף שבטלים בתכלית להראש עכ"ז הם מוליכים את הראש מלמטה למעלה ומלמעלה למטה.

não tendo vontade alguma além dela, são chamadas de filhos, etc.; então, por meio disso, tornam-se construtores. Como na analogia da perna: embora [as pernas] estejam completamente anuladas diante da cabeça, ainda assim carregam a cabeça de baixo para cima e de cima para baixo.

כמ"כ כללות נש"י ע"י ביטול הרצון שנק' בנים נעשים בונים שהם מוליכים וממשיכים את הראש שהוא בחי' ח"ע שנק' ראש מלמעלה למטה ומלמטה למעלה

Assim também o conjunto das almas de Israel, chamadas de filhos por meio da autoanulação da vontade, torna-se construtor: carrega e atrai a cabeça, que é o nível de Chochmá Superior, chamada de cabeça, de cima para baixo e de baixo para cima;

והיינו לעלות בחי' תורה שבעל פה שהוא בחי' מלכות שנקרא כלה לבחי' תורה שבכתב שהוא חי' שנק' חתן.

isto é, elevar o nível da Torá Oral, que é o nível de Malchut, chamada de noiva, ao nível da Torá Escrita, que é Chochmá Superior, chamada de noivo.

7 וכן להמשיך מלמעלה למטה מבחי' תורה שבכתב לבחי' תורה שבעל פה כו'. וזהו שנק' תורה שבעל פה מאורסה

E, da mesma forma, atrair de cima para baixo, do nível da Torá Escrita ao nível da Torá Oral, etc. E é por isso que a Torá Oral é chamada de me'orasah, “desposada”:

שהיא בחי' כלה שהחתן נותן הטבעת קדושין ובזה ממשיך לה חיות להיות מקודשת לשון הבדלה והפרשה אליו.

pois ela é o nível da noiva, a quem o noivo dá o anel de kidushin; por meio disso, ele atrai força vital para ela, para que se torne mekudeshet — termo que significa separação e consagração a ele.

כמ"כ כתיב אלה המצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם היינו שממשיכים חיות לבחי' תורה שבעל פה

Do mesmo modo, está escrito: “Estes são os mandamentos que a pessoa cumprirá e por meio deles viverá”: isto é, eles atraem força vital para o nível da Torá Oral,

שהוא בחי' מלכות בחי' כלה להעלותה למעלה לבחי' תורה שבכתב שהוא בחי' קדש העליון שהוא בחי' חי'.

que é o nível de Malchut, o nível da noiva, para elevá-la ao nível da Torá Escrita, que é o nível de Kodesh Supremo, o nível de Chochmá Suprema.

8 וזהו מאורסה כו' שבחינת תשבע"פ שנק' כלה מאורסת ומקודשת לבחי' תשב"כ בחי' חי' שהוא בחי' חתן כנ"ל ע"י החיות שנמשך לה כנ"ל

E é isso que significa me'orasah, etc.: o nível da Torá Oral, chamada de noiva, está desposado e consagrado ao nível da Torá Escrita, o nível de Chochmá Suprema, que é o nível do noivo, como explicado acima, por meio da força vital que é atraída para ela, como explicado acima.

והוא דוגמת בחי' אירוסין שהחתן נותן להכלה הטבעת ולפי שישראל ממשיכים הקדושין ע"כ נק' חתן לגבי תשבע"פ שנק' כלה:

E isso se assemelha ao nível de erusin, no qual o noivo dá o anel à noiva. E, como Israel atrai o kידushin, é por isso que são chamados de noivo em relação à Torá Oral, chamada de noiva.

9 ג אך כל זה הוא בחי' אירוסין שהוא בבחי' חיצוניות לבד שהחתן שהוא בחי' תשב"כ ממשיך חיות להכלה שהיא בחי' תשבע"פ בבחי' חיצוניות

3. Mas tudo isso é o nível de erusin, que está somente na dimensão exterior: o noivo, que é o nível da Torá Escrita, atrai força vital para a noiva, que é o nível da Torá Oral, na dimensão exterior.

אך כדי שיומשך מבחינת חתן לכלה מבחי' פנימיות תשב"כ לזה צריך מקודם בחי' נשואין כי אחר אירוסין הוא בחי' נשואין

Mas, para que seja atraído do nível do noivo para a noiva algo da dimensão interior da Torá Escrita, é necessário primeiro o nível de nisuin; pois, depois de erusin, vem o nível de nisuin.

והיינו בחי' חופה שהחתן והכלה שניהם עומדים תחת החופה והחופה מקפת שניהם וזהו שאנו אומרים בתפלת יו"ט והשיאנו שהוא בחי' נשואין להחתן והכלה כי

Isto é, o nível da chupá, sob a qual o noivo e a noiva se encontram juntos, e que os envolve a ambos. E é isso que dizemos na prece de Yom Tov: "Vehasi'enu" ("concede-nos"), que corresponde ao nível de nisuin (casamento) do noivo e da noiva. Pois

הנה מבואר למעלה שבחי' אירוסין היינו שבחי' תשבע"פ שהיא בחי' מלי' שנקרא כלה מקבלת מהארת בחי' ח"ע שהוא בחי' תשב"כ שנק' חתן שנק' שמים שהוא בחי' ים החכמה.

foi explicado acima que o nível de erusin consiste em a Torá Oral, que é o nível de Malchut, chamada de noiva, receber do brilho do nível de Chochmá Suprema, que é o nível da Torá Escrita, chamada de noivo, chamada de céu, que é o nível do mar de Chochmá.

אך יש עוד למעלה מן החכמה והוא הנק' סתימו דכל סתימין שהוא בחי' ישת חשך סתרו עד שבחי' חכמה אינה נחשבת

Mas há ainda [um nível] acima de Chochmá, chamado "o mais oculto de todos os ocultos", que é o nível de "Ele fez das trevas Seu esconderijo", a tal ponto que o nível de Chochmá é considerado

רק בחי הארה בעלמא ונחשבת לעשי גשמיות לגבי בחי סתימו דכל סתימין הנ"ל כמ"ש כולם בחכמה עשית כו'.

apenas um mero brilho e é considerado ação física em relação ao nível de “o mais oculto de todos os ocultos” mencionado acima, como está escrito: “Tu fizeste todos eles com Chochmá, etc.”

10 ושם בחי חכמה עילאה שהוא בחי חתן ובחי מל' שהיא בחי כלה שניהם שוים בתכלית מאחר שגם בחי חכמה נחשבת לעשייה גשמיות

E ali, o nível de Chochmá Suprema, que é o nível do noivo, e o nível de Malchut, que é o nível da noiva, são inteiramente iguais, pois o nível de Chochmá também é considerado ação física.

ולכן נקרא בחי זו בחי חופה שכמו שחופה מקפת על החתן והכלה בשוה כמ"כ בחי סתימו דכל סתימין הנ"ל הוא בחי מקיף על בחי ח"ע ובחי מלכות בשוה.

Por isso, esse nível é chamado de nível da chupá: assim como a chupá envolve igualmente o noivo e a noiva, também o nível de “o mais oculto de todos os ocultos” mencionado acima é um nível envolvente [de luz] tanto sobre o nível de Chochmá Suprema quanto sobre o nível de Malchut. Uma luz envolvente (makif) se relaciona igualmente com tudo o que está abaixo dela.

וזהו והשיאנו שהוא בחי נשואין להחתן והכלה אחר בחי ארוסין שהכלה מתעלית לבחי חתן אח"כ מתעלים שניהם לבחי חופה הנ"ל.

E é isso que significa “Vehasi'enu”: o nível de nisuin do noivo e da noiva. Depois do nível de erusin, no qual a noiva é elevada ao nível do noivo, ambos são então elevados ao nível da chupá mencionado acima.

(ועמ"ש מענין חופה ע"פ) כי על כל כבוד חופה ובד"ה והיה כמשוש חתן על כלה).

(E veja o que foi explicado sobre a chupá a respeito do versículo “Pois sobre toda a glória haverá uma chupá”, e no maamar que começa “E como o noivo se alegra com a noiva”).

וזהו שאומרים ברגל זמן שמחתנו שהוא בחי שמחה ע"י גילוי בחי סתימו דכל סתימין הנ"ל שמעלה ומטה שוים ממש

E é por isso que dizemos no festival “a época de nossa alegria”: este é o nível de alegria por meio da revelação do nível de “o mais oculto de todos os ocultos” mencionado acima, no qual o alto e o baixo são de fato iguais.

והוא כמשל שמחת המלך שבשעת השמחה יוצא המלך מהעלם לגילוי ומגלה ומשפיל עצמו לכל השרים והעבדים בשוה.

Isso é como a analogia da alegria do rei: no momento da celebração, o rei sai do ocultamento para a revelação e se revela, rebaixando-se igualmente diante de todos os ministros e servos.

כמ"כ בחי חופה הנ"ל הוא בחי שמחה (ועמ"ש מענין שמחה בד"ה ביום השמע"צ גבי אשר קדשנו כו' אשר נשבעת כו').

Da mesma forma, o nível da chupá mencionado acima é o nível da alegria. (E veja o que foi explicado sobre a alegria no maamar que começa “No dia de Shemini Atzeres”, a respeito de “Que nos santificou, etc., que juraste, etc.”.)

וזהו כאשר רצית ואמרת כו' רצית היינו בחי רצון העליון שהוא מקיף הנ"ל ולהיות כי סוף מעשה במחשבה תחלה נעוץ סופן

E é isso que significa “Conforme desejaste e disseste, etc.”: “desejaste” significa o nível da Vontade Suprema, que é o nível envolvente mencionado acima. E, como “o fim da ação esteve primeiro no pensamento”, [e] “o fim deles está encravado

בתחלתן לזה אומרים כאשר רצית כו' ואמרת היינו שבא אז מהעלם לגילוי בבחי אמירה והתגלות כנ"ל להיות כי נעוץ תחלתן בסופן.

no começo deles”, por isso dizemos “Conforme desejaste, etc.”. E “disseste” significa que então ele passa do ocultamento à revelação, no nível da fala e da revelação, como mencionado acima, pois “o começo deles está encravado no fim deles”.

וזהו כאשר רצית ואמרת כו' לברכנו היינו שיהי' תוספת ברכה והתגלות כנ"ל את ברכת מועדיך.

E é isso que significa “Conforme desejaste e disseste, etc., para nos abençoar”: isto é, que haja um acréscimo de bênção e revelação, como mencionado acima, [da] “bênção de Teus festivais designados”.

11 והנה בכל שלש רגלים אומרים והשיאנו וזמן שמחתנו להיות בכל הרגלים הוא בחי גילוי בחי סתימו דכל סתימין הנ"ל.

Ora, em todos os três festivais de peregrinação dizemos “Vehasi'enu” e “a época de nossa alegria”, pois em todos os festivais há a revelação do nível de “o mais oculto de todos os ocultos” mencionado acima.

וזהו שנקי רגלים שגם הרגלים שהוא בחי' ומדריגה היותר תחתונה מתעלה ועולה בשוה כמו הראש לפי ששם מעלה ומטה שום ממש כני"ל ונחלקים לג' רגלים

E é por isso que são chamados de regalim (literalmente, “pés”): até mesmo os pés, que são o nível e o degrau mais baixos, são elevados e ascendem igualmente com a cabeça, pois ali, acima e abaixo são de fato iguais, como mencionado acima. E eles se dividem em três festivais,

שהוא בחי' ג' קוין ימין ושמאל ואמצע שהם תור ה ועבודה וגמ"ח שתורה הוא בחי' קו האמצעי שמבריח מן הקצה אל הקצה

que correspondem ao nível das três linhas — direita, esquerda e central — que são Torá, avodá (serviço divino) e gemilut chassadim (atos de bondade); a Torá é o nível da linha central, que “se estende de uma extremidade à outra”.

(וע' בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית וע' בלקת ס"פ תשא בד"ה מצות רא"י בג' רגלים). והנה כ"ז הוא בכל השלשה רגלים שהוא בחי' נשואין.

(E veja o maamar que começa “Um salmo, uma canção para a dedicação da Casa”, e veja Likkutei Torah, fim de Tisa, no maamar que começa “A mitsvá de comparecer nos três festivais”). Ora, tudo isso se aplica aos três festivais, que correspondem ao nível de nisuin.

אך שמיני עצרת הוא ענין היחוד חתן וכלה שאחר החופה שהחתן משפיע להכלה מבחי' פנימיות ועיין בזה"א ויגש (דרי"ח ע"ב).

Mas Shemini Atzeres é o assunto da união do noivo e da noiva depois da chupá, quando o noivo transmite à noiva da dimensão interior. E veja Zohar I, Vayigash (208b).

כמ"כ למעלה אחר שהחתן והכלה שהם בחי' תשב"כ ותשבע"פ שניהם עולים עד בחי' סתימו דכל סתימין כו'

Da mesma forma, acima, depois que o noivo e a noiva — os níveis da Torá Escrita e da Torá Oral — ascendem ambos ao nível de “o mais oculto de todos os ocultos”, etc.,

הנ"ל שמתגלה עליהם אזי אח"כ נמשך ההשפעה מבחי' פנימי' תשב"כ לבחי' תשבע"פ שהוא בחי' מלכות דאצי'

mencionado acima, que então se revela sobre eles, em seguida o fluxo é atraído do nível da dimensão interior da Torá Escrita para o nível da Torá Oral, que é o nível de Malchut de Atsilut.

ואזי ממילא ממשיכין אח"כ מבחי" מלי לבי"ע להיות גילוי למטה בכ"א מישראל ע"י שמקבלים עליהם עול מלכות שמים וממשיכים עליהם בחינה זו ועמ"ש סד"ה ביום השמיני שלח.

E então, automaticamente, o fluxo é atraído em seguida do nível de Malchut para Beríá, Yetsirá e Assiá, para que haja revelação abaixo em cada um de Israel, por meio de aceitarem sobre si o jugo do Reino dos Céus e atraiem esse nível sobre si. E veja o que foi explicado no fim do maamar que começa “No oitavo dia, ele enviou”.

12 והיינו אף מי שאינו בבחי" בן שהוא בחי" ביטול הרצון בתכלית שאין לו רצון אחר כלל

Isto é, mesmo quem não está no nível de filho, que é o nível da completa anulação da vontade, sem ter absolutamente nenhuma outra vontade,

רק הוא בבחי" עבד שהוא בחי" קבלת עול בבחי" סור מרע ועשה טוב ג"כ יכולים להמשיך השפע מלמעלה.

mas está apenas no nível de servo, que é o nível da aceitação do jugo, no aspecto de “afastar-se do mal e fazer o bem”, também pode atrair o fluxo de cima.

וזהו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב מורשה הוא לשון ירושה כמו אדם היורש את אביו שלא טרח ויגע

E é isso que significa “A Torá que Moshe nos ordenou é a herança (morashah) da congregação de Yaakov”. Morashah é aparentada a yerushah, herança: como alguém que herda do pai, sem ter trabalhado nem se esforçado,

רק בא לו ממילא בירושה שכבר הכין אביו כמ"כ בשמ"ע הוא בחי" ירידת והמשכת השפע בבחי" ירושה לכל א' מישראל (ע' בסנהדרין דצ"א סע"ב וברכות סדר צו פ"ט)

mas ela lhe veio automaticamente por herança, pois seu pai já a havia preparado. Da mesma forma, em Shemini Atzeres há o nível da descida e da transmissão do fluxo como herança para cada um de Israel (veja Sanhedrin, no fim de 91b, e Rabbah, a porção de Tzav, capítulo 9)

שמקבלים עליהם עול מלכות שמים אף שהוא בבחי" עבד כנ"ל מאחר שכבר הוכן ונמשך מבחי" תשב"כ שהוא בחי" ח"ע.

que aceitam sobre si o jugo do Reino dos Céus, embora estejam no nível de servos, como mencionado acima, pois isso já foi preparado e atraído do nível da Torá Escrita, que é o nível de Chochmá Suprema.

וזהו קהלת יעקב שבא השפע גם לבחיי עקביים שהוא בחיי עבד שמתחלה היה נמשך רק בבחי ישראל שהוא בחיי בן ואח"כ נמשך גם למי שהוא בחיי עבד שהוא בחיי יעקב.

E é isso que significa “a congregação de Yaakov”: que o fluxo chega até mesmo ao nível dos calcaneares (akevayim), que é o nível de servo. Pois, inicialmente, ele era atraído apenas ao nível de Yisrael, que é o nível de filho, e depois é atraído também a quem está no nível de servo, que é o nível de Yaakov.

וזהו עצרת תהיה לכם שנמשך לכם דוקא וזהו שמחת תורה שכולם הם בשמחה הנ"ל מי שהוא בחיי עבד לבד השמחה אצלו גדולה ביותר:

E é isso que significa “Será um Atzeres para vocês”: que é atraído especificamente “para vocês”. E é isso que significa Simchat Torá, quando todos compartilham a alegria mencionada acima; e, para aquele que está somente no nível de servo, a alegria é ainda maior.

13 ד (והנה ענין פ"י מורשה לשון ירושה יש לפרש עוד בענין אחר והוא ע"ד מ"ש בזהר אמור)

4. (Ora, a interpretação de morashá como termo de yerushá, herança, pode ser explicada ainda de outra maneira, seguindo o que é dito no Zohar, Emor)

(דף צ"ד) גבי שבת ירותא דקדש הוא ירית ולא זמינו כו' לברא דעאל לביתיה דא"א כו' והיינו

(fólio 94), a respeito de Shabat: “É uma herança de santidade; ele a herda, e não por convite, etc., como um filho que entra na casa de seu pai e de sua mãe, etc.” Isto é,

כי ירושה שייך לבחיי בן דייקא והוא בחיי שבת וע"ש במק"מ דשבת היינו שז"א הנקרא ישראל מלביש לעצמיות אבא וז"ש ירותא ממש שיורש עצמות אבא משא"כ ביו"ט שהוא רק הארת אבא לא נקי ירותא כו'

a herança pertence especificamente ao nível de um filho, e este é o nível de Shabat. Veja ali no Mikdash Melech que Shabat significa que Zeir Anpin, chamado Yisrael, reveste a própria essência de Abá; por isso se diz “herança” no sentido pleno, pois ele herda a essência de Abá — o que não ocorre em Yom Tov, quando há apenas um vislumbre de Abá, e isso não é chamado herança, etc.

ע"ש וכמ"ש במ"א ועד"ז פי' בספר מאורי אור אות יו"ד סכ"ט ענין ירושה ועד"ז יובן כאן בפי' מורשה תורה שבשמע"צ זוכים כל נש"י לקבל מעצמיות בחינת התורה

Veja ali, e como é explicado em outro lugar. Seguindo essa linha, o assunto da herança é explicado no livro Me'orei Or, letra yud, seção 29. E assim se pode compreender aqui a interpretação de morashá: em Shemini Atseret, todas as almas de Israel merecem receber da própria essência do nível da Torá;

והיינו שגם בחי' יעקב הוא מתאחד ממש עם בחי' ישראל שנק' בן והיו לאחדים ממש וכמ"ש בנים אתם להיות בחי' מורשה גם לבחי' יעקב כו'

isto é, até mesmo o nível de Yaakov se une verdadeiramente ao nível de Yisrael, chamado filho, e ambos se tornam realmente um, como está escrito: "Vós sois filhos", de modo que haja o nível de morashá também para o nível de Yaakov, etc.

והענין דאיתא בלק"ת (בתהלים סי' ע"ח) ע"פ ויקם עדות ביעקב כו' שבחי' יעקב מקבל מבחי' נובלות חכמה שלמעלה תורה שהוא הנקרא עדות שאינו ממשות ועצמיות התורה שהיא יסוד אבא

E o assunto é o seguinte: consta em Likkutei Torah (sobre Tehilim, seção 78), a respeito do versículo "Ele estabeleceu um testemunho em Yaakov, etc.", que o nível de Yaakov recebe do nível de "os frutos caídos da Sabedoria Superior são a Torá", que é chamado testemunho (edut), pois não é a substância e a essência da Torá, que é o Yessod de Abá,

אלא עדות לבד דהיינו הארה בעלמא כמו העדות על הדבר שאינו מהות הדבר ועצמיותו ממש.

mas apenas um testemunho, isto é, um mero vislumbre, como o testemunho a respeito de uma coisa, que não é a própria substância e essência da coisa.

אך תורה שהיא עצמיות יסוד אבא הוא בפנימיות ז"א הנקרא ישראל זהו תוכן הדברים בשינוי לשון לתוספת ביאור וכ"ה עוד בלק"ת פי' וזאת הברכה ע"פ תורה צוה כו' ע"ש

Mas a Torá que é a própria essência do Yessod de Abá está na dimensão interior de Zeir Anpin, chamado Yisrael. Este é o conteúdo das palavras, com uma mudança na formulação para acrescentar explicação. O mesmo consta também em Likkutei Torah, na porção de Vezot Habrachá, sobre o versículo "A Torá que [Moshe] ordenou, etc."; veja ali.

וביאור הדברים מובן ממש"ל בענין ההפרש בין ההמשכה לתשבע"פ מבחינת חיצוניות תשב"כ שהמשכה זו היא מבחי' נובלות חכמה לבד כנ"ל ונקי אירוסין ובין ההמשכה מבחי' פנימי' תשב"כ לתשבע"פ

A explicação do assunto é compreendida a partir do que foi explicado acima sobre a diferença entre a transmissão à Torá Oral a partir da dimensão exterior da Torá Escrita — transmissão que provém somente do nível dos frutos caídos de Chochmá, como explicado acima, e é chamada erusin — e a transmissão a partir da dimensão interior da Torá Escrita à Torá Oral,

שהיא עצמיות חכמה עלאה הגנוז בז"א ועיין ממעלת בחי' זו הנק' אור הגנוז בהרמ"ז פ' פקודי (דרי"כ ע"ב)

que é a própria essência da Chochmá Superior, oculta em Zeir Anpin. Veja sobre a superioridade desse nível, chamado a luz oculta, no Ramaz sobre a porção de Pekudei (folio 220b),

שע"ז נאמר מה רב טובך כו' וע"ש והנה בחי' זו הוא הנמשך ומתגלה במלי' דאצילות בשמע"צ.

da qual se diz: “Quão grande é a Tua bondade, etc.”; veja ali. E este nível é o que é transmitido e revelado em Malchut de Atsilut em Shemini Atseret.

וכמ"ש בזח"ג פ' פנחס (דרי"ד ע"ב) לבתר ביומא תמינאה חדותא דאורייתא היא כו' למהוי כולא חד כו' דישראל הוא עכ"ל.

Como está dito no Zohar III, na porção de Pinchas (folio 214b): “Depois, no oitavo dia, é a alegria da Torá, etc., para que tudo seja um, etc., que é Yisrael”, fim da citação.

ופי' הרמ"ז שם שאז מקבלת המלי' אור החכמה כו' ובחי' יעקב וישראל נעשים אחד כו' עכ"ל ועיין עוד בהרמ"ז (פ' אמור דק"ד ע"ב) בד"ה ביום השמיני כו' ע"ש.

E o Ramaz explica ali que então Malchut recebe a luz de Chochmá, etc., e os níveis de Yaakov e Yisrael tornam-se um, etc., fim da citação. Veja ainda no Ramaz (porção de Emor, folio 104b), na passagem que começa “No oitavo dia, etc.”; veja ali.

וזהו ענין מורשה קהלת יעקב שהרי בחי' יעקב וישראל נעשים אחד ממש בשמע"צ כנ"ל ולכן גם למטה בנש"י מקבלים כולם מבחי' עצמיות התורה. ולכן נקרא מורשה לשון ירושה דייקא ולא מאורסה לבד.

E este é o significado de “a herança da congregação de Yaakov”: os níveis de Yaakov e Yisrael tornam-se realmente um em Shemini Atseret, como explicado acima; por isso, também abaixo, entre as almas de Israel, todos recebem do nível da essência da Torá. Por isso é chamada morashá, especificamente um termo de herança, e não apenas me'orasá.

14 ועל דרך זה יש לפרש מ"ש בזהר אמור שם והאי יומא יעקב הוא רישא לחדותא כו'.

E seguindo essa linha, pode-se interpretar o que é dito ali no Zohar, Emor: "E neste dia, Yaakov é o princípio da alegria, etc."

ועי' עוד מענין אירוסין ונשואין בביאור שע"פ כי על כל כבוד חופה כו' וס"פ ויגש.

Veja ainda sobre o tema de erusin e nisuin na explicação sobre o versículo "Pois sobre toda a glória haverá um dossel, etc.", e no fim de Vayigash.

15 ובד"ה וארשתוך לי כו' ובד"ה טוב לחסות ועי' עוד ע"פ לריח שמניך כו' וע"פ עיני כל אליך כו'.

E no maamar que começa "E Eu te desposarei comigo, etc.", e no maamar que começa "É melhor refugiar-se"; veja ainda sobre o versículo "Pelo aroma dos teus óleos, etc." e sobre o versículo "Os olhos de todos se voltam para Ti, etc."

ומשם יובן דכמ"כ בעבודת ה' באדם בעבודה שבלב זו תפלה שייך ב' בחי' אלו דאירוסין ונשואין

E daí se compreenderá que, da mesma forma, no serviço de D'us de uma pessoa, no serviço do coração, que é a oração, aplicam-se esses dois níveis de erusin e nisuin,

שהרי גם נש"י נק' כלה כו' ע"ש ובפ' מטות ע"פ ואשה כי תדור נדר בנעוריה כו'.

pois também as almas de Israel são chamadas noiva, etc.; veja ali. E na porção de Matot, sobre o versículo "E se uma mulher fizer um voto em sua juventude, etc."

16 ועפ"י יובן היטב מה שבשמיני עצרת דייקא ממשיכי' נש"י בחי' יחוד דחתן וכלה תשב"כ ותשב"ע שזהו ענין בוניך.

E, com base nisso, ficará bem compreendido por que é especificamente em Shemini Atseret que as almas de Israel atraem o nível da união do noivo e da noiva, a Torá Escrita e a Torá Oral, que é o conceito de bonayich (teus construtores).

והענין שזהו ע"י התשובה דעשי"ת ממעמקים קראתיך עומקא דליבא שזהו ענין שנמשך התפעלות האלקית בבחי' פנימי' ותוכיות הלב שבחי' זו היא הנק' נשואין בעבודה שבלב וידעת את הוי' וכמ"ש במ"א ע"פ

E o assunto é que isso ocorre por meio da teshuvá dos Dez Dias de Teshuvá, "Das profundezas clamo a Ti", a profundidade do coração: trata-se da emoção divina que é introduzida na dimensão interior e no íntimo do coração; esse nível é chamado nisuin no serviço do coração, [como em] "E conhecerás D'us". E como é explicado em outro lugar sobre o versículo

כי תצא כו' וראית בשביה אשת יפ"ת כו' דקאי על הנשמה עד ואח"כ תבוא אליה ובעלתה זהו בחי' נעילה דיוהכ"פ ודרך פרט בכל יום הו"ע נפילת אפים

“Quando saíres, etc.”, [e] “e vires entre os cativos uma mulher de bela aparência, etc.”, que se refere à alma, até “e depois entrarás a ela e serás seu marido”: este é o nível de Ne'ilá de Yom Kipur; e, em particular, todos os dias, corresponde ao conceito de nefilat apayim (prostrar-se com o rosto em terra),

והיינו לומר שזהו כשנמשך ההתפעלות מגדולת ה' בעומק הלב וכמ"ש בכל בלי דרשתיך והיינו להיות אליך ה' נפשי אשא כו' תשובה עילאה כו' וכיון שכן

isto é, quando a emoção despertada pela grandeza de D'us é introduzida na profundidade do coração, como está escrito: “De todo o meu coração Te busquei”; isto é, estar no estado de “A Ti, D'us, elevo minha alma, etc.”, a teshuvá superior, etc. E, sendo assim,

לכן עי"ז יש בכח נש"י להמשיך אח"כ בסוכות ושמע"צ ג"כ בחי' נשואין ויחוד פנימי' תשב"כ בתשבע"פ ועמ"ש מזה בד"ה והיה כמשוש חתן על כלה ע"ש ועמ"ל בפ"י ולא תתורו כו'

por isso, por meio disso, as almas de Israel têm o poder de atrair depois, em Sucot e Shemini Atseret, também o nível de nisuin e a união da dimensão interior da Torá Escrita com a Torá Oral. Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “E como o noivo se alegra com a noiva”; veja ali. E veja o que foi explicado acima na interpretação de “E não vos desviareis, etc.”,

למען תזכרו כו' ויחוד זה הוא בחי' גילוי אור אבא כו' וגילוי זה דאור אבא נמשך ג"כ בכל נש"י כנ"ל וזהו אל תקרי בניך

“para que vos lembreis, etc.” E essa união é o nível da revelação da luz de Abá, etc.; e essa revelação da luz de Abá também é transmitida a todas as almas de Israel, como explicado acima. E isto é “Não leias banayich (teus filhos)

אלא בוניך כי מתחלה בעשי"ת קבלו מאור אימא וכנודע מענין שמאלו תחת לראשי קו השמאל בג"ה mas bonayich (teus construtores)”; pois, inicialmente, nos Dez Dias de Teshuvá, elas receberam da luz de Imá, como se sabe pelo conceito de “Sua mão esquerda está sob minha cabeça”, a linha esquerda, Biná, Guevurá, Hod;

וכן ביוהכ"פ כל העליות ע"י אימא כו' (עיין בזהר אמור ד"ק ע"ב) וזהו בחינת בניך

e, da mesma forma, em Yom Kipur todas as ascensões ocorrem por meio de Imá, etc. (veja o Zohar, Emor, folio 100b); e este é o nível de banayich (teus filhos),

כי בינה בן י"ה וכענין תשובה תשוב ה' במילוי יו"ד וכו' וגם בינה ליבא היינו להיות עומקא דליבא וזהו ג"כ בניך ע"ד ברא כרעא כו'

pois Biná é ben Yah (filho de Yah), e como no conceito de teshuvá, tashuv hei (a hei retorna), [o Nome] escrito com yudim, etc.; e também “Biná é o coração”, isto é, estar na profundidade do coração; e também isto é banayich, à maneira de “o filho é [a perna de seu pai], etc.”,

להיות בטל כביטול הרגל לגבי הראש כו' ועי"ז אח"כ בשמע"צ בוניך והיינו המשכת אור אבא כמ"ש בחכמה יבנה בית.

para ser anulado como a perna é anulada diante da cabeça, etc.; e por meio disso, depois, em Shemini Atseret, vem bonayich, isto é, a transmissão da luz de Abá, como está escrito: “Com Chochmá se constrói uma casa”.

ועמ"ש מזה בד"ה וכל בניך וזהו ויעקב נסע סכותה ועי"ז אח"כ ויבן לו בית הוא בחי' תשבע"פ שנק' בית שבשמ"ע ממשיכים בה מעצמיות ח"ע כנ"ל ועי"ן בזח"א וישלח (דקע"ב)

Veja o que é explicado sobre isso no maamar que começa “E todos os teus filhos”. E isto é “E Yaakov viajou para Sucot” e, por meio disso, depois, “e construiu para si uma casa”: este é o nível da Torá Oral, chamada casa, na qual, em Shemini Atseret, se atrai da essência da Chochmá Superior, como explicado acima. Veja também Zohar I, Vayishlach (folio 172),

ושם פי' ויבן לו בית כד"א בית יעקב. דהיינו שגילוי זה נמשך ג"כ בכל נש"י שמקבלים כולם מגילוי אור זה כו'.

e ali se explica “e construiu para si uma casa” como em “a casa de Yaakov”; isto é, essa revelação também é transmitida a todas as almas de Israel, que todas recebem da revelação dessa luz, etc.

וזהו מורשה קהלת יעקב ועי"ן באדרא (דק"ל ע"א) ע"פ בית יעקב לכו ונלכה באור ה' ועי"ן מ"ש עוד מענין נובלות חכמה שלמעלה תורה באגה"ק בד"ה עוטה אור כשלמה בשם הלק"ת פי'

E isto é “a herança da congregação de Yaakov”. Veja também na Idra (folio 130a), sobre o versículo “Casa de Yaakov, vinde, caminemos na luz de D'us”. Veja ainda o que é explicado sobre o assunto de “os frutos caídos da Sabedoria Superior são a Torá” em Iggeres HaKodesh, na seção que começa “Ele Se envolve de luz como de um manto”, em nome de Likkutei Torah, porção de

כי תשא וע"ש דהוא בענין אחר קצת ממשנ"ת לעיל ע"פ הלק"ת (בתהלים ס"י ע"ח) ובפ' וזאת הברכה. אך קרובים הדברים ועולים בסגנון א' וע' לקמן עוד מענין זה:

Ki Tisá; veja ali, pois trata de um assunto um pouco diferente do que foi explicado acima com base em Likkutei Torah (sobre Tehilim, seção 78) e na porção de Vezot Habrachá. Mas os assuntos são próximos e seguem a mesma linha. Veja abaixo mais sobre esse tema.

ביאור ע"פ תורה צוה

Uma explicação de “A Torá que Moshe nos ordenou”

1 ביאור ע"פ תורה צוה

Uma explicação de [“A Torá que [Moshê] ordenou [a nós]...”]

2 הנה תורה שבכתב הוא בחי חכמה כי אורייתא מחכמה עילאה נפקת. והנה איתא בבראשית רבה

פרשה י"ז ג' נובלות הן כו' נובלות חכמה שלמעלה תורה כו'

Ora, a Torá Escrita é o nível de Chochmá (sabedoria), pois “a Torá emana da Chochmá suprema”. E está declarado em Bereshit Rabbah, parashá 17: “Três são frutos imaturos (novlos), etc.... o fruto imaturo da sabedoria do Alto é a Torá, etc.”

פ"י כי חכמה עילאה דאצילות חכים ולא בחכמה ידיעא למעלה מן השגה ונקרא בחי אין שהוא בחי ביטול בתכלית שלזאת התלבשות אור א"ס בבחי קירוב בחכמה דוקא כמבואר בלק"א.

Isso significa que a Chochmá suprema de Atsilut é “sábua, mas não com uma sabedoria que possa ser conhecida”, estando acima da compreensão; ela é chamada o nível de “Ayin” (nada), que é o nível de absoluta autoanulação (bitul). Por essa razão, a Luz Infinita (Or Ein Sof) se reveste, numa relação de proximidade, especificamente em Chochmá, conforme explicado em Likkutei Amarim.

ומה שנמשך מבחי חכמה עילאה הנ"ל להתהוות אותיות התורה אינו אלא מבחי אחוריים וחיצוניות החכמה שהוא נובלות חכמה כמשי"ת

E aquilo que é atraído do nível de Chochmá suprema mencionado acima para dar origem às letras da Torá provém somente do nível do dorso (achorayim) e da dimensão exterior (chitsoniyut) de Chochmá, que é “o fruto imaturo da sabedoria”, conforme será explicado.

(וע' בד"ה וכל העם רואים ובאגה"ק ד"ה עוטה אור) והנה תורה שבעל פה הוא פ"י

(E veja o discurso iniciado por “E todo o povo viu”, e em Iggeret HaKodesh, o discurso iniciado por “Ele Se envolve em luz”.) Ora, a Torá Oral é a interpretação

וביאור על תשב"כ שבתשכ"כ אינו מפורש היטב כל המצות לפי שנמשכה מבחי" ח"ע שלמעלה מהשגה רק בתושבע"פ בא לידי גילוי לפרש כל פרטי המצות ולכן נקרא תשב"כ בחי" דבור מלכות פה כו'.

e explicação da Torá Escrita; pois na Torá Escrita todas as mitsvot não estão claramente detalhadas, visto que ela provém do nível de Chochmá suprema, que está acima da compreensão; somente na Torá Oral ela se revela, explicando todos os pormenores das mitsvot. Por isso, a Torá Oral é chamada o nível da fala: "Malchut [é chamada] boca", etc.

אך אינו בא לידי גילוי בתשב"כ אלא בחי" אחוריים וחיצוני תשב"כ בחינת הארה בעלמא שהם גוף המצות אבל פנימית תשב"כ שהם טנת"א אינם באים לידי גילוי כלל.

Contudo, o que se revela na Torá Oral é somente o nível do dorso e a dimensão exterior da Torá Escrita, um mero vislumbre, que constitui o corpo das mitsvot; mas a dimensão interior da Torá Escrita, isto é, os sinais de cantilação, as vogais, as coroas e as letras (taamim, nekudot, tagin, otivot), não chega de modo algum à revelação.

3 והם הנקראים עלמין סתימין דלא אתגליין שאינם באים לידי גילוי כלל. וכאשר מבואר בפע"ח שט"ז פ"א על האריז"ל שהיה ישן

E estes são chamados "os mundos ocultos que não se revelam", pois de modo algum chegam à revelação. E, conforme explicado em Pri Etz Chaim, Shaar 16, capítulo 1, a respeito do Arizal, que dormia

בשבת והיו שפתותיו מרחשין וכשניער שאלו אותו מה שלמד והשיב שאם היה דורש שמונים שנים רצופים יומם ולילה לא ישרים לפרש מה ששמע בשעות ההם.

no Shabat, com os lábios em movimento; e, quando despertou, perguntaram-lhe o que havia estudado. Ele respondeu que, mesmo se ensinasse por oitenta anos consecutivos, dia e noite, não terminaria de explicar o que ouvira naquelas horas.

4 והיינו מפני שראה והשיג בפנימית התורה שא"א לבוא לידי גילוי כלל בדבור ועמ"ש מזה בביאור המתחיל לבאר ענין קי"ס ובביאור ע"פ ואתחנן.

Isto é, porque ele viu e apreendeu, na dimensão interior da Torá, aquilo que não pode de modo algum chegar à revelação pela fala. E veja o que foi escrito sobre isso na explicação iniciada por "Para explicar o assunto da Abertura do Mar", e na explicação sobre "Va'etchanan".

וזהו ואתא שהוא בלשון תרגום לפי שאינו נמשך אלא בחי אחוריים והארה בעלמא שהם רכבות צמצומים להעלים את עצם החכמה שנקרא קדש שלא יומשך רק הארה חיצוני בעלמא.

E este é o sentido de [“ve'ata”, “E Ele veio”], que está na língua do Targum, pois o que é atraído é somente o nível do dorso e um mero vislumbre; são miríades de contrações (tsimtsumim) para ocultar a essência de Chochmá, chamada “kodesh” (santidade), de modo que seja atraído apenas um mero vislumbre exterior.

5 וזהו ואתה מרכבות קדש כנ"ל. ועתה יובן מ"ש וזרח משעיר למו שנאמר על תשב"כ שהוא בחי ח"ע שנמשכה מלמעלה מן החכמה רק בבחי שערות.

E este é o sentido de “E Tu vieste de miríades de santidade”, conforme explicado acima. Agora será possível entender o que está escrito: “E Ele brilhou para eles desde Se'ir”, dito a respeito da Torá Escrita, que é o nível de Chochmá suprema, atraída de um nível acima de Chochmá apenas por meio do nível dos cabelos (se'arot).

כי הנה ידוע דבחי חכמה עילאה דאצילות הוא ראשית הגילוי שהוא ראשית השתלשלות לבחינת בינה ומדות דאצילות עד בחי מלכות דאצילות

Pois, como é sabido, o nível de Chochmá suprema de Atsilut é o começo da revelação, o início da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) até o nível de Biná e dos atributos emocionais (midot) de Atsilut, até o nível de Malchut de Atsilut,

שהוא מקור להתהוות יש מאין שהם מלאכים ונשמות דבי"ע ונקרא השתלשלות עילה ועלול כמו מחכמה לבינה שהם ערך זה לזה.

que é a fonte da formação de algo a partir do nada — isto é, dos anjos e das almas de [os mundos de] Beriá, Yetsirá e Assiá. Isso é chamado de cadeia de causa e efeito, como de Chochmá a Biná, que são proporcionais uma à outra.

6 וכן מבינה למדות דאצי וכו'. ויובן כל זה יותר בפרטות ע"פ משל מבשרי אחזה כו' מכחות הנפש כי

E o mesmo ocorre de Biná aos atributos emocionais de Atsilut, etc. Tudo isso será entendido mais detalhadamente por meio de uma analogia — [à maneira de] “Da minha carne contemplo, etc.” — baseada nas faculdades da alma. Pois

הנה אנו רואים שהולדת המדות הם מהשכל שלפי ערך גילוי השכל כן יהיה המדות ושלכן התינוק ששכלו קטן מאד מדותיו הם ג"כ לדברים קטנים משא"כ הגדול ששכלו גדול

vemos que as emoções nascem do intelecto, de modo que correspondem à medida em que o intelecto se revela. Por isso, uma criança pequena, cujo intelecto é muito limitado, também tem emoções voltadas a coisas pequenas, ao passo que um adulto, cujo intelecto é grande,

לכן המדות שלו הם ג"כ לדברים גדולים ונמצא שהתהוות המדות הם מהכל ונקרא מוחין למדות והוא בחי' עילה ועלול

tem, portanto, emoções voltadas também a coisas grandes. Assim, conclui-se que as emoções passam a existir a partir do intelecto, e este é chamado de mochin das emoções; este é o nível de causa e efeito

(שהם קרובים בערך זה לזה היינו שאין ביניהם דילוג הערך ממש וזהו נקרא השתלשלות כשלשלת העשויה מטבעות רבות שראשה של זו נקשר ונתחבר בסופה של זו כן המדות מתחלה כלולים בשכל ואח"כ נמשכים בגילוי והשכל מתלבש בהם נמצא בחינה אחרונה שבשכל מלובש ממש בהמדה)

(pois são próximos em medida um ao outro, isto é, não há entre eles um verdadeiro salto de nível; e isso é chamado hishtalshelut, como uma cadeia (shalsholet) feita de muitos elos, na qual a extremidade de um se ata e se une ao fim do outro. Da mesma forma, as emoções estão inicialmente incluídas no intelecto e depois são trazidas à revelação; o intelecto se reveste nelas, de modo que o último nível do intelecto está efetivamente revestido na emoção).

משא"כ התהוות השכל מלמעלה מהשכל אינו ע"ד הנ"ל שהרי כח השכל שבנפש שממנו נמשך גילוי בהשכלות אינו מושג כלל מהו והוא למעלה ממהות שכל

Em contrapartida, a formação do intelecto a partir do que está acima do intelecto não ocorre da maneira descrita acima; pois a faculdade intelectual da alma, da qual se revela o intelecto em [ideias] específicas, não é de modo algum apreendida — não se sabe o que é — e está acima da essência do intelecto.

ולכן זה שיתהווה ממנו שכל הוא נקרא יש מאין היינו התהוות חדש ולא ע"ד עילה ועלול לבד.

Portanto, o fato de o intelecto vir a existir a partir dela é chamado “algo a partir do nada”, isto é, uma nova formação, e não simplesmente uma relação de causa e efeito.

7 ועמ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב בפ"י בראתיו יצרתיו כו' ויותר מכן הוא בהנמשל למעלה דהנה מחכמה ואילך הוא בחי השתלשלות עילה ועלול הנזכר בספרים.

E veja o que está escrito no maamar que começa com “Quem pode contar o pó de Yaakov”, na explicação de “Eu o criei, Eu o formei, etc.” E isso é ainda mais verdadeiro no correspondente nos mundos superiores: pois, de Chochmá em diante, há o nível da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) de causa e efeito, mencionado nos livros [de Cabalá].

אבל התהוות החכמה מלמעלה מהחכמה אינו בבחי עילה ועלול רק יש מאין כמ"ש והחכמה מאין תמצא כי מה שלמעלה מהחכמה אינו ממהות חכמה כלל.

Mas a formação de Chochmá a partir do que está acima de Chochmá não se dá por causa e efeito, mas somente como algo a partir do nada, conforme está escrito: “E Chochmá é encontrada a partir de Ayin (nada)”, pois o que está acima de Chochmá não é, de modo algum, da essência de Chochmá.

8 ונקרא חכמה סתימאה פ"י שאינו מושג כלל וזהו ענין שתוק כך עלה במחשבה. ואין הענין שאין לזה טעם ח"ו דא"כ הל"ל כך עלה ברצון.

E é chamada “Chochmá oculta” (Chochmá Stimaá), isto é, não é compreendida de modo algum; este é o sentido de “Cala-te — assim surgiu no pensamento”. E o assunto não é, D'us nos livre, que não haja uma razão, pois, se assim fosse, deveria ter dito: “assim surgiu na vontade”.

אך בחי מחשבה היינו בחי ח"ס טעם הכמוס שא"א להיות מושג כך נדמה כאלו הוא רצון בלי טעם

Na verdade, o nível de “pensamento” é o nível de Chochmá oculta, uma razão oculta que não pode ser compreendida; por isso, parece ser vontade sem razão.

(ועמ"ש מזה בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה וע"פ עפ בחקתי וביאור ע"פ אלה מסעי כו' ויכתוב משה כו' ובפ' ואתחנן ד"ה ענין ק"ש) ונקרא חכמה ע"ש שהוא מקור החכמה.

(E veja o que está escrito a respeito disso na explicação sobre “Pois sobre toda a glória haverá um dossel”, e sobre “Se seguirdes Meus estatutos”, e na explicação sobre “Estas são as jornadas, etc.... E Moshe escreveu, etc.”, e na Parashá Va'etchanan, no maamar que começa com “O assunto do Shemá”). E é chamada Chochmá porque é a fonte de Chochmá.

אך אין התהוות החכמה מבחי" ח"ס ע"י עילה ועלול רק דילוג הערך. וזהו הנקרא בע"ח ובאדר"ז (דרצ"ב ע"א) או"א במזלא אתכלילן וביה תליין כו'

No entanto, a formação de Chochmá a partir do nível de Chochmá oculta não se dá por causa e efeito, mas por um salto de nível. É a isso que se refere o que está escrito em Etz Chaim e na Idra Zuta (292a): “Abá e Imá estão incluídos no mazal e dependem dele, etc.”,

היינו שאו"א יונקים מבחי" שערות דת"ד הנמשכים ממו"ס כמו עד"מ למטה דאע"פ שהשערה נמשכה מהמוח.

isto é, Abá e Imá recebem sustento do nível dos pelos das configurações da barba (tikkunei dikna), que se estendem de Chochmá oculta — assim como, por exemplo, no plano inferior, embora o pelo se origine do cérebro,

עכ"ז היא רק מותרי מוחין ואינה ערוך לעצם המוחין כי ניקב קרום המוח טריפה שבזה תלוי החיות והשערות יכולים לגוזזן לגמרי בלי שום כאב.

ainda assim, ele é apenas o excedente do cérebro e não se compara à essência do cérebro; pois, se a membrana do cérebro for perfurada, [o animal] é trefá, uma vez que a vida depende dela, enquanto os pelos podem ser cortados por completo sem nenhuma dor.

כך עד"מ המשכת והתהוות החכמה דאצילות מחכמה סתימאה נמשל לבחי" שערות שזהו דילוג הערך ולא כמו עילה ועלול שמהות ועצם העילה מתלבש בהעלול כנ"ל ממשל השלשלת.

Assim também, por analogia, a extensão e a formação de Chochmá de Atsilut a partir de Chochmá oculta são comparadas ao nível dos pelos: trata-se de um salto de nível, e não de causa e efeito, em que a essência e a substância da causa se revestem no efeito, como [foi explicado] acima na analogia da cadeia.

9 והנה פי' השערות ידוע ג"כ שהם י"ג מדות ונוצר חסד כו'. והענין כי יש דצח"מ

Ora, também é conhecido o significado dos pelos: eles são as Treze Atributos [de Misericórdia], incluindo “Notser chessed” (Ele preserva a bondade), etc. O assunto é que há [as categorias de] inanimado, vegetal, animal e falante.

והנה במדבר יש ג"כ כלול דצ"ח כי העצמות הם בחי' דומם ושערות בחי' צומח כו'.

E também no falante estão incluídos o inanimado, o vegetal e o animal: pois os ossos correspondem ao nível do inanimado e os pelos, ao nível do vegetal, etc.

וכן ג"כ יש דצח"מ רוחני בכחות הנפש המדברת האותיות הם כחינת דומם והמדות הם בחי'

Da mesma forma, também há um inanimado, vegetal, animal e falante espiritual nas faculdades da alma falante: as letras são o nível do inanimado, e os atributos emocionais são o nível do

צומח שיש בהם גידול שמתחלה ההתפעלות קטנה ואח"כ מתגדלת והשכל הוא בחי' חי כמ"ש והחכמה תחיה ומקור השכל שהוא בחי' ח"ס הוא בחי' מדבר

vegetal, pois nelas há crescimento: a princípio, a comoção é pequena e, depois, aumenta; e o intelecto é o nível do animal, conforme está escrito: "A sabedoria dá vida"; e a fonte do intelecto, que é o nível de Chochmá oculta, é o nível do falante,

כי שרש התהוות הדבור שהוא האותיות נלקח מקדמות השכל שבנפש שלמעלה מהשכל הגלוי כנזכר בד"ה ויעש דוד שם (ואף שהאותיות הן בחי' דומם הרי נעוץ סופן בתחלתן כו')

pois a raiz da formação da fala, isto é, das letras, provém do intelecto primordial da alma, que está acima do intelecto revelado, conforme mencionado no maamar que começa com "E David fez um nome". (E embora as letras sejam o nível do inanimado, [ainda assim] "seu fim está enraizado em seu começo", etc.)

והנה בבחי' מדבר עצמו שהוא ח"ס כלול ג"כ ד' בחי' כנ"ל במשל נפש המדברת הכלולה מדי' בחי'

Ora, também no próprio nível do falante, que é Chochmá oculta, estão incluídos quatro níveis, como na analogia acima da alma falante, composta de quatro níveis,

וכן גוף האדם המדבר כלול מדי' בחי' ובחי' המדות דח"ס נקרא צומח ולכן נקרא שערות שהן בחי' צומח שבגוף

e, da mesma forma, o corpo do ser humano falante é composto de quatro níveis. O nível dos atributos emocionais de Chochmá oculta é chamado "vegetal" e, por isso, é chamado "pelos", que são o nível vegetal no corpo.

והנה במשל גשמי מובן שדומם וצומח הן קרובים זה לזה ומוכדלין בערך מבחי' חי שיש בו נפש החיוני וכש"כ מבחי' מדבר כו'

Ora, na analogia física entende-se que o inanimado e o vegetal são próximos um do outro, e que se distinguem em grau do nível do animal, que possui uma alma vital, e ainda mais do nível do falante, etc.

וכמו שבגוף האדם ג"כ אינן ערוך השערות שהן בחי' צומח לגבי אברי הגוף שבהן מלוכש נפש החיונית והשכלי' כמו הלב ומוח ואפילו לגבי שאר האברים.

E, assim também, no corpo humano, os pelos, que são o nível vegetal, não se comparam aos membros do corpo nos quais se reveste a alma vital e intelectual, como o coração e o cérebro, nem mesmo aos demais membros.

כך אין ערוך בחי' מדות ונוצר חסד לגבי עצם הח"ס ולכן נמשלו לשערות שהוא בחי' צומח הכלול במדבר כו'.

Assim, o nível dos atributos e de "Notser chessed" não se compara à essência de Chochmá oculta; por isso, são comparados aos pelos, que são o nível vegetal incluído no falante, etc.,

שאינו ערוך אפילו לגבי נפש החיונית שבמדבר כש"כ לגבי נפש השכלית ובחי' שערות אלו הן הן מקור ושרש להתהוות החכמה דאצילות וא"כ אין זה בחי' השתלשלות עילה ועלול רק דילוג הערך.

que não se compara nem mesmo à alma vital do ser falante, e muito menos à alma intelectual. E esses próprios pelos são a fonte e a raiz da formação de Chochmá de Atsilut; portanto, não se trata do nível de uma cadeia descendente dos mundos de causa e efeito, mas de um salto de nível.

10 וזהו שנאמר במ"ת וזרח משעיר למו. פי' שעיר היינו שער יו"ד כי התורה שהיא חכמה דאצילות נמשכת מבחי' חכמה סתימאה ע"י שערות לבד.

E é isso que se diz sobre a Outorga da Torá: "E Ele resplandeceu para eles desde Se'ir". O significado de "Se'ir" é se'ar yud (o pelo de yud), pois a Torá, que é Chochmá de Atsilut, provém do nível de Chochmá oculta somente por meio dos pelos.

והנה השערה היא בחי' ו' והאור שבתוך השערה הוא בחי' יו"ד וכנודע שהשערה חלולה ומלוכש בתוכה יניקה מהמוח

Ora, o pelo corresponde ao nível de vav, e a luz dentro do pelo, ao nível de yud; como se sabe, o pelo é oco e nele se reveste o sustento proveniente do cérebro.

(ועיין מזה בלק"ת ר"פ תולדות הביאו הרמ"ז בפ' אמור דף צ"ד) ומה שנקרא יו"ד להיות כי נודע שיש בחי' עשירי' מאות אלפים רבבות.

(E veja a respeito disso em Likkutei Torah, no início da Parashá Toldot, citado pelo Ramaz na Parashá Emor, página 94.) E é chamado yud porque, como se sabe, há os níveis de dezenas, centenas, milhares e miríades.

והנה אלפים ורבבות הם בא"א וגם לפעמים מאות כנזכר במאמר מאה ועשרים ושבע שנים דשני חיי שרה.

Ora, os milhares e as miríades estão em Arich Anpin e, às vezes, também as centenas, como mencionado no maamar sobre “Cento e vinte e sete anos”, isto é, “os anos da vida de Sarah”.

אך מה שיוכל להתלבש בהשערה הוא רק בחי עשירית שזהו בחי יו"ד לבד (צ"ע ע' לקמן)

Mas o que pode revestir-se no pelo é somente o nível das dezenas, que corresponde apenas ao yud (isso requer exame; veja adiante).

וזהו ענין משארז"ל נובלות חכמה של מעלי תורה פ"י חש"מ היינו ח"ס דא"א שנקרא חכים ולא בחכמה ידיעא כידוע ואורייתא שהיא חכמה דאצילות נמשכת מח"ס רק מבחי הנובלות שבה

E este é o sentido do que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Os frutos imaturos da sabedoria superior são a Torá”. “A sabedoria superior” significa Chochmá oculta de Arich Anpin, que é chamada “sábia, mas não com uma sabedoria conhecida”, como se sabe; e a Torá, que é Chochmá de Atsilut, provém de Chochmá oculta somente do nível de seus frutos imaturos,

דהיינו בחי שערות לבד וזהו זרח משעיר למו כנ"ל (ולעיל נתבאר דנובלות חכמה הוא בחי אחוריים דאבא וי"ל דהכל א' לפמ"ש הרמ"ז בפ' אמור)

isto é, somente do nível dos pelos; e este é o sentido de “E Ele resplandeceu para eles desde Se'ir”, como acima. (E acima foi explicado que os frutos imaturos da sabedoria são o nível do aspecto posterior de Abá; e pode-se dizer que tudo é uma coisa só, de acordo com o que escreve o Ramaz na Parashá Emor

(דצ"ד שם) דמציאות אבא הוא מאור הפנימי שבדיקנא שלמעלה מהשערות עצמן ע"ש וע' בפע"ח שער הק"ש פט"ו שפנימי אבא כו'

(página 94, ali), que a existência de Abá provém da luz interior na barba, acima dos próprios pelos; veja ali. E veja também em Pri Etz Chaim, Shaar HaKerias Shema, capítulo 15, a respeito da dimensão interior de Abá, etc.

א"כ בחי נובלות חש"מ דהיינו בחי אחוריים דאבא כו' הוא לא רחוק מבחי השערות דדיקנא כו' והבן:

Se assim é, o nível dos frutos imaturos da sabedoria superior, isto é, o nível do aspecto posterior de Abá, etc., não está longe do nível dos pelos da barba, etc. E compreenda [isto].

11 ב ואח"כ אמר ואתה מרכבות קדש מימינו אש דת למו והוא להיות המשכה מתשב"כ לתשבע"פ

2. E, depois, diz: “E Ele veio de miríades de santidade; de Sua direita, uma lei de fogo para eles”. Isso se dá para que haja uma extensão da Torá Escrita para a Torá Oral,

שהוא ע"י בחי' אש דכביש באשא. והנה פי' ואתה היינו בחי' התהוות האותיות שבתשב"כ שזהו ע"י דכביש באשא כו'.

o que se dá por meio do nível do fogo, “comprimido pelo fogo”. Ora, o significado de “ve'asa” [e Ele veio] é o nível da formação das letras da Torá Escrita, que se dá por meio do “comprimido pelo fogo”, etc.

12 והענין יובן עד"מ ממה שאנו רואים במהות השכל שבאדם כשישכיל אדם איזה סברא חדשה שנופלת לו במוחו אינו נרגש בה עדיין אותיות כלל

O assunto será compreendido por meio de uma analogia com o que vemos na natureza do intelecto humano: quando uma pessoa concebe uma ideia nova que lhe surge na mente, ainda não se percebe nela letra alguma;

אך מיד כשיתבונן בה במוח הבינה ימצאו בחי' אותיות באותו השכל והסברא מורגשים האותיות ממש ויש להבין מהיכן נמצאו ונולדו האותיות בהשכל

mas, assim que ela a contempla na mente de Biná, encontram-se nesse intelecto e nessa ideia letras que se percebem — as próprias letras são claramente sentidas. É preciso compreender de onde surgiram e nasceram as letras no intelecto.

אך הענין כי באמת היו האותיות כלולים תחלה ג"כ בהשכל רק שלא היו ניכרים למהות בפ"ע ואח"כ במוח הבינה באו לגילוי להיות נרגשים ג"כ.

A questão é que, na verdade, as letras já estavam incluídas no intelecto desde o início, mas ainda não eram discerníveis como uma entidade própria; depois, na mente de Biná, vieram à revelação, para também serem percebidas.

13 והמשל בזה הנה המים כלולים ג"כ מדי יסודות וא"כ יש גם כן עפר ממש כלול בהמים.

E a analogia para isso é a seguinte: a água também é composta pelos quatro elementos e, portanto, há também terra propriamente dita incluída na água.

אך אינו ניכר ונרגש כלל שיש שם עפר רק כאלו אין רק מים לבד. אבל ע"י בישול שיכשלו המים באש יתפרדו חלקי העפר ויהי ניכרים ונרגשים.

No entanto, não se discerne nem se sente de modo algum que haja terra ali; é como se houvesse apenas água. Mas, ao cozinhar, quando a água é fervida sobre o fogo, as partículas de terra se separam e se tornam discerníveis e perceptíveis.

14 והנה עפר הוא בחי' אותיות הכלולים בהשכל הנקי מים וע"י דכביש באשא הוא בחי' ה"ג נעשה מציאת האותיות בגילוי ממש. רק שצ"ל ג"כ המתקת הגבורות שלא להיות צמצום גמור. וזהו דגליד ברוחא כו'.

Ora, a terra é o nível das letras incluídas no intelecto, que é chamado água; e, por meio de “comprimido pelo fogo”, que é o nível das cinco Guevurot, a existência das letras passa a revelar-se efetivamente. Contudo, também é necessário suavizar as Guevurot, para que não haja uma contração completa. E este é [o sentido de] “que se congelou pelo vento”, etc.

15 והנה מאותיות דתשב"כ נמשך בתשבע"פ כמו פרק השואל במס' ב"מ נלקח מוי"ו דוכי ישאל איש כוי"ו מוסיף על ענין ראשון משא"כ טעמים נקודות תגין לא באו בגילוי בתשבע"פ.

Ora, das letras da Torá Escrita [o ensinamento] é transmitido à Torá Oral; por exemplo, o capítulo HaSho'el, no tratado Bava Metzia, deriva do vav de “E se um homem tomar emprestado”, etc. — o vav acrescenta algo ao assunto precedente; ao passo que os sinais de cantilação, as vogais e as coroas não vieram à revelação na Torá Oral.

וזהו שנאמר ואתה כו' מימינו אש כו' היינו הטהוות אותיות דתשב"כ ע"י דכביד באשא ומה נמשך התשבע"פ.

E este é o sentido do que está escrito: “E Ele veio, etc., de Sua mão direita, fogo, etc.”: isto é, a formação das letras da Torá Escrita por meio de “comprimido pelo fogo”, e daí é transmitida a Torá Oral.

16 ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ גבי ופתחת עליו פתוחי חותם. ובזה יובן מ"ש וכדה על שכמה ואח"כ כתיב ותורד כדה על ידה כי פי כדה היינו כ"ד ספרין דאורייתא ולפי שנובלות חש"מ תורה היינו מבחי שערות

E veja o que está escrito no discurso que começa “E farás um tsits”, sobre “e gravarás nele gravuras de sinete”. Com isso se compreenderá o que está escrito: “e seu cântaro (kadah) sobre o ombro”, e depois está escrito: “e ela baixou seu cântaro para a mão”: pois o significado de “kadah” é vinte e quatro (kaf-dalet), os livros da Torá; e, como “os frutos imaturos da sabedoria acima são a Torá”, isto é, do nível dos cabelos,

ולכן נאמר וכדה על שכמה שהוא בחי אחוריים דרך מבחי אחוריים ונובלות חש"מ נמשכו הכ"ד ספרי דאורייתא וכמשל ביטול כד אי לגבי הים או המעין.

por isso se diz: “e seu cântaro sobre o ombro”, que corresponde ao nível do posterior: pois somente do nível do posterior e dos frutos imaturos da sabedoria acima foram transmitidos os vinte e quatro livros da Torá — como na analogia da nulidade de um único cântaro diante do mar ou da fonte.

17 וז"ש במשה רבינו ע"ה לפני לא יראו כו' אך כדי שימשך עוד מתשב"כ לבחי תשבע"פ שאינה אלא הארה מועטת מבחי תשב"כ לפי שאינה פירוש אלא רק על עצם המצות שבתשב"כ

E este é o sentido do que foi dito a respeito de Moshe, nosso mestre, que sua memória seja abençoada: “Mas Minha face não será vista”, etc. No entanto, para que haja uma transmissão adicional da Torá Escrita ao nível da Torá Oral — que é apenas um pequeno vislumbre do nível da Torá Escrita, pois é somente uma interpretação das mitsvot essenciais da Torá Escrita,

אבל תנת"א שבתשב"כ שכל אחד ואחד מרמז על ריבוא רבבות עלמין אינה באה לידי גילוי כלל.

mas os sinais de cantilação, as vogais, as coroas e as letras da Torá Escrita, cada uma das quais alude a miríades e miríades de mundos, não chegam de modo algum à revelação.

רק ר"ע הי' דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות כו' (וע' במנחות דכ"ט ע"ב)

Somente Rabi Akiva expunha, em cada espinho [das letras], montanhas e montanhas de leis, etc. (e veja Menachos 29b);

אבל בתשבע"פ אינה באה לידי גילוי כלל הטנת"א שבתשכ"כ (ומה שנת' לעיל דמבחי' אותיות דתשכ"כ הוא בנין התשבע"פ היינו רק מענין הפשט המלוכש בהתיבות והאותיות ומיתור או חסר האותיות מו וי"ו מוסיף כו'

mas na Torá Oral os sinais de cantilação, as vogais, as coroas e as letras da Torá Escrita não chegam de modo algum à revelação. (E o que foi explicado acima, que a Torá Oral é construída a partir do nível das letras da Torá Escrita, refere-se somente ao sentido simples revestido nas palavras e letras, e às letras excedentes ou ausentes, como em “o vav acrescenta”, etc.;

אבל טעם תמונת האותיות למה הוי"ו בתמונה זו ועל מה מרמז לא בא לידי גילוי בתשבע"פ) רק הפי' לבד שאינו אלא הארה בעלמא מתשכ"כ.

mas a razão da forma das letras — por que o vav tem esta forma e a que alude — não chega à revelação na Torá Oral) — somente a interpretação, que não passa de um mero vislumbre da Torá Escrita.

וזהו ויאמר העבד הגמאיני נא מעט מים מכדך שהעבד הוא בחי' מלי' בחי' תשבע"פ ולזאת נקרא עבדו זקן ביתו דבחי' ח"ע תשכ"כ המושל בכל אשר לו

E este é [o sentido de] “E o servo disse: ‘Dá-me, por favor, um pouco de água de teu cântaro’”: pois o servo corresponde ao nível de Malchut, o nível da Torá Oral; por isso é chamado “seu servo, o ancião de sua casa” — [a casa] do nível da Chochmá suprema, a Torá Escrita — “que governava tudo o que ele possuía”,

היינו כל ההשתלשלות דבי"ע שנמשך מבחי' העבד כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים וזהו הגמאיני נא מעט מים מכדך שהגילוי שבתשבע"פ הנמשך בה ממים דכ"ד ספרים דאורי"י הוא

isto é, toda a cadeia descendente dos mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá, que se estende a partir do nível do servo, como está escrito: “Teu reinado é um reinado sobre todos os mundos”. E este é [o sentido de] “Dá-me, por favor, um pouco de água de teu cântaro”: a revelação na Torá Oral, que lhe é transmitida da água dos vinte e quatro livros da Torá, é

רק מעט מים מכד זה שרק הארה בעלמא נמשך בגילוי בתשבע"פ ולא כל המים שבכד דתשכ"כ

somente um pouco de água deste cântaro, pois apenas um mero vislumbre é transmitido à revelação na Torá Oral, e não toda a água do cântaro da Torá Escrita,

דהא טנת"א לא באו בגילוי כנ"ל וזהו ותמהר ותורד כדה על ידה שא"א להיות המשכה זו כ"א ע"י שתוריד הכד על ידה

pois os sinais de cantilação, as vogais, as coroas e as letras não chegaram à revelação, como acima. E este é [o sentido de] “E ela se apressou e baixou seu cântaro para a mão”: pois essa transmissão só é possível quando ela baixa o cântaro para a mão,

היינו שיתלבש החכמה בבחי' מדות שנקרא ידים שאז יכול אח"כ לבוא השפע עד בחי' מלי' שהוא בחי' תשבע"פ שמקבלת מבחי' ידים דוקא:

isto é, que Chochmá se revista no nível dos atributos emocionais, chamados “mãos”; pois então o fluxo pode descer, posteriormente, até o nível de Malchut, que é o nível da Torá Oral e recebe especificamente do nível das mãos.

(ואפשר שזהו ענין כדכד ב' בחינות כד היינו בחי' כדה שעל שכמה וכדה שעל ידה):

(E talvez este seja o significado de kadkod (rubi): dois níveis de kad (cântaro), isto é, o nível do cântaro sobre o ombro dela e o do cântaro sobre a mão dela.)

18 ג והנה מבואר למעלה דתשב"כ ותשבע"פ נקרא חתן וכלה וכל הנ"ל זהו בחי' קדושין ואירוסין.

3. Ora, foi explicado acima que a Torá Escrita e a Torá Oral são chamadas de noivo e noiva, e tudo o que foi dito acima corresponde ao nível de kidushin e erusin (noivado).

כמו שקדושין הם רק נתינת טבעת קדושין עד"מ שהוא דבר מועט כך ענין המשכה הנ"ל מתשב"כ

Assim como o kidushin consiste apenas em dar, por exemplo, um anel de noivado, que é algo pequeno, assim também é a transmissão mencionada acima da Torá Escrita,

שהיא רק הארה בעלמא ממנה מעט מים מכרך הנמשך לתשבע"פ נקרא קדושין אבל בשמע"צ שעושים שמחת תורה הוא בחי' יחוד שאחר הנשואין.

que é apenas um mero vislumbre dela — “um pouco de água de teu cântaro” — transmitido à Torá Oral, é chamado kidushin. Mas em Shemini Atseret, quando se celebra Simchat Torá, há o nível da união que sucede ao casamento (nisuin).

19 וזהו שאומרים מוריד הגשם המשכת טפת מ"ד וכמארז"ל גבי גשמים משיצא חתן לקראת כלה כדפי בערוך.

E é por isso que dizemos: “Ele faz descer a chuva”: a descida da gota de mayin duchrin (águas masculinas), como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, a respeito da chuva: “quando o noivo sai ao encontro da noiva”, conforme explica o Aruch.

אך קודם יחוד זה צ"ל חופה והוא עליית שניהם תשב"כ ותשבע"פ בבחי' סובב כל עלמין דקמיה חכמה ועשייה שוין

No entanto, antes dessa união deve haver uma chupá (dossel nupcial), que é a elevação de ambas, a Torá Escrita e a Torá Oral, ao nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), diante da qual sabedoria e ação são iguais

(וע' בזהר בראשית דף ח' ע"א בפ"י הרמ"ז שם וסוד החופה כו' ונלע"ד כו' ע"ש ועמ"ש בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה).

(e veja o Zohar, Bereshit, página 8a, no comentário do Ramaz ali: “E o segredo da chupá”, etc., “e parece-me, em minha humildade”, etc.; veja ali. E veja o que está escrito na explicação sobre “Pois sobre toda a glória haverá um dossel”).

וזהו מה שאנו אומרים ברגלים והשיאנו כו' אז עי"ז יכול להיות אח"כ יחוד זה שהוא המשכה פנימית ממש ולא הארה בעלמא כמו הקדושין הנ"ל.

E este é o sentido do que dizemos nas festas: “E concede-nos (vehasi'enu)”, etc. Então, por meio disso, pode haver depois essa união, que é uma descida verdadeiramente interior, e não apenas um mero vislumbre como o kiddushin mencionado acima.

והענין כי בחי' היחוד עד"מ הוא המשכה שלמעלה מבחי' נובלות חש"מ כ"א מבחי' חכמה שלמעלה ממש היינו מעצמותה ומהותה.

O assunto é que o nível da união, a título de analogia, é uma descida que está acima do nível dos “frutos não amadurecidos da sabedoria acima”; em vez disso, vem do próprio nível da sabedoria acima, isto é, de sua essência e natureza.

דהנה מבואר למעלה מה שנקרא נובלות הוא לפי שהתהוות החכמה דאצי" הנקרא תורה מח"ס הנקרא חכמה שלמעלה היא בבחי' דילוג גדול מבחי' שערות לבד

Pois foi explicado acima que aquilo que se chama “frutos não amadurecidos” recebe esse nome porque a formação da Chochmá de Atsilut, chamada Torá, a partir da Chochmá oculta, chamada “a sabedoria acima”, ocorre por meio de um grande salto, somente a partir do nível dos cabelos

ולא ממהות ועצם הח"ס ועד"מ באדם השכל לגבי כח השכל הוא יש מאין שאין עצם כח השכל מתגלה ונמשך כלל בבחי' השכל המתגלה ולא

e não da essência e substância da Chochmá oculta — assim como, a título de analogia, no ser humano, o intelecto em relação à capacidade intelectual é algo que surge do nada, pois a essência da capacidade intelectual não se revela nem se estende de modo algum ao intelecto revelado; e [não é]

כמו השכל לגבי המדות שמהות השכל מתלבש בהמדות כנ"ל אמנם המשכת הטפה מהאב הנמשכת ג"כ מהמוח כנודע

como o intelecto em relação às emoções, nas quais a essência do intelecto se reveste, conforme mencionado acima. No entanto, a extração da gota do pai, que também é extraída do cérebro, como é sabido —

הנה אע"פ שהוא גשמיות מ"מ מלוכש בה ממהות ועצם כח המוחין ולא הארה בעלמא שהרי יולד ממנה ולד בשכל ומדות שיהיה בדמיון האב ויש בו מהות כח השכל ממש

embora seja física, ainda assim está revestida nela [algo] da essência e substância da capacidade do cérebro, e não apenas um mero vislumbre; pois dela nasce uma criança, com intelecto e emoções, que se assemelhará ao pai, e há nela a própria essência da capacidade intelectual

כמו באב ולא הארה בעלמא כמו בגילוי השכלה פרטית וכמבואר באגה"ק בסופו ועוד זאת שהרי הדבור כו' והטפה שנמשכה כו' ע"ש.

como no pai, e não um mero vislumbre como na revelação de uma ideia específica; conforme explicado em Igueret HaKodesh, perto do final: “E, além disso, a fala, etc., e a gota que foi extraída, etc.”; veja ali.

20 וכך יובן הנמשל למעלה דבחי נובלות חש"מ היינו עד"מ כמו גילוי השכל ממקור השכל שאינו אלא הארה

Assim se compreenderá o paralelo acima: o nível dos “frutos não amadurecidos da sabedoria acima” é, a título de analogia, como a revelação do intelecto a partir da fonte do intelecto, que é apenas um vislumbre;

ומזה נמשך בתשב"כ ואח"כ הארה מזה נמשך בתשב"כ כנ"ל וזה נקרא קדושין המשכה מבחי ח"ע הנק' קדש כמ"ש ואתה מרבבות קדש.

e disso se estende à Torá Escrita, e depois um vislumbre disso se estende à Torá Oral, conforme mencionado acima; e isso se chama kiddushin, uma descida do nível da Chochmá suprema, chamada “kodesh” (santidade), como está escrito: “E Ele veio de miríades de santidade”.

אבל בחי יחוד חתן וכלה הנה הטפה שרש שרשה ממקור ועצמיות הח"ס ולא מבחי נובלות לבד.

Mas, no nível da união do noivo e da noiva, a gota — a raiz de sua raiz — provém da fonte e da essência da Chochmá oculta, e não apenas do nível dos frutos não amadurecidos.

21 וכמ"ש בע"ח שער הנסירה ספ"ג וכן זה המוח עילאה דא"א כו' ואח"כ לוקחים הטפה או"א כו'

E conforme está escrito em Etz Chaim, Shaar HaNesirah, no final do capítulo 3: “E assim também este cérebro supremo de Arich Anpin, etc., e depois Abá e Imá recebem a gota, etc.”;

ע"ש אלא דלכאורה אינו מובן כיון דהתהוות תשב"כ הנקרא חתן הוא רק מבחי נובלות חש"מ א"כ איך שייך לומר שהיחוד נמשך מפנימית ח"ס.

veja ali. Contudo, à primeira vista, isso não se compreende: uma vez que a formação da Torá Escrita, chamada noivo, provém apenas do nível dos frutos não amadurecidos da sabedoria acima, como se pode dizer que a união se estende da dimensão interior da Chochmá oculta?

אך הענין דזהו ענין החופה שצ"ל קודם היחוד שהוא בחי סוכ"ע בחי כתר שלמעלה מהחכמה ואז עי"ז נמשך גילוי מפנימית מו"ס בתשב"כ הנקרא חתן וממנו לתשב"כ

O assunto, porém, é que esse é o significado da chupá que deve preceder a união: ela é o nível da luz que circunda todos os mundos, o nível de Kéter, acima da Chochmá; e então, por meio disso, uma revelação da dimensão interior do cérebro oculto (mocha stima'ah) se estende à Torá Escrita, chamada noivo, e dela à Torá Oral.

ולכך קדמו ז' ימי החג לשמע"צ שהם עד"מ ז' ימי המשתה שאחר החופה ונמשכים אורות מקיפים מבחי' סוכ"ע

E por isso os sete dias da festa precedem Shemini Atseret; eles são, a título de analogia, os sete dias de celebração após a chupá, e deles se estendem luzes abrangentes do nível da luz que circunda todos os mundos.

וגם הלולב ומיניו הוא המשכת הדעת כי קטן אינו מוליד והטפה נמשכת מבחי' הדעת דוקא כמ"ש וידע האדם כו'

E também o lulav e suas espécies são a descida de Daat; pois um menor não pode procriar, e a gota se estende especificamente do nível de Daat, como está escrito: "E Adam conheceu", etc.

ואז עיי"ז יוכל להיות אח"כ היחוד בשמע"צ שזהו המשכה פנימית ממש ולא בחי' נובלות לבד ולכן הוא שמחת תורה שהתורה עצמו שמחה מגילוי זה כו':

Então, por meio disso, poderá haver depois a união em Shemini Atseret, que é uma descida verdadeiramente interior, e não apenas o nível dos frutos não amadurecidos; por isso é Simchat Torá, pois a própria Torá se alegra com essa revelação, etc.

22 ד וזהו ענין מוריד הגשם שמתחילים לומר בשעמ"צ כי בחי' השפע' הגשם בארץ הוא כמשל המשכת

4. E este é o significado de "Ele faz descer a chuva", que começamos a dizer em Shemini Atseret: pois o fluxo da chuva sobre a terra é análogo à extração da

הטפה שכמו שמהטפה נולד ולד כך הגשם מרוה את הארץ והולידה כו' וגם דכמו שהגשם נמשך טיפין טיפין והיינו עיי' שוירדין בגבורה שממנה בא ההתחלקות

gota; pois, assim como da gota nasce uma criança, também a chuva "rega a terra e a faz dar à luz", etc. Além disso, assim como a chuva desce gota a gota — o que ocorre porque desce com Guevurá (força), da qual vem a divisão [em gotas] —

ולכן נמשל המטר לשערות כמ"ש כשעירים עלי דשא שכן הוא ג"כ שערות הראש כל א' גומא בפ"ע כמ"ש בגמרא ואע"פ שבחי' המשכת טפת מ"ד הנ"ל

por isso a chuva é comparada a cabelos, como está escrito: "como chuvas (se'irim) sobre a relva"; pois também os cabelos da cabeça têm cada um seu próprio folículo, conforme consta na Guemará. E embora o nível da descida da gota das águas masculinas mencionada acima

נמשכה מבחי' פנימית חש"מ שלמעלה מבחי' נובלות ושערות מ"מ היא נמשכת ויורדת דרך בחי' השערות מזל ונוצר ונקה רק ששרשה למעלה מהשתלשלות כמ"ש במ"א ע"פ והנצח כו'

se estenda do nível da dimensão interior da sabedoria acima, que está acima do nível dos frutos não amadurecidos e dos cabelos, ainda assim ela é atraída e desce por meio do nível dos cabelos — o mazal, “Notzer” e “Venakeh” —; somente sua raiz está acima da cadeia descendente dos mundos, como está escrito em outro lugar sobre “E o Nétsach”, etc.

(ועיין זח"ג נשא) (קל"ד א') בהאי מזלא תליין ועמ"ש הרמ"ז בפ' בא (ד"מ סע"ב) שמזל ונוצר חסד כו' ובתוך פנימיותו כו' ועיין מ"ש מזה בביאור ע"פ שוש אשיש כו'.

(E veja Zohar III, Naso (134a): “Tudo depende deste mazal”; e veja o que o Ramaz escreve sobre a Parashá Bo (40b, no final), que o mazal “Notzer chessed”, etc., e em sua dimensão interior, etc.; e veja o que está escrito sobre isso na explicação de “Regozijar-me-ei grandemente”, etc.)

ועוד זאת דכמו הגשמים יורדים בגבורה כך ג"כ המשכה הנ"ל דכביש באשא כו' בחי' גבורה דע"י המלובשת במו"ס

Além disso, assim como as chuvas descem com Guevurá, também a descida mencionada acima, “comprimida pelo fogo”, etc., é o nível da Guevurá de Atik Yomin, revestida no cérebro oculto.

ועוד זאת דכמו התהוות הגשם הנה אד יעלה מן הארץ ונעשה עב וענן ובו יורד הגשם.

Além disso, assim como ocorre na formação da chuva: “uma névoa sobe da terra”, torna-se uma nuvem espessa e uma nuvem, e nela a chuva desce

(עיין בראשית רבה פ' י"ג ובסוכה ד"ב א' בתוספות) כך האתעדל"ת והתשובה עולה למעלה מעלה לבחי' ישת חשך סתרו ונמשך משם להיות מוריד הגשם המשכת הטפה כו'.

(veja Bereshit Rabá, seção 13, e Sucá 12a, nos Tosafot), assim também o despertar de baixo e a teshuvá sobem cada vez mais alto, até o nível de “Ele fez da escuridão Seu esconderijo”; e de lá se estende o fluxo que se torna “Ele faz descer a chuva”, a descida da gota, etc.

גם י"ל המשל מענין ואד יעלה באופן אחר היינו עד"מ שמתחלה היו האידים דקים מאד ומתגשמים אח"כ ונעשים עב וענן להוריד מטר כמ"כ המשכת הטפה הנ"ל מהמוח ומתגשמת כו'

Também se pode explicar de outra maneira a analogia de “e uma névoa subiu”: a título de analogia, primeiro os vapores eram muito sutis; depois se condensam e se tornam uma nuvem espessa e nuvens que fazem descer a chuva. Assim também a descida mencionada da gota do cérebro se torna física, etc.

ומכל טעמים הנ"ל נקרא המשכה זו בחי' מוריד הגשם (ופירוש משיב הרוח ומוריד הגשם יובן ע"ד מ"ש בפ' מקץ סד"ה נר חנוכה כו' מזוזה מימין כו')

E por todas as razões acima, essa descida é chamada de nível de “Ele faz descer a chuva”. (E o significado de “Ele faz soprar o vento e faz descer a chuva” será compreendido conforme o que está escrito na Parashá Mikêts, no final do discurso que começa “A lâmpada de Chanucá, etc., [com] a mezuzá à direita”, etc.:

אך אין אור התורה עולה בשם אור אלא ע"י נר מצוה כו' אויר סביב האור כו' גורם להאיר אור כו'.
ואויר היינו בחי' רוח ע"ש ועיין בזהר הרקיע בפ"י הזח"א פ' בראשית)

“No entanto, a luz da Torá não é chamada luz a não ser por meio da lâmpada de uma mitsvá, etc.; o ar ao redor da luz, etc., faz a luz brilhar”, etc. E “ar” é o nível do vento (ruach); veja ali. E veja Zohar HaRakia, no comentário sobre Zohar I, Parashá Bereshit)

(דט"ו ע"א) אוירא דיליה לא אתידע כלל עד כו' נהיר נקודא חדא סתימא עילאה ע"ש.

(15a): “Seu ar não era conhecido de modo algum, até que, etc., brilhou um único ponto oculto supremo”; veja ali.

וזהו ענין שלהיות מוריד הגשם המשכת התורה ממו"ס הוא ע"י משיב הרוח אוירא דע"ג קרומא כו'

E este é o significado: para que haja “Ele faz descer a chuva” — a descida da Torá do cérebro oculto —, isso ocorre por meio de “Ele faz soprar o vento”, “o ar que está sobre a membrana”, etc.,

שבו הדעת דעתיק ועיין באדרא דנשא (קל"ד ב') וע' בלק"ת ס"פ בראשית ע"פ לא ידון רוחי כו' ובזח"א
(דל"ז סע"ב דנ"ח א') ובוהר הרקיע שם ובזח"ב (דקע"ח סע"ב)

no qual está o Daat de Atik. E veja a Idra de Naso (134b); e veja Likkutei Torah, no final da Parashá Bereshit, sobre “Meu espírito não contenderá”, etc.; e Zohar I (37b, no final; 58a), e Zohar HaRakia ali, e Zohar II (178b, no final).

אבל ע"י התורה ומצות עץ חיים היא כו' משיב הרוח ועמ"ש ע"פ ואתה מרבבות קדש.

Mas por meio da Torá e das mitsvot — “Ela é uma árvore da vida”, etc. — [vem] “Ele faz soprar o vento”. E veja o que está escrito sobre “E Ele veio de miríades de santidade”.

וזהו א"ת בניך אלא בוניך שישראל בונין וממשיכין תשבע"פ מבחי' תשב"כ והכח הזה בהם לפי שהם בוניך ששרשם ג"כ מבחי' זיווג גופני

E este é [o significado de] “Não leias ‘teus filhos’ (banayich), mas ‘teus construtores’ (bonayich)”: pois Israel constrói e atrai a Torá Oral do nível da Torá Escrita; e possui essa capacidade por ser “teus construtores”, uma vez que sua raiz também provém do nível de uma união física,

שהוא הטפה הנמשכת מפנימית המוחי' וכמארז"ל ישראל עלו במחשבה וכבר נתבאר לעיל מהו במחשבה לכן ביכולתם הוא להמשיך המשכה זו מבחי' פנימית ח"ס בתשב"כ ותשבע"פ כנ"ל.

que é a gota estendida da dimensão interior do cérebro, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Israel surgiu no pensamento”; e já foi explicado acima o que significa “no pensamento”. Portanto, eles têm a capacidade de atrair esse fluxo do nível da dimensão interior da Chochmá oculta para a Torá Escrita e a Torá Oral, conforme mencionado acima.

וזהו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב והנה מורשה ג"כ לשון ירושה. והענין כי יש בחי' נשמות הנקראים בנים למקום. 23

E este é [o significado de] “A Torá que Moshe nos ordenou é a herança (morashah) da congregação de Yaakov”. Ora, morashah também é uma expressão de herança (yerushah). O assunto é que há um nível de almas chamadas “filhos do Onipresente”.

וזהו בחי' ישראל בחי' כי שרית כו' ויש נשמות שנקראים עבד וזהו בחי' יעקב עבדי.

E esse é o nível de Yisrael, o nível de “pois lutaste (sarisa)”, etc. Há também almas chamadas “servas”, e esse é o nível de “Yaakov, Meu servo”.

וזהו ענין ברא כרעא דאבוה שבטל ממש כביטול הרגל לגבי ראש ואין לו רצון אחר כלל ופי' ברא כרעא היינו נה"י דא"א מוחין לז"א כו'.

E este é o significado de “um filho é a perna de seu pai”: ele está verdadeiramente anulado, como a anulação do pé em relação à cabeça, e não tem de modo algum outra vontade. O significado de “um filho é [a perna de] seu pai” é Nétsach, Hod e Yessod de Abá e Imá, [que são] os mochin de Zeir Anpin, etc.

24 והנה כמו שהרגל נושא הראש עד"מ כך ביכולת בחי ישראל להמשיך יחוד הנ"ל להיות מאירוסין נשואין כו' ועמש"ל מזה.

Ora, assim como o pé sustenta a cabeça, a título de analogia, assim também está no poder do nível de Yisrael atrair a união mencionada acima, fazendo com que do noivado haja casamento, etc. E veja o que foi escrito acima a esse respeito.

אבל הנשמות הנקרא יעקב מקבלים יחוד זה דרך ירושה דכיון שנמשך השפעה זו בבחי' מלי' תשבע"פ מקבלים ג"כ הנשמות דבי"ע הנקרא עבד להיות נקלט ונמשך בכל א' אור ה' בבחי' פנימית הלב ועמ"ש במ"א ע"פ

Mas as almas chamadas Yaakov recebem essa união por meio de herança: uma vez que esse fluxo se estende ao nível de Malchut, a Torá Oral, as almas dos mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá, chamadas "servas", também o recebem, para que a luz de D'us seja absorvida e se estenda a cada uma delas na dimensão interior do coração. E veja o que está escrito em outro lugar sobre

כי הוא יברך הזבח ואח"כ יאכלו הקרואים כו'. ולכן תגדל השמחה בש"ת בכל ישראל מגדולם עד קטנם כו'

"pois ele abençoa a oferenda e depois os convidados comem", etc. E por isso a alegria de Simchat Torá é grande em todo Israel, do maior ao menor, etc.

(הג"ה ועפ"י יובן ג"כ מה שאמר אבא בנימין על תפילתי שתהא סמוכה למטתי ומבואר בפרש"י שגם ללמוד לא רצה קודם התפלה אלא להתפלל תיכף ובתוס' פ"ק דברכות)

(Nota: E com isso também se compreenderá o que Abá Binyamin disse: "que minha oração esteja próxima de minha cama"; e é explicado no comentário de Rashi que ele não queria nem mesmo estudar antes da oração, mas rezar imediatamente; e Tosafot, no primeiro capítulo de Berachot)

(דף ה' ע"ב) לא ידעתי מנא ליה דאסור בלימוד קודם אבל באמת אין זה משום איסור

(página 5b) [escrevem]: "Não sei de onde ele deduz que é proibido estudar antes". Mas, na verdade, não se trata de uma proibição,

אלא שמעלת העסק בתורה שאחר התפלה הוא גבוה יותר מתורה שקודם התפלה אם כבר הגיע זמן תפלה

mas do fato de que o nível do estudo da Torá depois da oração é superior ao da Torá estudada antes da oração, se a hora da oração já chegou.

והענין דאע"פ שנת' שהיחוד הוא בשמ"ע היינו דרך כלל כי כל היו"ט הם כלליים לכל השנה כמ"ש במ"א.

O assunto é que, embora tenha sido explicado que a união ocorre em Shemini Atseret, isso se dá de maneira geral, pois todas as festas são canais gerais para o ano inteiro, como está escrito em outro lugar.

אבל דרך פרט נודע בפע"ח שבתפלה דכל יום הוא בחי' היחוד דזו"נ שהם בחי' תשב"כ ותשב"ע

Mas, em particular, sabe-se por Pri Etz Chaim que, na oração de cada dia, há o nível da união de Zeir Anpin e Nukvá, que são os níveis da Torá Escrita e da Torá Oral;

והיינו ע"י קדימת בחי' בכל מאדך בק"ש שזהו המעורר בחי' גילוי חופה עליונה כמ"ש על פסוק כי על כל כבוד חופה ויחוד זה מתחדש בכל יום

e isso ocorre por meio da precedência do nível de “com toda a tua força” no Shemá, que desperta o nível da revelação da chupá suprema, conforme está escrito sobre o versículo “Pois sobre toda a glória haverá um dossel”; e essa união se renova todos os dias,

כי בכל יום נעשה האדם בריה חדשה וצ"ל העלאת מ"נ מבירורים דק"נ ע"י מאדך רשפי אש דס"ג כו' ועמ"ש ע"פ ואלה שמות בני ישראל מענין ליכון הלכתא וע"פ ששים המה מלכות כו'

pois a cada dia o ser humano se torna uma nova criatura, e é preciso elevar mayin nukvin (águas femininas) a partir das depurações de kelipat noga por meio de “tua força”, as “chamas de fogo” de [o Nome] Sag, etc. E veja o que está escrito sobre “E estes são os nomes dos filhos de Israel”, a respeito do esclarecimento da halachá, e sobre “Sessenta são as rainhas”, etc.

ולכן אם הגיע זמן תפלה ואינו מתפלל וממשיך החופה והיחוד א"כ לימוד התורה שלומד הוא רק מבחי' נובלות חש"מ הנמשך בתשב"כ מצד עצמו וממנו לתשב"ע"פ בבחי' קדושין לכד

E por isso, se chegou a hora da oração e ele não reza nem atrai a chupá e a união, a Torá que estuda provém apenas do nível dos “frutos não amadurecidos da sabedoria acima”, que se estende por si mesma à Torá Escrita, e dela à Torá Oral, somente na forma de kiddushin.

אבל כשהקדים ק"ש ותפלה ונעשה היחוד א"כ עסק התורה שאח"כ יש ונמשך בזה גילוי חש"מ ממש ולא נובלות לכד.

Mas, quando primeiro recitou o Shemá e rezou, e a união foi realizada, então no estudo da Torá que vem depois há uma revelação da própria sabedoria acima, que se estende nele, e não apenas dos frutos não amadurecidos.

25 וזהו ענין עוסק בתורה לשמה פי' לשם התורה עצמה ברכו בתורה תחלה וכמ"ש במ"א ע"פ כי קולך ערב כו'

E este é o significado de “aquele que se dedica à Torá lishmá (por sua causa)”: isto é, por causa da própria Torá — “abençoaram primeiro sobre a Torá” —, conforme está escrito em outro lugar a respeito de “Pois tua voz é agradável”, etc.:

שאז יש עריבות ומתיקות גילוי תענוג העליון המלובש בחש"מ כנודע ועמ"ש ע"פ ואתחנן כו' וממש"כ יובן לשם בתוספת ביאור:

pois então há a agradabilidade e a doçura da revelação do deleite supremo revestido na sabedoria superior, como é sabido. E veja o que está escrito sobre “Vaetchanan”, etc.; e, pelo que está escrito ali, “lishmá” será compreendido com uma explicação adicional.

26 ה ועפ"ז יובן ענין פי' דאליעזר עבד אברהם שנאמר ויאמר העבד הגמלאיני נא מעט מים מכדך שימושך השפע זו אפי' לבחי' נשמות הבאים מסטרא דעבד

5. E, de acordo com isso, será compreendido o episódio de Eliezer, servo de Avraham, no qual está dito: “E o servo disse: ‘Peço que me dê de beber um pouco de água de teu cântaro’”: que esse fluxo seja atraído até mesmo ao nível das almas que vêm do lado do servo

(וע' ברע"מ פי' פנחס) (דף רט"ו סע"א) ובפי' הרמ"ז שם וע' בזח"א וישב (דקפ"א ב')

(e veja Ra'aya Mehemna, Parashat Pinchas (página 215a, no final), e o comentário de Ramaz ali; e veja Zohar I, Vayeshev (181b)).

ולעיל פי' עבד על תשבע"פ וכמה פנים כו' וצ"ל למה נאמר כ"ז גבי רבקה ומה ענין רבקה לזה.

E, acima, “servo” foi explicado como a Torá Oral — e há várias facetas, etc. É preciso compreender por que tudo isso é dito em conexão com Rivká e o que Rivká tem a ver com isso.

אך הענין כי הנה ארז"ל שלע"ל יאמרו ליצחק כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו.

Mas a questão é que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que, no tempo vindouro, dirão a Yitschac: “Pois tu és nosso pai”, “pois Avraham não nos conheceu”.

27 והענין כי אברהם הוא חסד ושרשו מחסד דע"י ויצחק הוא בחי' גבורה ושרשו מגבורה דע"י ולע"ל יהיו הגבורות גבוהים יותר כמעלת הזהב על הכסף וכמ"י יהיו הלויים כהנים כמ"ש בלק"ת ובלק"א.

A questão é que Avraham é Chessed, e sua raiz provém do Chessed de Atik Yomin; e Yitschac é o nível de Guevurá, e sua raiz provém da Guevurá de Atik Yomin. No tempo vindouro, as Guevurot serão mais elevadas, assim como o ouro supera a prata, e, como [está dito], “os levitas serão cohanim”, conforme está escrito em Likkutei Torah e em Likkutei Amarim.

28 והטעם לכל זה הוא כי הנה יצחק הוא לשון צחוק כמ"ש צחוק עשה לי אלקים כו'.

E a razão de tudo isso é que “Yitschac” é uma expressão de riso (tsechok), conforme está escrito: “Elokim me proporcionou riso”, etc.

פ"י צחוק הוא בחי' התענוג הנולד מדבר חידוש ופלא עד"מ כשעושין צחוק מקניגי שהוא מלחמת בי חיות

O significado de riso é o nível do deleite que nasce de algo novo e maravilhoso; a título de analogia, quando se faz um espetáculo de um kinigi, que é uma luta entre duas feras,

כדי שישחק המלך כך בחי' הבירורים דרפ"ח כאשר אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא יהיה מזה בחי' צחוק אצלו ית' להיות דבר חידוש שבחי' הרע דק"נ יתהפך לטוב ויעלה לבחי' קדושה.

para que o rei ria. Assim, o nível das clarificações das 288 [centelhas]: quando “a escuridão se transforma em luz e o amargo, em doce”, disso resultará o nível do riso diante d'Ele, bendito seja, pois é algo novo que o mal da kelipá noga se transforme em bem e ascenda ao nível da santidade.

29 וזהו צחוק עשה לי אלקים דדוקא מבחי' שם אלקים המסתיר נמשך הצחוק כאשר אתהפכא חשוכא והסתר זה כו'.

E este é [o significado de] “Elokim me proporcionou riso”: pois é especificamente do nível do Nome Elokim, que oculta, que o riso é atraído, quando a escuridão e essa ocultação são transformadas, etc.

וזהו צחוק עשה לי לשון עבר כל השומע יצחק לי לשון עתיד כי הבירורים הם בשית אלפי שני דהוי עלמא

E por isso “me proporcionou riso” está no passado, [enquanto] “quem ouvir rirá de mim” está no futuro: pois as clarificações ocorrem durante os seis mil anos de existência do mundo,

וזהו לשון עבר. אך גילוי התענוג מזה הוא לע"ל כשישלימו כל הבירורים וזהו לשון עתיד.

e este é o tempo passado. Mas a revelação do deleite que disso resulta ocorrerá no tempo vindouro, quando todas as clarificações estiverem concluídas; este é o tempo futuro.

30 והנה ענין בירור ניצוצות דרפ"ח הנ"ל נק' העלאת מ"ן וכל העלאת הוא ע"י בחי גבורות דאוי"ח דוקא

Ora, a questão da clarificação das 288 centelhas mencionadas acima é chamada elevação das águas femininas (mayin nukvin), e toda elevação ocorre especificamente por meio do nível das Guevurot da luz refletida (or chozer),

וכמו ענין בע"ת בחילא יתיר שהוא ע"י צעקת הלב בכל לב ונפש ומאד וכעין ר' אליעזר ב"ד שיצתה נשמתו בבכייה וארז"ל יש קונה עולמו שעה א'

como no caso dos baalei teshuvá, que são “de força maior”, o que ocorre por meio do clamor do coração, com todo o coração, a alma e a força; e como no caso de Rabi Eliezer ben Durdaya, cuja alma partiu em pranto, e nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Há quem adquira seu mundo em uma única hora”;

והיא בחי או"ח (משא"כ בחי אברהם זקן בא בימים מדרגא לדרגא כנוצר בזהר על פסוק זה)

e este é o nível da luz refletida (em contraste com o nível de Avraham, “velho, vindo com dias”, de nível em nível, como mencionado no Zohar sobre este versículo),

עד שעולה לבחי גבורה דעתיק מקור כל הגבורות והיא המתלבשת במו"ס שהיא למעלה מבחי מו"ס
até ascender ao nível da Guevurá de Atik, a fonte de todas as Guevurot, que é o que está revestido no cérebro oculto, e está acima do nível do cérebro oculto;

כי בחי ע"י הוא בחי תחתונה שבמאציל כו' רק שמתלבשת ויורדת במו"ס כדי להיות שרש הנאצלים
כו'

pois o nível de Atik Yomin é o nível inferior do Emanador, etc.; ele apenas se reveste e desce ao cérebro oculto a fim de ser a raiz dos níveis emanados, etc.

והנה אברהם הוא בחי אבר מה שהוא בחי המשכת גילוי אלקות מלמעלה למטה בבחי או"י

Ora, Avraham é o nível de “ever mah” (o membro de mah), que é o nível da extensão da revelação da divindade de cima para baixo, na modalidade de luz direta (or yashar),

וכמו בחי צדיקים גמורים צדיק שהוא משפיע וממשיך מלמעלה למטה והוא בחי חסד ועכשיו בזה"ג שעדיין לא נתברר כל בחי ק"נ עיקר העבודה היא דוקא בהמשכות אלקות ולכן השוב צ"ל יותר מהרצוא.

como no nível dos justos completos — o “tsadik”, que concede e atrai de cima para baixo; este é o nível de Chessed. E agora, no tempo do exílio, quando nem toda a kelipá noga foi ainda clarificada, o principal serviço consiste especificamente em atrair a divindade; por isso, o “retorno” (shov) deve ser maior que a “corrida” (ratso).

31 וכמ"ש לשבת יצרה והיינו כי מבחי הגבורות יש שרש יניקה לחיצונים יותר מבחי החסדים כידוע המאמר דרישי דעשו בעטפוי דיצחק ולכן ארז"ל ובחרת בחיים זו אומנות ובע"כ אתה חי להמשיך האור למטה דוקא.

Como está escrito: “Ele a formou para ser habitada.” Isto é, do nível das Guevurot há uma raiz de sustento para as forças externas maior do que do nível dos Chassadim, como diz a conhecida máxima: “A cabeça de Essav [repousa] no colo de Yitschac.” Portanto, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “E escolherás a vida’ — isto é uma profissão”, e “contra a tua vontade, tu vives”, para atrair a luz para baixo, especificamente.

32 וזהו שעכשיו הכהנים הם העיקר והלויים טפלים להם כמ"ש נתונים המה לאהרן כי השוב הוא העיקר E é por isso que, atualmente, os kohanim são os principais e os levitas lhes são subordinados, como está escrito: “Eles são entregues a Aharon”; pois o “retorno” (shov) é o principal.

אבל לע"ל שיבוררו כל הבירורים ויזדכך כל העולם ובלע המות לנצח ואין שטן ואין פגע כו'

Mas, no tempo vindouro, quando todas as elevações tiverem sido realizadas, o mundo inteiro tiver sido purificado, “Ele tragará a morte para sempre” e “não haverá adversário nem calamidade”, etc.,

אזי אדרבה יהיו הגבורות יותר נעלים מבחי החסדים מטעם הנ"ל דעיקר הצחוק והתענוג העליון הוא דוקא מבחי בירורי הרפ"ח בהתהפכות מדות הנפש הבהמית שזהו בחי העלאתם מ"ן והוא הדבר חידוש ועמ"ש בענין ציון במשפט תפדה.

então, pelo contrário, as Guevurot serão mais elevadas do que o nível dos Chassadim, pela razão mencionada acima: o riso e o deleite supremos principais provêm especificamente do nível das elevações das 288 [centelhas], na transformação dos atributos da alma animal, que é o nível da elevação das águas femininas; e nisso consiste a novidade. E veja o que está escrito sobre o tema de “Tsion será redimida pelo juízo”.

ולכן יהיו הלויים כהנים ויאמרו ליצחק כי אתה אבינו בחי גבורות דא"ח שהוא בחי בע"ת זהו הגורם עיקר התענוג העליון כו'

E, portanto, os levitas serão kohanim, e dirão a Yitschac: “Pois tu és nosso pai”: o nível das Guevurot da luz que retorna, que é o nível dos baalei teshuvá — é isso que provoca o deleite supremo principal, etc.

וכענין נקבה תסובב גבר א"ח עט"ב (ועמ"ש בפ' תולדות ע"פ אלה תולדות יצחק). וזשארז"ל אם עושין תשובה נגאלין דהא בהא תליא.

Como no tema de “a mulher cercará o homem” — “a mulher virtuosa é a coroa de seu marido”. (E veja o que está escrito em Parshas Toldos sobre “Estas são as gerações de Yitschac”). E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Se fizerem teshuvá, serão redimidos”, pois uma coisa depende da outra.

והנה יצחק ורבקה הם בחי א' ששרשם בגבורה דע"י רק שיצחק בחי מ"ה ורבקה בחי ב"ן ונודע דכל גילוי הוא מבחי שם ב"ן שהוא בחי מלכות שזהו בחי הגילוי

Ora, Yitschac e Rivká correspondem a um mesmo nível, pois sua raiz está na Guevurá de Atik Yomin; apenas Yitschac corresponde ao nível de [o Nome] Mah, e Rivká ao nível de [o Nome] Ban. E é sabido que toda revelação provém do nível do Nome Ban, que é o nível de Malchut e corresponde ao nível da revelação.

לכן נאמר ברבקה ותרד העינה להתלבש במו"ס ולכן אמר לה העבד הגמאיני ותורד כדה על ידה כו' כמשנת"ל.

Por isso, a respeito de Rivká, está dito: “E ela desceu à fonte”, para revestir-se no cérebro oculto; por isso o servo lhe disse: “Deixa-me beber”, e “ela baixou o cântaro sobre a mão”, etc., como explicado acima.

וגם לגמליך אשאב להריק ברכה ג"כ למטה ע' בזח"א וישב (דקפ"א סע"ב) ובמק"מ שם ועמ"ש במ"א בפ"י אל עליון גומל חסדים טובים.

E também “darei de beber aos teus camelos”, para derramar bênção também para baixo; veja Zohar I, Vayeshev (181b, at the bottom), e Mikdash Melech, ali; e veja o que está escrito em outro lugar sobre o significado de “D'us Altíssimo, que concede (gomel) boas bondades”.

ובמ"א נת' דיצחק ורבקה שהם מ"ה וכ"ן היינו תשב"כ ותשבע"פ וזה היה ענין שליחות דאליעזר לברר ולהמשיך יחוד זה.

E em outro lugar foi explicado que Yitschac e Rivká, que são Mah e Ban, correspondem à Torá Escrita e à Torá Oral; e esse era o propósito da missão de Eliezer: elevar e atrair para baixo essa união.

ולכן ארז"ל בב"ר חיי שרה פ' סמ"ך אמר רבי אחא יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים כי תורתן של בנים עכשיו הוא רק מבחי' אירוסין ונבלות חכמה כו'

E, portanto, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram em Bereishis Rabbah, Chayei Sarah, parshah 60: "Rabi Acha disse: A conversa dos servos dos patriarcas é mais bela do que a Torá dos filhos"; pois a Torá dos filhos, atualmente, provém apenas do nível do noivado, "frutos imaturos da sabedoria", etc.,

אבל שיחתן של עבדי אבות גרם להמשיך בחי' היחוד ממש שהוא בחי' נשואין ופנימיות כו'.

mas a conversa dos servos dos patriarcas provocou a atração para baixo do nível da união propriamente dita, que é o nível do casamento e da dimensão interior, etc.

וגם עכשיו י"ל בחינה זו דהנה תשרי נק' ירח האיתנים שבו נולדו האבות וע"י התשובה בעשי"ת נקראו נש"י עבדי אבות עכ"פ 33

Também agora se pode falar desse nível: pois Tishrei é chamado "o mês dos poderosos (eisanim)", no qual nasceram os patriarcas; e, por meio da teshuvá dos Dez Dias de Teshuvá, as almas de Israel são chamadas, ao menos, "servos dos patriarcas",

כמאמר אם כבנים אם כעבדים וגם שיש בחי' עבד שגבוה מבחי' שר כמו שרבי חנינא בן דוסא נק' כעבד לפני המלך כו' והתפלה נק' שיחה כמ"ש תפלה לעני כו' ישפוך שיחו

como diz a fórmula: "se como filhos, se como servos". Além disso, há um nível de servo que é superior ao nível de um ministro, como Rabi Chanina ben Dosa era chamado "como um servo diante do rei", etc. E a oração é chamada "conversa" (sichá), como está escrito: "A oração do pobre... [quando] derrama sua conversa",

וזהו ענין ויצא יצחק לשוח ועמ"ש בד"ה ע"כ יאמרו המושלים גבי עיר סיחון וכבר נת' שע"י התפלה בעשי"ת נמשך אח"כ בחי' הנשואין והיחוד בשמחת תורה א"כ יפה שיחתן ותפלתן גם של בחי' עבדי אבות

e esse é o significado de “Yitschac saiu para conversar (lasuach)”; e veja o que está escrito no discurso que começa “Por isso dizem os governantes”, a respeito de “a cidade de Sichon”. Já foi explicado que, por meio da oração dos Dez Dias de Teshuvá, o nível do casamento e da união é depois atraído para baixo em Simchas Torah; portanto, “a conversa” e a oração “dos servos dos patriarcas são mais belas” —

דהיינו אפי' בחי' אם כעבדים מה שמשכרין לבן בעשי"ת ושופכים שיח לפני ה' יותר מתורתן של בנים שהיא רק בחי' נובלות חכמה ולכן ניתנו רק ברמיזה

isto é, até mesmo no nível de “se como servos”: quando quebramos o coração nos Dez Dias de Teshuvá e derramamos nossa conversa diante de D'us, [isso é mais belo] do que “a Torá dos filhos”, que é apenas o nível dos frutos imaturos da sabedoria; por isso, foi transmitida somente por alusão.

אבל ע"י שיחה ותפלה בעשי"ת ממשיכים בחי' עצמיות חכמה שלמעלה ולכן נכפלה פרשתו ובאה בביאור רב להורות על גילוי והמשכה מעצמיות חכמה שלמעלה:

Mas, por meio da conversa e da oração nos Dez Dias de Teshuvá, atraímos para baixo o nível da essência da sabedoria que está acima; por isso, a passagem sobre ele é repetida e apresentada com muitos detalhes, para indicar uma revelação e uma atração para baixo da essência da sabedoria que está acima.

והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא...

“E acontecerá que, em cada Lua Nova, na sua Lua Nova, e em cada Shabat, no seu Shabat”

1 והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה'.

“E será que, a cada Lua Nova, em sua Lua Nova, e a cada Shabat, em seu Shabat, toda carne virá prostrar-se diante de Mim, diz D'us.”

(ועיין מזה ברבות בא ספטי"ו בגמרא פ"ק דסוטה דף ה' ע"א זח"א קי"ו א' קפ"א א' ח"ב קנ"ו ב' קנ"ז א' ח"ג ע"ז א' ע"ט ב' קמ"ה א')

(E veja sobre isso Rabbah sobre Bo, final do capítulo 15; no Talmud, primeiro capítulo de Sotah, página 5a; Zohar I, 116a, 181a; II, 156b, 157a; III, 77a, 79b, 145a.)

הנה כתיב כל הנקי בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו (בישעיה מ"ג ז') (ועיין מזה בב"ב דע"ה ב' יומא ל"ה א' רבות כי תשא ספמ"ו זח"א צ"ו ב' רכ"א ח"ב מ"ב ב' ח"ג רכ"ה א' רכ"ח א')

Agora está escrito: “Todo aquele que é chamado pelo Meu Nome e que, para Minha glória, criei, formei e também fiz” (em Isaías 43:7). (E veja sobre isso Bava Basra, página 75b; Yoma 38a; Rabbah sobre Ki Sisa, final do capítulo 46; Zohar I, 96b, 221; II, 42b; III, 225a, 228a.)

פ"י שכדי להיות נקרא בשמי וכמ"ש נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ירד ונשתלשל בבחי' ב"ע להיות לו גם בחי' המעשה.

Isso significa que, para ser chamado pelo Meu Nome, como está escrito: “Façamos o homem à nossa imagem, conforme a nossa semelhança”, [ele] desceu e foi encadeado, etapa por etapa, ao nível de Beriá, Yetsirá e Assiá, para possuir também o nível da ação.

והנה ראש חודש אע"פ שמותר בעשיית מלאכה מ"מ אינו נקרא בלשון הפסוק יום המעשה וכמ"ש מחר חודש וגו'

Ora, embora seja permitido trabalhar em Rosh Chodesh, ele não é, contudo, chamado na linguagem do versículo de “dia de trabalho”, como está escrito: “Amanhã é Lua Nova...”

ובאת אל המקום אשר נסתרת שם ביום המעשה (בשמואל א' סימן כ' י"ט) (וע"ש בת"י ובפרש"י והרד"ק)
...e virás ao lugar onde te escondeste no dia de trabalho” (em I Samuel, capítulo 20:19). (E veja ali no Targum Yonatan, no comentário de Rashi e no Radak.)

והענין כי ששת ימי המעשה נק' ששת ימי בראשית לפי שנמשכו מבחי' ראשית זו חכמה וכמ"ש כולם בחכמה עשית

A explicação é que os seis dias de trabalho são chamados “os seis dias de Bereishit” porque derivam do nível de reishit (princípio), que é Chochmá, como está escrito: “Tu fizeste todos eles com sabedoria”,

וכמאמר עושה בראשית והמחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית ותכלית ירידת החכמה בששת ימי המעשה ול"ט מלאכות החורש הזורע כו'

e, como dizemos na oração, “Aquele que faz Bereishit”, e “Em Sua bondade, renova a cada dia, continuamente, a obra de Bereishit”. O propósito da descida de Chochmá aos seis dias de trabalho e às trinta e nove melachot — arar, semear e assim por diante —

הוא לצורך עלייה שיתעלו כל בחי' המעשה ג"כ לקשרם בה' אחד שהמלאכות הם לצורך האדם וחיותו וקיומו וכאשר האדם נושא את נפשו בתפלתו לה' אחד בק"ש ואהבת כו'

é para que haja elevação, a fim de que todos os níveis da ação também sejam elevados e ligados ao D'us único. Pois os trabalhos atendem às necessidades do homem, à sua vida e à sua subsistência; e, quando o homem eleva sua alma em oração ao D'us único, no Shemá, “E amarás...”,

ובתפלה ברוך אתה כו' הרי גם כל כחות החיונית שבמלאכות שמהם חיותו וקיומו מתעלים עמו ונכללים באחד כי בהם ועל ידם ניתן הכחה לאדם להעלות ולקשר נפשו באלהים חיים בק"ש ותפלה

e na oração, “Bendito és Tu...”, todas as forças vitais presentes nos trabalhos, das quais provêm sua vida e seu sustento, também são elevadas com ele e incluídas na Unidade. Pois é por meio delas e através delas que se dá à pessoa a força para elevar e ligar sua alma ao D'us vivo no Shemá e na oração.

(והעלאה זו היא ע"י החכמה שהיא בחינת ביטול ולכן ע"י החכמה יוכל להיות ביטול היש וזהו שהששת ימי המעשה נק' ששת ימי בראשית שהוא בחי' חכמה שבכח החכמה הנמשך בהמדות יומשך להיות ביטול היש ועיין בזה"א בראשית)

(Essa elevação ocorre por meio de Chochmá, que é o nível da autoanulação (bitul); por isso, através de Chochmá pode haver a anulação do yesh (existência independente). É por isso que os seis dias de trabalho são chamados “os seis dias de Bereishit”, que é o nível de Chochmá: pelo poder de Chochmá, que se estende aos atributos emocionais (midot), estende-se a anulação do yesh. E veja Zohar I, Bereishit

(דל"א סע"א) אינן שיתא יומין נפקין מן בראשית וע"ש במק"מ הטעם שהחכמה נק' ראשית ועמ"ש במ"א גבי ענין יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית

(página 31, final da face a): “Aqueles seis dias emanam de Bereishit”; e veja ali no Mikdash Melech a razão pela qual Chochmá é chamada reishit. E veja o que é explicado em outro lugar sobre o tema do vinho preservado em suas uvas desde os seis dias de Bereishit.)

והנה ששת ימי המעשה הם בחינת המשכות מלמעלה למטה והשתלשלות אור א"ס ב"ה להתלבש בבי"ע להיות כח המעשה

Ora, os seis dias de trabalho são o nível das emanções de cima para baixo e da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) do Or Ein Sof, bendito seja Ele, que se reveste em Beriá, Yetsirá e Assiá, tornando-se a força da ação.

(ועמ"ש בד"ה לא הביט און ביעקב ומ"ש בד"ה בחודש השלישי גבי כל כל שבח מעשה ידיך)

(E veja o que é explicado no discurso que começa “Não viu iniquidade em Yaakov”, e o que é explicado no discurso que começa “No terceiro mês”, sobre “todo o louvor de Tuas obras”).

משא"כ השבת הוא בחי' העלאה ממטה למעלה בבחי' ענג וכמ"ש אז תתענג על ה' וכמאמר ישמחו במלכותך ישבעו ויתענגו מטובך כו'

O Shabat, porém, é o nível da elevação de baixo para cima, na modalidade do deleite, como está escrito: “Então te deleitarás em D'us”, e como dizemos na oração: “Alegrem-se com Teu reinado...; saciem-se e deleitem-se com Tua bondade...”

(עיין בהרמ"ז ר"פ פקודי) (דף ר"כ ע"ב) גבי ולכן שבת נקרא טוב להודות וכמארז"ל אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו כו'

(Veja o Ramaz no início de Pekudei, página 220b,) sobre “por isso o Shabat é chamado ‘É bom agradecer’”, e conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Quando Ele é grande? Quando está na cidade de nosso D'us...”

[ועמ"ש בד"ה וכל בניך] וכמ"ש בזח"א ויחי (דרל"ט) משל למלכא דהוה יתיב בכורסיא וכתרא דמלכותא עליה אקרי מלך עילאה.

[E veja o que é explicado no discurso que começa “E todos os teus filhos”.] E como está escrito no Zohar I, Vayechi (página 239): “Uma parábola de um rei que estava sentado em seu trono, com a coroa da realeza sobre si: ele é chamado Rei supremo.”

כד נחית ואזיל לבי עבדיה מלך זוטא אקרי כך קב"ה כו' ע"ש והיינו שבימות החול כשמתלבש בבי"ע נק' מלך

Quando desce e vai à casa de seu servo, é chamado rei pequeno. Assim também o Santo, bendito seja Ele..., veja ali. Isto é: nos dias de semana, quando Ele se reveste em Beríá, Yetsirá e Assiá, é chamado rei pequeno.

זוטא משא"כ בשבת הוא בחי' התגלות ענג ה' ומעין עולם הבא תענוג הנשמות שנהנין מזיו השכינה ובחינת קיבול שכרן. אבל בימות החול הוא לעשותם.

No Shabat, porém, há a revelação do deleite de D'us, uma amostra do Mundo Vindouro: o deleite das almas, que desfrutam do esplendor da Shechiná, e o nível de receber sua recompensa. Os dias de semana, porém, são para realizá-los.

2 ולכן כתיב בשבת ממצוא חפצך ודבר דבר דבור אסור כי דבור הוא לשון הנהגה והמשכה מלמעלה למטה וכמ"ש וידבר הוי' אל משה לאמר

Por isso está escrito sobre o Shabat: “[abster-se] de cuidar dos teus assuntos e de falar palavras”; é proibido falar. Pois fala (dibur) é um termo que significa conduzir e fazer descer de cima para baixo, como está escrito: “E D'us falou a Moshe, dizendo.”

וזוהו בימות החול שהוא בחיי התשלשלות והמשכה מלמעלה למטה להתלבש גם בבחי עשייה גשמיות וכמ"ש מלכותך מלכות כל

E isso corresponde aos dias de semana, que são o nível da cadeia descendente dos mundos e da descida de cima para baixo, para se revestir até mesmo no nível da Assiá física, como está escrito: "Teu reinado é um reinado de todos

עולמים אפילו בעולם עשייה וכמ"ש אף עשיתיו משא"כ בשבת ודבר דבר שהדבור חוזר למקורו ושרשו למעלה [ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל עד]:

os mundos", até mesmo no Mundo de Assiá, como está escrito: "também fiz". No Shabat, porém, "e de falar palavras" [é proibido], pois a fala retorna à sua fonte e raiz no alto. [E veja o que é explicado sobre isso no discurso que começa "Retorna, ó Israel, até".]

3 קיצור. ששת ימי המעשה הם ששה מדות עליונות והם בבחי המשכה והשתלשלות להתלבש בבי"ע כמ"ש אף עשיתיו והירידה לצורך עלייה וביטול היש

Resumo. Os seis dias de trabalho são os seis atributos emocionais superiores, e estão na modalidade da descida e da cadeia descendente dos mundos, para se revestirem em Beriá, Yetsirá e Assiá, como está escrito: "também fiz"; e a descida é para que haja elevação e anulação do yesh.

ולכן נקראים ימי בראשית היא בחי חכמה דבחכמה הוא הבירור ובשבת הוא העלייה מבחי עשייה עד לבחינת העונג ויתענגו מטובך ולכן נאמר בשבת ממצוא הפצך ודבר דבר:

Por isso são chamados dias de Bereishit, que é o nível de Chochmá, pois é em Chochmá que ocorre a depuração (birur). No Shabat há a elevação do nível de Assiá até o nível do deleite: "e deleitar-se com Tua bondade". Por isso se diz sobre o Shabat: "abstendo-se de cuidar dos teus assuntos e de falar palavras".

4 ב אך אין דבר שירד למטה עולה למעלה עד שנותנים לו כח ועוז מלמעלה להעלותו וע"ז נתקן ענין קבלת

2. Contudo, nada do que desceu para baixo sobe ao alto até que lhe sejam dadas de cima força e vigor para elevá-lo. Para isso foi instituído o recebimento

שבת לכה דודי שיהא הארה מלמעלה לקראת כלה היא כנסת ישראל כדי שפני שבת נקבלה וזהו משכני אחריו נרוצה שבכל ימות החול הוא בחינת אחריו

do Shabat, “Vem, meu amado”: que haja uma iluminação vinda de cima “ao encontro da noiva”, que é Knesset Yisrael (a Comunidade de Israel), para que “recebamos a face do Shabat”. E este é o sentido de “Atrai-me, correremos após ti”: todos os dias de semana são o nível de “após ti”,

וצריך להיות משכני כדי שנרוצה ועד"ז הוא ענין כל שיר השירים ליתן כח ועוז לכנסת ישראל כו' אך מי שטרח בערב שבת וכו'

e é necessário que haja “atrai-me” para que “corramos”. É também esse o tema de todo o Cântico dos Cânticos: dar força e vigor a Knesset Yisrael etc. Contudo, “aquele que trabalhou na véspera do Shabat, etc.”

וצריך להיות בכל יום מעין העלאת שבת והוא ענין העלאה שבתפלה מויברך דוד עד ש"ע שכל הענינים המדוברים שם מדברים בענין העלאה ממטה למעלה להתכלל באור ה' ובברכת יוצר איך המלאכים מקדישים והאופנים ברעש גדול כו'

E todos os dias deve haver algo semelhante à elevação do Shabat. Esta é a elevação na oração, de “E David abençoou” até a Shemoneh Esreh, pois tudo o que ali é mencionado trata da elevação de baixo para cima, para ser incluído na luz de D'us. E na bênção de Yotzer [é descrito] como os anjos santificam, “e os Ofanim, com grande ruído...”.

והרעש הוא ענין תשוקתם וחפצם בכלות הנפש אך השרפים עומדים מפני שבחי' התכללות וביטול זה הוא הנתפס במהותם ועצמותם

O ruído expressa seu anseio e desejo, com o desfazer da alma (kelot hanefesh). Os Serafim, porém, permanecem de pé, pois esse nível de inclusão e autoanulação é apreendido em seu próprio ser e essência.

אבל האופנים הם במדרגה שלמטה מהם רק שהם משיגים בהיות בחי' התכללות רחוק מהם שהוא קדוש ומובדל כו'

Mas os Ofanim estão num nível inferior ao deles; percebem apenas que esse nível de inclusão está longe deles, pois é sagrado e separado...

ואינו בגדר עלמין לא בגדר ממלא ולא בגדר סובב כו' ואי לזאת כל חפצם וכל ישעם שתכלה אליו נפשם מה שלמעלה מיכולתם

e não se encontra na categoria dos mundos, nem na categoria de memalê, nem na de sovev...; por isso, todo o seu desejo e toda a sua aspiração é que sua alma expire em direção a Ele, [algo] além de sua capacidade.

ולכן הרעש גדול וכן כל הענינים שמויכרך דוד עד ש"ע הכל הוא בחי' העלאה ממטה למעלה בק"ש שימסור נפשו באחד ואהבת וגו'

Por isso, o ruído é grande. Da mesma forma, tudo o que se diz de “E David abençoou” até a Shemoneh Esreh é o nível da elevação de baixo para cima, [até] o Shemá, em que a pessoa entrega sua alma em “Um” e em “E amarás...”,

עד שמונה עשרה שאומרים ברוך אתה שהוא בחי' המשכה מלמעלה למטה שיהיה בחי' גילוי הוי' וכמ"ש ברוך הוי' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם פי' מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא

até a Shemoneh Esreh, onde dizemos “Bendito és Tu”, que é o nível da descida de cima para baixo, para que haja a revelação do nível de Havayá, como está escrito: “Bendito é Havayá, o D'us de Israel, de mundo a mundo”, isto é, do mundo oculto ao mundo revelado;

דהיינו שיהיה גילוי בחי' ההעלם מה שלמעלה מגדר עלמין ולית מחשבה תפיסא ביה בחי' אני הוי' לא שניתי ואתה הוא עד שלא נברא העולם כו'

isto é, para que se revele o nível oculto, que está além da categoria dos mundos, e que “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”: o nível de “Eu, Havayá, não mudei” e “Tu eras [o mesmo] antes de o mundo ser criado...”.

(ועמ"ש מזה בד"ה אז ישיר משה ובני ישראל) ועיקר הגלוי הוא בכל יום על ידי מעשה המצות ותלמוד תורה כנגד כולם שהם כולם המשכת גילוי ההעלם כמ"ש במ"א

(E veja o que é explicado sobre isso no discurso que começa “Então Moshe e os filhos de Israel cantaram”). A revelação principal ocorre todos os dias por meio do cumprimento das mitzvot e do estudo da Torá, que equivale a todas elas; pois todas são uma descida que revela o oculto, como é explicado em outro lugar.

אך ההפרש שבין העלאה שבשבת להעלאה שבחול שבשעת תפלה כי אינו דומה בן כפר שראה את המלך לבן כרך שראה כו' והענין כי

Contudo, a diferença entre a elevação do Shabat e a elevação dos dias de semana, durante a oração, é que “um aldeão que viu o rei não é como um habitante da cidade que viu...”. E a explicação é que

הנה והאופנים ברעש גדול כו' על ידי השגתם בחי' קדוש ומובדל למעלה מבחי' סובב וממלא כל עלמין הוא דומה לבן כפר שראה עד"מ שביטולו מפני המלך מחמת חידוש רוממותו למעלה מגדר השגתו

“os Ofanim, com grande ruído...”, por perceberem o nível de “santo e separado”, acima do nível de sovev e memalê kol almin, são como um aldeão que viu [o rei], por assim dizer: sua autoanulação diante do rei decorre da novidade de sua grandeza, acima dos limites de sua compreensão.

וזהו בחי' ימי החול מה שאין כן בשבת הוא בחי' התגלות ענג העליון ישמחו במלכותך ישבעו ויתענגו מטובך אז הוא דומה לבן כרך עד"מ שאין חידוש בעיניו רוממות המלך

Este é o nível dos dias de semana. No Shabat, porém, há a revelação do deleite supremo: “Alegram-se com Teu reinado; saciem-se e deleitem-se com Tua bondade”; então é como o habitante da cidade, para quem a grandeza do rei não é novidade,

אלא מתענג ונהנה מזיו יקר תפארת גדולתו ועל זה אמרו שמש בשבת צדקה לעניים והענין

mas ele se deleita e desfruta do esplendor da preciosidade e da beleza de sua grandeza. Sobre isso disseram: “O sol no Shabat é caridade (tsedacá) para os pobres”. E a explicação é

כדכתיב שמש צדקה ומרפא בכנפיה כי שמש ומגן הוי' הוא המרפא בחי' רופא חולים ולכן הוא צדקה לעניים דלית לון מגרמייהו כלום.

como está escrito: “um sol de tsedacá, com cura em suas asas”, pois “Havayá é sol e escudo”; ele é a cura, o nível de “Aquele que cura os doentes”. Por isso é caridade para os pobres, que nada possuem de próprio.

5 וביאור הדבר כי הנה כל ימות החול כנסת ישר אל הוא בבחי' חולת אהבה כמ"ש סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני

A explicação é a seguinte: durante todos os dias de semana, Knesset Yisrael está no estado de “doente de amor”, como está escrito: “Sustentai-me com bolos de passas, rodeai-me de maçãs, pois estou doente de amor”.

והיינו מפני שהיא בבחי' עני דלית ליה מגרמיה כלום ונכספה וגם כלתה נפשה לעלות אל דודה
להתכלל באור ה' אין סוף ב"ה

Isto é, ela está no estado de um pobre, que nada possui de próprio, e sua alma “anseia e até desfalece” para subir ao seu Amado, para ser incluída na luz de D'us, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele,

שהוא למעלה מגדר ממלא וסובב ואהבה בכלות הנפש כזו הוא בחי' חולה מפני תוחלת ממושכה אשר
תמיד נכספה וגם כלתה ולא תגיע לזה כל ימי חייה

que está além da categoria de memalê e sovev. E o amor com tal desfazer da alma é o estado de enfermidade, devido à “esperança adiada”, pois ela sempre anseia e até desfalece, sem alcançar isso durante todos os dias de sua vida.

ולכן נקראו תלמידי חכמים בעולם הזה קצירי ומריעי מפני שתלמידי חכמים הם המקבלים מבחי'
חכמה

Por isso, neste mundo, os estudiosos da Torá são chamados “fracos e enfermos”, pois os estudiosos da Torá recebem do nível de Chochmá,

שרואין את הנולד מאין ליש ורואין שכל השתלשלות של בחי' יש הוא היפוך מבחי' אין לזאת תכלה
נפשם בבחי' חולת אהבה להשתפך נפשם ממש

veem aquilo que nasce, de ayin a yesh, e veem que toda a cadeia descendente do nível de yesh é o oposto do nível de ayin. Por isso, sua alma desfalece no estado de “doente de amor”, derramando-se literalmente.

(בלק"ת פרשה וירא פי' חולה הוא כשחסר ממנו שער החמשים יש לפרש כי שער החמשים דבינה הוא
המחבר חכמה שהיא אין עם הבינה שנקרא יש דהיינו להמשיך הביטול דחכמה גם בבחי' היש כמ"ש
בביאור ע"פ וספרתם לכם.

(Em Likkutei Torah, Parshas Vayeira, explica-se que “doente” significa que lhe falta o quinquagésimo portão. Pode-se explicar que o quinquagésimo portão de Biná liga Chochmá, que é ayin, a Biná, chamada yesh; isto é, faz a autoanulação de Chochmá chegar também ao nível de yesh, como se explica na explicação do versículo “E contareis para vós”).

והנה באצילות הוא חיבור חכמה ובינה בבחי' תרין רעין. אבל בבריאה אין מאיר בחינת חכמה עילאה רק בחי' הבינה ועל כן הבריאה בחי' יש.

Ora, em Atsilut, Chochmá e Biná estão unidas como “dois companheiros”. Mas em Beriá a Chochmá suprema não brilha; somente o nível de Biná. Por isso, Beriá é o nível de yesh.

ולזאת בימות החול שהמלי' יורדת לבי"ע על כן היא בבחי' חולת אהבה מזה שבחי' יש הוא היפוך האין. ובשבת הוא בחי' מרפא כי עולה באצילות חיבור האין ביש כו')

Por isso, nos dias de semana, quando Malchut desce a Beriá, Yetsirá e Assiá, ela está no estado de “doente de amor”, por causa disso: o nível de yesh é o oposto de ayin. No Shabat, há o nível da cura, pois ela sobe a Atsilut, onde ayin e yesh se unem...)

וכך צריך האדם לעורר אהבה זו בתפלה כדכתיב חלו נא פני אל ופי' חלו כמ"ש ויחל משה מלמד שהחלה כו' והוא בחי' והאופנים כו' ברעש גדול כו')

Da mesma forma, a pessoa deve despertar esse amor na oração, como está escrito: “Rogo-vos, suplicai diante de D'us”; e “suplicai” é explicado como em “E Moshe suplicou”, sobre o qual os Sábios dizem: “Isso ensina que ele adoeceu...”; este é o nível de “e os Ofanim... com grande ruído...”.

אבל בשבת הוא בחי' רופא חולים כי שמש צדקה ומרפא ככנפיה כי ישבעו ויתענגו מטובך ואז תתענג על ה'

No Shabat, porém, há o nível de “Aquele que cura os doentes”, pois “um sol de tsedacá, com cura em suas asas”, porque “saciar-se-ão e deleitar-se-ão com Tua bondade” e então “te deleitarás em D'us”.

ולכן שמש בשבת צדקה לעניים דלית להון מגרמייהו אשר נכספה וגם כלתה נפשם כי השמש מרפא (ועמ"ש בד"ה תקעו בחודש בענין לעתיד הקב"ה מוציא חמה מנרתקה צדיקים מתרפאין בה)

Por isso, “o sol no Shabat é caridade para os pobres”, que nada possuem de próprio e cuja alma anseia e até desfalece, pois o sol cura. (E veja o que é explicado no discurso que começa “Tocai o shofar na Lua Nova”, sobre o futuro, quando o Santo, bendito seja Ele, retirará o sol de sua bainha e os justos serão curados por ele.)

הוא בחינת שמש ומגן הוי' אור אין סוף ב"ה בחי' חכמה עילאה אשר הארתה ירדה

Ele é o nível de “Havayá é sol e escudo”, o Or Ein Sof, bendito seja Ele, o nível de Chochmá suprema, cuja iluminação desceu

ונתלבשה בבי"ע בששת ימי החול ובשבת חוזרת ועולה למקורה ושרשה וכמ"ש ושמרתם את השבת כי קדש היא וגו' (עמ"ש מזה בד"ה שבת שבתו):

e se revestiu em Beriá, Yetsirá e Assiá durante os seis dias de semana; no Shabat, retorna e sobe à sua fonte e raiz, como está escrito: “Guardareis o Shabat, pois ele é sagrado...” (Veja o que é explicado sobre isso no discurso que começa “Shabat de completo repouso”).

6 קיצור. ענין קבלת שבת ומי שטרח בע"ש והוא ענין ההעלאה שבפסוד"ז וק"ש ושמוי"ע בא"י המשכה.

Resumo. O tema de receber o Shabat e de “aquele que trabalhou na véspera do Shabat”; é também o tema da elevação em Pesukei d'Zimrah, no Shemá e na Shemoneh Esreh; “Bendito és Tu, D'us” é uma descida.

וההפרש שבין ההעלאה דחול ובין ההעלאה דשבת כמו בן כפר שראה את המלך לגבי בן כרך וענין שמש צדקה ומרפא:

A diferença entre a elevação dos dias de semana e a elevação do Shabat é como a diferença entre um aldeão que viu o rei e um habitante da cidade; e o tema de “um sol de tsedacá, com cura”.

7 ג וכל זה הוא בחי' שבת נגד ימות החול אך בחי' ראש חודש הוא ענין אחר שהרי מותר בעשיית מלאכה ואעפ"כ אינו נחשב מששת ימי המעשה.

3. Tudo isso é o nível de Shabat em contraste com os dias da semana. O nível de Rosh Chodesh, porém, é outra questão: nele o trabalho é permitido e, ainda assim, ele não é contado entre os seis dias de trabalho.

והנה כתיב כה אמר ה' שער החצר הפנימית הפונה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החודש יפתח שיום החודש אינו בכלל ימי המעשה להיות סגור בו השער.

Está escrito: “Assim diz D'us: O portão do pátio interno voltado para o leste ficará fechado durante os seis dias de trabalho; no dia de Shabat será aberto, e no dia da Lua Nova será aberto”: [isso mostra] que o dia da Lua Nova não está incluído entre os dias de trabalho, pois o portão não deve ficar fechado nele.

8 והענין יובן על דרך משל ומבשרי אחזה אלוה שהדבור מקבל מבי בחינות שלפעמים מקבל מבחי המדות שלפי שאוהב את הדבר מדבר עכורו או מפני שכועס כו' ולפעמים מקבל מבחי השכל וההבנה שמדבר מה שמבין בשכלו.

A questão será compreendida por meio de uma analogia, e [como diz o versículo:] “Da minha carne contemplo D'us”: a fala recebe de dois níveis. Às vezes, recebe dos atributos emocionais: por amar algo, a pessoa fala em seu favor, ou porque está irada...; e, às vezes, recebe do intelecto e do entendimento: a pessoa fala aquilo que compreende com sua mente.

כך עד"מ יובן למעלה למשכיל כי הנה אף על פי שלא מחשבתי מחשבותיכם כו' אף על פי כן נאמר למעלה בחי דבור ודבר הוי

Assim também, por meio de uma analogia, quem contempla compreenderá o que ocorre no alto: embora “Meus pensamentos não são os pensamentos de vocês...”, ainda assim, no alto, fala-se do nível da fala e da “palavra de D'us”,

שהיא בחי עלמא דאתגלי והוא מקו בחי כנסת ישראל ולפעמים אשר כנסת ישראל מקבלת בחי זו מבחינת המדות

que é o nível do mundo revelado (alma d'isgalya), e é a fonte do nível de Knesset Israel. Às vezes, Knesset Israel recebe esse nível dos atributos emocionais,

דהיינו בחי אהבה מסותרת בכל ששת ימי החול אחר התפלה להיות סור מרע ועשה טוב בקש שלום מחמת אהבה הטבעית המסותרת בלב

isto é, o nível do amor oculto, ao longo de todos os seis dias da semana, depois da oração, que leva a “afastar-se do mal e fazer o bem, buscar a paz”, por causa do amor natural oculto no coração

כל ישראל ופי בקש שלום להיות התקשרות שני הפרים שכל מה שלמעלה מעלה הוא בחי אין וכל מה שלמטה מטה הוא בחי יש כו'

de todo judeu. E “buscar a paz” significa estabelecer uma ligação entre os dois opostos: pois tudo o que está cada vez mais alto é o nível de áyin (nada), e tudo o que está cada vez mais baixo é o nível de yesh (algo)...

מה שאין כן בראש חודש היא מקבלת מבחי' השכל וההבנה שאז הוא שעת הושר למעלה להמשיך לו ההשכלה וההבנה בהתחדשות מעשה בראשית מאין ליש

Em Rosh Chodesh, porém, ela recebe do nível do intelecto e do entendimento, pois então é um momento propício no alto para transmitir a ela a compreensão e o entendimento da renovação da obra de Bereshit, de nada a algo,

ולחיות האהבה בבחי' ביטול וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפיו וכתוב ואשים דברי בפיו דברי ממש (ועמ"ש בביאור ע"פ והיה מספר בני ישראל ובד"ה בחודש השלישי)

e para que o amor esteja no estado de autoanulação (bitul), como está escrito: “E as palavras que pus em tua boca”; e está escrito: “E pus as Minhas palavras em tua boca”: literalmente, Minhas palavras. (E veja o que é explicado no comentário sobre o versículo “E o número dos filhos de Israel será” e no discurso que começa “No terceiro mês”).

ובחינה זו נק' שער החצר הפנימית הפונה קדים מקדם למעשה בראשית (כי מעשה בראשית היינו בחי' החכמה כמו שמתלבשת בהמדות כשמ"ל בפ"י ששת ימי בראשית).

E esse nível é chamado “o portão do pátio interno voltado para o leste (kadim)”: de antes (mikedem) da obra de Bereshit. (Pois a obra de Bereshit é o nível de Chochmá, conforme se reveste nos atributos emocionais, como explicado acima a respeito do significado dos “seis dias de Bereshit”).

מה שאין כן בראש חודש מקבל הדבור מבחינת החכמה עצמה ואינו דומה בחי' החכמה המלובשת במדות שהיא בתוכם בהעלם לבחי' גילוי החכמה עצמה שהיא רמה ונשגבה למעלה מעלה מן המדות כמ"ש מזה בד"ה באתי לגני.

Em Rosh Chodesh, porém, a fala recebe do próprio nível de Chochmá. O nível de Chochmá revestido nos atributos emocionais, estando oculto dentro deles, não se compara ao nível da revelação da própria Chochmá, que é elevado e sublime, muito acima dos atributos emocionais, como explicado a respeito disso no discurso que começa “Vim ao Meu jardim”.

ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים אל משה כו' וארא אל אברהם כו' שעל בחינה זו נאמר ושמי הוי' לא נודעתי להם ועמ"ש עוד מענין הפונה קדים בד"ה ויקהל משה וע' בוח"א פ' נח דע"ה ב')

E veja o que é explicado no discurso que começa “E D'us falou a Moshe... e apareci a Avraham...”, que a respeito desse nível se diz: “mas pelo Meu Nome Havayá não Me fiz conhecer a eles”. E veja também o que é explicado sobre “voltado para o leste” no discurso que começa “E Moshe reuniu”; e veja Zohar I, Parshas Noach, página 75b.)

והוא ענין מחדש חדשים מקור ההתחדשות וכנסת ישראל מתעלית בבחי' זו שביום החודש יפתח כמו
ביום השבת

E este é o assunto de “Ele renova os meses”, a fonte da renovação; e Knesset Israel se eleva a esse nível, de modo que “no dia da Lua Nova será aberto”, como no dia de Shabat.

אך לפי שהוא בחי' דבור ודבר ה' בחינת עלמא דאתגליא שהיא עצמה המתחדשת לכן מותר בעשיית
מלאכה ברא חודש

Mas, como esse é o nível da fala e da “palavra de D'us”, o nível do mundo revelado, que é justamente o que se renova, o trabalho é permitido em Rosh Chodesh;

אבל אינו נחשב מכלל ימי המעשה לפי שהיא נתעלית למקורם וראשיתם (ועיין עוד בסש"ב ח"א פט"ז
בענין מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה כו' גבהו דרכיהם למעלה מעלה מבחי' המעשה כו' ע"ש).

mas não é contado entre os dias de trabalho, porque ela se eleva à sua fonte e origem. (E veja também Sefer Shel Beinonim, Parte I, capítulo 16, sobre o assunto de “o Santo, bendito seja Ele, associa uma boa intenção à ação...”, “seus caminhos são elevados” muito acima do nível da ação...; veja lá.)

ועוד דוגמא לדבר ממשארז"ל רפ"ו דברכו ת בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י
אחרים הרי מצינו שא"צ לבחי' המעשה אף שמותר בעשיית מלאכה וכמ"ש מזה במ"א בד"ה מקושש
עצים):

E outro exemplo disso vem do que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no início do capítulo 6 de Berachos: “Quando Israel cumpre a vontade do Onipresente, seu trabalho é feito por outros.” Vemos, assim, que não há necessidade do nível da ação, embora o trabalho seja permitido; como explicado sobre isso em outro lugar, no discurso que começa “Recolher madeira”).

9 קיצור. והנה שבת הוא שהדבור חוזר למקומו אבל ר"ח הוא בחינת דבור ולכן מותר בעשיית מלאכה
ואעפ"כ אינו נקרא יום המעשה לפי שבר"ח מקבל הדבור מקדם למעשה בראשית:

Resumo. Shabat é quando a fala retorna ao seu lugar; Rosh Chodesh, porém, é o nível da fala e, por isso, o trabalho é permitido. Ainda assim, não é chamado dia de trabalho, pois em Rosh Chodesh a fala recebe de antes da obra de Bereshit.

10 ד והנה כ"ז הוא בחי' שבת וחדש. שאחר יומין דחול אך והיה מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו דהיינו חדשו של חודש ושבתו של שבת אז יבוא כל בשר וגו'.

4. Tudo isso diz respeito aos níveis do Shabat e da Lua Nova que vêm depois dos dias da semana. Mas “E acontecerá que, a cada Lua Nova, na sua Lua Nova, e a cada Shabat, no seu Shabat” significa a Lua Nova da Lua Nova e o Shabat do Shabat; então “toda a carne virá...”

וביאור הענין כי הנה שבת שאחר ששת ימי המעשה הוא כי בו שבת מכל מלאכתו

A explicação é a seguinte: o Shabat que vem depois dos seis dias de trabalho é assim porque “nele Ele descansou de toda a Sua obra”.

והוא עד"מ כאדם הממשיך שכלו ומורידו בתחבולות מעשיו כמו בענין הכתיבה שמתחכם איך לכתוב ואחר שכותב חוזר שלו למקורו ושרשו כך הענין

Isso é comparável a uma pessoa que emprega seu intelecto e o aplica às técnicas de suas ações, como na escrita: ela usa sua inteligência para decidir como escrever; depois de escrever, seu intelecto retorna à sua fonte e raiz. Assim também é a questão

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ שירדה ונשתלשלה הארת חכמתו ית' אפילו בעשייה גשמיות וכמ"ש כולם בחכמה עשית

de que “durante seis dias D'us fez os céus e a terra”: a iluminação de Sua sabedoria, bendito seja Ele, desceu e se encadeou até mesmo na Assiá física, como está escrito: “Tu fizeste todos eles com sabedoria”.

אך ביום השבת חוזר למנוחתו ולמקורו העליון אבל שבתו של שבת הוא שגם יום השבת נחשב אצלו כימי החול

Mas no dia de Shabat ela retorna ao repouso e à sua fonte sublime. O Shabat do Shabat, porém, é um nível no qual até mesmo o dia de Shabat é considerado diante Dele como os dias da semana,

שהוא בחינה מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות להיות נמשך זיו והארה ממנו לחיות העולמות ולקיומם שא"כ היו העולמות בטלים והיו כלא היו

pois é o nível que está além dos limites da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), de onde se atraem brilho e iluminação para dar vida aos mundos e sustentá-los; caso contrário, os mundos seriam anulados e como se não existissem;

שהוא למעלה מעלה מגדר סוכב וממלא כו' (ועמ"ש בד"ה שבת שבתון ובד"ה האזינו השמים ועד"ז יש להבין קצת ענין שבת בשבתו).

pois está muito, muito acima dos limites de sovev e memalê... (E veja o que é explicado no discurso que começa “Um Shabat de completo repouso” e no discurso que começa “Escutem, ó céus”; dessa maneira, pode-se compreender algo do assunto de “Shabat no seu Shabat”).

ועמ"ש בד"ה מים רבים בפ' נח ובמשנה ספ"ב דעדיות פי' מדי שבת בשבתו מפסח עד העצרת והיינו לפי שבחג השבועות התגלות שער החמשים התגלות הכתר כמ"ש במ"א) וכן חדשו של חודש מקור ראשית ההתחדשות כנ"ל

E veja o que é explicado no discurso que começa “Muitas águas”, em Parshas Noach. E, na Mishná ao final do capítulo 2 de Eduyos, “a cada Shabat, no seu Shabat” é explicado como o período de Pessach a Atseret; isso se deve ao fato de que, na festa de Shavuot, ocorre a revelação do quinquagésimo portão, a revelação de Kéter, como explicado em outro lugar.) Do mesmo modo, a Lua Nova da Lua Nova é a fonte e origem da renovação, como mencionado acima.

אך גילוי בחינות אלו בימות המשיח שנאמר עליו הנה ישכיל עבדי ירום ונשאוגבה מאד (בישעיה ס"י נ"ב) (עיין זח"א וישב דקפ"א ע"ב ח"ג רמ"ו ב')

Mas a revelação desses níveis ocorrerá nos dias de Mashiaich, a respeito de quem foi dito: “Eis que Meu servo prosperará; será exaltado e elevado, e muito sublime” (em Yeshayahu, capítulo 52). (Veja Zohar I, Vayeishev, página 181b; III, 246b.)

שאז יתנוצץ אור וגילוי א"ס ב"ה מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות ואזי יבא כל בשר להשתחוות וגו' כי

Pois então brilhará a luz e a revelação do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que está além dos limites da cadeia descendente dos mundos; então “toda a carne virá para se prostrar...”. Pois

הנה ענין כל בשר הוא יסוד האש כי בחי' החי הוא יסוד האש ולכן נקרא פני אריה פני שור כו' מראהם כגחלי אש מפני שהם שרפים כיסוד האש

a questão de “toda a carne” corresponde ao elemento do fogo, pois o nível do ser vivo é o elemento do fogo. Por isso, [as visões incluem] “o rosto de um leão, o rosto de um boi...”, e “sua aparência era como brasas de fogo”, pois são serafins, como o elemento do fogo.

ולכן אמרו בגמרא עם הארץ אסור לאכול בשר כי תכלית אכילת האדם שאוכל המאכל ונהפך לדם ונעשה בשר כבשרו שע"י יש להמאכל כח

Por isso disseram na Guemará que é proibido a um ignorante (am haaretz) comer carne (basar). Pois o propósito de uma pessoa comer é que ela ingira o alimento, que se transforma em sangue e se torna carne como a sua própria carne, de modo que, assim, o alimento adquire a capacidade

להתעלות בעילוי האדם וכאשר האדם נושא את נפשו לה' הרי גם כח המאכל כלול בו ומתעלה עמו ג"כ לפי שנעשה ג"כ בחי' אדם.

de elevar-se na elevação da pessoa. E, quando a pessoa eleva sua alma a D'us, a força do alimento também fica incluída nela e se eleva junto com ela, pois também se tornou do nível do ser humano.

11 והנה ת"ח הם בחי' קצירי ומריעי שהם בחי' חולת אהבה מיסוד האש וצמאון כו' מפני שמקבלים מבחי' חכמה והשגה שרואין את הנולד מאין ליש ועי"ז תגדל רשפי אש אהבתם כו'

Ora, os estudiosos da Torá estão no estado de “fracos e doentes”, que é o estado de quem está doente de amor, por causa do elemento do fogo e da sede..., pois recebem do nível de Chochmá e compreensão e veem aquilo que nasce de nada a algo; com isso, aumentam as chamas ardentes de seu amor...

ולכך רשאים לאכול בשר שהוא מיסוד האש שכאשר נהפך והיה כבשרו נכלל בבחי' אדם להעלות ולקשר נפשו בה' ברשפי אש האהבה.

Por isso, podem comer carne, que provém do elemento do fogo: quando ela é transformada e se torna como a sua carne, fica incluída no nível do ser humano, para elevar e unir sua alma a D'us com as chamas ardentes do amor.

משא"כ ע"ה שהם מבחי' האהבה מסותרת לבד ואין בהם שום התפעלות רשפי אש הנ"ל אין

O ignorante, porém, tem apenas o amor oculto, e nele não há nenhuma comoção das chamas ardentes mencionadas acima;

כח הבשר מתעלה עמו ואדרבה גורם להורידו למטה ח"ו (עמ"ש מזה בד"ה כי תצא וכד"י בהעלותך ובד"ה ראשי המטות גבי נדרים סייג לפרישות)

a força da carne não se eleva com ele; ao contrário, faz com que seja rebaixado, D'us nos livre. (Veja o que é explicado a esse respeito no discurso que começa “Quando saíres”, no discurso [que começa] “Quando acenderes” e no discurso que começa “Os chefes das tribos”, sobre “os votos são uma proteção para a abstinência”).)

והנה כל בשר שהוא יסוד האש יבא ויגיע למדרגת השתחואה וביטול (וי"ל שזהו ענין כל הנקרא בשמי ועיין בפרש"ם בב"ב)

Ora, “toda a carne”, que é o elemento do fogo, virá e alcançará o nível da prostração e da autoanulação (bitul). (Pode-se dizer que esse é o assunto de “todo aquele que é chamado pelo Meu Nome”; e veja o Rashbam sobre Bava Basra

(ע"ה ב') בפירוש עתידים צדיקים להיות נקראים על שמו של הקב"ה כשיהיה בחי גילוי שבתו וחדשו כי (75b), sobre a explicação de “No futuro, os justos serão chamados pelo nome do Santo, bendito seja Ele”: quando houver o nível da revelação de seu Shabat e de sua Lua Nova.) Pois

הנה מה שעכשיו הוא בחי יסוד האש והתפעלות ההרגשה הוא מפני בחי חולת אהבה והאופנים ברעש גדול כו'

aquilo que agora é o nível do elemento do fogo e da comoção dos sentimentos se deve ao estado de quem está doente de amor, e “os Ofanim com grande estrondo...”,

כי רם ונשא מהם התכללות וביטול בא"ס ב"ה מחמת שהם למטה משא"כ כשיהיה בחי גילוי שבתו וחדשו שלמעלה מהשתלשלות אז יגיעו ויבואו להשתחוות.

pois a inclusão e a autoanulação na Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, estão elevadas e exaltadas acima deles, porque eles estão embaixo. Mas, quando houver a revelação de seu Shabat e de sua Lua Nova, que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), então eles alcançarão e virão para se prostrar.

וביאור ענין להשתחוות לפני כי הנה בחינת השתחואה גם שהיא בחינת ביטול היא בחי המשכה ג"כ

E a explicação de “para se prostrar diante de Mim”: o nível da prostração, embora seja o nível de bitul, também é o nível da transmissão,

שהיא המשכה מבחי ביטול בחינת מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות (ועיין ברכות פ' וירא פנ"ו גבי ונשתחוה ונשובה אליכם)

pois é uma transmissão do nível de bitul, o nível que está além dos limites da cadeia descendente dos mundos. (E veja Rabbah, Parshas Vayeira, capítulo 56, sobre “e nos prostraremos e voltaremos a vocês”.)

וע"ד זה הוא ענין השתחוואה שבתפלת שמו"ע כמ"ש סד" השמים כסאי שהוא המשכת ענין הביטול כמאמר ברוך אתה שיהא ברוך ונמשך להיות בבחי' אתה בחי' גילוי.

E assim também é o assunto da prostração na oração da Amidá, como explicado ao final do discurso que começa "Os céus são Meu trono": é a transmissão do assunto de bitul, como na expressão "Bendito és Tu", que seja abençoado (baruch) e transmitido, para tornar-se o nível de "Tu", o nível da revelação.

וזהו להשתחוות לפני כלומר שיהיה בחי' פנים הוא בחינת גילוי וכמו צהבו פניו כו' והוא ענין יאר ה' פניו אליך וגו'

E isso é "para se prostrar diante de Mim" (lefanai): que haja o nível de "face" (panim), que é o nível da revelação, como em "seu rosto brilhou...". E este é o assunto de "Que D'us faça Seu rosto brilhar sobre ti...",

יאר פניו אתנו סלה וזהו אמר ה' שיהיה בחי' אמירה והמשכה מלמעלה למטה בגילוי בחי' זו:

"que Ele faça Seu rosto brilhar conosco para sempre". E isso é "diz D'us": que haja o nível da fala e da transmissão de cima para baixo, na revelação desse nível.

מזמור שיר חנוכת הבית כו' ולא שמחת אויבי לי

“Um salmo, um cântico para a dedicação da Casa..., e não deixaste que meus inimigos se alegrassem à minha custa”

1 מזמור שיר חנוכת הבית כו' ולא שמחת אויבי לי. הנה בשעת בריאת האדם קטרגו מלאכי השרת לפני

הקב"ה ואמרו מה אנוש כי תזכרנו כמ"ש ברבות בראשית פרשה ח' ואח"כ בשעת מתן תורה כשהקדימו

“Um salmo, um cântico para a inauguração da Casa...”, e “Não permitiste que meus inimigos se alegrassem por minha causa.” No momento da criação do homem, os anjos ministrantes apresentaram uma acusação diante do Santo, bendito seja Ele, e disseram: “Que é o homem, para que Te lembres dele?”, conforme está escrito no Midrash Rabbah sobre Bereshit, seção 8. Depois, no momento da outorga da Torá, quando

ישראל נעשה לנשמע הודו ואח"כ בשעת חטא העגל שמחו שנמצא כדבריהם שבעוד מ' יום אחר מ"ת שהיה פכ"פ כו' הפך לבם כ"כ.

Israel colocou “faremos” antes de “ouviremos”, eles reconheceram. Depois, no momento do pecado do Bezerro de Ouro, alegraram-se por ter acontecido conforme haviam dito: que, dentro de quarenta dias após a outorga da Torá, que se dera face a face, etc., o coração deles se desviara tanto.

אך בשעת מעשה המשכן ערבה שחתם לפי שמלאכת המשכן מכפר על מעשה העגל שלכן היה זהב במשכן לכפר על הזהב שבעגל

Mas, no momento da construção do Mishkan, a alegria deles se obscureceu, porque a obra do Mishkan expia a feitura do Bezerro; por isso havia ouro no Mishkan, para expiar o ouro do Bezerro.

ולכן אמר דוד על בנין בהמ"ק מזמור שיר חנוכת הבית כו' ולא שמחת אויבי לי הם המלאכים שקטרגו

Por isso David disse, a respeito da construção do Beit HaMikdash: “Um salmo, um cântico para a inauguração da Casa..., e não permitiste que meus inimigos se alegrassem por minha causa”: esses são os anjos que apresentaram a acusação.

והיינו שבנין בהמ"ק הוא ענין אחד עם מעשה המשכן (וכה"ג הביא בספר ערכי הכינויים שחיבר בעה"מ סדר הדורות בערך אויב ועיין בגמרא בקדושין) (דף ע"ב) מאי את אויבים בשער כו' ועיין בבראשית רבה פנ"ד.

Isto é, a construção do Beit HaMikdash é um só assunto com a feitura do Mishkan. (Algo semelhante é trazido no livro Arkei HaKinuyim, composto pelo autor de Seder HaDoros, na entrada "inimigo"; e veja também a Guemará em Kiddushin) (folio 72): "O que significa 'com inimigos à porta'..."; e veja Bereishit Rabbah, seção 54.

ולהבין ענין קטרוג הזה של המלאכים שאמרו מה אנוש כו' שאמרו המלאכים שהמה במדרגה עליונה יותר מן האדם. והתשובה היתה שהאדם הוא יותר נעלה.

E, para compreender essa acusação dos anjos, que disseram "Que é o homem...": os anjos disseram que estão num nível mais elevado que o homem. E a resposta foi que o homem é mais elevado.

2 ולביאור זה צריך להבין ענין מלאכים ונשמות כי הנה מצינו שהמלאכים אומרים שירה ולא מצינו כן בנשמות ובאמת גם הנשמות אומרים שירה תמיד

Para explicar isso, é preciso compreender o assunto dos anjos e das almas. Pois encontramos os anjos cantando, mas não encontramos isso a respeito das almas. Na verdade, porém, as almas também cantam constantemente,

שהרי יש להם עליות וירידות תמיד מחיל אל חיל וכמ"ש והיה מדי חודש בחדשו כו' ואח"כ חוזרים לג"ע התחתון וחוזרים ומתעלים לג"ע העליון כו'

pois elas têm continuamente ascensões e descidas, "de força em força", conforme está escrito: "E acontecerá, de mês em mês..."; depois, retornam ao Gan Eden inferior e voltam a ascender ao Gan Eden superior, etc.

וידוע דכל הילוך ועלייה היינו ע"י שיר דוקא כענין כל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר כמבואר בלק"א הגדול. אלא שלא מצינו מפורש כן במקרא.

E é sabido que todo movimento e ascensão ocorre especificamente por meio do shir (cântico), como no ensinamento: "Todos os que têm um shir saem com um shir e são conduzidos por um shir", conforme explicado no grande Likkutei Amarim. Apenas não encontramos isso declarado explicitamente nas Escrituras.

3 והטעם מפני ששירת המלאכים נשמעת באזני הנביא וכמ"ש ואשמע אחרי קול רעש גדול כו' בבחי' קול ממש וכמ"ש ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כו'

A razão é que o cântico dos anjos é ouvido pelos ouvidos do profeta, conforme está escrito: “E ouvi atrás de mim o som de um grande estrondo...” — na forma de um som propriamente dito — e conforme está escrito: “E ouvi o som de suas asas, como o som de muitas águas...”;

ומשמיעים ביראה יחד בקול כו' והאופנים ברעש גדול כו' והיינו לפי שיש להם גופים כמ"ש עושה מלאכיו רוחות.

e “proclamam com temor, em uníssonos, em voz alta...”, e “os Ofanim com grande estrondo...”. Isso ocorre porque eles têm corpos, conforme está escrito: “Ele faz de Seus anjos ventos,

משרתיו אש לוחט דלא קאי על הנשמות שלהם שהנשמות הם בעלי שכל והשגות וכמו נשמת האדם שהיא המשכלת ומשגת ולא שייך לקרוא אותם בשם רוחות ואש לוחט

Seus ministros, fogo flamejante.” Isso não se refere às almas deles, pois as almas possuem intelecto e compreensão, como a alma do homem, que raciocina e compreende; não seria apropriado chamá-las de “ventos” e “fogo flamejante”.

אלא דקאי על הגופים שלהם וכמ"ש הרמב"ן שהמלאכים יש להם גוף מיסוד הרוח הפשוט ומיסוד האש הפשוט

Ao contrário, refere-se aos corpos deles, como escreve o Ramban: os anjos têm um corpo do elemento simples do ar e do elemento simples do fogo.

ולכן המלאכים תופסים מקום שיש מלאך גדול מלך ת"ק שנ ויש מלאך בשליש העולם כו' והיינו הגוף שלהם גדול כ"כ שהוא בחי' מקום.

Por isso os anjos ocupam espaço: há um grande anjo [do tamanho de] uma jornada de quinhentos anos e há um anjo [que mede] um terço do mundo, etc. Isto é, o corpo deles é tão grande que pertence à categoria do espaço.

4 ולכן השירה שלהם מתלבשת בחי' קול עד שנשמעת לאזני הנביא. משא"כ שירת המלאכים אינן נשמעות לפי שאינן בבחי' התלבשות הגוף כלל.

Por isso o cântico deles se reveste da forma de som, até ser ouvido pelos ouvidos do profeta. Já o cântico dos anjos [aparentemente: das almas] não é ouvido, pois elas não se revestem de um corpo de modo algum.

ולכן אין השירה מתלבשת בבחי' קול רק היא בבחי' שכל והשגה ולכן לא דיברו הנביאים ממנה.

Por isso o cântico delas não se reveste da forma de som; ele existe apenas na forma de intelecto e compreensão. Por essa razão os profetas não falaram dele.

5 וכיוצא בזה מצינו לענין ראייה שהמלאכים נראים ונגלים לעיני בשר זכי הראות כמו באברהם ו ירא והנה שלשה כ"י לפי שיש להם גופים ויכולים להתלבש עד שיתגלו ויתראו משא"כ הנשמות

De modo semelhante, encontramos a respeito da visão que os anjos são vistos e revelados aos olhos de carne de visão pura, como no caso de Avraham: “E ele viu, e eis que havia três...”, porque têm corpos e podem revestir-se até serem revelados e se tornarem visíveis; o mesmo não ocorre com as almas.

וזהו ענין שאומרים בש"ע וקדושים בכל יום יהללוך סלה שמתחלה אומרים סדר קדושה של המלאכים איך שאומרים קדוש וברוך וימלוך ואח"כ אומרים עוד וקדושים בכל יום כ"י

Este é o significado do que dizemos na Shemoneh Esreh: “E os santos Te louvam todos os dias, sela”: primeiro recitamos a ordem da Kedushá dos anjos, como dizem “Santo”, “Bendito” e “Reinará”; depois acrescentamos: “E os santos, todos os dias...”,

על הנשמות ואומרים כסדר ממטה למעלה תחלה קדושת המלאכים שהם בבחי' מקום וזמן שמאחר שהם בבחי' מקום מהלך ת"ק שנ ושליש העולם כ"י הרי הם ג"כ בבחי' זמן שהמקום והזמן שניהם הם נבראים בבחינה אחד.

referindo-nos às almas. Nós os recitamos em ordem, de baixo para cima: primeiro, a Kedushá dos anjos, que estão dentro do espaço e do tempo; pois, como estão dentro do espaço — [com a extensão de] uma jornada de quinhentos anos e um terço do mundo, etc. —, também estão dentro do tempo, porque espaço e tempo são ambos criados num mesmo aspecto.

ולכן יש להם עת קבוע לומר שיר כידוע משא"כ הנשמות אין להם בחי' זמן ומקום אלא בכל יום תמיד יהללוך וגם סלה בלי הפסק:

Por isso eles têm um horário fixo para entoar cânticos, como é sabido; já as almas não têm dimensão de tempo e espaço, mas, sim, “todos os dias” elas Te louvam constantemente, e também “sela”, sem interrupção.

6 ב אך המלאכים שאמרו מה אנוש כו' עם היות שידעו שמעלת ומדרגת הנשמות היא מאד נעלה ממעלתם ומדרגתם כנ"ל עכ"ז הרי הנשמה כמות שהיא היא בלי התלבשות גוף כלל.

2. Mas os anjos que disseram “Que é o homem...”: embora soubessem que a estatura e o nível das almas são muito superiores à própria estatura e ao próprio nível deles, como foi dito acima, ainda assim a alma, tal como é [em si mesma], não está revestida de corpo algum.

אך על ירידתה להתלבש בגוף בעוה"ז אמרו מה אנוש כי מצד הגוף מוכן האדם לחטא וע"כ אמרו שתנתן להם התורה שיש להם ג"כ גוף ונפש והגוף רוחני.

Mas, a respeito de sua descida para revestir-se de um corpo neste mundo, disseram: “Que é o homem?”, pois, por causa do corpo, o homem está propenso a pecar. Por isso disseram que a Torá deveria ser dada a eles, pois também têm corpo e alma, e o corpo deles é espiritual.

ותשובת הקב"ה היה שנצרך להיות הנשמה שמפנימית העולמות שהיא מצד עצמה מופשטת מחומר גופני לגמרי ושתרד דוקא בגוף גשמי ממש שע"ז יהיה דירה בתחתונים משא"כ במלאכים.

E a resposta do Santo, bendito seja Ele, foi que era necessário que a alma, que provém da dimensão interior (pnimiyut) dos mundos e que, em si mesma, está completamente abstraída da matéria corporal, descesse especificamente a um corpo verdadeiramente físico, para que, por meio disso, houvesse uma morada nos mundos inferiores; o que não ocorre com os anjos.

(ועמ"ש מזה בד"ה וייצר ה' אלקים את האדם עפר כו' והבהמ"ק נעשה ג"כ מדברים גשמיים והיה בו גילוי מבחינה שלמעלה מהשתלשלות ועמ"ש בדבור השני שע"פ מזמור שיר חנוכת)

(E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa: “E D'us, Elokim, formou o homem, pó...”. O Beit HaMikdash também foi feito de coisas físicas, e nele houve uma revelação de um nível acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut). E veja o que está escrito no segundo discurso sobre “Um salmo, um cântico para a inauguração”).

והנה כאשר נבנה בהמ"ק אז נאמר ולא שמחת כו' כי הנה כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר

Ora, quando o Beit HaMikdash foi construído, foi dito: “E não permitiste que [meus inimigos] se alicassem...”. Pois está escrito: “E farão para Mim um Santuário, e habitarei no meio deles”: não diz “no meio dele”,

אלא בתוכם שהשראת השכינה היתה בתוך ישראל עצמם אלא שאעפ"כ היה צריך לכנות בית מעצים ואבנים כדי שע"ז יהיה גילוי השכינה בישראל

mas “no meio deles”, pois o repouso da Shechiná (Presença Divina) se dava dentro do próprio Israel. Ainda assim, era necessário construir uma Casa de madeira e pedras, para que, por meio disso, a Shechiná se revelasse em Israel.

וכן עכשיו משחרב בהמ"ק נתפשטה הקדושה בכל בהכ"נ ובהמ"ד וכמ"ש ואהי להם למקדש מעט כו'.

E assim também agora, desde que o Beit HaMikdash foi destruído, a santidade se espalhou por todas as sinagogas e casas de estudo, conforme está escrito: “E fui para eles um pequeno Santuário...”.

7 ולהבין זה צריך להבין ענין השראת השכינה מה היא והנה אנו אומרים ואין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך.

Para compreender isso, é preciso compreender o que é o repouso da Shechiná (Presença Divina). Ora, dizemos: “E não podemos subir, aparecer e prostrar-nos diante de Ti.”

וצריך להבין מהו ולהשתחוות. ולמה אין אנו יכולים בשלמא לעלות ולראות א"א מפני היד כו'

É preciso compreender o que significa “e prostrar-nos”, e por que não podemos fazê-lo. É compreensível que subir e aparecer seja impossível por causa da “mão...”;

אבל ההשתחואה אפשר להיות בכל מקום לפניו ית' כמו ואנחנו כורעים ומשתחווים כו'. ולמה צריך לזה בהמ"ק דוקא.

mas é possível prostrar-se em qualquer lugar diante Dele, bendito seja, como em “E nos ajoelhamos e nos prostramos...”. Por que, então, é necessário especificamente o Beit HaMikdash para isso?

אך הנה יש שני בחינות בהשתחואה כי הנה ענין ההשתחואה הוא שמבטל ומכניע א"ע לפניו ית' כמו שמבטל א"ע לפני המלך ומקבל עליו לעבדו ולשמועו בקולו.

Mas há dois níveis de prostração. Pois o sentido da prostração é que a pessoa se anula e se submete diante Dele, bendito seja, assim como se anula diante do rei e aceita servi-lo e obedecer à sua palavra.

8 והנה יש השתחוואה בבחי' חיצונית שמכניע את הגוף שלא ימרוד אבל עיקר רצון ופנימית הנפש אינה מבוטלת שאעפ"כ הוא דבר בפ"ע ויש לו רצון אחר ומחשבה אחרת בפ"ע זולת ענין ההכנעה.

Ora, há uma prostração no nível da dimensão exterior (chitsoniyut), na qual a pessoa submete o corpo para que não se rebele; mas a essência da vontade e a dimensão interior da alma não são anuladas, pois, apesar disso, a pessoa continua sendo uma entidade independente, com outra vontade e outro pensamento próprios, à parte da submissão.

משא"כ בחי' ההשתחוואה בבחי' פנימי הוא בחי' בטל רצונך מפני רצונו שאין לו רצון וחפץ אחר כלל וכמו ברא כרעא כו' שהרגל היא בטלה ממש כו'

Em contrapartida, a prostração no nível da dimensão interior (pnimiyut) é o nível de “Anula tua vontade diante da vontade Dele”, no qual a pessoa não tem absolutamente nenhuma outra vontade ou desejo, como em “um filho é a perna...”, pois a perna está completamente anulada etc.

והוא השתחוואות הנפש והשתחוואה זו היו מקבלים ישראל ע"י ראייה של רגלים בשנה בבהמ"ק ששם היה גילוי שכינה פי' שכינה מה ששוכן בתחתונים בבחי' גילוי

Esta é a prostração da alma. E Israel recebia essa prostração ao aparecer no Beit HaMikdash nas três festas de peregrinação do ano, onde havia uma revelação da Shechiná (Presença Divina); o significado de “Shechiná” é aquilo que habita nos mundos inferiores de maneira revelada.

(וקב"ה קדוש ומובדל כו') שע"י כל הנשמות מתבטלים כנר בפני האבוקה פי' כשדולקת אבוקה גדולה מאד

(enquanto o Santo, bendito seja Ele, é santo e separado etc.); por meio disso, todas as almas se anulam como uma vela diante de uma tocha. Isto é: quando arde uma tocha muito grande,

אזי כל נר יחידי הדולק בסמוך לה הולך אורו ונכלל באור האבוקה והיו לאחדים ממש.

então, toda vela individual que arde perto dela tem sua luz absorvida pela luz da tocha, e elas se tornam verdadeiramente uma.

וזהו ולא יראו פני ריקם כדרך שבא לראות שהיה ראייה והתגלות פנימית וכתוב פני היינו בחי' ממכ"ע וסוכ"ע בחינת יחוד קוב"ה ושכי נתיב ועוד שכל אחד ואחד

Este é [o significado de] “E não aparecerão diante de Mim de mãos vazias”: da maneira como se vinha para ver, pois havia uma visão e uma revelação interior. E está escrito “Minha face”, isto é, o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) e da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), o nível da união do Santo, bendito seja Ele, e de Sua Shechiná. Além disso, cada um

מישראל לפום שיעורא דיליה היה מקבל גילוי זה כשהיו עולין לרגל שכולן חייבין בראיה לכך נאמר פני הוי' לשון רבים שלכל אחד היה הגילוי לפי ערכו ועיקר הראיה היא ההשתחוואה שהיה משתחוה ויוצא

de Israel recebia essa revelação segundo sua medida quando subia para a festa, pois todos são obrigados a aparecer. Por isso se diz “a face de Havayá” (pnei Havayá), no plural, pois cada um recebia a revelação segundo seu nível. E a essência da aparição é a prostração: a pessoa se prostrava e, assim, cumpria [a obrigação]

(אלא דכתיב ולא יראו פני ריקם) ומשלש רגלים אלו היה מקבל בחי' השתחוואה להיות כל השנה בחי' ביטול זה כי מכל רגל ויו"ט היה נמשך הביטול עד הרגל הבא אחריו.

(exceto que está escrito: “E não aparecerão diante de Mim de mãos vazias”). Dessas três festas, a pessoa recebia o nível de prostração, para que esse estado de autoanulação vigorasse durante todo o ano, pois a autoanulação de cada festa e Yom Tov perdurava até a festa seguinte.

ומשחרב בהמ"ק הגם שאין אנו יכולים להשתחוות עכ"פ נתפשטה קדושת הארה זו אפס קצוהו במקדש מעט בהכ"נ ובהמ"ד

Desde a destruição do Beit HaMikdash, embora não possamos prostrar-nos, a santidade dessa iluminação — uma fração minúscula dela — ainda se difundiu no “pequeno santuário”, a sinagoga e a casa de estudo;

והיינו בשעת התפלה שאז האדם מדבק א"ע לקונו ורוצה לבטל א"ע נגד המלך מלכו של עולם כל חד לפום

isto é, no momento da oração, quando a pessoa se apega a seu Criador e deseja anular-se diante do Rei, Rei do universo, cada um segundo

שיעורא דיליה יש בבחי' חיצוניות מצד ההכרח שמכריח א"ע כו' ואין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבהכ"נ כו' שע"י התפשטות השראת השכינה אשר שם

sua medida; [para alguns], isso se dá no nível da dimensão exterior, por meio do esforço com que a pessoa se força etc. E a oração de uma pessoa só é ouvida na sinagoga etc., porque ali se difunde o repouso da Shechiná

(ולכן אכל בי עשרה שכינתא שריא ואומרים דבר שבקדושה כשיש עשרה שע"י קיבוץ עשרה שורה כנס"י דלעילא שהוא בחי' כניסות וקיבוץ הנשמות ומקורם) נעשה בחי' השתחואה וביטול כנר בפני האבוקה.

(e por isso “em todo grupo de dez a Shechiná repousa”, e se dizem palavras de santidade quando há dez; pois, por meio da reunião de dez, repousa a Knesset Israel [Assembleia de Israel] do Alto, que é o nível da reunião e congregação das almas e de sua fonte), produz-se uma prostração e autoanulação como a de uma vela diante de uma tocha.

והנה ביטול זה הוא בנשמות דוקא שהם מיוחדים ממש כנר באבוקה שנפרד מן הפתילה ונכלל שהרי השכינה היא כנס"י מקור נש"י בנים אתם לה' אלקיכם ברא כרעא דאבוה כו'

Ora, essa autoanulação ocorre especificamente nas almas, que estão verdadeiramente unidas como uma vela numa tocha, que se separa do pavio e é absorvida; pois a Shechiná é a Knesset Israel, a fonte das almas de Israel: “Vós sois filhos de D'us, vosso D'us”; “um filho é a perna de seu pai...”.

משא"כ המלאכים הם בחי' נפרדים שהרי הם מתלבשים בבחי' כלים המגבילים וכ"ש כשיורדים למטה הרי היו הנפילים כו':

Em contrapartida, os anjos são entidades separadas, pois estão revestidos em recipientes limitadores; e ainda mais quando descem para baixo: eis que “os Nefilim eram...”.

9 ג והנה כדי להיות השראת השכינה בבהמ"ק ה' אמר לשכון כו' הקדים דוד ושלמה ענין חנוכת הבית.

3. Ora, para que houvesse o repouso da Shechiná no Beit HaMikdash — “D'us disse que habitaria...” — David e Shlomo realizaram primeiro a dedicação (chanuká) da Casa.

וענין חנוכה זו הוא מלשון חינוך כמו חנוך לנער ע"פ דרכו שכשמחנכין אותו ללימוד אין מחנכין אותו בלימוד בלבד שזהו דבר ההוה לו תמיד אלא שמחנכין אותו באיזה תוספת

O sentido dessa dedicação deriva do termo chinuch (iniciação), como em “Instrui o jovem segundo o seu caminho”. Quando se inicia alguém no estudo, não se o inicia apenas com o estudo, algo que estará sempre presente para ele; em vez disso, dá-se-lhe algo adicional,

כמו איזה התקרבות או איזה מתנה וכך הענין בחנוכת בהמ"ק ומשכן היה דבר נוסף על התמידים שני כבשים כהלכתם שבמשכן התנדבו הנשיאים פר בן בקר כו'

como alguma demonstração de proximidade ou um presente. Assim também foi com a dedicação do Beit HaMikdash e do Mishkan: acrescentou-se algo às oferendas diárias, os “dois cordeiros”, conforme prescrito. Pois, no Mishkan, os príncipes ofereceram “um novilho jovem...

ולזבח השלמים כו' ובבהמ"ק ויזבח שלמה מאה ועשרים אלף צאן כו' והוא ענין תוספת אורות עליונים שירדו בגילוי השכינה שלא השכינה בלבד ירדה

e como oferenda pacífica...”. No Beit HaMikdash, “Shlomo sacrificou cento e vinte mil ovelhas...”. Isso representa um acréscimo de luzes supernais que desceram com a revelação da Shechiná: não desceu somente a Shechiná,

אלא עם תוספת אורות עליונים שירדו עמה ועיין מזה סד"ה זאת חנוכת המזבח ובד"ה בכ"ה בכסלו. mas também luzes supernais adicionais que desceram com ela. Veja sobre isso ao final do discurso que começa “Esta é a dedicação do altar” e no discurso que começa “No dia vinte e cinco de Kislev”.

10 והנה פרשת הנשיאים מפורש בתורה קרבן של כל נשיא ונשיא זה קרבן נחשון זה קרבן נתנאל כו'

Ora, a seção dos príncipes declara explicitamente na Torá a oferenda de cada príncipe: “Esta é a oferenda de Nachshon”, “esta é a oferenda de Nesanel” etc.

ובכולם כתיב מה היו קרבנותיו עם היות שכולם הקריבו בענין אחד והל"ל כן עשה נתנאל כו' וכן עשה כו'

E, para todos eles, está escrito quais foram suas oferendas, embora todos tenham oferecido da mesma maneira. Deveria ter dito: “Nesanel fez o mesmo...”, “e assim fez...”.

ולמה צריך לכפול י"ב פעמים את הקרבנות שהיו שוים אלא הענין שנכתב לדורות שגלוי וידוע היה לפניו שעתיד בהמ"ק ליחרב

Por que foi necessário repetir doze vezes as oferendas, que eram iguais? A questão é que isso foi escrito para as gerações, pois era revelado e conhecido diante Dele que o Beit HaMikdash seria destruído no futuro,

וצריך להיות ונשלמה פרים שפתינו וכמארז"ל כל העוסק בתורת עולה כו' וכמו שקורין בחנוכה ענין קרבנות הנשיאים לפי שבחנוכה היתה ג"כ חנוכה המזבח שהעובדי כוכבים פרצו

e seria necessário “completaremos [a oferenda de] touros com nossos lábios”, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Quem se ocupa com o estudo da oferenda queimada...”. E, assim como em Chanucá lemos sobre as oferendas dos príncipes — pois também em Chanucá houve a dedicação do altar, porque os idólatras abriram

י"ג פרצות וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום הוצרכו לחינוך לחזור הקדושה ליושנה שבשעת פרצות העובדי כוכבים נסתלקה וע"י קריאת התורה פרשת הנשיאים ממשיכים להיות השראת השכינה כנודע מענין קורא בתורה

treze brechas; e, quando o reino da casa dos Chashmonaim prevaleceu e os derrotou, foi necessário fazer uma dedicação para restaurar a santidade ao seu estado anterior, pois ela se retirara quando os idólatras abriram as brechas. Pela leitura da seção da Torá sobre os príncipes, atraímos o repouso da Shechiná, como se sabe a respeito de quem lê a Torá.

ולכן נכפלו הקרבנות י"ב פעמים לכל הי"ב שבטים להמשיך הביטול כנר בפני האבוקה שיש י"ב אבוקות כנגד י"ב שבטים שכל שבט הוא ענין אבוקה בפ"ע

Portanto, as oferendas foram repetidas doze vezes, uma para cada uma das doze tribos, a fim de atrair a autoanulação (bitul) como a de uma vela diante de uma tocha, pois há doze tochas correspondentes às doze tribos, cada tribo sendo uma tocha por si mesma.

(ועד"ז בקי"ס נקרע הים ליי"ב גזרים בכדי שכל שבט ושבט במסילתו יכוון כל חד לפום שיעורא דיליה כמ"ש בבמ"א וע"ש ברכות פ' נשא אמרו בקרבנות הנשיאים על קרבן של כל נשיא ענין וכוונה בפני עצמה ע"ש באריכות גדול).

(E, de modo semelhante, na abertura do Mar, o mar se abriu em doze partes, para que cada tribo, em seu próprio caminho, pudesse direcionar [sua intenção], cada um segundo sua medida, como está escrito em outro lugar. Veja também Midrash Rabbah, Parshas Nasso: disseram sobre as oferendas dos príncipes que a oferenda de cada príncipe tinha seu próprio significado e intenção; veja ali em grande detalhe.)

והנה פי' מזמור שיר דהוא כפל לשון. אך הנה יש הפרש בין מזמור לשיר שהזמר והנגון שמזמר בכלי זמר בנבל וכנור כו' נקרא הניגון ההוא קול זמרה מצד שהוא הקול זמרה היוצא מן הכלי זמר.

Ora, “Um salmo, uma canção” é uma expressão duplicada. Mas há uma diferença entre mizmor (salmo) e shir (canção): a música e a melodia tocadas num instrumento musical, na harpa e na lira etc., são chamadas de “som de música” (kol zimrá), pois o som musical provém do instrumento.

11 ושיר הוא בפה הקול היוצא מהפה שאינו מלוכש בכלי. וזהו מזמור שיר פי' מזמור הוא שירת המלאכים העומדים ברומו של עולם שהם מחיצוניות העולמות

E shir é [canção] da boca: a voz que sai da boca, não revestida num instrumento. Este é [o significado de] “Um salmo, uma canção”: mizmor é o canto dos anjos que permanecem nas alturas do mundo, pertencentes à dimensão exterior (chitsoniyut) dos mundos,

שהם בבחי' חומר וצורה אור וכלי שהשיר שלהן שמזמרים ומשבחים ומפארים את שם כבוד מלכותו ית' בתודה וקול זמרה נקרא בחי' מזמור מצד שהוא הזמר המלוכש בכלי

pois eles são matéria e forma, luz e recipiente. Seu canto — no qual cantam, louvam e glorificam o Nome da glória de Seu reinado, bendito seja, “com gratidão e som de música” — é chamado de nível de mizmor, porque é música revestida no recipiente,

שהם בבחי' חומר וצורה ולכך לא ימצא בהם ב' חי' הביטול האמיתי להכלל במקורו כנר בפני האבוקה שהכלי שלהם מעכב ולזאת גם הביטול שלהם נרגש בקול ורעש גדול הכל

pois são matéria e forma. Por isso, neles não se encontra a verdadeira autoanulação (bitul), a absorção na própria fonte como uma vela diante de uma tocha, porque seu recipiente os retém. Por essa razão, sua autoanulação também é sentida em som e grande ruído, tudo

מסיבת הכלי ובשיר הוא בחי' השיר של הנשמות שבג"ע שיוצאין בשיר ונמשכין בשיר בביטול האמיתי כביטול הנר בפני אבוקה מצד שאינם מלובשים בחומר וכלי כנ"ל ולכך נק' השיר שלהם בחי' שיר מצד שאינם מלובש בכלי

por causa do recipiente. E shir é o canto das almas no Gan Éden, que irrompem em canto e são atraídas pelo canto, em verdadeira autoanulação, como a anulação da vela diante da tocha, pois não estão revestidas em matéria e recipiente, como explicado acima. Por isso seu canto é chamado shir, já que não está revestido num recipiente,

כי אין להם חומריות וכלים כנ"ל (ועמ"ש ע"פ שיר השירים וע"פ וכלילה שירה עמי בד"ה ויהי מקץ. ועיין בזח"א ויצא)

pois não têm materialidade nem recipientes, como explicado acima. (Veja também o que está escrito sobre “Cântico dos Cânticos” e sobre “E à noite Sua canção está comigo”, no discurso que começa “E aconteceu ao fim”. Veja também Zohar, parte 1, Vayeitzei.)

(קמ"ח ב') בענין ההפרש בין שיר הלויים לבחי' וחסידים ירננו דכהנים שהיא בחי' עליונה יותר.

(148b), a respeito da diferença entre o canto dos Levitas e o nível de “e Teus piedosos cantarão de alegria” dos Kohanim, que é um nível superior.

ועד"ז יובן מעלת בחי' שיר על בחי' מזמור. גם בפרדס בעה"כ ערך שיר פ"י כי שיר הוא בחכמה

Da mesma forma, compreender-se-á a superioridade do nível de shir sobre o nível de mizmor. Também no Pardes, em [o Portal de] Arkei HaKinuyim, no verbete shir, explica-se que shir está em Chochmá (sabedoria).

אך הנה במקדש היה גילוי שכינה מקור הנשמות והמלאכים כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים וגו'.

Ora, no Santuário havia uma revelação da Shechiná, fonte das almas e dos anjos, como está escrito: “Teu reinado é um reinado sobre todos os mundos...”.

לכך נאמר בחנוכת הבית מזמור שיר שהיה מתגלה שם שניהם בחינת המזמור של המלאכים והשיר של הנשמות מצד שמקור כולם הוא גילוי שכינה ב"ה שנתגלה במקדש כנ"ל

Por isso, a respeito da dedicação da Casa se diz “Um salmo, uma canção”, pois ambos se revelavam ali: o nível de mizmor dos anjos e o shir das almas, uma vez que a fonte de todos é a revelação da Shechiná, bendito seja Ele, que se revelou no Santuário, como explicado acima.

וכן היה למטה במקדש בשיר של הלויים שנתחלקו לבי' חלקים מהם היו המשוררים בפה ומהם המזמרים בכלי וכדאיתא פלוגתא בגמרא אם עיקר שירה בפה או כלי כו' יעו"ש.

E assim também ocorria embaixo, no Santuário, com o canto dos Levitas, que se dividiam em dois grupos: alguns cantavam com a voz e outros tocavam instrumentos; como consta na divergência da Guemará sobre se a essência do canto é vocal ou instrumental etc.; veja ali.

12 ומ"ש לפעמי' להיפוך שיר מזמור לבני קרח כו' היינו בהיות המזמור הוא בחיצוניות המלוכש בכלי והשיר בפנימית שכלתי כלי

Quanto ao fato de às vezes aparecer a ordem inversa, “Uma canção, um salmo, dos filhos de Korach...”: mizmor está na dimensão exterior, revestido num recipiente, e shir na dimensão interior, sem recipiente;

ולכך כשמצטרפים להתחבר יחד הוא בבי' פנים או שהעליון יורד למטה או התחתון מתעלה למעלה ולכך כשנאמר מזמור שיר הוא בחי' ההעלאה של המזמור ליכלל בהשיר ולהתחבר בו.

por isso, quando precisam unir-se, há duas possibilidades: ou o nível superior desce para baixo, ou o inferior se eleva para cima. Assim, quando se diz “Um salmo, uma canção”, trata-se da elevação de mizmor, para que seja absorvido em shir e se una a ele.

ושיר מזמור הוא כשהעליון השיר יורד למטה להתחבר אליו (ובזה"ג ר"פ אחרי' (דנ"ח ע"ב) מאי שיר מזמור כו' שיר דאיהו כפול כו'.

E “Uma canção, um salmo” significa que o nível superior, shir, desce para baixo a fim de unir-se a ele. (E no Zohar, parte 3, no início de Parshas Acharei) (fólio 58b): “O que significa ‘Uma canção, um salmo’?... uma canção que é dupla...”.

וכן מזמור שיר ליום השבת. ופי' במק"מ שם בשם הרח"ו דפי' שיר דאיהו כפול היינו יחוד זו"ג וע"ש ס"פ (דע"ט ב')

E assim também “Um salmo, uma canção para o dia de Shabat”. O Mikdash Melech explica ali, em nome de Rabi Chaim Vital, que “uma canção que é dupla” significa a união de Zeir Anpin e Nukvá. Veja também ali, no fim da seção (fólio 79b),

מענין מזמור שיר ליום השבת ובמק"מ שם דהמזמור שיר הוא כמ"ש במשנה סוף תמיד ליום שכולו שבת כו'

sobre “Um salmo, uma canção para o dia de Shabat”; e ali o Mikdash Melech diz que “um salmo, uma canção” corresponde ao que diz a Mishná, no fim de Tamid: “para o dia que será inteiramente Shabat...”,

ואליו מזמרים בחי' מזמור שיר והבן ועד"ז הוא ענין מזמור שיר דחנוכת הבית כו' גם מזמור הוא לשון זמר והתחלקות כמ"ש וכרמך לא תזמור

e a Ele cantam o nível de “um salmo, uma canção”; compreenda isso. Da mesma forma, entende-se a questão de “Um salmo, uma canção” da dedicação da Casa etc. Além disso, mizmor também significa podar (zemer) e dividir, como está escrito: “E não podarás a tua vinha” (sizmor),

שהוא לשון פירוד והתחלקות של הניגון שנחתך לחלקים קטנים בתוך הכלי זמר משא"כ השיר וכמ"כ הוא למעלה.

termo que denota separação e divisão: a melodia é cortada em pequenas partes dentro do instrumento musical, ao contrário de shir. O mesmo se aplica também no Alto.

13 ופי' כי דליתני שהטעם לכל זה הוא יתרון ומעלות הנשמות על המלאכים ויתרון הזה הוא נרמז במלת דליתני שיש בו ג' פירושים. הא' מלשון התרוממות והתנשאות בבחי' למעלה מעלה. והב' מלשון דלות ועניות.

E o significado de “pois Tu me elevaste (dilisani)”: a razão de tudo isso é a vantagem e a superioridade das almas sobre os anjos, e essa vantagem está insinuada na palavra dilisani, que tem três significados. O primeiro deriva do sentido de exaltação e elevação, num nível muito acima. O segundo deriva do sentido de pobreza (dalut) e carência.

14 והג' מלשון דלה דלה לשון שאיבה וכל הג' פירושים הם אמת והם ג' מעלות שיש לנשמה על המלאכים.

O terceiro deriva do sentido de “ele tirou, tirou (dalah dalah)”, uma expressão que significa tirar [água]. E os três significados são verdadeiros, e constituem três vantagens que a alma tem sobre os anjos.

הא' מלשון התרוממות והתנשאות כי הנשמה היא רמה ונשאה במקורה למעלה שהיא מבחינת פנימית משא"כ המלאכים כו' ולזאת השתחוואת הנשמה וביטולה במקורה הוא ביתר שאת כנר בפני האבוקה ממש.

O primeiro deriva do sentido de exaltação e elevação: pois a alma é elevada e exaltada em sua fonte no alto, sendo do nível da dimensão interior, ao contrário dos anjos etc. Por isso, a prostração da alma e sua autoanulação em sua fonte são de grau superior, verdadeiramente como uma vela diante de uma tocha.

15 והבי מלשון דלות ועניות דהיינו שהנשמה היא ערומה בלי לבוש שאין לה התלבשות גוף וכלי המגביל כלל משא"כ המלאכים שיש להם גופים שהן רוחות ואש לוחט.

O segundo deriva do sentido de pobreza e carência: isto é, a alma está nua, sem vestimenta, pois não tem absolutamente um corpo como vestimenta nem um recipiente que a limite; ao contrário dos anjos, que têm corpos, os quais são ventos e fogo flamejante.

והגי' מלשון שאיבה שהנשמות נשאבו ממקור חוצבם מבחינת חכמה ותמלא כדה כד מן ים החכמה כ"ד ספרי דאורייתא

O terceiro deriva do sentido de tirar [água]: as almas foram tiradas da fonte de onde foram talhadas, do nível de Chochmá (sabedoria); “e ela encheu seu cântaro (kadah)”: um cântaro (kad) do mar de Chochmá, os vinte e quatro (kad) livros da Torá.

והיינו שיסודתה בהררי קדש היא חכמה עילאה מקור התורה שהתורה נשאבה משם כד מן הים וכמ"ש Isto é, “seu fundamento está nas montanhas sagradas”, que é a Chochmá suprema, a fonte da Torá, pois a Torá foi tirada de lá, um cântaro do mar; e conforme está escrito,

ותורה שם בישראל וכתוב וזאת לפנים בישראל ואין זאת אלא תורה שהיא מושרשת בנש"י במקורם ובפנימיותם ולזאת ראויים הם להשראת השכינה ולקבלת התורה יותר מהמלאכים:

“e Ele estabeleceu uma Torá em Israel”; e está escrito: “E isto acontecia antigamente em Israel”; e “isto” não é outra coisa senão a Torá, que está enraizada nas almas de Israel, em sua fonte e em sua dimensão interior (pnimiyut). Por isso, elas são mais aptas do que os anjos para que a Shechiná (Presença Divina) repouse entre elas e para receber a Torá.

מזמור שיר חנכת הבית לדוד

Um salmo, um cântico da dedicação da Casa, de David

1 מזמור שיר חנכת הבית לדוד. להבין הטעם שעושים משתה ושמחה בחנוכת הבית הנה יש ג' בחי' מזון ולבושים ובתים.

“Um salmo, um cântico da dedicação da Casa, de David.” Para compreender a razão pela qual se faz um banquete e se celebra a dedicação de uma casa: há três níveis: alimento, vestimentas e casas.

מזון הוא חיות פנימי לגוף האדם שנעשה פנימית וחיות לו ע"י הכרס והקיבה שהם מבשלים את המזון והמובחר עולה למוח ונעשה פנימית וחיות למוחין ואברים שמחזק את כל אבריו.

O alimento é a força vital interior (chayut) do corpo da pessoa. Por meio do ventre e do estômago, que cozinham o alimento, ele se torna interior à pessoa e força vital para ela; a parte mais refinada sobe ao cérebro e torna-se interior [nutrição] e força vital para o intelecto e os membros, fortalecendo todos os seus membros.

ולבושין הם מקיפים על האדם שמקיפו ומלבישו ומציל אותו מקור וחום לבד ואין נעשה פנימית וחיות כמו המזון אך הוא מקיף עליו ממש.

As vestimentas são elementos abrangentes sobre a pessoa: envolvem-na, vestem-na e a protegem apenas do frio e do calor; não se tornam interiores [a ela] e força vital como o alimento, mas a envolvem bem de perto.

בתים הם ג"כ מקיפים על האדם רק לא כמו הלבושים שהם עליו ממש. משא"כ הבתים הן מרוחקים מן האדם בתכלית.

As casas também são elementos abrangentes sobre a pessoa, mas não como as vestimentas, que ficam diretamente sobre ela. As casas, em contrapartida, estão inteiramente afastadas da pessoa.

2 והנה אנו רואים שהמזון נקנה יותר בזול מן הלבושים ולבושים יותר בזול מן הבתים. ולכאורה היה נצרך להיות בהפך שהמזון הוא פנימי וחיות לו

Agora vemos que o alimento é comprado por um preço mais baixo que as vestimentas, e as vestimentas, por um preço mais baixo que as casas. Aparentemente, deveria ser o contrário, pois o alimento é interior e força vital para a pessoa,

שנכלל ונתבטל עמו והיו לאחדים ממש וחיות נפשו שא"א לחיות כלל בלי מזון והיה נצרך להיות ביוקר מלבושים שהם אינם חיות לו רק מקיפים עליו.

é absorvido e dissolvido dentro dela, de modo que ambos se tornam verdadeiramente um, e é a vida de sua alma, pois é impossível viver sem alimento; por isso deveria ser mais caro que as vestimentas, que não são força vital para ela, mas apenas a envolvem.

וכן לבושים נגד הבתים ג"כ כמו ערך המזון לנגד הלבושים (אך הטעם ע"פ פשוט הוא מפני שהמזון אינו מתקיים הרבה שתיכף אחר שיעור המזון חוזר ונעשה רעב.

E, do mesmo modo, as vestimentas em comparação com as casas estão na mesma proporção que o alimento em comparação com as vestimentas. (Mas, segundo o sentido simples, a razão é que o alimento não dura muito, pois, assim que passa o tempo necessário para digeri-lo, a pessoa volta a sentir fome.

משא"כ הלבושים הם מתקיימים לערך שנה ויותר והבתים הם יותר מתקיימים גם מן הלבושים ולכן הבתים דמיהם יקרים מן הלבושים מפני שהם מתקיימים יותר וכן הלבושים יקרים מן המזון כנ"ל).

As vestimentas, em contrapartida, duram cerca de um ano ou mais, e as casas duram ainda mais que as vestimentas. Por isso, o preço das casas é mais alto que o das vestimentas, pois duram mais; e, do mesmo modo, as vestimentas são mais caras que o alimento, como foi dito acima.)

אך באמת שרש ג' בחי' הנ"ל למעלה הבתים שרשם למעלה יותר גבוהים מן הלבושים והלבושים מן המזון כנודע שכל שנפל למטה במדרגה שרשו מבחי' ומדרגה יותר גבוה.

Mas, na verdade, quanto à raiz, no Alto, dos três níveis mencionados acima, as casas têm uma raiz mais elevada que as vestimentas, e as vestimentas, mais elevada que o alimento. Como é sabido, tudo o que desce a um nível inferior tem sua raiz em um nível e grau mais elevados.

3 והענין כי הנה ג' מדרגות הללו יש בבחי' עולם שנה נפש בבריאת העולמות וגם בתורה ומצות כי

A explicação é que estes três níveis se encontram nas dimensões de Mundo, Ano e Alma na criação dos mundos, e também na Torá e nas mitsvot. Pois

הנה נודע שיש בחי' ממכ"ע ובחי' סוכ"ע ממכ"ע הוא כח הפועל בנפעל שבחי' מל' דאצילות מחיה עולמות ב"ע אזי מתלבשת ממש בב"ע בבחי' פנימיות וחיות

é sabido que existe o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) e o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). A luz que preenche todos os mundos é o poder do Criador dentro da coisa criada: quando o nível de Malchut de Atsilut dá vida aos mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá, ele então se reveste efetivamente em Beriá, Yetsirá e Assiá como interioridade e força vital,

כמו הנפש המחיה את הגוף בכל פרטי אופני הגוף כח הראיה שמיעה ריח דיבור בראש וידים והלב והכרס והקיבה והרגלים כפי סדר ההשתלשלות

como a alma que dá vida ao corpo em todas as suas modalidades particulares: o poder da visão, da audição, do olfato e da fala na cabeça, e também as mãos, o coração, o ventre, o estômago e os pés, segundo a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

וכמו כן למעלה בחי' מל' דאצילות שמתלבשת בב"ע להחיות העולמות הוא ג"כ בבחינת פנימיות החיות בכל פרטי ההשתלשלות

E, da mesma forma, no Alto, o nível de Malchut de Atsilut que se reveste em Beriá, Yetsirá e Assiá para dar vida aos mundos também se encontra na forma de dimensão interior da força vital em todos os detalhes da cadeia descendente dos mundos.

וזהו כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו להודיע כו' גבורותיו שנקראו גבורות וצמצומים להתהוות עולמות נפרדים בהתחלקות לכמה פרטים עד אין קץ.

É este o sentido de: “Falarão da glória de Teu reino e contarão Teu poder, para dar a conhecer etc. Suas obras poderosas”: as “obras poderosas” são o que se denomina guevurot e contrações (tsimtsumim), para que mundos separados venham a existir, divididos em inúmeros detalhes, sem fim.

4 ולכן נקרא ממכ"ע שהוא בבחי' חיות פנימי כח הפועל בנפעל כו'. ובחי' סוכ"ע הוא שאינו מתלבש בתוך עלמין כלל בבחינת פנימי

Por isso ela é chamada de luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), pois está na forma de força vital interior, o poder do Criador dentro da coisa criada, etc. O nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), por sua vez, é aquele que não se reveste nos mundos de modo algum como dimensão interior,

רק סובב ומקיף עליהם כמ"ש בס"ב להחיותן שעיקר החיות הוא בבחי' מקיף שלמעלה מ"ס דאצילות שהם מתלבשים בתוך י"ס דבי"ע חסד דאצילות בחסד דבריאה כנ"ל ונקר א כתר עליון

mas apenas os rodeia e circunda, como está escrito no Sefer Shel Beinonim, para lhes dar vida. Pois a força vital principal provém do nível da luz abrangente que está acima das dez Sefirot de Atsilut, que se revestem nas dez Sefirot de Beriá, Yetsirá e Assiá — Chessed de Atsilut em Chessed de Beriá, como acima —, e é chamada Kéter Elyon (a Coroa Suprema).

(וזהו כל אשר חפץ ה' עשה שעיקר ההתהוות הוא מבחי' חפץ ה' ורצונו העליון וכמשנ"ת בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות שבכל נברא יש המשכת החיות מבחי' ממכ"ע וסוכ"ע ושעיקר ההתהוות הוא מבחי' סוכ"ע ע"ש)

(Este é também o sentido de “Tudo o que D'us desejou, Ele fez”, pois o principal [ato de] trazer à existência provém do nível do desejo de D'us e de Sua vontade suprema; e, como é explicado na Explicação sobre “Trazerão uma vestimenta real”, em toda criatura há uma atração de força vital do nível de memalê kol almin e de sovev kol almin, e o principal ato de trazer à existência provém do nível de sovev kol almin; veja ali.)

אך יש בכתר ב' בחי' היינו בחי' התחתונה שבמאציל וראש וראשון לנאצלים כנודע שכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים. וכנודע שכל דבר הממוצע צריך להיות כלול משניהם וכמ"ש בע"ח (שמי"א פ"ג).

Mas em Kéter há dois níveis: o nível inferior do Emanador e o primeiro dos emanados. Como é sabido, Kéter é o intermediário entre o Emanador e os emanados. E também é sabido que todo intermediário precisa conter ambos, como está escrito em Etz Chaim (Sha'ar 41, capítulo 3).

והנה ראש וראשון לנאצלים הוא הנקרא א"א שהוא מקור שממנו נמשכים התהוות עשר תיקונים י"ס דאצילות בבחי' השתלשלות חד אריך כו' משא"כ א"א עצמו הוא מקיף סוכ"ע בהשוואה אחת.

Ora, o primeiro dos emanados é o que se chama Arich Anpin, a fonte da qual provém o vir à existência dos dez tikunim, as dez Sefirot de Atsilut, segundo a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): “um longo” etc. Arich Anpin em si, em contrapartida, é uma luz abrangente, sovev kol almin, de maneira igual [sobre todos].

אמנם בחי' התחתונה שבמאציל הוא הנקרא עתיק מלשון המעתיק הרים שאין ערוך כלל ליי"ס הנאצלים ואין שייך לקרוא אף בשם מקיף שכל מקיף הוא שיש לו איזה שייכות רק נקרא מקיף דמקיף כו'

Contudo, o nível inferior do Emanador é o que se chama Atik, derivado da expressão “Aquele que remove (ha-ma'tik) montanhas”, pois não há comparação alguma entre ele e as dez Sefirot emanadas, e nem sequer é apropriado chamá-lo de “abrangente”, pois toda luz abrangente tem alguma relação [com aquilo que envolve]; antes, ele é chamado de “abrangência da abrangência”, etc.

וזהו כמו בית שאינו בחי' מקיף הסמוך וקרוב לגוף כמו הלבוש רק הוא מקיף רחוק מגוף האדם והיינו Isso é como uma casa, que não corresponde ao nível de abrangência adjacente e próxima do corpo, como a vestimenta, mas é uma abrangência distante do corpo da pessoa; isto é,

כמו בחי' מקיף למקיף (ועמ"ש סד"ה השמים כסאי בענין איזה בית אשר תבנו לי. ועמ"ש בפ' פנחס סד"ה צו את בני כו' את קרבני לחמי בענין הטעם שאין הקרבנות נוהגין אלא בפני הבית ע"ש)

como o nível de abrangência da abrangência. (E veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “Os céus são Meu trono”, sobre o tema de “Que casa poderíeis construir para Mim?”. E veja o que está escrito em Parshas Pinchas, ao final do discurso que começa com “Ordena aos filhos de Israel... Minha oferta, Meu pão”, sobre a razão pela qual os sacrifícios são praticados somente quando o Templo está de pé; veja ali.)

והנה נגד ג' בחינות הנ"ל נשתלשלו למטה ג' בחי' מזון ולבושים והיכלות וכל דבר היותר גבוה ירידתו והתלבשותו למטה ביותר.

Ora, correspondendo aos três níveis mencionados acima, desceram abaixo três níveis: alimento, vestimentas e moradas; e, quanto mais elevado algo é, mais baixa é sua descida e seu revestimento abaixo.

והנה מזון שהוא חיות פנימי נמשך מבחי' ממכ"ע ולכן יש כמה טעמים וכמה גוונים כמו מר מתוק כו'

Ora, o alimento, que é força vital interior, é atraído do nível de memalê kol almin; por isso há muitos sabores e muitas variedades, como amargo, doce etc.,

ורבוי התחלקות פרטי המאכלים היינו שכל התכללות הי"ס חסד שבחסד גבורה שבגבורה כו' ולכן המזון יש לו כליון מאור פנימי המלוכש ומוגבל בכלים כו'

e a grande variedade de alimentos particulares corresponde à inclusão recíproca de todas as dez Sefirot: Chessed de Chessed, Guevurá de Guevurá etc. Por isso, o alimento está sujeito a ser consumido, pois provém da luz interior que se reveste e é limitada nos recipientes, etc.

(ועמ"ש בד"ה המגיד מראשית אחרית בענין שארה כסותה כו' דבחי' שארה שהוא המזון נמשך משם אלקים דהיינו מבחי' הכלים כו' ע"ש)

(E veja o que está escrito no discurso que começa com “Aquele que anuncia desde o princípio o fim”, sobre o tema de “seu alimento, suas vestimentas” etc.: que o nível de “seu alimento”, isto é, o alimento, é atraído do Nome Elokim, ou seja, do nível dos recipientes, etc.; veja ali.)

ולכן הם למטה מתאחדים לאחדים עם האדם בחיות פנימי לפי ששרשו בבחי' ממלא כל עלמין כח הפועל כו'.

Por isso, abaixo, eles se unem à pessoa como um só, como força vital interior, pois sua raiz está no nível de memalê kol almin, o poder do Criador, etc.

ולכן הם יותר בזול ואינם הכרחים כ"כ במיני מטעמים שאפשר בפת חריבה כו'. שיכולים לחיות מפת במלח

Por isso, são mais baratos e não é tão necessário ter muitos tipos de iguarias, pois é possível [contentar-se] com pão seco etc.; pode-se viver de pão com sal,

וגם יכולים לאכול מיני מטעמים מפני ששרשו מבחי' כח הפועל כו' שהוא מבחי' גבול וכלי שמוגבל בכלי

e também é possível comer vários tipos de iguarias, pois sua raiz provém do nível do poder do Criador etc., que pertence ao nível do limite e do recipiente, limitado em um recipiente;

ולכן גם במזון הוא כן משא"כ הלבושים שרשם למעלה הוא מבחי' כתר ראש לנאצלים בחי' מקיף

e por isso o mesmo se aplica também ao alimento. As vestimentas, em contrapartida, têm sua raiz acima no nível de Kéter, a cabeça dos emanados, o nível de uma luz abrangente;

ולכן הם למטה ג"כ מקיפים על האדם ולא כחיות פנימי ונצרכים יותר לאדם כי א"א בחורף בלי מלבוש כו' וכן בקיף כו'

e por isso, abaixo, também envolvem a pessoa, em vez de serem força vital interior; são mais necessárias à pessoa, pois é impossível [ficar] no inverno sem vestimenta etc., e o mesmo se aplica ao verão etc.;

ולכן הם יותר ביוקר ומתקיים יותר לפי ששרשו למעלה גבוה יותר ממזון כנ"ל שהוא מאור המוגבל בכלים משא"כ לבושים שרשם מבחי' סובב שאינו מוגבל בכלים

por isso são mais caras e duram mais, pois sua raiz acima é mais elevada que a do alimento, que, como foi dito, provém da luz limitada nos recipientes; as vestimentas, em contrapartida, têm sua raiz no nível de sovev, que não é limitado nos recipientes;

ולכן אין לו כליון כ"כ [וע מ"ש בביאור ע"פ באתי לגני בענין אריתי מורי שעד"ז הוא ג"כ ההפרש בין טעם לריח ע"ש וז"ש ריח בגדיו

por isso, não estão tão sujeitas a se desgastar. [E veja o que está escrito na Explicação sobre "Vim ao Meu jardim", sobre o tema de "Colhi minha mirra", que também é nesse sentido a diferença entre sabor e aroma; veja ali. E este é o sentido de "o aroma de suas vestimentas",

וזהו גם כן ענין בריחא דלבושייכו בזהר פ' בלק דקפ"ו ע"א] ובתים שהם רחוקים יותר מגוף האדם שרשם למעלה הוא מבחי' תחתונה שבמאציל שהוא בחי' מקיף דמקיף כנ"ל.

e este também é o sentido de "com o aroma de suas vestimentas", no Zohar, Parshas Balak (186a).] As casas, que estão mais afastadas do corpo da pessoa, têm sua raiz acima no nível inferior do Emanador, que é o nível de abrangência da abrangência, como foi dito acima.

5 ולכן ירדה למטה במדרגה היותר תחתונה אבנים ועפר בחי' דומם מה שאין כן הלבושים הן מבחי' צומח

Por isso, ela desceu abaixo ao nível mais baixo: pedras e terra, o nível do inanimado; as vestimentas, em contrapartida, pertencem ao nível do vegetal.

ולכן הם למטה גם כן מרוחקים מגוף האדם והם יותר נצרכים לאדם גם מהלבושים כי א"א לדור בלא בית אף רגע והוא יותר ביוקר ומתקיים ביותר מפני ששרשם למעלה מעלה מבחי' מקיף דמקיף וד"ל:

Por isso, abaixo, elas também estão afastadas do corpo da pessoa; são ainda mais necessárias à pessoa que as vestimentas, pois é impossível morar sem uma casa nem sequer por um instante. Ela é mais cara e dura mais que tudo, pois sua raiz no Alto é extraordinariamente elevada, no nível de uma abrangência da abrangência. E isso basta para quem compreende.

6 ב וכן יש ג' בחי' הנ"ל בתורה ומצות כנודע דאורייתא היא בחי' מזון לנשמה ומצות הם לכושים לנשמה (וכמ"ש בד"ה אלה מסעי ובד"ה אני לדודי ובד"ה יונתי כו' ושאר דוכתי)

2. E, da mesma forma, os três níveis mencionados acima se encontram na Torá e nas mitsvot. Como é sabido, a Torá corresponde ao alimento da alma, e as mitsvot são vestimentas para a alma (como está escrito no discurso que começa com “Estas são as jornadas”, no discurso que começa com “Eu sou do meu amado” e no discurso que começa com “Minha pomba” etc., bem como em outros lugares).

והנה אף שלמטה בהשתלשלות המצות הם במדרגה יותר תחתונה מהתורה שהם במעשה גשמיות
אעפ"כ אנו רואים שגבוהים הם יותר בשרשן

Ora, embora abaixo, na cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), as mitsvot estejam em um nível inferior ao da Torá, por consistirem em atos físicos, vemos, apesar disso, que são mais elevadas em sua raiz.

ולכן כל התורה היא פ"י המצות הן בנגלה הן בנסתר כמו ספר הזהר וכן ארז"ל גדול תלמוד שמביא
לידי מעשה וכן לא המדרד עיקר אלא המעשה כו' וכן ארז"ל (בכתובות דפ"ו)

Por isso, a Torá inteira é uma explicação das mitsvot, tanto na parte revelada quanto na oculta, como o livro do Zohar. E assim disseram nossos Sábios: “Grande é o estudo, pois conduz à ação”; e também: “Não é o estudo o principal, mas a ação” etc. E também disseram nossos Sábios (em Kesubos 86a):

אבל במצות עשה כגון שאומרים לו עשה סוכה ואינו עושה כו' היו מכין אותו עד שתצא נפשו

“Mas, no caso dos mandamentos positivos, por exemplo, se lhe dizem: ‘Faz uma sucá’, e ele não a faz etc., devem açoitá-lo até que sua alma parta.”

ואף שאמרו שמי שתורתו אומנתו כגון רשב"י וחביריו אין מפסיקין לתפלה ובירושלמי פ"ק דשבת
אמרו שפ"י לק"ש אין מפסיקין היינו דוקא לק"ש

E, embora tenham dito que aquele cuja ocupação é a Torá, como Rabi Shimon bar Yochai e seus companheiros, não interrompe [seu estudo] para a oração, e no Talmud de Jerusalém, capítulo 1 de Shabat, disseram que isso significa que não interrompe para a recitação do Shemá, isso se aplica somente à recitação do Shemá;

אבל למ"ע כמו לסוכה ולולב מחוייב להפסיק כמבואר בירושלמי שם הובא בבעל המאור פ"ק דשבת ולא מודה רשב"י שמפסיקין לעשות סוכה כו' טעמיה דרשב"י שזה שנון

mas, para um mandamento positivo, como a sucá ou o lulav, ele é obrigado a interromper, como está explicado no Talmud de Jerusalém ali, citado pelo Baal HaMaor no capítulo 1 de Shabat: "Rabi Shimon bar Yochai não admite que se interrompa para fazer uma sucá etc.? A razão de Rabi Shimon bar Yochai é: isto é estudo

וזה שנון אין מבטלין שנון מפני שנון וכל הנ"ל הוא שאף שלמטה בהשתלשלות הם יותר תחתונים שהמה בחי' לבושים מקורם ושרשם למעלה הוא יותר גבוה שהתורה

e isso é estudo; não se deixa um estudo de lado por causa de outro estudo." Tudo o que foi dito acima [mostra] que, embora abaixo, na cadeia descendente dos mundos, as mitsvot sejam inferiores, por serem o nível das vestimentas, sua fonte e raiz no Alto são mais elevadas. Pois a Torá,

שהיא בחי' מזון שרשו מבחי' פנימית י"ס דאצילות אורייתא מחכמה נפקת כו' ולכן לימוד התורה אין לה שיעור

que corresponde ao alimento, tem sua raiz no nível da dimensão interior (pnimiyut) das dez Sefirot de Atsilut: "A Torá procede de Chochmá" etc. Por isso, o estudo da Torá não tem medida fixa,

כי גם בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית יצא ידי חובת ת"ת וגם והגית בו יומם ולילה

pois, mesmo estudando um capítulo pela manhã e um capítulo à noite, cumpriu-se a obrigação do estudo da Torá; e, ainda assim: "Meditarás nela de dia e de noite."

והיינו שהוא בחי' מזון שדי לו כפת חריבה וגם יכול לאכול מיני מטעמים ששרשם ומקורם הוא מבחינת ממלא

Isto é, ela corresponde ao alimento, pois basta pão seco, mas também se pode comer vários tipos de iguarias, cuja raiz e fonte provêm do nível de memalê.

אבל המצות הם מבחינת מקיף העליון בחי' כתר אחד כו' שהוא למעלה מהחכמה דאצילות ולכן נעשים לבושים לנשמה כנ"ל בלבושים.

Mas as mitsvot provêm do nível da luz abrangente suprema, o nível de Kéter, "um" etc., que está acima de Chochmá de Atsilut; por isso, tornam-se vestimentas para a alma, como foi dito acima a respeito das vestimentas.

7 והנה כמו שבכתר עליון הממוצע בין מאציל לנאצלים יש בו שני בחי' כנ"ל מקיף ומקיף דמקיף כנ"ל כך המצות יש ב' מיני מצות הא' סתם כל המצות שהם ברצונו של אדם לעשותם

Ora, assim como em Kéter Elyon, o intermediário entre o Emanador e os emanados, há dois níveis, como acima: um circundante e um circundante do circundante, assim também há dois tipos de mitsvot. O primeiro: as mitsvot comuns, todas aquelas que são [realizadas] pela vontade da pessoa de cumpri-las,

כמו סוכה ולולב וכה"ג ויש מצות שהם אינם תלויים ברצונו כלל רק דוקא שלא בדעתו כמו מצות שכחה וכה"ג.

como sucá e lulav e semelhantes. E há mitsvot que não dependem de sua vontade de modo algum, mas [ocorrem] especificamente sem que ele saiba, como a mitsvá do feixe esquecido e semelhantes.

8 וכמו שמצינו בתוספתא פ"ג דפאה מעשה בחסיד א' ששכח עומר בתוך שדהו ואמר לבנו צא והקריב עלי פר לעולה ופר לשלמים אמר לו אבא מה

Como encontramos na Tosefta, capítulo 3 de Pe'ah: Certa vez, um homem piedoso esqueceu um feixe no meio de seu campo e disse ao filho: "Vai e oferece em meu nome um touro como oferenda queimada e um touro como oferenda pacífica." O filho lhe perguntou: "Pai, o que

ראית לשמוח בשמחת מצוה זו מכל מצות שבתורה אמר לו כל מצות שבתורה נתן להם המקום לדעתנו זו שלא לדעתנו שאלו עשינוהו ברצון לפני המקום לא באת מצוה זו לידינו

viste para te alegrares com a alegria desta mitsvá mais do que com todas as mitsvot da Torá?" Ele lhe respondeu: "O Onipresente nos deu todas as mitsvot da Torá [para cumpri-las] com nosso conhecimento; esta, [porém, ocorre] sem nosso conhecimento. Pois, se a tivéssemos feito deliberadamente diante do Onipresente, esta mitsvá não teria chegado às nossas mãos.

אלא הרי הוא אומר כי תקצור וגו' קבע לו הכתוב ברכה עכ"ל התוספתא ור"ל שא"כ קיום מצוה זו היא בחי' מתנה מלמעלה לכן אני מקריב פר.

Em vez disso, diz [a Escritura]: 'Quando fizeres a colheita', etc.; o versículo estabeleceu uma bênção para ela." Até aqui, as palavras da Tosefta. Ele quis dizer: se é assim, o cumprimento desta mitsvá é um presente do Alto; por isso ofereço um touro.

9 והיינו שהמצות שהם תלויים בדעתו ורצונו של אדם שרשם למעלה ג"כ בכתר מבחי' א"א שהוא בחי' רצון העליון שהוא שרש הנאצלים אנת הוא דאפיקת כו'

Isto é, as mitsvot que dependem do conhecimento e da vontade da pessoa têm sua raiz acima também em Kéter, no nível de Arich Anpin, que é o nível da vontade suprema, a raiz dos emanados: "Tu és Aquele que fez surgir", etc.

ולכן הם למטה ג"כ תלויים ברצונו ובעשותם ממשיך מבחי' רצון העליון וזהו אשר קדשנו במצותיו ויכול לעשותם בשמחה גדולה שממשיך בחי' רצון העליון בבחי' מקיף עליו משא"כ המצות שהם דייקא שלא מדעת ורצון

Portanto, também abaixo elas dependem de sua vontade, e, ao cumpri-las, ele faz descer o nível da vontade suprema. E este é [o sentido de] "que nos santificou com Seus mandamentos". Ele pode cumpri-las com grande alegria, pois faz descer o nível da vontade suprema como uma luz circundante sobre si. Em contraste, as mitsvot que ocorrem especificamente sem conhecimento e vontade,

כמו מצות שכחה הנ"ל שרשה מבחי' תחתונה שבמאציל שהוא למעלה מן הרצון ונקרא מקיף דמקיף como a mitsvá do feixe esquecido mencionada acima, têm sua raiz no nível inferior do Emanador, que está acima da vontade e é chamado de circundante do circundante

(ואפשר זהו בחי' רעוא דכל רעוין דהיינו רצון לרצון כו') ולכן הוא למטה ג"כ למעלה מן הדעת ורצון האדם.

(e talvez este seja o nível de "a Vontade de todas as vontades", isto é, uma vontade da vontade, etc.); por isso, também abaixo, ele está acima do conhecimento e da vontade da pessoa.

וכה"ג מצינו כמה מצות שהם דוקא שלא מרצון כמו ר"ש בן שטח שברח למצרים על שרצו למנותו נשיא ולא היה ברצונו לקבל בחי' הנשיאות וברח כו'

E encontramos algo semelhante em várias mitsvot que ocorrem especificamente sem vontade, como no caso de Rabi Shimon ben Shetach, que fugiu para o Egito porque queriam nomeá-lo Nasi, e não era de sua vontade aceitar o cargo de Nasi; por isso fugiu, etc.;

ורדפו אחריו ונעשה נשיא ואם לא היה בורח והיה ברצונו לקבל הנשיאות לא היו ממנים אותו להיות נשיא

e foram atrás dele, e ele se tornou Nasi. Se não tivesse fugido e fosse de sua vontade aceitar o cargo de Nasi, não o teriam nomeado Nasi,

כי כל הרודף אחר הכבוד כו' והיינו שמצוה הזאת היא גם כן שרשה מבחי' מקיף דמקיף למעלה כנ"ל
 pois todo aquele que persegue a honra, etc. Isto é, também esta mitsvá tem sua raiz acima no nível de um circundante do circundante, como acima.

(ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בענין נעשה ונשמע שבחי' נעשה זהו ביטול רצון לגמרי למעלה מהדעת
 והשכל ואפשר זהו בחי' הנמשך מרעוא דכל רעוין שהוא בחי' הנ"ל

(E veja o que está escrito no discurso iniciado por “Ide e vede”, sobre “Faremos e ouviremos”: o nível de “faremos” é a anulação completa da vontade, acima do conhecimento e do intelecto; e talvez este seja o nível que se faz descer de “a Vontade de todas as vontades”, que é o nível mencionado acima.

ולכן קשרו להן ב' כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע היינו ב' בחי' שבכתר עליון שהם בחי'
 מקיף הנמשך ע"י נשמע ובחי' מקיף למקיף הנמשך ע"י נעשה שהוא בטול הרצון שמבטל דעתו ורצונו
 לגמרי.

E por isso lhes colocaram duas coroas, uma correspondente a “faremos” e outra a “ouviremos”: isto é, os dois níveis em Kéter Elyon, o nível de um circundante, que se faz descer por meio de “ouviremos”, e o nível de um circundante do circundante, que se faz descer por meio de “faremos”, que é a anulação da vontade, na qual a pessoa deixa inteiramente de lado seu conhecimento e sua vontade.

וע"כ הקדימו נעשה לנשמע. כי כן בחי' עתיק הוא מבחי' א"ס קדמון לכל הקדומים וממנו נמשך בחי'
 א"א ועד"ז הוא משארז"ל רפ"ו דברכות כמ"ש ואספת דגנך מיירי

E por isso antepuseram “faremos” a “ouviremos”. Pois o nível de Atik provém do nível do Infinito (Ein Sof), anterior a tudo o que é anterior, e dele se faz descer o nível de Arich Anpin. E segundo essa mesma linha, é o que disseram nossos Sábios no início do capítulo 6 de Berachos: [o versículo] “e colherás o teu cereal” fala

כשאינ עושין רצונו של מקום אע"פ דקאי על והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי כו' כי פי' עושין רצונו
 להמשיך בחינת הרצון מבחי' רעוא דכל רעוין וזהו ע"י בכל מאדך שהוא ביטול רצון למעלה מהדעת.

de quando não cumprem a vontade do Onipresente, embora [o versículo] esteja ligado a [esta passagem]: “E acontecerá que, se ouvirdes atentamente os Meus mandamentos”, etc. Pois o significado de “cumprir Sua vontade” é fazer descer o nível da vontade a partir do nível de “a Vontade de todas as vontades”, e isso se dá por meio de “com toda a tua força”, que é a anulação da vontade acima do conhecimento.

משא"כ ע"י בכל לבבכם ובכל נפשכם כו'. ולכן לגבי ההמשכה שמבחי עתיק שהוא א"ס ממש לא נקי עדיין עושים רצונו של מקום כו'.

Não é assim por meio de “com todo o teu coração e com toda a tua alma”, etc. Portanto, em relação à descida a partir do nível de Atik, que é o próprio Infinito, eles ainda não são chamados de “cumpridores da vontade do Onipresente”, etc.

וקרוב לזה י"ל ג"כ מעלת מצות ל"ת על מ"ע שבקיום מצות ל"ת הוא בחי אתכפיה סט"א וכמארז"ל אל יאמר אדם אי אפשרי כו'

De modo semelhante, pode-se explicar também a superioridade das mitsvot proibitivas sobre as mitsvot positivas: ao cumprir as mitsvot proibitivas, há o nível de subjugação (iskafya) da sitra achra (o outro lado), como disseram nossos Sábios: “A pessoa não deve dizer: ‘Não tenho desejo por isso’, etc.,

אלא אפשרי ומה אעשה אבי שבשמים גזר עלי ועי"ז אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא ועמ"ש בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה וע"פ שימני כחותם. וע"פ ראיתי והנה מנורת זהב כו' מענין מצות ל"ת.

mas sim: ‘Eu gostaria, mas o que posso fazer? Meu Pai nos Céus me proibiu.’” E, por meio disso, a glória do Santo, bendito seja Ele, eleva-se no Alto. E veja o que está escrito na Explicação sobre “Sou negra, mas formosa”, sobre “Põe-me como um selo”, e sobre “Vi, e eis um candelabro todo de ouro”, etc., a respeito das mitsvot proibitivas.

ועד"ז יובן ג"כ מ"ש במ"א סד"ה ראה ריח בני בענין הברכות שקבל יעקב מיצחק שהיו דייקא בלי דעתו של יצחק רק בא אחיך במרמה כו'

E segundo essa mesma linha também se compreenderá o que está escrito em outro lugar, no fim do discurso iniciado por “Vê o aroma de meu filho”, sobre as bênçãos que Yaakov recebeu de Yitzchak, que ocorreram especificamente sem o conhecimento de Yitzchak, pois “teu irmão veio com astúcia”, etc.,

שא"א להתלבש בבחינת הדעת כו' ע"ש שזהו ע"ד הנ"ל בשם התוספתא זו שלא לדעתנו כו' והיינו לפי ששרש ברכות אלו הוא ג"כ מבחי טלא דנטיף מעתיקא.

pois é impossível [que elas] se revistam no nível do conhecimento (Daat), etc.; veja ali. Pois isso se assemelha ao que foi dito acima em nome da Tosefta: “esta, sem nosso conhecimento”, etc. Isto é, porque a raiz dessas bênçãos também está no nível do “orvalho que goteja do Atika”.

וז"ש במדרש ריח בגדיו ריח בוגדיו שהוא בחי' תשובה שלמעלה מבחי' ריח בגדיו שהם בחי' לבושים וכנ"ל שהלבוש הוא מקיף הקרוב כו'.

E este é o sentido do que se diz no Midrash: “O aroma de suas vestes” (begadav): o aroma de seus rebeldes (bogdav”, que é o nível de teshuvá (retorno), acima do nível de “o aroma de suas vestes”, que corresponde ao nível das vestes; e, como acima, a veste é a luz circundante próxima, etc.

ועמ"ש בד"ה וישלח יעקב בפ"י עובר לסוחר. ועמ"ש בביאור ע"פ כי תצא בענין ב' מקיפים ל' מ' ע"ש)

E veja o que está escrito no discurso iniciado por “Yaakov enviou”, na explicação de “corrente com o mercador”. E veja o que está escrito na Explicação sobre “Quando saíres”, acerca das duas luzes circundantes, lamed e mem; veja ali.)

ולכן נאמר בדוד והקמותי לך בית נאמן הרי נקי בחי' מלכות בשם בית והיינו מפני שאמר לא גבה לבי כו' ודוממתי

Por isso se diz a respeito de David: “E estabalecerei para ti uma casa fiel.” Assim, o nível de Malchut é chamado de “casa”. Isso se deve ao fato de ele ter dito: “Meu coração não se exaltou”, etc., “e aquietei (domamti) [minha alma].”

וכמו הבית נעשה מבחי' אבנים ועפר שהוא בחי' דומם ושרשו מבחי' מקיף דמקיף כך המלי' היא בחי' הספירה האחרונה שבע"ס דאצי' ושרשה הוא מאד נעלה מבחי' מקיף דמקיף כנ"ל.

E, assim como uma casa é feita do nível das pedras e da terra, que correspondem ao inanimado (domem), e sua raiz provém do nível de um circundante do circundante, assim também Malchut é o nível da última sefirá das dez Sefirot de Atsilut, e sua raiz é muito elevada, proveniente do nível de um circundante do circundante, como acima.

10 ולכן בחנוכת הבהמ"ק שנמשך לשם מבחי' מקיף דמקיף כנ"ל שהוא למעלה מן הרצון בחי' כתר כו'.

Portanto, na dedicação do Templo Sagrado, quando se faz descer ali o nível de um circundante do circundante, como acima, que está acima da vontade — o nível de Kéter, etc. —,

ואין שי"ך שם שמחה כלל כמו במצות שהוא ברצון האדם דכתיב אשר לא עבדת בשמחה כו' אשר קדשנו במצותיו כו'

a alegria não se aplica ali de modo algum, como ocorre com as mitsvot que dependem da vontade da pessoa, conforme está escrito: “[Porque] não serviste com alegria”, etc., [e] “que nos santificou com Seus mandamentos”, etc.,

מפני ששרשה הוא מבחי' רצון העליון כנ"ל משא"כ חנוכת הבית חומה בחינת דומם ששרשם למעלה
מן הרצון כנ"ל אין שייך כלל שמחה

pois sua raiz está no nível da vontade suprema, como acima. Já a dedicação da Casa, uma muralha, que corresponde ao inanimado e cuja raiz está acima da vontade, como acima: a alegria não se aplica a ela de modo algum.

לכן היו נצרכים להמשיך שם בחי' שמחה (ועמ"ש ע"פ ושאתם מים בששון שלפי שניסוך המים הוא
מבחי' שלמעלה מבחי' ניסוך היין שהיין משמח כו' ע"כ צריך לחברו עם בחי' שמחה. וזהו ענין ושאתם
מים דייקא בששון ע"ש)

Por isso foi necessário fazer descer ali o nível da alegria. (E veja o que está escrito sobre “Tirareis água com alegria”: como a libação de água provém de um nível acima do nível da libação de vinho, pois o vinho alegra, etc., é necessário, portanto, uni-la ao nível da alegria. Este é o sentido de “Tirareis água” especificamente “com alegria”; veja ali.)

וזהו מזמור שיר חנוכת הית להמשיך בחנוכת הבית בחינת שמחה ולכן עושים משתה ושמחה בעת
חנוכת הבית

E este é [o sentido de] “Um salmo, um cântico para a dedicação da Casa”: fazer descer o nível da alegria na dedicação da Casa. Por isso se faz um banquete e se celebra no momento da dedicação de uma casa.

(וזהו ג"כ ענין מזמור שיר שהוא נראה כפל ענין כמ"ש באלשיך. והיינו ע"ד הנ"ל במעשה דחסיד א' כו'
מה ראית לשמוח בשמחת מצוה זו מכל מצות כו' וכנ"ל וכ"ש בחנוכת בית המקדש שזהו כללות בחינה
זו ועמ"ש"ל מזה לעיל)

(E este é também o sentido de “um salmo, um cântico”, que parece uma repetição da mesma ideia, como escreve o Alshich. Isto segue a linha do que foi dito acima sobre a história de um homem piedoso, etc.: “O que viste para te alegrares com a alegria desta mitsvá mais do que com todas as mitsvot?”, etc., como acima; e ainda mais na dedicação do Templo Sagrado, que abrange todo este nível. E veja o que foi escrito acima sobre isso.)

וזהו ויהי ביתך כבית פרץ אשר כינה הולדת הולד לבחי' בית כי בני לאו בזכותא תליא מלתא

E este é [o sentido de] “E que tua casa seja como a casa de Peretz”, em que [o versículo] chamou de “casa” o nascimento de uma criança. Pois, no caso dos filhos, o assunto não depende do mérito

אלא במזל כו' זכות הוא בחינת התפשטות י"ס דאצילות שהם בבחי' אור פנימי השכלה שכל לזכות כו'

mas do mazal, etc. Mérito corresponde ao nível da expansão das dez Sefirot de Atsilut, que estão no nível da luz interior, do entendimento intelectual e do raciocínio para determinar o mérito, etc.;

אבל בני שרשם למעלה מן השכל ובחי' מזל שהוא בחי' מקיף העליון כי פי' מזל היינו המקור שהוא המשפיע ומזיל להיות יזל מים כו' ונוזלים מן לבנון כו'

mas os filhos têm sua raiz acima do intelecto, no nível do mazal, que corresponde à luz circundante suprema. Pois o significado de mazal é a fonte que concede e faz fluir (mazil), como em “a água fluirá”, etc., e “que fluem do Líbano”, etc.

ולכן נקרא בשם בית ששרשו ג"כ מבחי' מקיף עליון כו' וז"ש והתקין לו ממנו בנין עדי עד כו'

Por isso é chamada de “casa”, cuja raiz também provém do nível da luz circundante suprema, etc. E este é o sentido do que se diz: “e preparou para ele, a partir dele, uma construção eterna”, etc.

ועמ"ש בפי' ואתחנן בד"ה וזאת המצוה דתורה שבעל פה נקרא בית אל תקרי בניך אלא בוניך כו' ע"ש:

E veja o que está escrito na Parashá Va'eschanan, no discurso iniciado por “E este é o mandamento”, que a Torá Oral é chamada de “casa”: “Não leias ‘teus filhos’ (banayich), mas ‘teus construtores’ (bonayich)”, etc.; veja ali.

11 ג והנה עפ"י יוכן מ"ש כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה מנוחה זו בנין שילה כו'.

3. Ora, segundo isso se compreenderá o que está escrito: “Pois ainda não chegastes ao descanso e à herança”: “o descanso” é a construção de Shiloh, etc.

ולהבין ההפרש שבין בנין המשכן לבין בנין שילה כי לכאורה הם שוין ממש בארכן וברחבן ובכל פרטים כמו צורת המשכן כן נעשה בנין שילה

E [precisamos] compreender a diferença entre a construção do Mishkan e a construção de Shiloh, pois, aparentemente, eram exatamente iguais em comprimento, largura e todos os detalhes: assim como era a forma do Mishkan, assim foi construída a construção de Shiloh.

אך ההפרש שבמשכן היו הקרשים עצי ארז ומצופים זהב ובבנין שילה היו היריעות מאבנים דוקא.

A diferença, porém, é que no Mishkan as tábuas eram de madeira de cedro revestida de ouro, ao passo que, na construção de Shiloh, as paredes eram especificamente de pedra.

12 ולהבין זאת הלא הקרשים שבמשכן היו יקרים הרבה יותר מן היריעות שבשילה שהיו מאבנים ומדוע המשכן לא נקרא מנוחה ובנין שילה נקרא מנוחה.

E para compreender isso: certamente as tábuas do Mishkan eram muito mais preciosas do que as paredes de Shiloh, que eram de pedra; por que, então, o Mishkan não é chamado de “descanso”, enquanto a construção de Shiloh é chamada de “descanso”?

והטעם כנ"ל כי אבנים שהוא בחי' דומם ממש בחי' היותר תחתונה שרשם מבחי' היותר גבוה מקיף דמקיף כנ"ל.

A razão é a mencionada acima: as pedras, que correspondem ao nível verdadeiramente inanimado, o nível mais inferior, têm sua raiz no nível mais elevado, o circundante do circundante, como acima.

משא"כ עצי ארז כו' הוא בחי' צומח שרשה הוא מבחי' מקיף כנ"ל ולכן מנוחה זו שילה שהיה בנין

Já a madeira de cedro, etc., corresponde ao nível do vegetal, cuja raiz está no nível de um circundante, como acima. Portanto, “o descanso” é Shiloh, que era uma construção

אבנים בחי' דומם שלא היה בו שום עץ בולט בחי' צומח והיה שורה בו בחי' מקיף דמקיף כנ"ל (ועמ"ש מזה ע"פ ויגש אליו יהודה ע"ש)

de pedra, o nível do inanimado, sem qualquer madeira saliente, o nível do vegetal; e o nível de um circundante do circundante repousava nela, como acima. (E veja o que está escrito sobre isso em “E Yehudah se aproximou dele”; veja ali.)

ולכן מנה הרמב"ם ז"ל וספר החניוך סי' תצ"ב בלאוין לא תטע לך אשרה כו' שאסור לעשות בבנין בהמ"ק שום עץ בולט ועובר על לאו לא תטע כו'

E por isso o Rambam, de abençoada memória, e Sefer HaChinuch (seção 492) incluíram entre as proibições “Não plantarás para ti uma asherah”, etc.: é proibido fazer qualquer madeira saliente na construção do Templo Sagrado, e quem o faz transgride a proibição “Não plantarás”, etc.;

רק עץ שקוע מותר כמו התקרות כו' מפני שהיה דוקא מאבנים בחי' דומם ששרשם למעלה מעלה כו' somente madeira embutida é permitida, como nos tetos, etc., pois ele era especificamente de pedra, o nível do inanimado, cuja raiz é extremamente elevada, etc.

(וההפרש בין בולט לשוקע עמ"ש ע"פ שימני כחותם) ולכן ארז"ל על כורש שהחמיץ כי ציוה לעשות תלתא די אבן וחד דאעא כו'

(E, sobre a diferença entre saliente e embutido, veja o que está escrito sobre "Põe-me como um selo".) E por isso nossos Sábios disseram a respeito de Ciro que ele se tornou ímpio, pois ordenou que se fizessem três [fileiras] de pedra e uma de madeira, etc.;

וזה אסור כנ"ל להיות בו שום עץ בולט רק עץ שוקע שהוא בחי' פנימי ולא בולט שהוא בחי' מיקף היה דוקא מאבנים כנ"ל.

e isso é proibido, como acima: não deve haver nele nenhuma madeira saliente, apenas madeira embutida, que corresponde ao nível interior, e não madeira saliente, que corresponde ao nível circundante; ele tinha de ser especificamente de pedra, como acima.

13 וזהו עצי שטים עומדים קרשים עומדים שרפים עומדים והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול כו' והיינו פסוקי דזמרה עד

E isto [significa] "madeira de acácia, de pé": tábuas de pé, serafins de pé; e "os ofanim e as chayot sagradas com grande ruído", etc. Isto é, os Pesukei Dezimrá até

ק"ש הוא בחי' עצי שטים עומדים הוא בחי' צומח כנ"ל וחיות הקדש ברעש גדול על שמרגישים היש מן העולם

a recitação do Shemá corresponde ao nível de "madeira de acácia, de pé", o nível vegetal, como acima. E as chayot sagradas estão "com grande ruído" porque percebem a existência (yesh) do mundo;

ולכן כשמשיגים את ביטול ה' צבאות קדוש כו' הם ברעש גדול משא"כ שרפים שהם אינם מרגישים את היש כמו האופנים

e, portanto, quando apreendem a autoanulação (bitul) de "Santo... é o D'us dos Exércitos", etc., fazem grande ruído. Não assim os serafins, que não percebem o yesh como os ofanim;

לכן הם עומדים ממעל לו ממעל לשכינתא וזהו עד ק"ש אבל הרמ"ח תיבין שבק"ש נקרא רמ"ח אבנים בחי' דומם כנ"ל.

por isso, estão de pé "acima Dele", acima da Shechiná (Presença Divina). E isto se aplica até a recitação do Shemá; mas as 248 palavras da recitação do Shemá são chamadas 248 pedras, o nível inanimado, como acima.

14 וזהו ויקח מאבני המקום רמ"ח תיבין שבק"ש בחינת מלי' שהיא מדרג' היותר תחתונה וישם מראשותיו לא תימא תחת מראשותיו

E isto [significa] “E tomou das pedras do lugar”: as 248 palavras do Shemá, o nível de Malchut, que é o nível mais baixo. “E colocou-as junto à sua cabeça (mera'ashosav)”: não se deve dizer “debaixo de sua cabeça”,

אלא מראשותיו ששרשה מבחי' היותר גבוה למעלה מבחי' מוחין שהוא מראשותיו וזהו וישם אותה מצבה ויצוק שמן שמתחלה הוא

[mas] “junto à sua cabeça”, pois sua raiz provém do nível mais elevado, acima do nível do intelecto (mochin), que é “sua cabeça”. E isto [significa] “E a colocou como pilar e derramou óleo”: pois, a princípio, ela é

רק נקודה תחת היסוד ויעקב הרימה ועשאה מצבה ויצוק עליה שמן המשיך בחי' מוחין עליונים שמן משחת קדש בחי' חכמה עילאה.

apenas um ponto abaixo de Yessod; Yaacov a ergueu e fez dela um pilar, “e derramou óleo sobre ela”: ele atraiu o nível do intelecto superior, “óleo da unção sagrada”, o nível de Chochmá superior.

15 וזהו אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה שבחי' מלי' נקי' בחי' אבן בחי' דומם בחי' אותיות שתי אבנים כו' שהן בחי' דומם והיינו שבחי' מלי' הוא בחי' התחתונה מכל הי"ס

E isto [significa] “A pedra que os construtores rejeitaram tornou-se a pedra angular”. Pois o nível de Malchut é chamado nível de “pedra”, o nível inanimado, o nível das letras: “duas pedras”, etc., que são o nível inanimado. Isto é, o nível de Malchut é o nível mais baixo entre todas as dez Sefirot,

כמו דומם שהוא יותר תחתון מכל הדי' יסודות עכ"ז היתה לראש פינה ששרש בחי' דומם הנ"ל הוא למעלה מעלה מכל הי"ס דאצילות בחי' כתר עליון (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ זאת חקת התורה).

assim como o inanimado, que é inferior a todos os quatro elementos; apesar disso, “tornou-se a pedra angular”, pois a raiz do nível inanimado mencionado acima é extraordinariamente elevada, acima de todas as dez Sefirot de Atsilut, o nível de Kéter Elyon (e veja o que está escrito sobre isso na Explicação sobre “Esta é a lei da Torá”).

וענין מאסו הבונים כי הנה שרה נתנה את שפחתה הגר לאברהם ואמרה אולי אבנה ממנה וכן רחל את שפחתה בלהה ואמרה אולי אבנה גם אנכי ממנה היינו מילוי הה"א

E quanto ao significado de “os construtores rejeitaram”: eis que Sarah deu sua serva Hagar a Avraham e disse: “Talvez eu seja edificada por meio dela”; e também Rachel [deu] sua serva Bilhah e disse: “Talvez eu também seja edificada por meio dela.” Isto é, o preenchimento do hei.

כי יש ה' עילאה בחי' בינה ה"א תתאה בחי' מל' ויש מילוי הה"א והוא בחי' התחתונה שבמל' שוורדת ומתלבשת בבי"ע להיות ראש לשועלים ונקרא בחי' שפחה נגד עצמיות מל'

Pois há o hei superior, o nível de Biná, [e] o hei inferior, o nível de Malchut; e há o preenchimento do hei, que é o nível mais baixo dentro de Malchut, que desce e se reveste em Beríá, Yetsirá e Assiá para se tornar “uma cabeça para as raposas”; e é chamada nível de “serva” em relação à essência de Malchut.

(ועמ"ש מענין מילוי הה"א בד"ה יגלה לן טעמיה וע' בזהר פ' בראשית דכ"ז ע"ב) ועד"ז יובן מ"ש בספר עשרה מאמרות במאמר חקור דין פ"י שאמרו באגדה בענין דוד

(E veja o que está escrito a respeito do preenchimento do hei no maamar que começa “Que Ele nos revele suas razões”, e veja o Zohar, Parashat Bereshit, 27b.) E, de acordo com isso, entender-se-á o que está escrito no livro Asarah Maamaros, no Maamar Chakor Din, capítulo 10: que disseram na Aggadá a respeito de David

כי ישי חשב שבא על שפחתו המשוחררת ובאמת השפחה מסרה סימנין לאשתו ע"ד רחל ללאה וע"ש
que Yishai pensava estar se unindo à sua serva liberta, mas, na verdade, a serva havia passado os sinais à sua esposa, à maneira de Rachel para Leah; veja ali.

(ובגמרא וברכות לא נמצא אגדה זו ואדרבה ממ"ש ברבות תזריע פי"ד כלום נתוין אבא ישי כו' משמע
דלא כדרשה זו)

(E essa Aggadá não se encontra no Talmud nem no Midrash Rabbah; ao contrário, pelo que se diz no Midrash Rabbah sobre Tazria, capítulo 14: “Acaso o pai Yishai pretendeu...”, etc., depreende-se que a interpretação não é conforme essa exposição.)

ועכ"פ פי' וענין שפחה זו היינו בחי' מילוי הה"א כנ"ל שהוא בחי' התחתונה שבמל' בחי' דומם ונקרא
אבן

De todo modo, o significado e o conceito dessa serva são o nível do preenchimento do hei, como acima, que é o nível mais baixo dentro de Malchut, o nível inanimado, e é chamado “pedra”.

ולכן אמר אבן מאסו הבונים שהבונים הנ"ל מאסו אותה להיותה ראש לשועלים רגליה יורדות והיא בחי' התחתונה בחי' דומם ממש

Por isso se diz: “A pedra que os construtores rejeitaram”: os construtores mencionados acima a rejeitaram por ela ser “uma cabeça para as raposas”, “seus pés descem”, e por ser o nível mais baixo, o nível verdadeiramente inanimado.

ולא יוכל להבנות בחינה זו רק בבחי' דוד מטעם המבואר בספר הגלגולים ומטעם המבואר בספר ע"מ שם ומ"מ כשנבנה בנין זה

E esse nível só pode ser edificado por meio do nível de David, pela razão explicada em Sefer HaGilgulim e pela razão explicada ali no livro Asarah Maamaros. No entanto, quando essa edificação é realizada,

אזי היה עלייה יתירה בה ועל ידה לבחי' המלי' שבאצילות שתהיה היא עי"ז לראש פנה והיינו כמ"ש הרמ"ז פ'

há então uma elevação adicional nele e, por meio dele, no nível de Malchut de Atsilut, de modo que assim ela se torna a pedra angular. Isto é, como escreve o Ramaz sobre a Parashat

כי תשא (דקפ"ט ע"ב) מפני שכל הבירורים המתעלים מלמטה ע"י מלכות התחתונה עולים עד מלכות דאצילות והיא מעלה הבירורים למעלה וככה זה היתה לראש פנה והיינו כי באצילות מתבררים בירור נעלה יותר

Ki Tisa (189b): porque todos os refinamentos (berurim) que são elevados de baixo pela Malchut inferior sobem até Malchut de Atsilut, e ela eleva os refinamentos ainda mais alto; por essa força, tornou-se a pedra angular. Isto é, em Atsilut, eles são refinados por meio de um refinamento mais elevado.

והנה הבירורים הם מעולם התהו שלמעלה מעולם התיקון (וכמ"ש מזה בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה הנזכר לעיל) ועיקר הבנין הוא דוקא על ידי הבירורים

Ora, os refinamentos provêm do Mundo de Tohu, que está acima do Mundo de Tikkun (e, como está escrito a respeito disso na Explicação sobre “Sou negra, mas bela”, mencionada acima), e a edificação principal se dá especificamente por meio dos refinamentos,

כי נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן ויש כמה בחי' אבנים מפולמים אבנים נקובים כו'.

pois “seu começo está encravado em seu fim, e seu fim, em seu começo”. E há vários níveis de pedras: pedras amassadas, pedras perfuradas, etc.

ובכל זה יובן מארז"ל (ביבמות דס"ב ע"ב) ע"פ להניח ברכה אל ביתך [יחזקאל ס"י מ"ד] שהברכה לאדם היא בשביל אשתו.

E com tudo isso se entenderá o que disseram nossos Sábios (em Yevamot 62b) sobre “para fazer repousar a bênção sobre tua casa” [Ezequiel, capítulo 44]: a bênção de um homem é por causa de sua esposa.

וזהו מימי לא קראתי לאשתי אלא לאשתי ביתי (בשבת קי"ח ב') וצ"ל דהרי בכתובה כותב האיש לאשתו אנא אוקיר ואוזין כו'

E isto [significa] “Em todos os meus dias, nunca chamei minha esposa de ‘minha esposa’, mas chamei minha esposa de ‘minha casa’” (em Shabat 118b). E é preciso explicar isso, pois na ketubá o homem escreve à esposa: “Eu a honrarei e sustentarei”, etc.

ולכאורה תמוה איך כותב אנא אוקיר ואוזין הלא אמרו אין אדם ניזון אלא בשביל אשתו

E, aparentemente, é difícil entender: como escreve “Eu a honrarei e sustentarei”? Afinal, disseram: “Um homem só é sustentado por causa de sua esposa”.

אך באמת שניהם אמת כי העיקר העבודה להמשיך בחי' חסדים העליונים הוא מבחי' דוכרא רק שיכול להיות שיהיו החסדים רק בגילוי אלהות וכדומה

Mas, na verdade, ambas as afirmações são verdadeiras. Pois o trabalho principal de atrair o nível das bondades superiores (chasadim) provém do nível masculino; contudo, pode acontecer que as bondades permaneçam apenas como revelação da divindade e coisas semelhantes,

ולא ישתלשל למטה כלל בפרנסה גשמי ושיומשך מ בחי' חסד ורחמים דאצילות למטה נותן לחם לכל בשר גשמי זהו בשביל אשתו בחי' נוק' מלי' דאצי' המחיה בי"ע

sem descer de modo algum para baixo, até o sustento material. Para que se estendam de baixo do nível de Chessed e compaixão de Atsilut, “Ele dá pão a toda carne”, pão físico, isso ocorre por causa da esposa, o nível de Nukvá, Malchut de Atsilut, que dá vida a Beríá, Yetsirá e Assiá,

שהיא נק' ביתי שהוא המשכת מקיף העליון שהוא הנותן כח להיות ההמשכה למטה בגשמיות ועמ"ש בפ' קרח ע"פ ויגמול שקדים ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש:

que é chamada “minha casa”; ela é a atração da luz abrangente suprema, que dá a força para que a atração chegue abaixo, ao plano físico. E veja o que está escrito na Parashat Korach sobre “E produziu amêndoas maduras”, e veja o que está escrito no final do maamar que começa “E farás vestes sagradas”.

16 סליק

Concluído.